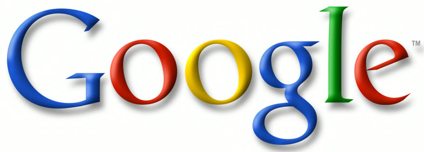
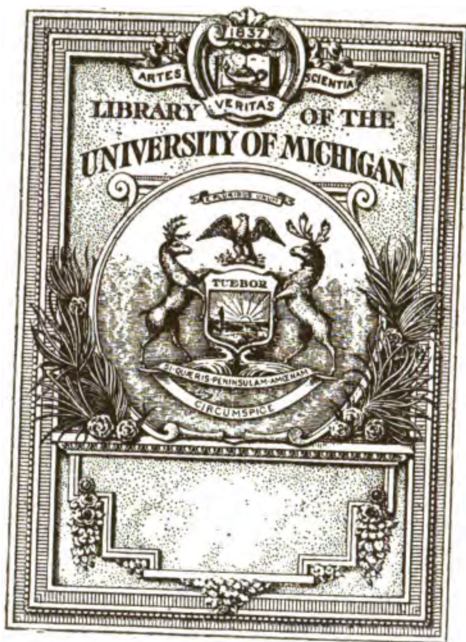

1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

JAARBOEKEN

VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

DOOR

MARTINUS STUART.

HET JAAR 1816.

TWEEDE STUK.

JAARBOEKEN
VAN HET
KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

DOOR

MARTINUS STUART,

GESCHIEDSCHRIJVER DES RIJKS.

1816.

TE AMSTERDAM,

Bij E. MAASKAMP.

1820.

JAARBOEKEN
VAN HET
KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

DOOR

MARTINUS STUART,

GESCHIEDSCHRIJVER DES RIJKS.

1816.

TE AMSTERDAM,

Bij E. MAASKAMP.

1820.

JAARBOEK

VAN

1816.

TWEEDE STUK.

Het groot aantal der besluiten van de Staten-Generaal op concept wetten van Z. M. den Koning in dezen jare genomen, omtrent voorwerpen van inwendige wetgeving, hadden vele hoogst belangrijke inrigtingen ten gevolge bij de onderscheidene takken des bewinds, welke wij nu achtervolgends zullen opgeven.

Het allermeeste betrof de financiën des lands.

Besluit van Z. M. van 4 Jan. houdende verlenging van den termijn van kwijting der oorlogsbelasting bij wijze van afkoop. (Staatsbl. no. 1.)

Z. M., in aanmerking nemende, dat de recepissen, spruitende uit de oorlogsbelasting, bij de wet van den 11den November 1815 bepaald, nog niet allen in gereedheid konden zijn op den gestelden termijn van den 15den Januarij, besloot, op voordragt van den Minister van financiën, op den 4den Januarij, dien termijn te verlengen in dier voege dat aan de belastingschuldigen werd vrijgelaten, om zich van de hun opgelegde belasting, bij wijze van afkoop, te kwijten binnen den tijd van 15 dagen na den dag, welke door het gemeentebestuur van de plaats hunner inwoning was of zou worden bepaald als het tijdstip, op welk de voorz. recepissen op de daartoe door hetzelve aan te wijzene plaats moesten worden afgehaald; — terwijl die gene, welke van dezen afkoop geen gebruik verkozen te maken, gehou-

den waren, om, behalve het verschuldigde over de maand Januarij, in den loop derzelve de reeds vroeger vervallene termijnen te betalen.

Besluit van 18 Jan. wegens het ontvangen der stukken van 20 franken door de ontvangers in de zuidelijke provinciën. (Algem. Nederl. Staatsc. no. 214.)

Z. M. gezien hebbende het besluit op den 23sten December 1815 door den Commissaris-Generaal der financiën in de zuidelijke provinciën genomen, waarbij aan alle de ontvangers in de zuidelijke provinciën werd verboden, om in ontvang te nemen zoodanige stukken van 20 franken, voorzien van den beeldenaar van Z. M. *Lodewijk XVIII*, zonder naam van den graveur, en hebbende op de tegenzijde het wapenschild van Frankrijk, het jaargetal van 1815, een leliebloem en de letter R, als welke door een besluit van den Minister van financiën van Frankrijk waren buiten cours gesteld; — doch daarna gehoord hebbende de consideratiën en het advies van den Minister van financiën, dat de redenen tot het nemen van gemeld besluit waren komen te vervallen, besloot op den 18den Januarij, dat voorgemelde stukken van 20 franken door alle de ontvangers in de zuidelijke provinciën in ontvang genomen, en door hen tot de door hen te doene betalingen, zouden worden uitgegeven, als bevorens de interdictie had plaats gehad.

Ministeriëel verbod aan de ontvangers om eenigen handel te drijven in recepissen uit de oorlogsbelasting van 11 Nov. 1815. (Staatsc. no. 8.)

De Minister van financiën, de Heer *Six van Oterleek*, bragt, op den 4den Januarij, ter kennis van alle de daarbij belang hebbende, dat aan de ontvangers-generaal en partikulier, zoo ook aan de ontvangers der indirecte belastingen, was verboden eenigen handel te drijven in recepissen voortgesproten uit bovengemelde oorlogsbelasting, en even zeer om zich te belasten met de zorg, om voor de belastingschuldigen de aanslagen te betalen, of den toegestanen afkoop te bewerkstelligen.

Het nadeel, hetwelk aan den koophandel, fabriekwezen, en den landbouw, mitsgaders aan den prijs der publieke Nederlandsche fondsen werd toegebragt, door openbare gelegenheid en zelfs buitengewone faciliteiten te geven om de kapitalen, welke anderzins tot uitbreiding en aanmoe-

diging der drie eerste bronnen van welvaart van den Staat, of tot aankoop van laatstgenoemde nationale fondsen zouden worden besteed, in vreemde fondsen te plaatsen; — en de aanmerking, dat daartegen, bij zeer goede en heilzame wetten hier te lande in vroeger en later tijden, en laatstelijk bij die van den 13den Mei 1808 en van den 17den April 1809 is voorzien, welke Z. M., op rapport van den Minister van financiën en den Raad van Staten gehoord, maatregelen van wetgeving tegen dit kwaad aan de Staten-Generaal hadden doen voorslaan, deden Hoogstdenzelven op den 9den Januarij besluiten, de noodige voorzieningen te nemen, ten einde deze zoo gewigtige zaak niet inmiddels zoude kunnen worden gebragt uit haar geheel.

Besluit van Z. M. van 9 Jan. ter voorloopige voorziening tegen buitenlandsche negotiatiën. (Staatsbl. no. 4.)

Z. M. door de Eerste Kamer van de Staten-Generaal verzogt de concept-wet daartoe strekkende, en bij de Tweede Kamer aangenomen, in nadere overweging te nemen, en willende, in afwachting van Hoogstdeszelfs gemeen overleg deswege met de Staten-Generaal, de onzekerheid voorkomen, welke er ten aanzien van de verbindende wetten van het bovenstaande besluit van den 9den Januarij zoude kunnen ontstaan, vond, den Raad van State gehoord, op den 22sten Junij goed te verklaren, dat hangende de nadere overweging van het onderwerp, waartoe de Eerste Kamer Z. M. had verzocht, en tot tijd en wijle hetzelve met gemeen overleg der Staten Generaal zou kunnen geregeld zijn, de voorschriften van gemeld besluit bij voortduring in volle werking zouden blijven (1).

Besluit van Z. M. van 22 Junij bepalende het in werking blijven van bovenstaande voorziening. (Staatsbl. no. 30.)

(1) Zie de wet daaromtrent van 21 Aug. Staatsbl. no. 33. en boven St. I. bl. 150—157.

STAAT, inhoudende de repartitie van de Grondbelastingen van de Personele en Mobilaire Belastingen, mitsgaders van het Regt op de Deuren en Vensters, tusschen de verschillende Provinciën van het Rijk, voor den Jare 1816.

PROVINCIEN.	GRONDBELASTING. Ongebouwde Eigendommen.	GRONDBELASTING. Gebouwde Eigendommen.	TOTAAL.	Personeel en Mobilair.	Deuren en Vensters.
Braband (Noord-)	f 539,360	f 160,940	f 700,300	f 185,710	f 99,550
Braband (Zuid-)	Ongeb. en Geb. Eigendommen.		1,157,640	357,240	19[illegible],820
Limburg	idem . . .	. . . . . .	498,600	157,930	81,190
Gelderland	f 459,820	f 162,710	622,530	161,520	73,680
Luik, met uitzondering der tot deze Provinciën behoorende gedeelten van de kantons Vielsalm en Ferrière hier onder begrepen	Ongeb. en Geb. Eigendommen.		561,520	244,710	111,690
Vlaanderen (Oost-) . . .	idem . . .	. . . . . .	1,756,170	442,260	248,010
Vlaanderen (West-) . . .	idem . . .	. . . . . .	1,475,850	376,980	159,180
Henegouwen	idem . . .	. . . . . .	857,850	242,100	142,940
Holland (Zuid-)	f 1,039,990	f 937,180	1,977,170	377,310	245,840
Holland (Noord-)	579,589	1,373,930	1,953,510	377,920	306,490
Zeeland	434,670	104,370	539,040	84,490	76,720
Namen, met uitzondering der tot deze Provincie behoorende gedeelten van de onderstaande Kantons	Ongeb. en Geb. Eigendommen.		175,350	51,140	22,110

A

Antwerpen	idem . . .	f	749,540	226,160	153,120
Utrecht	f 316,230	f 203,430	519,660	80,470	52,710
Vriesland	984,660	194,340	1,179,000	131,710	66,000
Overijssel	243,400	91,310	334,710	94,080	36,990
Groningen	306,410	118,810	4x5,220	99,230	53,200
Drenthe	74,980	81,530	93,510	25,130	11,550
Luxemburg, met uitzondering der tot deze Provincie behoorende gedeelten van de onderstaande Kantons . . .	Ongeb. en Geb. Eigendommen.		329,310	59,500	59,710
Afzonderlijke Kantons, tusschen de Provinciën Luik, Namen en Luxemburg te verdeelen.					
De Kantons Ferrère en Vielsalm (tusschen Luik en Luxemburg)	idem . . .	. . . . . .	16,270	7,630	3,420
De Kantons Namen (Zuid-), Ardennes, Ciney, Dinant, Rochefort, Harelange, Durbuy, Evezée, la Roche, Marche, Nassogne, St. Hubert, Wellin (tusschen Namen en Luxemburg)	idem . . .	. . . . . .	150,190	46,580	18,760
			f 15,132,540	f 3,829,800	f 2,209,680

A 3

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

ORDONNANTIE, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 1. *Natuur der belasting.*

Het regt van patent zal worden geheven, ingevolge de bepalingen in deze ordonnantie vervat; wordende alle tot hiertoe bestaan hebbende reglementen en verordeningen dienaangaande gehouden voor vervallen.

En zal niemand eenigen handel, beroep, bedrijf of nering, bij artikel 8. dezer ordonnantie niet vrijgesteld, vermogen uit te oefenen, ten zij voorzien van een patent, waarbij hem zulks wordt toegestaan.

Desgelijks zullen de openbare vermakelijkheden, in artikel 36 van deze ordonnantie omschreven, aan het regt van patent onderworpen zijn.

Art. 2. *Begrooting der belasting.*

Het regt van patent zal worden geheven, volgens de onderscheidene tarieven, in deze ordonnantie voorkomende.

Art. 3. *Zegels voor de patent-bladen en afgifte der patenten.*

De patenten zullen worden gedrukt op zegels, ten bedrage van twee en een' halven stuiver, en door of vanwege de gemeente-besturen worden afgegeven.

Art. 4. *Het patent geeft bevoegdheid tot uitoefening van allen handel, beroep, bedrijf of nering, binnen het Koningrijk, onder zekere bepalingen.*

Zoodanig patent zal den verkrijger de bevoegdheid geven, om, gedurende den loop van het jaar, waarover hetzelve is uitgegeven, den daarin vermelden handel, bedrijf, beroep of nering, met in achtneming der bepalingen, in §. 4. van artikel 34 dezer ordonnantie vervat, binnen den geheelen omtrek der Nederlanden aan te vangen en voort te zetten, zonder daartoe eenig ander verlof, consent, akte, of wat het ook anders moge zijn, waarvan de vordering niet bij de wetten van den lande wordt vrijgelaten of geëischt, te behoeven: des echter, dat de te accorderene patenten niet zullen vrijstellen van

te voldoen aan de bepalingen van algemeene en plaatselijke politie. Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Desgelijks zullen de voorschrevene patenten niet ontslaan van de verpligting, om in sommige takken van praktikale wetenschappen op eene der binnen- of buitenlandsche akademiën of universiteiten te zijn gegradueerd, of om zich de benoodigde akten of commissiën aan te schaffen, gevorderd tot het waarnemen van het beroep van Makelaar, Notaris, Procureur, Schoolmeester, Chirurgijn, Apotheker, Vroedmeester, Essaijeur, Landmeter, Wijnroeijer, en dergelijken.

Art. 5. *Patenten, welke voor het geheele jaar genomen moeten worden.*

De patenten voor allen handel, beroepen, neringen of bedrijven (met uitzondering van die voor openbare vermakelijkheden, en van de zoodanige, waarvan in het volgende artikel melding wordt gemaakt) zullen voor het geheele jaar genomen moeten worden, en zal mitsdien geene afschrijving, uit hoofde van het verlaten van dusdanigen handel, beroep, nering of bedrijf, in den loop van het jaar, kunnen plaats hebben.

Art. 6. *Bepalingen, aangaande de patenten dergene, die, in den loop des jaars, eenig bedrijf aanvangen.*

Ingezetenen, die, in den loop des jaars, eenigen aan het patentregt onderhevigen handel, beroep, nering of bedrijf aanvangen, behoeven die belasting slechts te betalen naar gelang van het gedeelte, dat nog van het jaar overblijft, berekend bij vierendeel-jaars, zonder dat een vierendeel-jaars zal mogen gesplitst worden; doch zullen zoodanige patenten niet anders worden afgegeven, dan op een declaratoir, door het hoofd van het gemeente-bestuur geteekend, en de verklaring inhoudende, dat de verzoeker, gedurende het jaar, nog geen bedrijf, aan het patentregt onderworpen, heeft uitgeoefend; zullende wijders de aangifte ter verkrijging van patent door zoodanige belastingschuldigen moeten geschieden, op den voet bij art. 16 dezer ordonnantie, voor suppletoire aangiften bepaald.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 7. Wie van het verkrijgen van patent zijn uitgesloten.

Van het regt om patent te verkrijgen zullen zijn uitgesloten:

a. Die door eene regterlijke magt in staat van beschuldiging zijn gesteld of in regten voor eerloos worden gehouden.

b. Bankbreukigen, mitsgaders zij, die cessie van hunne goederen hebben gedaan, zoo lang hunne crediteuren niet ten genoege zijn voldaan.

Art. 8. *Wie aan het patent-regt niet onderworpen zijn.*

Van deze belasting en mitsdien van het nemen van patent zullen vrij en daartoe ongehouden zijn:

a. Geestelijke personen.

b. Kosters en verdere personen ten dienste in de kerken gebruikt wordende, mitsgaders Catechizeermeesters.

c. Zoodanige ambtenaren, welke in deze ordonnantie niet zijn genoemd.

d. Postmeesters der paarden-posterijen, als zoodanig.

e. Renteniers en andere personen, welke geenerlei handel, bedrijf, beroep of nering exerceren.

f. Schilders, Graveurs en Beeldhouwers, als kunstenaars beschouwd, en niet anders dan de voortbrengselen van hunne kunst verkoopende.

g. Landlieden, vee- en akkerbouw exercerende, doch, behalve het verkoopen der voortbrengsels van hun land of vee, geenen anderen handel, bedrijf, beroep of nering, aan het patentregt onderworpen, uitoefenende.

h. Warmoeziers, waardoor verstaan worden de zoodanigen, welke de groenten en fruit, die zij verkoopen, op hunnen eigen grond of op eenen gehuurden telen.

i. Schippers en veerlieden, en alle de zoodanigen, door welke, als eigenaars van het vaartuig, binnen- of buitenlandsch lastgeld wordt betaald.

k. Zeevarende lieden en Loodsen.

l. Visschers.

m. Domestieken, oppassers, bij particuliere personen, en werkboden.

n. De navolgende personen, als:
Bakers en Vroedvrouwen.
Breisters.

Dekenstikkers.

Gochelaars, Muzikanten, Springers en dergelijke, hunne bedrijven langs de straat uitoefenende.

Hoepelmakers.

Kaarders.

Kruijers en Schoenlappers.

Mangelsters.

Penfenarisfen of Pensverkoopers.

Schoenpoetsers.

Schuitwaterverkoopers.

Waschters.

Wollen- of Linnennaaisters, bij particulieren gaande uit werken.

Zemelverkoopers.

Zwavelstokverkoopers.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Eindelijk alle gezellen, knechts en werklieden, welke alleen en zonder voor particuliere personen te werken, in dienst zijn van een of meer der in deze ordonnantie genoemde gepatenteerden, en arbeiders in de werkplaatsen en winkels dergene, voor welke zij werken, voorts de arbeiders, daglooners, kaaiwerkers en dergelijken, niet onder artikel 32 dezer ordonnantie begrepen.

Art. 9. *Bepalingen, omtrent bedrijven, welke in deze ordonnantie niet genoemd zijn.*

Zoodanige handel, beroep, nering of bedrijf, welke in deze ordonnantie niet is opgenoemd, zal desniettemin aan het regt van patent onderworpen zijn, en gelijk gesteld worden met zoodanige daarin omschrevene beroepen, bedrijven of neringen, waarmede dezelve de meeste overeenkomst hebben, en naar aanleiding daarvan worden aangeslagen; alles ter decisie van de Directeurs der directe belastingen, in de onderscheiden provinciën fungerende.

Art. 10. *Bepalingen, omtrent verwante beroepen of bedrijven, door denzelfden persoon uitgeoefend wordende.*

Iemand meer dan één, doch met elkander verwante, of gewoonlijk te zamen uitgeoefend wordende beroep of bedrijf exercerende, zal slechts één patent behoeven. Het bedrag van dit patent, ofschoon alle zoodanige beroepen of bedrijven daarin afzonderlijk zullen worden uitgedrukt, zal alleenlijk worden geregeld naar dat beroep of bedrijf, hetwelk aan het hoogste regt onderworpen is.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Voor niet *verwante beroepen of bedrijven*, door denzelfden persoon uitgeoefend wordende, zal insgelijks slechts één patent worden afgegeven, waarin de verschillende bedrijven zullen worden uitgedrukt, doch zal alsdan het bedrag van dit patent worden geregeld naar het gezamenlijk beloop van het patentregt, dat voor elk dezer onderscheidene beroepen of bedrijven in deze ordonnantie is bepaald.

De decisie, in hoe verre beroepen of bedrijven, welke door denzelfden persoon worden uitgeoefend, al dan niet als verwant kunnen worden beschouwd, wordt aan de Directeurs der directe belastingen in de onderscheidene provinciën opgedragen, welke deswege de noodige instructiën aan de controleurs zullen doen toekomen.

Art. 11. *Suppletoire patenten.*

Zoodanige ingezetenen, welke, offchoon reeds van patent voorzien, gedurende den loop van het jaar, eenigen handel, beroep, bedrijf of nering zouden willen aanvangen, welke aan een hooger regt onderhevig is, dan dat, waarvoor zij primitivelijk zijn aangeslagen, zullen gehouden zijn deswege, naar aanleiding van artikel 16 dezer ordonnantie, aangifte te doen, ten einde voor het meerdere beloop, naar gelang van den nog overigen tijd des jaars, op den eerstvolgenden suppletoiren legger gebragt te worden. Edoch zullen de zoodanigen, uit hoofde van die verhooging van hun patent, niet aan een dubbeld zegel onderworpen zijn. Het zal voldoende wezen, dat deze verandering van beroep, bedrijf of nering en de daaruit voortgesprotene verhooging, door den ontvanger op het te voren afgegevene patent gesteld en door het hoofd van het plaatselijk bestuur bekrachtigd worde.

Art. 12. *Bepalingen, omtrent de patenten van gehuwde lieden, en van vrouwen hetzij gehuwd of ongehuwd.*

§. 1. Voor man en vrouw, in gemeenschap van goederen getrouwd, en beide te zamen in eenigen handel of bedrijf, in artikel 34 dezer ordonnantie omschreven, geassocieerd zijnde, zal één patent voldoende zijn. Edoch buiten gemeenschap van goederen getrouwd zijnde, zullen dezelve, wanneer ze te zamen affaire doen en beide tot het verbinden van de firma door hunne handteekening

geregtigd zijn, als afzonderlijke kompagnons wordén aangemerkt, en mitsdien, naar aanleiding van de bepalingen, vervat in §. 2. van artikel 34 dezer ordonnantie, elk afzonderlijk moeten worden gepatenteerd.

Ordonnantie, volgens welke een pagt van patent zal worden geheven.

§. 2. Vrouwen, hetzij gehuwd of ongehuwd, die, op zich zelve of hare eigene namen, eenigen handel, beroep, bedrijf of nering uitoefenen, zullen tot het nemen van patent, even als de mannen, verpligt zijn.

Art. 13. *Bepalingen, aangaande de afschrijving der belasting van overledene gepatenteerden.*

Ingeval van overlijden van eenen gepatenteerden, zal de afschrijving der belasting, met overlegging van een behoorlijk gecertificeerd bewijs van het overlijden, onder bijbetaling van het ingetreden vierendeel jaars, kunnen geschieden, ten ware de weduwe, kinderen of erfgenamen de zaken van den overledenen begeerden voort te zetten, in welk geval door hen de bepalingen, in art. 34. §. 2. dezer ordonnantie vervat, zullen worden in acht genomen. Bij het afsterven van een' gepatenteerden, wiens beroep of bedrijf met deszelfs dood van zelve vervalt, zoo als, bij voorbeeld, van eenen Doctor of Chirurgijn, zal de afschrijving der belasting kunnen plaats hebben, met betaling van de ingetredene maand.

Art. 14. *Verpligting tot het doen van aangave, ingeval van verandering van woonplaats of firma.*

§. 1. Iemand, tot het uitoefenen van eenigen handel, bedrijf, beroep of nering, in eene of andere gemeente gepatenteerd, doch voornemens zijnde van woonplaats te veranderen, zal gehouden zijn deszelfs bekomen patent, benevens de quitantie van den ontvanger, ten bewijze dat de verschenen termijnen zijn afbetaald, aan het gemeente-bestuur der plaats, alwaar hij zijn bedrijf heeft uitgeoefend, te vertoonen, met opgave van de plaats, alwaar hij zich ter woning zal nederzetten, hetgeen op het voorschreven patent, namens het gezegde bestuur, zal worden aangeteekend; vervolgens zoodanigen handel, bedrijf, beroep of nering verkiezende voort te zetten, zal de patentschuldige verpligt zijn, deszelfs patent te exhiberen aan het gemeente-bestuur of zetters der plaats, welke hij tot zijn domicilium gekozen heeft, onder gehoudenheid om zich aldaar, ingevolge het bepaalde bij §. 4. van artikel 34 dezer ordonnantie, binnen acht da-

Ordonnantie; volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

gen tot het verkrijgen van een suppletoir patent, op den voet, bij artikel 16 vastgesteld, voor den nog overigen tijd des jaars, aan te geven, indien namelijk de belasting aldaar meerder mogt zijn, zullende de maand, waarin de voorschrevene aangifte geschiedt, voor eene geheele maand gerekend, en, naar aanleiding daarvan, het suppletoir patent opgemaakt worden; alles op pene van het effect van het aan hem gegeven patent te zullen verliezen, en mitsdien tot straf zijner nalatigheid verpligt te zijn, zich op nieuw van een patent voor het geheele jaar te voorzien, alvorens zijnen handel, bedrijf, beroep of nering te kunnen voortzetten, op verbeurte der boete, bij §. 6. van artikel 37 bepaald.

§. 2. Van alle veranderingen, zoo van firma als van personen, in eenigen handel of kompagniesschap, hetzij door adjunctie, successie, het verlaten der kompagnieschap door eenen der geassocieerden, of uit eenigen anderen hoofde voorgevallen, zal, wanneer dusdanige veranderingen door een sterfgeval plaats vinden, binnen vier weken na hetzelve, en in alle andere gevallen, binnen drie dagen, door de belanghebbenden aan het gemeente-bestuur, of ten kantore van de zetters kennis gegeven moeten worden, almede op de boete, bij §. 6. van artikel 37 dezer ordonnantie bepaald.

En zal van zoodanige veranderingen, door de zetters, op het register, waarvan hierna artikel 19 melding zal worden gemaakt, aanteekening worden gehouden, en die veranderingen tevens op de patenten der geïnteresseerden worden uitgedrukt, terwijl de zoodanigen van hen, welke in de termen mogten zijn van nieuwe of suppletoire patenten te behoeven, op den eerstvolgenden suppletoiren legger moeten gebragt worden.

Art. 15. *Beschrijving der patentpligtigen.*

§. 1. De beschrijving der patentpligtige ingezetenen, zal, zoo wel in de steden als in de gemeenten ten platten lande, ten spoedigste worden aangevangen en ten einde gebragt.

Daartoe zal door of van wege de ontvangers der directe belastingen, in de onderscheidene gemeenten fungerende, onder toezigt van de controleurs, een ieder, voor zoo veel betreft de uitgestrektheid van zijne divisie van controle, aan de woning van ieder ingezeten een gedrukt declaratoir worden afgegeven.

§. 2. Elk ingezeten, die alsdan eenigen handel, be-

drijf, beroep of nering uitoefent, of dezelve ftaat aan te vangen, zal gehouden zijn het gemelde declaratoir behoorlijk in te vullen, en de daarin gedane opgaven met zijne handteekening te bekrachtigen.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Vervolgens zal hij het aldus ingevuld en geteekend declaratoir in gereedheid moeten houden; om, op de eerfte aanvraag, tegen reçu af te geven aan degene, die, van acht tot veertien dagen daarna, met de afhaling derzelve, van wege den ontvanger, belast zullen zijn.

Voor zoodanige patentfchuldigen, welke verklaren zullen niet te kunnen fchrijven, zal de invulling der voorfchreven declaratoiren, door den ontvanger of dengenen, die daartoe door denzelven zal zijn gequalificeerd, moeten gefchieden, in welk geval het aldus ingevulde declaratoir, door den ontvanger of zijnen gequalificeerden, mitsgaders door den deurwaarder, die bij het ophalen der declaratoiren adfifteert, zal moeten worden onderteekend, met bijvoeging, dat de patentfchuldige verklaard heeft niet te kunnen fchrijven.

§. 3. Ieder patentpligtige, die, bij de ophaling der declaratoiren, het zijne niet behoorlijk ingevuld, ter dispofitie zal gefteld hebben van dengenen, die met de ophaling belast is, zal van wege den ontvanger, door een' deurwaarder, ten zijnen koste worden geïnfinueerd, om als nog, uiterlijk binnen drie dagen na dato van dat exploit, het declaratoir, behoorlijk ingevuld, ten kantore van den voornoemden ontvanger, tegen reçu in te leveren.

Wanneer intusfchen aan de aanmaning, bij de infinuatie gedaan, niet voldaan wordt, zal door den ontvanger een relaas van die nalatigheid worden opgemaakt, hetwelk hij aan den controleur der divifie van controle zal opzenden, die op den nalatigen, op zoodanige wijze als bij art. 41 dezer ordonnantie is bepaald, zal doen verhalen de boete, bij §. 6. van art. 37 derzelve vastgefteld.

§. 4. De patentpligtigen zullen gehouden zijn zich in gemoede te klasfificeren.

Voor zoo veel de winkeliers aangaat, zullen zij verpligt zijn hun reëel debiet, in ieder der drie foorten van waren, in artikel 29 opgenoemd, afzonderlijk en getrouw op te geven, en voor zoo veel de beroepen en bedrijven, in artikel 34 dezer ordonnantie opgenoemd, betreft, zich te rangfchikken in die klasfe, waarin zij, in vergelijking met anderen van hetzelfde bedrijf en in dezelfde gemeente woonachtig, behooren, en wijders

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

aangaande het getal der bij hen in dienst of werk zijnde knechts of gezellen, insgelijks eene met de waarheid overeenkomstige opgave te doen; doch zal het dien onverminderd aan de zetters niet alleen vrijstaan, maar zelfs geadministreerd wezen, om, gezamenlijk met den controleur, naar aanleiding der publieke notorieteit, de patentpligtigen in zoodanige klassen te rangschikken of voor zoodanig debiet aan te slaan, als zij in gemoede zullen vermeenen te behooren.

Ingeval van verschil tusschen den controleur en de zetters, betrekkelijk de klassificatie van eenige patentpligtigen, zal de zaak ter kennisse worden gebragt van den Directeur der directe belastingen in de provincie, welke, na gedaan onderzoek, hieromtrent zal beslissen.

§. 5 Indien men verzuimd had aan eenen of anderen, aan het regt van patent onderworpenen, ingezetenen een declaratoir ter invulling af te geven, zal de zoodanige uit dien hoofde geenszins ontslagen zijn van de verpligting om zich ter bekoming van patent aan te geven, maar gehouden wezen om zich, ter bekoming en invulling van zoodanig declaratoir, ten kantore van den ontvanger te vervoegen.

Art. 16. *Suppletoire aangiften.*

De primitive beschrijving der patentpligtigen, volgens art. 15, afgeloopen zijnde, zal de aangifte ter verkrijging van patent geschieden door invulling en onderteekening van declaratoiren voor suppletoire aangiften geschikt, welke aan het kantoor der zetters verkrijgbaar zullen zijn en door de belanghebbenden aldaar zullen moeten worden ingevuld en onderteekend.

De gemelde declaratoiren door de zetters geëxamineerd en op het register gebragt zijnde, zal de aanslag der patentschuldigen door den controleur worden bepaald, welke vervolgens de declaratoiren aan den ontvanger zal doen toekomen, die terstond den patentschuldigen van het beloop van zijnen aanslag, op de wijze bij artikel 24 §. 2 voor de primitive patentschuldigen bepaald, kennis zal geven, met uitnoodiging, om zich, binnen drie dagen of wel op den eerstvolgenden zitdag, ter betaling van de verschenen termijnen of wel van het geheele patentregt (indien namelijk het patent van dien aard is, dat de betaling in eens geschieden moet), aan deszelfs kantoor te vervoegen, na welke gedane betaling het patent door het gemeente-bestuur of de zetters zal worden afgegeven.

Art. 17. *Wijze van aangifte voor vreemde kramers en kooplieden, alsmede voor de ondernemers van openbare vermakelijkheden.*

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

De aanvrage, ter verkrijging van patent, zal door vreemde kramers, kooplieden en andere personen, voorkomende in §. 5, 6 en 7 van artikel 30 dezer ordonnantie vermeld, alsmede door de ondernemers van openbare vermakelijkheden, in artikel 36 derzelve opgesteld, insgelijks op de voorschrevene wijze geschieden.

De patenten van de hierboven genoemde personen zullen echter niet pro rato van den tijd des jaars, maar voor de volle sommen, bij de ordonnantie uitgedrukt, worden berekend en verder betaald moeten worden, op den voet en wijze, bij §. 1. van artikel 24 vastgesteld; en worden de gemeente-besturen op hunne verantwoordelijkheid gelast, om aan de ondernemers van openbare vermakelijkheden geene permissie tot het geven van eenige vertooning te verleenen, tenzij aan dezelve, door de verzoekers, het ingevulde en behoorlijk geteekende declaratoir tot verkrijging van het vereischte patent worde overgelegd, en tevens blijke, dat het bedrag daarvan in handen van den ontvanger, of, bij deszelfs absentie, in die van het gemeente-bestuur, is genumptiseerd.

Art. 18. *Aan wien de klassificatie der patentschuldigen is opgedragen, en verordeningen dienaangaande.*

§. 1. Alle werkzaamheden, betrekking hebbende tot het examineren der declaratoiren van aangifte, de klassificatie der patentpligtige ingezetenen, alsmede tot het opmaken van het register, in het volgende artikel omschreven, en den daaruit te formeren legger voor het belastings-quohier, zullen, onder toezigt van den controleur der directe belastingen van de divisie van controle, moeten worden verrigt door de zetters, welke voor elke gemeente tot het regelen van den omslag der directe belastingen zijn of zullen worden benoemd, terwijl aan den eerstgenoemden ambtenaar, behoudens de faculteit, aan hem bij art. 15. §. 4. hiervoren toegekend, daarenboven de toepassing der onderscheiden tarieven, in deze ordonnantie vervat, op de ten legger gebragte patentpligtigen uitsluitend wordt opgedragen; alsmede de beoordeeling van de verwantschap der beroepen en bedrijven, door denzelfden persoon uitgeoefend wordende, naar aanleiding van de instructiën, welke aan hem te dezen opzigte

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

door den Directeur der directe belastingen zullen worden gegeven.

§ 2. De voornoemde werkzaamheden der zetters zullen, naar gelang dat de opgehaalde declaratoiren (welke, wijks- en nummersgewijze geschikt, door den ontvanger aan het kantoor derzelve moeten bezorgd worden) inkomen, onverwijld eenen aanvang nemen en ten spoedigste afgeloopen moeten zijn.

§. 3. De zetters en controleurs zullen, ten opzigte van de klassificatie, met de meeste onpartijdigheid en zonder eenige conniventie moeten te werk gaan, en de bevoegdheid hebben om de patentpligtigen tot het geven van noodige opheldering, aangaande den aard van hunnen handel, beroep, bedrijf of nering, ten hunnen kantore te ontbieden; zullende een iegelijk, die, daartoe opgeroepen zijnde, zulks weigeren mogt, niet alleen zoodanig worden aangeslagen, als volgens den inhoud van artikel 15. §. 4. zal behooren, maar geene aanspraak hebben op het regt van reclame, bij artikel 25 dezer ordonnantie toegestaan.

Art. 19. Bepalingen, aangaande het registreren van de declaratoiren van aangifte en het opmaken van den primitieven legger voor het quohier.

§. 1. De klassificatie der patentpligtigen, van welke declaratoiren zijn ingekomen, op den hiervoren gemelden voet geregeld zijnde, zal dezelve door de zetters worden overgebragt op een register, met bijvoeging van al hetgeen, tot de voorschrevene patentpligtigen betrekkelijk, in de gezegde declaratoiren is opgegeven geworden.

Op dit zelfde register zullen insgelijks worden gebragt alle zoodanige ingezetenen, welke, na den afloop der primitive beschrijving, zich tot het verkrijgen van patent hebben aangegeven, en eindelijk alle veranderingen in firma's of personen voorgevallen, waarvan, ingevolge het bepaalde bij artikel 14 dezer ordonnantie, aangifte moet geschieden.

§. 2 Uit dit register zal vervolgens door de zetters de primitive legger van het quohier worden geformeerd, welke overal ten spoedigste aan den controleur van de divisie van controle zal moeten worden ingezonden, ten einde dien ambtenaar in staat te stellen om de aan hem opgedragene werkzaamheden van den aanslag in het regt van patent te verrigten.

De

De controleur zal vervolgens, nadat door hem de aanslag van elk patentschuldigen zal zijn bepaald, zijne verrigtingen, alvorens den legger aan den Directeur der directe belastingen in de provincie intezenden, aan het oordeel der zetters onderwerpen, welke de bevoegdheid hebben om hunne aanmerkingen dienaangaande in de daartoe op den legger bestemde kolom voor te dragen.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 20. *Het opmaken der leggers voor de suppletoire quohieren.*

Met het eindigen van elk vierendeel jaars, en dus op den 31sten Maart, 30sten Junij, 30sten September en 31sten December, zullen door de zetters de leggers voor de suppletoire quohieren uit het register, in art. 19, §. 1. vermeld, opgemaakt en op dezelve gebragt worden alle ingezetenen, welke eenigen handel, bedrijf, beroep of nering, na de primitive beschrijving, of tusschen de hierboven vermelde tijdperken, hebben aangevangen, of uit eenigen anderen hoofde tot het doen van aanvrage ter verkrijging van patent zijn verpligt geweest: zullende de voornoemde leggers vervolgens door de zetters aan den controleur worden gezonden, ten einde daarméde te handelen overeenkomstig de bepalingen, in §. 2. van artikel 19 dezer ordonnantie vervat.

Art. 21. *Opmaking der quohieren van het patentregt.*

De Directeurs der directe belastingen in de onderscheidene provinciën zijn belast met de opmaking der quohieren van het patentregt van de verschillende gemeenten. De primitive leggers of staten der patentschuldigen zullen ten spoedigste door de controleurs aan de Directeurs ingezonden worden; terwijl de inzending der suppletoire leggers door de voornoemde ambtenaren, binnen veertien dagen na den afloop van ieder vierendeel jaars, zal moeten geschieden.

Art. 22. *Bepalingen, door de Directeurs bij het opmaken der quohieren in acht te nemen.*

§. 1. De gemelde Directeurs zullen, alvorens tot de formatie der quohieren over te gaan, de aanslagen, door den controleur ingevuld, met alle naauwkeurigheid examineren, aan de bepalingen, in deze ordonnantie voorkomende, toetsen, en dezelve, waar zulks mogt noodig

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

zijn, veranderen, en voorts, ingeval er eenige beroepen of bedrijven op dezelve mogten gevonden worden, welke niet nominatim in deze ordonnantie voorkomen, het bedrag van het patent voor dezelve bepalen, in evenredigheid met zoodanige der bij de ordonnantie genoemde beroepen of bedrijven, waarmede dezelve kunnen geacht worden de meeste overeenkomst te hebben.

Zij zullen insgelijks verpligt zijn, de al of niet verwantschap van beroepen of bedrijven, door denzelfden persoon uitgeoefend wordende, waarvan de decisie aan hen, volgens artikel 11, is overgelaten, zoodanig te bepalen, als zij, overeenkomstig met de plaatselijke gebruiken en met de bedoeling der wet, in gemoede zullen vermeenen te behooren.

§. 2. Vervolgens zullen alle de patentschuldigen, die op de leggers gevonden worden, op de quohieren worden overgebragt, en de belasting voor elk derzelve, overeenkomstig den gedanen aanslag worden berekend, en zullen de Directeurs voornoemd zorg dragen, dat de berekening met de meeste naauwkeurigheid worde verrigt, alsmede dat op de quohieren het debiet der winkeliers, de verhoogingen daaronder begrepen, het getal der werklieden, kamers van de logementhouders en wat dies meer is, en tot de bepaling van den aanslag vereischt wordt, duidelijk worde uitgedrukt, ten einde zulks, bij de invulling der patent-bladen, behoorlijk kan worden overgenomen; zullende, ten opzigte van de verwante beroepen of bedrijven, onder hetzelfde patent begrepen, in het oog gehouden worden, dat dezelve allen afzonderlijk moeten worden uitgedrukt, en het hoogst belaste beroep of bedrijf, waarnaar het patent geregeld is, door onderstreping kenbaar gemaakt.

Art. 23. *Executoir-verklaring der quohieren.*

De quohieren der patentpligtigen zullen, na alvorens door de Directeurs der directe belastingen gevisëerd, en door de Gouverneurs in de onderscheidene provinciën executoir verklaard te zijn, door de gemelde Directeurs der directe belastingen aan de controleurs worden toegezonden, en door deze aan de gemeente-besturen tegen reçu worden overgelegd, ten einde, na publicatie der executoir-verklaring, dadelijk de invordering te doen aanvangen.

ART. 24. *Bepalingen, aangaande de wijze van invordering van het patentregt.*

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

§. 1. Het patentregt zal, even als de overige directe belastingen, in maandelijksche termijnen betaalbaar zijn, met uitzondering nogtans:

A. Van de patenten voor vreemde kooplieden, kramers, omloopers en arbeiders;

B. Van die voor openbare vermakelijkheden, en eindelijk

C. Van die voor de slijters, venters en omloopers met loten in de loterij;

van alle dewelke de betaling in eens, en binnen de eerste maand na het executoir verklaren der quohieren, zal worden gevorderd.

§. 2. De ontvangers der directe belastingen zullen, onverwijld na het ontvangen der quohieren, door middel van zoodanige biljetten, als daartoe voor de overige belastingen gebruikt worden, aan de patent-schuldigen kennis geven van hunnen aanslag; zullende de laatstgenoemden gehouden zijn, om de betaling van het door hen alsdan verschuldigde te effectueren, op zoodanigen tijd, als in de voornoemde biljetten zal zijn uitgedrukt, ten einde hun patent, hetwelk na de gedane betaling van het geheel of den eersten termijn terstond door den ontvanger zal worden ingevuld en aan het gemeente-bestuur bezorgd, bij het gemelde bestuur, of ten kantore van de setters te kunnen ligten.

Alvorens echter het patent af te geven, zal het gemeente-bestuur moeten zorg dragen, dat hetzelve door den patentschuldigen worde onderteekend, of niet kunnende schrijven, met zijn gewoon merk voorzien, in welk laatstgemeld geval, het voorschrevene bestuur of de zetters daaronder zullen moeten verklaren, dat het gezegde merk in hunne tegenwoordigheid is gesteld.

§. 3. Boven het bedrag van den aanslag, zal nog voor het zegel en drukloon van het patent, in handen van den ontvanger, worden betaald drie en een halve stuiver, om door denzelven te worden verantwoord, op zoodanige wijze als nader zal worden bepaald; verder zal nog door den ontvanger voor de onkosten der beschrijving, het doen drukken der declaratoiren, alsmede voor het aanslag-biljet, een stuiver in de steden, en een en een halve stuiver ten platten lande mogen gevorderd worden, zonder meer.

§. 4. De percents-gewijze belooning voor de ontvan-

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

gers zal door hen van het patentregt ten gelijke bedrage als van de overige directe belastingen genoten, en bij elke overstorting bij den ontvanger-particulier, tegen overlegging van behoorlijke quitantie, worden ingehouden; en zal dienvolgens door den patentschuldigen geen ontvangloon behoeven betaald te worden.

Art. 25. *Bepalingen omtrent bezwaren.*

De patentschuldige, die zich met zijnen aanslag bezwaard acht, zal de bevoegdheid hebben, om, uiterlijk *binnen drie maanden*, te rekenen van den dag, waarop de belastings-quohieren zullen zijn executoir verklaard (waarvan, binnen drie dagen na het ontvangen derzelve, aan de ingezetenen van iedere gemeente, door den Burgemeester of Schout, op de gebruikelijke wijze zal worden kennis gegeven), zijne reclamatie, op zegel geschreven, en voorzien van eene duplikaat-quitantie der betaalde verschenen termijnen, alsmede van een extract van zijnen aanslag in het quohier, in te dienen bij den controleur der divisie van controle (alwaar de aanslag is geschied), behoudens zijne verpligting tot voortdurende betaling der verschenen termijnen, op de daartoe door den ontvanger bepaalde zitdagen.

De controleur zal de bij hem ingediende reclamatiën, na daarop het advies der zetters van de gemeente (alwaar de aanslag is geschied) te hebben ingewonnen; met zijn advies inzenden aan den directeur der directe belastingen in de provincie, die dezelve, met bijvoeging zijner considerariën, zal doen toekomen aan den Gouverneur, welke de gemelde reclamatiën, gemuniëerd met de voorschreven stukken, brengt ter deliberatie van de Gedeputeerde Staten, of in de zuidelijke provinciën in de vergadering van Gouverneur en Raden van Intendance.

De Gedeputeerde Staten der provincie of Gouverneur en Raden van Intendance, zullen over alle de ingekomen reclamatiën uitspraak doen: de Gouverneurs zullen de beslissingen aan den directeur der directe belastingen doen geworden, ten einde, naar aanleiding der voorschreven uitspraak, de vereischte ordonnantiën van ontheffing of vermindering ten behoeve der reclamanten op te maken, of hen van het in stand blijven van hunnen primitiven aanslag kennis te geven.

Wanneer echter aan den directeur, bij het onderzoek der reclamatiën, uit het advies van den controleur en zetters, ofte anderzins, zal komen te blijken, dat er in den

aanslag van een' patentschuldigen ontwijfelbare erreuren hebben plaats gehad, zal de gemelde directeur de bevoegdheid hebben, den ontvanger, onder wien die belastingschuldige ressorteert, te autoriseren, om van denzelven, hangende de deliberatiën der Gedeputeerde Staten of van den Gouverneur en Raden van Intendance over zijne ingeleverde reclamatie, naar mate van den aard der begane erreuren, geene betaling hoegenaamd verder te vorderen, ofte wel alleen zoodanig gedeelte van den primitieven aanslag, als het bedrag der belasting zoude geweest zijn, wanneer dezelve aanslag rigtig geschied ware. Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 26. *Vorming van een fonds ter bestrijding der ontheffingen, alsmede tot vinding der belooningen van den zetter.*

§. 1. Van het beloop van het patentregt zal worden afgezonderd 10 percent, welke een fonds zullen uitmaken, waaruit goedgemaakt zullen worden:

1°. Het beloop der ontheffingen en verminderingen, welke aan verkeerdelijk aangeslagen of te hoog belaste patentschuldigen worden toegestaan, mitsgaders de kwijtscheldingen en oninvorderbare posten.

2°. De belooningen der zetters, naar aanleiding van zoodanige bepalingen, als ingevolge artikel 43 dezer ordonnantie zullen worden vastgesteld.

§. 2. De directeurs der directe belastingen in de onderscheidene provinciën zijn belast met het opmaken van de afrekening van het gemelde fonds, en zullen de staten deswege door hen aan den Minister van Financiën, mitsgaders aan de Gouverneurs hunner respective provinciën worden ingezonden.

Art. 27. *Onderscheidene bepalingen ter regeling van het patentregt.*

§. 1. De patenten voor alle beroepen, neringen en bedrijven, in dit en in de twee volgende artikelen dezer ordonnantie omschreven, zullen het bedrijf zelve concerneren en niet de personen, die daarin zijn geïnteresseerd; derhalve zal, zonder onderscheid of één of meerder personen daarbij belang hebben, voor elk bedrijf een patent worden afgegeven, staande ten name van dengeen of degene, welke hetzelve aangaat, of welke met de administratie en directie is of zijn belast.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden gegeven.

§. 2. In zoo verre echter een of meerdere geïnteresseerden in zoodanige bedrijven geregtigd zijn, door hunne handteekening, of door de teekening der firma, waaronder het bedrijf gedreven wordt, de associatie of kompagniesschap der gezamenlijke geïnteresseerden te verbinden, zullen aan denzelven of dezelve afschriften van het verkregen patent worden uitgereikt, op den voet, zoo als hierna bij artikel 38 is bepaald.

§ 3. Alle associatiën, kompagniesschappen, societeiten van commercie, assurantie, navigatie, reederijen, visscherijen, binnen- of buitenlandsche fondsen, en alle anderen, van welke aan de geïnteresseerden actiën of aandeelen zijn of bij de oprigting worden uitgegeven, zullen, wanneer de actiën of aandeelen bij de eerste uitgifte of successive uitbreiding te zamen bedragen, of bedragen hebben

f 100,000 en daar beneden, zich moeten voorzien van een patent van				f 25:0:0
Boven de f 100.000:0:0	tot	200,000:0:0		50:0:0
——— ——— 200,000:0:0	tot	500,000:0:0		100:0:0
——— ——— 500,000:0:0	tot	1,000,000:0:0		200:0:0
——— een millioen guldens				350:0:0

Zullende, bij toekomstige oprigtingen, het patent worden genomen, vóór dat de afgifte der actiën of akten van aandeel mag plaats hebben; op de boete, bij § 6 van artikel 37 vastgesteld.

De patenten voor de associatiën, kompagniesschappen, enz., in dit artikel genoemd, zullen ten name van de associatiën zelve worden gesteld, en met bijvoeging van den naam van den Administrateur, Directeur of Boekhouder derzelve, worden afgegeven; blijvende de laatstgenoemde dien onverminderd gehouden, om zich, ingevolge de bepalingen, vervat in artikel 34 dezer ordonnantie, van het vereischt patent te voorzien.

Art. 28. *Tarieven voor de patenten voor fabrijken, trafijken, molens, enz.*

§. 1. De patenten voor de navolgende fabrijken en trafijken zullen worden geregeld naar het volgende tarief, en zullen in zoo verre, met afwijking van de bepalingen, vervat in art. 10 dezer ordonnantie, geene derzelve als verwante bedrijven worden aangemerkt, dan alleen de zoodanige, waarbij zulks uitdrukkelijk wordt vermeld.

Ankersmederijen, ieder	f 32:0:0
Azijnmakerijen, ieder	32:0:0

Balletjetmakerijen, ieder	5:0:0
Berlijnsch blaauwmakerijen, ieder	5:0:0
Boraxſtokerijen, ieder	24:0:0
Buskruidmolens, ieder	40:0:0
Campherraffinaderijen, ieder	24:0:0
Chemicaliën-fabrijken, waarin onderſcheidene ſoorten van chemicaliën vervaardigd worden, ieder	48:0:0
Carminſtokerijen, ieder	5:0:0
Geſchut- en klokgieterijen, ieder	32:0:0
Glasblazerijen, ieder	30:0:0
Grutterijen, zonder paarden of rosmolens, alleen boekweit malende, ieder	10:0:0
Hagelgieterijen, ieder	32:0:0
Kalkovens, ieder oven	16:0:0
Koper- of geel- en metaal-gieterijen, ieder	24:0:0
Koperpletterijen, zonder wind- of paarden molens, ieder	32:0:0
Lakmoesfabrijken, ieder	24:0:0
Loodaschbranderijen, ieder	5:0:0
Loodwitmakerijen, ieder	24:0:0
Lijmziederijen, ieder	32:0:0
Lijnbanen voor ſcheeps- en ander zwaar touwwerk, ieder	32:0:0
Idem, met taanderij, ieder	48:0:0
Meestoven, ieder	30:0:0
Mouterijen, ieder	32:0:0
Pannenbakkerijen, voor elken oven	16:0:0
Plateelbakkerijen, ieder	24:0:0
Platlootgieterijen, ieder	32:0:0
Porſeleinfabrijken, ieder	32:0:0
Pottenbakkerijen, voor iederen oven	16:0:0
Pijpenbakkerijen, ieder	24:0:0
Sacharum saturni ſtokerijen, ieder	32:0:0
Sal-ammoniak-fabrijken, ieder	32:0:0
Salpeterfabrijken, ieder	16:0:0
Salpeterfabrijken en ſterkwaterſtokerij	24:0:0
Spaanschgroenfabrijken, ieder	24:0:0
Speelkaartenfabrijken, ieder	32:0:0
Sterkwaterſtokerijen, ieder	16:0:0
Steenbakkerijen, voor elken oven	16:0:0
Steenbakkerijen, ook tevens pannen bakkende, voor elken oven	20:0:0
Stijffelmakerijen, ieder	32:0:0
Suikerraffinaderijen, ieder	32:0:0
Suikerwaterſtokerijen, ieder	8:0:0

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Stroopmakerijen of kokerijen, ieder	- 12:0:0
Taanderijen van netten, want, enz., ieder	- 24:0:0
Tegelbakkerijen, ieder	- 24:0:0
Terpentijn stokerijen, ieder	- 24:0:0
Traankokerijen, ieder	- 24:0:0
Tras- of kunst-cement bereiderijen, ieder	- 32:0:0
Veldsteenoventjes, ieder	- 3:0:0
Vermiljoenfabrijken, ieder	- 32:0:0
Vries of Barnafsch-groenmakerijen, ieder	- 16:0:0
Wit was bleekerijen, ieder	- 24:0:0
IJzergieterijen, ieder	- 32:0:0
Zoutkeeten, voor elke pan	- 16:0:0
Zeepziederijen, ieder	- 32:0:0
Zegellakfabrijken, ieder	- 24:0:0
Zwavelfabrijken, ieder	- 32:0:0

§ 2. *Molens, door wind, water of stroom bewogen wordende.*

Blaauwsel, ieder	f 32:0:0
Chocolade, ieder	- 32:0:0
Gort of pel, ieder	- 30:0:0
Grutten, ieder	- 30:0:0
Gepelde gerst, ieder	- 30:0:0
Hennepenkloppers, ieder	- 32:0:0
Houtzagers (kleine) tot veren en platen, ieder	- 16:0:0
Korenmolens, in gemeenten, boven de 5000 zielen, ieder	- 24:0:0
Korenmolens, in gemeenten van 1500 tot 5000 zielen, ieder	- 12:0:0
Korenmolens, in gemeenten, beneden de 1500 zielen.	- 6:0:0
Koper, ieder	- 32:0:0
Krijt, ieder	- 16:0:0
Loodwit, ieder	- 32:0:0
Mout, ieder	- 32:0:0
Mosterd, ieder	- 12:0:0
Olie, ieder	- 32:0:0
Papier, ieder	- 32:0:0
Poeder, ieder	- 24:0:0
Schulpzand, ieder	- 10:0:0
Steen, ieder	- 16:0:0
Snuif, ieder	- 32:0:0
Schors of Taan, ieder	- 16:0:0
Tras, ieder	- 16:0:0
Tras, steen en schulpzand	- 32:0:0

Verw, ieder	- 24:0:0	Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.
Verwhout, ieder . . .	- 24:0:0	
Vol, ieder	- 24:0:0	
Polderwatermolens . . .	- *Nihil.*	
Zaag, ieder	- 32:0:0	
Zeemtouwers	- 24:0:0	

§ 3. *Ros- of paardenmolens.*

Grut- gort en pelmolens, ieder . . . *f* 20:0:0
Blaauwsel, chocolade, en alle andere soorten van molens, onder de voorgaande rubriek vermeld, welke door paarden worden gedreven, zullen kunnen volstaan met een patent ten bedrage van de helft der belasting, waarop soortgelijke molens, die door wind, water of stroom worden bewogen, aldaar gesteld zijn; zullende echter zoodanige water- en ros- of paarden-molens, welke bij koren-molens behooren, en met deze door denzelfden molenaar bemalen worden, geen afzonderlijk patent behoeven.

§ 4. Eindelijk zal het drijven van handel in zoodanige artikelen als tot elk der bovenstaande fabrijken en trafijken behooren, onder hetzelfde patent begrepen zijn, op gelijke wijze als ten opzigte van verwante beroepen en bedrijven, door denzelfden persoon uitgeoefend wordende, in artikel 10 dezer ordonnantie is bepaald; wordende echter ten opzigte van de houtzaagmolens bepaald, dat, als artikelen tot dezelve behoorende, alleen worden beschouwd allerlei soorten van op deze molens gezaagd hout, en dus geenszins ribben, krommers, knieën, sparren, gelijk mede geene Noordsche, Memelsche of andere deelen, die buiten 's lands gezaagd zijn, noch zoodanige andere houtwaren als tot den houthandel behooren, en waarin geene negotie zal kunnen worden gedreven, dan voorzien zijnde van een patent als koopman.

Art. 29. *Tarieven, waarnaar de belasting voor winkeliers geregeld wordt.*

§ 1. De patenten voor winkeliers zullen worden berekend naar gelang van hun jaarlijksch debiet, in eene of meerder der drie nagenoemde soorten van waren, waarin zij winkel doen, en in dier voege, dat het debiet van *de eerste* hieronder genoemde soort van waren zal wor-

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

den berekend, *zoo als hetzelve effectivelijk bedraagt; dat het effective* debiet van de *tweede soort* van waren, ter berekening der belasting met *een derde*, en dat van de *derde soort* van waren, met de *helft* zal worden verhoogd, en dat deze effective verhoogde debieten, *te zamen genomen*, zullen worden belast naar het volgende tarief:

Voor een debiet van beneden de			f	1,000:0:0	f	1:10:0
Van	f	1,000	tot beneden de -	2,000:0:0	-	2:10:0
—	-	2,000	— — -	3,000:0:0	-	4: 0:0
—	-	3,000	— — -	5,000:0:0	-	7: 0:0
—	-	5,000	— — -	8,000:0:0	-	12: 0:0
—	-	8,000	— — -	11,000:0:0	-	18: 0:0
—	-	11,000	— — -	15,000:0:0	-	27: 0:0
—	-	15,000	— — -	20,000:0:0	-	40: 0:0
—	-	20,000	— — -	27,000:0:0	-	55: 0:0
—	-	27,000	— — -	38,000:0:0	-	75: 0:0
—	-	38,000	— — -	50,000:0:0	-	100: 0:0
—	-	50,000	— — -	65,000:0:0	-	130: 0:0
—	-	65,000	— — -	85,000:0:0	-	170: 0:0
—	-	85,000	— — -	115,000:0:0	-	225: 0:0
—	-	115,000	— — -	150,000:0:0	-	300: 0:0
En voor een debiet van			-	150,000:0:0		
en daarboven			. . . .		-	340: 0:0

Eerste soort van waren.

Onder deze zijn begrepen alle waren, goederen en manufacturen van inlandschen oorsprong, met uitzondering alleen van chocolade, tabak en snuif, voorts vreemde

Chemicalia.
Drogerijen.
Verwwaren.
Kruideniers waren.
Blik, koper en ijzerwerk.
Leder.
Papier.
Boeken.
Kaarten. (land- en zee-)
Prenten.
Garens.
Linnen.
Chirurgische, mathematische, optische en physische instrumenten.
Muzijk-instrumenten.

Tweede soort van waren.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Onder deze zijn begrepen:
Koffij.
Thee.
In- en uitlandsche chocolade.

Derde soort van waren.

Onder deze zijn begrepen:
Alle waren, goederen en manufacturen van vreemden of buitenlandschen oorsprong, welke niet reeds onder de eerste en tweede soort genoemd zijn; voorts zoo wel in- als uitlandsche tabak en snuif.

En zullen voor winkeliers alleen worden gehouden alle zoodanigen, welke openbare winkels hebben, of welke, zoo zij winkel binnen 'shuis doen, hunne waren alleen en exclusief uit hunne winkels of huizen, bij het stuk, de el, het pond, en soortgelijken aan partikulieren verkoopen, en daarmede niet op markten of kermissen zitten of rond reizen, of aan de huizen rond loopen.

§ 2. Het patentregt voor winkeliers, openbaren winkel doende in waren, in het vorig § opgenoemd, of dezelve uit het huis verkoopende, bovendien de markten of kermissen, hetzij binnen of buiten de plaats hunner woning, frequenterende, of met pakken, marsen of kastjes, hunne waren in of buiten hunne woonplaats aan de huizen of elders aanbiedende, zal met de helft moeten worden verhoogd.

En zijn dus hiervan uitgezonderd, zoodanige neringdoende lieden, die niet uit het huis verkoopen, welke, wanneer zij, met hunne waren op markten of kermissen zitten of daarmede aan de huizen rondloopen, tot § 1, 2 en 3 van het navolgende artikel behooren, en dus als inlandsche kramer op eene van de in die §§ omschrevene wijzen moeten zijn gepatenteerd.

Art. 30. *Tarieven, waarnaar de patenten voor vreemde kooplieden en voor vreemde en inlandsche kramers geregeld worden.*

§ 1. Inlandsche kramers niet uit het huis verkoopende, maar met eene kraam of stal de markten of kermissen frequenterende, doende in waren van de derde soort,

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

of van de eerste en derde soort te zamen . f 30:0:0

Doende in inlandsche waren en andere onder de eerste soort begrepen . . . . . f 20:0:0

En zal het patent, dat aan hen wordt afgegeven, voor met elkander gehuwde lieden, naar verkiezing, op beider namen, van den man en van de vrouw, kunnen worden gesteld, en zal bovendien ook nog een afschrift, doch ook niet meer dan één, door hen kunnen bekomen worden.

§ 2 Inlandsche kramers, met een krui- of handwagen, of met een klein stalletje of tafeltje, de kermissen of de markten frequenterende . . . . . f 4:0:0

Inlandsche kramers, met een krui- of handwagen, hunne waren aanbiedende . . . . f 4:0:0

Inlandsche kramers, met pakken, marsen of kastjes, hunne waren aan de huizen aanbiedende . . f 2:0:0

En zal, ingeval de voornoemde kramers gehuwde lieden zijn, het patent ook op den naam van de vrouw kunnen worden gesteld, doch daarvan niet meer dan één afschrift, en niet anders dan aan de vrouw worden afgegeven.

§ 3. Inlandsche kramers met potten, pannen, brandhout, turf, fruit, visch en dergelijken rondloopende, alsmede kramers of venters van oude boeken, potlooden, kammen en brillen, agurken, eijeren en meer andere dergelijke objecten, mits uit hoofde van hunnen handel op geene andere wijze gepatenteerd zijnde . f 0:16:0

En zullen deze gepatenteerd worden, onder de benaming van inlandsche kramer met een krui- of handwagen met . . . .

Inlandsche kramer met een stalletje, met . .

Inlandsche kramer in . . . . . .

Deze patenten zullen alleenlijk op éénen naam worden gesteld, en daarvan geene afschriften gegeven worden.

§ 4. Vreemde kramers of kooplieden, hunne waren in logementen of andere lokalen uitpakkende, doch daarmede niet rondloopende . . . f 60:0:0

Vreemde kramers of kooplieden, de openlijke markten met hunne kramen frequenterende, doende in waren van de derde soort, of van de eerste en derde soort te zamen, voor elke kraam . . . f 65:0 0

En doende in inlandsche waren en andere onder de eerste soort begrepen, voor elke kraam . f 32:0:0 te betalen ter plaatse der eerste kermis, welke zij betrekken; terwijl zoodanige kramers niet met een grooter

aantal kramen, dan in het patent is vermeld, op eenige kermis of markt zullen worden geadmitteerd, dan onder betaling van het daartoe staande regt.

En zullen van de patenten, in deze paragraaf vermeld, geene afschriften worden gegeven.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

§ 5 Vreemde kooplieden, met noten, appelen en dergelijken, van buiten 's lands komende, om dezelve alhier te verkoopen . . . . *f* 12:0:0

Vreemde kooplieden, met balken, ribben, deelen en andere houtwaren, van buiten 's lands komende, om dezelve alhier te verkoopen . . *f* 30:0:0

Vreemde kooplieden, met servet-linnen, enz. aan de huizen rondloopende . . . . . *f* 24:0:0

Vreemde omloopers met parapluyen, rottingen, enz. . . . . . *f* 12:0:0

Vreemde kooplieden met klokken, kanarievogels, vinken en dergelijken, van buiten 's lands komende, om die alhier te verkoopen. . . . . *f* 8:0:0

Vreemde mars- of pakkendragers of draagsters, hunne waren langs de huizen ventende . . . *f* 24:0:0

Vreemde schaarslijpers . . . . *f* 24:0:0

Vreemde ketelboeters . . . . *f* 21:0:0

En zullen van deze patenten geene afschriften gegeven worden.

§ 6. Vreemde mannen of vrouwen met grove aarden potten, glas- en mandwerk te koop loopende . *f* 1:4:0

§ 7. Poffertjes bakkers of baksters met eene kraam, de kermissen, markten of andere plaatsen frequenterende. . . . . . . *f* 9:12:0

Plaatkoek of oliekoekbakkers of baksters, met ééne kraam de kermissen, markten of andere openbare plaatsen frequenterende. . . . . . . *f* 6:8:0

Wafelbakkers of baksters (niet in huis bakkende) met ééne kraam de kermissen, markten of andere openbare plaatsen frequenterende . . . *f* 12:0:0

Koekkramers (geene koekbakkers zijnde noch winkel hebbende), met ééne kraam op de kermissen, markten of andere openbare plaatsen derzelver bedrijf uitoefenende . . . . *f* 12:0:0

Koekkramers (geene koekbakkers zijnde noch winkel hebbende), met een stalletje op de kermissen, markten of andere openbare plaatsen derzelver bedrijf uitoefenende . . . . *f* 4:16:0

Oliekoek- of plaatkoekbakkers of baksters, zonder kraam op markten of andere openbare plaatsen dat bedrijf uitoefenende . . . . . *f* 1: 4:0

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

En zullen van deze patenten geene affchriften gegeven worden.

Art. 31. *Tarief voor de patenten van administrateurs, kantoorbedienden, klerken, enz.*

Administrateurs, rentmeesters, opzigters of zaakwaarnemers, boekhouders, kantoorbedienden, klerken en andere perfonen, hetzij bij of voor partikulieren, of op koopmans- of praktizijns-kantoren, of bij fabrijken, trafijken, winkels, of op eenigerhande andere wijze, als zoodanig fungerende, gelijk mede binnenvaders en andere fuppoosten in godshuizen en andere gestichten, zullen, wanneer zij aan dag-, week- of maandgelden, vacatiën, traktementen, emolumenten, percentsgewijze belooningen, ofte op eenige andere wijze genieten:

f 300	en daarbeneden in het jaar, voorzien moeten zijn van een patent van			f 1:5:0
300	tot beneden f	600	. . . .	3: 0:0
600	———	900	. . . .	6: 0:0
900	———	1500	. . . .	10: 0:0
1500	———	2500	. . . .	20: 0:0
2500	———	3500	. . . .	35: 0:0
3500	en daar boven		. . . .	50: 0:0

Art. 32. *Bepalingen, omtrent de patenten voor vreemde arbeiders en daglooners.*

Vreemde daglooners, zoo als zijn grasmaaijers, gravers, heijers, veenders, dijk- of wegen-werkers, bleekers, bleekersmeiden, en alle anderen zonder onderfcheid, welke van buiten 's lands komen om binnen deze landen, het geheele jaar of een gedeelte van dien, te werken, zullen moeten voorzien zijn van een patent van f 1:4. terwijl al verder niemand zoodanige perfonen in zijn dienst of werk zal mogen emploijeren, ten zij het hem geb eken zij, dat dezelve van patent voorzien zijn, op eene boete van vijftig guldens voor ieder door hem geëmplooijeerd perfoon, welke van geen behoorlijk patent voorzien is.

Art. 33. *Algemeene bepalingen omtrent de patenten voor beroepen, neringen en bedrijven, in artikel 27 tot 32 omfchreven.*

Alle de beroepen, neringen en bedrijven, in artikel 27, 28, 29, 30, 31 en 32 dezer ordonnantie voorkomende,

worden met een gelijk regt bezwaard, waar ter plaatse binnen deze landen dezelve worden ondernomen, en zonder onderscheid, waar ter plaatse de patentpligtigen zich bevinden of hunne woning gevestigd hebben.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 31. *Bepalingen, aangaande de klassificatie van sommige takken van handel, beroep, bedrijf of nering, voor welke het patentregt naar den rang der plaatsen wordt berekend, mitsgaders het tarief der verschillende klassen.*

§ 1. Al de patenten, afgegeven aan degene, die de verschillende takken van handel, bedrijf, beroep of nering, in dit artikel voorkomende, uitoefenen of in het vervolg zullen begeeren uit te oefenen, zullen den persoon, aan wien dezelve worden toegestaan, alleen betreffen en voor denzelven alleen valide zijn.

§ 2. Dienvolgens zal elk geassocieerde of kompagnon in eenigerhanden handel of bedrijf, in dit artikel vermeld, en als zoodanig door zijne handteekening de kompagnieschap verbindende, van een patent van gelijke grootte moeten zijn voorzien, en zal in hetzelve van de personen, die de firma teekenen, gelijk mede van de firma der kompagnieschap, worden melding gemaakt.

§ 3. Voorts zal de hoegrootheid der patenten voor de beroepen, neringen en bedrijven, in dit artikel voorkomende, zijn geregeld naar zeven klassen, in dit artikel vermeld, en zullen deze klassen wederom een verschillend patent vorderen, naarmate der onderscheidene rangen, waartoe de plaatsen of gemeenten behooren, alwaar de gepatenteerden woonachtig zijn, alles ingerigt overeenkomstig het navolgende tarief en onder zoodanige bepalingen, als bij sommige der in dit artikel voorkomende beroepen, bedrijven of neringen, is vermeld.

KLASSEN.	1ste RANG.	2de RANG.	3de RANG.	4de RANG.	5de RANG.	6de RANG.	7de RANG.
	Amfterdam.	Antwerpen. Brusfel. Gent. Rotterdam.	Brugge. 's Graven-hage. Groningen. Luik. Utrecht.	Bergen in Heneg. Delft. Doornik. Dordrecht. Gouda. Haarlem. 'sHertogenbosch. Kortrijk. Leeuwarden. Leiden. Leuven. Maastricht. Mechelen. Middelburg. Namen. Nijmegen. Ostende. Schiedam. Zwolle.	Aalst. Ath. Alkmaar. Amersfoort. Arnhem. Breda. Campen Deventer. Enkhuizen. Harlingen. Hoorn. Lokeren. Luxemburg. Nicolaas (St.) Verviers. Yperen. Zaandam. Zierikzee. Zutphen.	Bergen op den Zoom. Bommel. (Zalt) Brielle. Charleroi. Dendermonde. Delfshaven. Diest. Dinant. Edam. Geersbergen. Goes. Gorinchem. Harderwyk. Hasfelt. Huy. Iseghem. Lier. Maasfluis. Meenen. Meppel. Nivelles. Nijkerk. Oudenaarde. Popperinghe. Purmerend. Roafen. Roermonde. Roefelaars. Sneek. Tamife. Thiel. Tiel. Tienen. Truijen (St.) Turnhout. Venlo. Veurne. Vlaardingen. Vlisfingen. Weesp. Winfchoten.	De overige fteden en plaatfen.
1ste	275: 0: 0	f 240: 0: 0	f 190: 0: 0	f 145: 0: 0	f 100: 0: 0	f 60: 0: 0	f 45: 0: 0
2de	110: 0: 0	160: 0: 0	150: 0: 0	95: 0: 0	60: 0: 0	40: 0: 0	25: 0: 0
3de	90: 0: 0	80: 0: 0	60: 0: 0	4[illegible]: 0: 0	30: 0: 0	20: 0: 0	13: 0: 0
4de	45: 0: 0	40: 0: 0	30: 0: 0	25: 0: 0	15: 0: 0	10: 0: 0	7: 0: 0
5de	24: 0: 0	20: 0: 0	15: 0: 0	13: 0: 0	8: 0: 0	6: 0: 0	5: 0: 0
6de	15: 0: 0	13: 0: 0	10: 0: 0	8: 0: 0	6: 0: 0	4: 10: 0	3: 0: 0
7de	5: 0: 0	5: 0: 0	4: 10: 0	3: 10: 0	2: 10: 0	1: 15: 0	1: 8: 0

§ 4. En zullen degene, die in Amsterdam zijn gepatenteerd geworden, vrijelijk, op dat patent hun bedrijf, handel of nering mogen uitoefenen, in de plaatsen of gemeenten van de zes volgende rangen. Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Desgelijks zullen de zoodanigen, welke in gemeenten of plaatsen van den tweeden rang zijn gepatenteerd geworden, zulks mogen doen in plaatsen of gemeenten, die bij de vijf volgende rangen zijn genoemd geworden, doch geenzins in die van den eersten rang, en zoo vervolgens die van den derden rang in den vierden, vijfden, zesden en zevenden, die van den vierden rang in den vijfden, zesden en zevenden, en die van den vijfden rang in den zesden en zevenden, en die van den zesden rang in den zevenden; dus altoos wel in plaatsen, die beneden den rang hunner plaatsen of gemeenten gesteld zijn, doch nimmer in die van hoogere rangen; zullende zoodanige personen, welke, schoon in plaatsen of gemeenten van minder rang woonachtig, verkiezen mogten, hetzij in persoon of door hunnen zaakgelastigden, hun bedrijf, beroep, handel of nering in eene of meer plaatsen van hooger rang uit te oefenen, gehouden zijn aldaar, volgens art. 16, een suppletoir-patent te nemen, ten bedrage van het meerdere beloop der belasting; en zal dit suppletoir-patent, hetwelk insgelijks op een zegel van twee en een' halven stuiver zal moeten gedrukt zijn, aan het reeds door hen verkregen worden geannexeerd.

Eerste klasse.

§ 5. Tot de eerste klasse zullen behooren: commissionairs en factoors, aan wie waren en koopmanschappen door buitenlanders, bij groote partijen, worden geconsigneerd, ten einde dezelve op te slaan en te verkoopen.

Directeurs van partikuliere negotiatiën, onverschillig of dezelve als koopman, commissionair of in eenige andere betrekking zijn gepatenteerd.

Directeurs van alle associatiën, kompagnieschappen, societeiten van commercie, assurantie, navigatie en binnen- of buitenlandsche fondsen, mitsgaders van de kantoren van administratie van vreemde of nationale fondsen, onverschillig of deze associatiën, kompagnieschappen of societeiten, ingevolge de bepalingen in § 3 van art. 27 dezer ordonnantie vervat, of wel zij zelven als koopman, commissionair, of in eenige andere betrekking zijn gepatenteerd.

Directeurs of boekhouders van reederijen van schepen, onverschillig of deze hunne reederij of zij zelve, als koopman, commissionair, of in andere betrekking gepatenteerd zijn.

Kooplieden, zijnde bankiers van negotiatiën ten laste van vreemde Mogendheden.

Kooplieden, zijnde zeehandelaars; wordende hierdoor verstaan de zoodanigen, welke hunne waren direkt uit zee of van buiten 's Lands ontvangen, en dezelve, bij de fust, het pak, de baal, of bij partijen wederom verkoopen en afleveren.

Kooplieden en commissionairs in effekten, obligatiën en fondsen.

Tweede klasse.

§. 6. Tot de tweede klasse zullen behooren:

Commissionairs of factoors, die zonder onmiddellijk of zelve de waren en koopmanschappen van buiten 's Lands te ontvangen, of aan hunne eigene consignatie te krijgen, dezelve alhier te Lande voor rekening van andere, tegen genot van provisie, koopen en verkoopen, of naar buiten 's Lands verzenden.

Directeurs van alle associatiën, kompagnieschappen, societeiten van commercie, assurantie, navigatie, binnen- of buitenlandsche fondsen, mitsgaders van de kantoren van administratie van vreemde of van nationale fondsen, volgens de vorige omschrijving.

Directeurs of boekhouders van reederijen van schepen, volgens de vorige omschrijving.

Directeurs of boekhouders van walvisch- of haringvisscherijen, onverschillig of zij als koopman, commissionair of in andere betrekking zijn gepatenteerd.

Directeurs van particuliere negotiatiën, volgens de vorige omschrijving.

Kassiers.

Kooplieden, welke hunne waren of koopmanschappen niet bij groote partijen uit zee ontvangen, maar dezelve gewoonlijk hier te Lande in zoodanige fust of emballagie, waarin dezelve het eerst in den handel gebragt worden, inkoopen en op gelijke wijze ook weder uitslaan.

Kooplieden en commissionairs in effekten, obligatiën en fondsen.

Makelaars.

Branders, koren- en moutwijn of jenever stokende, die meer dan 6 rouw- en distilleer-ketels (hetzij in één of meerder lokalen geplaatst) in gebruik hebben.

Logementhouders of herbergiers, 25 kamers of daarboven tot gebruik of logement gemeubileerd hebbende.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Derde klasse.

§. 7. Tot de derde klasse worden gebragt:

Assuradeurs, als kooplieden in geene hoogere, noch in deze klasse gepatenteerd zijnde.

Cargadoors of scheepsbevrachters.

Commissionairs en factoors, volgens de omschrijving in de tweede klasse.

Commissionairs en factoors, die alleen voor inlanders als zoodanig ageren.

Directeurs van alle associatiën, kompagnieschappen, societeiten van assurantie, navigatie, enz., volgens de vorige omschrijving.

Directeurs van particuliere negotiatiën, volgens de vorige omschrijving.

Directeurs of boekhouders van reederijen van schepen, volgens de vorige omschrijving.

Directeurs of boekhouders van walvisch- of haringvisscherij, volgens de vorige omschrijving.

Kassiers.

Kooplieden en commissionairs in effekten, obligatiën en fondsen.

Kooplieden, waaronder verstaan worden alle zoodanigen, welke geene winkel-nering of klein-handel drijven, om het even in welke waren dezelve handelen, voor zoo verre die niet afzonderlijk in deze ordonnantie zijn uitgedrukt.

Makelaars.

Aannemers van de verlichting der straten.

Apothekers.

Artsen of Doctoren in de medicijnen.

Bierbrouwers.

Branders, koren- en mout-wijn en jenever stokende, die van vier tot zes rouw- en distilleer-ketels (hetzij in een of meerdere lokalen geplaatst) in gebruik hebben.

Chimisten.

Chirurgijns en Vroedmeesters, of een van beide.

Courantiers.

Distillateurs van fijne likeuren.

Grossiers in wijnen of wijnkoopers.

Grossiers in likeuren en sterke dranken, die met de stoop of het half anker uitslaan.

Koffijschenkers, societeithouders en societeiten in par-

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

ticuliere huizen gehouden wordende, mitsgaders kollegie-tuinen (onverschillig of deze het geheele jaar door of wel alleen in het zomer-saizoen worden gefrequenteerd), in de steden van den 1sten en 2den rang; wordende het bedrijf van *koffijschenker* en *societeitshouder*, onderling gehouden voor verwant, ook met dat van *logementhouder*, mits gezegde bedrijven in hetzelfde lokaal en door denzelfden persoon worden uitgeoefend.

Logementhouders of herbergiers, 15 kamers tot 24 tot gebruik of logement gemeubileerd hebbende.

Notarissen.

Ondernemers van publieke verkoopingen, onverschillig of zij als Notaris, Makelaar, Commissionair of in eenige andere betrekking zijn gepatenteerd.

Pachters van den haardsach of straatsuilais.

Procureurs bij regtbanken postulerende.

Sollicitenrs.

Solliciteurs-militair.

Voorts de navolgende fabrijken en trafijken, wanneer de kompagnieschap of de fabrijkant meer dan 50 personen, hetzij mannen, vrouwen of kinderen, boven de 15 jaren oud, hetzij in of buiten zijn huis, of daartoe geschikte gebouwen in vasten of permanenten dienst of werk heeft, zullende zes maanden of meer voor een geheel jaar worden berekend.

Behangsel-fabrijken.
Bleekerijen van linnen kleederen of garens.
Cichorei-fabrijken.
Deken-fabrijken.
Fabrijken met weefgetouwen of molenwerk.
Garenspinnerijen.
Garentwijnerijen.
Geweer-fabrijken.
Hoeden-fabrijken.
Katoen-drukkerijen.
Katoen-spinnerijen.
Katoenen-stof-fabrijken.
Kousen-fabrijken.
Knoopen-fabrijken.
Laken-fabrijken.
Lettergieterijen.
Looijerijen van huiden of vellenbereiderijen.
Papier-behangselfabrijken.
Perserijen.
Saijet-fabrijken.
Tabaks-spinnerijen en karotten-fabrijken.
Tapijt- of kleeden-fabrijken.
Touwslagerijen van dun werk.
Trijp-fabrijken.
Vellenblooterijen.
Verwerijen.
Wol-fabrijken.
Wolkammerijen.
Wollen stoffen-fabrijken.
Zeemtouwerijen.
Zeildoek-fabrijken.
Zijde-fabrijken.
Zijde-twijnerijen.

En eindelijk de navolgende bedrijven, wanneer de societeit, kompagnieschap, persoon, werkbaas of werkmeester meer dan vijftig personen, hetzij mannen, vrouwen of kinderen, onverschillig welke hun ouderdom is; gedurende zes maanden van het jaar, hetzij in of buiten 's huis, in zijn' dienst of werk heeft; zullende bij de bedrijven, welke door denzelfden persoon worden uitgeoefend, het getal der geëmploijeerden bijeen gevoegd worden.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Baleinsnijders en bereiders.	Graveurs.
Balansmakers.	Haarbereiders.
Behangers (ledikant- en kamer-).	Haarspinders.
Beeldhouwers.	Handschoenmakers.
Beeldsnijders.	Heibazen.
Biljardmakers.	Hout- en Plaatzagers (Senirzagers).
Blikslagers.	Houtskoolbranders.
Blokken- en scheeps-pompenmakers.	Instrumentmakers.
Boekbinders.	Kabinetwerkers.
Boekdrukkerijen	Kammenmakers.
Borstel- of schuijermakers.	Kantwerkers.
Bontwerkers.	Kastenmakers of Schrijnwerkers.
Boom- of riemmakers.	Ketellappers.
Brandschilders of porseleinschilders.	Klanders.
Brandspuitmakers.	Kleedermakers of Kleedermaaksters.
Bruineerders en Vergulders.	Knoopenmakers.
Bijenkorvenmakers	Klompen- of Trippenmakers.
Compas- en Vlaggenmakers.	Koffij-geelmakers.
Doodkistenmakers.	Koffij-stroopbranders.
Draadwerkers (goud- en zilver-).	Koffermakers.
Dijkwerkers-bazen.	Korenwasschers.
Duimstokkenmakers.	Koperslagers.
Droogscheerders.	Kuipers.
Emailleurs.	Kunst-koffijmakers.
Gespenmakers.	Kunst- of koperen plaatdrukkers.
Geweer- of Roermakers.	Laarzen-schaftenmakers.
Glazenmakers.	Lakenbereiders.
Glanzerijen.	Lakkers (kunst-).
Goudslagers.	Lantarenmakers.
Grofsmeden.	Lederwerkers.
Goud- en Zilverdraadtrekkers	Lederen broekenmakers.
Grofwerkers.	Leertouwers.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Leijendekkers.
Loodgieters en Loodverwerkers.
Lijstenmakers.
Mandenmakers.
Mastenmakers.
Matrassenmakers.
Messenmakers.
Metselaars
Modengoedmakers of maaksters.
Molenmakers.
Orgelmakers.
Pakkistenmakers.
Parapluimakers of Regenschermmakers.
Passement- of Borduurwerkers.
Pelterijbereiders of werkers.
Penseelmakers.
Pennenbereiders.
Petjesmakers.
Pleistergieters.
Pompenmakers.
Potasch-branders.
Radermakers.
Rolreeders.
Rijtuigmakers.
Scharenmakers.
Schavenmakers.
Scheepstimmerlieden.
Schilders (huis- of rijtuig-).
Schoenmakers.
Slotenmakers.
Smeden.
Speldenmakers.
Stangenmakers.
Steenhouwers.
Stoelenmakers.
Stratenmakers.
Strijkijzermakers.
Stukadoors.
Suikerkistenmakers.
Timmerlieden.
Tinwerkers en Tinnegieters.
Tuiniers.
Veenbazen.
Vogelkooijen- en Blaasbalgemakers.
Wagenmakers.
Wieldraaijers.
Witwerkers.
Yvoordraaijers.
Yzer- en koperdraadvlechters.
Zadelmakers.
Zakkenmakers.
Zeilmakers.
Zeven- en trommelmakers.

En zullen de zoodanigen onder de opgenoemde fabrijkanten, trafijkanten en werkbazen, welke van de door hen vervaardigde zaken winkel houden, zulks op hetzelfde patent vermogen te doen; dan daarbij tevens winkel doende in soortgelijke of andere zaken, welke wel mede tot hunne fabrijk of bedrijf behooren, maar die zij elders hebben doen vervaardigen, zullen zij gehouden zijn, daarvoor een afzonderlijk patent als winkelier te nemen, en wel naar hetgene zij schatten hun debiet daarvan in dat jaar te zullen bedragen, terwijl eindelijk de zoodanigen der opgenoemde fabrijkanten, trafijkanten en werkbazen, welke met de door hen of door andere voor hunne rekening vervaardigde goederen, de openlijke markten of kermissen, hetzij binnen of buiten hunne woonplaats, frequenteren, aan de verhooging van hun patent als fabrij-

kant, trafijkant of werkbaas, of van hunne patenten als zoodanig, en als winkelier met de helft, naar aanleiding van de bepalingen, in artikel 29 §. 2. voor winkeliers vervat, onderworpen zijn. Deze bepalingen zijn ook betrekkelijk tot de opgenoemde fabrijkanten, trafijkanten en werkbazen, in de vierde, vijfde, zesde en zevende klasse vallende.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Vierde klasse.

§. 8. Tot de vierde klasse behooren:

Cargadoors of Scheepsbevrachters.

Commissionairs en Factoors, die alleen voor inlanders als zoodanig ageren.

Convooiloopers.

Directeurs of Boekhouders van reederijen van klein vaartuig op deze kusten visschende, onverschillig of hunne reederij of zij zelve, als Koopman, Commissionair of in eenige andere betrekking zijn gepatenteerd.

Kassiers.

Kooplieden en Commissionairs in effekten, obligatiën en fondsen.

Kooplieden volgens de vorige omschrijving.

Makelaars.

Aannemers van de verlichting der straten.

Aanplakkers van biljetten van publieke verkoopingen, bekendmakingen, enz.

Apothekers.

Artsen of Doktoren in de medicijnen.

Banketbakkers en Confituriers.

Biljarten, voor iedere biljarttafel, gehouden wordende in eenig logement, herberg, koffijhuis, societeit, (de societeiten in particuliere huizen daaronder begrepen) of kollegietuin, en zulks boven het patent als *logementhouders, koffijschenkers*, enz.

Branders, koren- en moutwijn of jenever stokende, en niet meer dan drie rouw- of distilleerketels in gebruik hebbende

Broodbakkers.

Chimisten.

Chirurgijn en Vroedmeesters of een van beiden.

Desertwerkers.

Goud- en zilversmeden, geene kashouders tevens zijnde, moetende dezelve, in het laatstgenoemde geval, daarenboven, als winkelier in waren van de derde soort of van de eerste en derde soort te zamen, worden gepatenteerd.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden gegeven.

Grossiers in wijnen of wijnkoopers.

Grossiers of slijters in sterke dranken, geene likeuren verkoopende.

Horologiemakers.

Juweliers, onder welke verstaan worden dezulken, welke voor hunne eigene rekening diamanten of andere edele gesteenten laten slijpen of zetten, of zulks zelve doen, en dus de gemaakte juweelen niet van anderen koopen.

Kaarsemakers.

Koekebakkers.

Koffijschenkers, societeithouders, en societeiten in particuliere huizen gehouden wordende, mitsgaders kollegietuinen (onverschillig of dezelve het geheele jaar door of wel alleen in het zomersaizoen worden bezocht) in de steden van den 3den en 4den rang, onder bepaling van verwantschap van het bedrijf van *koffijschenker* en *societeithouder*, ook met *logementhouder*, in voege en onder voorwaarden, als hiervoren is omschreven.

Koks en pasteibakkers.

Logementhouders of herbergiers, negen tot vijftien kamers, tot gebruik of logement gemeubileerd hebbende, of met minder kamers, vijf en meer dienstboden houdende.

Lombardiers of bank van leening-houders.

Notarissen.

Procureurs, bij de regtbanken postulerende.

Pachters van den haardasch of straatvuilnis.

Restaurateurs of houders van portionstafels.

Scheepsbeschuitbakkers.

Slagters.

Solliciteurs.

Solliciteurs-militair.

Spiegelmakers.

Tandmeesters.

Wafelbakkers of baksters.

Waskaarsenmakers.

Vervolgens alle de bij de derde klasse genoemde fabrijken, trafijken, werkbazen en meesters en anderen van gelijken aard, vijf en twintig personen of meer employerende tot negen en veertig toe, met in achtneming der bepalingen, in gezegde klasse, ten opzigte van den ouderdom der voormelde personen, voorkomende.

Vijfde klasse.

§. 9. Onder de vijfde klasse zijn begrepen:

Cargadoors of scheepsbevrachters.
Commissionairs, volgens de vorige omschrijving.
Convooiloopers.
Directeurs of Boekhouders van reederijen van klein vaartuig, op deze kusten visschende, volgens de vorige omschrijving.
Kassiers.
Kooplieden, volgens de vorige omschrijving, doch geen vijftien duizend guldens in het jaar omzettende.
Makelaars
Aannemers van de verlichting der straten.
Aanplakkers van biljetten van publieke verkoopingen, bekendmakingen, enz.
Apothekers.
Artsen of Doctoren in de medicijnen.
Banketbakkers.
Broodbakkers.
Chimisten.
Chirurgijns en Vroedmeesters of een van beiden.
Commissarissen van schuiten- en wagenveren.
Confituriers.
Desertwerkers.
Goud- en zilversmeden, volgens de vorige omschrijving.
Grossiers in wijnen of wijnkoopers, geen *f* 10,000:0:0 in het jaar omzettende.
Horologiemakers.
Juweliers, volgens de vorige omschrijving.
Kaakjesbakkers of baksters.
Kaarsenmakers.
Koekebakkers.
Koffijschenkers, societeithouders en societeiten, in particuliere huizen gehouden wordende, mitsgaders kollegietuinen (onverschillig of dezelve het geheele jaar door of wel alleen in het zomersaizoen worden bezocht), in de steden en plaatsen van den vijfden, zesden, of zevenden rang, onder bepaling van verwantschap van het bedrijf van *koffijschenker* en *societeithouder*, ook met *logementhouder*, in voege en onder voorwaarden als hiervoren is omschreven.
Koks en Pasteibakkers.
Kolfbaanhouders, voor elke overdekte baan.
Kostschoolhouders of houderessen.
Logementhouders of herbergiers, zes tot acht kamers in gebruik of tot logement gemeubileerd hebbende, of met minder kamers vier dienstboden hebbende.
Lombardiers of bank van leeninghouders.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Meelverkoopers, in geene andere waren dan in deze en grutterswaren winkel doende.
Notarissen.
Pachters van de haardasch en straatvuilnis.
Restaurateurs of houders van portions-tafels.
Scheeps-beschuitbakkers.
Scheeps tagrijnen.
Schippers van zoodanige volksschuiten, welke in geen lastgeld begrepen zijn.
Slagters.
Smeersmelters.
Sollicitenrs.
Spiegelmakers.
Tandmeesters.
Tappers.
Wafelbakkers of baksters.
Vervolgens alle de bij de derde klasse genoemde fabrijken, trafijken, werkbazen en werkmeesters en andere van gelijken aard, dertien personen of meer emploijerende, tot vier en twintig incluis, met in achtneming der bepalingen, in gezegde klasse, ten opzigte van den ouderdom der voorgemelde personen voorkomende.

Zesde klasse.

§. 10. Tot de zesde klasse behooren:
Commissionairs, volgens de vorige omschrijving.
Convooiloopers.
Directeurs of Boekhouders van reederijen van klein vaartuig, volgens de vorige omschrijving.
Kooplieden, geen ƒ 10,000 in het jaar omzettende.
Aannemers van de verlichting der straten.
Aanspreekers (tevens rouwwinkeliers zijnde).
Aanplakkers of aanplaksters van biljetten van verkoopingen, bekendmakingen, enz.
Afbraakkoopers.
Apothekers.
Architecten.
Badstoofhouders.
Broodbakkers.
Chimisten.
Chirurgijns en Vroedmeesters of een van beiden.
Commissarissen van schuiten- of wagenveeren.
Dansmeesters.
Desertwerkers, geen confituur- of banketbakkers zijnde.
Essaijeurs.

Foelieslagers. | Ordonnantie, volgens welke den regt van patent zal worden geheven.
Gaarkeukenhouders.
Goud- en zilversmeden, volgens de vorige omschrijving.
Hoofdmeesters.
Horologiemakers.
Huur- en verhuur-kantoren.
Inbrengers en inbrengsters in de banken van leening.
Kaakjesbakkers of baksters.
Kaarsenmakers.
Kaatsbaanhouders.
Kegelbaanhouders.
Koks, geen Pasteibakkers zijnde.
Kolfbaanhouders, voor elke opene en noch geheel noch gedeeltelijk overdekte baan.
Kostschoolhouders en Kostschoolhouderessen.
Landmeters, (niet in 's Rijks dienst zijnde).
Logementhouders of Herbergiers, vier of vijf kamers in gebruik of tot logement gemeubileerd hebbende, of met minder kamers drie dienstboden hebbende.
Lombardiers, of bank van leening-houders.
Manege-houders.
Meelverkoopers, volgens de vorige omschrijving.
Muzijkmeesters.
Oude vodden-verkoopers.
Paarden-doctoren.
Pachters van de haardasch of straatvuilnis.
Pruikenmakers.
Poeliers.
Scheeps-tagrijnen.
Schermmeesters.
Schippers van zoodanige volkschuiten, die in geen lastgeld begrepen zijn.
Schuitenvoerders-bazen.
Slagters.
Spiegelmakers.
Taalmeesters.
Tandmeesters.
Tappers.
Teekenmeesters.
Translateurs.
Wijnkuipers.
Wijnroeijers.

Vervolgens al de bij de derde klasse genoemde fabrijken, trafijken, werkmeesters, werkbazen en alle andere van gelijken aard, drie personen of meer emploijerende tot twaalf incluis, met in achtneming der bepalingen in

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

de gezegde klasse, ten opzigte van den ouderdom der voormelde personen voorkomende.

Zevende klasse.

§. 11. Onder de zevende klasse ressorteren:
Aanspiekers; geen rouwwinkeliers zijnde.
Affchrijvers of kopijisten.
Baardscheerders.
Besteders of bestelders van kantoorbedienden.
Besteders of besteedsters van knechts, meiden, enz.
Bestelders van schuiten- en wagenveren.
Beursknechts.
Bezemmakers.
Bierstekers, biertappers of bierverkoopers (niet als logementhouder of tapper gepatenteerd zijnde.)
Boedelschikkers.
Boendermakers.
Bokking- of haringrookers.
Broodbakkers (rogge-).
Cichoreibranders.
Commissarissen van schuiten- en wagenveren.
Diamantslijpers.
Flessianen of kleintappers.
Gaarkeukenhouders.
Gestverkoopers.
Glasslijpers.
Goud- en zilversmeden, volgens de vorige omschrijving.
Haarsnijders.
Hengstenhouders.
Honden-doctoren.
Houttellers.
Huur- en verhuur-kantoren.
Inbrengers en inbrengsters in de banken van leening.
Kappers, geen pruikenmakers zijnde.
Kalkmeters.
Klein-pandjeshouders.
Koffijbranders.
Kooplieden, geen *f* 3000 in het jaar omzettende.
Kolenmeters.
Kolfbaanmakers.
Korenfacters.
Korenmeters.
Kruijers-bazen.
Kurkesnijders.

Lazuurmakers.
Linnen- en stoffenmeters.
Linnennaaisters of naaivrouwen, dit bedrijf, met behulp van anderen, aan haar huis uitoefenende en niet bij partikulieren werkende.
Logementhouders of herbergiers, niet onder de vorige behoorende.
Meelverkoopers, volgens de vorige omschrijving.
Mutsenmaaksters.
Muzijkanten, welke in concerten en in schouwburgen spelen, doch niet tevens muzijkmeesters zijn.
Nachtwerkersbazen.
Nuchteren kalven-slagters, geen vleeschhouwers zijnde.
Oesterverkoopers.
Omloopers met koeijen en muizenvallen.
Omroepers.
Oude kleederenkoopers.
Oude voddenkoopers.
Pikeurs.
Poeliers.
Poppenmakers.
Rekenmeesters.
Rietdekkers.
Rookers. (vleesch- of spek-)
Rouwkoetsen- of lijkwagens-verhuurders, voor elke koets of wagen.
Scharenslijpers.
Scheeps-sjouwers en toetuigers.
Scheeps-tagrijpen.
Schuitenvoerders-bazen.
Schoolhouders. (halve kost-)
Schoolhouders. (dag- en avond-)
Schoorsteenvegers-bazen.
Schouwspelers.
Schrijfmeesters.
Sleepers-bazen.
Stalhouders en verhuurders van paarden en rijtuigen.
Taalmeesters.
Vingerhoedmakers.
Wagenaars, ter vervoer van goederen in de steden.
Wollennaaisters of naaivrouwen, dit bedrijf, met behulp van anderen, aan haar huis uitoefenende, en niet bij partikulieren werkende.
Zalfverkoopers.
Zalmrookers.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Ordonnantie, volgens welke een patent zal worden gegeven.

Vervolgens alle bij de derde klasse genoemde fabrijken, trafijken, werkmeesters, werkbazen, en alle andere van gelijken aard, welke geen drie personen emploijëren, met in achtneming der bepalingen in de gezegde klasse, ten opzigte van den ouderdom der voornoemde personen voorkomende.

Art. 35. *Patenten voor collecteurs, splitsers en verkoopers van loten in de Nederlandsche loterij.*

§ 1. De gekwalificeerde collecteurs in de Nederlandsche loterij zullen zich moeten voorzien van patenten, ingerigt naar het volgend tarief:

In steden van 100,000 zielen en daarboven	. .	*f* 160:0:0
——— 40,000 ——— tot beneden de 100,000	-	80:0:0
——— 15,000 ——— 40,000	-	60:0:0
onder de 15,000	-	40:0:0

En zullen de kompagnons in dit bedrijf, ofschoon tot het verbinden van de firma, door hunne handteekening of door de teekening der firma geregtigd, geen afzonderlijk patent behoeven, maar met een afschrift van het patent der firma, waarin hunne namen afzonderlijk vermeld zijn, kunnen volstaan.

§ 2. Geautoriseerde splitsers en alle zoodanigen, welke heele of gedeelten van loten, zoo in koop als in huur, onder hunne handteekening uitgeven.

In steden van 100,000 zielen en daarboven		*f* 60:0:0
——— 40,000 ——— tot beneden de 100,000	-	30:0:0
——— 15,000 ——— 40,000	-	24:0:0
onder de 15,000	-	16:0:0

§ 3. Slijters, venters, verkoopers en verhuurders van loten, of gedeelten van dien, niet onder hunne eigene handteekening uitgevende, doch hetzij uit hunne huizen, of bij de straat, of wel in publieke logementen en elders verkoopende . . . . . *f* 6:0:0

§ 4. Geen der vorenstaande personen zal vermogen loten of gedeelten van dien, welke niet door daartoe behoorlijk gepatenteerde personen zijn onderteekend, te hebben, te houden, aan te bieden, te verkoopen, te verruilen, te verhuren, noch te vermangelen, op pene des contrarie bevonden wordende, te zullen worden beboet volgens § 5, als of zij zelve niet gepatenteerd waren.

§ 5. Zoo ook zal niemand, zonder daartoe van behoorlijk patent voorzien te zijn, vermogen loten of gedeelten van dien te verkoopen, verruilen of verhuren,

of dezelve langs de ſtraten ter verkoop of ter verhuring aan te bieden, op pene van verbeurte der zoden, welke bij hem gevonden worden, en daarenboven veertien dagen te worden geconfineerd; en zal, wanneer zulks door kinderen of minderjarige geſchiedt, door de ouders of voogden ook nog eene boete van zes guldens worden betaald; wordende het waken tegen deze contraventie allen officieren en dienaren van juſtitie en politie ten ſterkſte aanbevolen. Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 36. *Patenten voor openbare vermakelijkheden.*

§ 1. De eigenaars, adminiſtrateurs of commisſarisſen van ſchouwburgen, zullen gehouden zijn zich van behoorlijk patent voor de gemelde ſchouwburgen te voorzien, hetwelk ten name van een hunner zal worden geſteld.

Voor ſchouwburgen zullen worden gehouden alle zoodanige lokalen, die of uitſluitend tot het geven van treur-, blij-, tooneel- of kluchtſpelen, opera's, pantomimes of dergelijke zijn ingerigt, of tevens op zoodanige tijden, waarop de voorſchrevene divertisſementen aldaar geene plaats hebben, tot het houden van andere repreſentatien, onverſchillig van welken aard, daaronder begrepen concerten, maskeraden, bals en dergelijken, worden gebezigd.

De bovengemelde eigenaars, adminiſtrateurs of commisſarisſen van dusdanige lokalen zullen behooren te zijn gepatenteerd naar de volgende bepalingen.

Voor zoodanige der genoemde ſchouwburgen, in welke vijftig of meer repreſentatiën (concerten, bals, maskeraden en wat dies meer is van dien aard daaronder begrepen) in het jaar gegeven worden, naar het beloop *eener volle repreſentatie*, dat is zoo veel als alle plaatſen te zamen genomen, bezet zijnde, voor eene repreſentatie zouden kunnen opbrengen.

Voor de zoodanige der genoemde ſchouwburgen, waarin van *vijf en twintig* tot *negen en veertig* repreſentatiën in het jaar gegeven worden, *de helft* van het beloop eener volle repreſentatie.

Voor de zoodanige, waarin van *twaalf* tot *vier en twintig* repreſentatiën in het jaar gegeven worden, *een vierde* van het beloop eener volle repreſentatie.

En eindelijk voor dezoodanige, waarin geen *twaalf* repreſentatiën gegeven worden, een *achtſte* van het beloop eener volle repreſentatie.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

En zullen de eigenaars, administrateurs der voormelde schouwburgen, wanneer, na den afloop van het getal representatiën, waarnaar hun patent voor dat jaar is berekend geweest, eenige meerdere representatiën, gedurende den nog overigen tijd des jaars, in dezelve mogten worden gegeven, verpligt zijn zich van een suppletoir patent te voorzien, ten bedrage van het meerdere der belasting, waaraan zij uit dien hoofde subject worden, op eene boete van vier honderd guldens voor elke representatie, die, boven het getal in het primitief patent uitgedrukt, in de genoemde lokalen, zonder een verhoogd patent, zal zijn gegeven.

§ 2. Alle paardenrijders, koordendansers en voltigeerders, de kermissen frequenterende, of voor eenigen tijd zich dan hier dan elders ophoudende, zullen, op elke plaats, waar zij hunne vertooningen zullen geven, gehouden zijn te verzoeken een patent, berekend naar de hoeveelheid representatiën, welke zij voornemens zijn te geven, elke representatie tegen twee stuivers per zitplaats, welke hun lokaal bevat.

Alle andere vertooningen, waartoe zitplaatsen zijn of worden bestemd, en de prijs der hoogste plaats of plaatsen op één gulden of meer is of zijn bepaald, zullen, op elke plaats, waar die vertooningen gegeven worden, moeten zijn voorzien van een patent, berekend naar de dagen, waarop de vertooningen gegeven worden, elken dag tegen één stuiver van elke zitplaats, welke het lokaal bevat, en wanneer de prijs der hoogste plaats beneden den gulden is bepaald, een' halven stuiver als voren.

In alle zoodanige vertooningen, alwaar geene zitplaatsen zijn, wordt derzelver getal op veertig berekend, en mitsdien de hoogste plaats of plaatsen op twintig stuivers of meer gesteld zijnde, twee guldens, en hetzelve beneden de twintig stuivers gesteld zijnde, een gulden voor elken dag.

§ 3. Bals, carrousels, concerten, danspartijen, redouten, vauxhals, vuurwerken en alle andere soortgelijke vermakelijkheden, bij inteekening (niet in schouwburgen gegeven wordende) zullen, wanneer de prijs voor elken inteekenaar dertig stuivers of meer voor elken dag of avond bedraagt, behooren voorzien te zijn van een patent, berekend naar het getal dagen of avonden, voor welke de inteekening is geschied, en zulks tegen vier stuivers voor elken inteekenaar; doch de inteekening minder dan dertig stuivers per persoon bedragende, zal

hel-

het patent voor elken inteekenaar tegen twee stuivers berekend worden. Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

§ 4. Voor publieke concerten (niet in schouwburgen gegeven wordende), wordt een patent vereischt, berekend tegen een' en een halven stuiver voor elke zitplaats, welke het lokaal bevat.

Publieke bals, carrousels, danspartijen, redouten, liefhebberij-komedien, vauxhals, vuurwerken, enz., de prijs der entrée hooger dan *twintig stuivers* gesteld zijnde, voor elken dag of avond, in steden van 40,000 zielen en daar boven . . . . . . *f* 5: 0:0
en in alle overige steden en plaatsen 3: 0:0

De prijs der entrée tusschen de *twaalf en twintig stuivers* gesteld zijnde, voor elken dag of avond, in steden van 40,000 zielen en daarboven . . . . *f* 4: 0:0
en alle overige steden en plaatsen 2: 0:0

De prijs beneden de *twaalf stuivers* gesteld zijnde, voor elken dag of avond, in steden van 40,000 zielen en daarboven . . . . . . *f* 2:10:0
en in alle overige steden en plaatsen 1: 5:0

En zullen ook zoodanige publieke bals of danspartijen, alwaar geen entréegeld betaald wordt, maar slechts zekere vertering geschiedt, gerekend worden als of de prijs der entrée beneden de *twaalf stuivers* was gesteld, en dus door dezelve, voor elken dag of avond, in steden van 40,000 zielen en daarboven . . . . *f* 1:10:0
in steden en plaatsen van 4,000 tot 40,000 zielen. . 1: 0:0
en in steden en plaatsen beneden de 4,000 zielen. vrij.

§ 5. Voor alle vermakelijkheden, in dit artikel omschreven, welke, zonder een behoorlijk patent hebben plaats gehad, zal, voor elken dag of avond, worden betaald eene boete van honderd guldens.

En zullen de gemeente-besturen wel degelijk hebben zorg te dragen, dat zij geen consent tot het geven van openbare vermakelijkheden, hetzij op jaarmarkten, kermissen of andere tijden, verleenen, ten zij dat aan hen alvorens, op eene voldoende wijze, zal zijn gebleken, dat, door de ondernemers van dusdanige vermakelijkheden, de bepalingen, in artikel 18 dezer ordonnantie vervat, is voldaan.

Art. 37. *Verordeningen ter ontdekking van niet gepatenteerde personen, en boeten tegen dezelve gestatueerd.*

§ 1. De gemeente-besturen zullen zorgvuldig acht ge-

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

ven, dat door niemand, wie hij ook zij, eenige handel, bedrijf, beroep, of nering worde uitgeoefend, ten zij voorzien van het vereischte patent; en te dien einde gehouden zijn, om, na het afloopen van de primitive beschrijving, en voorts in het begin van de maanden Mei, Augustus en November te doen opnemen al de nummers der huizen, waarin oogenschijnlijk eenig bedrijf, aan het regt van patent onderhevig, wordt uitgeoefend, ten einde, door vergelijking van die opgaven met de ten legger gebragte patentpligtigen, te kunnen ontwaren, of er ook personen gevonden worden, die verzuimd hebben de gerequireerde aangifte te doen.

Ten opzigte van de zoodanigen, zullen de gemeentebesturen in acht moeten nemen de bepalingen, in § 6 van dit art. vervat, en wijders verpligt zijn van het door hen in deze verrigte behoorlijke relazen te doen opmaken, en dezelve onverwijld aan den controleur der divisie van controle te doen toekomen, ten einde daarmede zoude worden gehandeld overeenkomstig het geen in art. 42 dezer ordonnantie, tot de invordering der boeten betrekkelijk, is gestatueerd.

§ 2. Geen marktmeester of iemand, die van wege eenig gemeente-bestuur met het opzigt over de markten gesteld is, zal vermogen iemand op dezelve toe te laten, om aldaar zijn bedrijf of nering uit te oefenen; zoo min ook zal door hen, of eenig gemeente-bestuur, aan eenige kramers worden toegelaten voor de kermissen te loten, veel minder derzelver kramen te doen stellen, ten zij dat het hem of dezelve gebleken is, dat zij van patent voorzien zijn.

En zal zoodanige marktmeester, die daaromtrent in gebreke mogt blijven, voor de eerstemaal vervallen in eene boete van vijftig guldens, en op nieuw zich aan eenige nalatigheid in deze schuldig makende, telkens verbeuren eene boete van honderd guldens.

§ 3. Elke kastelein of partikulier, bij wien kramers of kooplieden komen te huis te leggen, met oogmerk om hunne waren aldaar uit te pakken of te verkoopen, zal van de aankomst van zoodanig koopman dadelijk moeten kennis geven ten kantore van de zetters zijner gemeente; ook zal hij niet vermogen toe te laten, dat door hen de waren bij hem worden uitgepakt, ten zij het hem gebleken is, dat zoodanig koopman of kramer is gepatenteerd; alles op pene van vijftig guldens, telken reize te verbeuren door den kastelein, partikulier of ander persoon, die zich in deze schuldig zal hebben gemaakt.

§ 4. Van alle neringen en bedrijven, die langs de openbare straten of wegen uitgeoefend worden, zal de bedrijver gehouden zijn, deszelfs patent bij zich te hebben, ten einde, des gerequireerd wordende, hetzelve te kunnen vertoonen.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

En worden de officieren van de politie, gelijk mede de dienaren en andere suppoosten der justitie, ten ernstigste gelast acht te geven, dat zoodanige personen deze bedrijven of neringen niet uitoefenen, zonder dat dezelve van behoorlijk patent zijn voorzien.

§ 5. Elk, wie hij zij, welke goederen te koop veilt, of eenigen handel, beroep, bedrijf of nering uitoefent, of anderzins behoort gepatenteerd te zijn, zal gehouden zijn, telkens, wanneer zulks van hem zal worden gevorderd, waar zulks ook zoude mogen wezen, aan de gemeente-besturen, de officieren van justitie en de beambten van 's Lands middelen, de konvooijen en licenten daaronder begrepen, te vertoonen en te exhiberen het patent, hetwelk hem daartoe autoriseert, op eene boete van vijftig guldens, boven en behalve de boete, bij § 6, hierna volgende bepaald, ingevalle mogt komen te blijken dat de geadlangeerde van geen behoorlijk patent mogt zijn voorzien.

En zullen, ingevalle diegene, welke hiervan in gebreke mogt blijven, zich buiten de plaats van zijn gewoon domicilium bevindt, de bij denzelven gevonden goederen worden aangehouden en gesekwestreerd, tot dat door denzelven de boete en de gevallene kosten zullen zijn voldaan.

§ 6. Een iegelijk, die bevonden mogt worden, na de primitive beschrijving, eenigen handel, beroep, nering of bedrijf te hebben uitgeoefend, zonder dat daarvan door hem de vereischte aanvrage ter verkrijging van patent daarvoor is gedaan, zal verbeuren eene boete van een honderd guldens, en langer dan drie maanden daarna, twee honderd guldens, en voorts met augmentatie van honderd guldens, voor elke drie maanden nalatigheid; zullende de gemeente-besturen de bevoegdheid hebben, en op hunne verantwoordelijkheid gehouden zijn, om de winkels enz. van de zoodanige onmiddelijk te doen sluiten, of aan hen de voortzetting van hun beroep of bedrijf te interdiceren, tot zoo lange de door hen geincurreerde boeten op hen zal zijn verhaald en zijlieden van behoorlijk patent zullen voorzien zijn.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 38. *Bepalingen omtrent het gebruik van afschriften der patenten en de wijze van afgifte derzelve.*

§ 1. Behalve de geinteresseerden in eenigen handel, beroep, nering of bedrijf, zullen ook die gene, welke op meer dan eene plaats tevens gebruik van hun patent moeten kunnen maken, alsmede diegene, welke hun patent mogten komen te verliezen, daarvan kunnen verkrijgen een of meerdere afschriften.

Zoodanige afschriften, waarop zal worden melding gemaakt, of zulks is het eerste, tweede of derde, enz., zullen, (op vertoon van het daartoe verkregene consent, in de hierna volgende § 2 vermeld) door de ontvangers der directe belastingen uit de quohieren worden geformeerd, en op een gewoon gezegeld patentblad worden geschreven, waarvan door de belanghebbenden aan hen alleenlijk zal worden betaald het bedrag van het daartoe gebruikte zegel, zonder dat door hen iets anders of meerder te dier zake zal mogen afgevorderd worden.

§ 2. Aan de gemeente-besturen of zetters wordt opgedragen het onderzoek van de redenen, waarom door gepatenteerden afschriften van hunne patenten worden gevraagd, en daartoe termen vindende, dezelve te weigeren.

Een iegelijk, die een afschrift van deszelfs patent verlangt, zal zich, ter bekoming van hetzelve, met een door hem onderteekend verzoekschrift, inhoudende de redenen waarom en te welken einde hij hetzelve behoeft, aan het gemeente-bestuur adresseren, welk bestuur het gemelde verzoekschrift, ingeval er geene redenen van weigering bestaan, zal fiatteren, en den verzoeker daarmede naar den ontvanger verzenden, ten einde deze het afschrift van het patent in gereedheid brenge, en hetzelve tevens, met overlegging van gemelde gefiatteerde verzoekschrift, aan het gemelde bestuur ter onderteekening aanbieden; zullende het alzoo geteekend afschrift, den volgenden dag, door den belanghebbenden kunnen worden geligt, die hetzelve insgelijks zal moeten teekenen of zijn gewoon merk daaronder stellen.

Van alle uitgegeven afschriften van patenten zal op het register, in art. 19 § 1 omschreven, behoorlijke aanteekening worden gehouden, voor welke registratie telken reize zal worden betaald vier stuivers.

§ 3. De gemeente-besturen zullen, bij het voormelde onderzoek, in het oog houden de bepalingen in art. 30

dezer ordonnantie vervat, en voorts zorg dragen, om bij het teekenen van het consent tot de afgifte van een afschrift van patent, duidelijk te vermelden, of zulks het eerste, tweede of derde is, en tot welk gebruik hetzelve wordt afgegeven.

Ordonnantie, volgens welke een regt van patent zal worden geheven.

Art. 39. *Melding te maken van patent in publieke akten.*

§ 1. Geene protesten, insinuatiën, noch eenige andere judiciele of extra judiciele publieke akten, het beroep betreffende, waarin iemand gepatenteerd is, zullen van eenige kracht zijn, ten zij in het hoofd van dezelve bij den naam van dengenen, voor of door wien dezelve gedaan of gepasseerd worden, melding worde gemaakt van deszelfs verkregen patent, met den datum, het nummer en de plaats der uitgifte van hetzelve, gelijk mede van de klasse, waarin zoodanig iemand is gepatenteerd, of zoo het een winkelier is, voor welk debiet dezelve zich heeft aangegeven; gelijk ook door niemand in regten zal vermogen geageerd te worden, noch iemand in zijne defensie worden toegelaten, in zaken zijnen handel, beroep, bedrijf of nering, aan het nemen van patent onderworpen, betreffende, noch daarop regard geslagen, ten zij in het hoofd der stukken, door den aanlegger of gedaagden wordende geproduceerd, op dezelfde wijze als boven gezegd is, zijn verkregen patent naar de klasse of het debiet, waarvoor hij zich heeft aangegeven, worde omschreven, alles op verbeurte van een honderd guldens, zoo door dengenen, welke zoodanige stukken produceert, als door den Notaris of ander publiek persoon, welke dezelve, zonder in achtneming dezer formaliteiten, mogt hebben gepasseerd.

§ 2. En zal eindelijk onder de stukken, ten processe overgelegd, het originele patent of wel een afschrift van hetzelve moeten worden gevoegd, ten blijke, dat, ten tijde der handeling, waarover het geschil of de regtzaak is geëntameerd, zoodanig persoon, uit krachte van dat patent, tot zoodanigen handel, bedrijf, beroep of nering is bevoegd geweest, en dat, voor zoo ver het handeldrijvende personen betreft, de firma's en geassocieërden tot dezelve behoorende, in de voorschrevene stukken behoorlijk zijn uitgedrukt.

Wet van 12 Jan. houdende toewijzing van fondsen voor de amortisatie-kas. (Staatsbl. no. 5.)

merk van hare instelling, de meest mogelijke bespoediging namelijk der vermindering van de publieke schuld. — Uit dien hoofde vond Z. M. goed, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, bij eene wet van den 12den Januarij, de volgende artikelen te bepalen:

Art. 1. De eerste uitloting der uitgestelde schuld, welke op den 1sten April aanstaande zal plaats hebben, zal gaan over een montant van zes millioenen guldens.

2. Bij het door Ons te arresteren reglement omtrent de wijze van overbrenging der uitgelotene uitgestelde schuld, tot werkelijke rentgevende schuld, zal tevens worden bepaald, op hoedanige wijze zal worden geëffectueerd, zoo wel de bij art. 8 der wet van 14 Mei 1814, vermelde amortisatie van het kapitaal werkelijke schuld, hetwelk bij overgang door een gelijk kapitaal uitgestelde schuld moet worden vervangen, als de afschrijving in het grootboek der uitgestelde schuld van dat gedeelte dier schuld, hetwelk in werkelijke overgaat, of ook zonder zoodanigen overgang mogt worden vernietigd; en eindelijk het in het openbaar verbranden der kansbilletten tot het gemelde gedeelte der uitgestelde schuld behoorende.

3. Aan 's Lands amortisatie-kas worden boven en behalve de jaarlijksche som van twee millioenen guldens, welke ten behoeve dier kas op de begrooting der staatsbehoeften wordt gebragt, en op de gewone 's lands inkomsten verhaald, toegevoegd de navolgende fondsen:

a. De twaalf millioenen kapitaal uitgestelde schuld, voortgesproten uit het door de schatkist in het jaar 1814 aan de amortisatie-kas gedaan, doch daarna wederom verrekend voorschot.

b. De reeds verschenen en nog te verschijnen renten over dit jaar van de zes millioenen werkelijke schuld, mede voortgesproten uit het zoo evengemeld voorschot, en bij artikel 1 hier boven bestemd voor de eerste amortisatie.

c. De renten van zoodanige kapitalen, tot welker overgang de belanghebbende zich later dan op den bepaalden tijd, zullen geadresseerd hebben, ingevolge het 10de artikel van het reglement in dato 12 December 1814,

houdende bepalingen omtrent den overgang van de uitge stelde schuld tot de werkelijke schuld. Wet van 12 Jan. houdende toewijzing van fondsen voor de amortisatie-kas. (Staatsbl. no. 5.)

d. Het kapitaal, mitsgaders de achterstallige renten der inschrijvingen van werkelijke en uitgestelde schuld, welke afkomstig zijn van de invaliden-kas der Marine, en verdere afzonderlijke pensioenen en andere fondsen, welke thans door het inschrijven der daarop geaffecteerde lasten in het grootboek der pensioenen van de schatkist ofte anderzins, derzelver vorige destinatie verloren hebben, mitsgaders die, welke in de oude grootboeken op de rekeningen van geamortiseerde inschrijvingen gestaan hebben, en alle te zamen bedragen een montant van *f* 1,989,412:10:0, werkelijke, en van *f* 3,978,825:0-0 uitgestelde schuld.

e. De kapitalen werkelijke en uitgestelde schuld, voort te spruiten uit de afschrijving aan 's lands amortisatie-kas te doen, naar aanleiding van de wet van 8 Augustus 1815, houdende herstel van de Duitsche Orde, Balije van *Utrecht*.

f. De reeds verschenen en nog te verschijnen jaarlijksche dividenten op de duizend actiën in de Nederlandsche bank, welke het gemeene land bezit.

4. Alle de voorsz. fondsen en inkomsten der amortisatie-kas zullen in de eerste plaats strekken om aan de rentheffers van den Staat de jaarlijksche amortisatie van vier millioenen werkelijke schuld, dat is de overgang in die schuld van een gelijk kapitaal uitgestelde schuld, door alle tijden heen en in alle omstandigheden te verzekeren; zoodanig, dat die overgang bij loting nooit minder zal kunnen zijn, maar wel meerder, wanneer zulks op Onze voordragt bij de Staten-Generaal zal worden bepaald, en zullen de voornoemde fondsen en inkomsten voorts worden gebruikt, zoo om, wanneer de omstandigheden zulks raadzaam maken, den prijs der publieke fondsen in stand te houden, als om door inkoopen en andere voordeelige operatiën de fondsen der amortisatie-kas, hoe langer hoe meer te vergrooten en dezelve daardoor in staat te stellen, om in eene ruimere mate aan het oogmerk van hare instelling, de meest mogelijke bespoediging namelijk der vermindering der publieke schuld, te kunnen voldoen; — alles achtervolgens zoodanige voorschriften en bevelen, als door Ons onmiddellijk zullen worden gegeven aan den geen, of die geen, aan welke Wij de directie der amortisatie-kas hebben toevertrouwd of in het vervolg zullen goedvinden toe te vertrouwen.

Wet van 12 Jan. houdende aanwijzing van fondsen voor de amortisatie-kas. (Staatsbl. no. 5.)

5. De rekening der gehoudene directie in dezen zal Ons jaarlijks worden aangeboden, ten einde dezelve, na door Ons, voor zoo veel de volvoering Onzer gegevene bevelen ten opzigte der te doene operatiën aanbetreft, geapprobeerd te zijn, te worden opengelegd, onder behoorlijke geheimhouding aan eene commissie van zeven personen, bestaande uit de eventuële voorzitters der beide Kamers van de Staten-Generaal, twee leden van den Raad van State, en drie leden van de Algemeene Rekenkamer, alle vijf door Ons telkens te benoemen, en om vervolgens door de drie laatstgenoemden opgenomen en gesloten te worden, als uitmakende de commissie uit de Algemeene Rekenkamer, aan welke Wij, naar aanleiding van het 34ste artikel der instructie van de gezegde Rekenkamer, gearresteerd bij de wet van 9 Julij 1814, zulks bij deze opdragen.

6. De staat en gemaakte vorderingen der amortisatie-kas zal voor de eerstemaal in den jare 1820, of zoo veel vroeger als de omstandigheden zullen toelaten, de splitsing der begrooting in de gewone en buitengewone uitgaven, bij art. 122 der grondwet voorgeschreven te doen, plaats hebben, en vervolgens bij de tienjarige vaststelling van de gewone 's Rijks uitgaven aan de Vergadering van de Staten-Generaal worden medegedeeld en daarna publiek gemaakt.

Op den 7den Maart vond Z. M. goed, op voordragt van den Minister van financiën, en gezien het 2de artikel der wet van den 12den Januarij, te arresteren het volgende:

REGLEMENT, *houdende bepaling omtrent de jaarlijksche amortisatie van werkelijke rentegevende schuld, en de overbrenging tot werkelijke rentegevende schuld, van een gelijk montant uitgeloot wordende uitgestelde schuld; als mede omtrent de vernietiging van uitgestelde schuld, zonder overgang, overeenkomstig het gestatueerde bij art. 8 en 25 van de wet van 14 Mei 1814, tot herstel der nationale schuld.*

Art. 1. Ten einde de amortisatie van zes millioenen guldens, van de werkelijke schuld voor dezen jare 1816 vastgesteld, ten uitvoer te brengen, zal door 's lands

amortisatie-kas, vóór den eersten April dezes jaars bij de directie van het grootboek der nationale schuld, van de fondsen aan de gemelde 's lands amortisatie-kas toekomende, worden afgeschreven een kapitaal van *zes millioenen* guldens werkelijk rentegevende schuld, en hetzelve kapitaal worden goed geschreven op een daartoe speciaal te opene rekening onder den titel van *overgebragte schuld in A°. 1816.*

Reglement omtrent de jaarlijksche amortisatie. (Staatsbl. no. 19.)

Art. 2. Dit kapitaal van zes millioenen guldens, alzoo op dezelve *rekening van overgebragte schuld* goedgeschreven, zal alleenlijk en eigenaardig gerekend worden te representeren dat gelijk en daarmede overeenkomstig kapitaal van de nationale uitgestelde schuld, hetwelk door de uitloting van kans-biljetten voor dezen jare vastgesteld, uit de uitgestelde schuld tot werkelijke schuld zal moeten overgaan, zonder voor eenig ander einde hoegenaamd dienstbaar te kunnen zijn, dan alleen om hetzelve aan de daartoe geregtigde houders van kans-biljetten, in de loting van dezen jare uitgekomen, overtebrengen en overteschrijven, in voege en op de wijze hierna bepaald.

Art. 3. Insgelijks zal in het vervolg telken jare vóór het plaats hebben der loting, door de directie van 's lands amortisatie-kas, moeten worden afgeschreven zoodanig kapitaal van de werkelijke schuld, als waarvan de amortisatie voor ieder jaar respectivelijk bij eene voorafgaande wet zal zijn vastgesteld, en ieder zoodanig kapitaal jaarlijks op eene afzonderlijke rekening, mitsgaders ten fine als in art. 1 en 2 hier voren vermeld is, worden overgeschreven; te dien effecte, dat het kapitaal van ieder afzonderlijke jaarlijks te opene *rekening van overgebragte schuld*, bepaaldelijk alleen en bij uitsluiting geaffecteerd blijft aan het daarmede overeenkomstig gedeelte van de uitgestelde schuld, waarvan de overgang voor ieder jaar respectivelijk zal zijn bepaald; zullende Commissarissen van het grootboek der nationale schuld, de noodige huishoudelijke schikkingen beramen, ten einde deze Onze bevelen met de stipste naauwkeurigheid te doen nakomen, en alzoo de voorschrevene jaarlijksche amortisatie van werkelijke schuld en overgang van uitgestelde schuld zoo wel in het belang van het Rijk, als van de bezitters der nationale schuld, op de onwrikbaarste wijze te verzekeren.

Art. 4. Deze operatie zal op gelijken voet en wijze, op het dubbel van het grootboek der nationale werkelijke rentegevende schuld, bij de Algemeene Rekenkamer berustende, moeten plaats hebben.

Art. 5. De uitslag der loting van de kansbiljetten,

Reglement omtrent de jaarlijksche amortisatie. (Staatsbl. no. 19.)

zal, door middel van de uitgifte van gedrukte lijsten, ter kennisse van het publiek worden gebragt, en daar en boven nog binnen *Amsterdam*, een officieel contraboek van de aldus uitgelote nummers worden gehouden, bij den hier na te noemen Verificateur der kansbiljetten, onder toezigt van Commissarissen van het grootboek.

Art. 6. De houders van de kansbiljetten en gedeelten van dien, welke bij de trekking zullen zijn uitgeloot, zullen dadelijk na den afloop derzelve hunne uitgelote kansbiljetten of gedeelten van dien kunnen emploijeren om den overgang van uitgestelde schuld tot werkelijke rentegevende schuld, in evenredigheid van *een duizend guldens*, voor een geheel uitgeloot kansbiljet, en van *twee honderd* guldens voor een vijfde gedeelte van een uitgeloot kansbiljet, bij de directie van het grootboek te mogen vorderen, in voege en maniere hierna volgende, te weten:

Eerstelijk zullen de uitgelote kansbiljetten ter verificatie moeten worden aangeboden, aan eenen daartoe, door Ons te benoemen verificateur, die te *Amsterdam* zal resideren, en welke daarop eene behoorlijke verklaring van echtheid, met uitdrukking van de dagteekening der verificatie zal stellen; en zal deze verificatie tot dat einde slechts van waarde zijn gedurende het loopend half jaar van 1 Januarij tot 30 Junij, of van 1 Julij tot 31 December, waarin dezelve verificatie is gedaan, en daarna op nieuw vereischt worden, wanneer de houder mogt hebben verzuimd om van zijn zoodanig uitgetrokken en geverifieerd kansbiljet ten fine van overbrenging in de werkelijke schuld, in tijds gebruik te maken.

Ten tweede zal de houder van ieder kansbiljet het daarmede overeenkomstig kapitaal uitgestelde schuld bij de directie van het grootboek, op de gewone wijze, van zijne rekening moeten afschrijven, of door eenen anderen van deszelfs rekening voor zijne rekening doen afschrijven, en goed schrijven op eene *rekening* onder den titel van *geamortiseerde uitgestelde schuld*; gelijktijdig bij die afschrijving aan de directie van het grootboek inleverende de uitgelote kansbiljetten, tot welke zijne afschrijving betrekkelijk is, met opgave der rekening op welke hij verlangt, dat een gelijk kapitaal in het grootboek der werkelijke schuld ten zijnen behoeve zal worden overgebragt; alles verder op zoodanige wijze als van wege Commissarissen van het grootboek nader zal worden bekend gemaakt.

Art. 7. De afschrijving op de rekening *van geamorti-*

feerde uitgestelde schuld, ten fine van overgang van kapitalen van armenbesturen of pieuse gestichten, gelijk ook van particuliere gekwalificeerde of anderzins bezwaarde rekeningen gedaan wordende; zal de overbrenging in de werkelijke schuld niet anders plaats hebben dan op dezelfde namen en kwaliteiten, mitsgaders met bijvoeging van dezelfde verbanden, als onder welke de rekeningen, waarvan zoodanige afschrijving wordt gedaan, in het grootboek der uitgestelde schuld voorkwamen; en zullen de kansbiljetten van zoodanige rekeningen niet aangenomen worden, dan nadat aan de directie van het grootboek tevens geproduceerd zal zijn het geviseerd bewijs van inschrijving, waarop die kansbiljetten ten gevolge van art. 12 van de wet van 14 Januarij 1815 vermeld moeten staan, en op welk bewijs de nummers der uitgelote en alzoo in te leveren kansbiljetten alsdan zullen moeten geroijeerd worden.

Reglement omtrent de jaarlijksche amortisatie. (Staatsbl. no. 29.)

Art 8. De partijen alzoo bij de directie van het grootboek in de vereischte orde bevonden zijnde, zal de inleveraar, conform zijne aanvrage, in het grootboek der werkelijke schuld, voor het overeenkomstig kapitaal uitgestelde schuld, worden goed geschreven, en de *rekening van overgebragte schuld*, hier boven in artikel 1 genoemd, voor een gelijk kapitaal belast en dus verminderd worden.

Art. 9. Dien ten gevolge zal het algemeen aanwezend kapitaal der uitgestelde schuld onmiddellijk en alzoo dagelijks voor iedere afgewerkte partij, verminderd zijn met het beloop van iedere voormelde goedschrijving op de *rekening van geamortiseerde uitgestelde schuld*, als daardoor krachtens de wetten definitivelijk en voor altijd vernietigd; zullende den staat der *rekening van overgebragte schuld*, voor ieder jaar, volgens de bovenstaande art. 1 en 2 in het grootboek der werkelijke schuld geopend, dagelijks moeten aanduiden, in hoe verre de overschrijving van ieder jaar reeds volbragt zal zijn, terwijl het generaal montant der *rekening van geamortiseerde uitgestelde schuld* zal aanduiden al hetgeen, zoo wel door overgang, ingevolge het tweede lid van art. 6 hiervoren, als zonder overgang, in voege hierna te melden, van deze schuld zal zijn vernietigd.

Art. 10. De directie van het grootboek zal op zoodanige wijze als bij dezelve raadzaam zal worden geoordeeld, de noodige voorzorgen daarstellen, zoowel om de identiteit der ingeleverde partijen te verzekeren, als om de behandeling van dezelve, conform de bepalingen van

Reglement omtrent de jaarlijksche amortisatie. (Staatsbl. no. 19.)

dit reglement, met den meest doenlijken spoed te doen voltooijen, en voorts van iedere afgewerkte partij een bewijs aan den inleveraar afgeven.

Art. 11. Voor alle onkosten zoo voor de bij art. 6 van dit reglement bepaalde verificatie van uitgelote kansbiljetten en examinatie van de behoorlijke bewijzen, als voor de afschrijving in de uitgestelde en de overbrenging in de werkelijke schuld anderzins vallende, de afgifte van het bij het voorgaand artikel vermeld bewijs, daaronder mede begrepen, en alzoo niets uitgezonderd, zal bij de inlevering van iedere partij aan de directie van het grootboek moeten worden betaald *tien stuivers* voor iedere honderd guldens ingeschreven kapitaal, zonder meerder.

Art. 12. De inlevering van partijen tot overbrenging zal voortdurend bij de directie van het grootboek der nationale schuld kunnen worden gedaan op iederen werkdag, met uitzondering alleen van de gewone tijden der sluiting van het grootboek, wel verstaande dat de renten van ieder overgebragt kapitaal, conform het gestatueerde bij art. 10 van ons besluit van den 12den December 1814, zullen ingaan met den eersten dag van het half jaar, waarin de aanvrage, afschrijving en inlevering, in voege als bij dit reglement is bepaald, en alzoo in behoorlijke orde zal zijn geschied.

Art. 13. Voor de renten van het kapitaal werkelijke rentegevende schuld, hetwelk op de respective *rekeningen van overgebragte schuld* der onderscheidene jaren, ten einde van iedere zes maanden en alzoo op den 30sten Junij en 31sten December van ieder jaar, door de nalatigheid der bezitters van uitgelote kansbiljetten onafgeschreven mogten blijven, zullen overeenkomstig het gestatueerde bij art. 30 van de wet van den 12den Januarij 1816, de rente-certificaten telkens worden afgegeven ten behoeve van 's lands amortisatie-kas.

Art. 14. Wanneer, ten gevolge van art. 25 van de wet van 14 Mei 1814, eene vernietiging van uitgestelde schuld, zonder overgang, plaats heeft, zal het kapitaal, bij eene voorafgaande wet tot deze vernietiging bepaald, door 's lands amortisatie-kas worden goedgeschreven op de *rekening van geamortiseerde uitgestelde schuld*, en zullen alsdan tevens van wege dezelve amortisatie-kas, bij de directie van het grootboek worden ingeleverd zoo vele kansbiljetten, als er duizende guldens afgeschreven zullen worden. Deze kansbiljetten zullen dadelijk door een vernietigings-teeken onbruikbaar gemaakt worden, en

de nummers derzelve ter kennisse van het publiek gebragt, zoodat, als bij de volgende jaarlijksche trekkingen, de aldus publiek gemaakte vernietigde nummers uit de bus getrokken worden, dezelve in geene aanmerking zullen komen, en in plaats van ieder dezer vernietigde nummers een ander getrokken worden, opdat door de hiervoren bepaalde goedschrijving op de rekening van geamortiseerde uitgestelde schuld, en de extinctie van de kansbiljetten, welker nummers niet meer in de loting deelen, de bedoelde vernietiging der uitgestelde schuld zonder overgang behoorlijk worde volbragt. — Reglement omtrent de jaarlijksche amortisatie. (Staatsbl. no. 19.)

Art. 15. De directie van het grootboek der nationale schuld, zal in de maanden Julij en Januarij van ieder jaar, doen opmaken specifieke staten van de tot 30 Junij en 31 December daar bevorens bij haar ingeleverde en door haar ingetrokken kansbiljetten of gedeelten van dien, verdeeld op zoodanige wijze als de nummers derzelve kansbiljetten bij iedere loting zijn uitgetrokken geworden, en voor zoo verre dezelve uit eene vernietiging zonder overgang gesproten zijn, in dezelfde volg-orde, als de nummers daarvan aan het publiek kenbaar gemaakt zijn; — alle deze kansbiljetten zullen eerst bij de Algemeene Rekenkamer ter verantwoording en aanteekening worden ingezonden, en vervolgens in het openbaar worden verbrand, ten overstaan van eene daartoe door Ons te benoemen commissie uit dezelve kamer: het deswege te passeren proces-verbaal zal aan Ons worden aangeboden, en het montant der alzoo verbrande kansbiljetten telken reize worden publiek gemaakt.

Art. 16. De houders van onuitgelotene kansbiljetten of gedeelten van dien, zullen ten allen tijde het regt hebben, dezelve bij den onder artikel 6 hier boven genoemden verificateur, ter verificatie tegen de onder hem berustende strooken derzelve te doen nazien, tegen betaling van *twee stuivers* voor elk nummer.

Art. 17. Onze Minister van Financiën en de Algemeene Rekenkamer zijn belast met de executie van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het staatsblad zal worden geïnsereerd.

De eerste uitloting der kansbiljetten van de uitgestelde schuld ter somme van zes millioenen, in werkelijke schuld overgaande uit eene som van elf honderd een en dertig millioen, een honderd zeven en dertig duizend guldens, op den laatsten — De eerste uitloting van uitgestelde schuld.

De eerste uitloting van uitgestelde schuld. December 1815 ten grootboek der uitgestelde schuld ingeschreven; zoodat 1,131,137 nummers werden geworpen in de bus, waarvan er 6000 moesten worden uitgetrokken, ving op den 1sten April aan. De trekking geschiedde in het openbaar, onder het opzigt van den Directeur der Nederlandsche loterij, op de wijze bij derzelver trekking gebruikelijk en ten overstaan eener Commissie uit de Algemeene Rekenkamer, en zulks dagelijks van 400 nummers. De bus of het rad, voor deze loterij bestemd, is geplaatst op de groote of zoogenaamde Loterijzaal op het binnenhof in 'sGravenhage, en heeft eenen diameter van 14 bij eene dikte of breedte van 6 voeten Rhijnlandsch. Dezelve is van binnen zoodanig ingerigt, dat, bij elke ronddraaijing de nummers geheel door elkanderen vermengd worden, terwijl omtrent de soliditeit, duurzaamheid en sluiting de meest mogelijke voorzorgen zijn genomen, zijnde de bus en het geheele daartoe behoorende toestel op last van den Minister van financiën ontworpen, en met zoo veel smaak als oordeel uitgevoerd, door en onder het opzigt van den Heer *Ziesenis*, architect der koninklijke paleizen en de gebouwen van het gouvernement. — De eerste trekking had onder den toevloed van een groot getal aanschouwers, des morgens ten elf uren plaats.

Commissie ter liquidatie met de Fransche kroon. Tot de liquidatie met de Fransche kroon werden door Z. M. in Januarij benoemd de Heer *Canneman*, als Commissaris-Generaal, en de Heer *de Bye*, als Commissaris regter en arbiter van Z. M.; wordende voorts aan deze Commissie toegevoegd de Heer *Leclerq*, Procureur Generaal bij het geregtshof te Luik, en als Commissaris-Arbiter de Heer *Fagel*, Ambassadeur bij het hof van Frankrijk.

Z. M., willende regelen de uitvoering der dispositiën, vervat in het 24sten artikel der wet van den 11den Februarij (1), in zoo verre dezelve be-

(1) Zie I. St. bl. 138.

betrekking hadden tot de vermindering van het tarief voor het handel-zegel in de noordelijke provinciën, en te gelijker tijd de goede ingezetenen ontheffen van de verpligting, om hunne akten en effecten ten tweeden male te laten registreren en te doen viseren voor zegel, wanneer ten aanzien van dezelve reeds in eenig gedeelte van het Rijk aan de wetten op beide die belastingen was voldaan, vond den 21sten Februarij goed, op voordragt van den Staatsraad, Directeur-Generaal der indirecte belastingen, te bepalen.

Besluit van 21 Februarij omtrent de vermindering van het handzegel in de Noordelijke provinciën (Staatsbl. no. 16.)

Art. 1. Het tarief van het handelzegel, gearresteerd bij de publicatie van 23 December 1813, voor de noordelijke provinciën van Ons Rijk, wordt verminderd op de helft en dienvolgende vastgesteld als volgt:

Voor de wisselbrieven en alle verhandelbare effecten,

	f 200 en minder bedragende,		op f	0: 2:8
boven de	f 200	tot en met de f	500	0: 5:0
— —	500	— —	1000	0:10:0
— —	1000	— —	1500	0:15:0
— —	1500	— —	2000	1: 0:0
— —	2000	— —	2500	1: 5:0
— —	2500	— —	3000	1:10:0
— —	3000	— —	3500	1:15:0
— —	3500	— —	4000	2: 0:0
— —	4000	— —	4500	2: 5:0
— —	4500	— —	5000	2:10:0
— —	5000	— —	5500	2:15:0
— —	5500	— —	6000	3: 0:0
— —	6000	— —	6500	3: 5:0
— —	6500	— —	7000	3:10:0
— —	7000	— —	7500	3:15:0
— —	7500	— —	8000	4: 0:0
— —	8000	— —	8500	4: 5:0
— —	8500	— —	9000	4:10:0
— —	9000	— —	9500	4:15:0
— —	9500	— —	10000	5: 0:0
— —	10000	— —	11000	5:10:0
— —	11000	— —	12000	6: 0:0
— —	12000	— —	13000	6:10:0
— —	13000	— —	14000	7: 0:0
— —	14000	— —	15000	7:10:0
— —	15000	— —	16000	8: 0:0

boven de *f* 16000 tot en met de *f* 17000		*f*	8:10:0
— — - 17000	— — 18000	-	9: 0:0
— — - 18000	— — 19000	-	9:10:0
— — - 19000	— — 20000	-	10: 0:0

Zullende de zegels voor wisselbrieven en verhandelbare effecten, meer dan 20000 guldens moetende bedragen, door den ontvanger der registratie, bij suppletie voor zegel gevifeerd, en daarvoor moeten betaald worden, behalve het zegel van 10 guldens, tien stuivers voor iedere duizend guldens, boven de 20000 guldens, zonder splitsing.

2. Met affchaffing van hetgeen tot nu toe ter contrarie heeft plaats gehad, worden alle akten, fchrifturen, wisfelbrieven en verhandelbare effecten, zonder onderfcheid, welke binnen Ons Rijk behoorlijk zijn geregistreerd en gezegeld, of voor zegel gevifeerd, voortaan alomme binnen hetzelve van alle verdere registratie en visa voor zegel vrijgefteld.

Befluit van 14 Maart betrekkelijk de bij kwartalen te doene betaling van de traktementen en jaarwedden, welke door 's Rijks fchatkist gedragen worden. (Bijvoegf. tot het Staatsbl. D. III. St. I. bl. 329.)

Z. M. in aanmerking nemende, dat de maandelijksche betalingen der vaste traktementen of jaarwedden, welke op ordonnantiën voldaan en door 's Rijks fchatkist gedragen worden, zonder noodzaak aanleiding hadden gegeven tot zeer groote vermeerdering van werkzaamheden; en overwegende, dat, hoezeer het van de eene zijde van belang was, dat hierin werd voorzien, echter ook aan den anderen kant behoorde te worden gezorgd, dat 's Rijks ambtenaren en verdere in deze belang hebbenden, door het plotfeling verlengen der termijnen van betaling hunner traktementen, in geene ongelegenheid geraakten; — verlangende wijders de betaling der traktementen in het vervolg, zoo veel mogelijk, te befpoedigen, en in het generaal te dezen aanzien eenige vaste bepalingen te maken, befloot op den 14den Maart, na te hebben gehoord het rapport van den Minister van Financiën: „ de maandelijksche betalingen niet te continueren, maar door die bij kwartalen te doen vervangen op 31 Maart, 30 Junij, 30 September en 31 December; en wel voor dit jaar met ordonnantiën, voor het 2de kwartaal in Mei, voor het 3de in Augustus en

voor het 4de in December te staan. — Aanvankelijk met 1817 en vervolgens zullen de ordonnantiën geslagen worden

die over het 1ste kwartaal in Maart,
— — — 2de — — Junij,
— — — 3de — — September,
— — — 4de — — December van ieder jaar. — De Ministers en verdere hoofden van departementen hebben de fondsen, daartoe benoodigd, te brengen op derzelver, aan Z. M. te doene, aanvrage over de respectief genoemde maanden — De erfgenamen, regtverkrijgenden van overleden *burgerlijke* en *regterlijke* 's Rijks ambtenaren en bedienden, hebben aanspraak op de betaling van het traktement van den overledenen voor het volle bedragen van het kwartaal, waarin het overlijden heeft plaats gehad. — De traktementen van nieuw aan te stellen *burgerlijke* en *regterlijke* 's Rijks ambtenaren en bedienden, zoo mede alle aan dezelve te accorderen verhoogingen van traktementen, kunnen niet ingaan, dan met den eersten dag van het kwartaal, volgende op dat, waarin de aanstelling geschiedt of de verhooging van traktement toegestaan wordt. Hetzelfde zal plaats hebben ingevalle eenig ambtenaar tot andere functiën geroepen wordt, als wanneer het traktement van den post door hem bekleed, over het kwartaal, waarin hij denzelven verlaat, aan hem ten volle zal worden uitbetaald, en daartegen het traktement van zijnen nieuwen post eerst met het begin van het volgend kwartaal zal aanvang nemen. — Offchoon ingevolge en overeenkomstig dit besluit ook voor de traktementen der Predikanten om de drie maanden zal worden geordonnanceerd, zal echter het genot van de traktementen zelve blijven toegekend aan degenen, die op een gegeven plaats werkelijk gefungeerd of den dienst waargenomen hebben. De vastgestelde bepalingen ten behoeve der Predikants weduwen en weezen zullen behouden blijven, en de verrekening der traktementen tusschen de belanghebbenden, zal bij maanden afge-

deeld worden, in dier voegen, dat, volgens het thans plaats hebbend gebruik, de geheele maand zal worden genoten door de in dienst komende Predikanten, wanneer zij den dienst voor of op den 15den van zoodanige maand aanvaarden, terwijl zij in het tegenovergestelde geval, op geene bezoldiging, gedurende die maand, voor deze hunne nieuwe standplaats zullen kunnen aanspraak maken. — Ten einde de uitvoering der laatste bepalingen te verzekeren, zal bij het departement voor de zaken der Hervormde kerk enz. zoodra hetzelve zal onderrigt zijn van de door Z. M. verleende approbatie op een beroep, uitgebragt op een reeds elders fungerend Predikant, de eerstvolgende ordonnantie voor de standplaats, waarop zich de beroepen Predikant alsnog bevindt, worden geslagen ten name van den gevolmagtigden der klassis of ring, waarin dezelve is gelegen, ten einde het montant der ordonnantie te ontvangen en uit te reiken aan hen, die, volgens de bovengemelde bepalingen, daarop aanspraak mogten hebben; — en werd de Commissaris-Generaal, provisioneel belast met de zaken der Hervormde kerk enz. geautoriseerd, om wijders alle schikkingen te maken, welke noodig mogten bevonden worden, om, zoo veel mogelijk, te zorgen, dat de invoering der driemaandelijksche ordonnancering, den Leeraren van den Godsdienst bij de kerkgenootschappen onder zijn departement behoorende, en andere daarbij belanghebbende, geen nadeel toebrenge.

Besluit van 16 Maart, houdende bepalingen omtrent de bevestiging der provisionele koop-contracten van do-

Bij herziening der besluiten van den 7den November 1814 en 30 Januarij 1815, waarbij de termijn aan de koopers van domeinen, ten gevolge van de decreten van 6 Februarij 1810 en 3 Januarij 1812 gereveleerd zijnde, door Z. M. waren verlengd tot op den 1sten Mei 1815, ten einde dezelve koopers hunne contracten van koop aan de ontvangers der domeinen, alwaar dezelve gelegen zijn, vertoonen en de kwitantiën van betaalde termijnen doen viseren; — en uit aanmerking, dat er zoo wel den Staat als den

voorz. koopers ten hoogste gelegen ligt, dat sommige provisionele koop-contracten door definitive worden vervangen; — en dat insgelijks een einde aan de vorderingen der zoogenaamde titularissen of verkrijgers van voormelde decreten diende gemaakt te worden, besloot Z. M. op den 16den Maart, gezien het rapport van den Minister van Justitie op de voordragt van den toenmaligen Commissaris-Generaal van Financiën te Brussel gedaan, den Raad van State gehoord: ,, dat de ontvangers der domeinen ten spoedigste aan hunne respective directeurs, en deze aan den hoofdadministrateur der domeinen zouden doen toekomen een staat en opgave van alle domeinen, ten gevolge van de decreten van 6 Februarij 1810 en 3 Januarij 1812 gereveleerd, en, hetzij definitief, hetzij provisioneel, verkocht; welke staten, voor zoo verre de provisionele koop-contracten aangaat, eene duidelijke opgave moesten bevatten van de gelegenheid van de domeinen, de hoeveelheid van den koopprijs, de namen der koopers, het bewijs van nationalen eigendom, mitsgaders dat dezelve niet vroeger waren ontdekt geweest, en zoodanige aanmerkingen en consideratiën, als de directeurs en ontvangers der domeinen mogten oorbaar achten; — dat alle houders van provisioneele koop contracten, die binnen den geprorogeerden termijn waren opgekomen, uiterlijk binnen twee maanden zouden hebben in te leveren de vereischte documenten, na welker voldoend onderzoek de hoofd-administratie zou overgaan tot de liquidatie van den definitiven koopprijs en het passeren der opdragten; doch ingeval van gegronde aanmerkingen omtrent derzelver validiteit of omtrent de sustenuën der koopers van gedane betaling in minderingen, deswege rapport zou geschieden aan Z. M., ten einde door Hoogstdenzelven te statuëren; — dat de provisionele koopers, bij geval van verzuim, van den provisionelen koop zouden verstoken zijn, behoudens het regt van den Staat, om de provisioneel door hen gekochte domeinen ten

meinen, geopenbaard ten gevolge der decreten van den 6 Februarij 1810 en 3 Januarij 1812. (Staatsbl. no. 20.)

hunnen pericule te doen verkoopen; zonder dat zij in dat geval eenig voordeel zouden kunnen genieten; — dat ook bij goedkeuring der documenten het verzuim van opkomen der koopers in persoon of bij gemagtigden ten aangezegden dage, hetzij in 's Gravenhage hetzij te Brussel, ten einde het definitief koop-contract te passeren, en de opdragt aan te nemen, dezelfde maatregel, als boven, zou worden gevolgd; —, dat niemand krachtens de decreten van 6 Februarij 1810 en 3 Januarij 1812 eenige reclamatiën hoegenaamd op de domeinen zou kunnen doen, boven hetgeen was toegestaan bij de besluiten van Z. M. van 7 November 1814 en 30 Januarij 1815; — en, dat alle onregtmatige bezitters van verborgen domeinen, indien zij dezelve vóór den 1sten Julij openbaarden, ongemoeid zouden worden gelaten wegens de door hen tot dus verre genoten vruchten en de pachten, geene negen jaren te boven gaande, welke zij als bezitters bij authentieke akten of akten zekere dagteekening hebbende, vóór den jare 1816 mogten hebben aangegaan, door Z. M. ten profijte der houders zouden worden gehandhaafd."

Besluit van 23 Maart bepalende de ontvangst der indirecte belastingen, in afwachting van het nieuwe systema. (Staatsc. no. 74.)

Z. M. in aanmerking nemende, dat, volgens het 26ste artikel der wet van den 11den Februarij, tot regeling der middelen om de staatsuitgaven voor het loopende jaar te bestrijden, met den 1sten Julij een algemeen systema van indirecte belastingen over de geheele uitgestrektheid van het Rijk stond te worden ingevoerd, en dat de thans geheven indirecte belastingen inmiddels op den tegenwoordigen voet werden gecontinueerd, vond goed, bij besluit van den 23sten Maart, te bepalen de noodige voorzieningen, dat de vordering van de laatstgezegde belastingen, voor zoo verre de betaling daarvan ook over het laatste gedeelte des jaars gewonelijk vroeger plaats had, provisioneel niet verder geschiedde dan tot het tijdstip, voor de invoering van het nieuwe systema bepaald.

Bij besluit van den 17den Maart benoemde Z.

Mede Heeren *Mollerus*, *Reigers*, *Holvoet*, *Raoux* en *de Caisser*, Leden van den Raad van State, om te examineren en te classificeren de vorderingen, ingeleverd door verschillende ingezetenen der zuidelijke provinciën, welke in den tijd, het zij door willekeurige beschikkingen, het zij door toevallige omstandigheden, van de liquidatie der provinciale schuldbekentenissen waren uitgesloten geweest. — In het rapport, hetwelk de vrucht van dezen arbeid zou zijn, moest de Commissie tevens aan den Koning hare gedachten voordragen, om de, door haar aannemelijk bevondene, vorderingen af te doen; en over het geheel gaf Z. M. Hoogstdezelfs begeerte te kennen, dat deze zaak behandeld wierd met eene zorgvuldigheid, geevenredigd aan het groot belang, dat een aantal zijner getrouwe onderdanen bij dezelve hadden.

Benoeming eener Commissie van liquidatie voor de zuidelijke provinciën.

Op den 9den April arresteerde Z. M., op voordragt van den Minister van Financiën, een reglement op de verwisseling der recepissen, gesproten uit de oorlogsbelasting, gearresteerd bij de wet van den 11den November 1815, tegen schuldbekentenissen van het Syndikaat, gecreëerd bij dezelve wet.

Verwisseling van recepissen uit de oorlogsbelasting. (Staatsbl. no. 22.)

Bij besluit van den 16den Mei keurde Z. M. goed, het verschuldigd resterend gedeelte der directe gewone en buitengewone belastingen over 1815, welker heffing zoo door het Fransch Gouvernement, als door het voormalig Gouvernement-generaal van Belgie in de Fransche kantons, die bij het traktaat van 20den November 1815 met het koningrijk der Nederlanden vereenigd zijn, bevolen was, kwijt te schelden.

Kwijtschelding van schuldig geblevene belastingen aan ingezetenen der Fransche kantons. (Staatsc. no. 120.)

Z. M. gelet hebbende op Hoogstdeszelfs besluit van den 27sten Julij 1814. No. 46, waarbij de Notarissen in de noordelijke provinciën, vermits dezelve aan de belasting van het regt van patent waren onderworpen, even zeer als uit hoofde, dat alleen rekenpligtige ambtenaren tot het stellen van eene borgtogt in contante gelden waren verpligt geworden, zijn vrijgesteld van de borgtogt, die zij, volgens de Fransche wet-

Besluit van 19 Junij, waarbij de Notarissen in de zuidelijke provinciën worden vrijgesteld van borgtogt in contante gelden. (Staatsbl. no. 29.)

ten en verordeningen op het notariaat, moesten opbrengen; en overwegende, dat de Notarissen in de zuidelijke provinciën, bij de wet van den 11den Februarij dezes jaars, mede aan de belasting op het regt van patent zijnde onderworpen, op eene gelijke vrijstelling aanspraak hadden verkregen, en dienvolgens aan dezelven de bepalingen van voorz. besluit willende gemeen maken, besloot, op het rapport van den Minister van Financiën en van Justitie, op den 19den Junij, dat voorz. besluit van 27 Julij 1814. N°. 46, insgelijks toepasselijk is op de Notarissen in de zuidelijke provinciën van het Rijk en in het Groothertogdom Luxemburg; en dat dienvolgens zoodanige Notarissen, welke eenige gelden tot borgtogt in 's lands kasse mogten hebben gestort, die gelden, op vertoon van het bewijs der gedane betaling zouden terug krijgen bij den Minister van Financiën; wordende nogtans de zoodanigen, welke in der tijd hunne borgtogten in de Fransche kassen hadden gestort, verwezen tot de bepalingen bij het 23ste artikel van het vredes traktaat van 30 Mei 1814, en bij de nadere overeenkomst van 20 November 1815 ten aanzien van de teruggave der borgtogten vastgesteld.

Besluit van 15 Julij, houdende maatregelen ter invordering van sommige indirecte belastingen in de noordelijke provinciën over Julij, Augustus en September. (Staatsc. no. 173.)

Z. M., op voordragt van den Staatsraad Directeur Generaal der indirecte belastingen van den 8sten Julij, lettende op Hoogstdeszelfs besluit van den 23sten Maart, waarbij bepalingen werden vastgesteld omtrent de voldoening, over de zes eerste maanden dezes jaars, zoo van het last- en water-plaissiergeld, als van de gesloten accoorden voor de waag en rondemaat, mitsgaders der verantwoording van het passagiegeld, respectivelijk in de noordelijke provinciën geheven wordende; — en in aanmerking nemende, dat, door het uitstellen van de introductie van het nieuwe systema van indirecte belastingen, volgens de wet van den 24sten Junij, het nemen van nieuwe maatregelen ten dezen noodzaaklijk ware geworden, — besloot op den 15den Julij, dat de contribuabe-

len aan het eerstgenoemde over dezen jare zouden gehouden zijn hetzelve te voldoen over de maanden Julij, Augustus en September, en de accordanten ten aanzien van het laatstgenoemde, over dezelfde drie maanden een vierde op te brengen van het montant dier akkoorden, de eerste maandelijks, de laatste voor den afloop van de maand September.

Bij besluit van den 19den Augustus bepaalde Z. M. dat het, te Hastier, hoofdadministratie van Dinant, opgerigte bureau, bij besluit van 8 Augustus 1815 vernietigd, zou hersteld worden; en dat men aldaar de aangiften van koopwaren en goederen, langs de Maas in- en uitgevoerd wordende, zou ontvangen. — Er zou ook een bureau van inkomende en uitgaande regten worden opgerigt te La Panne, hoofdadministratie van Oostende. Bureaux van inkomende en uitgaande regten te Hastier en La Panne. (Bijv. tot het Staatsbl. D. III. bl. 125.)

Van den 25den September dagteekende een aantal wetten, allen, ingevolge het aangenomen stelsel van indirecte belastingen, in deliberatie en ter conclusie gebragt bij de Staten Generaal, en betreffende de onderscheidene middelen, daarbij gestatuëerd. Alle deze bijzondere wetten, den fabriekanten, handelaars en trafiekanten in de daarbij bepaalde middelen bijzonderlijk aangaande, en, in derzelver geheel bijeen gebragt, een matig boekdeel uitmakende, zullen wij geenszins in haar geheel noch zelfs bij uittreksel plaatsen, maar bij aanduiding alleen van de natuur en hoegrootheid der respective belastingen. — De algemeene wetten en verordeningen, op alle de onderscheidene belastingen toepasselijk, of de leden der maatschappij meer algemeen geldende, meenen wij in haar geheel te moeten overnemen.

De wet op de belasting van het zout, in 41 artikelen bestaande, bepaalde aldus de natuur en hoegrootheid dier belasting. „Na den 1sten Julij 1816 zal binnen het Koningrijk der Nederlanden worden geheven eene belasting van al het ruwe en geraffineerde zout, mitsgaders van de pekel, welke den lande zullen worden inge- Belasting op het middel van zout. (Staatsbl. no. 36.)

voerd. — De voorschrevene belasting zal bedragen f 3:2:8 van iedere honderd ponden, of f 6:6:8 van iedere honderd kilogrammen raw zout, f 7:11:10 2-8, van iedere honderd ponden of f 15:3:10 van iedere honderd kilogrammen wit of geraffineerd zout, en f 12:-:- van ieder okshoofd of f 10:6:2 van ieder dubbeld hectoliter pekel; en andere en mindere hoeveelheden naar advenant.

Belasting op het middel van de Zeep. (Staatsbl. no. 27.)

De wet op de belasting van de zeep, 80 artikelen behelzende, bepaalde deze belasting als zullende worden geheven van alle de harde zeep, welke den lande zal worden ingevoerd, mitsgaders van alle harde en zachte, welke in den lande zal worden gefabriceerd. — De voorschrevene belasting zal bedragen f 12:10:- van elke honderd ponden of f 25:6:- voor elke honderd kilogrammen harde zeep, welke wordt binnen gebragt, en f 1:15:- voor ieder anker ruimte of f 4:5:- voor ieder hectoliter ruimte, die de ketel der binnenlandsche zeepziederijen bevat en welke somme verschuldigd zal wezen, zoo dikwijls de gemelde ruimte tot het zieden of bereiden van harde of zachte zeep zal gebezigd worden. De meerdere of mindere hoeveelheden der buitenlandsche harde zeep zullen gerekend worden naar advenant. — Invoer van zachte zeep is verboden.

Belasting op het middel van den Wijn. (Staatsbl. no. 38.)

De wet van de belasting op het middel van den wijn is in 56 artikelen begrepen. Deze belasting wordt geheven van alle wijnen, welke den lande zullen ingevoerd of aldaar geteeld en gewonnen worden. Dezelve zal bedragen f 24:-:- van ieder okshoofd wijn, van zes en negentig stoopen, of van f 20:12:5 van ieder dubbeld hectoliter wijn, hetwelk op fust wordt binnen gebragt; f 40:10:- voor 270 fleschen ter gewone grootte van 45 of meerder in het anker, of f 34:15:12, het dubbeld hectoliter voor den wijn, welke gebotteld wordt ingevoerd, en f 3:18:- van ieder okshoofd of f 3:7:- van ieder dubbeld hectoliter wijn, welke binnenlands

geteeld of gewonnen wordt. — Meerdere en mindere hoeveelheden naar advenant.

De wet op de belasting van het Buitenlandsch gedisteleerd bestond uit 42 artikelen, en bepaalde de natuur en hoegrootheid dezer belasting aldus, dat zij zal worden geheven van al de brandewijnen, gedisteleerde wateren, rum, arak en likeuren, welke den lande zullen worden ingevoerd, en dat de voorschreven belasting zal bedragen: van een okshoofd brandewijn of gedisteleerde wateren, Amsterdamsche proef of twintig graden, *f* 40:-:- of *f* 34:7:2 het dubbeld hectoliter; meerdere of mindere sterkte, mitsgaders mindere of meerdere quantiteiten, naar advenant. — Van een okshoofd rum, arak of likeuren, om het even van welke sterkte of gehalte *f* 60:-:- of *f* 51:10:12 het dubbeld hectoliter, meerdere of mindere quantiteit naar advenant. — Van brandewijn, voorloop, rum, arak, likeuren en andere gedisteleerde wateren, op bottels ingevoerd *f* 81:-:- voor de 270 flesschen, ter gewone grootte van 45 of minder [*meerder*] in het anker, of *f* 69:10:8 de 100 liters. — Op grootere flesschen of op kruiken ingevoerd naar advenant.

Belasting op het middel van Buitenlandsch Gedisteleerd. (Staatsbl. no. 39.)

De wet der belasting op het middel van het Binnenlandsch gedisteleerd, in 58 artikelen begrepen, vorderde eene heffing op allen korenbrandewijn, jenever, brandewijn, brandewijn van wijn, gedisteleerde wateren en likeuren, die binnen het Koningrijk gestookt zullen worden, welke ook de hoofdstoffen zijn, waaruit dezelve zijn te zamengesteld. — Deze belasting zal geheven worden van de even gemelde hoofd- of grondstoffen der brandewijnen, en tot maatstaf hier voor strekken de ruimte der beslagkuipen of bakken, waarin deze speciën verwerkt worden. — Deze ruimte, zal, op den nader te bepalen voet en onder eene korting bij art. 23 toegestaan, belast worden met 6 stuivers van ieder anker of 15 stuivers 7 penningen per hectoliter, zoo dikwijls dezelve, ter bereiding van het beslag of het daarin vermengen van speciën zal gebezigd worden.

Belasting op het middel van Binnenlandsch Gedisteleerd. (Staatsbl. no. 40.)

Belasting op het middel van de Bieren. (Staatsbl. no. 41.)

De wet der belasting, welke geheven zal worden van alle de bieren, welke den lande zullen ingevoerd of aldaar gebrouwen worden, hield 85 artikelen in, en bepaalde aldus de hoegrootheid derzelve. De voorschrevene belasting zal bedragen *f* 16:-:- van ieder okshoofd of *f* 13:14:14 van ieder dubbeld hectoliter bier, welke op fust wordt binnen gebragt; en voor gebottelde bieren *f* 27:-:- voor de 270 fleschen, ter gewone grootte van 45 of meerder in het anker, of *f* 23:3:12 van de 200 liters, en 3 stuivers van iedere zeltzer-water-kruik voor het bier, hetwelk gebotteld wordt ingevoerd; en eindelijk 5 stuivers 14 penningen voor ieder anker of 15 stuivers voor ieder hectoliter ruimte, die de roerkuip der binnenlandsche brouwerijen bevat, en welke somme verschuldigd zal wezen, zoo dikwijls de gemelde ruimte tot het beslaan of vermengen der speciën zal gebruikt worden. — De meerdere of mindere hoeveelheden der buitenlandsche bieren zullen gerekend worden naar advenant.

Belasting op het middel van de Azijnen. (Staatsbl. no. 42.)

De wet ter heffing eener belasting van alle de azijnen, welke den lande zullen ingevoerd of aldaar gebrouwen, getrokken of gefabriceerd worden bevat 94 artikelen. Deze belasting bedraagt *f* 18:-:- van ieder okshoofd of *f* 15:9:4 van ieder dubbeld hectoliter, het zij wijn- bier- of kunst-azijn, limoensap, cider of poirée, hetwelk op fust wordt binnen gebragt; *f* 27: :- voor de 270 fleschen ter gewone grootte van 45 of meerder in het anker, of *f* 23:3:12 van de 200 liters, en 3 stuivers van iedere zeltzer-water-kruik of grootere flesch dan de ordinaire fleschen, — beide voor deze dranken, — welke gebotteld worden ingevoerd, en eindelijk 5 stuivers 14 penningen voor ieder anker ruimte, welke de zoogenaamde werken of tweelingskuipen in de verzuurplaatsen der binnenlandsche kunst-azijn-makerijen, en der roer- of andere beslagkuipen der mede binnen het Rijk gevestigde bier-azijn-make-

rijen bevatten; en welke somme verschuldigd zal wezen, zoo dikwijls de gemelde ruimte tot het beslaan of vermengen der speciën zal gebruikt worden. — De meerdere en mindere hoeveelheden der buitenlandsche azijnen, limoensap, cider of poirée, zullen gerekend worden naar advenant.

Belasting op het middel van den Turf. (Staatsbl. no. 43.)

De wet der belasting op het middel van den turf behelsde 31 artikelen en bepaalde dat van al den turf, welke den lande zal worden ingevoerd, zal worden geheven, te weten: van ieder ton spon- of bagger-turf 3 stuivers of 2 stuivers 10 penningen het dubbeld hectoliter, en van iedere ton gestoken of gegraven turf, van welken aard ook *een* stuiver, of 14 penningen het dubbeld hectoliter; — en dat van den turf, welke binnen het Rijk is of zal worden gebaggerd, gegraven of gestoken, zal worden betaald de impost ten behoeve van den lande, te weten: van iedere ton spon- of baggerturf 2 stuivers of 1 stuiver 12 penningen het dubbeld hectoliter; — van iedére ton zwarten, zoo wel als graauwen turf, die van hooge veenen, of uit andere gronden, af- of uitgestoken, af- of uitgegraven, en niet tot bagger gemaakt of bereid wordt, zoo mede van de zandkluiten of zandturf 4 penningen of 3½ penning het dubbeld hectoliter. — Deze bepalingen waren echter niet toepasselijk op de in dit jaar gebaggerden, gegraven of gestoken turf in die gedeelten van het Rijk, waar dezelve tot hiertoe van alle belasting was vrij gesteld geweest. — Ook werden van dezen impost geheel vrij gesteld de zoogenaamde plaggen of heischalen, mits niet dieper afgegraven of afgestoken wordende dan 4 duimen of *een* decimeter van den bovengrond; dieper gestoken wordende zouden dezelve in allen deele gelijk gesteld worden met den gestoken turf, boven vermeld.

De wet betrekkelijk de belasting op het middel van de steenkolen, 65 artikelen bevattende, bepaalde, dat eene belasting zou worden geheven

Belasting op het middel van de Steenkolen. (Staatsbl. no. 44.)

van alle de steenkolen, welke den lande zullen ingevoerd, of uit de binnenlandsche koolgroeven gedolven, en van daar ter vertier weggehaald zullen worden. Deze belasting zou bedragen f 1 : 4 : - van ieder hoed of f 7 : 8 : 7 van de 1000 kilogrammen steenkolen of kolengruis, en 10 stuivers van elke waag of 69, 16 kilogrammes grove of schaalkolen, welke van buiten 's lands aangevoerd zullen worden, mitsgaders 5 stuivers voor iedere 1000 ponden of 10 stuivers 2 penningen van de 1000 kilogrammen grove of fijne kolen, welke uit de binnenlandsche koolgroeven zullen verdebiteerd of afgeleverd worden.

Belasting op het middel van het Binnenlandsch Lastgeld. (Staatsbl. no. 45.)

De wet betrekkelijk de belasting op het middel van het binnenlandsch Lastgeld, in 39 artikelen begrepen, bepaalde deze heffing van alle binnenlandsche schepen, schuiten en vaartuigen, van welken aard en natuur dezelve zouden mogen zijn, of tot welk einde dezelve zouden geschikt zijn, dezelve regelende in drie klassen. De 1ste van overdekte schepen, wier ladingplaatsen geheel of gedeeltelijk met vaste dekken of tenten of wel luiken, borden, planken of leeren overdekt zijn, of in of aan dewelke eenig jok, ligger, planken of leeren gevonden worden; van welke, niet meer dan één last, dat is 2,84 kubiekmeter of stère groot bevonden wordende f 3 : - : - doch op meer dan één last of 2,84 stère aangeslagen zijnde, bovendien wegens elk zoodanig last f 2 : 10 : - of voor iedere stère f - : 17 : 10 jaarlijks zal worden geheven; de halve en vierde gedeelten van lasten of gedeelten van stèren boven het eerste last of 2,84 stère, berekend naar het voorschrift der meting en ijking der schepen. — De 2de klasse van overdekte schepen, groenten en andere speciën varende, waaronder begrepen zijn ook de korenligters, welke dienen ter berging van granen, of om dezelve naar de zeeschepen of pakhuizen te brengen en die geen zeiltuig voeren; van welke jaarlijks zal worden ge-

heven, wanneer dezelve geen of niet meer dan één last of 2,84 stère groot bevonden worden. ƒ 2:-:- en meer dan één last of 2,84 stère kunnende laden, bovendien wegens elk zoodanig last, ƒ 1:10:- of ƒ -:10-9 de stère; de halve en vierde gedeelten van lasten en de halve stèren te berekenen als voor de 1ste klasse. — De 3de klasse van opene schepen, waaronder begrepen zijn alle schepen, schuiten en vaartuigen, om het even onder welke benaming dezelve varen, gebruikt worden of kunnen gebruikt worden, welker ladingsplaats geheel onoverdekt is, alsmede de veerponten en gierbruggen; zullende voor deze laatste de capaciteit van ieder schip, schuit of vaartuig, hetwelk zij uitmaken, berekend worden. Beneden een half last of 1,42 stère groot zijnde, zullen deze opene schepen, schuiten en vaartuigen niet aan de belasting doch wel aan de meting onderhevig zijn. Op de grootte van een half last of 1,42 stère gemeten wordende, zal van dezelve worden betaald jaarlijks ƒ 1:-:- op meerder tot en met één last of 2,84 stère gemeten wordende, ƒ 2:-:- en grooter gemeten wordende ƒ 1:10:, voor elke last of ƒ -:14:1 voor elke stère, boven het eerste last of 2,84 stère, en de halve en vierde gedeelten van lasten of stèren, volgens berekening als voren. — De vaartuigen, schepen, en schuiten, in de drie klassen vermeld, welke vaste beurten en veeren bevaren en hunne reizen geheel of meerendeels zeilende volbrengen, zullen, boven de belasting op de klasse, waartoe zij behooren, aan eene verhooging onderworpen zijn van ƒ -:10:- per last of ƒ -:3:8 per stère. — De laatstgemelde schepen getrokken wordende, zonder onderscheid of dezelve tot hulp en gemak, ook bij gelegenheid, van eenig zeiltuig gebruik maken; voorts de veerponten en gierbruggen, alsmede de schepen, schuiten of vaartuigen, in vaste veeren dienende, tot het overzetten over stroomen, rivieren of kanalen, zullen aan de betaling van een dubbeld lastgeld, volgens de klas-

se, waartoe dezelve respectivelijk behooren, onderhevig zijn.

Belasting op het middel van de Waag. (Staatsbl. no. 46.)

De wet betrekkelijk de belasting op het middel van de waag, vervat in 22 artikelen, en vergezeld van eene lijst en tarief van het waagregt per 100 ponden of 50 kilogrammen voor de daarbij alfabetisch opgenoemde goederen, bepaalde een waaggeld van alle waren en koopmanschappen, die op de lijst achter deze wet gevoegd, gevonden worden en van buiten 's Lands zouden worden ingevoerd, welke belasting geheven zou worden volgens het tarief, bij gemelde lijst achter ieder artikel uitgedrukt. Deze belasting zal slechts éénmaal verschuldigd zijn, en wel dadelijk bij den invoer van buiten 's Lands; doch zal dezelve niet verschuldigd zijn van die goederen, welke het grondgebied van den staat slechts transito passeren, en waarvan men, op eenen voorgeschreven voet, zal doen blijken.

Belasting, op het middel van de Ronde Maat. (Staatsbl. no. 47.)

De wet op het middel van de ronde maat vordert deze belasting van alle, bij dezelve opgetelde, waren en koopmanschappen, welke met de ronde maat gemeten of verkocht worden, en van buiten 's Lands zullen worden aangevoerd. — Deze belasting zal bedragen van:

Tarwe, erwten en alle rond en plat zaad, met uitzondering van die, welke bij de wet op de waag speciaal zijn genoemd, het last *f* 1:4:12 of de kiloliter *f* -:8:4.

Rogge, garst, haver, spelt, boekweit, boonen en wikken, het last *f* -:16:8 of *f* -:5:8 de kiloliter.

Mout *f* -:12:6 de last of *f* -4:2 de kiloliter.

Hoppe, die gemeten of bij de hoop verkocht wordt, het hoed *f* -:4:14 of de 1000 kilogrammen *f* 4:9:11.

Cement, tras, het hoed *f* -:6:12 of de 1000 kilogr. *f* -:4:9.

Ongeleschte kluitkalk, het hoed *f* -:9:14 of de 1000 kilogr. *f* -:6:10.

Schoenmakers run, het hoed *f* -:6:10 of de 1000 kilogr. *f* -:11:3.

De

De taanschors of run daarvan gemalen, het hoed *f* -:3:4 of de 1000 kilogr. *f* -:8:-

Meerdere of mindere kwantiteiten naar advenant. Zoodanige geringe kwantiteiten echter, waarvan de impost geen stuiver zoude bedragen, zullen van dezen impost wezen vrij gesteld. — De belasting zal slechts eenmaal verschuldigd zijn, en wel dadelijk bij den invoer van buiten 's Lands; maar zal dit regt van de ronde maat niet verschuldigd wezen van die goederen, welke het grondgebied van den Staat slechts transito passeren en daarvan, overeenkomstig het voorschrift dezer wet, doen blijken. — Alle partijen, welke in geene grootere hoeveelheden worden ingevoerd, dan waarvan de impost slechts bedragen zoude één stuiver en daar beneden, zullen vrij zijn van deze belasting; en zullen voor ééne partij gerekend worden alle goederen van ééne natuur, die voor één persoon ten zelfden tijd worden aangegeven, en in ééne massa worden ingevoerd.

Betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën laten wij alhier alle de artikelen der wet zelve in haar geheel volgen.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

INVOER.

INVOER LANGS DE ZEEZIJDE.

Art. 1. *Oprigting eener linie van kantoren van aangifte voor de indirecte belastingen, aan de zeezijde.*

Aan de zeezijde van het Koningrijk der Nederlanden zal worden geformeerd en bij een afzonderlijk reglement door den Koning worden aangewezen eene grens-linie, bestaande de tusschen-ruimte van de zeestranden, tot op zeven honderd rijnlandsche roeden of 11,3 kilometers landwaarts van de plaats, alwaar bij gewonen vloed de dijken, duinen en dammen door de zee worden bespoeld, besloten steden en forten gerekend als daar buiten liggende.

De op deze linie geplaatste kantoren van aangifte voor de konvooijen en licenten, zullen tevens dienen tot aan-

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

gifte van de speciën aan de indirecte belastingen onderworpen; de hoofdambtenaar op deze kantoren geplaatst, zal even zeer voor de indirecte belastingen, als voor de konvooijen en licenten dienstbaar zijn.

Art. 2. *Aangifte aan die kantoren bij schriftelijke verklaring te doen.*

Dadelijk na de aankomst der schepen voor of aan deze wacht, zullen de schippers en stuurlieden, onder exhibitie hunner scheepspapieren, gehouden zijn, aan de aldaar geplaatste geëmplooijeerden, eene afzonderlijke schriftelijke opgave te doen van de kwantiteit en kwaliteit der impost-subjecte speciën, welke zijlieden aan boord hebben, mitsgaders van de plaats der destinatie, van de route, welke zij wenschen te volgen, en van de namen of firma's der personen, aan welke dezelve goederen geconsigneerd zijn.

Bij deze aangifte zal tevens de verklaring moeten geschieden wegens hunne scheeps-consumtie, en het getal der koppen, uitmakende hunne equipagie.

Art. 3. *Vervolg.*

De gemelde schriftelijke opgave zal moeten worden gedaan in een daartoe gehouden register, en met en benevens het dupliktaat van dien, door den schipper en stuurman geteekend, moeten zijn ingerigt naar het formulier, door de Generale Directie nader voor te schrijven.

Art. 4. *Cautie of consignatie voor onbekende schippers, wanneer de schepen zijn beneden de 80 last.*

Alle de invoerende schippers zullen, boven de in evengemeld declaratoir vervatte belofte tot aangifte op de losplaats, alvorens hunne reis te kunnen voortzetten, cautie moeten stellen voor den impost, welke cautie ook zal kunnen bestaan in het consigneren van het waarschijnlijk bedrag van den impost; — en zal van deze cautie aan den voet van het declaratoir en op het natemelden consent worden melding gemaakt.

Schepen boven de 80 zeelasten of 160 tonnen groot, zijn van dezen maatregel uitgezonderd, desgelijks de zoodanige, welker lading ter plaatse der inklaring gelost moet worden; en zullen wijders de ambtenaren der indirecte belastingen, tot facilitering van den handel, de schippers van deze verpligting kunnen ontslaan, wanneer zij om goede redenen, als zoodanige schippers aan hun bekend zijn en ter goeder naam en faam staan, vermee-

nen, dat daardoor geen nadeel aan de regten van het Rijk zoude worden toegebragt.

Des verkiezende, zullen de schippers, in plaats van het stellen van cautie of het consigneren van penningen, ten hunnen koste, kunnen reclameren het stellen van wakers, hierna in art. 9 vermeld.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 5. *Consent tot opzeilen.*

Geene bedenkingen op de aangifte hebbende, zullen de geëmplooijeerden aan den invoerder een consent afgeven, houdende verlof om de aangegevene goederen naar derzelver destinatie, dat is, voor zoo veel de administratie der belastingen aangaat, naar derzelver losplaats, te vervoeren.

Art. 6. *Vervolg.*

De consenten zullen moeten zijn ingerigt naar het voorschrift, door de Generale Directie te bepalen.

En zal dit consent, zoo veel de omstandigheden zulks maar immer doenlijk maken, eene tijdsbepaling behelzen tot den geoorloofden vervoer.

Art. 7. *Consent, aan de schippers ter hand te stellen.*

Het voorschreven consent, hetwelk met een duplikaat van dien in een register zal gebonden zijn, zal, na dat alvorens het duplikaat gelijkluidend ingevuld zal wezen, uit het register worden gesneden, en aan den schipper worden ter hand gesteld, en het duplikaat in het gezegde register moeten verblijven, om te dienen tot contrôle en om daarop, bij het terug komen van het consent, de aanzuivering te stellen.

Art. 8. *Originele aangifte, op te zenden naar de losplaats en kennisgeving op intermediaire posten.*

De originele aangifte van den schipper en stuurman zal desgelijks uit het register, hier boven art. 3 vermeld, worden gesneden, en verzonden aan den ontvanger der indirecte belastingen ter plaatse, alwaar de lossing staat verrigt te worden; moetende het gelijkluidend duplikaat in het register verblijven, terwijl voorts door de ambtenaren ten kantore der eerste aangifte, voor zoo verre deze zulks noodig oordeelen, aan de ambtenaren der surveillance in de voornaamste plaatsen, alwaar het schip passeren zal, almede van den invoer schriftelijk kennis zal worden gegeven, en wijders in alle gevallen, door middel van behoorlijk gespecificeerde weekstaten, de Ge-

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer der impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

nerale Directie bekend gehouden worden met den invoer van impost-subjecte speciën.

Art. 9. *Luiken plomberen, of wakers te stellen.*

Schoon van het consent ter opzeiling gemunieerd, zal de schipper deszelfs reize niet mogen vervorderen, alvorens de ambtenaren aan de uiterste wacht het schip of vaartuig geëxamineerd hebben, en, hetzelve geschikt vindende voor plombering, op aanwijzing des schippers en stuurmans, doch behoudens eigene verificatie, alle de toegangen tot de ladings-plaats, met vermelding in het consent-biljet en duplikaat van het aantal hiertoe gebezigde looden, verzegeld hebben, of wel, naar bevind van omstandigheden, en in het geval, bij art. 4 hiervoren omschreven, er eene wacht op hebben gesteld, om het schip te bewaken tot aan de plaats der losfing.

Voor deze plombering of wacht, zullen de kosten door den invoerenden schipper moeten voldaan worden ten bedrage van drie stuivers voor ieder lood of zegel, en behalve de kost aan scheepsboord, van *f* 1 : 10 per vier-en-twintig uren voor ieder waker, welke aan boord zal worden gesteld, de terug reis naar de standplaats in billijkheid, uiterlijk tot drie dagen, hierbij gerekend.

Het getal van wakers zal dat van drie niet mogen te boven gaan.

Art. 10. *Uitzondering, wanneer de plaats der eerste aangifte die der losfing is.*

Bijaldien de losplaats tevens is die van de inklaring, zal, krachtens art. 4, niet alleen de cautie geene plaats behoeven te hebben, maar ook van de plombering kunnen worden afgezien, mits het schip dadelijk binnen gehaald en onder het bereik van de surveillance der aldaar gestationeerde ambtenaren gesteld worde.

Art. 11. *Hoe de verklaring te doen, en verder te handelen, wanneer het schip de eerste wacht niet heeft kunnen aandoen.*

Wanneer eenig schip door storm, ijsgang of andere onvermijdelijke omstandigheden verhinderd wordt de eerste wacht aan te doen, en de schipper of bevelvoerder, om redenen van zelfs-behoud, verpligt ware de rivier of het vaarwater op te zeilen, zal dezelve, nevens de equipagie en loodsen, voor zoo veel deze aan boord zijn, hiervan moeten doen blijken door de gewone scheeps-verklaringen.

Te dien einde zal in dit geval de schipper of bevel-

voerder met deszelfs schip de naaste haven, welke het hem mogelijk zal zijn te bereiken, binnen loopen, en de gerekwireerde verklaring afleggen of overleveren bij den aldaar geplaatsten ontvanger of anderen ambtenaar der konvooijen en licenten, of bij den naastbij gestationeerden ontvanger, bijaldien er geen aanwezig mogt zijn ter plaatse, waar het schip is binnengeloopen.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

De evengemelde ambtenaar zal, nevens deze verklaring, tevens van den schipper en stuurman afvorderen de aangifte der aan boord zijnde impost-subjecte speciën, art. 2 vermeld, en, terwijl hij de verklaring opzendt aan den directeur der indirecte belastingen van de provincie, de aangifte, op gewoon papier geschreven, doen toekomen aan de ambtenaren der voorbij gezeilde wacht. Deze geëmplooijeerden zullen de aangifte op hun register van inklaring boeken, en, vervolgens dezelve als gewoonlijk afzendende aan den ontvanger der door den schipper, op den voet van art. 20 op te geven en door de ambtenaren te designeren losplaats, eene wacht met het benoodigde consent ter opzeiling, naar de noodhaven, doen vertrekken, van waar het binnengeloopen schip, hetwelk inmiddels door de gezegde ambtenaren zal moeten worden bewaakt, vóór de aankomst van gezegde wacht niet zal mogen wegvaren.

Wanneer stranding en daardoor, of door ijsgang of andere buitengewone toevallen veroorzaakte, lastbreking het ongeval zoude komen te verzwaren, zal te dezen gevolgd moeten worden hetgeen voorgeschreven is bij art. 29 en 30, hierna volgende.

Art. 12. *Geen lastbreken geoorloofd, dan op de geadmitteerde losplaats.*

Geene lading van eenig binnenkomend schip zal buiten een der gevallen, zoo even aangewezen, mogen gebroken, noch eenige impost-subjecte speciën gelost, aan eenigen vreemden bodem overgedaan, van boord gevoerd, of aan wal gebragt mogen worden, dan op de daartoe geadmitteerde en aangewezene losplaatsen.

Ingevalle de lading voor een gedeelte uit impost-subjecte speciën en voor een gedeelte uit fruiten of andere aan een onmiddellijk bederf geëxponeerde goederen mogt bestaan, zal de opperste ambtenaar ter plaatse der inklaring, de bevoegdheid hebben, op daartoe gedaan schriftelijk verzoek, de dadelijke lossing dezer fruiten of goederen, zoo veel zijne administratie betreft, toe te staan onder de volgende bepalingen:

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

1°. Dat het schip tot na de volbragte losfing dezer goederen gesteld worde onder de surveillance van twee ambtenaren, buiten welker tegenwoordigheid geenerlei losfing zal mogen plaats hebben;

2°. Dat van het geloste naauwkeurige aanteekening worde gehouden; en

3°. Dat, onmiddellijk na de volbragte losfing, worde geobserveerd al hetgeen hier voren art. 5 en volgende is voorgeschreven; zullende de ambtenaar welke dit consent heeft gegeven, na de volbragte losfing daarvan dadelijk een gecircumstancieërd rapport moeten doen aan zijne superieuren en daarop letten, dat de hier voorgemelde permissie niet dan om voldoende redenen worde verleend.

Art. 13. *Hoe te doen, wanneer de inhoud van een gedeelte der lading onbekend is.*

Ingeval het mogte gebeuren dat de schippers en stuurlieden onbekend waren met den inhoud van sommige pakken, balen, kisten of vaten, en de originele cognossementen zulks niet aanwezen, zal de Administratie der Indirecte Belastingen, op de aan te wijzen losplaats, daarvan kennis bekomen door de ambtenaren op het kantoor van inklaring, ten einde op deze goederen, bij de losfing, speciaal zoude kunnen worden geattendeerd.

Art. 14. *Waar losplaatsen zijn.*

De losplaatsen zullen bij een afzonderlijk besluit nader door den Koning worden aangewezen.

Art. 15. *Aanwijzing van ligtings-plaatsen.*

Behalve deze losplaatsen zullen nog tot het breken der lading en het ligten der schepen admissibel zijn zoodanige plaatsen, als bij een afzonderlijk besluit, te dien einde, door den Koning zullen worden bepaald, mits de schepen geheel worden aan wal gehaald en alzoo de losfing voor eene gecontinueerde surveillance vatbaar gemaakt.

Bijaldien het mogt gebeuren dat eenig schip niet onmiddellijk aan wal konde worden gehaald, zal de ligting ook op stroom vermogen plaats te hebben, mits in dusdanig geval het schip zoo na doenlijk vóór of bij de ligtingsplaats gehaald worde en de zeehandelaar, koopman, reeder of schippers en stuurlieden, die zulks verlangen, zich de kosten getroosten van de vacatiën van de daartoe ter ligtingsplaats gecommitteerde ambtenaren en van het plomberen of bewaken en vergezellen der

ligters en goederen, om, na de globale verificatie aan boord, de geligte speciën, voor zoo veel hiertoe termen zijn en de aard der speciën zulks mede brengt, nader aan wal en op de ligtings-plaats te doen verifiëren.

De verpligtingen en formaliteiten, bij deze wet en die voor de respective middelen bepaald, zullen voor deze intermediaire ligtingsplaatsen van dezelfde kracht zijn, als de zoodanige, welke voor de losplaatsen ten principale zijn voorgeschreven, en zal mitsdien in dat geval de inklaring voor beide de plaatsen ingerigt moeten zijn of worden.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 16. *Van de lossing ter ligtingsplaats op consent-los-biljet, en van dezer opzending.*

Wanneer de schippers, na het ligten hunner vaartuigen, verlangen mogten met het verder gedeelte van derzelver lading de reis naar de plaats van dezer bestemming te vervorderen, zal het, door weging, meting, roeijing en proeving geconstateerde, en per ligter-schippers afgezondene gedeelte alvorens door de ambtenaren ter ligtingsplaats op den rug des consents ter inklaring moeten vermeld, en dit biljet, tevens houdende opgave der ligterschippers, aan den schipper of bevelvoerder te rug gegeven worden, terwijl het consent tot lossing, krachtens de respective wetten op de onderscheidene middelen, ter plaatse van definitive lossing, onder borgstelling van den eigenaar of consignataris verleend en naar de ligtingsplaats opgezonden, door den schipper en stuurman in *dorso* zal worden afgeteekend, en door den hoogsten ambtenaar in officio ingetrokken, aan dien ter plaatse der verdere lossing met den post zal worden toegezonden.

Art. 17. *Vervoer-biljet voor de ligterschippers met bepaling van tijd.*

De ligterschippers zullen een vervoerings-biljet verkrijgen van den ontvanger tot begeleiding hunner lading, welke, behoorlijk gespecificeerd, en met opgave zoo van waar dezelve gekomen is als van hare destinatie, op dat biljet zal moeten vermeld worden.

Dit dokument zal eene duidelijke bepaling van tijd tot den vervoer behelzen, en na door den ontvanger ter plaatse der bestemming te zijn afgeteekend, binnen den tijd van tien dagen na evengemelden termijn aan dien ter plaatse der uitgifte overgemaakt worden.

Hetzelve langer dan veertien dagen wegblijvende, zal

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

de ontvanger de post op zijn register moeten aanzuiveren, door kennisgeving aan den directeur der indirecte belastingen van de provincie, ten einde deze naar de gebrekigen zou kunnen inquireren, en de nalatigen gestraft worden.

Art. 18. *Wat te doen, als de termijn niet heeft kunnen worden geobserveerd.*

De tijdsbepaling, op de biljetten gesteld, het zij door de schippers ten principale, het zij door de ligterschippers, niet hebbende kunnen geobserveerd worden, zullen zij van hunne diligentie te dezen moeten doen blijken door eene verklaring, op de dokumenten ter naaster plaatse van het oponthoud hunner vaartuigen door de ambtenaren der konvooijen en licenten, of der indirecte belastingen gesteld, of deze niet aanwezig zijnde, door het plaatselijk bestuur, en welke verklaring de redenen zal moeten behelzen van de vertraging der reis en van den tijd, hiermede verloopen.

Art. 19. *Nieuwe plombering of bewaring na het ligten.*

Alvorens de schippers, na de ligting van derzelver vaartuigen, de reis in conformiteit met het hier bovenstaande 16de artikel verder kunnen voorzetten, zal voor het ongeconstateerd gedeelte van hunne lading de plombering of bewaking op dezelfde wijze moeten bewerkstelligd worden, als voor de primitive invoering hierboven is vastgesteld.

Art. 20. *De losplaats moet op de plaats der eerste aangifte den schippers worden aangewezen.*

De losplaats zal door de ambtenaren der eerste wacht aan den schipper worden aangewezen en daartoe genomen de plaats der destinatie van het schip, immers voor zoo ver dezelve onder de geadmitteerde losplaatsen behoort, terwijl anderzins de daarbij naastgelegene losplaats zal worden aangewezen.

Bijaldien inmiddels deze laatste tot een ander vaarwater mogte behooren, of dat ook door bijzondere omstandigheden de schipper of bevelvoerder met zijn schip en lading een meer dan gewoon gedeelte van het territoir van den Staat zoude moeten passeren, zal het in die gevallen, en bij gegronde redenen, den directeur der indirecte belastingen in de provincie van inklaring veroorloofd zijn, den ambtenaar ten kantore van aangifte te autoriseren, om het consent ter opzeiling naar de begeerde elders ge-

legene losplaats te verleenen, mits in dit geval de laadingsplaats geplombeerd en het schip dien onverminderd van eene wacht voorzien worde.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 21. *Afgifte ter losplaats van het consent tot opzeilen.*

Ter losplaats gekomen, zal de schipper of bevelvoerder, binnen den tijd van zes uren na de aankomst des vaartuigs of wel terstond, voor zoo veel de bestemming valt in de termen van art. 10 dezer wet, het consent ter opzeiling of inklaring der impost-subjecte speciën ter hand stellen aan den ontvanger der indirecte belastingen aldaar, welke deswege reçu zal afgeven.

Geen uitstel of vertraging zal te dezen mogen worden gevraagd of toegestaan, hoezeer de aankomst op zon- of feestdagen zoude mogen invallen; zullende deze laatste exceptie alleen kunnen ingeroepen worden voor die aangifte, welke ter bekoming van consent tot lossing in de speciale wetten op de onderscheidene middelen van belasting is voorgeschreven, en waarvoor de tijd, in cas van zon- en feestdagen, met 24 uren, voor zoo veel des noods, geprolongeerd wordt; zullende in dat geval de aangifte op den volgenden dag, bij het opengaan van het kantoor worden gedaan.

Art. 22. *Attest van de volbragte lossing, terugzending van het opzeilings-biljet en rooijement van cautie.*

Wanneer de aangifte, lossing en opslag, mitsgaders de betaling of debitering van den impost, conform de bestaande wetten voor de respective middelen, ter plaatse der lossing en bestemming zullen zijn geschied, zal de ontvanger, op den rug van het ten zijnen kantore gedeponeerd consent, een attest stellen wegens de tijdige en rigtige aanzuivering, en het consent aldus met den post terug zenden aan de ambtenaren, die hetzelve hebben uitgegeven.

Deze ambtenaren zullen, of wel de hoogste van dien in rang zal, na de aanzuivering des biljets op het duplikaat, hetzelve liasseren, en, tot verantwoording des kantoors onder zich bewarende, tegen exhibitie van het reçu, deswege, in overeenstemming met art. 21 hier boven, aan den schipper afgegeven, de cautie rooijeren, of de eventuëel geconsigneerde penningen terug geven.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 23. *Bewijs, deswege aan den schipper af te geven.*

Overigens zullen de hier boven vermelde ambtenaar of ambtenaren aan den schipper een bewijs afgeven, dat *door denzelven aan zijne verpligting is voldaan*, ten einde daarop 's Rijks grondgebied te kunnen verlaten.

Art. 24. *Kennisgeving van het wegblijven der gedechargeerde consenten.*

Ingevalle de consenten binnen den gestelden tijd niet aan de eerste wacht mogten zijn geretourneerd, of niet behoorlijk afgeteekend, zullen de ambtenaren, aldaar gestationeerd, dadelijk den directeur der indirecte belastingen in de provincie en den ontvanger ter aangegevene losplaats deswege informeren.

Art. 25. *Maatregelen, in die gevallen te nemen, tot verzekering van 's Rijks regten.*

Deze ambtenaren, van het in gebreke blijven des schippers onderrigt, of wel, ten gevolge der kennisgeving, bij art. 8 bedoeld, ontdekkende, dat de schipper zich niet van zijne verpligting heeft gekweten, zullen daarvan, voor zoo veel het verschuldigde te dezen niet door cautie of consignatie van penningen mogt wezen gedekt, dadelijk aan alle de kantoren van eerste aangifte aan de zee-zijde, schriftelijk kennis geven, alsmede aan zoodanige ambtenaren voor de surveillance der belastingen, als zij zullen vermeenen te behooren.

Art. 26. *Vervolg.*

Den ambtenaren op de kantoren van eerste aangifte zal de voornoemde bloote kennisgeving genoegzaam zijn, om den bedoelden schipper met deszelfs schip of vaartuig niet te laten passeren, maar denzelven aan te houden, en daarvan dadelijk hunnen superieur in *officio* in het arrondissement, waar hun kantoor gelegen is, te verwittigen, ten einde tegen den nalatigen zoodanige actie zoude kunnen geïnstitueerd worden, als zal bevonden worden te behooren.

Art. 27. *'s Rijks regten moeten op de cautie, of de geconsigneerde penningen worden verhaald.*

Bij het in gebreke blijven der zekerheid gesteld hebbende invoerders, zal de impost, voor zoo veel dezelve geconsigneerd is, door den hoogsten ambtenaar ten kantore van eerste aangifte, voor rekening van den ontvanger ter plaatse der bestemming, gestort worden bij den ontvanger der indirecte belastingen, in zijne gemeente, of

anders van het arrondissement, en, voor zoo veel er cautie gesteld zoude mogen zijn, de impost, ten einde voorschreven, op den borg verhaald moeten worden door den laatstgemelden ambtenaar ten behoeve van zijnen ambtgenoot ter plaatse der bestemming; een en ander naar aanleiding der generale verklaring, voor zoo veel nadere renseignementen geen meer volledigen maatstaf opleveren ter begrooting van den impost der verdonkerde of vermiste goederen, en zulks boven en behalve de vordering van de gevallene kosten.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 28. *Van lossing zonder het doen van verklaring, bij ijsgang, stranding en dergelijke buitengewone toevallen.*

Schoon het voorbij zeilen van het eerste kantoor van aangifte, en wijders alle lossing zonder de vereischte vóórafgaande inklaring en het consent tot lossing, in de respective wetten voorgeschreven, als fraude moeten worden aangemerkt, en dien ten gevolge nergens, dan in de aangewezene en geoorloofde los- en ligting-plaatsen, de lading zal mogen worden gebroken, zal hiervan uitgezonderd wezen die lossing, welke ter zake van ijsgang, stranding of andere buitengewone toevallen onvermijdelijk is; doch zal, van den hoogen nood te dezen en van den drang der omstandigheden, door verklaringen der loodsen en andere bevoegde personen en autoriteiten, of ook door de gewone scheeps-verklaring, moeten blijken.

Art. 29. *Voorzieningen in dat geval te nemen.*

Bij dusdanige onvoorziene omstandigheden zal ter naaster plaatse aan de ambtenaren der konvoijen en licenten, of der indirecte belastingen, en bij dezer afwezendheid, aan het bestuur der naast bij gelegene gemeente kennis moeten worden gegeven van het ongeval, en door dezelve, onder afvordering, van de aangifte, art 2 dezer wet vermeld, het toezigt verleend over de berging der aldus ingevoerd wordende impost-subjecte speciën.

Bijaldien de goederen gestrand zijn, zullen dezelve, ten overstaan der bovengemelde ambtenaren of autoriteiten, voor kwantiteit en kwaliteit globaal geconstateerd worden, en, nadat deswege eene acte van bevinding vervaardigd en door alle de daarin betrokkene personen geteekend zal zijn, de goederen onder de custodie der strandvonders, of bij ontstentenis van deze in een lands of gemeente-pakhuis worden opgeslagen. Kopijen der acte van bevinding en van de verklaring, bij art. 28 gerekwireerd, zullen, nevens de aangifte der schippers en stuurmans, aan

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48)

den directeur der indirecte belastingen in de provincie worden gezonden, ten einde deze de nadere voorziening, ter plaatse der stranding, op zich neme en de verdere vervoering, die zonder deszelfs order volstrekt niet van het territoir der gemeente plaats zal mogen hebben, doe behandelen met de gewone voorzorgen.

Wanneer de goederen niet gestrand zijn, maar in ligterschepen moeten worden overgenomen, zullen de ligterschippers met de aldus, zonder voorafgaande inklaring, overgenomene speciën niet verder mogen varen, dan de naaste haven, en aldaar onverwijld nevens de ekwipagie hunne verklaring doen, ten einde aldus van wege de hier boven gemelde ambtenaren of autoriteiten de geloste goederen geëxamineerd, en het bedrag der lading geconstateerd kunnen worden.

Dien onverminderd zullen de schippers aldaar moeten blijven liggen en afwachten de maatregelen, door den directeur als boven te nemen, ten gevolge der kennisgeving, welke in dit geval, even zeer en op denzelfden voet als bij dat van stranding, plaats zal hebben, en voor welker bewerkstelling en verdere zorgen de gedachte ambtenaren en autoriteiten ten laste der invoerders, onder toezigt van de Generale Directie der Indirecte Belastingen en volgens een nader te bepalen tarief, in billijkheid zullen mogen declareren.

Invoer langs de rivieren en de landzijde.

Art. 30. *Oprigting eener dubbele linie langs de grenzen van het Rijk.*

Aan de landzijde van het Rijk zullen worden geformeerd en bij een afzonderlijk reglement, door den Koning, van punt tot punt worden aangewezen twee liniën, loopende de eene zoo na mogelijk langs het vreemde grondgebied, en welke zal zijn de *grenslinie*, en de andere langs dezelve binnenwaarts op den afstand van min of meer een uur gaans, naar mate van lokale omstandigheden, en welke zal zijn de binnenlinie.

Art. 31. *Kantoren van aangifte langs de linie.*

De Koning zal zoodanige van de grenskantoren der konvoijen en licenten van de landzijde, bij een bijzonder reglement aanwijzen, langs welke de invoer van goederen, aan de indirecte belastingen onderworpen, zal zijn gepermitteerd.

Wet van 15 Sep. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 32. *Andere invoer verboden.*

Alle invoer langs andere wegen dan die, op welke de aangewezen kantoren van eerste inklaring gevestigd zijn, zal worden aangemerkt als fraude.

Art. 33. *Waar losplaatsen aan de landzijde zullen zijn.*

Tot losplaatsen voor de van de landzijde ingevoerd wordende goederen zullen admissibel zijn zoodanige gemeenten of kantoren op de binnenlinie of dieper landwaarts in gelegen, als bij het meergemeld reglement nopens de grensliniën en het daarbij te designeren onvrije territoir, almede nader zullen worden aangewezen.

Art. 34. *De bepalingen op den invoer ter zee, op den invoer langs de rivieren toepasselijk gemaakt.*

Voor de goederen, welke te water langs de gepermitteerde kantoren op rivieren worden ingevoerd, zal door de ambtenaren ter eener zijde, en de schippers, bevelvoerders van vaartuigen en verdere invoerders ter andere zijde, alles moeten geobserveerd worden, wat ten aanzien van den invoer van de zeezijde hierboven is voorgeschreven.

Art. 35. *Uitzondering ten opzigte van het voorbijzeilen der eerste wachten, en het lossen buiten surveillance, waaronder echter het ligten niet is begrepen.*

Hiervan zal nogtans wezen uitgezonderd:

a. Het voorbij zeilen der eerste wacht of kantoor van aangifte; en

b. Het intermediair ligten of lossen, buiten de surveillance der ambtenaren van de indirecte belastingen;

hetwelk als fraude zal aangemerkt worden; ten ware van het dringende der omstandigheden en van de onmogelijkheid tot het bekomen der anders op de rivieren zoo veel te gereeder te erlangen surveillance volledig konde blijken, als in welke gevallen de voorzieningen in acht zullen moeten worden genomen bij art. 28 en 29 hier boven, in cas van zee-schaden voorgeschreven. Zoo wanneer het zoude mogen gebeuren, dat de laagte der rivieren het vroeger overgeven der goederen dan ter definitive losplaats mogte noodzakelijk maken, of wel dat eene dubbelde bestemming de overgave of lossing van het restant der impost-subjecte speciën, *later* mogte gebieden dan ter eerster losplaats, die de schippers conform hunne inklaring moeten aandoen, — zoo zal zulks, in zoo verre, met

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

alteratie van art. 20 dezer wet, geoorloofd zijn, mits nimmer plaats hebbende dan ten gevolge der voorafgaande verklaring aan het kantoor van eerste aangifte, en op de succesfive gepermitteerde losplaatsen aan dezelfde rivier; des dat, zoo wanneer er geene wacht aan boord zij, de plombering telkens hervat worde, en de zich opvolgende afschrijvingen in dorso van het consent tot opzeiling plaats hebben op den voet der ligting, hierboven art. 19 vermeld, doch met dien verstande, dat op iedere losplaats een afzonderlijk biljet van losfing genomen worde, ten einde die dokumenten mede in voege als bij art. 16 hier boven, naar de respective plaatsen van bestemming zouden kunnen worden gezonden.

De schippers, die anderzins, krachtens de bepalingen der speciale wetten op de indirecte belastingen, hunne losfing niet zouden mogen effectuëren, veel min hunne reis voortzetten, of terug keeren, alvorens het bewijs van debitering of verimposting ter plaatse der bestemming ingekomen zij, zullen hierin kunnen voorzien door eene nederlage in het entrepôt of ander lands pakhuis, op den voet bij art. 44 dezer wet den voerlieden voorgeschreven.

Art. 36. *Schippers, vaste beurten bevarende, tot het stellen van doorloopende cautie geadmitteerd.*

Overigens zal er niet telkens eene cautie behoeven te worden gesteld door de rijn- of andere schippers, welke vaste beurten bevaren, ter goeder naam en faam staan, en genoegzaam, bij de ambtenaren op de kantoren van aangifte, als goed voor den impost bekend zijn.

Vermits intusschen de responsabiliteit op de voorschrevene ambtenaren berustende blijft, zal het geoorloofd wezen hierin te voorzien door de gedachte schippers en de bevelvoerders van vaartuigen, welke gestadig af- en aanvaren, te admitteren tot eene doorloopende cautie.

Art. 37. *Op den invoer* per as *toepasselijk gemaakt, hetgeen op den invoer ter zee is bepaald.*

Op de goederen, welke per as, of op eenige andere wijze dan te water, worden ingevoerd, zullen desgelijks applicabel zijn alle de voorzieningen en bepalingen, op den invoer van de zee-zijde bij deze wet vastgesteld, onder de uitzonderingen, in de navolgende artikelen vermeld.

Art. 38. *Geen invoer per as geoorloofd dan bij bepaalde kwantiteiten.*

In de eerste plaats zullen geene der belasting onderhe-

vige objecten op evengemelde wijze mogen worden inge- voerd in mindere hoeveelheden tevens, dan:

Wet van 15 Sept., betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

500 ponden, of 247 kiligrammen zout, het zij ruw, het zij geraffineerd;
100 ponden, of 49 kilogrammen harde zeep;
64 stoopen, of 1,55 hectoliter wijn;
64 ——— of 1,55 hectoliter brandewijn;
96 ——— of 2,32 hectoliter azijn;
64 ——— of 1,55 hectoliter gebotteld bier;
2 tonnen, of 3,10 hectoliter bier;
2000 ponden, of 9,88 kilogrammen steenkolen;
30 tonnen, of 6,67 hectoliters turf.

Art. 39. *Verbod van invoer anders dan in gewone emballagie.*

Alle invoer zal moeten plaats hebben in de gewone fustagiën, balen, vaten, kassen en pakken, of zal anders als fraude worden aangemerkt, tot dat de invoerder door voldoende en gegronde redenen zijn gedrag zal hebben gejustificeerd.

Art. 40. *Aanvoer langs andere wegen dan de aangewezene heirbanen suspect van fraude.*

Aanvoering van de op het territoir van dezen Staat gekomene impost-subjecte speciën, langs andere dan de aangewezene heirbanen en naaste publieke geadmitteerde wegen naar het eerste kantoor, of alle afwijking van deze wegen, zal gestraft worden als fraude, ten ware de aanvoerder zijn onschuld mogt doen blijken.

Art. 41. *Vervolg.*

Desgelijks zal als verboden invoer aangemerkt worden het circuleren in eene binnenwaartsche strekking van impost-subjecte speciën, tusschen de uiterste grenzen van het Rijk, en de eerste kantoren op de grenzen geplaatst, anders dan langs de daartoe aantewijzen wegen, ten ware op eene voldoende wijze mogt kunnen bewezen worden, dat zulks alleen uit onkunde van de bestaande wetten mogt hebben plaats gehad.

Art. 42. *Consignatie, cautie, of wacht, in allen gevalle vereischt.*

Geen invoer te lande van dusdanige speciën zal immer mogen plaats hebben, dan onder het stellen van cautie, het consigneren van penningen, of wel het ten koste der invoerders medegeven eener wacht, wanneer zij aan de twee andere vereischten niet kunnen voldoen.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer der impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 43. *De losplaats is op het naaste kantoor op de binnen-linie.*

Voor den invoer te lande zal het naaste kantoor der indirecte belastingen, op binnen de tweede linie gelegen, altijd tot losplaats worden aangewezen, ten ware de aangebragte goederen binnen de twee liniën moesten verblijven, als wanneer de plaats der eerste aangifte tevens als losplaats zal worden aangemerkt.

Art. 44. *Terugreize, aan den voerman veroorloofd, wanneer hij de goederen in het entrepôt wil doen opslaan.*

Bijaldien de plaats der bestemming verder is dan die der losfing, zal de voerman, welke wenscht terug te keeren en deszelfs lading over te geven, niet behoeven te wachten naar het arrivement van het bewijs van debitering van den zeehandelaar, koopman of partikulier, dien het ingevoerde aangaat, om het losbiljet te bekomen, bij de wetten op de respective middelen voorgeschreven, maar zal hij in dat geval kunnen volstaan met zich ten kantore van den ontvanger der indirecte belastingen, in de losplaats, te vervoegen, en aldaar te vertoonen het hem verleende consent van invoer, ten einde, dien overeenkomstig, een losbiljet te bekomen, volgens welk dokument het hem geoorloofd zal zijn de goederen, na behoorlijke constatering van kwantiteit en kwaliteit, in 's Rijks entrepôt of ander 's lands pakhuis onder de surveillance der ambtenaren der indirecte belastingen te deponeren.

De ontvanger zal, overeenkomstig de bevondene hoeveelheid, het consent tot invoer afteekenen, en naar het eerste kantoor opzenden, ten einde de voerman of andere inbrenger, op wien hetzelve luidt, aldaar tegen vertooning van het gelijkluidend reçu, afschrijving of restitutie der genamptiseerde penningen bekome. Het losings-biljet, in dorso voorzien van de teekening des inbrengers, der wegers, meters, roeijers of peilders en keurders, en van den opziener van het entrepôt, zal onder den ontvanger blijven berusten, tot dat het bewijs van debitering, ter plaatse der bestemming afgegeven, bij hem ontvanger zal zijn ingekomen, wanneer hij, dit bewijs tot zijne decharge onder zich houdende, het consent tot losing, behelzende het juiste bedrag der ingevoerde kwantiteit, naar de plaats der bestemming zal opzenden, en een schriftelijk verlof doen toekomen aan den opziener van 's lands pakhuis, tot het tegen behoorlijk

lijk regt laten volgen der goederen aan den eigenaar, reclamant of consignataris.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. nº. 48.)

Art. 45. *De reize naar de plaats der destinatie voort te zetten, mits de goederen op de losplaats zijn gevisiteerd.*

Voor zoo veel de plaats der bestemming, als boven, verder is dan die der losfing, en de voerman deszelfs lading dáár henen, immers verder dan de losplaats wenscht door te voeren, zal hem zulks geoorloofd, en hij in zoo verre gedispenseerd zijn van de verpligting om ter eerster losplaats het biljet van debitering des eigenaars, consignataris of reclamant der goederen af te wachten, mits slechts de verificatie der goederen ter gedachte eerste losplaats bewerkstelligd worde.

Wanneer de opgeladene goederen hiervoor vatbaar zijn, zal het bedrag van dien opgemaakt kunnen worden zonder afslading; in dit geval zullen nogtans de fusten den invoerder voor vol, en naar de bekende gewone capaciteit aangerekend, en, voor zoo veel de borgtogt of genamptiseerde penningen niet voldoende mogten worden bevonden, zulks alhier aangevuld moeten worden.

UITVOER TER ZEE.

Art. 46. *Kantoren van uitklaring, door een nader besluit te bepalen.*

Voor den uitvoer van impost-subjecte speciën naar buiten 's lands, aan de zeezijde, zullen van de kantoren van eerste aangifte, bij art. 1 dezer wet vermeld, alleen de zoodanige als uiterste wachten admissibel zijn, welke bij een afzonderlijk besluit door den Koning nader zullen worden aangewezen.

Art. 47. *Uitvoer langs andere kantoren, uitgesloten van het regt tot afschrijving van impost.*

Alle uitvoer langs andere kantoren zal beschouwd worden als niet ter negotie te zijn geschied, en mitsdien in geen geval aanspraak op afschrijving van impost geven.

Art. 48. *Bij uitvoer te observeren de artikelen dezer wet.*

Ten einde de afschrijving van impost te bekomen, welke bij de respective wetten op de indirecte belastingen, voor de ter negotie verzonden wordende goederen, is toegezegd, zullen de zeehandelaars, kooplieden, fa-

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

brikanten en verdere tot den gedachten uitvoer geregtigde personen moeten in acht nemen de voorschriften en formaliteiten, bij deze wet voor den uitvoer langs de evengemelde kantoren vastgesteld.

Art. 49. *Aangifte ter plaatse, waar de goederen voor den impost gedebiteerd en gelegen zijn.*

De zeehandelaar, koopman, fabrikant of ander belanghebbende, welke verlangt impost-subjecte speciën, onder genot van afschrijving, uit te voeren, zal deswege aangifte doen ten kantore van den ontvanger der indirecte belastingen, ter plaatse alwaar hij vóór die goederen gedebiteerd is en dezelve gelegen zijn.

Art. 50. *Vervolg.*

Deze aangifte zal door den belanghebbenden zelven of zijnen procuratiehouder schriftelijk moeten geschieden, en behelzen eene duidelijke omschrijving van het goed, de kwantiteit, kwaliteit, fusten, merken en ligplaats van het te verzendene.

Bij deze aangifte zal tevens moeten gevoegd zijn de verklaring, dat de belanghebbende voornemens is en zich verbindt, om, na bekoming van het consent tot uitvoer, dit goed naar buiten 's lands te verzenden langs het daarbij te vermelden kantoor en met het daarbij op te geven schip. Voorts zal deze verklaring tevens moeten behelzen den naam des schippers, de ligplaats van het schip, den ligterschipper, voerman of beurtman, met wien het te verzendene, naar boord vervoerd zal worden, de route daarmede te nemen, en eindelijk de aanvraag om het noodige consent te bekomen.

Art. 51. *Consent-biljet tot inlading, onder surveillance.*

De ontvanger, of ander hiertoe bij de administratie der indirecte belastingen aangewezen ambtenaar, zal den belanghebbenden, voor zoo veel deze aanvrage verder overeenkomstig de gestelde orders is, het gevraagde consent-biljet verleenen, in allen deele behelzende de omschrijvingen, hierboven gespecificeerd; en wijders, naar gelang van den afstand, eene tijdsbepaling voorschrijvende tot het terug leveren der biljetten.

Bij dit consent zal gevoegd wezen een duplikaat, aan den voet van het welk een order gesteld zal zijn voor de benoodigde, en met name uitgedrukten wegers, meters, roeijers en proevers of tellers, om de aangegevene kwantiteit impost-subjecte speciën naar vereisch te gaan veri-

fieren, en, nevens een over hen te stellen ambtenaar, bij de inlading present te zijn.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer der impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 52. *De inlading te doen geschieden op de geadmitteerde ladingsplaats.*

Geene inlading zal voor valide gehouden worden dan de zoodanige, welke geschieden zal in de daartoe geadmitteerde ladingsplaatsen.

Onder deze zullen behooren alle de gemeenten, tot losplaatsen bij een afzonderlijk besluit aantewijzen, en wijders zoodanige andere, welke de vereischte gelegenheid tot surveillance aanbieden, door de belangrijkheid des handels hierop aanspraak hebben en door den Koning nader zullen worden bepaald.

Art. 53. *Consent-biljet af te geven aan de ambtenaren, met het toezigt over de lading gechargeerd, en te redresseren, zoo het niet in orde is.*

De belanghebbende zal de verkregene consent-biljetten ter hand stellen aan dien der ambtenaren, welke met het toezigt over de aflevering en inscheping is belast.

Deze ambtenaar, met zijne hem toegevoegde geëmploijeerden de aangifte in orde bevonden hebbende, zal de inlading toestaan en met de gedachte geëmploijeerden daarbij tegenwoordig zijn.

De aangifte niet in orde zijnde, zal zulks behooren geredresseerd te worden, ten zij het blijken mogt er kwade trouw bij plaats te hebben, wanneer het goed in beslag zal moeten worden genomen, en de vereischte actie tegen den schuldigen aangever geïnstitueerd.

Bijaldien er verschil mogt ontstaan over de kwaliteit of kwantiteit, zal zulks door hermeting, hertoeijing, herkeuring en herproeving beslist moeten worden, op den voet der respective wetten, voor de onderscheidene belastingen, en ten koste van ongelijk, en, voor zoo veel de sterkte, gehalte, of andere kwaliteit aangaat, welke van invloed kan wezen op den maatstaf der belasting en het bedrag der afschrijving, het goed kunnen vertrekken, wanneer van hetzelve op den voet, bij de wetten voorgeschreven, de vereischte monsters zijn genomen.

Art. 54. *De lading te surveilleren door plombering, of eene wacht.*

De inlading verrigt zijnde, zal er, naar bevind van omstandigheden, eene wacht bij gesteld, of zullen dadelijk de toegangen tot de ladings-plaats, op aanwijzing des schippers of stuurmans, en, behoudens eigene verifi-

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

catie der ambtenaren, met de vereischte zegels geplombeerd worden.

Art. 55. *Vervolg.*

De ambtenaren, welke over de inlading gestaan hebben, zullen in dit laatste geval, op het origineel consent-biljet en duplikaat beide, uitdrukken het aantal zegels of looden, welke door hen zijn aangehecht, en anderzins van de wacht en derzelver namen mentie maken, en wijders het eerste biljet ter begeleiding der lading aan den schipper of bevelvoerder mede geven, zoodra deze nevens den stuurman in *dorso* van het duplikaat de verklaring geteekend zal hebben, dat *hij de goederen aan de ommezijde vermeld, met er daad aan deszelfs boord ontvangen heeft, en aanneemt dezelve getrouwelijk uittevoeren, zonder daarvan aan zijn boord iets te consumeren of te doen of laten consumeren, direct of indirect.*

Art. 56. *Nader vervolg.*

De ambtenaren, tot het toezigt over de inlading gecommitteerd, zullen wijders het duplikaat afteekenen, en, ten dage der voleinding van hunnen last, ten kantore des ontvangers terug leveren.

Art. 57. *Intermediair plomberen of bewaken, wanneer goederen, geen impost-subject, met impost-subjecte geladen worden.*

Wanneer het schip, aan welks boord de impost-subjecte speciën gebragt zijn, in lading mogt liggen en bestemd zijn voor de inscheping van verdere goederen, of wel ingeval de lading der partij niet in éénen dag volbragt, noch de luiken en toegangen definitief digt gemaakt konden worden ten genoege der administratie en surveillance, zullen, ter keuze der administratie, de ladingsplaatsen intermediair geplombeerd, en telkens ten overstaan van de ambtenaren, die zulks hebben verrigt, of andere door de administratie te designeren geëmploijeerden, opengemaakt, en hiervan aanteekening op de biljetten gehouden worden, of wel de vereischte wakers worden gesteld.

Art. 58. *Belooning der wakers.*

De belooning der wakers, dezer aantal en de kosten der verzegeling, zoo in dit als in het 54ste artikel hiervoren vermeld, zullen moeten geregeld en betaald worden, even als nopens den invoer, art. 9 hierboven, is bepaald.

Art. 59. *Tweede verificatie, wanneer de goederen per ligterschipper of voerman worden nagezonden.*

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Wanneer de goederen per ligter of ander intermediair beurt- of veerschip, of ook wel per as, naar het zeeschip mogten worden verzonden, zullen dezelfde formaliteiten moeten plaats hebben, als hierboven omschreven zijn, doch met deze uitzonderingen:

a. Dat de ter plaatse der aflevering gedane verificatie der te verzendene kwantiteiten, onderhevig zal wezen aan eene tweede verificatie ter plaatse der inscheping.

b. Dat het duplikaat consent-biljet gemunieerd zal zijn van een tweede declaratoir, waarbij de intermediaire vervoerder verklaart *de op de biljetten gespecificeerde goederen aan deszelfs boord of op deszelfs voertuig ontvangen te hebben, en aanneemt dezelve binnen den hem verleenden tijd aan boord van het zeeschip te zullen overleveren en deswege het vereischte bewijs produceren.*

Art. 60. *De intermediaire vervoering zonder plombering of wacht geadmitteerd.*

Voor deze intermediaire vervoering zal er, ten zij de ambtenaren, ter plaatse der inlading, zulks in sommige gevallen mogten noodig oordeelen, noch wacht noch verzegeling vereischt worden, maar zullen de impost-subjecte speciën met het originele consent-biljet en met het, van het duplikaat afgeknipte eerste- en voor den zee-schipper en stuurman bestemde declaratoir, kunnen verzonden worden.

Art. 61. *Aangifte van den ligterschipper of voerman op de plaats der overlading, en order tot verificatie.*

Ter plaatse der inlading gekomen, zal de ligterschipper of voerman deszelfs dokumenten aan den ambtenaar, welke hem ter plaatse der inlading aangewezen zal zijn, vertoonen, en deze, op de biljetten deszelfs visa gesteld hebbende, eene schriftelijke order afgeven om de verificatie en inscheping, door de vereischte ambtenaren, in maniere als boven, te doen constateren en verrigten.

Art. 62. *Decharge voor den intermediairen vervoerder.*

De ligterschipper, of ander, op het biljet uitgedrukte, intermediaire vervoerder, zal tot zijne decharge het door den zeeschipper te teekenen declaratoir uit handen der ambtenaren ontvangen, nadat het origineel consent-biljet

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

aan den zeeschipper zal zijn ter hand gesteld, tegen teekening van het duplikaat van dien en van de bij het vorig artikel omschreven order, beide door ligter- en zeeschipper of ander intermediairen vervoerder.

Art. 63. *Overgifte door den intermediairen vervoerder van het gezegde declaratoir.*

De ligterschipper of intermediaire vervoerder zal van zijne zijde binnen den hem geprefigeerden termijn, welke dien van drie weken na den dag der uitgifte niet zal mogen te boven gaan, het hem mede gegeven, en van de teekening des zeeschippers gemunieerd, declaratoir produceren.

Hij zal de bevoegdheid hebben deswege reçu te vorderen van de ambtenaren, die hem hetzelve hebben uitgereikt.

Art. 64. *Vervolg.*

Wanneer de termijn, voor den intermediairen vervoer gesteld, door den ligterschipper of anderen vervoerder niet is geobserveerd, zal het bepaalde van art. 61, en de dien ten gevolge te accorderene overscheping, geen effect kunnen hebben, vóór dat de ligterschipper zich ter plaatse der afschrijving, ten genoege der ambtenaren, gejustificeerd zal hebben.

Art. 65. *Verificatie door de ambtenaren.*

De ambtenaren zullen de hun tot verificatie en overscheping gegevene order, op welke in dorso de kwantiteit en kwaliteit der overgeladene goederen gesteld is, ook door hunne teekening moeten bekrachtigen, en wijders ten zelfden dage, dat de overscheping voleindt is, ten kantore der uitgifte terug brengen.

De daartoe gecommitteerde ambtenaar ter plaatse der overlading geeft hiervan kennis met den post aan den ontvanger ter primitive ladingsplaats, met vermelding van den naderen tijd, door hem, in verband met het bij art. 51 bepaalde voor den tweeden vervoer gegeven.

Art. 66. *Vervoer naar de ladingsplaats uit eene andere gemeente, niet als ladingsplaats aangewezen.*

Zeehandelaars, kooplieden, trafikanten, fabrikanten, of andere tot den uitvoer voor commercie bevoegde personen, hunnen handel drijvende en de daartoe gehoorende goederen hebbende liggen op plaatsen, niet onder de ladingsplaatsen gedesigneerd, zullen zich van de wij-

ze, den verzenders met ligterschepen voorgeschreven, kunnen bedienen om hunnen handel voort te zetten en hunne impost-subjecte speciën, onder de voorzorg eener globale en provisionele verificatie, naar de geadmitteerde ladingsplaatsen te verzenden.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 67. *Bevoegdheid der ambtenaren om, in cas van suspicie, den uitvoer of intermediaren vervoer tegen te gaan.*

Even als bij art. 20 dezer wet nopens den invoer is gezegd, zal het den hoogsten ambtenaar in officio ter ladingsplaats of ligplaats der goederen vrijstaan om te beletten den uitvoer langs een kantoor, of wel den vervoer per ligter-lieden langs rivieren, kanalen en wegen, welke hem voorkomen niet in het direct belang van den lande of van den geoorloofden handel te liggen.

In dusdanig geval zal hij deswege den directeur der indirecte belastingen in zijne provincie raadplegen, deszelfs orders innemen, en dien onverminderd verantwoordelijk zijn voor de schade, welke hij door eene ongegronde weigering mogt hebben veroorzaakt.

Art. 68. *Verbod om na het sluiten van der zeeschepen ladingsplaats impost-subjecte speciën aan boord te nemen, elders, dan op de ligtingsplaatsen.*

Der zeeschepen ladingsplaats gesloten zijnde, zullen er noch in de haven, noch op stroom, noch ook onder weg, eenige impost-subjecte of andere speciën aan boord genomen mogen worden om in de ladingsplaats te bergen, dan alleen op de geadmitteerde ligtingplaatsen. Ter zoodanigen plaats gekomen, zullen de schippers, onder exhibitie hunner dokumenten, hiertoe betrekkelijk, des begeerende, schriftelijk consent kunnen vragen aan den aldaar gestationeerden hoogsten ambtenaar der konvoijen en licenten, om de zegels ten zijnen overstaan, of wel van daartoe gecommitteerde geëmploijeerden, te doen openen en breken, of ook, indien het schip niet geplombeerd maar door eene wacht bezet is, deszelfs ladingsplaats, ten overstaan van deze ambtenaren en ten bijweze van die welke de gestelde wacht uitmaken, te doen openen, de nader aangebragte goederen daarin te laten bergen en het schip onder dezelfde surveillance en zekerheid, als van de lading tot de ligtingplaats geobserveerd is, de reis te doen vervolgen.

Aanteekening zal deswege moeten geschieden op de biljetten, welke door de handteekening der schippers, stuurlieden en ambtenaren zal moeten worden bekrachtigd.

Wet van 25 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

De nazending van impost subjecte speciën voor commercie zal, zoo in dit als in het nadere geval, bij het volgende artikel vermeld, mede mogen plaats hebben, mits slechts alle de formaliteiten geobserveerd worden voor de gewone verzending, bij dit hoofddeel der wet voorgeschreven.

Art. 69. *Het opbreken of openmaken der ladingsplaats op stroom, in singuliere gevallen, onder precautie toegestaan.*

Des noods en in singuliere gevallen zal de opbreking der zegels, of wel de openmaking der ladingsplaats van een bewaakt schip, ook op stroom mogen plaats hebben, mits de zeehandelaar, koopman of reeder, die zulks verlangt, zich de kosten getrooste der vacatie van de daartoe ter ladingsplaats gecommitteerde geëmploijeerden, welke, in het geval eener onvermijdelijke overneming van goederen *op stroom*, niet alleen gebruik zullen maken van de faculteit, hun bij art. 57 dezer wet verbleven, om de hiertoe te emploijerene ligters te doen bewaken of verzegelen, maar ook, naar gelang van omstandigheden, de eerste der bij art. 59 voorgeschrevene dubbele verificatie, die namelijk, welke aan wal geschiedt, zullen kunnen doen strekken, om meer bijzonder de kwantiteit en kwaliteit der aldus na te zendene goederen te constateren. Behalve in dat geval, zullen de zegels tusschen de lading of de ligtingplaats en de uiterste wacht nimmer worden open gebroken.

Art. 70. *Hoedanig te handelen in cas van het breken der lading, uit hoofde van ijsgang als anderzins.*

Wanneer door ijsgang, stranding of andere omstandigheden de lading van een uitgaand schip moest worden gebroken, zal de schipper of bevelvoerder, wiens vaartuig geplombeerd is, tot zijne decharge moeten in acht nemen hetgeen, nopens dergelijke omstandigheden, den binnen komenden schepen bij art. 30 hier boven is voorgeschreven, immers zoo veel het constateren betreft, van het openen en breken der zegels.

Wanneer er slechts eene wacht aan boord zij, zal deze, wegens het breken der lading en den nooddwang daartoe, een relaas met de ekwipagie des schips opmaken en teekenen, en hetzelve ter naaster plaatse den ambtenaren of autoriteiten, bij gemelde 30ste art. opgenoemd, overhandigen.

Geene afschrijving zal voor dusdanigen intermediairen gestremden uitvoer kunnen verleend worden, dan na ver-

nieuwde verificatie, het zij ter plaatse van den intermediairen opslag, het zij dáár waar de goederen met consent der ambtenaren ter ladingsplaats, die in beide de gevallen moeten gekend worden, zijn heen gevoerd.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 71. *Uitgeklaarde schepen, bij stranding en lossing, te beschouwen als of zij van buiten inkwamen.*

Stranding en lossing uit nood, na dat de schepen de uiterste wacht gepasseerd zijn, zullen aangemerkt worden als die van vreemde goederen, en dien conform bij de lossing de impost-subjecte speciën wederom ingeklaard, of, voor zoo veel dezelve gestrand zijn, op den voet van art. 29 behandeld worden.

Alle andere lossing op de kusten zal gestraft worden als fraude.

Art. 72. *De biljetten aan de uiterste wacht te vertoonen.*

Ter uiterste wacht gekomen, zullen de schippers en bevelvoerders der uitgaande schepen, welke voor negotie aangegevene impost-subjecte speciën aan boord hebben, hunne biljetten onmiddellijk, immers binnen den tijd van zes uren na hun arrivement, ten kantore der uiterste wacht vertoonen, of wel, voor zoo veel de ladingplaats en de uiterste wacht in dezelfde gemeenten gelegen zijn, dadelijk, na de verkrijging bij het eene kantoor aan het andere.

Voor zoo veel er nog geene gelegenheid ware tot uitzeilen, zullen de ambtenaren zich vergenoegen met op de biljetten den tijd der vertooning te stellen, en hiervan aanteekening te houden op hunne registers; en wijders de dokumenten aan den vertooner terug geven.

Wanneer de gelegenheid tevens dáár ware tot de uitzeiling, of wel dat dezelve later mogte komen, zullen de biljetten moeten ingetrokken en de definitive uitklaring verrigt worden.

Te dien einde zullen zich ten minste twee der aan de eerste of uiterste wacht geplaatste ambtenaren moeten vervoegen aan boord, de biljetten vergelijken tegen de verdere scheepspapieren, en wijders nazien en onderzoeken of de looden of zegels, op die biljetten vermeld, ongeschonden zijn, en de ladingsplaats van het schip behoorlijk is afgesloten en verzekerd geweest, of ook, zoo er eene wacht aan boord is gesteld geworden, deze

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

in tegenwoordigheid des schippers of stuurmans ondervragen, of de lading is ongerept gebleven.

Van de bevinding zal aan boord, in tegenwoordigheid der belanghebbenden, worden mentie gemaakt op den rug der ingetrekken biljetten, en wegens deze aan den schipper, des begeerende, reçu worden afgegeven, na dat hij met den stuurman en verdere aanhoorige de acte van bevinding zal hebben geteekend.

Art. 73. *Maatregelen wanneer de ladingsplaats niet gesecureerd wordt bevonden, of de zegels gebroken zijn.*

De ladingsplaats, in cas van verzegeling, niet volkomen gesecureerd en eenige toegang van dien ongezegeld bevonden zijnde, zullen de geëmplooijeerden ter uiterste wacht zulks aan den schipper vertoonen en hiervan melding maken op het biljet.

In dat geval, gelijk mede wanneer de zegels zijn geschonden of weggenomen, of wel dat het getal niet gevonden worde op de biljetten vermeld, en eindelijk dat het rapport der aan boord geplaatste wacht niet gunstig zij, zal de schipper of bevelvoerder de reis met zijn vaartuig niet vermogen voorttezetten, dan onder eene der navolgende precautiën:

a. Dat de ten uitvoer aangegevene impost-subjecte speciën, het zij aan boord, het zij aan wal, al nog geëxhibeerd en voor kwantiteit en kwaliteit uitdrukkelijk geconstateerd worden, met consignatie der boete, die, alhoewel de uitvoer deugdelijk zoude zijn, ter zake der plaats gehad hebbende contraventie geïncurreerd zoude mogen wezen; en

b. Dat bij nonproductie der goederen de impost geconsigneerd worde met en benevens het surplus, hetwelk wegens eene zwaardere boete, dan van simpele contraventie als boven, zal bevonden worden te kunnen worden gevorderd.

Van een en ander zal proces-verbaal opgemaakt, en zulks op de biljetten behoorlijk vermeld worden, ten einde, in verband met het hierna vermelde 84ste artikel, tegen den schuldigen zoude kunnen worden geprocedeerd.

Bijaldien de termijnen, ter uitklaring of vertooning der biljetten aan de uiterste wacht, geëxpireerd en alzoo die dokumenten niet meer valide zouden mogen wezen, zal hetzelfde geobserveerd moeten worden, als hierboven bij § *b* van dit artikel is voorgeschreven, edoch, voor

zoo veel de lading blijkt ongerept te zijn, alléén met consignatie van den impost,

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 74. *Vervolg.*

Aan de evengemelde vereischten niet voldaan kunnende worden, zal, bij gebrek van zekerheid voor den lande en eventueel voor den afleveraar en gecrediteerden, het schip in beslag genomen worden, en de noodige actie tegen den schuldigen gesustitueerd.

Art. 75. *Visitatie en verificatie aan de uiterste wacht ten koste van ongelijk.*

Het regt van visitatie ten koste van ongelijk zal ook in andere gevallen den ambtenaren aan de uiterste wacht verbleven zijn, mits zij dezelven voldoende redenen van hun vermoeden en deze hunne visitatie aan de superieure administratie geven kunnen, en wanneer blijken mogt, dat zij zonder genoegzame redenen het schip hebben opgehouden, de kosten en schade van oponthoud door hen geleden worden.

Art. 76. *Vertrek der wacht van het schip.*

De wacht, op de schepen gesteld, zal dezelve niet verlaten dan, bij het intrekken en in orde bevinden of regulariseren der dokumenten, op bevel der ambtenaren aan de uiterste wacht, welke aan de tot de bewaking geëmplooijeerden personen deswege akte van decharge zullen uitreiken.

Art. 77. *Uitklaring op de uiterste wacht.*

Dezelfde ambtenaren, welke op de kantoren voor de inklaring zijn aangewezen, zullen ook fungeren voor de uitklaring en deswege op dezelfde wijze aansprakelijk zijn.

Art. 78. *Invordering der consent-biljetten van uitvoer.*

Op een daartoe aan te leggen register zullen de gemelde ambtenaren den inhoud der consenten van uitvoer, naar gelang van derzelver vertooning en intrekking, naauwkeurig en met vermelding van hun wedervaren registreren, en zoo wel de Generale Directie als den Directeur der Indirecte Belasting hunner provincie, door het inzenden van weekstaten, met den uitvoer bekend houden.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 79. *Opzending der ingetrokkene biljetten aan den provincialen Directeur der Indirecte Belastingen.*

Bij het einde van elke week zal de hoogste der ambtenaren, aan de uiterste wacht geplaatst, de ingetrokkene en van deszelfs zegel voorziene consent-biljetten, met bijvoeging van eene lijst, opzenden aan den directeur der indirecte belastingen in de provincie, alwaar het kantoor, op het welke deze biljetten zijn uitgegeven, gevestigd is, en kopij der lijst aan den directeur der indirecte belastingen, in wiens provincie, krachtens art. 59 hier boven, eene overlading en vernieuwde verificatie heeft plaats gehad.

Art. 80. *Verdere opzending der biljetten aan de ontvangers.*

De voorschrevene directeurs zenden, mede wekelijks en na examinatie, de bij hen alzoo ontvangene consent-biljetten, gemunieerd van de noodige lijsten, of in het tweede geval des voorgaanden artikels, enkel de suppletoire lijsten of extracten van dien, aan de ontvangers dien zulks aangaat.

Art. 81. *Affchrijving van den impost.*

De ontvanger ter plaatse der uitgifte, de voorschrevene biljetten bevindende binnen den bij de wetten of op de dokumenten zelve gespecificeerden tijd, ter aangegevene kantoren van uitvoer vertoond en voor de deugdelijkheid van den uitvoer afgeteekend te zijn, zal, volgens de bestaande of al nog voor te schrijvene orders, affchrijving van den impost aan de belanghebbenden verleenen; zullende bij de verzending tot commercie naar buiten 's lands met de invordering van den impost, welks termijnen moggen vervallen tusschen den tijd der inlading en den tijd binnen welken de afgeteekende biljetten moeten worden terug bezorgd, voor zoo ver de verzondene kwantiteiten betreft, worden gesuperfedeerd.

Art. 82. *Maatregelen, wanneer de consent-biljetten niet binnen den bepaalden tijd terug komen.*

Bijaldien de consent-biljetten niet op den bepaalden tijd ten kantore van den ontvanger, die dezelve heeft uitgegeven, zijn terug gekomen, geeft deze ambtenaar er kennis van aan den directeur der indirecte belastingen in zijne provincie en tevens aan den belanghebbenden, ten einde de eerstgemelde de vereischte perquisitiën zoude

kunnen doen, en de laatste van zijne deligentie en tijdige vertooning der biljetten aan de uiterste wacht, zoude kunnen doen blijken.

De belanghebbende hieraan binnen de veertien dagen niet voldoende, wordt de impost der verzondene impost-subjecte speciën ingevorderd.

De directeur verwittigt van zijne zijde de Generale Directie en inquireert intusschen, staande de evengemelde veertien dagen, of de misslag ook aan de ambtenaren of aan de verzuimde of verkeerde expeditie toe te schrijven zij.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 83. *Vervolg.*

Desgelijks, bijaldien de consent-biljetten op eene andere wijze aan den ontvanger terug komen dan door middel van zijnen directeur, hier boven aangewezen, zal hij dezelve niet mogen respecteren noch eenige afschrijving verleenen, welke door de lijst des directeurs zelven niet bekrachtigd is, maar in dusdanig geval de orders zijner superieuren vragen.

Art. 84. *Verbeurte der afschrijving en invordering van den impost.*

Eindelijk, wanneer de biljetten over of na den gepermitteerden termijn blijken vertoond en afgeteekend te zijn, of ook verder vallen in de termen van § *b* van art. 73, zal de uitvoer ter negotie worden gehouden voor vervallen, en de impost nevens de daarop gevallene of deswege te makene kosten worden ingevorderd.

De ambtenaar, hier voor gesteld, zal altijd den zeehandelaar, koopman, fabrikant, of anderen afleveraar aansprakelijk houden voor den impost en kosten, doch, wat de boeten aangaat, welke door den schipper en de equipagie zouden mogen verbeurd wezen, zijn regres alleen hebben op de penningen, door hen krachtens art. 73 ter uiterste wacht geconsigneerd.

De afleveraar zal insgelijks en wel bij preferentie zijn regres hebben, op deze penningen, voor zoo veel den door hem opgelegden impost betreft, en wijders, bijaldien het bedrag der geconsigneerde som, na aftrek der pretensiën van 's Rijks ambtenaren, zulks zal toelaten, ook voor de kosten.

Art. 85. *Uiterlijke termijn van afschrijving.*

De termijn van validiteit der biljetten zal nimmer langer vermogen gesteld te worden dan zes weken, te rekenen van den dag der uitgifte van het consent-biljet ter

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

definitive ladingsplaats, tot aan dien des arrivements van het schip en vertooning der biljets aan de uiterste wacht.

Voor zoo verre het nogtans zoude mogen gebeuren, dat stilte, gebrek aan water, ijsgang of andere omstandigheden, buiten bereik des schippers of bevelvoerders, de reis vertraagden, zal hierin voorzien en eene prolongatie gevraagd kunnen worden op den voet van art. 28 en 69, deswege aanteekening geschieden op de evengemelde biljetten, en bewijs van dien door de ambtenaren of autoriteiten worden gezonden naar de ontvangers, die de biljetten afgegeven of ter overlading gecontrasigneerd hebben.

UITVOER LANGS DE RIVIEREN EN DE LANDZIJDE.

Art. 86. *Kantoren van uitvoer, nader te bepalen.*

Voor den uitvoer van impost-subjecte speciën aan de landzijde en langs de rivieren naar buiten het Rijk, zullen bij uitsluiting moeten strekken de zoodanige der kantoren van eerste aangifte, als bij een afzonderlijk besluit door den Koning hiertoe zullen worden gedespicieerd.

Art. 87 *Nadere aanwijzing van ladingsplaatsen.*

Tot ladingsplaatsen zullen desgelijks admissibel zijn de zoodanige der, volgens art. 33 dezer wet aan te wijzen losplaatsen, als hiertoe in de termen zullen vallen, en wijders zoodanige verdere, als door den Koning, in verband met art. 52 hier boven zullen worden bestemd.

Art. 88. *Op den uitvoer langs de rivieren toepasselijk gemaakt het bepaalde op den uitvoer ter zee.*

Op den uitvoer langs de rivieren zullen toepasselijk wezen alle de formaliteiten en bepalingen, bij deze wet, ten aanzien van den uitvoer langs de zeezijde, voorgeschreven, en over zulks de ambtenaren van de eene zijde, en de zeehandelaars, kooplieden, schippers, stuur- en ligter-lieden en verdere belanghebbende van de andere zijde, gehouden wezen zich stiptelijk naar dezelve te gedragen.

Art. 89. *De bepalingen op den uitvoer te water, toepasselijk op dien per as.*

Desgelijks zullen voor den uitvoer te lande en per as,

of op eenige andere wijze dan te water, de bepalingen van kracht wezen, welke bij dit hoofddeel voor den uitvoer te water zijn voorgeschreven, behoudens de veranderingen, bij de volgende artikelen vastgesteld.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer der impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 90. *Geene plombering of bewaking voor den uitvoer per as.*

In de eerste plaats zal de plombering, verzegeling of bewaking van de goederen, welke per as worden uitgevoerd, ter ladingsplaats niet behoeven bewerkstelligd te worden, maar de ambtenaar, tot het toezigt over de afzending gecommitteerd, vermogen zich te vergenoegen met de verificatie van het aangegevene.

Art. 91. *Nadere verificatie.*

Daarentegen zal deze verificatie moeten herhaald worden op het kantoor der indirecte belastingen, gelegen op of binnen de tweede linie, hetwelk is aangewezen tot de los- en verificatieplaats van de uiterste wacht, langs welke de uitvoer geschiedt.

Art. 92. *Vervolg.*

Ter bereiking van dit oogmerk zullen, met uitzondering van de overscheping, de formaliteiten geobserveerd moeten worden, welke bij art. 59 en 61 dezer wet, ten aanzien der verificatie eener overlading, gestatueerd zijn.

Art. 93. *Nader vervolg.*

De uitvoer niet in orde bevonden wordende, zullen de ambtenaren ten kantore van verificatie handelen, als bij art. 73 aan de ambtenaren ter uiterste wacht is voorgeschreven, doch anderzins den voer- of karreman of anderen uitvoerenden persoon deszelfs reize naar de uiterste wacht laten vervolgen, onder geleide van het hem terug gegeven, en door hen ten blijke van wel-bevinding nader afgeteekend consent-biljet.

Art. 94. *Begeleiding tot aan de uiterste wacht, of plombering.*

De ambtenaren evengemeld zullen wijders de bevoegdheid hebben, om, of de impost-subjecte speciën over het onvrije territoir en tot aan de uiterste wacht te doen begeleiden door eene wacht, of ook wel, voor zoo veel de uitgaande goederen of voertuigen hiervoor vatbaar zijn, om dezelven te doen verzegelen, in welk geval zijlieden hiervan mentie zullen maken op het biljet.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 95. *Pligten der ambtenaren aan de uiterste wacht.*

De ambtenaren ter uiterste wacht zullen nopens de intrekking der biljetten, het houden van rigister deswege en de opzending alles in acht nemen, hetgeen hunnen ambtgenooten aan de uiterste wachten te water is voorgeschreven. Zij zullen, even als deze, in cas van suspicie, de bevoegdheid hebben de uitgevoerd wordende goederen alsnog te verifiëren, doch anderzins zich deswege kunnen dispenseren, ook wanneer hun de goederen bewaakt of verzegeld worden aangevoerd, in welk geval zij, geene redenen ter contrarie zijnde, zich met de telling der fusten of andere globale verificatie, zullen kunnen vergenoegen.

Art. 96. *Affchrijving te weigeren, bijaldien de voerlieden het Rijk niet onmiddelijk verlaten.*

De voer- en karrelieden of andere personen, tot den uitvoer aangewezen, zullen met hunne voer- of rijtuigen en impost-subjecte speciën het grondgebied van het Rijk moeten verlaten onmiddellijk na de uitklaring.

Indien de voer- of karrelieden zulks mogten verzuimen, zal hiervan melding gemaakt worden op de biljetten, en zullen de afleveraars de afschrijving van den impost verbeuren.

Art. 97. *Waar de verificatie zal moeten plaats hebben, wanneer de goederen gedeeltelijk te water worden uitgevoerd.*

Bijaldien de goederen van de plaats der aflevering tot op zekere hoogte te water zouden moeten worden aangevoerd, en de uitvoer vervolgens te lande geschieden, zal de definitive verificatie, als hierboven ten kantore art. 91 aangewezen, moeten plaats grijpen.

Art. 98. *Vervolg.*

In het geval dat omgekeerd de goederen van de plaats der aflevering eerst te lande zouden moeten worden aangevoerd, en de uitvoer voorts te water bewerkstelligd, zal alles in aanmerking komen hetgeen gepresecribeerd is nopens den uitvoer te water.

Art. 99. *Bevoegdheid der administratie om in enkele gevallen de verificatie ter plaatse der aflevering te doen verrigten.*

Bijaldien in singuliere gevallen er mogelijkheid ware om de voer- of rijtuigen zoodanig te plomberen, dat de

toe-

toegang tot de goederen, zonder schending der zegels, ondoenlijk konde worden geacht, ofwel, dat men om de aflading der voertuigen op het kantoor van verificatie, art. 91 vermeld, te voorkomen, zich de kosten zoude willen getroosten van eene wacht, zal de administratie de bevoegdheid hebben de verificatie ter plaatse van aflevering te doen geschieden en den uitvoer, onder de evengemelde en op de biljetten speciaal uitgedrukken securiteit, te doen bewerkstelligen.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

DOORVOER TE LANDE EN TE WATER.

Art. 100. *Doorvoer geoorloofd, behalve in enkele gevallen.*

De doorvoer van impost subjecte speciën van het eene vreemde territoir naar het andere, over het grondgebied van den Staat, zal, voor zoo veel dezelve niet bij de bijzondere wetten voor deze of gene der impost subjecte speciën is verboden, onverminderd hetgeen bij de wet op de konvoijen en licenten, omtrent hetgeen transito ingeklaard wordt, is bepaald en gevorderd wordt, vrijelijk kunnen plaats hebben en niet onderhevig zijn aan de betaling der indirecte belastingen, mits daaromtrent in acht genomen worden de bepalingen van deze wet.

Art. 101. *Hierbij te observeren, hetgeen voor de eerste inklaring is bepaald.*

Bij den invoer, het zij aan de landzijde het zij aan de zeezijde, zal de bestemming dadelijk bekend gemaakt en alles geobserveerd moeten worden, hetgeen bij de inklaring ten kantore van eerste aangifte is voorgeschreven (de cautie voor of consignatie van den impost, de verzegeling of bewaking, en eindelijk de verificatie van het per as ingevoerde op de eerste losplaats, hieronder begrepen).

Art. 102. *Minimum van hetgeen bij doorvoer kan worden aangegeven.*

Het minimum voor den invoer van de landzijde, bij art. 38 dezer wet vastgesteld, zal, ten aanzien van alle transiterende goederen, zoo van de zee- als landzijde en langs de rivieren, in acht moeten worden genomen.

Art. 103. *Driederlei wijzen van doorvoer.*

Op driederlei wijzen zal de doorvoer kunnen geschieden:

Eerstelijk, onmiddellijk en zonder overlading, overscheping of neoerlage;

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer der imposé subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Ten andere, met overlading of overscheping;
En *ten derde*, met nederlage in 's Rijks entrepôt.

Alles over de kantoren van inklaring en uitklaring, welke voor den doorvoer door den Koning zullen worden geadmitteerd.

Art. 104. *Doorvoer zonder overschrijving of overlading.*

In het eerste geval zullen de ambtenaren op het kantoor van inklaring de originele aangifte, art. 8 hier boven vermeld, in plaats van aan den ontvanger ter plaatse der binnenlandsche bestemming, zenden aan hunne ambtgenooten op het kantoor van uitklaring of de uiterste wacht, langs welke de goederen moeten worden uitgevoerd, en welke geëmploijeerden, met opzigt tot de routes, tijd, plombering, en wat dies meer zij, allès in orde bevonden hebbende, het consent van geleide zullen afteekenen en op den voet van art. 22, ter roijering van den borgtogt of tot restitutie der geamptiseerde penningen, naar het kantoor van inklaring terug zenden.

De onmiddellijke doorvoer, zonder nederlage of overscheping ter naaster losplaatse, zal intusschen ten kantore van aangifte niet mogen worden toegestaan, ten zij aldaar of wel ter evengemelder losplaatse de transiterende goederen, voor kwantiteit of kwaliteit, geverifieerd en tegen de generale verklaring kunnen vergeleken worden, en alzoo de ambtenaren, tot de surveillance gecommitteerd, zich in de gelegenheid bevinden, de deugdelijkheid van den doorvoer en ook van den uitvoer op het verder gedeelte der route te onderzoeken. Zoo wanneer de verificatie eerst op de bovengenoemde losplaats kan bewerkstelligd worden, zullen de ambtenaren ten kantore van aangifte of inklaring even zeer de communicatie doen aan de ter zelver losplaatse gestationeerde geëmploijeerden, als aan die ter uiterste wacht van uitklaring en deswege van beiden berigt moet erlangen.

Bijaldien er in het geheel geene gelegenheid mogte zijn tot verificatie, ten zij met lastbreking en lossing, zullen de ambtenaren, nopens het verleenen van consent tot een ongeconstateerd transito, de orders vragen van den Directeur der indirecte belastingen hunner provincie.

Art. 105. *Doorvoer met overscheping of overlading.*

In het tweede geval zal, nevens de plaats van uitvoer, ook die van overlading of overscheping op het consent moeten worden uitgedrukt, en deze laatste moeten be-

hooren tot eene der geadmitteerde losplaatsen; het verwisselen van bodem of voertuig zal aldaar moeten verrigt worden ten overstaan van 's lands ambtenaren, even als bij art. 69 opzigtens de gewone overlading van uitgevoerd wordende impost-subjecte speciën gestatueerd is, en de kennisgeving van het kantoor van eerste aangifte, mitsdien niet alleen aan de uiterste wacht of het kantoor van uitklaring, maar ook ter plaatse der overscheping, moeten geschieden.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer der impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Ter gelegenheid der overscheping of overlading zullen de goederen naauwkeurig geverifiëerd en tegen de aangifte van den schipper en stuurman of voerman vergeleken worden.

Niet in orde bevonden zijnde, zal de doorvoer gestaakt en tegen den schuldigen naar vereisch van zaken geprocedeerd worden.

Zoo wel bij eenen doorvoer met, als bij die zonder, overscheping of overlading, en gevolgelijk in de beide gevallen, in dit en het voorgaande 104de artikel omschreven, zullen de ambtenaren ten kantore van inklaring, niet alleen gebruik moeten maken van de faculteit, hun bij de 20ste en 67ste artikelen dezer wet, nopens het dirigeren der route verbleven, maar ook den schippers of verderen belanghebbende, met den doorvoer belast, op hunne biljetten van geleide injungeren de vertooning der vaar- of voertuigen en goederen nevens de gedachte en daarbij behoorende dokumenten aan de ambtenaren der kantoren, alwaar zij zullen passeren, en welke kantoren, met vermelding der gemeenten, op de biljetten zullen moeten uitgedrukt worden.

Art. 106. *Doorvoer met nederlage.*

In het derde of laatste geval zal niet kunnen getreden worden, 't en zij de nederlage in één der entrepôts van het Rijk plaats hebbe.

Dit entrepôt zal in de biljetten moeten worden uitgedrukt en de originele aangifte gezonden aan den ontvanger ter plaatse der nederlage, die den ambtenaren des entrepôts deswege schriftelijk zal verwittigen.

Dezer geëmploijeerden recepis of bewijs van opslag zal den ontvanger de bevoegdheid geven om het consent van geleide, behoorlijk afgeteekend, ter roijering van den borgtogt of restitutie der genamptiseerde penningen op te zenden naar het kantoor van inklaring.

Bij de voortzetting der reis naar buiten 's lands, zullen de formaliteiten ten rigtsnoer strekken, welke bij het

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

50ste en de volgende artikelen, voor den uitvoer ter commercie naar buiten het Rijk, zijn voorgeschreven.

Art. 107. *Verandering van destinatie bij de derde wijze van doorvoer toegestaan.*

Geene verandering van bestemming zal admissibel zijn dan alleen in het derde of laatste geval, namelijk van nederlage in één der entrepôts des Rijks, als wanneer de inklaring naar buiten- in die tot eene binnenlandsche bestemming zal kunnen overgaan, voor zoo verre de bijzondere wetten op de belastingen zulks niet verhinderen.

VAN BIJLIGGERS EN DOOR NOOD BINNENVALLENDE SCHEPEN.

Art. 108. *Aangifte op het kantoor der inklaring.*

Schepen, die geene bepaalde bestemming hebben, eene der havens van het Rijk aandoende om orders of anderzins, en mitsdien bij de konvoijen ingeklaard wordende als bijliggers, zal, voor zoo veel dezelve impost-subjecte speciën in grootere hoeveelheden aan boord mogten hebben dan voor scheeps-consumtie zijn vrijgegeven, deswege eene afzonderlijke schriftelijke verklaring gedaan worden ter eerster kantore van aangifte.

Art. 109. *Geene lading te breken, dan met in achtneming der formaliteiten, bij inkomende schepen bepaald.*

De lading of een gedeelte van dien eene binnenlandsche bestemming verkrijgende, of in het minste ook gebroken wordende, zoo zullen de gedachte schepen ophouden bijliggers te zijn, en dienaangaande alle de formaliteiten, als voor binnenkomende schepen, moeten in acht genomen worden.

Art. 110. *Aangifte bij het overwinteren der schepen.*

De schippers en stuurlieden van schepen, met welke men door de wisselvalligheden der zee, vervolging van vijanden, of door anderen nood, mogte gedwongen zijn in eene der havens van het Rijk binnen te loopen of aldaar mogten binnen komen, met oogmerk om te overwinteren, zullen, voor zoo verre zich op die schepen impost-subjecte speciën mogten bevinden in grootere hoeveelheden dan ter scheeps-consumtie zijn vrijgegeven, eene afzonderlijke verklaring schriftelijk deswege te doen,

met specifieke opgave van den inhoud der lading, zoo veel de impost-subjecte speciën aangaat, mitsgaders van de plaats der herkomst en die van de bestemming, alles op den voet der gewone inklaring.

Wet van 15 Sept., betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 111. *Plombering, en het speciaal surveilleren dezer schepen.*

De plombering of wacht en verdere maatregelen van zekerheid zullen voor de aldus ingeklaard wordende schepen dezelfde behooren te zijn als voor die met eene binnenlandsche bestemming.

Van de inklaring zal ter plaatse, tot overwintering of andere berging, ankering of oplegging van het schip aangewezen, kennis gegeven en het consent tot opzeilen derwaarts, als gewoonlijk, verleend worden.

Dit consent zal moeten worden vertoond aan, en afgeteekend door de voorgemelde ambtenaren, doch niet ingetrokken worden, maar aan boord behooren te verblijven, en het schip onder de speciale surveillance gesteld worden van eenen daartoe te committeren ambtenaar.

Art. 112. *Vervolg.*

Bijaldien de ladingsplaats niet geplombeerd zoude mogen wezen, zal zulks te dezer plaatse al nog moeten geschieden, de wacht, van het kantoor van aangifte mede gekomen, afgedankt en in allen gevalle ter verantwoordelijkheid van den bij het slot des voorgaanden artikels vermelden ambtenaar, eene nieuwe wacht daarop gesteld worden, welke met afwisseling van personen, naar gelang van omstandigheden, den bodem en lading bewaken zal tot het tijdstip der weder uitzeiling.

De verantwoordelijkheid dezer wacht en van haren superieur voor het schip, lading en zegels, zal die des schippers en zijner equipagie niet verminderen.

Het zal aan den ambtenaar, met het toezigt belast, verbleven zijn meer bijzonder in de gemeente de ligplaats aan te wijzen, waar het schip geankerd of geborgen en bewaakt zal moeten worden.

De wakers, welker getal dat van drie niet zal mogen te boven gaan, komen als gewoonlijk voor rekening van den schipper, en het consent ter weder uitzeiling zal in maniere hierna volgende, niet verleend worden, dan na afbetaling van alle kosten.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 113. *Nederlage der goederen van overwinterende schippers, in het entrepôt.*

Voor zoo verre de binnenvallende en overwinterende schippers de kosten van bewaking wenschten te vermijden, zullen zij de bevoegdheid hebben gebruik te maken van de entrepôts en, door de intermediaire nederlage aldaar van hunne impost-subjecte speciën, zich van het bewaken hunner schepen te bevrijden.

In singuliere gevallen zal de generale directie der indirecte belastingen bevoegd zijn, de oplage der impost-subjecte speciën in 's Rijks pakhuizen te gebieden.

Art. 114. *Ontlossing bij schending der zegels.*

Bij de schending der zegels of het ontdekken van heimelijke toegangen tot de lading, zal deze, zoo veel de impost-subjecte speciën aangaat, onverminderd de betaling der geïncurreerde boete, geverifieerd en ontlost moeten worden.

Art. 115. *Intrekking van het consent tot overwintering bij het vertrek der schepen.*

Onverminderd de kennisgeving van het arrivement des schips, ter plaatse van berging of overwintering, zal de post op het register ten kantore van inklaring open blijven tot het weder uitzeilen van het schip, wanneer het consent op nieuw aan de ambtenaren ter lig- of bergplaats zal moeten worden vertoond en door hen afgeteekend, met bepaling tevens van den tijd tot uitzeiling, en onder kennisgeving hiervan aan de ambtenaren van inklaring, door de opzending derwaarts van het alsdan in te trekken biljet, tegen afgifte van reçu aan den, het Rijk weder verlatenden, schipper.

In cas eener intermediaire nederlage, zal de borgtogt of andere gestelde zekerheid ook intermediair kunnen cesseren.

Art. 116. *Voorziening bij het breken der lading van binnenvallende en overwinterende schepen.*

Wanneer overigens de schipper of bevelvoerder van zoodanig vaartuig niet tot de intermediaire nederlage is overgegaan, doch naderhand de lading zal moeten worden gebroken en de goederen voor een korten tijd over boord gezet, of wel van bestemming zullen veranderen, zal hieromtrent alles moeten worden in acht genomen, hetgeen bij de gewone lossing of ligting en nederlage is voorgeschreven.

Wet van 11 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 117. De vergunningen voor de intermediaire binnenvallende schepen alleenlijk toepasselijk gemaakt op zeeschepen.

De vergunningen voor de bijliggers en intermediair binnen komende schepen, bij de voorgaande artikelen daargesteld, zullen alleen kunnen ingeroepen worden voor de vaartuigen, die van de zeezijde binnen komen en uitsluitend onder de zeeschepen gerangschikt zijn.

VERVOER.

Art. 118. Onbelemmerde circulatie van goederen aan de binnenzijde der dubbele linie langs de grenzen of op het vrije territoir.

Alle vervoer van impost-subjecte speciën, niet vallende in de termen van invoer, uitvoer of doorvoer, en plaats hebbende aan de binnenzijde der tweede linie, welke, ten gevolge van het reglement, bij art. 1 en 30 dezer wet vermeld, langs de grenzen getrokken zal worden, zal vrijelijk, zonder tusschenkomst der ambtenaren van de indirecte belastingen, en zonder eenige dokumenten van dezer administratie, kunnen bewerkstelligd worden; zullende daarentegen het territoir tusschen de beide liniën besloten, voor onvrij territoir worden gehouden.

Art. 119. Precautiën bij vervoer op het onvrije territoir.

Ten aanzien van den vervoer op het zoogenaamde onvrije territoir, tusschen de bij het vorig artikel vermelde dubbele linie, zullen moeten worden in acht genomen de bepalingen, bij de volgende artikelen voorkomende.

Art. 120. Verbod van lading, lossing en vervoer op het onvrije territoir, zonder biljet.

Behoudens de exceptiën van het 128ste en hierna volgende artikelen, is alle lading, lossing en vervoer, op het onvrije territoir, van impost-subjecte speciën, anders dan met behoorlijk dokument, zelfs voor huisselijke consumtie, verboden.

Geene zoodanige lading, lossing of vervoer, hoezeer van dokumenten voorzien, zal aldaar mogen plaats hebben vóór zonne-opgang of na zonne-ondergang.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjectæ speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 121. *Regt tot visitatie, en route naar de plaats der bestemming.*

De ambtenaren, tot het afgeven dezer dokumenten gecommitteerd, zullen daarenboven de bevoegdheid hebben om te vorderen dat de lading en lossing in hunne tegenwoordigheid of in die van andere door hen aan te wijzene, ambtenaren of geëmploijeerden plaats hebben.

Zij zullen in dit geval hiervan melding maken op den rug der biljetten, op welke zij de route moeten voorschrijven, welke tot den vervoer der goederen tot de plaats van derzelver bestemming moet worden gevolgd.

Art. 122. *Verbod van vervoer van de grenslinie naar de binnenlinie.*

Vervoering in eene strekking van de grenslinie naar de binnenlinie, is aan partikulieren altijd verboden, ten zij in cas van den gewonen langs de heirbanen gewettigden invoer van buiten 's lands, en van verhuizing, in welk laatste geval de superieure ambtenaar der indirecte belastingen hiertoe, deszelfs speciaal schriftelijk consent zal moeten geven.

Art. 123. *Gelijk verbod van zijdelingschen vervoer op het onvrije territoir.*

Zijdelingsche vervoer op het onvrije territoir, zoo van de eene gemeente naar de andere, als die, welke verder zoude gaan, dan het kennelijk en billijk gerijf vordert, is, behoudens de bovenstaande exceptiën, mede verboden, en zullen mitsdien de bewoners van hetzelve territoir gehouden zijn, voor zoo verre zij hunne benoodigde impost-subjecte speciën niet trekken uit de binnendeelen des Rijks, zulks te doen uit de meest nabij gelegene kom van hunne eigene of aanpalende naburige gemeente.

Tot voorkoming van de schade der opgezeten en dezer ongerijf, zal de administratie der indirecte belastingen zich, wegens de aanwijzing der bevoegde plaatsen en de bepaling wat men voor de kom der gemeente te houden hebbe, kunnen verstaan met de provinciale autoriteiten.

Art. 124. *Invoer op het onvrije territoir langs een kantoor der binnenlinie.*

De bewoners van het onvrije territoir, hunne benoodigdheden trekkende uit de binnendeelen des Rijks, zullen dezelve moeten aanbrengen en het onvrije territoir

invoeren, of doen aanbrengen en invoeren langs het kantoor der indirecte belastingen op of binnen de tweede linie, hetwelk het naast aan de woning en gemeente des ontbieders gelegen is, ten zij er eene meer directe immers meer practicable publieke weg langs een ander kantoor gelegen ware, welke kenbaar door de opgezetenen tot der goederen vervoer van de plaats der ontbieding naar die der bestemming gebezigd wordt, in welk geval de invoer van het vrije op het onvrije territoir ook langs deze route en dit laatste kantoor zal mogen plaats hebben. Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 125. *Oprigting van kantoren aan de binnenlinie voor de impost-subjecte speciën.*

Ten gerijve der opgezetenen des onvrijen territoirs zullen kantoren van expeditiën voor de indirecte belastingen, naar het onvrije territoir aangelegd en door den Koning aangewezen worden.

Art. 126. *Afgifte van consent-biljetten op de kantoren.*

De ten dusdanigen kantore fungerende ambtenaren van de indirecte belastingen, of wel de hiertoe gecommitteerden uit eenig ander vak van administratie ter aangewezene plaatse gevonden wordende, mitsgaders de geëmploijeerden op de kantoren der indirecte belastingen, welke op het onvrije territoir zelve gevestigd zouden mogen zijn, zullen voorzien worden van een register met strooken of dubbele biljetten.

De invoerder of vervoerder zal op het origineel de aangifte doen der goederen, welke hij op het onvrije territoir wenscht te brengen of te vervoeren, — kwantiteit en kwaliteit omschrijven, — de plaats opgeven van waar de impost-subjecte speciën komen, mitsgaders die der bestemming, den naam en de woonplaats van den genen, aan wien de goederen geadresseerd zijn, en van hem die dezelve verlangt te vervoeren en deze aangifte doet, — en eindelijk de route vermelden, langs welke deze den voorgenomen vervoer wenscht te doen plaats hebben.

De ambtenaar vult, dien conform, het duplikaat in, — geeft hetzelve een nummer, — stelt er deszelfs consent onder, — bepaalt den tijd hoe lang het biljet zal goed wezen, mitsgaders de route, die de aangever en vervoerder zal moeten nemen, — en snijdt het duplikaat uit het register, om het *gratis* en zonder eenige kosten den belanghebbenden uitteréiken.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

In conformiteit met art. 121 dezer wet, staat het aan gemelden ambtenaar vrij de aangegevene partij te doen verifiëren, en, bedenking hebbende, het zij nopens de kwantiteit of kwaliteit der goederen, het zij betrekkelijk het verleenen des consents, zal hij de expeditie kunnen surcheeren, om deswege het goedvinden zijner superieuren te vragen; alles onverminderd zijne verantwoordelijkheid, bijaldien hij de expeditie zonder genoegzame redenen mogt hebben gestremd.

Art. 127. *Afteekening der biljetten, in enkele gevallen gevorderd.*

Voor zoo veel de goederen naar eene beslotene plaats, of eenige gemeente van eene geaglomereerde populatie van meer dan twee duizend zielen bestemd zijn, alwaar om het belang der zaak een kantoor der indirecte belastingen gevestigd, of wel anderzins een ambtenaar der konvoijen gestationeerd is, en ook, wanneer het de ambtenaar op de binnenlinie zulks elders zoude mogen noodig achten, en dit op het biljet uitdrukken, zullen de goederen vertoond en het biljet, ter afschrijving en intrekking tegen reçu, aan den aan te duiden ambtenaar of gecommitteerden der administratie gepresenteerd moeten worden.

Art. 128. *Uitzondering op het verbod van vervoer, volgens art. 120.*

Zoodanige der beslotene steden en belangrijke gemeenten, als door den Koning zullen worden aangewezen, en in welke zulks niet nadeelig kan wezen voor de surveillance, zullen, met opzigt tot de circulatie binnen den beslotene ring der gemeente, het zij geheel het zij voor zekere kwantiteiten kunnen ontheven worden van de bepalingen, in art. 120, nopens het nimmer vervoeren dan met biljetten, vastgesteld.

Art. 129. *Verdere uitzondering van dit verbod van vervoer voor de kleine consumtie.*

Buiten de in het laatst voorgaande artikel bedoelde gemeenten zal de vervoer van kleine partijen, in de winkels gekocht, kennelijk voor huisselijk gebruik dienende en bij de wet op de konvoijen van het nemen van dokumenten vrijgesteld, ook kunnen plaats hebben, zonder biljetten voor de indirecte belastingen, mits zulks buiten de kom der gemeente of de voor de ingezetenen aangewezene raijon nimmer anders dan in eene buitenwaartsche strekking, overeenstemmende met art. 123 en 124 dezer

wet, plaats hebbe, en zich tot de navolgende hoeveelheden bepale: Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Vier ponden, of twee kilogrammen zout;
Twee ponden, of een kilogram zeep;
Ééne flesch, of één liter brandewijn of jenever;
Drie fleschen, of drie liters wijn;
Zestien stoopen, of 39 liters inlandsch bier;
Twee fleschen, of twee liters azijn;
Twee tonnen, of 4,54 hectoliters turf;
Honderd ponden, of 50 kilogrammen steenkolen.

Art. 130. *Geene fabrijken, trafijken of bedrijven in impost subjecte speciën op te rigten, zonder admissie.*

Geene nieuwe fabrijken of trafijken, impost-subjecte speciën verwerkende of fabricerende, desgelijks geene nieuwe bedrijven, waartoe crediet voor den impost benoodigd is, zullen van nu voortaan, zoo veel het onvrije territoir aangaat, aangelegd of opgerigt mogen worden dan in de beslotene steden, welke op, in, of aan het gedachte onvrije territoir gevonden worden.

De exceptiën, welke het belang van den handel of van het trafijkwezen in dezen zoude mogen vorderen, zullen uitdrukkelijk aan den Koning verbleven zijn.

Art. 131. *Vervolg.*

Desgelijks zal, buiten de kleine winkelnering, vermeld in art. 137 dezer wet, geene nering noch bedrijf in speciën, waarvan de impost bij de indirecte belastingen effectivelijk is of had behooren betaald te zijn, op het onvrije territoir aangevangen mogen worden, dan in beslotene steden, of wel de kom van opene gemeenten, van meer dan twee duizend zielen geaglomereerde populatie.

Art. 132. *Nader vervolg.*

De deelnemers of belanghebbende in alle op te rigtene en aan te leggene, of bereids opgerigtte en aangevangene bedrijven, trafijken of fabrijken en handels-ondernemingen in impost-subjecte speciën op het onvrije territoir (de kleine bij art. 137 geadmitteerde winkeliers uitgezonderd), zullen, binnen den tijd van drie maanden na de publicatie dezer, van de bereids bestaande aangifte moeten doen, en, wat de nieuwelings aan te vangene betreft, alvorens daartoe over te gaan, door middel van den directeur der indirecte belastingen in hunne provincie, het consent vragen van de generale directie der indirecte belastingen, en

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

bij deze aangifte of dat verzoek om consent alle de omschrijvingen voegen, welke noodig zijn om het lokaal en den aard van den handel, mitsgaders de ondernemers of belanghebbenden te doen kennen.

Art. 133. *Admissie voor nieuwe trafijken op het gezegd territoir.*

Voor alle de nieuwe aldaar op te rigtene panden en bedrijven, is de admissie of de weigering, behoudens het gestatueerde bij art. 130 hier boven, aan de generale directie, behoudens verantwoording bij hooger beroep, verbleven.

Art. 134. *Verpligting der trafikanten om hunnen uitslag te justificeren.*

Alle trafikanten, fabrikanten, handelaars en winkeliers in impost subjecte speciën, welke zich zullen bevinden op het onvrije territoir, zullen, onverminderd de algemeene verpligtingen, hun met derzelver mede-fabrikanten en winkeliers in de overige gedeelten van het Rijk opgelegd, hunnen gevraagden uitslag moeten justificeren, door hunnen inslag of fabrikagie.

Art. 135. *Rekening-courant met deze fabrikanten en trafikanten.*

Er zal te dien einde met de in het laatstvoorgaande artikel bedoelde trafikanten, fabrikanten en handelaars eene doorloopende rekening worden gehouden, waarop aan de eene- of debet-zijde hunne declaratiën van het te produceren of in te slaan object gebragt zal worden, en, waarop aan de tegen- of credit-zijde geboekt zullen worden, alle, zelfs de geringste, hunner uitslagen, en waardoor dan ook voor zoo verre gederogeerd zal moeten worden aan de vergunning, den overigen ingezetenen des onvrijen territoirs bij art. 128 en 129 nopens den uitslag, gelaten.

Art. 136. *Gelijke rekening-courant met de winkeliers.*

Dezelfde doorloopende rekening zal moeten gehouden worden met den winkelier op het onvrije territoir, doch deze, voor zoo veel de vervoering niet door aangifte en dokument behoeft geconstateerd te worden, zijn vermits, ook dat wegens het zetten van gelagen in deszelfs huis, iederen dag opmaken of door zijne huisgenooten doen opmaken en in het dubbel der rekening ten zijnen huize afschrijven.

Hieraan niet naar het genoegen der administratie vol-

doende, zal aan dusdanig winkelier het stellen van gelagen of den uitslag zonder biljet kunnen verboden, of des noods de akte van admissie geheel ingetrokken worden.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 157. *Exceptie voor kleine winkeliers.*

Van het houden dezer doorloopende rekening, doch geenszins van de justificatie der bij hen gevonden wordende impost-subjecte speciën, hierna art. 141 voorgeschreven, zullen bevrijd zijn zoodanige kleine winkeliers, als tot het gerijf van den handwerksman, arbeider en smalle gemeente bestaan zullen, mits zij *in de eerste plaats* nimmer grootere hoeveelheden van impost-subjecte speciën in hunne huizen of op derzelver erven hebben, dan

Honderd ponden, of 50 kilogrammen zout;
Vijftig ponden, of 25 kilogrammen zeep;
Eén anker, of 39 liters brandewijn of jenever;
Eén anker, of 39 liters wijn;
Vier tonnen, of 6,21 hectoliters inlandsch bier;
Zestien stoopen, of 39 liters azijn;
Vijftig tonnen, of 11,35 hectoliters turf, en
Eén hoed, of 1382 kilogrammen steenkolen.

En *ten andere*, in geene grootere kwantiteiten uitslaan dan de hoeveelheden, uitgedrukt bij art. 129.

Art. 138. *Waar de consent-biljetten te halen.*

De biljetten zullen, voor zoo veel de vervoer op het onvrije territoir bestaat in eenen uitslag van eenen handelaar, winkelier, trafikant of fabrikant, of ook van den eenen partikulier aan den anderen, welke laatste nogtans niet dan op speciale permissie en in bijzondere gevallen zal mogen plaats grijpen, steeds moeten genomen worden ten kantore van den uitslag, of, te dier plaatse geen ambtenaar van de indirecte belastingen gevonden wordende, bij dien ten naasten kantore van betaling op of bij de binnenlinie.

Art. 139. *Zijdelingsche en rugwaartsche vervoering, met dispensatie van art. 122 en 123 toegestaan.*

Gejustificeerde impost-subjecte speciën zullen uit de pakhuizen en bergplaatsen der handelaars, trafikanten en fabrikanten binnen de door den Koning aangewezene beslotene steden en verdere plaatsen, met dispensatie in zoo verre van art. 122 en 123, van het onvrije territoir langs de bepaalde kantoren van expeditie op of binnen de binnenlinie en op welke kantoren die speciën

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

zullen moeten worden vertoond, naar binnen het Rijk of ook wel in eene rugwaartsche of zijdelingsche strekking mogen worden vervoerd, mits gemunieerd van de dokumenten van vervoer, en tevens, wanneer de ambtenaren zulks noodig oordeelen, onder geleide ten koste der vervoerders.

Art. 140. *Verbod van nederlage ten platten lande behalve in de kom der gemeente van 2000 zielen op het onvrije territoir.*

Alle nederlagen ten platten lande en buiten de kom der gemeente van meer dan twee duizend zielen geaglomereerde populatie, zijn op het onvrije territoir verboden.

Kennelijke huisselijke consumtie van opgezetenen, welke zich nimmer ingelaten hebben of inlaten met negotie, of het aan anderen overdoen van impost-subjecte speciën, zal op den voet des 142sten artikels hiernavolgende, van voorschreven verbod zijn uitgezonderd.

Art. 141. *Justificatie van nederlage en provisie voor sommige bedrijven.*

Schippers, voerlieden en winkeliers, gelijk mede de trafikanten, fabrikanten en handelaars, waar ook op het onvrije territoir wonende, of ter uitoefening van hun bedrijf gevestigd, zullen gehouden wezen hunne nederlage of huisselijke provisie te justificeren door productie der biljetten van inslag, welke nimmer van ouder dagteekening mogen zijn dan zes maanden.

Ten allen tijde zullen hunne woningen en bergplaatsen onderworpen zijn aan peil en visitatie op den voet der wet.

Wanneer hunne biljetten den termijn van zes maanden zouden gaan overschrijden, en dezelve niet bij eene peiling tegen een nieuw biljet verwisseld zouden mogen wezen, zal het hun vrijstaan dezelve ter verwisseling, ten kantore, waaronder zij behooren, te gaan aanbieden.

Art. 142. *Ook de partikulieren aan de verpligting tot justificatie onderworpen, wanneer hunne provisie eene bepaalde hoeveelheid te boven gaat.*

Ook de partikulieren, op het onvrije territoir woonachtig, zullen gehouden wezen de, onder hen of op hunne erven gevonden wordende impost-subjecte speciën door productie van binnenlandsche, ten hunnen name staande, kwitantiën en dokumenten, mits in geen geval

onder zijnde dan zes maanden, te justificeren, zoodra gemelde speciën meer bedragen dan ,

Tien ponden, of 5 kilogrammen zout;
Drie ponden, of $1\frac{1}{2}$ kilogram. zeep;
Drie fleschen, of 3 liters gedistelleerde;
Twee ankers, of 78 liters bier;
Zes fleschen, of 6 liters azijn;

Een en ander gerekend per ziel of lid des huisgezins; kinderen boven de vijf jaren hieronder begrepen:

Ofte, meer dan drie ankers, of 116 liters wijn, voor iemand die geen zes ankers, of 252 liters wijn, voor iemand die een dienstbode heeft; deze kwantiteit zal met 2 ankers, of 78 liters vermeerderd worden voor ieder inwonende dienstbode boven de eerste.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Ter constatering der hoeveelheden impost-subjecte speciën, onder de partikulieren op het onvrije territoir berustende, zal het onderzoek der ambtenaren of zaakgelastigden van de administratie der indirecte belastingen in de woningen moeten gedoogd worden, mits hetzelve plaats hebbe na den opgang of vóór den ondergang der zonne, en de gemelde ambtenaren of gecommitteerde daartoe door den oppersten ambtenaar der indirecte belastingen in het arrondisement schriftelijk geautoriseerd, of een publiek persoon door den voorzitter van het bestuur gecommitteerd, geadsisteerd zijn door een lid van het gemeentebestuur.

Wordende voor het overige aan gemelden oppersten ambtenaar in het arrondissement opgedragen, om te zorgen, dat deze visitatiën niet noodeloos worden vermenigvuldigd, noch de ingezetenen aan vexatiën blootgesteld.

Art. 143. *Binnenwaartsche vervoer van de kusten.*

Binnenwaartsche vervoer van de zeekusten zal, in plaats van door dokumenten, ten kantore der betaling op de tweede linie uitgereikt, gedekt moeten worden door die, welke de ambtenaren, aan de stranden gevestigd, zullen afgeven, voor zoo veel er geene ambtenaren der indirecte belastingen ter plaatse der afzending gevonden worden.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Art. 144. *Surveillance op de plaatsen der gemeenten, als lading-, los- of ligtings-plaatsen toegestaan.*

De circulatie van impost-subjecte speciën op de plaatsen, welke binnen de gemeenten, als lading-, los- of ligtingsplaatsen toegestaan, meer bepaaldelijk tot het laden of lossen van impost-subjecte speciën mogten worden aangewezen, zal gesubjecteerd kunnen worden aan zoodanige van de hier voorgemelde maatregelen van zekerheid en dokumenten van vervoer, als naar gelang der lokaliteiten, door den Koning zullen worden voorgeschreven.

Art. 145. *Vervolg.*

De ladings- en lossings-plaatsen zelve, bij het vorig artikel bedoeld, zullen door de administratie der indirecte belastingen, met in achtneming der belangen van den handel, en na daarop de plaatselijke autoriteiten gehoord te hebben, worden aangewezen.

ALGEMEENE POINTEN VAN TOEVOORZIGT EN VOORZIENING.

Art. 146. *Wanneer verzegeling of bewaking kan worden achterwege gelaten.*

Hoezeer de verzegeling of bewaking van alle ingevoerd, uitgevoerd of doorgevoerd wordende ladingen impost-subjecte speciën, en van de vaartuigen, waarin dezelve aangebragt worden, bij deze wet is voorgeschreven, zal, behoudens de zekerheid voor de eventuële voldoening van den impost, daarvan geresilieerd vermogen te worden in die gevallen, dat de kwantiteit en kwaliteit der in-, door of uitgevoerd wordende speciën, aan de wachten van inklaring en uitklaring door simpele exhibitie te constateren zijn, en de aldaar gestationeerde ambtenaren op eene voldoende wijze kunnen worden gecertioreerd, dat er niet meerder of anders wordt ingevoerd, noch ook minder of anders uitgevoerd, dan te dien einde is aangegeven; of ook ingevalle de wijze van het beladen van het schip alle vrees voor clandestine losing op eene genoegzame wijze doet vervallen.

Art.

Art. 147. *Negative verklaring van binnen komende schippers en voerlieden.*

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 48.)

Schippers of bevelvoerders van binnen komende schepen en vaartuigen, welker ladingsplaats bedekt — immers de lading niet dan gedeeltelijk zigtbaar, althans ter eerster kantore niet te verifiëren — mogte zijn, desgelijks de voer- en karrelieden van binnen komende beslotene wagens, voer- en rijtuigen, zullen, in het geval dat zij geene impost-subjecte speciën op hunne schepen, vaartuigen of voertuigen hebben, desniettemin gehouden wezen hiervan de verklaring ter eerster kantore te doen.

De aldaar geplaatste geëmplooijeerden, suspicie hebbende wegens de deugdelijkheid dezer verklaring, zullen de bevoegdheid hebben, zoo wanneer hun de visitatie ongeraden mogte voorkomen, het schip, vaar- of voertuig van eene wacht te voorzien of te verzegelen, en de ambtenaren ter naaster losplaats aan die van de bestemming, zoo deze zelve geene losplaats is, hiervan te adverteren.

Het schip, vaartuig of voertuig deszelfs bestemming bereikt hebbende, zullen de evengemelde gepreadverteerde ambtenaren zorg dragen bij de lossing tegenwoordig te zijn, ten einde de deugdelijkheid der verklaring van den schipper of voerman te constateren.

De verklaring in orde bevonden zijnde, zullen de vacatiën der wakers, of de onkosten der zegels, mitsgaders de eventuële reiskosten der ambtenaren van de losplaats naar die van bestemming, komen voor rekening van den lande, of der ambtenaren, ten kantore van aangifte, doch in tegenovergesteld geval, behalve de te incurreren boete, gebragt mogen worden ten laste der gebrekige inklaarders.

Art. 148. *Vervolg ten aanzien van het transito.*

Voor zoo veel dusdanige suspicie plaats zoude mogen hebben ten aanzien van transiterende en niet overladende schippers en voerlieden, zal de visitatie plaats moeten hebben ter eerster losplaats, en de kosten van bewaking of zegels steeds den doorvoerders in rekening mogen worden gebragt.

Schippers en voerlieden, welke verlangen te transiteren met overlading of nederlage, zullen vallen in de termen van het voorgaande artikel.

Wet van 15 Sept. betrekkelijk den invoer, doorvoer en uitvoer van impost-subjecte speciën. (Staatsbl. no. 40.)

Art. 149. *Vergelijking der scheeps-papieren met de inhoud der schepen.*

Bij het binnenvallen der schepen zullen de ambtenaren ter eerster wacht attenderen op het kaliber en de capaciteit der vaartuigen, zich daarvan door de exhibitie der scheeps-papieren verzekeren en vervolgens dezelve vergelijken tegen de aangegevene lading.

Art. 150. *Verpligting der lootsen.*

De lootsen zullen den binnenkomenden en uitzeilenden schippers moeten kennis geven van of herinneren aan hunne verpligting tot inklaring en uitklaring der impost-subjecte speciën, en, voor zoo veel zulks aan hen verbleven kan zijn, de naleving der tegenwoordige wet in allen deele helpen bevorderen.

Art. 151. *Alle dokumenten door twee ambtenaren te teekenen.*

Geene dokumenten, ten kantore van inklaring, uitklaring, losfing of ligting afgegeven, zullen valide zijn of gerespecteerd mogen worden, ten zij door twee aldaar fungerende ambtenaren geteekend.

Art. 152. *Verpligting van sjouwers, enz.*

Geene ligterlieden, kaailoopers, 'sjouwers, sleepers of andere arbeiders, zullen eenig met impost-subjecte speciën binnenkomend schip mogen helpen lossen of ligten, of een met dusdanige vracht binnenkomend voertuig of kar helpen ontladen, ten zij aan hen het losbiljet geëxhibeerd zij, van wege de administratie der indirecte belastingen afgegeven.

Bij het passeren der eerste wacht door de schippers en voerlieden eene negative verklaring gedaan zijnde, en vervolgens impost-subjecte speciën aan boord van hunne vaar- of op hunne voertuigen ontdekt wordende, zal de lossing of ligting gestaakt en maatregelen van zekerheid tegen den schuldigen invoerder genomen worden.

De algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen is van den volgenden inhoud:

GENERALE BEPALINGEN NOPENS DEN OPHEF DER MIDDELEN.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 1. *Toepasselijkheid der algemeene wet op de speciaal gearresteerde belastingen.*

De middelen van belasting, welke onderdeelen uitmaken van het algemeen stelsel van belastingen, voor het Rijk der Nederlanden aangenomen, zullen voor derzelver algemeene punten van beheer, toevoorzigt en zekerheid onderworpen zijn aan de navolgende bepalingen:

Art. 2. *De land- en zeemagt is aan de wetten op de indirecte belastingen onderworpen.*

Even als alle andere ingezetenen en partikulieren op het gebied van den Staat, zal ook de land- en zeemagt voor derzelver approvisionnementen, magazijnen, victualie en verdere onderwerpen van behoeften, uitrusting of benoodigdheid, welke in impost-subjecte speciën zouden mogen bestaan, aan alle de formaliteiten, voldoening van den impost en verantwoordelijkheid bij de wet voorgeschreven, onderhevig wezen.

Wanneer 's lands dienst eenige uitzondering vorderde op de evengemelde formaliteiten, zal dezelve door niemand, dan door Ons, verleend kunnen worden.

Art. 3. *Beperking der algemeene wet.*

Bijaldien er nopens de algemeene punten van beheer, toezigt of zekerheid, eenig verschil of afwijking mogt bestaan tusschen de algemeene en bijzondere wetten, zal, ondanks de onbepaalde kracht, welke bij art. 1 hier boven aan de tegenwoordige wet gegeven is, het voorschrift der speciale wet, op het daarin betrokken middel, als eene uitzondering op de algemeene wet, moeten aangemerkt worden.

Art. 4. *Voorziening omtrent de rubrieken of opschriften der artikelen.*

Geene rubrieken, lemma's of opschriften van artikelen, zullen van invloed kunnen wezen op den tekst der artikelen, waar boven dezelve geplaatst zijn, of zal nimmer daaruit eenige explicatie, alteratie of wending der algemeene of bijzondere wetten, of de adstructie of destructie van dezer bedoelingen, kunnen worden afgeleid; zullende in geen geval de opschriften of lemma's voorschreven, kracht van wet hebben, of in regten geallegeerd vermogen te worden.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

VERPLIGTINGEN DER AMBTENAREN EN AUTORITEITEN, NOPENS DEN OPHEF DER MIDDELEN EN HET OBSERVEREN EN HANDHAVEN DER WETTEN.

Art. 5. *Protectie aan 's lands geëmploijeerden te verleenen door de algemeene, provinciale en plaatselijke besturen en autoriteiten.*

De algemeene en provinciale besturen, autoriteiten en ambtenaren, de magistraten in de steden en plaatsen en alle verdere of andere politieke of justiciële autoriteiten, zonder eenige uitzondering, zullen gehouden wezen den ambtenaren der indirecte belastingen in de uitoefening van hunne functiën, de handhaving van deze algemeene en van de speciale wetten concernerende, de behulpzame hand te bieden, en dezelve te beschermen tegen alle beleedigingen en geweld.

Art. 6. *Adsistentie van 's lands officieren te water en te lande.*

Alle militaire officieren in dienst van dezen Staat, zoo te water als te lande, desgelijks die van de schutterijen, zijn verpligt, den geëmplooijeerden der indirecte belastingen de behulpzame hand te leenen en behoorlijk te adsisteren, in alle gevallen, in welke zij ter behoorlijke volbrenging van de hun opgelegde pligten, derzelver hulp zouden behoeven en inroepen.

Art. 7. *Pligten van politieke officieren, 's Rijks, provinciale, districts of plaatselijke ambtenaren tot maintien der middelen.*

Alle officieren van justitie en policie, commissarissen van policie en verdere, het zij 's Rijks, provinciale of plaatselijke ambtenaren in de steden en ten platten lande, zullen, ieder in deszelfs functiën, zoo wel zelve als door hunne bedienden, de hand houden aan den exacten ophef van de indirecte belastingen, en te dien einde, de directeurs, inspecteurs, controleurs, ontvangers, commissen, roeijers en proevers of andere geëmplooijeerden, zonder uitstel, adsisteren en doen adsisteren in alles wat dezelve, overeenkomstig met deze algemeene en de speciale wetten en verdere instructiën, den middelen te lande concernerende, zullen komen te doen en te verrigten, en waartoe zij derzelver hulp zouden behoeven en inroepen.

Dezelve zullen desgelijks gehouden wezen, om den in

deze materie competenten regtsvorderaar of regtsvorderaars, in te zenden alle zoodanige informatiën en berigten, als deze ambtenaren wegens gepleegde fraudes, contraventiën, resistentie of geweld zullen vorderen of aan dezelve kunnen te stade komen, zonder onderscheid langs welke wegen die ter hunner kennis mogten zijn gebragt.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Wordende laatstelijk de gedachte 's Rijks provinciale en plaatselijke officieren en ambtenaren uitgenoodigd en hun aanbevolen om de gemeene zaak van den lande en het eenparig en gelijk dragen der impositiën ook dáárin te helpen bevorderen, dat de ambtenaren der indirecte belastingen of dezer superieuren bekend gehouden worden met de kwade praktijken, fraudes, suspiciën van fraude, collusie en alle indirecte wegen, welke strekkende zouden mogen zijn tot afbreuk van 's Rijks financiën.

Art. 8. *Pligten der ambtenaren in cas van resistentie en geweld, en dezer gevolgen.*

Ten einde de regtsvorderaars in materie van indirecte belastingen, de ambtenaren en officieren in de beide voorgaande artikelen vermeld, voorts de directeuren, inspecteuren, controleurs, ontvangers, commisen en mindere ambtenaren of bedienden, tot den ophef der indirecte belastingen gebezigd, te beveiligen tegen alle geweld en resistentie, welke ten hunnen opzigte mogten worden gepleegd, of hunlieden mogten wedervaren, — worden alle de voorschrevene personen bij deze genomen in Onze bijzondere protectie.

De ambtenaren of officieren, die dusdanige resistentie, feitelijkheid of geweld zouden mogen ondervinden, zullen zich, voor zoo veel noodig en naar den aard der resistentie, stellen onder de bescherming der hoogste militaire of administrative magt in de plaats, alwaar het geweld, de resistentie of andere feitelijkheid gepleegd wordt, en van hetzelve een proces-verbaal formeren, het welk zij aan deze administrative of militaire autoriteit zullen ter hand stellen, en waarvan een afschrift door hen zal moeten worden gegeven aan hunne superieuren in *officio*.

Art. 9. *Bijzondere pligten der ambtenaren van de indirecte belastingen, nopens het naleven hunner instructie.*

De directeurs, inspecteurs, controleurs, ontvangers, commisen, roeijers, proevers, meters, wegers en verdere

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

ambtenaren en bedienden, gesteld voor de invordering der belastingen, gelijk mede de regtsvorderaars, aangewezen tot derzelver handhaving, zullen zich puntueellijk moeten gedragen naar de instructiën, voor hen te arresteren, mitsgaders naar deze algemeene en de bijzondere wetten, den ophef of de invordering en de handhaving der indirecte belastingen concernerende, en speciaal ook verpligt zijn te zorgen, dat alle de belanghebbende zoo spoedig mogelijk worden gerijfd, en dat aan de commercie en circulatie geene noodelooze belemmering wordt toegebragt, op pene van zoodanige straf, boete of correctie, als bij de wet op dusdanige feiten en verzuimenissen is, of bij de bijzondere instructiën nader zal worden gestatueerd: alles onverminderd zoodanige civiele actie als den benadeelden, volgens de burgerlijke wetten, zoude mogen competeren.

Art. 10. *Voorziening tegen het meer of minder vorderen dan 's lands geregtigdheid.*

De ontvangers en verdere ambtenaren met eenige comptabiliteit of inning van 's Rijks penningen belast, minder of meerder vorderende dan 's lands geregtigdheid, zullen in het *eerste* geval het te weinig gevorderde uit eigene middelen moeten suppleren; en zal, voor zoo ver het te veel betaalde aan den lande is verantwoord, zulks van 's Rijks wege terug gegeven worden; onverminderd, in beide gevallen, de correctie of straf, welke de ontvanger mogt hebben geïncurreerd.

De ontvangers en verdere hier bovengemelde ambtenaren zullen voor hunne bedienden verantwoordelijk zijn, en overigens geene betalingen voor het Rijk mogen aannemen, dan in goede gangbare zilveren of gouden geldspecie, het koper uiterlijk tot twee ten honderd daaronder admitterende, zonder dat echter de betaling in koperen munt meerder dan *een gulden* zal kunnen bedragen.

VERPLIGTINGEN DER BELASTINGSCHULDIGEN EN PARTIKULIEREN, NOPENS DEN OPHEF DER INDIRECTE BELASTINGEN.

Art. 11. *Algemeenheid der verpligtingen.*

Niet alleen ieder partikulier, hetzij ingezeten, hetzij vreemdeling, welke zich op het grondgebied van dit Rijk bevindt, zal gehouden wezen tot het naleven van de algemeene en speciale wetten voor den ophef der indirecte belastingen, maar zullen de bepalingen dezer wetten ook

toepasselijk zijn op de goederen, welke aldaar voor rekening van ingezetenen of vreemdelingen beheerd worden, op pene van anderzins de straffen te incurreren, bij de gedachte wetten tegen derzelver overtreders uitgesproken.

Algemeene wet op de invordering der Indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 12. *Voorzieningen nopens de vreemdelingen.*

De Generale Directie der Indirecte Belastingen zal zorg dragen, dat de inkomende vreemde schippers, voerlieden of verdere aanvoerders van impost-subjecte of geprohibeerde speciën, bij hun aankomen, voor zoo veel, des noods, van de formaliteiten volgens deze wet in acht te nemen, kunnen geïnformeerd worden; tot het geven van welke informatiën bovendien de lootsen en andere bij het vak der indirecte belastingen geëmploijeerde beambten special worden gelast, op pene van, behalve de door hen te incurreren boete, naar bevind van zaken, door suspensie, demissie of anderzins te zullen worden gecorrigeerd of gestraft.

Art. 13. *Visitatie van de bagagie en goederen der vreemdelingen, mitsgaders op het onvrije territoir.*

De binnen komende reizigers, hetzij vreemdelingen, hetzij ingezetenen, zullen, even zeer als alle schippers, voer- en karrelieden, wagenaars en verdere aanvoerders van goederen, moeten gedoogen het openen en visiteren van hunne koffers, kisten, vaten, balen en verdere deelen of onderwerpen hunner bagagie of aangevoerde goederen, mitsgaders van de rij- of voertuigen, waarin of waarop dezelve geladen zijn, mits de visitatie plaats hebbe, invoege als bij de afdeeling over dit vak van surveillance is vastgesteld.

Gelijke verpligting zal bestaan ten aanzien van den vervoer en circulatie van goederen, waren en koopmanschappen op het onvrije territoir.

Art. 14. *Maatregelen te observeren voor en door de genen, die het Rijk zouden willen verlaten en nog eenigen impost zouden mogen schuldig zijn.*

Zoodanige personen, welke dit Rijk zouden mogen willen verlaten en aldaar nog eenige impositie schuldig zijn, of ter zake van impositiën nog eenige afrekening met den lande zouden mogen hebben te doen, zullen dit alvorens bij de daartoe competente ambtenaren moeten afdoen, of, bij foute van dien, in persoon en goederen kunnen worden aangehouden, tot dat zij aan hunne verpligting hebben voldaan.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 15. *Maatregelen in acht te nemen door die genen, welke hunne woonplaats of die van hun bedrijf zouden willen verwisselen tegen eene andere gemeente binnen het Rijk, en in de eerste nog eenigen impost zouden mogen verschuldigd zijn.*

Zoodanige personen en ingezetenen, welke hunne vaste woonplaats of die van hun bedrijf zouden willen verlaten, en, als bij het voorgaande artikel, aldaar nog eenige impositie schuldig zijn, of ter zake van impositiën nog eenige afrekening met den lande zouden mogen hebben te doen, zullen, even als die welke den lande willen verlaten, met de daartoe gestelde ambtenaren moeten likwideren, alvorens van woonplaats of die van bedrijf te verwisselen.

Hierin nalatig zijnde, zullen zij, op requisitie van evengemelde ambtenaren, doch ten hunnen koste door den ontvanger hunner nieuwe woonplaats of die hunner affaire, tot de voldoening van hun verschuldigde of de behoorlijke verantwoording en vereffening der met hen nog openstaande rekening, bij parate executie worden geconstringeerd.

Art. 16. *Submissie van hen, welke eenig bedrijf, met de indirecte belastingen verwant, uitoefenen, aan het speciaal toezigt van dezer ambtenaren.*

Elk en een iegelijk, die eenig bedrijf uitoefent, waartoe hij voorafgaande aangifte moet doen aan de Administratie der Indirecte Belastingen, of waarbij hem eene doorloopende rekening met deze administratie, of wel eenig crediet verleend wordt, zal geacht worden meer bijzonder zich aan het toezigt der ambtenaren van dit vak te submitteren.

Hij zal dien ten gevolge in billijkheid voldoen aan alle de requisitiën, welke de gemelde ambtenaren, in materie van belastingen en met betrekking tot deszelfs bedrijf van hem, krachtens de wet en met allegatie van deszelfs ingeroepen artikel, zullen vorderen.

Art. 17. *Verzoeken en petitien zonder appointement, onvoldoende tot het bekomen van surcheance wegens orders of vorderingen der ambtenaren.*

Geene verzoeken, rekwesten, petitiën of demarches bij hoogere autoriteiten en ambtenaren kunnen de belastingschuldigen of partikulieren ontheffen van de verplig-

ging tot het onverwijld nakomen van het, krachtens de wetten, van hen gevorderde.

Voor zoo veel nogtans door de onverwijlde executie eenige zaak zoude kunnen gebragt worden uit haar geheel, en hiertoe termen zouden kunnen wezen, zal de hoogste ambtenaar der indirecte belastingen in het arrondissement, bevoegd zijn met de executie te superséderen tot aan de finale beslissing der zaak, mits de eventuële voldoening, het zij door consignatie van penningen, het zij door het stellen van borgtogt, ten zijnen genoege en onder zijne verantwoordelijkheid behoorlijk worde verzekerd.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 18. *Toegang tot de trafijken, fabrijken en panden der belastingschuldigen.*

In overeenstemming met de bepalingen van art. 16 hier boven, zullen de zoodanigen der aldaar opgetelde belastingschuldigen op of bij wier fabrikagie de heffing der belasting gevestigd is, als daar zijn de brouwers, branders, zeepzieders, azijnmakers, verveeners, wijngaardeniers, kolendelvers, en wijders ook de eigenaars en bevelvoerders van schepen en vaartuigen gehouden wezen, aan de daartoe gestelde ambtenaren, op den voet bij de afdeeling der visitatie bepaald, toegang te verleenen tot hunne fabrijken, trafijken, veenderijen, mijnen, pakhuizen, bergplaatsen en zoodanige verdere panden, mitsgaders schepen en vaartuigen, als gebezigd worden tot uitoefening van hunlieder respective bedrijven, of wel aan derzelver trafijken en fabrijken vast of belendende zijn.

Oponthoud te dezen zal als resistentie gestraft worden.

Art. 19. *Nadere voorziening dienaangaande.*

Ten einde den toegang tot de fabrijken en trafijken des te meer, en steeds op eene doelmatige wijze, voor de hiertoe gecommitteerde ambtenaren te verzekeren, zullen de trafijken en fabrijken of verdere panden, waarin gebrouwen, gestookt, gezoden, of andere bij de sourse belaste impost-subjecte speciën vervaardigd worden, gedurende den tijd dat er in gewerkt wordt, accessibel moeten wezen voor de surveillance.

Overigens zullen de in dit en het voorgaande artikel betrokkene personen zorge dragen, dat, ten allen tijde, in hunne fabrijken, trafijken, panden, berg- en werkplaatsen, ter rekwisitie van de bevoegde ambtenaren, kunne worden gevisiteerd, en dat iemand hunnentwege tegenwoordig zij om de noodige aanwijzing bij de visitatie te kunnen doen.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

En zullen deze visitatiën zich even zeer kunnen uitstrekken tot de stilstaande panden en niet in gebruik zijnde gereedschappen, van lieden welke zich als fabrikanten, trafikanten, veenders, delvers en wijngaardeniers hebben gedeclareerd, als tot die, welke dadelijk in activiteit en tot fabrijk- en trafijkwezen in gebruik zijn.

Art. 20. *Vervolg van dien nopens het acces tot ingevoerd wordende goederen.*

Ook de belastingschuldige handelaars en verdere personen, welke, het zij impost-subjecte, het zij andere waren en koopmanschappen van buiten 's lands invoeren, inslaan of ontvangen, zullen de hiertoe bevoegde ambtenaren den toegang en visitatie niet mogen ontzeggen, welke zijlieden, in verband met het hoofddeel der visitatiën, staande de verwerking vermeenen te moeten adhiberen, tot opsporing en verkenning der waren, waarvan de belasting bij den invoer verschuldigd is; weigering, verhindering en opzettelijk verwijl te dezen, zullen als resistentie gestraft worden. Deze visitatie, welke niet dan bij de verwerking kan plaats hebben, strekt zich in geenen deele uit tot panden of andere bergplaatsen, welke uit hoofde van de daarin uitgeoefende fabrijk of trafijk, niet speciaal aan de visitatie zijn onderworpen.

Art. 21. *Verantwoordelijkheid van alle trafikanten, fabrikanten en verdere belastingschuldigen voor hunne bedienden.*

Alle zeehandelaars, handelaars, trafikanten, fabrikanten, neringdoende lieden, schippers, voerlieden en verdere personen, welke wegens handel of bedrijf, en partikulieren, welke wegens hunne bijzondere zaken in eenige betrekking zouden mogen staan met de administratie der indirecte belastingen, zullen aan dezelve in deze betrekking verantwoordelijk zijn voor de daden van hunne bedienden, arbeiders, knechts of verdere door hen gesalarieërde personen, voor de verdere daden tot het door hen zelve uitgeoefend bedrijf betrekkelijk zijn.

Wanneer zoodanige zeehandelaars, of breeder hier boven opgetelde personen bekeurd zouden mogen wezen, ter zake van fraude of andere overtreding dezer generale wet of der partikuliere wetten, en zijlieden tot hunne verontschuldiging zouden willen sustineren, dat zulks door hunne bedienden, knechts of arbeiders als boven en buiten hunne kennisse is geschied, zullen zijlieden, desniettemin en ondanks hunne onkunde, de boeten incurreren, op dusdanige overtredingen bij de afdeeling

der penaliteiten gefteld; met dien verftande nogtans dat, voor zoo ver de genoemde zeehandelaars of andere perfonen met een door hen eigenhandig gefchreven en geteekend declaratoir, hunne evengenoemde onwetenheid en onfchuld met ronde en duidelijke woorden zouden mogen verklaren en het tegendeel van dien niet zoude blijkbaar zijn, in dat geval de geïnteresseerde boete niet hooger dan tot eene fomma van drie honderd guldens door hen zal verfchuldigd zijn. Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 22. *Verpligting van elk en een iegelijk om gefloken goederen aan te geven.*

Wijders zal elk en een iegelijk in wiens huis, fchuur, pakhuis, zolder, kelder of andere bergplaats, of op wiens erf en buiten deszelfs toedoen of confent, eenig gefloken goed gebragt of geborgen zoude mogen zijn, of ook eenige fpeciën of onderwerpen van belaste fabrikagie onaangegeven en tot eene clandestine bewerking bereid zouden mogen worden, gehouden wezen deze goederen, fpeciën of andere onderwerpen aan te geven aan de daartoe bevoegde ambtenaren der indirecte belastingen, dadelijk, nadat dezelve door hem ontdekt zullen zijn, op pene van als medepligtige te worden geftraft.

Art. 23. *Algemeene regel nopens de declaratoiren en aangiften, van 's lands wege vereischt, door belastingfchuldigen en partikulieren in acht te nemen.*

Geene biljetten van aangifte, declaratoiren of eenige andere hoegenaamde bij deze algemeene wet of de fpeciale wetten gevorderde dokumenten, zullen worden geadmitteerd, dan eigenhandig door de perfonen, die de aangifte verfchuldigd zijn te doen of het declaratoir of ander dokument moeten inleveren, geteekend.

Zij zullen zich echter hierin kunnen doen vervangen door hunne, het zij algemeen of tot dusdanige aangiften en declaratoiren fpeciaal gemagtigden, mits deze hiertoe bij behoorlijke procuratie zijn gekwalificeerd, en een affchrift van dien, waarop mede de handteekening van den gemagtigden zal zijn gefteld, aan den daarin competenten ambtenaar zal zijn overgegeven, en wijders, bij de teekening der dokumenten door den gemagtigden, deszelfs kwaliteit worde vermeld.

De procuratie zal nogtans niet benoodigd zijn in de gevallen, bij de fpeciale wetten hiervan uitgezonderd.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

ZEKERHEID VAN DEN LANDE VOOR HETGEEN MEN AAN HETZELVE VERSCHULDIGD IS.

Art. 24. *Algemeen grondbeginsel omtrent de zekerheid voor 's Rijks penningen en inkomsten.*

Aan geen ambtenaar zal de ontvangst of het onmiddellijk beheer van 's lands penningen kunnen opgedragen, noch aan eenig belastingschuldigen een crediet voor den impost geopend worden, zonder dat ten behoeve des Rijks zekerheid gesteld zij voor deszelfs penningen.

Het bestuur of de ambtenaar, welke verzuimt deze zekerheid te vorderen, zal, behalve de straffen, wegens pligtverzuim, eventuëel te incurreren, in persoon en goederen voor alle de nadeelen aansprakelijk zijn.

Art. 25. *Bepaling omtrent de applicatie van dit grondbeginsel.*

Nopens de zekerheid van de ambtenaren voor hun beheer te vorderen, zullen in acht genomen moeten worden zoodanige algemeene bepalingen, als op dit onderwerp bereids geëmaneerd zijn of nog nader geëmaneerd zullen worden; onverminderd de verdere maatregelen, tot securiteit van 's lands penningen, in dit hoofddeel vervat, waarin bij evengemelde algemeene bepalingen niet mogt zijn voorzien.

De temporaire zekerheid, door belastingschuldigen aan de uiterste wachten, of ook ter bekoming van het consent tot laden of lossen van impost-subjecte speciën, te stellen, zal, naar bevind van omstandigheden, personen en zaken, in dier voegen geregeld en gemodificeerd worden als de ambtenaren tot gerijf van den handel, doch behoudens hunne eigene verantwoordelijkheid, zullen vermeenen te behooren.

Art. 26. *Wijze van zekerheid.*

Behoudens de voorzieningen van het voorgaande artikel, zal de zekerheid, door de borgverschuldigde ambtenaren en belastingschuldigen te stellen, op drieërlei wijzen kunnen plaats hebben, als:

Eerstelijk, door cautie in geld.

Ten andere, door cautie in vaste goederen.

Ten derde, door personele cautiën, of, voor zoo veel de belastingschuldigen aangaat, door onderpand van waren en koopmanschappen, bij de speciale wetten hiertoe aangewezen.

Wordende in het algemeen door de uitdrukking van

borg en borgtogt, cautie of zekerheid, in de bijzondere wetten voorkomende, met uitzondering van het geval, wanneer eene consignatie van penningen uitdrukkelijk gevorderd wordt, niet gederogeerd aan de hier bovenstaande bepaling, noch geacht te zijn gespecialiseerd de *wijze* van zekerheid, door de borgverschuldigden te stellen, en volgens de grondbeginselen van de tegenwoordige afdeeling te regelen.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 27. *Cautiën in geld.*

De cautiën, door storting van penningen te presteren, zullen zich verdeelen in twee soorten:

De eerste, alleen in aanmerking komende voor de belastingschuldigen, bij den in- en uitvoer van impost-subjecte speciën, zal bestaan in eene tijdelijke consignatie van den impost, welke verrekend moet worden, nadat de verschuldigdheid en het bedrag der belasting zal zijn opgemaakt, of, ten gevolge eener nadere gestelde cautie, ter plaatse der bestemming van de goederen, gereimbourseerd moet worden.

Deze cautie zal gestort worden in het kantoor des ambtenaars, tot de zekerheid van wiens administratie dezelve zal moeten strekken.

De tweede soort van cautie, niet provisioneel zijnde, maar doorgaande, het zij voor eene impost-subjecte partij, het zij voor een gecontinueërd bedrijf of beroep, en even zeer kunnende strekken voor ambtenaren en partikulieren, zal overgestort worden in de kas der Generale Thesaurie, welke deswege, de concert met de Generale Directie der Indirecte Belastingen, zoodanig rentegevend bewijs tegen den intrest van vijf pro cent zal uitgeven, als door den Koning nader zal worden bepaald.

Art. 28. *Cautiën in onroerende goederen.*

De cautiën in onroerende goederen zullen zich mede verdeelen in twee deelen:

Tot het *eerste* deel zullen behooren de cautiën in gebouwde of ongebouwde eigendommen, ten aanzien van welke zal moeten worden in acht genomen:

a. Dat de goederen of eigendommen binnen het Rijk zijn gelegen.

b. Dat de waarde der eigendommen ten koste der belanghebbenden door beëedigde Rijks taxateuren, of waar dezelve niet aanwezig zijn, door twee deskundigen; welke daartoe door het plaatselijk be-

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

stuur zullen worden gedesigneerd, zal moeten worden geconstateerd en bij behoorlijke acte blijken.

c. Dat de waarde het bedrag der gevorderde zekerheid met tien pro cent zal moeten te boven gaan.

d. Dat het vrije en onbelaste der goederen op eene volledige wijze en ten genoege der administratie zal moeten blijken.

e. Dat van de gebouwde eigendommen jaarlijks de polis van assurantie eener geaccrediteerde maatschappij tijdig aan de daarbij geconcerneerde ambtenaren worde overgelegd.

f. Dat, ingeval van vermeende daling der waarde of deterioratie, op rekwisitie der ambtenaren, hiertoe bevoegd, de gevorderde zekerheid door eene nieuwe bijdrage op den voet als boven gesuppleerd worde, ten zij de belanghebbende van zijne zijde zoude vermeenen met deze vordering bezwaard te zijn, in welk geval, alvorens tot het stellen eener nadere en suppletoire cautie over te gaan, de vaste goederen andermaal, doch ten koste van ongelijk, als boven getaxeerd zullen worden; en eindelijk

g. Dat de acten voor deze cautiën opgemaakt en ingeschreven moeten worden op den voet en wijze bij de civiele wetten omtrent hypotheken voorgeschreven.

Tot het *tweede* deel der cautiën in onroerende goederen, zullen behooren de in onderpand gegevene inschrijvingen op het Grootboek van den Staat, welke te dezen opzigte met onroerende goederen zullen worden gelijk gesteld.

Deze zullen ten behoeve der administratie verbonden kunnen worden op den voet, bij de Directie van het Grootboek voorgeschreven, behoudens de taxatie van de prijs-courant als boven, een surplus van twintig percent en de eventuële suppletie.

Ingeval van daling, zal het onderpand gesuppleerd moeten worden onmiddellijk na de aanvrage, en vóór dat het surplus beneden de helft gedaald zal zijn of zal anderzins het onderpand dadelijk kunnen worden verkocht.

De ambtenaren zullen in beiderlei soort van cautiën van hunne diligentie moeten doen blijken even zeer als de taxateuren, hier boven onder litt. *b.* vermeld, wier verkeerde waarderingen in de gevolgen voor hunne rekening zouden komen.

Art. 29. *Personele cautiën, mitsgaders die in waren en koopmanschappen.*

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.).

De personele cautiën zullen moeten zijn notarieel, van solide personen, ten genoege der administratie, en onder de navolgende voorzieningen:

a. Dat de borg wone of deszelfs domicilie hebbe in dezelfde provincie, alwaar het cautie-vorderend kantoor gevestigd is.

b. Dat de borgtogten nimmer wederkeerig zijn, zoo dat *deze* goed zoude spreken voor *gene*, en *gene* voor *deze*.

c. Dat de persoon, welke als borg wenscht op te treden, niet zelve gewikkeld zij in eenige ambtsbetrekking of bedrijf, krachtens hetwelk hij in eigen persoon aan het Rijk comptabel is.

d. Dat de borgtogt gejustificeerd worde door eene acte van het plaatselijk bestuur, welke telken drie jaren, ten koste der belanghebbenden, zal moeten vernieuwd worden.

e. Dat dezelve niet opzegbaar zal wezen dan schriftelijk, dat deze opzegging aan dien genen zal moeten geschieden, welke de borgtogt heeft gevorderd en geen effect kunnen hebben, dan ééne maand na de beteekening der hiertoe strekkende acte.

f. Dat, in cas van overlijden des borgs, dezelve nog ten behoeve van den borgsteller zal moeten voortloopen gedurende eene gelijke epoque van ééne maand.

g. Dat, bij overlijden van den borgsteller ter zake eeniger administratie, de borgtogt nog effect zal moeten hebben, zoo lang het beheer ten voordeele van den boedel blijft voortduren; doch, bijaldien de borg hierin niet wil toestemmen, in allen gevalle tot acht dagen na het overlijden des beheerders; en eindelijk,

h. Dat de borgtogt wegens beheer of eenige ambtsbetrekkingen zal moeten goedspreken voor al het tekort, hetwelk ontstaan zoude mogen wezen uit daden, gepleegd met of na den ingang, en met of vóór den uitgang des borgtogts.

De tot borgtogt gegeven waren en koopmanschappen of andere roerende goederen, zullen moeten gedeponeerd worden in de entrepôts des Rijks, en wel onder deze algemeene voorzieningen:

Algemeene wet op de invordering der Indirecte belastingen van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

a. Dat de waarde der goederen zal moeten worden opgemaakt naar de bekende prijs-courant waar dezelve aanwezig is, of anderzins door beëedigde Makelaars in de respective vakken, welke hierbij geconcerneerd zijn.

b. Dat er steeds twintig ten honderd aan waarde boven het bedrag der gevorderde zekerheid gedeponeerd worde.

c. Dat de borgsteller, ingeval van daling der goederen of deterioratie, tot eene nieuwe of suppletoire zekerheid zal moeten overgaan, op den voet van lett. *f.* des 28sten artikels hier boven.

De ambtenaren en plaatselijke autoriteiten zullen gehouden wezen, in het geval der personele cautiën, een wakend oog te houden op de soliditeit der borgen, en zullen, bij suspicie deswege, de besturen, belast met de justificatie, de daarin geconcerneerde ambtenaren van hunne vermoedens waarschuwen, ten einde en de een en de andere van deszelfs diligentie zoude kunnen doen blijken.

Desgelijks zullen de ambtenaren, ten behoeve en op rekwisitie van wier administratie waren en koopmanschappen gedeponeerd zijn, op dezer voortdurende waarde moeten letten, en de beëedigde taxateuren hen daarmede moeten bekend houden; even zeer als de opzieners des entrepôts zullen moeten letten op derzelver conservatie of bederf; een en ander, ten einde elk van hen als boven, van deszelfs diligentie zoude kunnen doen blijken.

Art. 30. *Cautiestelling door ambtenaren.*

De borgtogten der ambtenaren zullen bij voorkeur moeten gesteld worden op den voet bij art. 27 dezer wet, dat is door storting van penningen, ten ware deswege andere bepalingen mogten zijn of worden gemaakt.

Het zal nogtans der Generale Directie van de Indirecte Belastingen verbleven zijn, om, naar gelang van omstandigheden en de hoegrootheid der som, en op den voet van de nader te maken bepalingen, de ambtenaren, op hun verzoek, voor zekeren tijd te admitteren tot het stellen van reële of personele cautie.

Art. 31. *Algemeene voorzieningen omtrent de cautiën der ambtenaren.*

De cautiën, op eene der drie wijzen door de ambtenaren voor hun beheer te stellen, zullen, in verband met art. 30 hier boven, van kracht wezen en moeten goed

goed spreken voor het beheer van den genen voor wien borg gesteld wordt. Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Door het beheer, voor hetwelk de borgtogt goed spreekt, wordt verstaan, dat, hetwelk hem, ten gevolge of na het presteren des borgtogts, wordt aanbetrouwd, tot en met den tijd van dezes expiratie, of wel tot zoo lang de beheering voor hem, in zijnen naam, en immers en in allen gevalle bij overlijden tot acht dagen na zijnen dood, onder toezigt zijner weduwe, erfgenamen, bedienden, of de concert met den borg van 's lands wege aan te wijzen persoon zal plaats hebben

Art. 32. *Cautiestelling der belastingschuldigen.*

De belastingschuldigen zullen in alle gevallen zonder onderscheid worden toegelaten, om voor den door hen verschuldigden impost cautie te stellen door het deponeren in 's Rijks entrepôt van goederen, van die soort voor welke hunne schuld ten aanzien der administratie is gecontracteerd. Te dezen opzigte wordt gederogeerd aan de algemeene regelen, volgens welke het faveur van het entrepôt niet dan voor bepaalde hoeveelheden wordt toegelaten.

Art. 33. *Vervolg.*

Voor zoo ver de cautie niet gesteld wordt op den voet in het vorige artikel omschreven, zal omtrent de zekerheid, door de belastingschuldigen te stellen, de voorkeur gegeven behooren te worden aan de cautie in geld.

Het zal echter de commercie vergund wezen zich mede te bedienen van de reële of ook wel van de personele cautiën, behoudens de bevoegdheid der administratie, om hier tegen, ingeval van bijzondere redenen, te remonstreren.

Zoo wanneer dit laatste zoude mogen gebeuren ten aanzien van reële cautiën, zoo zal dien onverminderd dezelve geaccepteerd en de zaak haren voortgang gegeven worden, doch wanneer zulks zoude mogen plaats grijpen ten aanzien van personele cautiën, zal, behoudens de verantwoordelijkheid des ambtenaars, het crediet niet behoo ren verleend te worden, maar, in afwachting van de decisie zijner superieuren in *officio*, andere intermediaire zekerheid gesteld, of de goederen, voor welke crediet verlangd wordt, onder de surveillance der administratie opgeslagen worden.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 34. *Algemeene voorzieningen omtrent de cautiën van partikulieren.*

De cautiën, door partikulieren, dat is door alle anderen dan door ambtenaren, te stellen, strekken, hoe zeer ook in de gevolgen voor 's Rijks zekerheid, in allen gevalle voor rekening en ten behoeve van de ambtenaren, welke, krachtens dezelve, credieten verleenen, en deswege responsabel zijn aan den lande.

Het zal dan ook dien ten gevolge in de eerste plaats, en, zoo als boven reeds gezegd is, ten genoege dezer ambtenaren behooren te zijn, dat de cautiën moeten gesteld worden, doch, even zeer als aan hen, ook aan de partikulieren verbleven zijn, zich, wegens de vorderingen der ambtenaren, aan dezer superieuren te adresseren.

Overigens zullen de cautiën wel moeten gesteld worden tot de gerequireerde sommen en met surplus zoo veel de reële en personele cautiën aangaat, doch deze sommen ten gerijve van den handel kunnen worden gemodereerd, in maniere als bij het volgende artikel is voorgeschreven.

Art. 35. *Verhouding der cautiën tot den impost.*

Bijaldien de verschuldigde regten meer bedragen dan vijf duizend guldens en niet dadelijk voldaan moeten worden, als in welk laatste geval, gelijk mede in het geval eener provisionele cautie zulks niet in aanmerking komt noch ingeroepen zal mogen worden, zal de belastingschuldige, een ingezeten van het Rijk zijnde, welke wegens dusdanige regten krediet verlangt of de goederen ter negotie wenscht te conserveren, bij de eerste wijze van cautiestelling of van storting van penningen kunnen obtineren:

Wanneer de impost bedraagt meer dan *f* 5000, doch niet boven de *f* 10,000 . . . . . een rabat van $\frac{1}{5}$
meer dan - 10,000; doch niet boven de *f* 20,000 ——— [illegible]
——— — - 20,000 ——— - 40,000 ——— [illegible]
——— — - 40,000 ——— - 80,000 ——— [illegible]
——— — - 80,000 . . . . . ——— [illegible]

Bijaldien de crediet verlangende belastingschuldige zoude wenschen over te gaan tot eene cautie in vaste goederen, en in inscriptiën op het grootboek, zal hem een gelijksoortig rabat kunnen worden toegestaan in de volgende verhouding

Wanneer de impost bedraagt meer dan *f* 5,000, doch niet boven de *f* 10,000 . . . . een rabat van 1/6
meer dan – 10,000, doch niet boven de *f* 20,000 ——— 1/5
——— – – 20,000 ——————— – 40,000 ——— 1/4
——— – – 40,000 ——————— – 80,000 ——— 1/3
——— – – 80,000 . . . . ——— 2/5

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.

Bijaldien eindelijk de belanghebbende zoude wenschen over te gaan tot eene personele cautie, zal aan de zoodanigen gelijke faciliteit kunnen worden toegestaan, behoudens de hier navolgende verminderde afneming:

Wanneer de impost bedraagt meer dan *f* 5,000, doch niet boven de *f* 10,000 . . . . een rabat van 1/10
meer dan – 10,000, doch niet boven de *f* 20,000 ——— 1/8
——— – – 20,000 ——————— – 40,000 ——— 1/6
——— – – 40,000 ——————— – 80 000 ——— 1/5
——— – – 80,000 . . . . ——— 1/3

Wanneer de cautie mogt bestaan in roerende goederen, zal geen rabat voor dezelve verleend worden.

Art. 36. *Gecombineerde zekerheid.*

Het zal overigens aan de belastingschuldigen vrijstaan de twee- of drieërlei cautiën te combineren, en de zekerheid voor een gedeelte te stellen in numerair, een gedeelte in vast goed, en een gedeelte bij wege van personele cautie; zullende de rabatten in dit geval geregeld worden niet naar de gecumuleerde, maar naar de separate sommen, volgens ieder der twee of drie wijzen te verbinden.

Voorts zal het den borgsteller vrijstaan ook voor de zekerheid der onder zijn eigen beheer zijnde impost-subjecte speciën te doen optreden de zoodanigen, welke bereids in 's lands entrepôt gedeponeerd zijn, voor zoo veel derzelver waarde de impost niet alleen van de onder eigen beheer, maar ook die van de onder 's Rijks beheer zijnde goederen, kan dekken.

Voor deze laatste zekerheid zal, in verband met het bepaalde bij de 5de § des vorigen artikels, geen rabat gevraagd noch verleend kunnen worden.

Art. 37. *Doorloopende cautiën.*

Voor zoo veel een belastingschuldige dusdanig doorloopend bedrijf zoude mogen exerceren, voor hetwelk, wel bij afwisseling, doch echter gestadig, zekerheid vereischt wordt, zal het hem geoorloofd wezen eene doorloopende cautie te stellen op den voet als boven, welke, wanneer

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

er anderzins genoegzame termen van soliditeit en zekerheid zijn, ter beoordeeling der generale directie van de indirecte belastingen, het *maximum* van zestig duizend guldens niet zal behoeven te boven gaan.

Art. 38. *Algemeene voorzieningen omtrent de cautiën beide van ambtenaren en partikulieren.*

De cautien, in materie van impost of beheer te stellen, zullen vrij wezen van het regt van registratie, doch niet te min *gratis* worden geregistreerd.

Dezelve zullen niet geroijeerd worden, het verband, ter zake van dezelve op vaste goederen gelegd, niet opgeheven, noch de gelden, noch goederen gerembourseerd, gerestitueerd of ontslagen worden, dan nadat de zaak, wegens welke de borgtogt door eenen belastingschuldigen gesteld is, volkomen met den lande vereffend, en deswege bewijs afgegeven zal zijn: of wel de laatste rekening des comptabelen ambtenaars zal wezen opgenomen en gesloten. Vertraging van vereffening of opneming en sluiting der rekening van de zijde der rendanten, zal den intrest doen derven, welke anderzins wegens borgtogt in geld tot den dag der aflossing kan worden genoten.

Art. 39. *Van de parate executie en de verdere zekerheid van het Gouvernement, ten aanzien van het privilegie en legaal hypotheek op de goederen der ambtenaren.*

Aan het Gouvernement competeert regt van parate executie tegen alle ontvangers, comptabele personen en verdere ambtenaren, welke ter zake van onaangezuiverde of bij gebrek van surveillance vermiste, in het ongereede geraakte, of niet invorderbare gelden en pretensiën, bij den lande staan gedebiteerd, of welke dezelve in hunne kwaliteit, aan den lande verschuldigd zijn.

Onverminderd dit regt van parate executie, heeft het Gouvernement het regt van privilegie op de roerende goederen van voorschreven ontvangers, comptabele personen en verdere ambtenaren, welke privilegie rang neemt, onmiddellijk na de privilegiën bij art. 2101 en 2102 van het civiele wetboek vermeld, en zijn eindelijk alle onroerende goederen van ontvangers, comptabele personen en verdere ambtenaren, ter zake voorschreven, legaal verbonden ten behoeve van de schatkist, zonder dat tot dit verband eene inschrijving in de registers van de bewaarders der hypotheken gevorderd worde,

Dit privilegie en legaal hypotheek gaat in met den tijd dat de ontvangers, comptabele en verdere ambtenaren in functie treden, en duurt voort tot dat zij wegens hunne administratie, geheel gedechargeerd zullen zijn; zullende echter de onroerende goederen niet kunnen worden aangesproken, dan nadat de voorhanden zijnde roerende goederen verkocht en ontoereikende bevonden zullen zijn.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Het regt van parate executie extendeert zich mede tot de borgen der ambtenaren.

Art. 40. *Van het regt van parate executie en de verdere zekerheid van het Gouvernement, ten aanzien van het privilegie en legaal verband ten laste der contribuabelen.*

De ontvangers en verdere hierin betrokkene ambtenaren, hebben, namens het Gouvernement, gelijk regt van parate executie, privilegie en legaal verband, zonder inschrijving in de registers der bewaarders van de hypotheken, tegen de genen welke 's lands regten schuldig zijn; gaande het privilegie en legaal hypotheek in met den dag dat de schuld is gecontracteerd, edoch niet langer stand grijpende dan één jaar na dat dezelve invorderbaar geweest is.

Het regt van privilegie en legaal verband zal nogtans niet toepasselijk wezen op de zoodanige debiteuren welke den door hen verschuldigden impost door het entreposeren van goederen, of door eene cautie in numerair, in onroerende goederen, of in inscriptiën op het grootboek hebben gedekt, waarom de administratie der indirecte belastingen, ten allen tijde, gehouden zal zijn, een bewijs aan de belastingschuldigen af te geven. Door de evengemelde uitzondering wordt echter niet weggenomen, dat het regt van parate executie en van preferentie, boven alle andere crediteuren hoe ook genaamd, aan de ontvangers en verdere ambtenaren blijft toekomen op de goederen ten name van den debiteur in 's Rijks entrepôts, of tot entrepôt gedesigneerde partikuliere pakhuizen en grondbakken.

Het regt van parate executie extendeert zich tot de borgen der belastingschuldigen.

Art. 41. *Vervolg.*

Ter meerdere zekerheid voor den ophef der belastingen zullen niet alleen de roerende goederen der belastingschuldigen, in art. 40 vermeld, maar ook de tot dezel-

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

ver bedrijf en fabrijken behoorende impost-subjecte speciën, werktuigen en gereedschappen, welke bij hen voorhanden zijn, zonder eenige uitzondering aan wien dezelve toebehooren, onder 's Rijks privilegiën zijn begrepen.

Art 42. *Aan vroegere privilegiën en legale of conventionele verbanden wordt niet geprejudicieerd.*

Het legaal verband, bij de voorgaande artikelen vastgesteld, zal geenerlei prejudicie toebrengen aan zoodanige privilegiën, legale of conventionele verbanden als vóór de afkondiging dezer wet zijn verkregen, noch ook aan privilegiën en verbanden, welke van vroegere dagteekening en inschrijving, voor zoo ver de laatstgemelde bij de wet gevorderd wordt, zullen zijn aan de administratie der 's lands ambtenaren, of de oorsprong van de schuld der contribuabelen.

Art 43. *Afdalende preferentie der fabrikanten en trafikanten wegens den voorgeschoten impost.*

De zeehandelaars, handelaars, fabrikanten, trafikanten en andere handel of bedrijf uitoefenende personen, welke ten gevolge van het bij de tegenwoordige wetten ingevoerde systema van belastingen gehouden zijn tot het voorschot of de dadelijke betaling van den impost bij den invoer of de fabrikagie, zullen wegens dit voorschot van den impost ten behoeve van den consommateur op hunne beurt het regt van preferentie hebben op de impost-subjecte speciën, tot hen betrekkelijk, welke in den boedel van hunne bankbreukige debiteuren gevonden worden, *voor zoo veel het bedrag van den impost aangaat.*

Dit bedrag zal voor de onderwerpen, bij den invoer belast, gelijk staan met den impost op dezelve bij de respective wetten bepaald, en ten aanzien van de onderwerpen, bij de fabrikagie belast, berekend worden in de navolgende verhouding:

Voor de *zeep*, tegen 7 st. 8 penn. de tien pond, of 7 st. 10 penn. de vijf kilogrammen.

Voor het *binnenlandsch gedisteleerd*, tegen vier en dertig guldens het okshoofd, of *f* 29:6:• het dubbel hectoliter.

Voor het *binnenlandsche bier*, tegen twee en twintig stuivers de ton, of veertien stuivers het hectoliter.

Voor de *bier-azijn*, tegen gelijke belasting van twee en twintig stuivers de ton, of veertien stuivers het hectoliter, en eindelijk

Voor de *kunst-azijn*, tegen *f* 2 : 14 : - de ton, dat is 64 ftoop, of *f* 1 : 14 : het hectoliter.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 44. *Partikuliere credieten, vermis van dokumenten en verlies van goederen.*

Geene partikuliere credieten, ongeautoriseerd verleend door ambtenaren aan belastingfchuldigen en partikulieren, of, omgekeerd, betalingen, door belastingfchuldigen en partikulieren buiten de kantoren en aan ongekwalificeerde ambtenaren gedaan, zullen immer in computatie komen.

Non-productie van bewijzen van betaling, ter zake van voorgewend vermis of voorgewende vernietiging, of in het ongereede raken der kwitantie, zal den zich pretenderende geacquitteerde niet te ftade komen.

Ook niet het vermisfen, verongelukken, verbranden of op eenige andere wijze te leur gaan van verimposte, of voor de regten nog gedebiteerde impost-fubjecte fpeciën, ten zij alleen bij onvervoerden turf in de veenderijen, of opiage van andere impost-fubjecte fpeciën in de publieke entrepôts, en dan nog flechts in de finguliere gevallen, dat er krachtens de fpeciale wetten termen toe zullen worden gevonden.

PEILINGEN, ROEIJINGEN, PROEVINGEN, METINGEN, WEGINGEN EN VISITATIEN.

Art. 45. *Geene peilingen, noch vifitatiën, admisfibel dan van daartoe gecommitteerde ambtenaren.*

Geene peilingen, wegingen, metingen, roeijingen, proevingen, vifitatiën, of eenige andere exploiten, acten of daden, ftrekkende — om den aard, de hoeveelheid of andere hoedanigheid van impost-fubjecte fpeciën te conftateren, of waren en koopmanfchappen, welke hieronder niet zouden behooren, er van vrij te kennen, — ook om deswege, conform de algemeene en fpeciale wetten op de indirecte belastingen, vifitatiën in huizen, fchuren, bergplaatfen, rij-, voer- en vaartuigen te doen, of den lande in en uitgevoerd wordende waren en koopmanfchappen, pakken en vaten te vifiteren, — of wel om de bij de indirecte belastingen geconcerneerde trafijken, fabrijken en panden op te nemen en de capaciteit van dezer vaten, ketels en kuipen, mitsgaders derzelver inrigting overeenkomftig de voorfchriften der wet, en de verdere naleving der voorfchriften van dien te conftateren, — zul-

Algemeene wet op de invordering der Indirecte belastingen van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

len mogen plaats hebben of bewerkstelligd worden, dan door expresselijk hiertoe gecommitteerde ambtenaren.

Art. 46. *Geene peilingen of visitatiën admissibel of valide dan verrigt door twee personen.*

Desgelijks zullen geen der acten, exploiten of daden, in het voorgaande artikel omschreven, in regten admissibel zijn, ten zij verrigt en bekrachtigd door twee ambtenaren, waarvan, voor zoo veel de peilingen, weginen, metingen en visitatiën aangaat, in art. 49, 50 en 51 hier na volgende omschreven, immers de eene de kwaliteit moet bekleeden van ijker, roeijer, proever, teller, meter of weger, naar gelang van den aard der waren, welke op te nemen, of der werkzaamheden, welke te verrigten zijn.

Art. 47. *Nadere verklaring op de beide voorgaande artikelen.*

Onder de ambtenaren, welke bevoegd zijn tot het doen van peilingen en visitatiën, behooren niet slechts de ambtenaren van de indirecte belastingen, maar ook zoodanige Rijks ambtenaren uit een ander vak, mitsgaders provinciale en stedelijke of plaatselijke geëmploijeerden, als welke bij eene speciale acte hiertoe gecommitteerd zijn, of door de bijzondere wetten op de middelen hiertoe zijn bevoegd verklaard.

Het zal insgelijks niet volstrekt benoodigd wezen, dat de *twee* ambtenaren, welke tot de acten of exploiten van wegen, meten, roeijen, proeven of visiteren gevorderd worden, *beide* zijn geëmploijeerden, of, als boven geautoriseerden der indirecte belastingen; zullende het, bij ontstentenis van andere ambtenaren, aan dien van de evengemelde belastingen, welke het exploit staat te doen, verbleven wezen, om in dat geval en behoudens het vereischte des voorgaanden artikels, zich een ander publiek persoon te assumeren.

Art. 48. *De ambtenaren tot de peilingen en visitatiën bevoegd gehouden om hiervan te doen blijken.*

De ambtenaren der indirecte belastingen, mitsgaders derzelver geautoriseerden en geassumeerden, zullen steeds in staat moeten wezen om van hunne bevoegdheid tot het doen van exploiten te doen blijken, door de exhibitie hunner commissie, akte van aanstelling of die van assumtie, en in het laatste geval, ook van die van hunne *publieke officie.*

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 49. *Tijd en wijze van wegingen, metingen, roeijingen en proevingen.*

De wegingen en metingen, roeijingen en proevingen van ingevoerde of uitgevoerde, of aan de markt gebragt wordende impost-subjecte speciën, en mitsdien de zoodanige dezer werkzaamheden, welke moeten strekken ter verzekering of beveiliging der regten van den lande, zullen alleen plaats mogen hebben op den voet als voren *na* den opgang en *vóór* den ondergang der zon, en met in achtneming van zoodanige plaatselijke maatregelen van policie, als tot veiligheid der ingezetenen en de goede orde in de gemeente zijn daargesteld.

Alleen de directeur der indirecte belastingen in de provincie of de hoogste ambtenaar der indirecte belastingen in het arrondissement, zal dispensatie en verlof kunnen geven tot vroeger of later arbeid. — Voorts zullen geene wegingen, metingen, roeijingen of proevingen kunnen of vermogen plaats te hebben, dan met voorkennis van de superieuren der hiertoe gecommitteerde ambtenaren, ten zij in bijzondere gevallen, of die van suspicie wegens fraude of verkeerde aangifte, in welk geval dezelve geacht zullen worden gelijk te staan met de hierna te vermeldene visitatiën en, onmiddellijk na den afloop, door de wegers, meters, roeijers en proevers, bekend zullen moeten worden gemaakt aan de over hen gestelde ambtenaren.

Art 50 *Tijd en wijze van peilingen, visitatiën en verdere acten van surveillance, in geslotene panden, trafijken en fabrijken.*

Voorzien van hunne commissiën en verdere als boven benoodigde acten, zullen de ambtenaren, tot de peilingen en visitatiën gecommitteerd, de bevoegdheid hebben om van zonne opgang tot zonne ondergang, de trafijken, fabrijken, koolgroeven, mijnen, wijngaarden, ongebouwde erven en gebouwde of ongebouwde bergplaatsen, winkels en alle verdere panden te visiteren, tot welker bezit of gebruik de admissie of kennisdraging benoodigd is van de administratie der indirecte belastingen, of in welke eenig bedrijf of accessoir van bedrijf wordt uitgeoefend, op welks product de ophef der belasting gevestigd, of hetwelk, krachtens de wetten, aan eenige verificatie onderhevig is.

Ook die panden, pakhuizen en erven, zullen gesubjecteerd wezen aan de visitatie als boven, welke de houders, bezitters of gebruikers volgens de speciale wetten

Algemeene wet op de invoring der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

verpligt zijn aan de administratie bekend te maken als bergplaatsen der gecrediteerde speciën.

Art. 51. *Vervolg van dien.*

Ook bij nacht zal de opgemelde visitatie in de panden, fabrijken en trafijken mogen plaats hebben, bij de eerste § des voorgaanden artikels opgenoemd, wanneer in dezelve gewerkt wordt.

Dit laatste geene plaats hebbende, zal de visitatie vóór zonne opgang of na zonne ondergang niet vermogen bewerkstelligd te worden, ten zij de hiertoe gedespicieerde ambtenaren der indirecte belastingen vergezeld zijn van een op den voet van art. 58 te verkrijgen lid des plaatselijken bestuurs, of van een publiek persoon, welke daartoe door den voorzitter van het plaatselijk bestuur zal worden gecommitteerd.

De perquisitiën der geëmploijeerden van de indirecte belastingen, in voege als voren, zullen zich niet mogen uitstrekken tot de huizen, erven en panden van partikulieren, dan alleen bij dag, met adsistentie der lokale autoriteit, zoo veel het onvrije territoir aangaat [en daar buiten], en, met autorisatie van den vrederegter van het kanton, waarin het te visiteren pand of erf gelegen is, en welk ambtenaar, tot zoodanige autorisatie termen vindende, zijnen griffier, deurwaarder of ander publiek persoon zal committeren om de gemelde geëmploijeerden in het doen van hun exploit te adsisteren.

Art. 52. *Tijd en wijze van visiteren van schepen, schuiten, wagens, karren, waren en koopmanschappen.*

Gedekt door hunne commissiën en op den voet als voren, doch ten allen tijde bij dag en bij nacht, zullen de ambtenaren der indirecte belastingen, hunne gecommitteerden en geassumeerden de bevoegdheid hebben alle van buiten het Rijk komende of op het onvrije territoir circulerende en niet door of van wege de ambtenaren der wachten gesurveilleerde of ingeklaarde schepen en vaartuigen, en rij- en voertuigen te visiteren en te onderzoeken, of op, of in dezelve ook eenige aanvoer of vervoer van impost-subjecte speciën plaats hebbe, strijdig met de bestaande wetten op de indirecte belastingen.

Stil liggende geslotene vaartuigen zullen echter van de visitatie bij nacht zijn uitgesloten, gelijk de schepen van meer dan veertig zeelasten of 80 ton zulks zullen zijn op hunnen togt naar de plaats hunner bestemming, ten

zij wanneer de visitatie varende en zonder oponthoud kunne plaats grijpen.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Dit het geval niet zijnde, zal het onderzoek moeten bewerkstelligd worden ter plaatse der bestemming, of bij dezer te verren afstand en de ambtenaren redenen van wetenschap vermeenende te hebben, in de eerste gepasseerd wordende losfings-plaats, op kosten van ongelijk en onder behoorlijke verantwoording.

Art. 53. *Voorziening omtrent de gevisiteerd wordende waren en koopmanschappen.*

De geëmploijeerden zullen bij deze visitatiën bevoegd zijn, de pakken, kisten, vaten en andere fustagiën te openen, en dezer inhoud te onderzoeken.

Zij zullen niet te min verpligt wezen bij dusdanige visitatie alle omzigtigheid te gebruiken, de geopende fustagiën en emballagiën weder toe te maken, en zich te onthouden van, onder pretext van de voorschrevene recherche en visitatie, de goederen te beschadigen, op pene van dubbele vergoeding der toegebragte schade, ter begrooting van den directeur der provincie, onder welkers jurisdictie de schade is toegebragt, of des noods van de generale directie der indirecte belastingen, en behoudens in allen gevalle wederzijdsch beroep op eene nadere regterlijke decisie.

Art. 54. *De belanghebbenden uit te noodigen om present te zijn.*

De ambtenaren zullen, alvorens tot de respective hier boven gedetailleerde visitatiën over te gaan, de aanwezige eigenaren, gebruikers of belanghebbende van dit hun voornemen verwittigen, en dezelve uitnoodigen, om daarbij tegenwoordig, en hun in de uitvoering hunner werkzaamheden, zoo veel de wet dit den belanghebbenden oplegt, behulpzaam te zijn.

De trafikanten, fabrikanten en andere, welke verpligt zijn van hun bedrijf voorafgaande aangifte te doen aan de administratie der indirecte belastingen, mitsgaders de verdere, bij art. 18, 19 en 20, hier boven opgetelde personen, nalatig zijnde om, in verband met het bij die artikelen gepresčribeerde, dadelijk aan de vordering der ambtenaren te voldoen, zullen deze deswege de bekeuring doen en het proces-verbaal opmaken wegens resistentie, zoo als bij de afdeeling der bekeuringen is voorgeschreven.

Onbeheerde schepen, schuiten en voertuigen of goede-

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

ren, tot welkers beschutte zich niemand voordoet, zullen dadelijk geopend, en verder in beslag genomen mogen worden, wanneer er strijdig met de bestaande wetten op ongeoorloofde plaatsen en ongeoorloofde wijze impost-subjecte speciën in worden gevonden.

Art. 55. *De belanghebbenden uit te noodigen tot exhibitie hunner dokumenten.*

De ambtenaren zullen van de eigenaren, directie-voerende of andere personen, welke hun van wege de belanghebbenden bij de visitatiën adsisteren, vermogen af te vorderen de exhibitie van zoodanige registers, bewijzen van aangifte en andere dokumenten, als krachtens de speciale wetten aan hen vertoond moeten worden, en kunnen strekken om hunne visitatiën het doelmatig effect te doen sorteren.

Oponthoud te dezen, zal als resistentie, geheele nalatigheid, in overeenstemming met de afdeeling der straffen, als fraude behandeld worden.

Art. 56. *De belanghebbenden uit te noodigen tot exhibitie hunner ketels, kuipen, vaten en gereedschappen.*

Insgelijks zullen de ambtenaren op den voet en onder de penaliteiten, als hier boven in art. 55 zijn omschreven, kunnen vorderen de exhibitie van alle kuipen, ketels, koelbakken, vaten en gereedschappen, mitsgaders de bergplaatsen tot het bedrijf benoodigd, waarvan zij de fabrijk, trafijk of werkplaats komen inspecteren.

Het constateren der ruimte, anders dan door waterijking, zal hun bij partikuliere instructie worden voorgeschreven.

Ingeval van waterijking zullen de bedienden der fabrijk of trafijk hun behulpzaam moeten zijn, op pene van in de boete te vervallen, bij de afdeeling der resistentie op weigering of nalatigheid te dezen toegepast.

Art. 57. *Bepalingen omtrent de kosten van wegingen, metingen, roeijingen en proevingen, mitsgaders voor die van meting en ijking der ketels en kuipen.*

Alle kosten van wegingen, metingen, roeijingen en proevingen of tellingen, ter constatering van het bedrag en den aard of natuur der impost-subjecte speciën, welke den lande ingebragt, uitgebragt, of der entrepôts ingeslagen of daaruit afgeleverd zullen worden, zullen ko-

men voor rekening van den belastingschuldigen of andere belanghebbenden, overeenkomstig de plaatselijke tarieven.

Alle arbeidsloonen en uitschotten wegens dusdanige wegingen, metingen, roeijingen en proevingen of tellingen, *tot nadere verifieatie*, zullen op den voet der speciale wetten komen ten koste van ongelijk.

Gelijke bepalingen zullen moeten in acht genomen worden, bij het meten en ijken of op eenige andere wijze constateren en bepalen der ruimte van ketels, kuipen, vaten en gereedschappen van nieuw aangelegde, mitsgaders het nader verifiëren derzelve in de bestaande trafijken, fabrijken en werkplaatsen der belastingschuldigen, voorgeschreven bij de partikuliere wetten op de middelen, voor zoo ver eenige verandering in dezelve is voorgevallen, of bij verificatie, in cas van suspicie, bevonden mogt worden zonder voorkennis te zijn gemaakt.

De eerste verificatie bij de introductie der middelen, en in de reeds bestaande fabrijken en trafijken is kosteloos.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 58. *Voorschrift, hoedanig de adsistentie van het plaatselijk gezag of van den vrederegter, tot het doen van opgemelde visitatiën, verificatiën, en peilingen te vorderen.*

In de gevallen, dat overeenkomstig art. 51 dezer algemeene wet, of wel krachtens verdere en nadere bepalingen, de visitatiën, hier boven vermeld, zouden moeten plaats hebben in de panden, trafijken en fabrijken, bij de eerste § des 50sten artikels opgenoemd, en ten bijweze van een lid of ambtenaar des plaatselijken bestuurs, zal de superieure ambtenaar der indirecte belastingen in het distrikt of arrondissement, of wel bij dezer vervanging, wanneer er *periculum in mora* is, de hoogste plaatselijke ambtenaar van evengemeld vak, aan het gemeentebestuur of dezes voorzitter, de schriftelijke aanvrage doen om de benoodigde adsistentie, met uitdrukking van den tijd des exploits, het oogmerk, de plaats alwaar, en eindelijk de persoon en het bedrijf des genen, bij wien de visitatie begeerd wordt.

In de gevallen dat dusdanige visitatiën zouden moeten plaats hebben in de huizen, erven of panden van partikulieren op het vrije territoir, en gevolgelijk op autorisatie van den vrederegter, in het kanton, zal alleen de superieure ambtenaar der indirecte belastingen in het arrondissement, de schriftelijke aanvrage doen in maniere als boven.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

De voorzitter des bestuurs zal de begeerde adsistentie verleenen ten pericule en risico van den genen, die dezelve zal gevraagd hebben. Hetzelfde zal geschieden door den vrederegter, wanneer er overigens termen zijn om de gevraagde autorisatie te verleenen.

De ambtenaren eenig oponthoud ontmoetende, zullen van de onder hun bereik zijnde middelen van surveillance moeten gebruik maken, ten einde de zaak niet uit haar geheel gebragt worde, doch dien onverminderd zich, met hun bezwaar wegens het aangebragte oponthoud, dadelijk bij hunne superieuren adresseren.

De voorzitter of de leden van het bestuur, welke bevonden zullen worden de adsistentie in het eerste geval geweigerd, vertraagd of illusoir gemaakt te hebben, zullen *personeel* voor de schaden in regten kunnen worden aangesproken.

Daarentegen zal de officier der plaats, het lid des bestuurs, de griffier of deurwaarder van den vrederegter, of ander publiek persoon, wiens adsistentie verleend wordt, overeenkomstig een nader te bepalen tarief, deswege in billijkheid kunnen declareren, doch, bij het exploit, van zijne kwalificatie of van het bewijs zijner kwaliteit moeten voorzien zijn.

BEKEURINGEN.

Art 59. *Hoedanig de bekeuringen aan te vangen.*

De ambtenaren, bij deze generale en de speciale wetten bevoegd verklaard tot het doen van exploiten, visitatiën, peilingen en alle andere daden van exploiten van surveillance en recherches, breeder bij art. 46 dezer wet omschreven, zullen, wanneer hun iets wedervaart, het geen hun strijdig voorkomt met de verpligting van de belastingschuldigen en partikulieren, in de eerste plaats zulks vertoonen aan de belanghebbenden, wanneer deze hun geene voldoende explicatie deswege kunnen geven, of hunne onschuld betoogen, zullen zij dezelve naar den aard des misdrijfs, overtreding of verzuim bekeuren, en van hun wedervaren hunne superieuren in *officio* kennis geven, ten einde de overtreder, overeenkomstig de bestaande wetten en de manier van procederen, kunne worden achtervolgd.

Art. 60. *Proces-verbaal.*

Om dit geregeld en met orde te doen, zullen de be-

keurders op heeter daad, immer zoo spoedig mogelijk, na de bekeuring, en in tegenwoordigheid van den bekeurder van hunne bevinding een naauwkeurig relaas of proces verbaal dresseren, en den bekeurder, ter teekening nevens hen, moeten aanbieden.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 61. *Formaliteiten in acht te nemen bij het oprigten van het proces-verbaal.*

Het proces-verbaal zal voor den vrederegter moeten worden beëedigd door de beambten of attestanten en vervolgens geregistreerd binnen de acht-en-veertig uren na de bekeuring.

Art. 62. *Inrigting van het proces-verbaal.*

Het proces-verbaal zal moeten behelzen het beknopt en waarachtig verhaal der fraude of andere overtreding, met aanduiding van personen, dag, plaats en omstandigheden, het artikel der wet, waar tegen gezondigd is, en de applicatie der boete.

Het zal daar te boven moeten voldoen aan zoodanige verdere vereischten, als tot een goed geconstitueerd en in regten valide proces verbaal gevorderd en nader voorgeschreven zal worden.

Art. 63. *Hoedanig te handelen in geval van resistentie.*

Wanneer de geëmploijeerden verhinderd mogten worden in het uitoefenen hunner functiën, zullen zijlieden, alvorens tot het dresseren van het proces verbaal over te gaan, op den voet van art. 9, zich moeten begeven bij de hoogere autoriteiten, ten einde de adsistentie te bekomen, welke hun tot het volvoeren der hun bevolene werkzaamheden benoodigd is, en van hun wedervaren melding maken in het proces-verbaal van resistentie.

Art. 64. *Geloof hetwelk aan de processen-verbaal moet worden gegeven.*

De verbalen of relazen der ambtenaren wegens derzelver handelingen en ambtsverrigtingen, worden als publieke acten aangemerkt en voor volkomen bewijs gehouden, ten zij het onbestaanbare van dezelve, of het tegendeel van hetgeen daaruit zoude moeten bewezen worden, klaarblijkelijk wordt aangetoond.

De voorsz. verbalen en relazen hebben, voor zoo verre dezelve verklaringen mogten inhouden omtrent verrigtingen of daden van andere personen, geene kracht van publieke acten, doch zullen, te dien opzigte, door den

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

regter, naar gelang der omstandigheden, voor getuigenis kunnen worden gehouden.

Art. 65. *Tijd tot het doen van bekeuringen en dresseren of recolleren der procesfen-verbaal.*

De bekeuringen zullen mogen gedaan, en de procesfen verbaal, ingeval van bekeuringen, moeten opgerigt worden, op alle de dagen des jaars dat hiertoe aanleiding zal gegeven of termen mogten aanwezig zijn, en mitsdien ook op de zon- en feestdagen.

Deze voorziening zal zich insgelijks uitstrekken tot de formaliteiten, bij het oprigten der procesfen-verbaal gevorderd, en aan de obfervantie van bepaalde termijnen gehouden

De visitatiën en peilingen zullen over zulks mede op deze dagen kunnen plaats grijpen, bijaldien de algemeene dienst van het Rijk, of de gedragingen der belastingschuldigen of andere partikulieren deze afwijking van de gewone voorschriften van policie zouden mogen noodzakelijk maken.

Art. 66. *Verzwijging of verheeling van bekeuringen.*

De ambtenaren, welke zouden mogen bevonden worden eenige overtreding verheeld, eenige bekeuring verzuimd, of eenig proces-verbaal verdonkerd te hebben, zullen onmiddelijk uit 's lands dienst ontslagen en verder, naar bevind van zaken, overeenkomstig de bestaande wetten, gestraft worden; het goed-regt van den publieken aanklager of regtsvorderaar, jegens de daarin geconcurreerd hebbende overtreders, zal, dien onverminderd van kracht blijven, zoo lang de wet hetzelve niet doet verjaren.

Art. 67. *Knevelarij der ambtenaren.*

Zoodanige geëmploijeerden daar en tegen, welke onbevoegd eenige bekeuring doen, lieden trachten te dringen tot afmaking van ongegronde calanges, of van hunne kwaliteit misbruik maken om dezelve daarmede te bedreigen en geld af te persen, zullen, naar bevind van zaken, voor de ongefundeerde calanges aansprakelijk zijn, onverminderd het ontslag uit 's lands dienst, of zoodanige straffen als dezelve te dier zake en wegens bijkomende aggraverende omstandigheden zouden mogen hebben geïncurreerd.

BOETEN EN STRAFFEN.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 19 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 68. *Algemeene regel omtrent de toepasselijkheid der straffen, in dit hoofddeel vervat, op alle misdrijven en overtredingen der algemeene en bijzondere wetten tot den ophef der indirecte belastingen.*

Geene misdrijven noch overtredingen, gepleegd in materie van indirecte belastingen, en tegen de tot den ophef van dien geëmaneerde wetten, zullen bij derzelver ontdekking kunnen ongestraft blijven; maar naar derzelver aard gerangschikt moeten worden onder eene der graden van misdrijf of overtreding, op welke bij de tegenwoordige afdeeling der wet de respective boeten, straffen en penaliteiten zijn bepaald.

Geene boeten of straffen zullen kunnen derogeren aan 's Rijks regt op den gefraudeerden impost, welke bij preferentie en steeds boven de boete zal moeten verhaald worden.

Art. 69. *Graden van misdrijf of overtreding.*

De overtredingen der wetten op de indirecte belastingen verdeelen zich in de vier navolgende hoofdsoorten:

1°. De zoodanige waarbij resistentiën plaats hebben;

2°. De zoodanige, welke vergezeld gaan van verkorting van 's Rijks inkomsten of pogingen om dezelve te verkorten;

3°. De zoodanige, waarbij formaliteiten verzuimd zijn, die zonder *animus fraudandi* echter tot benadeeling van 's Rijks inkomsten zouden hebben kunnen aanleiding geven; en

4°. De zoodanige, waarbij formaliteiten geomitteerd zijn, welke slechts van invloed kunnen wezen op de policie der middelen.

Art. 70. *Eerste soort van overtredingen, of die van resistentiën.*

Onder de eerste soort van overtredingen worden gerangschikt alle resistentiën, welke zich, naar derzelver aard, verdeelen in drie graden of onderdeelen.

Eerste graad van resistentie, zijnde die van feitelijkheid en geweld.

Hiertoe zal gebragt worden:

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 40.)

Het openlijk wederstaan en zich met daden van geweld verzetten tegen de ambtenaren der indirecte belastingen in de uitoefening van derzelver officie.

Het aanranden en beleedigen der ambtenaren op de publieke wegen en plaatsen, of in hunne bijzondere woningen met woorden en daden. En eindelijk

Het plegen van geweld of molest aan derzelver huizen, huisgenooten, goederen, bezittingen, het opzetten en verleiden van anderen om deze misdrijven te plegen.

Tweede graad van resistentie, zijnde die met woorden zonder daden.

Hiertoe zal gebragt worden:

Het beleedigen der ambtenaren met woorden of gebaarden op openbare plaatsen, of in partikuliere huizen; en

Het opzetten en verleiden van andere om zulks te doen en te bestaan, en aldus het zij in persoon, het zij door anderen, de ambtenaren, ter zake van hunne functiën, in hunnen goeden naam en faam te benadeelen.

Derde graad van resistentie, zijnde die van vertraging, ophouding of eludering van der ambtenaren werkzaamheden.

Hiertoe zullen behooren:

Het weigeren van visite, toegang, visitatie, exhibitie van dokumenten of verhinderingen van andere werkzaamheden, welke krachtens de wet hun waren opgedragen te exsecuteren; en

Het vertragen van dien door het niet ten bepaalden tijde hiertoe in de gelegenheid te zijn of de ambtenaren hiertoe in de gelegenheid te stellen.

Benevens zoodanige verdere hindernissen, als den ambtenaren in het uitoefenen hunner functiën zouden mogen worden toegebragt, en bereids bij de generale en speciale wetten onder de resistentie zijn gerangschikt. Personele beleedigingen den ambtenaren anders dan in hunne functiën, of op de publieke straten, markten, in hunne bijzondere woonhuizen of de panden der belastingschuldigen of bekeurden, alwaar zij door hunne ambtsbezigheden geroepen wierden, aangedaan — en mitsdien de zoodanige welke hun bejegenen in herbergen, koffijhuizen, sociëteiten en dusdanige plaatsen van uitspanning of

vermaak, -- zullen, niet als resistentie van 's Rijks dienst maar als overtredingen jegens *partikuliere* personen moeten achtervolgd worden.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 71. *Tweede soort van overtredingen, of die van gepleegde of getenteerde fraude.*

Onder de tweede soort van overtredingen worden gerangschikt alle fraudes, welke volkomen geperfecteerd zijn, mitsgaders alle pogingen tot fraude.

Hiertoe zullen behooren:

Bij de belastingen, geheven wordende bij den invoer.

Het voorbij zeilen, voorbij varen, voorbij rijden, of op eenigerhande wijze passeren der uiterste wacht met impost-subjecte speciën, zonder deswege aangifte te doen.

Het minder aangeven van impost-subjecte speciën, dan men invoert.

Het voor scheeps consumtie aangeven van een gedeelte der lading.

Het schenden der zegels van de ladingsplaats.

Het clandestien of anders dan op gepermitteerde los- en ligtings-plaatsen ontladen of afladen van impost-subjecte speciën.

Het breken der lading binnen de los- of ligtings-plaatsen, zonder consent.

Het inslaan der goederen, zonder consent.

Het inslaan van dien, zonder verificatie van kwantiteit en kwaliteit.

Het inslaan van dien, zonder het stellen van cautie.

Bij de belastingen, geheven wordende bij de fabrikagie.

Het emploijeren van fabrijken, trafijken, het vervenen van gronden, het cultiveren van den wijnstok, het delven van steenkolen, zonder voorkennis.

Het emploijeren, vervenen, cultiveren en delven als boven, na voorkennis, doch zonder consent, vóor zoo verre het consent bij de wet vereischt wordt.

Het clandestien fabriceren, zieden, venen en delven.

Het leggen van vuur onder de ketels, het gereed maken van beslag in de kuipen of bakken, het vullen der zeepzieders ketels, het ter gisting of verzuring stellen in de werken der kunst-azijnmakers, en wat dies meer is van werkzaamheden, waartoe eene aangifte of consent ver-

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. nº. 49.)

eischt wordt, zonder aangifte of zonder het vereischte consent.

Het vroeger aanvangen dezer werkzaamheden dan het biljet van aangifte medebrengt.

Het later werken, dan het consent, de prolongatiën, bij de partikuliere wetten toegestaan, of de bepalingen dezer wetten, veroorloven.

Het gebruiken van grootere of meerdere kuipen, vaten of beslagbakken en gereedschappen, dan zijn aangegeven.

Het niet behoorlijk bijhouden van het register der branders.

Het ontdekken van beslag, bewerkte speciën of andere onderdeelen of gedeelten van fabrikagie, ter plaatse daar dezelve niet behooren.

Het verplaatsen van nummerpaaltjes, van reeds gemeten en opgenomen veen, bij partijen ongemeten en onopgenomen veen, of het valschelijk met het teeken der meters of tauxateurs voorzien van dusdanige paaltjes.

Het opbreken van veen vóór de opmeting of opneming.

Het wegnemen van dien na de opmeting of opneming, doch vóór de taxatie.

Bij de belastingen, wegens welke afschrijving verleend wordt bij den uitvoer ter negotie.

Het niet uitvoeren van ter negotie gedeclareerde impost-subjecte speciën.

Het minder uitvoeren, dan op de biljetten vermeld is.

Het afleveren en uitvoeren van speciën of waren van mindere afschrijving dan de gedeclareerde.

Het schenden der zegels.

Het breken der lading en ontladen of overdoen van impost-subjecte speciën binnengaats, en op het territoir van den Staat, anders dan in de gevallen, bij de speciale wetten uitgezonderd.

Het ontladen buitengaats, doch op de kusten, anders dan in de gevallen van stranding en voorziening als boven.

Het gebruiken der voor negotie uitgeklaarde waren tot scheeps-consumtie.

Bij de impost op de schepen of het binnenlandsch lastgeld.

Het gebruiken van schepen en vaartuigen, in de ter-

men der belasting vallende, zonder dezelve te hebben doen meten en branden.

(Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.))

Het gebruiken der gemeten of geijkte en gebrande schepen, zonder deswege binnen de termijnen, bij de wet bepaald, een lastbrief te hebben genomen.

Het vergrooten of doen vergrooten der schepen en vaartuigen, zonder consent der daartoe bevoegde ambtenaren.

Het gebruiken van vaartuigen, welke aldus clandestien vergroot zijn, of in het algemeen van grootere capaciteit, dan waarvoor dezelve gebrand, en de scheepspapieren uitgegeven zijn.

Het uithakken, wegnemen of veranderen der merken.

Het zonder consent vertuigen, veranderen der schepen en vaartuigen, waardoor eene meerdere belasting van dezelve verschuldigd zoude worden dan van dezelve werkelijk wordt betaald.

Het gebruiken der schepen en vaartuigen, tot een ander en hooger belast gebruik, dan waarvoor dezelve zijn aangeslagen.

Het tot andere einden emploijeren der vrijgestelde schepen en vaartuigen, dan waartoe aan derzelver eigenaren de vrijdom van dusdanige vaartuigen is verleend.

Het clandestien gebruik van te koop liggende schepen.

En eindelijk alle zoodanige overtredingen der wetten, als direct het voornemen denoteren tot verkorting van 's Rijks geregtigheid, of immers en in allen gevalle bij ongestoorden voortgang zulks regtstreeks of onmiddellijk ten gevolge zoude gehad hebben of kunnen hebben, of geen ander doel konde hebben dan om de surveillance der ambtenaren te eluderen of te misleiden.

Art. 72. *Derde soort van overtredingen, of die van het verzuim van formaliteiten, welke tot benadeeling van 's Rijks inkomsten zouden hebben kunnen aanleiding geven.*

Onder de derde soort van overtredingen worden gerangschikt alle verzuimen van formaliteiten, welke zonder *animus fraudandi* tot verkorting van 's Rijks inkomsten zouden hebben kunnen aanleiding geven.

Hiertoe zullen behooren:

Het oprigten of in gereedheid brengen van eenige fabrijk of trafijk, waartoe eene voorafgaande aangifte vereischt wordt, zonder zoodanige aangifte.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Het aanschaffen, uitbreiden en vergrooten van dien, zonder aangifte.

Het aanleggen van nieuwe of andere bergplaatsen dan de opgegevene, zonder voorkennis.

Het aanschaffen van meerdere of andere beslagbakken, kuipen en vaten of gereedschappen, of wel het vergrooten van dien, zonder aangifte.

Het vroeger of later stoken, zieden of werken, dan de aangifte of prolongatie, mits niet excederende de twee uren, als wanneer zulks zoude vallen in de termen van fraude.

Het wegnemen der wallen van de veenlieden, of het reppen of roeren der gronden, waarop het veen is gespreid geweest, vóór het tijdstip, door de wet toegestaan.

Het niet stellen van paaltjes of bordjes, den baggerlieden van turf voorgeschreven, waarvan het verzuim bewezen kan worden door den veenman zelven of met zijn medeweten te zijn begaan.

Het niet juist opgeven van alle de toegangen tot de ladingplaatsen der verzegeld zullende worden of verzegelde schepen, ten zij opzettelijk of van heimelijk gepraktiseerde de toegangen, als wanneer zulks op den voet van fraude gestraft zal worden.

En wijders alle zoodanige niet opzettelijke verzuimen, als tot nadeel van den lande hadden kunnen uitloopen.

Art. 73. Vierde soort van overtredingen, of die, waarbij formaliteiten geomitteerd zijn, welke slechts van invloed kunnen wezen op de goede policie der middelen.

Onder de vierde of laatste soort van overtredingen worden gerangschikt alle verzuimen van formaliteiten, welke slechts van invloed kunnen wezen, op de goede policie en administratie der middelen.

Hiertoe zullen worden gebragt en behooren:

Het inslaan van geconstateerde impost-subjecte speciën van buiten 's lands, alvorens het consent tot den inslag, of kwitantie van betaalden impost bekomen te hebben.

Het gebruiken van andere kuipen of vaten van mindere dan de aangegevene inhoud.

Het aangeven van de eene specie van goederen voor de andere of het afleveren van of verwisselen met eene andere dan de aangegeven specie, hoezeer daardoor 's lands regten noch zekerheid niet zouden mogen verkort worden.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Het ongeconsenteerd vertimmeren van vaartuigen, zonder vergrooting.

Het veranderen van klasse der vaartuigen buiten voorweten der ambtenaren, doch ook buiten schade van den lande.

Het niet plaatsen van uithangborden, opschriften en namen, daar, waar zulks van 's Rijks wege gevorderd wordt.

Het wegnemen van de paaltjes of plankjes in de veenderijen voor den laatsten November, of bij later aflevering, voor die aflevering; zoo wanneer de overtreding bewezen kan worden door den veenman zelven of met zijn medeweten gepleegd te zijn.

Het niet terug brengen van biljetten binnen de geprescribeerde termijnen.

Het niet exhiberen van dokumenten, welker vertooning gevorderd kan worden, doch waarvan het verzuim niet kan vallen in de termen van fraude.

Eindelijk al hetgeen, schoon bij deze algemeene en de speciale wetten geboden, zoude mogen zijn nagelaten of, hoezeer daarbij verboden, zoude mogen zijn gepleegd, en niet vallen in de termen der drie eerste klassen van overtredingen.

Art. 74. *Strafbepalingen tegen de overtredingen der eerste klasse, en wel tegen de resistentie van den eersten graad.*

Alle misdrijven van openbare en feitelijke resistentie en geweld, door wie ook gepleegd, zullen crimineel vervolgd worden op den voet, bij de criminele wetten en de manier van procederen aangewezen.

De medewerkers en de ambtenaren, aan wier zorg de publieke rust is aanbevolen, en die zich opzettelijk aan de adsistentie der geëmploijeerden onttrekken, zullen als medepligtigen in de vervolging der zaak betrokken worden.

De toegebragte schaden aan personen en goederen zullen, boven de straffen, door de schuldigen moeten worden gedragen.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen van 26 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 75. *Strafbepaling tegen de resistentie van den tweeden graad.*

Alle beleediging met woorden of gebaarden, en het schelden der ambtenaren met de invordering of surveillance der impositiën belast, zullen, naar gelang van omstandigheden, worden gestraft en gecorrigeerd volgens de wetten en manier van procederen.

Men zal tevens kunnen ageren tot reparatie van eer, en eene geldboete, niet te bovengaande de somma van twee honderd guldens.

De vervolging der zaak zal buiten kosten van den schuldeloozen beleedigden moeten worden voortgezet, en komen voor rekening van den gecondemneerden beleediger of, bij dezes onvermogen, voor die van de administratie.

Art. 76. *Strafbepalingen tegen de resistentie van den derden graad.*

Alle verdere resistentie, niet gebragt kunnende worden tot de eerste en tweede graden, en gerangschikt onder den derden, zullen vervolgd worden als de gewone calanges.

De regtsvorderaar of ander ambtenaar, hiermede belast, zal bevoegd zijn tot den eisch eener geldboete, gelijk staande met het *minimum* der straf, op de fraude bepaald.

Art. 77. *Nadere voorziening nopens de drieërlei strafbepalingen op resistentiën.*

De straffen, in de drie voorgaande artikelen uitgesproken tegen de onderscheidene graden van resistentie, zullen niet bevrijden van die op fraude, bijaldien bewezen zoude mogen worden, dat de resistentie van sluikerij gepaard ging.

Voor zoo veel echter dit het geval zoude mogen wezen bij den derden of laatsten graad van resistentie, zal de straf, hier voor art. 76 uitgesproken, slechts voor de helft geappliceerd en toegevoegd worden aan die ten principale.

Art 78. *Strafbepaling tegen de overtredingen der tweede klasse, of fraudes, gepleegd door zeehandelaren en handelaren.*

Wanneer de overtredingen der tweede klasse zouden mogen bedreven zijn door een zeehandelaar of handelaar, zal de boete bedragen het zes dubbel van den ge-

frandeerden impost, doch nimmer lager kunnen afdalen dan een *minimum* van vijf honderd guldens.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 1s Sept. (Staatsbl. no. 40.)

Bij de herhaling der overtreding zal de schuldig bevonden zeehandelaar of handelaar voor altoos het crediet verbeuren, hetwelk hem bij de administratie der indirecte belastingen zoude mogen geopend zijn.

Art. 79. *Strafbepaling tegen de fraudes der trafikanten en fabrikanten.*

Bijaldien de overtredingen der tweede klasse zouden mogen gepleegd zijn door trafikanten of fabrikanten, zal de schuldige vervallen in eene boete, gelijk staande met het zes dubbel bedrag van den gefraudeerden impost, welke nogtans nimmer lager zal kunnen afdalen dan eene somme van vijf honderd guldens als boven, en het sluiten der fabrijk of trafijk voor zes weken.

Art. 80. *Strafbepaling tegen de fraudes der veerlieden en belastingschuldigen in het lastgeld.*

Ingevalle de overtredingen der tweede klasse zouden mogen gepleegd zijn door veerlieden of eigenaars en bevelvoerders van schepen, als contribuabelen in het lastgeld, zoo zal de schuldige vervallen in eene boete, gelijk staande met het vier dubbel bedrag van den gefraudeerden impost, welke nogtans nimmer lager zal kunnen afdalen dan eene somma van twee honderd guldens.

Art. 81. *Strafbepaling tegen de fraudes, begaan door partikulieren.*

Wanneer de overtredingen der tweede klasse zouden mogen bedreven zijn door partikulieren of personen, niet vallende in de termen der drie voorgaande artikelen, en niet behoorende tot de werklieden en schippers, vermeld in het volgende, zal de boete bedragen het dubbele van den gefraudeerden impost, doch nimmer lager kunnen afdalen dan één honderd guldens voor iederen schuldigen.

Art. 82. *Strafbepaling tegen de medepligtigheid aan fraude der schippers, zeelieden, loodsen, sjouwers en verdere vervoerders of verwerkers van impost-subjecte speciën.*

Alle schippers, zeelieden, sjouwers, voerlieden, wagenaars en verdere tot het verwerken van goederen gebruikt wordende personen, welke niet dadelijk als sluikers, maar als medepligtigen der sluikers geactionneerd en schuldig bevonden zijn, zullen, ieder voor hun hoofd,

Afgemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

aansprakelijk wezen voor eene boete, gelijk staande met de helft van die, in het voorgaande artikel uitgedrukt, of tweemaal den gefraudeerden impost, mits niet te boven gaande de som van vijf honderd guldens, noch minder bedragende dan die van vijftig guldens.

Art. 83. *Confiscatie der gefraudeerde goederen en der vaar- of rijtuigen, fustagiën, en wat dies meer zij.*

De gefraudeerde impost-subjecte speciën, mitsgaders, in geval van clandestinen invoer, ontlading, vervoer of gepretexteerden uitvoer, de schepen en vaartuigen, wagens, karren en paarden en hetgeen verder tot den frauduleuzen invoer, vervoer of uitvoer verstrekt heeft, — zullen worden verbeurd verklaard. Met dien verstande, dat, voor zoo ver de schippers of voerlieden onkundig mogten geweest zijn van het aanwezen der impost-subjecte speciën, en zij deze hunne onkunde en onschuld bij een door hen eigenhandig geschreven en geteekend declaratoir zouden mogen bevestigen, en het tegendeel van dien niet blijkbaar is, in dat geval deze verbeurtverklaring der schepen, vaartuigen, wagens, karren en paarden, en hetgeen verder tot den frauduleuzen invoer, vervoer of uitvoer verstrekt heeft, zal cesseren: zullende echter in geval blijken mogt, dat eenig schipper of voerman niet mogt kunnen schrijven, dit declaratoir door een der 's lands ambtenaren, met vermelding van die onkunde moeten worden opgemaakt en door den schipper of voerman met een merkteeken, in tegenwoordigheid van denzelven ambtenaar en twee getuigen, die zulks mede zullen teekenen, na duidelijke voorlezing aan hem gedaan, worden bekrachtigd.

De zeeschippers, gelijk mede de verdere invoerders, of vervoerders, zullen de confiscatie hunner vaartuigen, wagens, paarden en voertuigen kunnen redimeren met de som van een duizend guldens, ten zij dat er, nevens den zich ter redemtie aanbiedenden zeeschipper of voerman, geen bekeurde ten principale ware, op welken het meerder bedrag dan de boete van duizend guldens was te verhalen.

De waarde of het produkt der gesaisisseerde vaar-, voer- of rijtuigen, zal in mindering kunnen strekken op de boete, door den eigenaar derzelve, naar aanleiding des voorgaanden artikels, in hoedanigheid van medepligtigen te incurreren.

Art. 84. *Voorziening omtrent de clandestine fabrijken en trafijken en fabrikagien.*

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 493)

Bij het ontdekken en in werking vinden van der administratie onbekende, niet aangegevene, buiten derzelver weten opgerigte of voor zoo verre de admissie bij de wet vereischt wordt, niet geadmitteerde trafijken en fabrijken, op welker fabrikagie of bewerking de impost gevestigd is, mitsgaders bij het in werking vinden van die, welke als buiten activiteit waren aangegeven, zullen, behalve de boete als boven op de fraude, gesteld in verband met het voorgaande artikel, de gevonden wordende impost-subjecte-speciën en de gereedschappen verbeurd zijn, en deze laatste ten koste van den gecalangeerden uitgebroken worden.

De verbeurd verklaarde doch nog in bewerking zijnde impost subjecte speciën, hetzij in het hierboven omschreven geval van eene clandestine fabrijk of trafijk, of wel van eene clandestine of ongeoorloofde fabrikagie in eene geadmitteerde en in werking zijnde fabrijk of trafijk, zullen geredimeerd moeten worden met de helft der waarde, naar prijscourant.

Tot de uitbreking en wegvoering der verbeurde instrumenten en gereedschappen, zal den ambtenaren den tijd gegeven zijn van acht dagen, na de voltooijing de fabrikagie of bewerking der bij de bekeuring niet gereed zijnde en geredimeerde speciën.

Art 85. *Straffen tegen medepligtigheid en omkooping.*

Alle die genen, welke zich zullen hebben laten gebruiken om eenige lieden om te koopen, alsmede zij, die zich zullen hebben laten omkoopen, of zich zullen hebben ingelaten om hunne personen, huizen, schuren, kelders, pakhuizen, zolders, erven en stallingen, schuiten, schepen, wagens, karren, sleden of paarden te laten gebruiken, ten einde de fraudateurs op eenigerhande wijze daarmede in het sluiken behulpzaam te zijn, zullen als medepligtigen, op den voet van art. 82 hier boven, gestraft worden; zij, die voor hunne eigene rekening anderen zullen hebben omgekocht, zullen als fraudateurs worden gestraft.

Zij, die ambtenaren gecorrumpeerd zullen hebben, zullen worden gestraft en vervolgd, op den voet bij de wetten en manier van procederen gestatueerd.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Art. 86. *Straf bij het niet betalen der boete.*

Alle die gene, welke eenige van 's Rijks regten mogten hebben gefraudeerd, en buiten staat zijn de boeten, daarop gesteld, te betalen, zullen met gevangenis worden gecorrigeerd, welke voor niet minder dan voor zes dagen en voor niet meerder dan voor twee jaren zal worden geïnfligeerd, zullende het geoorloofd zijn lieden, welke geen bekend domicilium hebben, provisioneel te nemen in verzekerde bewaring, ten zij zij behoorlijke zekerheid voor de te incurrerene boete mogten stellen.

Art. 87. *Strafbepaling tegen de overtredingen der derde klasse.*

Alle misdrijven en overtredingen, welke behooren tot de derde klasse, zullen gestraft worden met eene boete, in bedrag gelijk staande met de helft van die, welke bij art. 78 tot art. 86 hierboven ingesloten, uitgesproken zijn tegen de fraude.

Het bepaalde van art. 83, nopens de confiscatie van impost-subjecte waren en middelen van vervoer, zal echter niet in aanmerking komen, doch wel die van art. 84, nopens de verbeurte van zonder consent aangeschafte gereedschappen.

Art. 88. *Strafbepaling tegen de overtredingen en misdrijven der vierde of laatste klasse.*

Alle misdrijven en overtredingen, welke behooren tot de vierde klasse, zullen gestraft worden alleenlijk met eene boete, in bedrag gelijk staande met het *één vierde* van die, welke, bij art. 78 tot art. 86 hier boven ingesloten, als *minimum* tegen de fraude zijn vastgesteld.

Art. 89. *Algemeene voorziening nopens strafbepalingen, welke toepasselijk moeten worden gemaakt op misdrijven, waarbij geen maatstaf gevonden wordt in het bedrag van impost, en die zich behooren te regelen, naar het aantal verzuimde, verdonkerde of geschonden voorwerpen.*

In misdrijven waar het bedrag van den impost niet kan zijn de maatstaf van de begrooting der boete, en die omtrent meer dan één onderwerp tot dezelfde zaak behoorende, gepleegd worden, zoo als bij voorbeeld, het schenden van zegels, het wegnemen, vervalschen of verplaatsen van paaltjes en plankjes van een stuk veen-

land, het verzwijgen van toegangen tot de ladingsplaats van een schip en dergelijke, zal altijd het minimum der boete, en wel, wanneer er slechts eene bekeuring voor dezelfde daad, schoon met herhaalde bedrijven gepleegd, heeft kunnen gedaan worden, niet meer dan eenmaal verschuldigd zijn, zoo echter dat wanneer de onderwerpen, waaromtrent de misdaad gepleegd is, meer dan tien in getal zijn, voor ieder meerder, de boete met een tiende zal worden verhoogd.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

INVORDERING VAN BOETE, STRAFFE EN VERTRAAGDE BETALING VAN IMPOSITIEN OF BORGTOGTEN.

Art. 90. *Prescriptie of verval van preferentie na de bepaalde termijnen van invordering.*

Ten aanzien van de verjaring van de regten des Rijks, alsmede der actiën van publieke aanklagers en regtsvorderaars, wegens misdrijven en overtredingen, zullen, in overeenstemming met het bepaalde bij art. 40, de bepalingen van het gemeene regt worden vervolgd.

In overeenstemming met het bepaalde bij art. 40, zal het regt van parate executie, privilegie en legaal verband, mitsgaders de aanspraak tegen de personele borgen van de belastingschuldigen, niet langer plaats hebben dan gedurende één jaar na dat de belasting dadelijk vorderbaar is en de termen der credietgeving vervallen zijn, te dien effecte, dat, wanneer binnen den gemelden tijd de parate executie niet zal zijn aangevangen, de goederen, krachtens het privilegie of legaal verband en de personele borgen, niet effectivelijk zullen zijn aangesproken en vervolgd geworden, het regt van parate executie, privilegie en legaal verband, mitsgaders de aanspraak op de borgen vervallen zal zijn; zullende, in dit geval, de daartoe gestelde comptabele, dezen tijd verzuimende, tegen den nalatigen debiteur alleen behouden eene personele actie, en het verschuldigde met alle de schaden, welke het Rijk, door zijn verzuim, zoude mogen lijden, ten zijnen partikulieren laste worden uitgetrokken.

Art. 91. *Wijze van invorderen bij parate executie.*

De invordering, welke, krachtens deze algemeene en wijders overeenkomstig de speciale wetten, niet volgens den gewonen regtsdwang, maar bij parate executie, het zij tegen bekende, het zij tegen onbekende goederen en personen zal moeten plaats hebben, zal door de hiertoe

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

gecommitteerde ambtenaren, na de gemaakte of nog te maken wetten, aangelegd en voortgezet moeten worden, volgens de manier van procederen.

Art. 92. Oppositie.

De gedaagde en met parate executie bedreigde of wel elk ander, welke vermeenen zoude bij dusdanige parate executie in deszelfs goed regt benadeeld te zijn, zal vermogen in oppositie te komen, mits dezelve bij korte termijnen en op den voet van de manier van procederen beslist en de zaak getermineerd worde.

Geen appèl of hooger beroep zal hiervan voor den gedaagden kunnen plaats hebben, dan met consignatie van penningen.

De ambtenaar, met de executie belast, zal tot aan het eerste gewijsde superséderen met de volvoering zijner commissie.

Art. 93. Bevoegdheid tot de invordering van regten, boeten en kosten.

Niemand zal bevoegd wezen tot het dirigeren en uitoefenen van het regt van parate executie, of het inCasseren van eenige penningen ter zake van regten, boeten of kosten, dan uitsluitend de ontvanger van de indirecte belastingen over de gemeente, zoo veel de vordering de *regten* alleen betreft, met de daarop te vallen kosten van executie, doch de ontvanger in het arrondissement, of die in de gemeente als zijnen gevolmagten, zoodra er *boeten en kosten* op dezelve bijkomen.

Art. 94. Regten, preferent boven de boete.

Krachtens het privilegie van het Rijk, zullen in alle belanges, waarbij deszelfs regten betrokken zijn, na aftrek der kosten, in de eerste plaats uit het produkt der regtsdwang moeten voldaan worden de verschuldigde impositiën.

Wanneer het bedrag van deze zoude vallen in de termen, dat het *quantum* van het gefraudeerde niet juist kan worden bewezen, zal hetzelve berekend en in de *poursuite* begrepen worden, in verhouding tot de deswege gevorderd wordende boete, dat is van een zesde, een vierde of ander representatief en maatstaf, voor de boete genomen.

Art. 95. *Voorziening in acht te nemen bij wanbetaling van in termijnen voldaan moetende worden impositiën.*

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Bijaldien de parate exsecutie moet plaats hebben ter zake van gecrediteerde impositiën, welke bij termijnen betaald moeten worden, zoo zal het van der contribuabelen zijde laten voortloopen der actie tot het exsecutoriaal arrest aan den ontvanger de bevoegdheid geven, om de overige nog niet verschenen termijnen van dezelfde partij dadelijk in te vorderen.

Wanneer de geëxsecuteerde bankbreukig wordt, zal dezelve aansprakelijk worden voor de onmiddellijke aanzuivering van alle de partijen, wegens welke hij gecrediteerd is.

Een en ander, behoudens het privilegie der borgen, bij de speciale wetten, of wel mede bij het algemeen wetboek, nopens het niet vroeger betalen dan dezer personen engagement medebrengt, toegekend.

Art. 96. *Voorziening bij het te geringe provenu der verkocht wordende goederen.*

Wanneer er redenen mogten zijn om te vermoeden, dat onbeheerde, aangehaalde of gesaisisseerde goederen, ter plaatse waar zij zich bevinden, niet naar derzelver waarde zouden worden verkocht, zal het den Directeur der provincie, vrijstaan dusdanige geslokene en aangehaalde goederen voor 's lands rekening te doen vervoeren naar eene andere provincie, ten einde aldaar openlijk bij exsecutie verkocht te worden.

Art. 97. *Vervolg der straffen en boeten.*

Geene executiën als boven, in materie van litigeuse zaken, dat is van bekeuringen en ter zake van overtredingen of fraudes, zullen door de ontvangers aangevangen noch voortgezet kunnen worden, dan krachtens bekomen vonnis.

Het zal mitsdien aan de ontvangers alleen verbleven wezen, om dusdanige executie, na dat een voordeelig vonnis bekomen zal zijn, voor het pecuniël gedeelte te dirigeren.

In cas van oppositie, wegens exsecutie in ordinaire zaken en van verschenen termijnen of verschuldigde regten, zal de ontvanger [ageren,] dadelijk, het zij verwerende of eischende, zoo als de aard der zaak mede brengt, kunnen ageren, zonder noodig te hebben dat de publieke aanklager vooraf eenig vonnis bekome.

Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. nº. 49.)

Art. 98. *Verpligting der publieke aanklagers of regtsvorderaren, tot het vervolgen der actiën of calanges, bekeuringen en resistentiën.*

Aan de daartoe bevoegde publieke aanklagers of regtsvorderaars wordt de verpligting opgelegd, om van alle misdrijven, overtredingen, bekeuringen en resistentiën in de materie van belastingen kennis te nemen, de proces-verbaal te onderzoeken, en na bekomene autorisatie, de vereischte actie tegen den beklaagden te entameren.

Art. 99 *Transactiën.*

Het zal aan de bekeurden verbleven zijn om tot vermijding van hazardeuse proceduren, in minnelijke schikking te komen en te verzoeken, om wegens de boeten en kosten, doch nimmer wegens de regten te transigeren.

Wegens de dadelijke consignatie der penningen en de bevoegdheid tot voorloopige transactie, behoudens de bekrachtiging der regtsvorderaars en de administratie, zullen de noodige vereischte reglementaire bepalingen door den Koning worden gemaakt.

Art. 100. *Ambtsbetrekkingen tusschen de publieke aanklagers en de administratie, nopens het ter executie leggen der vonnissen.*

Van alle vonnissen en gewijsden zal de publieke aanklager kopij overleggen aan den directeur der indirecte belastingen in de provincie, en zoo veel de ambtenaren in het arrondissement hierin betrokken zijn, ook aan deze.

Art. 101. *Verdeeling van het produkt der boeten en breuken.*

De boeten en breuken geïnkasseerd zijnde, zal van derzelver produkt een staat van repartitie opgemaakt worden en dezelve uitgedeeld moeten worden op den voet, nader door den Koning te bepalen.

Art. 102. *Aanspraakelijkheid op dit produkt en premiën.*

In de verhouding, nader bij de evengemelde bepalingen aan te wijzen, zullen op eene portie der boeten aanspraak hebben alle ambtenaren, militairen en partikulieren, welke in het opsporen en aan den dag brengen van het misdrijf zijn behulpzaam geweest, en het proces-verbaal mede zullen hebben geteekend.

Art.

Art. 103. *Bevoegdheid tot aangiften.* Algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen, van 15 Sept. (Staatsbl. no. 49.)

Tot het doen van aangiften wegens gepleegde fraudes, contraventiën en misdrijven, tegen deze generale en de speciale wetten op de indirecte belastingen, bereids geëmaneerd of nog te emaneren, en in het algemeen tot, en het naauwkeurig letten op de overtreding dezer wetten, worden expresselijk geautoriseerd en gelast alle de daarin betrokken Rijks, provinciale en plaatselijke ambtenaren als boven.

Art. 104. *Vervolging van misdrijven, gepleegd door 's Rijks ambtenaren.*

Alle misdrijven in *officio*, gepleegd door de ambtenaren der indirecte belastingen, zullen achtervolgd en gestraft worden bij zoodanige regtbank, ter zoodaniger rekwisitie, en op zoodanige wijze, als bij de wetten is bepaald of nader zal worden aangewezen.

SLOT-ARTIKEL.

Art. 105. *Remissiën.*

Geene remissiën, vrijdommen of verminderingen van regten zullen kunnen worden ingeroepen, ten zij verleend bij de wet.

Het is echter aan den Koning voorbehouden, om, in afwachting der algemeene wet op de remissiën en vrijdommen, aan zoodanige fabrijken of trafijken, als zulks tot derzelver instandhouding volstrekt noodig hebben, inmiddels zoodanige premiën te accorderen als bevonden zal worden te behooren.

Ter voorkoming der ongelegenheden, welke ter zake van de afschaffing van het middel op het Gemaal, in de noordelijke provinciën zouden kunnen ontstaan, door de verwijlde verimposting van het gemelde onderwerp van belasting, besloot Z. M. den 1sten October, op de voordragt van den Staatsraad, Directeur-Generaal der indirecte belastingen, en het daarop ingewonnen rapport van den Minister van Binnenlandsche zaken en van den Directeur-Generaal der konvooijen en licenten, den Raad van State gehoord, depôts van gemalen tarwe en rogge te doen aanleggen in de noordelijke provinciën, door derzelver Gouver- Wet van 1 Oct. nopens het aanleggen van depôts van gemalen tarwe en rogge in de Noordelijke provinciën. (Staatsbl. no. 52.)

neurs, met overleg van den Directeur-Generaal der indirecte belastingen, of wel door de plaatselijke besturen onder toezigt van de Gouverneurs der provinciën.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 52.)

De wet van den 5den October over de heffing der regten van in- en uitvoer, benevens het tarief derzelve regten, werd vooraf gegaan door deze bedenking: „alzoo wij in aanmerking genomen hebben, hoe wenschelijk het voor de welvaart onzer onderdanen zij, dat de wetten en tarieven, op het stuk der inkomende en uitgaande regten, in de noordelijke en zuidelijke provinciën als nog afzonderlijk bestaande, en die de voortduring der linie van separatie tusschen dezelve provinciën, onzes ondanks, hebben noodzakelijk gemaakt, worden vervangen door eene generale wet en tarief door het geheele koningrijk, gegrond op het systema eens vrijen en algemeenen handels, in gepast verband met de belangen der inlandsche fabrieken, trafieken en andere takken van industrie; zoo is het enz.," waarna de wet de volgende artikelen inhield:

EERSTE HOOFDSTUK.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. Alle vroegere wetten, reglementen, orders en bepalingen, op het stuk der inkomende en uitgaande regten van goederen en koopmanschappen, in de zuidelijke en noordelijke provinciën bestaande, met name de resolutie, het plakkaat en tarief, in dato 31 Julij 1725, door de Heeren Staten-Generaal in 's Gravenhage geëmaneerd, alsmede de publicatie van 26 Februarij 1802, op den doorvoer van goederen, en die van 18 December 1805, wegens den impost op den invoer van eenige buitenlandsche produkten, met alle de alteratiën, ampliatiën en explicatiën daaromtrent gemaakt of gegeven, zoo als die thans in de noordelijke provinciën in werking zijn, mitsgaders de reglementen en besluiten van 20 Junij, 21 Julij, 26 October, 27 October en 8 December 1814, 10 Januarij, 12 April, 11 Junij en 8 Augustus 1815, met de daartoe behoorende tarieven, en de voorafgegane, of

opgevolgde bepalingen en veranderingen, tot nog toe in de zuidelijke provinciën in vigeur, zullen worden gehouden voor ingetrokken en buiten effect gesteld op den dag en het uur, welke door den Koning nader zullen worden bepaald.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 58.)

Art. 2. Te rekenen van dat zelfde tijdstip, zullen alle de voormelde wetten, publicatiën, reglementen, orders en tarieven, worden vervangen door de tegenwoordige wet en het tarief, mede op heden gearresteerd, en hetwelk zal moeten worden gehouden van gelijke kracht, als ware hetzelve alhier van woord tot woord geïnsereerd.

Art. 3. En zal hetzelve tarief worden toegepast op alle zoodanige goederen en koopmanschappen, als na het voorschreven tijdstip, in de zeegaten zullen worden binnen gebragt, of anders op het territoir des Rijks aankomen, en op alle dezulken, welke na dien zelfden tijd op de kantoren der inkomende en uitgaande regten ten uitvoer zullen worden aangegeven.

Art 4. Des Rijks inkomende, uitgaande en transitoire regten zullen van alle goederen, waren en koopmanschappen, waaronder de paarden en allerhande vee, moeten worden betaald, telkens, wanneer, of zoo menigmalen dezelve van of naar eene buitenlandsche plaats worden in-, uit- en doorgevoerd.

Art. 5. Geen invoer of uitvoer te lande, zal tusschen de liniën of op het onvrije territoir, in art. 56 gemeld, en van of tot het vreemd grondgebied mogen plaats hebben anders dan langs de naaste routes of heerebanen, die bij een afzonderlijk reglement zullen worden aangewezen, op pene van confiscatie der goederen, als dezelve niet mogten zijn aangegeven, en eene boete van drie honderd guldens voor den voerman; terwijl, indien de goederen met dokumenten voorzien zijn, dezelve van de confiscatie zullen zijn bevrijd, edoch de bepaalde boete in allen gevalle op den voerman zal worden geappliceerd.

Deze bepaling zal echter niet toepasselijk zijn op versche of raauwe, rijpe of drooge vruchten, groenten en andere soortgelijke kleine noodwendigheden, als welke ook langs andere wegen mogen worden vervoerd.

Art. 6. De goederen, welke, na de sluiting der kantoren, op de liniën aankomen, zullen tot het weder openen der kantoren, buiten koste van den koopman of voerman, worden gedeponeerd in de daartoe van wege het

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Gouvernement bestaande, of, waar zulks noodig mogt zijn, aan te leggene bergplaatsen.

Art. 7. De postkoeriers zullen zich met geen vervoer hoegenaamd van inkomende of uitgaande goederen mogen belasten, op eene boete van honderd guldens, behalve de confiscatie der goederen. Derzelver karren, malen en valiezen zullen derhalve op het naastbijgelegen kantoor op de route kunnen worden gevisiteerd. De brieven-valiezen alleen uitgezonderd, mits kennelijk door den Postmeester gesloten.

Art. 8. De administratie der inkomende en uitgaande regten zal in alle gevallen, waarin dezelve zulks voor 's Rijks belang zal noodig oordeelen, de inkomende, uitgaande of transiërende contrabande, zwaar belaste of andere goederen door hare bedienden kunnen doen vergezellen tot zoodanige plaats, als zij naar gelegenheid van zaken en omstandigheden zal raadzaam vinden. Ieder dezer bedienden zal daarvoor, behalve de kost aan scheepsboord, van den schipper of voerman genieten dertig stuivers in de vier en twintig uren, daarbij gerekend den tijd, dien dezelve billijk noodig hebben, om op hunne posten terug te keeren.

Het getal van wakers zal dat van drie niet mogen te boven gaan; wanneer de ambtenaren der indirecte belastingen (krachtens de wetten voor die administratie) vermeenen mede eene wacht aan boord te moeten plaatsen, zal er van ieder vak één man, en het belang der zaak zulks vorderende, van het meest daarbij geconcerneerde vak, een tweede man genomen kunnen worden.

Art. 9. Het zal aan de ambtenaren der inkomende en uitgaande regten vrijstaan, om ook aan boord te gaan van zoodanige binnenschepen, als het transport van welker ladingen is van dien aard, dat daartoe, volgens de tegenwoordige wet, geene dokumenten worden vereischt, wanneer dezelve varen op de zuiderzee, zeeuwsche of andere stroomen, en gegronde redenen van suspicie geven, en zulks ten einde van de schippers, zonder dezelve in hunne reize op te houden, te vernemen, waar ter plaatse de schepen te huis behooren, wat en waar zij geladen hebben, en werwaarts zij daarmede zijn bestemd, met opnoeming, zoo veel mogelijk, van de personen, van welke zij de goederen ontvangen hebben en aan welke zij dezelve moeten uitleveren.

En zal hiervan door de ambtenaren worden geformeerd akte, die bij den schipper geteekend en daarna door de ambtenaren tot zich zal genomen worden.

Art. 10. Indien de schipper weigeren mogt de gevraagde opgave te doen, of de daarvan gemaakte akte te teekenen, of indien binnen den tijd van twee maanden, na dato der door den schipper geteekende akte, mogt blijken, dat zijne opgave is geweest onwaarachtig, zal de schipper verbeuren eene boete van vijf honderd guldens, waarvoor het schip zal zijn verbonden en executabel.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

TWEEDE HOOFDSTUK.

Reglement op het aangeven.

Art. 11. Niemand vermag eenige inkomende of transiterende goederen te lossen of te vervoeren, noch eenige ter zee uitgaande goederen inteladen of afteschepen, noch met goederen, te lande of langs de rivieren uitgaande, de kantoren van de binnen-linie en de kantoren, in art. 56, 60 en 71 gemeld, te passeren, vóór dat dezelve ten kantore van de inkomende en uitgaande regten, waar zulks behoort, aangegeven, de vereischte dokumenten daarvan geligt en de daarop gedane visitatiën door afteekening in dorso gebleken zullen zijn.

Art. 12. Edele gesteenten en paarlen, gouden en zilveren speciën, goud en zilver muntmateriaal, het zij inkomende of uitgaande, alsmede haring, walvischspek, walvischtraan en baarden, mitsgaders zoute en versche visch, alle van de Nederlandsche visscherij inkomende, zullen niet aangegeven noch daarvoor paspoorten of loscedullen behoeven geligt te worden.

Art. 13. Indien de gene, aan wien goederen zijn geadresseerd of geconsigneerd, dezelve niet tegen betaling der regten verkiest te accepteren, zullen zoodanige goederen bij de administratie der inkomende en uitgaande regten in bewaring gehouden en daaromtrent verder gehandeld worden, zoo als in art. 192 en volgende is bepaald.

Art. 14. De aangeving zal moeten geschieden bij schriftelijk biljet, geteekend bij den koopman of commissionaris, onder hun eigen hand, of onder de hand van de genen, die hunne zaken doen, en voor welkers doen zij moeten instaan.

Art. 15. Het biljet van aangifte zal moeten inhouden:

1°. De namen der schepen en van de schippers of voerlieden, waarmede en door welke de goederen vervoerd worden.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

2°. a. Van de uitgaande goederen, de plaats of het land van derzelver buitenlandsche bestemming;

b. Van de inkomende goederen, de plaats of het land van waar dezelve zijn aangebragt."

3°. Eene juiste specificatie van de goederen, onder derzelver ware of eigene benaming, welke specificatie niet alleen zal moeten geschieden van de goederen, die in het tegenwoordig tarief of latere plakkaten met namen zijn of zullen worden uitgedrukt, maar ook van die goederen, welke bij voorschreven tarief of latere plakkaten niet uitgetrokken of onder eenen generalen post of benaming mogten zijn of worden begrepen.

4°. De merken en nummers, waarmede elk stuk, baal, pak, ton, mand of kasse geteekend is.

5°. De kwantiteit of het getal derzelve stukken, met onderscheiding der halve, kwarten of andere gedeelten, met uitdrukking van het gewigt, de ellemaat, of maat der goederen, naar ieders soort, en zulks zonder onderscheid, of van de goederen naar het gewigt of de maat, dan wel naar de waarde moet worden betaald, of wel, dat dezelve bij stukken, pakken, balen, tonnen, enz. zullen worden geladen of gelost.

Eindelijk:

6°. De waarde der goederen, berekend volgens den loopenden prijs hier te lande, ten tijde der aangeving, voor zoo verre namelijk betreft de goederen, waarvan de regten naar de waarde geheven worden.

Art. 16. Het zal den aangever vrijstaan het abuis, dat hij mogt begaan hebben, te redresseren, of ook, bij verandering van markt, de aangegevene waarde te verhoogen of te verlagen, en, dien ten gevolge ook, de geligte dokumenten te doen corrigeren en veranderen, zoo lang zoodanig dokument niet aan de commisen ter recherche is overgegeven, noch eenige aanhaling, benadering of recherche op dezelve goederen geschied is; doch zullen die goederen, welker waarde te regt en ten genoege der administratie aangegeven is, naar den prijs, hier te lande, op den dag der aangeving, aan geene aanhaling of benadering onderworpen zijn, wanneer bij verandering van markt derzelver prijs gedurende de verzending mogte gerezen zijn.

Art. 17. Indien eenig inkomend schipper, voerman of koopman onkundig of onzeker is omtrent de kwantiteit, kwaliteit of waarde zijner goederen, en zich alzoo buiten staat mogt oordeelen om dezelve behoorlijk aan te geven, zal hij daarvan kennis geven aan den ontvanger, en zal, ten opzigte van zoodanige goederen, vervolgens worden gehandeld, zoo als in art. 192 en eenige volgende is bepaald. Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.

Art. 18. Met betrekking echter tot de uit zee komende goederen, zal het den koopman of geconsigneerde, die onkundig mogt zijn van derzelver kwantiteit van stukken, ellen, maten of gewigt, vrijstaan, om de goederen, na dat de hoeveelheid kisten, pakken, vaten, balen of manden vooraf aangegeven en het noodig dokument tot provisionele lossing, voor elke partij afzonderlijk, verkregen zal zijn, door iemand van zijnentwege en ten zijnen koste, op eene daartoe expresselijk aan te wijzene plaats, en onder surveillance van een of twee commisen ter recherche, geheel of gedeeltelijk te doen tellen, meten, roeijen of wegen, en daarna de nadere aangifte te doen, met vermelding der kwantiteit en waarde der goederen. Het welk geschied zijnde, zal op het deswege vervolgens te verleenen paspoort of loscedul de recherche worden geeffectueerd vóór dat de koopman de goederen moge tot zich nemen, op pene van confiscatie derzelve. En zal bij deze recherche geen acht worden geslagen of van deze voorschreven faculteit van tellen, meten, roeijen of wegen al dan niet is gebruik gemaakt, alzoo daardoor aan het regt van 's Rijks ambtenaren tot aanhaling of benadering niet in het allerminste wordt gederogeerd.

Art. 19. Schippers of voerlieden, bij het inkomen aan het eerste kantoor eenige goederen hebbende aangebragt en aangegeven, waarvan de invoer bij de wetten is verboden, zullen die goederen op staanden voet wederom mogen terug- en uitvoeren; edoch, ingevalle dezelve daar benevens gepermitteerde goederen mogten hebben aangebragt, zal het hun vrijstaan, deze laatste in te voeren, mits de verbodene goederen ten eersten kantore of wacht, lossende of afladende, om ten koste van de geïnteresseerden onder 's Rijks custodie gesteld en daaromtrent vervolgens gehandeld te worden, zoo als in art. 192 en eenige volgende is gestatueerd.

Aan de schippers echter zal het vrijstaan, om, ten hunnen koste, eene wacht aan boord te nemen tot aan de plaats der destinatie, indien aldaar een kantoor is, op

hetwelk de verbodene goederen alsdan, in plaatse van ter eerste wacht, zullen worden in custodie genomen.

Wet van 's Gravenhage over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 20. De kooplieden, de goederen op het uitgaan of op het inkomen behoorlijk aangegeven hebbende, zullen de uitrekening der regten mogen laten aan de ontvangers, en voorts kunnen volstaan met de betaling van dat gene, hetwelk door deze voor de regten is uitgerekend; blijvende de ontvangers voor alle verkeerde uitrekeningen aan den lande verantwoordelijk.

Art. 21. Indien bij de aangifte tot betaling der regten van inkomende goederen, dezelfde hoeveelheid vaten, kisten, balen, pakken, manden of stukken niet wordt gepresenteerd, welke bij het inkomen ter eerste wacht of op de grenslinie is aangegeven, zal de schipper, voerman of de geen, door wien de goederen zijn ingebragt, verbeuren eene boete van honderd guldens voor elk ontbrekend vat, kist, baal, pak, mand of stuk.

Deze boete zal niet worden gevorderd, indien den regter genoegzaam mogt blijken, dat zoodanig deficit door diefstal of andere buitengewone gebeurtenissen, buiten toedoen van den invoerder, is te weeg gebragt.

Art. 22. Op de dokumenten zal moeten worden uitgedrukt den redelijke tijd, binnen welken de vervoer zal moeten geschieden, en na verloop van welken het paspoort niet meer zal gelden, ten zij, in bijzondere gevallen, door den eersten ambtenaar der inkomende en uitgaande regten in *loco*, prolongatie ware verleend.

Art. 23. Binnen den tijd, waarvoor het paspoort voor uitgaande goederen zal zijn verleend, zal aan de kooplieden worden gegeven restitutie voor goederen, welke blijken zullen niet uitgegaan te zijn.

Art. 24. Er zal ook op des koopmans verzoek moderatie vergund worden wegens inkomende goederen op de reize bedorven, en die, door onkunde, als wel geconditioneerd mogten zijn aangegeven, mits dat dit verzoek gedaan worde vóór dat de goederen door den koopman tot en onder zich zullen genomen zijn.

Deze moderatie zal, van goederen die bij het gewigt of de maat zijn aangeslagen, geschieden naar hetgeen zoodanige goederen bij publieken verkoop, die alsdan niet dan met voorkennis van den eersten ambtenaar in *loco* zal mogen plaats hebben, minder zouden mogen gelden dan gezonde goederen van dezelfde soort, of wel, naar verkiezing van den koopman, volgens den graad van beschadiging, die zoodanige goederen, bij attest van twee of des noods drie beëedigde makelaars of beëedigde

deskundigen (experts) in plaatsen alwaar geene makelaars zijn, waarvan één van wege de administratie, één van wege den koopman en de derde, indien hij noodig zijn mogt, door het gemeentebestuur zal worden benoemd, mogten worden verklaard te hebben ondergaan.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 51.)

En zullen de kosten hierop vallende, komen ten laste van den koopman.

Met betrekking tot zoodanige hierboven bedoelde goederen, welke naar de waarde betalen, zal eene nieuwe aangifte worden geadmitteerd, waarop de visitatie wederom geschieden zal en van het regt van benadering mogen worden gebruik gemaakt.

DERDE HOOFDSTUK.

Reglement op het laden en lossen.

Art. 25. In uitgaande schepen zullen geene goederen mogen worden geladen, om binnen 's lands vóór het passeren der laatste of uiterste wacht te worden gelost, gelijk ook geene goederen in inkomende schepen, na het passeren der eerste wacht, mogen worden ingenomen, om verder het Rijk te worden ingevoerd, alles bij elke contraventie op pene van confiscatie van de geloste of ingenomene goederen, en eene boete van drie honderd guldens door den schipper te verbeuren.

Art. 26. Geene goederen hoegenaamd zullen mogen worden geladen in de bij het voorgaand artikel gemelde schepen of in ligters, die slechts voor een gedeelte gelost zijn en nog een gedeelte der lading, hetwelk moet gelost worden, in hebben, ten zij met schriftelijke permissie van den eersten ambtenaar in *loco*, op pene van confiscatie der ingenomene goederen en eene boete van drie honderd guldens, ten laste van den schipper.

Art. 27. Na gedane aangifte der goederen, zullen aan de aangevers tot het laden van uitgaande goederen, *paspoorten*, en tot het lossen van inkomende goederen *lascedullen* of *inkomende paspoorten* worden afgegeven, woordelijk overeenkomende met de opgave bij de biljetten van aangeving of bij de volgbrieven gedaan; en zullen alle getallen, zoo van de goederen, maten en gewigten, als van de waarde, in de dokumenten duidelijk en leesbaar moeten worden geschreven, met woorden en niet met cijfers, op eene boete van vijf-en-twintig guldens bij

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

bij de respective ambtenaren te verbeuren voor elk dokument, anders verleend.

Op kantoren alwaar, behalve den ontvanger, nog andere beambten zijn, zullen de paspoorten en loscedullen door een der laatsten mede moeten worden onderteekend, doch indien er geen ander ambtenaar present is, zal de ontvanger voortgaan, en op de paspoorten en loscedullen aanteekenen, dat er geen ander beambte present was.

Art. 28. De loscedullen voor de uit zee inkomende goederen, zullen niet mogen gegeven worden, wanneer het biljet, waarop de koopman de lossing verzoeken zal, niet overeenkomt met de generale verklaring van de schippers; zullende de aangever in dat geval moeten gehoord worden.

Art. 29. Even als ook geene loscedullen of paspoorten zullen mogen worden verleend op biljetten, oogenschijnlijk tenderende om 's Rijks regten te verkorten; doch zullen de ambtenaren, in cas van weigering, daarvoor verantwoordelijk blijven aan hunne superieuren.

Art. 30. De kooplieden zullen de voorschrevene paspoorten en loscedullen moeten stellen in handen van de ambtenaren met de recherche belast, ten einde de visitatie gedurende het laden of lossen te doen, zonder dat deze de paspoorten of loscedullen, gedurende de lading of lossing, zullen mogen medenemen; zullende geene goederen mogen worden gelost of geladen dan tusschen zons op- en ondergang, en met kennis en voorweten der ambtenaren en in derzelver bijzijn, op pene van confiscatie der geloste of geladene goederen, en zoodanige boete als tegen het laden en lossen van goederen, zonder voorafgaande aangifte en ligting van paspoorten en loscedullen, bij art. 50 is gestatueerd, en zal mitsdien nimmer in afwezendheid der ambtenaren worden geladen of gelost, dan in die gevallen, waarin zulks, om redenen van dringende noodzakelijkheid, door dezelve zal worden toegestaan; welke toestemming blijft ter hunner bijzondere verantwoordelijkheid, voor zoo ver zij daartoe niet met eene uitdrukkelijke en speciale autorisatie van hunne superieuren voorzien zijn.

Art. 31. De ambtenaren tot de recherche zullen, zoodra hen daartoe de noodige dokumenten worden ter hand gesteld, de visitatie der goederen bescheidenlijk moeten verrigten, ten overstaan van den aangever, wanneer hij present mogt zijn, en altijd met den meesten spoed, en zoodanig dat de goederen daardoor niet komen te lijden,

onder verantwoordelijkheid voor hunne weigering, nalatigheid of verkeerde handelwijze.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 32. De schippers en stuurlieden, of die welke hunne personen representeren, zijn gehouden op den rug van de loscedullen aan te teekenen de kwantiteit van de goederen, welke daarop worden gelost, met uitdrukking van den dag en het jaar, wanneer zulks is geschied; en zullen de voorschreven afschrijvingen door de schippers en stuurlieden, en zoo er een waker aan boord mogt zijn, ook door dezen moeten worden onderteekend; alles op verbeurte van vijf honderd guldens. Doch in gevallen, wanneer de commisen, de loscedullen in handen hebbende, niet mogten present zijn bij de lossing, zullen de schippers of stuurlieden, of die, welke hunne personen representeren, volstaan met eene schriftelijke verklaring (door hen en door den waker, wanneer die aan boord zijn mogt, onderteekend) van de kwantiteit van goederen op de loscedullen gelost, met uitdrukking van den dag en het jaar, wanneer en met vermelding van de dagteekening en het nummer der loscedullen, waarop zulks geschied is.

Art. 33. Wanneer eene groote partij onderhanden is, welke niet in eens, maar bij gedeelten staat te worden gelost, zullen de beambten bevoegd zijn alles wat tot de geheele partij behoort, en van tijd tot tijd gelost wordt, bijeen te brengen en te houden, tot dat de geheele partij gelost is, om dezelve behoorlijk te kunnen rechercheren, mits dat de goederen wel gadegeslagen en bewaard worden, ten pericule van de ambtenaren, die zullen gebruik maken van de bevoegdheid, welke hun hierbij wel expresselijk wordt toegekend.

Art. 34. Alle de goederen gelost zijnde, zullen de ontvangers met de schippers afrekenen; doch zullen de akten van afrekening aan de schippers niet worden uitgegeven, dan nadat dezelve hunne generale verklaring gezuiverd en speciaal daaronder mede zullen verantwoord hebben, hetgeen zij in één of meer ligters mogten hebben overgeladen.

Art. 35. En zullen de akten van afrekening, in het weder uitvaren, op de uiterste wachten moeten worden vertoond en overgegeven, in voege als hier onder bij art. 101 wordt geordonneerd.

Art. 36. Wanneer de goederen, na bekomen loscedullen, uit schepen zullen worden gelost buiten de ordinaire losplaatsen, zal zulks niet mogen geschieden dan met

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

voorkennis van den eersten ambtenaar in loco, en onder de navolgende bepalingen:

1°. Dat aan de commisen ter recherche, geposteerd op den boom, het naast gelegen aan het schip, waaruit de lossing zal geschieden, de loscedullen zullen moeten worden vertoond, om daarop door/één derzelve te doen stellen het woord *vertoond*, met deszelfs naamteekening, en zulks alvorens te lossen of eenige goederen over boord te zetten, op eene boete van drie honderd guldens voor ieder gelost pak, vat, baal, kist, kas enz., door den schipper te verbeuren, die in dat geval ook voor den stuurman, mitsgaders voor zijn bootsvolk en ligterlieden zal moeten instaan.

2°. Dat de schuitevoerders, na de voorschrevene exhibitie en teekening der loscedullen de goederen hebbende overgenomen, dezelve zullen moeten brengen aan denzelfden boom, alwaar de loscedullen zullen zijn vertoond, of ingeval zulks door wind of stroom mogt worden belet, alsdan aan den naasten boom, waar zulks mogelijk zal zijn, ten einde de goederen aldaar naar behooren gerecherécheerd en de loscedullen vervolgens worden ingetrokken, op pene van drie honderd guldens, te verbeuren bij den schuitenvoerder, welke zijne ingeladene goederen niet aan een der voorschrevene boomen gebragt en aan de commisen vertoond zal hebben.

En zullen de commisen, in de aan hen vertoonde loscedullen eenige fraude vermoedende, zich begeven naar het schip, waaruit de goederen zijn overgenomen, en, zich aldaar in hun vermoeden bevestigd vindende, dadelijk tot de aanhaling of calange overgaan.

Art. 37. De commisen zijn voorts gehouden, na de lossing of lading en visitatie der goederen, op den rug van de paspoorten of loscedullen, te attesteren, dat de goederen en koopmanschappen daarin vermeld, ten hunnen overstaan of ten minste met hun voorweten gelost of geladen zijn, met uitdrukking van den dag en het jaar, wanneer zij dezelve hebben gevisiteerd.

Art. 38. De commisen zullen de uitgaande paspoorten, na gedane visitatie en in-orde-bevinding, altoos weder geven aan de genen die dezelve hebben vertoond, uitgezonderd op de uiterste wacht, alwaar dezelve moe-

ten ingetrokken worden, ten were om bijzondere redenen een duplikaat-paspoort zonde mogen zijn afgegeven om op de uiterste wacht te worden ingetrokken.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 39. Wijders zal aan den eersten ambtenaar ter plaatse der lading of lossing mogen worden verzocht, en, daarvoor bijzondere redenen zijnde, door hem mogen worden verleend schriftelijke permissie, om vóór zonne op- of na zonne ondergang te mogen laden of lossen; welke permissie *gratis* verleend en door de verzoekers aan de ambtenaren, met de recherche en het toezigt belast, zal moeten worden ter hand gesteld.

Art. 40. Niemand zal mogen laden of lossen op zondag of andere dagen, den godsdienst toegeheiligd en door het Gouvernement als feestdagen erkend, ten zij bij noodzakelijkheid van lek-schip of andere voldoende redenen, en ook niet anders dan op schriftelijke permissie van den eersten ambtenaar in *loco*, en onder het opzigt der commisen, op de boete van vijf honderd guldens; doch zal de haring, door de ventjagers of eerste buizen aangebragt, alsmede de versche visch, ten allen tijde mogen gelost en wederom afgezonden worden.

Art. 41. Evenwel zullen alle limoenen, oranje-appelen, kastanjes, vijgen, oesters, kreeften en alle andere ligt bederfelijke waren, bij het arrivement der schepen uit zee, ten allen tijde, ook des zondags en op andere dagen den godsdienst toegeheiligd, uit de zeeschepen in ligters of andere vaartuigen mogen worden overgezet, om die te havenen en het bedorvene van het goede af te scheiden, mits dat hetzelve geschiede ten overstaan van de commisen, en dat de ligters of andere vaartuigen van de zeeschepen niet vermogen aftevaren voor dat behoorlijke loscedullen bekomen en de regten betaald zullen zijn, op gelijke boete van vijf honderd guldens bij de schippers te verbeuren.

Art. 42. Met relatie tot art. 33, zal de administratie der inkomende en uitgaande regten in redelijkheid voorzien in gevallen, in welke te overgroote partijën op eene loscedul ter visitatie mogten worden aangeboden, en de noodige voorschriften geven, om de kwantiteiten van zoodanige overgroote partijën te modereren.

VIERDE HOOFDSTUK.

Boeten en confiscatiën.

Art. 43. De goederen, waarvan de in-, uit- of door-

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

voer bij deze tegenwoordige wet of het daar achter gevoegde tarief is verboden, en welker in-, uit- of doorvoer, ondanks dat verbod, frauduleuselijk mogt worden ondernomen, zullen worden geconfisqueerd, en zal de fraudateur daar te boven verbeuren eene boete van duizend guldens.

Art. 44. Alle inkomende en uitgaande goederen, waren en koopmanschappen, welke, volgens de voorschriften der tegenwoordige wet, aangegeven moeten worden, en echter niet, ter plaatse waar zulks behoort, aangegeven, maar verzwegen zijn, of waarvan de eene specie voor de andere is, of die onder eene verkeerde benaming zijn aangegeven, of welke bevonden zullen worden in kwantiteit kwalijk aangegeven te zijn, gelijk mede dezulken, waaromtrent tegen den inhoud van art. 11 der tegenwoordige wet mogt gehandeld zijn, zullen worden geconfisqueerd.

Art. 45. Wel verstaande, dat, wanneer eenige goederen bij losse stukken aangegeven mogten zijn, zonder in eenige pakken, balen, kisten, kasten, zakken, vaten, tonnen, manden of dergelijke gepakt te wezen, de behoorlijk aangegeven stukken vrij gegeven, en alleen geconfisqueerd zullen worden die goederen, welke niet behoorlijk aangegeven zullen zijn.

Art. 46. Wanneer de goederen in eenige pakken, balen, kisten, kasten, zakken, vaten, tonnen, manden of dergelijke gepakt zijn, zal insgelijks het verzwegene of kwalijk aangegevene alleen verbeurd zijn en de verdere goederen vrij gegeven worden, indien alleen een twaalfde, of van twaalf één en minder verzwegen of kwalijk aangegeven mogte zijn: doch meer dan een twaalfde gedeelte zijnde verzwegen of kwalijk aangegeven, zal niet alleen het verzwegene of kwalijk aangegevene, maar alles wat in zoodanig pak, baal, kist, kast, zak, vat, ton, mand of dergelijke is gepakt, verbeurd zijn, al ware het ook dat zich daaronder goederen van eene andere soort bevonden.

Art. 47. Dezelfde regel en proportie zal worden geobserveerd indistinctelijk, zoo wel als zoodanige aangeving geschied zal zijn bij het getal, als wanneer dezelve zal zijn gedaan bij het gewigt of de maat.

Art. 48. Ingeval eenige ten in-, uit- of doorvoer verbodene goederen mogten zijn ingepakt, met of aangegeven onder de benaming van gepermitteerde goederen, zal de aangever verbeuren eene boete van vijf honderd guldens, overminderd de confiscatie van alle de goede-

ren en zoodanige verdere pene en straffe als tegen den frauduleuzen in-, uit- of doorvoer van verbodene goederen, hiervoren bij art. 43, is vastgesteld.

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 49. Wanneer eene aanhaling mogt geschied zijn op grond van defekt of verschil in merken, nummers en cijfers, en waaromtrent geene fraude bevonden worde, zal er geene confiscatie plaats hebben, wanneer de aangever bewijst dat het precieselijk dezelfde goederen zijn welke zijn aangegeven, mits door hem worden betaald de kosten op de aanhaling gevallen.

Art. 50. Schippers, stuurlieden of voerlieden, tegen den inhoud van art. 11, hunne inkomende, transiterende of uitgaande goederen lossende, ladende of vervoerende, of gedoogende dat zulks door anderen geschiede, zullen verbeuren, de schippers vijf honderd guldens, en daar te boven vijf guldens voor elk last dat het schip groot is, des evenwel dat het gezamenlijk montant daarvan en van de andere boete van vijf honderd guldens nimmer de somma van een duizend guldens zal kunnen te boven gaan, en de stuur- en voerlieden drie honderd guldens ieder. En zal ieder individueel persoon, die zich aan overtreding van hetzelfde 11de artikel mogt schuldig maken, verbeuren eene gelijke boete van drie honderd guldens.

Art. 51. De te lande of langs de rivieren inkomende, te lande uitgaande, of op het onvrije territoir, in de art. 58, 71, 72 en 74 gemeld, circulerende goederen, welke aldaar vervoerd worden op dokumenten, na den tijd waarvoor dezelve zijn verleend, zullen worden beschouwd als niet aangegeven, en zal op zoodanigen ongepermitteerden vervoer worden geappliceerd, gelijke pene, als bij de artikelen 44 en 50 respectivelijk is bepaald.

Hetzelfde zal plaats hebben ten opzigte van de te water uitgaande goederen, ten zij van het oponthoud der schepen, ter plaatse der inlading of onder wege, voldoende blijke.

Art. 52. Voor alle boeten bij de tegenwoordige wet, anders dan tegen ambtenaren, vastgesteld, zullen in alle gevallen de vaar- of voertuigen en gespannen, die tot de fraude mogten zijn gebezigd, zijn verbonden en executabel; wel verstaande, dat, indien bij verkoop derzelve de opbrengst minder mogt zijn dan de geïncurreerde boete, dit mindere zal moeten worden voldaan bij de gecalangeerden, welke daarvoor, in cas van non-betaling, bij parate executie van hunne gereedste goederen

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

geconstringeerd, en des noods gegijzeld zullen worden; bijaldien echter bij den gemelden verkoop de opbrengst meer mogt zijn dan de gesncurreerde boete, zoo zal dat meerdere worden gerestitueerd.

Art. 53. Indien de schippers of voerlieden den regter genoegzaam bewijzen mogten, het verzuim of de fraude door anderen geschied te zijn, buiten hunne orders of weten, en dat zulks bij hen niet geweten heeft kunnen worden, zullen dezelve verschoond blijven van de confiscatie en boeten, daar tegen gesteld, en hunne vaar-, of voertuigen en gespannen niet verbonden en executabel zijn.

Art. 54. In de opbrengst van alle boeten en confiscatiën bij deze wet bepaald, zal het gemeene land voor één vierde herideren, met uitzondering alleen van zoodanige boeten, welke in de daarbij omschrevene gevallen door de ambtenaren zouden mogen worden gesncurreerd, welke laatste geheel en al zullen komen ten profijte van den lande.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van de goederen die vrij van regten zijn, en in hoe verre.

Art. 55. Van de betaling der regten zijn vrijgesteld:

1°. De ammunitie van oorlog, levensmiddelen en andere behoeften, die aan en van de legers van den Staat, alsmede naar en van de forten en plaatsen, door dezelve bezet, door of van wege het Departement van Oorlog verzonden worden. En zal de verzending der ammunitie en andere behoeften uit 's Konings magazijnen mogen geschieden met vrij-paspoorten, ten naasten of eersten kantore op de route gratis af te geven, op schriftelijke verklaring van den directeur of commis derzelve magazijnen, waaraan of aan den voet van welke wordt gevonden kopij van de aan hem gegevene order tot de verzending.

2°. De goederen, toebehoorende aan Onze Ambassadeurs of Ministers bij vreemde Mogendheden, mitsgaders goederen, toebehoorende aan Ambassadeurs of Ministers van vreemde Mogendheden, bij Ons residerende, mits voorzien zijnde van een

vrij-

vrij paspoort, op aanvrage van het Departement van Buitenlandsche Zaken, door de Generale Directie der inkomende en uitgaande regten te verleenen, en onder gehoudenheid, dat bij den in-, uit- en vervoer dezer goederen, de bepalingen bij de wetten voorgeschreven overigens stiptelijk worden in acht genomen.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

3°. De paarden en rijtuigen van ingezetenen van het Koningrijk, gedestineerd tot het doen eener buitenlandsche reize, alsmede die van buitenlanders, gedestineerd tot het doen eener reize in en door het Rijk.

4°. Paarden en beesten, schapen en varkens daaronder begrepen, welke door Onze onderdanen op hunne landen buiten het Rijk, doch op deszelfs grenzen gelegen, of van habuitigen grond op de frontieren van het Rijk ter weide zullen gebragt worden, mits dat dezelve op het uitgaan en inkomen respectivelijk ten naasten kantore zullen gevisiteerd, en het haar, de jaren en andere kenmerken zullen geboekt zijn, en het hoornvee gebrand met een gesteld teeken, waarna tot het ter weide brengen een ongezegeld wei-paspoort zal worden verleend, onder consignatie van of het stellen van voldoende cautie voor het inkomend of uitgaand regt, hetwelk zal moeten worden betaald en ten behoeve van het Rijk verantwoord, indien niet vóór den vijftienden November van elk jaar die zelfde alzoo ter weide gebragte paarden en beesten weder worden in- of uitgevoerd over hetzelfde kantoor, alwaar het wei-paspoort is afgegeven. Ingeval van weder in- of uitvoer binnen den bepaalden tijd, zal, nadat zulks door ten minste één der ambtenaren aldaar, in *dorso* van het wei-paspoort zal zijn verklaard, tegen intrekking van hetzelve, door den ontvanger het geconsigneerd regt of de gestelde cautie worden terug gegeven.

5°. Alle voortbrengselen van den grond, gewonnen op de landen van dit Koningrijk of op die zijner vreemde naburen op de grenzen, en toebehoorende aan de wederzijdsche ingezetenen, gelijk mede mest-speciën en zaden, noodzakelijk tot de bebouwing dier landen, onder dien mits nogtans, dat altijd die uit- of invoer geschiede tusschen zon's op- en ondergang, en in het gewone saizoen van den oogst of der cultuur van elk soort van

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.

voortbrengselen van den grond, en wijders, dat de possessie der voorschrevene grenslanden jaarlijks wordt bewezen op de respective kantoren der inkomende en uitgaande regten, door een certificaat van den ontvanger of gaarder der grondbelastingen, alwaar dezelve landen op het kohier zijn gebragt, of door een huur-contract. De vrijstelling van regten in §. 4 en 5. hier boven vermeld, zal ook aan naburige vreemde ingezetenen verleend worden, doch niet anders dan wanneer Onze onderdanen gelijke vrijstelling genieten bij het inkomen en uitgaan op en van de landen dier naburen.

6°. Alle uitgaande levensmiddelen, als victualie of behoeften, die geleverd zullen worden aan Onze schepen van oorlog, partikuliere commissievaarders of aan schepen, ter commercie of ter visscherij uitgerust. En zullen de officieren der inkomende en uitgaande regten naauwkeurig moeten toezien, dat niet onder den naam van victualie meerdere of andere goederen met eenige commissievaarders, koopvaardij- of vischschepen worden medegenomen, dan men naar het getal der aan boord zijnde koppen en naar den aard en de distantie der reizen in redelijkheid berekenen kan benoodigd te zijn, des noods, ter beoordeeling van den directeur der inkomende en uitgaande regten in het ressort.

7°. Alle koopmanschappen, behoeften, eet- en drinkwaren, die voor rekening van het Gouvernement naar de Oost- en West-Indische Bezittingen of andere Etablissementen van den Staat uitgevoerd, en van daar binnen dit Koningrijk aangebragt worden; zullende het Departement van Koophandel en Koloniën daarvan ten genoege doen blijken aan de administratie der inkomende en uitgaande regten.

8°. De goederen gaande naar of komende van de kust van Guinea, zoo lang zulks door den Koning zal worden noodig geoordeeld, mits vóór de inlading of lossing daartoe de vereischte dokumenten ten kantore der inkomende en uitgaande regten zijn verleend, en voorbehoudens de noodige voorzorgen tegen alle misbruik.

9°. De goederen, welke in uitheemsche of Nederlandsche schepen uit de Oost-Indische bezittingen van dezen Staat in eene haven van het moederland zullen worden aangebragt, zullen vrij zijn van inkomende regten, mits aan de administratie der in-

komende en uitgaande regten deugdelijk bewezen worde, dat aan de Nederlandsche autoriteiten in dezelve Bezittingen, van de geheele ladingen van zoodanige schepen de vastgestelde uitgaande regten zijn betaald geworden.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

10°. De goederen welke met Nederlandsche schepen, uit Nederlandsche havens, worden vervoerd naar Suriname.

Ten aanzien der goederen, komende van de kust van Guinea en uit de Oost-Indische Bezittingen van den Staat, onder §. 8 en 9. vermeld, zal niet te min moeten worden in acht genomen, dat, voor zoo verre dezelve anders dan in producten van den grond of grondstoffen mogen bestaan, de toegestane vrijdom van inkomende regten zich niet verder zal uitstrekken, dan ten bedrage der in de Nederlandsche etablissementen op de Kust van Guinea, of in de Oost-Indische bezittingen van den Staat, geheven wordende uitgaande regten, en dat alzoo, wanneer aldaar van de goederen, welke geene producten van den grond of grondstoffen zijn, of in het geheel geene, of mindere uitgaande regten dan de alhier gevorderd wordende inkomende regten bedragen mogten, zijn betaald, in dat geval de geheele inkomende regten, of hetgeen dezelve alhier meerder dan de aldaar betaalde uitgaande regten zoude mogen bedragen, zal moeten worden voldaan of bijbetaald.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de liniën van toezigt aan de landzijde en de rivieren.

Art. 56. Er zullen aan de landgrenzen worden geformeerd, en bij een afzonderlijk reglement van punt tot punt worden aangewezen, twee liniën, loopende de eene zoo na mogelijk langs het vreemde grondgebied, en die zal zijn de *grenslinie*, en de andere langs dezelve, binnenwaarts, op den afstand van min of meer een uur gaans, naar mate van lokale omstandigheden, en die zal zijn de *binnenlinie*.

Art. 57. Buiten den strook lands, welken deze twee liniën tusschen elkanderen insluiten, zal de binnenlandsche circulatie en vervoer van goederen, voor zoo veel aangaat het vak der inkomende en uitgaande regten, vrij-

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

lijk mogen geschieden, zoo dat voor het transport van goederen van de eene binnenlandsche plaats naar de andere, op dit vrije territoir, geene binnenlandsche paspoorten zullen worden vereischt.

Art. 58. Alle goederen, die niet begrepen zijn in art. 69, mogen in of tusschen de liniën, dat is, op of over het onvrije territoir, niet worden geladen, gelost en vervoerd, anders dan met behoorlijk dokument, en na zonne-opgang en vóór zonne-ondergang, ten zij voor dit laatste speciale permissie door den eersten ambtenaar in *loco* mogt zijn verleend. En zal aldaar ook geene lading of lossing mogen geschieden, dan in presentie of onder opzigt van ten minste één bediende, waarvan door aanteekening op den rug van het dokument zal moeten blijken, alles op pene van verbeurte der goederen en eene boete van drie honderd guldens.

Art. 59. Op gelijke straffe zal geen vervoer van goederen op het onvrije territoir, al is het dat dezelve van de gewone dokumenten zijn voorzien, mogen plaats hebben buiten de route, door de ambtenaren in de dokumenten uitgedrukken; des dat, ingevalle naar de plaats der destinatie van de goederen meer dan eene route leidt, de ambtenaren daarop zullen stellen zoodanige route, als hen door den aangever bij het biljet van aangifte zal worden verzocht, op de boete van vijftig guldens, door de ambtenaren te verbeuren voor elk dokument, waarop zij of geene of eene verkeerde route zullen gesteld hebben.

Art. 60. Op de grenslinie zullen worden geplaatst kantoren van expeditie, en op de binnenlinie kantoren van betaling.

Art. 61. Op de kantoren van de beide liniën zullen dokumenten, zoo van binnenlandsche paspoorten als vervoer-biljetten, worden afgegeven, met welke de goederen, die tusschen de liniën op het onvrije territoir circuleren, zullen moeten voorzien zijn.

Art. 62. Tusschen de voorschreven liniën of op het onvrije territoir, op plaatsen of in gemeenten, alwaar de bevolking niet uit ten minste twee duizend zielen bestaat, is het aanwezen, aanleggen of aanhouden van alle magazijnen en nederlagen van goederen of koopmanschappen verboden, op verbeurte der goederen en eene boete van honderd guldens, te betalen door den genen, in wiens huis, schuur, tuin of erf, de nederlage zich bevindt, ten zij de eigenaar mogt kunnen doen blijken, dat die goederen buiten zijne kennis aldaar nedergelegd waren.

Door de bevolking van twee duizend zielen wordt ver-

ſtaan, *die op de plaats zelve zamen wonen*, namelijk in de huizen, die tot de kom van de plaats of het dorp behooren, en in eenen redelijken zin niet kunnen beſchouwd worden als daarvan te zijn afgeſcheiden.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 63. Het verbod, in het voorgaande artikel vervat, zal echter geenszins toepasſelijk zijn op goederen, waarmede een gepatenteerd koopman of winkelier zijn handel drijft *en detail*, en mits echter derzelver hoeveelheid, die zich in zijn pakhuis of winkel bevindt, niet meer bedraagt dan men redelijker wijs veronderſtellen kan tot zijn debiet noodig te zijn.

Evenmin zal hetzelve toepasſelijk zijn op granen of andere veldgewasſen en verſche boomvruchten, en andere producten van den grond, noch ook op de voortbrengſelen der op het onvrije territoir beſtaande fabrieken, die zich in derzelver etablisſementen zullen bevinden; zullende, bij de eventuële daarſtelling der dubbelde linie van toezigt, op de lokale belangen der gewesten *ſpeciaal* gereflecteerd worden.

Art. 64. Dien ten gevolge zullen de bedienden der uitgaande en inkomende regten, binnen de liniën of op het onvrije territoir, onderzoek in de woningen kunnen doen, dáár waar zij op gegronde ſuspiciën oordeelen mogten verboden magazijnen of nederlagen te zijn, mits hetzelve geſchiede na zonne-opgang en vóór zonne-ondergang, en de gemelde bedienden daartoe door den naastbij zijnde ontvanger der adminiſtratie van de inkomende en uitgaande regten ſchriftelijk geautoriſeerd, en voorts geadſiſteerd zijn door een lid van het gemeente-beſtuur of een publiek perſoon, door den voorzitter van het beſtuur gecommitteerd. Wordende voor het overige aan gemelden ontvanger opgedragen om te zorgen, dat deze viſitatiën niet noodeloos worden vermenigvuldigd, of de ingezetenen aan vexatiën bloot geſteld.

Art. 65. De bedienden der inkomende en uitgaande regten, die bevonden zullen worden huiszoekingen gevraagd en uitgeoefend te hebben, zonder daartoe door de omſtandigheden behoorlijk gemagtigd te zijn, zullen naar vereisch van zaken worden gecorrigeerd of geſtraft, en aanſprakelijk zijn voor de vergoeding van de ſchade en nadeelen, welke die gene, aan wiens huis, ſchuur, enz. de recherche onbehoorlijk heeft plaats gehad, billijker wijze zoude kunnen vorderen.

Art. 66. Tot voorkoming van ſluikerijen zal niemand vermogen dezerzijds eenige ſchuit, ſchuitjes of boot te hebben of te houden op eenige rivier van het Koningrijk,

Wet van 18 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

welke deszelfs grondgebied onmiddellijk van dat van eenige andere Mogendheid afscheidt, zonder eene schriftelijke autorisatie, daartoe van den Directeur der inkomende en uitgaande regten van de directie, waaronder hij behoort, verzocht en van denzelven verkregen te hebben; op eene boete van twee honderd guldens.

Van deze bepaling worden uitgezonderd alle zoodanige transportmiddelen, als noodig erkend zijn tot onderhoud van den publieken dienst.

Art. 67. Op het onvrije territoir zal geene nieuwe spijker-, papier- of andere groote fabrijk mogen opgerigt worden, zonder Onze uitdrukkelijke autorisatie.

Art. 68. Alle vervoer van goederen en koopmanschappen, welke tusschen de liniën of op het onvrije territoir circuleren, zal moeten geschieden op de volgende dokumenten, die *gratis* zullen verleend worden, te weten:

1°. Voor goederen ten uitvoer verboden, op binnenlandsch paspoort, onder borgtogt voor de dubbele waarde der goederen;

2°. Voor de goederen, welke bij het tarief met uitgaande regten zijn belast, met binnenlandsche paspoorten, onder borgtogt voor het bedrag der regten.

3°. Voor goederen, welke bij het tarief op het uitgaan zijn vrijgesteld, op vervoer-biljetten.

Art. 69. Kleine partijen levensmiddelen en andere waren voor huisselijk gebruik dienende, mitsgaders alle voortbrengselen van den grond, die van de akkers naar de schuren of ter molen om te malen, mitsgaders alle deze artikelen die op de gewone marktdagen van het platte land naar de naburige markt gebragt worden, en eindelijk alle mest-speciën, zullen geheel en al zonder dokumenten mogen vervoerd worden, onverminderd het regt van recherche en visitatie.

Art. 70. Op de uitgifte der binnenlandsche paspoorten, die op of tusschen de liniën worden verleend, mitsgaders op derzelver zuivering, intrekking of andere formaliteiten, hoe ook genaamd, zal van applicatie zijn al hetgeen bij art. 78 en andere wegens de binnenlandsche paspoorten is voorgeschreven.

Art. 71. De afstanden tusschen de eerste wachten of uiterste posten en de kantoren in de plaatsen, in het reglement te bepalen, maken, op de rivieren, de liniën van toezigt of het onvrije territoir uit, waarop bijzonder de

artikelen 58, 68, 69 en 70 dezer wet mede van toepassing zijn.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de linie van toezigt aan de zeezijde.

Art. 72. De tusschenruimte van de zeestranden tot op zeven honderd rijnlandsche roeden landwaarts van de plaats, alwaar bij gewonen vloed de dijken, duinen en dammen door de zee worden bespoeld, maakt de grenslinie of het onvrije territoir aan de zeezijde uit, de steden en forten als daar buiten liggende gerekend, behoudens zoodanige uitzonderingen, als zullen vervat zijn in hetzelfde reglement, als waarbij ingevolge art. 56 de liniën aan de landzijde van punt tot punt zullen worden aangewezen.

Art. 73. De kantoren der inkomende en uitgaande regten, aan of in de nabijheid der zeestranden gevestigd, zullen de noodige dokumenten verleenen voor de goederen, welke aldaar op het onvrije territoir zullen circuleren, of welke men van binnen het Rijk aldaar zoude willen aanbrengen, voor zoo verre deze laatsten niet komen van eene binnenlandsche plaats, alwaar een kantoor bestaat, op hetwelk de vervoerder mogt verkozen hebben het vereischte dokument te ligten.

Art. 74. In deze linie, als ook op Texel en verdere eilanden noordwaarts, mitsgaders op het eiland Rozenburg, welke alle worden verstaan in het onvrije territoir gelegen te zijn, is het aanwezen, aanleggen of aanhouden van alle magazijnen of nederlagen van goederen verboden, op verbeurte der goederen en eene boete van honderd guldens, te betalen bij den geen, in wiens huis, schuur, tuin of erf de nederlage zich bevindt. En zijn ook de artikelen 58, 59, 63, 64, 65, 67, 68, 69 en 70 der tegenwoordige wet in dezelfde linie en op gezegde eilanden van applicatie.

Art 75. Geene goederen of koopmanschappen zullen mogen worden uitgevoerd of ingebragt van of op de buitenstranden of zeekusten van het Rijk, anders dan met speciaal consent, op pene van confiscatie der goederen en eene boete van vijf honderd guldens, voor zoo verre geene termen zijn tot de applicatie van artikel 43 dezer wet.

En worden te dezen mede voor zeekusten gehouden de zoomen van de monden der zeegaten tot dáár, alwaar het

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. nº. 53.)

eerste kantoor van inkomende regten of van inklaring gevestigd is.

Art. 76. Hiervan zijn uitgezonderd de goederen herkomstig uit gestrande schepen of door nood buiten boord geworpen, alsmede de versche, gedroogde, gerookte of gezoute visch van de nationale visscherij; mogende deze visch zoo wel bij nacht als bij dag, en zonder eenig dokument, binnen de in art. 72. vermelde linie vervoerd worden; en wordt omtrent de gestrande of strandgoederen gerefereerd aan art. 144 en volgende.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Van de kustvaart en den vervoer van goederen van en naar binnenlandsche plaatsen over vreemd grondgebied.

Art. 77. Alle goederen, waren en koopmanschappen, die van de eene plaats, gelegen binnen het Koningrijk, over zee, naar eene andere plaats, mede binnen hetzelve Rijk gelegen, verzonden worden, zullen aan geene betaling van uitgaande of inkomende regten, de schepen aan het buitenlandsch lastgeld onderworpen zijn; gelijk mede van de betaling dier regten vrij zullen zijn zoodanige goederen, waren en koopmanschappen, die, over land verzonden wordende, van de eene plaats in dit Koningrijk naar eene andere, binnen deszelfs limiten gelegen, aldaar niet langs den naasten weg zouden kunnen aankomen, zonder het vreemd territoir te passeren; echter onder de formaliteiten hierna volgende.

Art. 78. Van zoodanige goederen zal op het kantoor der aangifte moeten worden geligt een binnenlandsch paspoort, bij hetwelk voldoende cautie of borg zal moeten gesteld worden:

1° Voor goederen, die ten uitvoer verboden zijn, voor de dubbele waarde derzelven en eene boete van duizend guldens.

2°. Voor goederen, aan uitgaande regten onderworpen, voor het montant van het dubbel dier regten.

Bij welke borgtogt de verzender en de borg zich ieder in *solidum* zullen verbinden, om, binnen den tijd die in het paspoort zal worden bepaald, in te leveren een certificaat, gesteld op den rug van het paspoort en door den ontvanger en een ander ambtenaar van het bij

het paspoort gedesigneerde kantoor der inkomende en uitgaande regten geteekend, bij hetwelk volledig bewezen wordt, dat de goederen ter gedestineerde plaatse aangekomen of langs het kantoor gepasseerd zijn, of, bij gebreke van dien, het montant der dubbele waarde en de boete, of de dubbele uitgaande regten, naar mate dat het geval is, op te leggen en te betalen.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 79. Het zal aan de verzenders vrijstaan, des verkiezende, het montant der regten te consigneren; waarvan als dan op de registers aanteekening zal moeten geschieden.

Art. 80. In de voorschreven binnenlandsche paspoorten zullen moeten worden uitgedrukt de kwantiteit en soorten, de merken, de nummers en de waarde der goederen; de naam van den koopman en van den schipper of voerman, de plaats der destinatie, de te lande te houdene route, de tijd voor den vervoer geaccordeerd naar de distantie der plaatsen en het jaarsaisoen, en eindelijk de tijd, binnen welken hetzelve, met certificaat van zuivering voorzien, zal moeten worden terug gebragt.

Art. 81. Zoodanige der aldus verzonden wordende goederen, welke bij den uit- of invoer verboden, of bij de waarde hooger dan tegen drie percent belast zijn, zullen daarenboven worden geplumbeerd.

Art. 82. De schippers en voerlieden zullen gehouden zijn de bij hen geladene goederen, in dezelfde kwaliteit en kwantiteit als op het binnenlandsch paspoort is uitgedrukt, te vertoonen, te weten, die ter zee verzonden worden, op het kantoor van de plaats der destinatie, en dezulken die over land vervoerd worden, aan alle de kantoren op de passagie gelegen; zullende ten bewijze daarvan de ambtenaren op die kantoren de voorschreven paspoorten viseren. En zullen de ambtenaren op het kantoor der destinatie het paspoort niet mogen zuiveren, dan na behoorlijke visitatie en accoord-bevinding der goederen, en wanneer dezelve binnen den bij het paspoort voorgeschreven termijn zijn aangekomen.

Art. 83. Indien de goederen onder wege mogten zijn opgehouden door vorst, sluiting der barrières, aftapping van kanalen, die van publieke notorieteit zijn, of door andere onvoorziene toevallen, die aanleiding mogten gegeven hebben, dat dezelve niet binnen den geprefigeerden tijd ter plaatse der destinatie hebben kunnen aankomen, zal daarvan, het zij door zee-protest in behoorlijken form, of door het gemotiveerd attest, door de beambten op de kantoren van passagie op het paspoort te stellen,

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

of door legale acte, gepasseerd of geaffirmeerd voor de competente autoriteit, ter plaatse alwaar het oponthoud heeft bestaan, moeten consteren.

Art. 84. Geene der voorschreven acten zullen door partikuliere verklaring van getuigen kunnen vervangen worden; ook zullen die acten niet worden geadmitteerd, ten ware dezelve te gelijker tijd met de goederen worden gepresenteerd.

Art. 85. Wanneer behoorlijk en zonder eenige billijke suspicie voldaan is aan de formaliteiten bij het paspoort uitgedrukt, of dat de acten, hier voren omschreven, in orde zullen zijn bevonden, zal de zuivering van hetzelve paspoort door de geëmploijeerden niet mogen worden geweigerd, op pene van verantwoordelijk te zijn wegens alle kosten, schaden en interessen; en zal, in cas van weigering, de vervoerder gehouden zijn, daarvan legale acte te doen opmaken, welke dadelijk aan den ontvanger van het kantoor zal moeten worden geïnsinueerd.

Art. 86. Ingevalle, door het niet voldoen aan de bepalingen, in het paspoort voorgeschreven, de zuivering zal moeten worden geweigerd, zoo als hiervoren bij art. 82. is gezegd, zullen van de gepermitteerde goederen, in het paspoort vermeld, de inkomende regten moeten betaald worden, even als of de invoer van buiten 's lands was geschied, en ingevalle het paspoort voor contrabande goederen mogt zijn verleend, zullen dezelve niet worden geadmitteerd; alles zonder prejudicie aan de betaling der dubbele uitgaande regten, dubbele waarde der goederen en de boete, bij art. 78. gemeld, waarvan de invordering op de plaats der afzending tegen de verzenders en derzelver borgen zal worden vervolgd.

Art. 87. Indien bij de visitatie van het kantoor van passagie, of op dat der destinatie, de goederen, met die op het paspoort vermeld, in soort mogten verschillen, zullen dezelve worden aangehaald en geconfisqueerd, boven en behalve eene boete van vijf honderd guldens, ten laste des vervoerders, behoudens het verhaal van dezen op de verzenders.

Art. 88. Indien de kwantiteit minder mogt bevonden worden dan op het paspoort is uitgedrukt, zoo zal de zuivering van het paspoort slechts voor de bevondene kwantiteit mogen geschieden; wanneer dezelve meerder is, en dit meerdere beneden een twaalfde gedeelte van het geheel blijft, zullen van dat meerdere de enkele regten betaald worden, edoch boven het twaalfde zijnde,

zal al hetgeen de op het paspoort uitgedrukte kwantiteit te boven gaat worden geconfisqueerd.

Art. 89. Wanneer, in plaatse van gepermitteerde goederen, op het paspoort vermeld, bij de visitatie verbodene goederen mogten gevonden worden, zullen alle de verbodene goederen worden geconfisqueerd, met verbeurte eener boete van vijf honderd guldens daarenboven; alles zonder eenige prejudicie ten aanzien der condemnatiën tegen de afzenders en hunne borgen, ten gevolge hunner borgtogten, van wege het kantoor der afzending in het werk te stellen.

Art. 90. Om zich van de echtheid der certificaten van zuivering te verzekeren, en om dienaangaande actie te kunnen instituëren, wordt aan de administratie der inkomende en uitgaande regten gelaten de tijd van zes weken na de inlevering; na verloop van dien tijd zal dezelve deswege niet meer in regten ontvankelijk zijn.

Art. 91. De binnenlandsche paspoorten behoorlijk gezuiverd ingeleverd zijnde, zal de borgtogt, in tegenwoordigheid der borgen of van hunne gemagtigden, worden geroijeerd; van welk roijement, des gevorderd wordende, tegen behoorlijk salaris, een certificaat zal worden gegeven.

Art. 92. Zoo de certificaten van zuivering niet binnen den tijd, in het paspoort bepaald, zijn ingeleverd, zal, tot voldoening van de dubbele regten, of, naar mate dat het geval exteert, tot betaling der dubbele waarde van de goederen en de boete, worden geprocedeerd.

Indien nogtans de borgen, binnen zes maanden na verloop van den termijn bij het paspoort bepaald, de certificaten van zuivering in goede orde en, binnen den tijd in het paspoort bepaald, afgeteekend, of de in art. 85 bedoelde acte der door de geëmploijeerden gedane weigering, inleveren, zullen dezelve genieten restitutie van de regten, boeten en andere sommen, die zij mogten hebben betaald, mits voldoende de kosten op de zaak gevallen. Na expiratie van voorschreven termijn zal, ten aanzien der gemelde betaalde sommen, geene hoegenaamde reclame meer worden aangenomen, maar zullen dezelve in de publieke schatkist worden overgestort.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

NEGENDE HOOFDSTUK.

Van den uitvoer ter zee.

Art. 94. Van alle goederen ter zee uitgaande, zullen de regten moeten worden betaald ter plaatse van de eerste inlading of affcheping, het zij dat die dadelijk in het schip, hetwelk met dezelve naar buiten 's lands zal vertrekken, geladen worden, of wel met ligters of andere vaartuigen worden vervoerd, om elders in het voorschreven schip te worden ingeladen.

Art. 95. Dezelve goederen moeten worden geladen en vervoerd in de schepen van die schippers, op wier namen de paspoorten zijn uitgegeven, zonder dat die in andere schepen mogen worden ingescheept of overgeladen, op eene boete van vijf honderd guldens; ten ware de schippers, door gebrek aan water, genoodzaakt waren te liggen, in welk geval zij eenige goederen zullen mogen overzetten in andere vaartuigen, mits die vaartuigen verblijven bij die schepen, waaruit de goederen geligt zijn, of dat daartoe alvorens schriftelijk consent was bekomen bij den eersten ambtenaar van de inkomende en uitgaande regten, aldaar residerende; van het verleenen van welk consent op den rug van het paspoort door denzelven zal moeten worden melding gemaakt.

Art. 96. De schippers van de plaats hunner lading afgaande, zullen gehouden zijn, alle de paspoorten van hunne ingeladene goederen bij hunne schepen bij der hand te hebben, om op de uiterste wacht en ook, des gerequireerd, onder wege aan de commisen te vertoonen, om daarop gevisiteerd te kunnen worden, op verbeurte eener boete van vijf-en-twintig guldens voor iederen dag, ter tijd toe dat zij aan de commisen de paspoorten vertoond zullen hebben, mits de geheele boete niet te boven ga de somma van twee honderd guldens voor ieder ontbrekend paspoort.

Art 97. Dezelve zullen daar en boven bij zich moeten hebben de acte van afrekening wegens de goederen, met hunne schepen ingebragt, om op de uiterste wacht te worden vertoond en overgegeven, op eene boete van drie honderd guldens.

Art. 98. De schippers zullen onder wege, des gerequireerd, de visitatie hunner ladingen moeten laten geschieden, op de boete van drie honderd guldens. Door deze visitatie zal zoo min mogelijk oponthoud aan de schippers in hunne reis mogen worden veroorzaakt, en

zullen daarvoor geene kosten aan hen kunnen afgevraagd worden, ten zij het gedrag van de schippers aanleiding tot die kosten zoude hebben gegeven.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 99. De commisen de voorschrevene visitatie doende, zullen de paspoorten met de lading confronteren en, zulks in orde bevindende, afteekenen, *binnen scheepsboord;* zullende zij met de paspoorten nimmer van de schepen aan land mogen gaan of eenige paspoorten naar zich mogen nemen, ten ware zij vermeenden eenige fraude ontdekt te hebben; in welk geval zij zich uiterlijk binnen twee uren moeten verklaren, immers wanneer het oponthoud nadeel aan de reize konde toebrengen.

Art. 100. De schippers gekomen zijnde aan de uiterste wacht, zullen, ten einde te worden uitgeklaard, gehouden zijn, in tijds het anker te laten vallen, of, om in hunne reize niet vertraagd te worden, tijdig een sein te doen, met het uitsteken van een riem of ander seinteeken, op de boete van vijf honderd guldens; en zullen de commisen daarop zoo spoedig mogelijk aan boord moeten komen, om de visitatie te verrigten.

Art. 101. De visitatie gedaan zijnde, zal de schipper het paspoort of de paspoorten, gelijk mede de afrekening, wegens goederen met hetzelfde schip ingebragt, aan den commies of de commisen moeten overgeven, om bij dezelven ingetrokken te worden; doch zal aan den schipper, des begeerende, eene kopij authentiek van de afrekening gegeven moeten worden.

Art. 102. De schipper benevens de stuurman zullen daarenboven moeten verklaren, dat zij geene goederen geladen hebben dan die, welke op de paspoorten zijn gespecificeerd, waartegen aan hen zal worden afgegeven eene acte van visitatie of klaring, door twee commisen onderteekend.

Art. 103. De schippers, na gedane visitatie en uitklaring, op nieuw eenige goederen komende in te nemen, zullen andermaal sein moeten doen, op de boete van drie honderd guldens. En zal de nadere visitatie en klaring op dezelfde wijze als voren moeten geschieden.

Art. 104. Zoo dikwijls eenige goederen door lagen of andere vaartuigen aan eenige schepen, ter uiterste wacht gepasseerd zijnde, worden nagebragt, zullen de schippers niet gehouden zijn, andermaal sein te doen; doch zullen, ten einde voor te komen de fraudes, welke hieruit zoude kunnen ontstaan, geene vaartuigen aan eenige van dezelve schepen goederen mogen brengen, dan

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

na vertooning van de paspoorten aan den commies of commisen op de uiterste wacht, en de schippers ook geene goederen uit dezelve vaartuigen mogen innemen, dan na dat dezelve paspoorten aan hen geëxhibeerd zullen zijn, en zij uit de aanteekeningen der commisen in dorso van de voorschreven paspoorten te stellen, zullen hebben gezien dat de goederen bevorens zijn gevisiteerd geworden op de uiterste wacht; alles op pene van vijf honderd guldens, te verbeuren bij een iegelijk van de contraveniërende schippers, kaaglieden of schuitenvoerders, welke beide laatstgemelden, na de overzetting der goederen in de zeeschepen, de daartoe betrekkelijke paspoorten aan de ambtenaren ter uiterste wacht zullen moeten terug brengen, om ingetrokken te worden, op pene als voren.

Art. 105. Tot de voorschreven verklaring van de schippers en stuurlieden, en acte van visitatie en klaring, worden gebruikt de formulieren hierna volgende:

Wij ondergeschreven schipper en stuurman, gedestineerd te varen naar . . . . verklaren hiermede, dat in ons onderhebbend schip geene andere of meerdere goederen, waren of koopmanschappen zijn geladen, dan alleen die vermeld zijn in de paspoorten, welke wij alhier op de uiterste wacht van het Koningrijk der Nederlanden aan de commisen ter recherche hebben overgeleverd en vertoond, en dat daarin geene fraude is gepleegd, noch daarin eenige verandering gemaakt, noch ook eenige vaten, kisten, kasten, balen, enz. zijn geopend: belovende voorts opregtelijk, dat wij, na de gedane visitatie van de voorzeide commisen, geene andere of meerdere goederen in het voorschreven ons onderhebbend schip zullen laten inladen of overnemen, ten zij daarvan mede ten kantore der inkomende en uitgaande regten behoorlijke aangifte zal zijn gedaan, en dat ons hetzelve zal gebleken zijn bij de paspoorten, die ons van zoodanige na inteladene goederen zullen worden overgeleverd, en voorts dat wij niet zullen toelaten, dat daarin hier te lande eenige verandering zal worden gemaakt, of eenige vaten, kisten, balen, enz. geopend.

Wij ondergeschreven commisen ter recherche, verklaren en attesteren mits deze, dat wij het schip, genaamd . . . ., gevoerd door schipper . . . . ., en de goederen daarin geladen, hebben gevisiteerd en bevonden alles wel en opregtelijk ten kantore der uitgaande en inkomende regten aangegeven te zijn, voor zoo veel ons uit

alle mogelijke vergelijking van paspoorten met de ingeladene goederen heeft kunnen blijken, en dat wij den voorzeiden schipper en zijn stuurman de hier boven staande verklaring hebben afgevaardend en dezelve in onze presentie doen teekenen.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Actum . . . . den, enz.

Art. 106. Indien er buiten de plaatsen, alwaar de paspoorten zijn geligt en de goederen in de schepen zijn geladen, geene uiterste wacht gevonden wordt, zal deze plaats zelve voor de uiterste wacht gehouden worden, en zullen de schippers verpligt zijn hunne paspoorten en acte van afrekening aan de commisen aldaar overtegeven, en in derzelver handen de hier bovengemelde verklaring te doen; waar tegen hen dan door de commisen eene acte van visitatie zal worden gegeven, zoo als hier voren art. 105 is bepaald.

Art. 107. De lootsen zullen niet vermogen toetelaten, dat de naar zee gaande schepen, tusschen de plaats der inlading en de uiterste wacht, of ook verder binnen gaats, eenige koopmanschappen innemen of lossen, ten zij in de gevallen en op de wijze in art. 95, 103 en 104 gemeld; zij zullen ook geene schepen naar zeé mogen brengen, dan na zich de acte van uitklaring te hebben doen vertoonen; alles op de boete van vijf honderd guldens, tot welker voldoening zij, in cas van non-betaling, bij parate executie van hunne gereedste goederen, geconstringeerd en des noods gegijzeld zullen worden.

Art. 108. De commisen op de uiterste wacht zullen aanteekening en registers houden van de schippers en schepen, die door hen gevisiteerd en geklaard zijn, en te dien einde hunnen volstaan, mits alleen aanteekenende den naam van dezelve schippers en schepen, met bijvoeging van den dag wanneer, om bij verlies of verlegging van de acten van visitatie en klaringen, en bij andere gelegenheden, daartoe recours te kunnen nemen.

TIENDE HOOFDSTUK.

Van den uitvoer langs de rivieren.

Art. 109. Des Rijks regten van de goederen, uitgaande langs de rivieren, zullen moeten betaald worden ter plaatse van de eerste inlading of afscheping, voor

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

zoo verre aldaar een kantoor van inkomende en uitgaande regten aanwezig is, en anderzins aan de kantoren der binnenlinie, welke nader zullen aangewezen worden, als waar dezelve in alle gevallen aan de visitatie onderworpen zullen zijn.

Art. 110. En zijn met opzigt tot het uitgaan langs de rivieren mede van toepassing de bepaling in art. 95 dezer wet vervat, en ook de artikelen 96, 98 en 99, indien de inlading is geschied op eene plaats alwaar een kantoor bestaat.

Art 111. De schippers, langs de rivieren uitvarende, zullen de paspoorten van hunne goederen, op de uiterste wacht moeten laten intrekken, op eene boete van drie honderd guldens, waar tegen aan hen, des begeerende, zal worden afgegeven voor elk paspoort een renversaal, preciesefijk met den inhoud der paspoorten, overeenkomende, of wel eene acte van uitklaring, bevattende eene specifieke opgave van de goederen in de gezamenlijke paspoorten gemeld en van de regten daarvoor betaald.

ELFDE HOOFDSTUK.

Van den uitvoer te lande.

Art. 112. De aangifte en betaling der regten van alle goederen, waren en koopmanschappen, te lande uitgaande, zal moeten geschieden op een der kantoren, gelegen op de binnenlinie, bij art. 56 gemeld, en in de nabijheid van welke kantoren, binnenwaarts op de groote wegen, die naar de kantoren leiden, zullen worden geplaatst palen, waarop de woorden *inkomende en uitgaande regten*, ten einde de uitvoerders of geleiders der goederen te waarschuwen, dat zij het onvrije territoir, in art. 58 aangewezen, naderen, op hetwelk de goederen niet mogen gebragt worden, dan na dat daartoe behoorlijke aangifte gedaan en het vereischte dokument verkregen zal zijn.

Art. 113. Wanneer echter de goederen uit het binnenste des Rijks komen van eene plaats, alwaar een kantoor van inkomende en uitgaande regten is gevestigd, zal het aan de verzenders vrijstaan, om de aangifte en betaling der regten aldaar te doen, onverminderd het regt van visitatie door de ambtenaren op de beide linien.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 114. Na betaling der uitgaande regten zal aan den aangever worden ter hand gesteld een uitgaand paspoort, onder geleide van hetwelk de goederen, na de visitatie derzelve zal geschied, en zulks door een ambtenaar in dorso van het paspoort zal geattesteerd zijn, binnen den daarbij uitgedrukten tijd, het onvrije territoir, langs de heerebaan, zullen mogen passeren tot aan het naaste grenskantoor.

Art. 115 Op het grenskantoor zal, tegen intrekking van het paspoort, worden uitgegeven een renversaal, waarmede de goederen het vreemd grondgebied zullen kunnen bereiken, mits tot op dat grondgebied volgende de heerebaan, op straffe als in art. 5 is gemeld.

Art. 116. De kooplieden of voerlieden, welke met de goederen het grenskantoor zullen passeren, zonder de paspoorten op hetzelve te hebben vertoond, om ingetrokken en met een renversaal verwisseld te worden, zullen verbeuren eene boete van drie honderd guldens.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Van den invoer uit zee.

Art. 117. De administratie zal zorg dragen, dat de inkomende schippers op de eerste wacht alomme geïnformeerd kunnen worden van de orders, bij deze wet, en vooral op het stuk der generale verklaring gestatueerd.

Art. 118. Alle schippers en stuurlieden, uit zee inkomende, zullen, ten langste binnen vier en twintig uren na hunne aankomst, ter eerste wacht tot de inklaring, hunne generale verklaring aan de daartoe gestelde commisen moeten overgeven, alvorens te mogen opzeilen, ten ware zij voldoende konden doen blijken, dat zulks door ijsgang of andere buitengewone toevallen volstrekt onmogelijk ware geweest; in welk geval de generale verklaring ter plaatse der destinatie van de schepen zal moeten geschieden, binnen gelijken tijd van vier-en-twintig uren na aankomst aldaar; alles op de boete hier achter bij artikel 131 gestatueerd.

Zullende de zondagen, en andere dagen aan den godsdienst toegewijd, daaronder niet begrepen zijn.

Art. 119. Het zal echter aan de ambtenaren van de inkomende en uitgaande regten vrijstaan, om, dadelijk

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

na het arriveren van het schip, den schipper en stuurman te sommeren, om, zonder verwijl, de generale verklaring over te geven, en, indien zij zulks weigeren, als dan twee wakers op het schip te stellen, ten koste van den schipper.

Art. 120 Geene uit zee inkomende goederen zullen mogen worden gelost, noch eenige loscedullen daartoe uitgegeven, vóór dat de generale verklaring, hiervoren gemeld, door den schipper en stuurman van het schip zal zijn beëedigd.

Art. 121. De commisen zullen de schippers, alvorens hunne generale verklaring aan te nemen, moeten adverteren, dat de corporele eed daarop, ter plaatse hunner destinatie, zal moeten worden afgelegd, en zullen voorts, na het bekomen der verklaring, dezelve zonder uitstel moeten zenden of overgeven aan het kantoor op de plaats waarheen de schepen zijn bestemd.

Art. 122. En zullen de schippers een dubbel van dezelve generale verklaring aan de voorschreven commisen van de eerste wacht moeten presenteren, en dezelve commisen gehouden zijn die te collationeren met het origineel, en daarop te noteren den dag van het overleveren van het origineel, en alzoo te onderteekenen: zullende het voorsz. dubbel aan de schippers dienen, ingevalle zij ter gedestineerde plaatse mogten arriveren eerder dan de generale verklaring, om van het overleveren van dien te kunnen doen blijken.

Art. 123. De voorsz. generale verklaring zal moeten inhouden de lijst van alle de ingeladene goederen, met uitdrukking van de soorten van dien en hare kwantiteit en kwaliteit, en met bijvoeging van de nummers en merken waarmede elk vat, baal, pak, kist, kas, enz. volgens de originele cognoscementen is gemerkt.

Art. 124. Ingevalle de schippers en stuurlieden omtrent eenige goederen niet mogten weten, wat ieder pak, vat, baal, kist, kas, enz. inhoudt, en dezelve mitsdien opgeven voor onbekend, of wel onder de algemeene benaming van *koopmanschappen*, zullen de schippers gehouden zijn hunne originele cognoscementen bij de generale verklaring te vertoonen, en uit dezelve niet consterende de kwaliteit en kwantiteit der goederen, zullen de commisen het schip, waarin zoodanige goederen zich bevinden, met eene wacht, ten koste van den schipper, opzenden naar de plaats der destinatie, om dezelve goederen aldaar onder custodie van 's lands bedienden te stellen, tot zoo lange door de geïnteresseerden, des noods na oculaire in-

specie, behoorlijke declaratie en aangifte van den inhoud zal gedaan zijn.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 125. De voormelde generale verklaring zal moeten worden onderteekend door den schipper en den stuurman, en wordt voor dezelve gearresteerd het hierna volgende formulier:

„ *Wij ondergeschreven schipper en stuurman van het „ schip genaamd . . . . . onze tegenwoordige la„ ding ingenomen hebbende te . . . . en gedestineerd „ naar . . . . verklaren, dat wij geene andere of „ meerdere goederen, waren of koopmanschappen, in of „ binnen de zeegaten van het Koningrijk der Nederlanden „ hebben gebragt, dan die genoemd en uitgedrukt zijn in „ deze onze generale verklaring; dat ook geene van onze „ ingeladene goederen zijn verpakt, veranderd, verwis„ seld of verminderd, in 't geheel of ten deele, gelijk wij „ ook beloven geene zoodanige verwisseling, verandering, „ verpakking of vermindering in het geheel of ten deele „ te zullen beveken of toe te laten; en verbinden ons, om, „ in cas van ligting, geene meerdere of andere goederen „ in den ligter te zullen overladen, dan wij bij voorsz. „ faktuur of specificatie zullen hebben uitgedrukt, en in „ dier voege, als bij art.* 129 *van de wet van den 3den „ October* 1816 *is bepaald; dat wij ook in deze generale „ opgave alle de goederen onder hunne regte, ware en „ gewone benaming, voor zoo verre de goederen aan ons „ bekend waren, hebben opgegeven; en, generalijk, dat „ in deze opgave geene fraude is gepleegd, noch eenige „ goederen zijn verzwegen, of ondernomen en gepoogd „ om directelijk of indirectelijk 's Rijks geregtigheden te „ verkorten.*

„ *Zoo waarlijk helpe ons God Almagtig!*"

Actum . . . .

Voor de genen, die wegens hunne godsdienstige gezindheid zwarigheid maken in het doen van eed, zal dienen een ander formulier, waarin, na het woord *verklaren*: zullen zijn ingevoegd de woorden: *bij ware woorden in plaatse van eede*, en daartegen uitgelaten de woorden: *Zoo waarlijk helpe ons God Almagtig.*

Art. 126. Indien de schippers mogten zwarigheid maken in de gave verklaring, bij het voorgaande artikel gemeld, zullen dezelven kunnen volstaan, met aan de eer-

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

ste wacht een dubbel van derzelver manifesten of andere publieke acten van hunne lading over te geven; en zullen in dat geval dezelve manifesten of acten met 's lands zegel door de commisen, aan het formulier der inkomende verklaring geannexeerd en daartoe gerenvoijeerd mogen worden; mits dat dezelve, dien onverminderd, door den schipper en stuurman onderteekend zullen worden, en bij hunne aankomst ter plaatse der destinatie daarenboven onder eede of met ware woorden verklaard, geene andere goederen in het schip geladen of binnen dit Koningrijk gelost te hebben.

Art. 127. De regten van de goederen ter zee inkomende, zullen moeten worden betaald ter plaatse waarheen de zeeschepen zijn gedestinéerd, al is het ook dat een gedeelte der lading naar elders binnen 's lands is bestemd, en evenveel of de goederen met die schepen zelve, of, daaruit in ligters of andere vaartuigen overgenomen, met deze laatsten aldaar worden aangebragt.

Art. 128. Voor zoo verre de lokale situatie van eenige commercie-plaats aanleiding mogt geven tot eene billijke uitzondering van de in het voorgaande artikel omschrevene bepalingen, zal deswege door een bijzonder besluit worden voorzien.

Art. 129. Ingeval van overlading in ligters, zullen de schipper en stuurman van het zeeschip, met het welke de goederen zijn ingekomen, verpligt zijn, om bij iederen ligter op te zenden eene opene of onverzegelde en door hen, benevens den ligterschipper, onderteekende faktuur of specificatie, met designatie van de kwantiteit en kwaliteit, nummers en merken der goedren, in den ligter overgezet, in dier voege, als dit gedeelte door hen bij hunne generale verklaring is opgegeven; zullende de ligterschippers gehouden zijn, om, dadelijk na hunne aankomst ter plaatse hunner destinatie, deze faktuur of specificatie te stellen in handen van de commisen ter recherche aldaar, om dezelve na visitatie van de lading te viseren, en voorts door hen ligterschippers bezorgd te worden aan den ontvanger van het kantoor der uitgaande en inkomende regten; alles op de boete van vijf honderd guldens voor den schipper, en van drie honderd guldens voor den stuurman en voor den ligterschipper.

Art. 130. Wanneer de schippers, door ijsgang of andere extraordinaire toevallen, volstrekt genoodzaakt zijn hunne goederen in een of meer ligters over te schepen, zonder hunne generale verklaring op de eerste wacht te

hebben kunnen overgeven, zullen zij in dat geval hunne generale verklaring moeten overzenden met den eersten ligterschipper, welke gehouden zal zijn dezelve binnen vier-en-twintig uren na zijne aankomst, of zoo veel eerder als de ambtenaren dit mogten requireren, ten kantore over te geven; alles op de boete van vijf honderd guldens, onverminderd de bepalingen bij het voorgaande artikel op het overladen in ligters vastgesteld; waaromtrent nogtans, in geval van hoogen nood, naar gelang van omstandigheden, de vereischte moderatie door de administratie van de konvooijen en licenten zal moeten in het oog gehouden worden.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 131. De schippers en stuurlieden, welke verzuimen zullen hunne generale verklaring, ter plaatse en binnen den tijd en gelegenheid, als hier voren is geordonneerd, over te geven, of in de voorschreven generale verklaring eenige goederen komen te verzwijgen, zullen verbeuren, de schippers vijf honderd guldens, en de stuurlieden drie honderd guldens.

Art. 132. De voorschreven generale verklaring gedaan, en de specificatiën wegens de geligte goederen, ingevolge het gestatueerde bij art. 129, ten kantore overgegeven zijnde, zullen dezelve aldaar door de ambtenaren ter recherche kunnen worden geligt, onder recepissen of bij kopij, om daarop de visitatie te doen.

Art. 133. Voorts zal met de schippers, ter plaatse hunner ontlading, op de kantoren der uitgaande en inkomende regten, niet mogen worden afgerekend, vóór dat zij bewezen zullen hebben, dat alle de door hen aangebragte goederen, het zij dezelve met ligters opgezonden of anderzins zijn gelost, ten kantore zijn aangegeven. En zullen de schippers zich tot die afrekening ten kantore moeten presenteren, binnen den tijd van zes weken uiterlijk na de gedane losfing, op de boete van drie honderd guldens.

Art. 134 De loodsen zullen niet mogen toelaten dat, voor de inklaring of in het opzeilen der zeeschepen van de eerste wacht naar de plaats der destinatie, uit dezelve eenige goederen worden gelost of overgegeven, anders dan bij overscheping in ligters, op den voet als hier voren is vermeld, of in geval van blijkbaren hoogen nood, op eene boete van vijf honderd guldens, en zulks onverminderd de straffen, welke bij de wetten, uit hoofde van verzwarende omstandigheden, zouden zijn vastgesteld.

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

DERTIENDE HOOFDSTUK.

Van de bijleggers.

Art. 135. Schepen, die geene bepaalde bestemming hebben, eene der havens van het Rijk aandoende, om orders of anderzins, zullen moeten inklaren als bijleggers, en onder de surveillance van de ambtenaren ter eerste wacht moeten blijven, tot zoo lange gedeclareerd zal zijn, of de lading hier te lande zal worden gelost.

Art. 136. Het zal vrijstaan, met zoodanige schepen en de inhebbende ladingen, zonder betaling van regten, weder te vertrekken; doch, eenige koopmanschappen gelost of ingenomen wordende, zullen niet alleen 's Rijks regten daarvan, maar ook het lastgeld van de schepen, in het 21ste hoofdstuk omschreven, worden voldaan, en daaromtrent verder moeten worden geobserveerd al het geen, wat ten aanzien van het inkomen uit zee hiervoren is bepaald.

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

Van schepen binnen vallende door nood of om te overwinteren.

Art. 137. De schippers en stuurlieden van schepen, met welke men, door de wisselvalligheden der zee, vervolging van vijanden, of door anderen nood, mogt gedwongen zijn in eene der havens van het Rijk binnen te loopen, of aldaar mogt binnen komen met oogmerk om te overwinteren, zullen daarvan, binnen vier-en-twintig uren na hunne aankomst, aan de eerste wacht, verklaring moeten doen, met specifieke vermelding van den inhoud der lading, van de plaats der herkomst, en van de bestemming; alles op den voet en op gelijke pene, als tegen het niet of niet behoorlijk inklaren van uit zee binnen komende schepen hiervoren is gestatueerd.

Art. 138. De goederen in zoodanige schepen geladen zullen niet onderworpen zijn aan de betaling van 's Rijks regten; doch, bijaldien de nood vordert eenige der goederen te verkoopen of te lossen, zonder de laatsten weder in te nemen, zullen daarvan de regten moeten worden betaald, en de schippers met de overige goederen vrij mogen vertrekken; mits dat de lossing geschiede op

schriftelijke permissie van den directeur of van den eersten ambtenaar der inkomende en uitgaande regten in *loco*, en wijders onder toezigt van de commisen ter recherche; en dat voorts geobserveerd worde het geen, omtrent het aangeven en lossen van uit zee inkomende goederen, hier voren wordt geordonneerd.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 139. Wanneer eenige goederen worden over boord gezet, voor een' korten tijd, uit noodzakelijkheid, tot reparatie van het schip, havenen van het goed of dergelijke, zullen geene inkomende of uitgaande regten gevorderd worden; doch zal zulks niet mogen geschieden dan op permissie, zoo als in het voorgaand artikel is gezegd, en zal de lossing, havening en weder inlading van het goed niet mogen plaats hebben, dan onder gedurige tegenwoordigheid van één of twee commisen ter recherche.

Art. 140. De goederen, alzoo gelost, zullen worden opgeslagen in een pakhuis voorzien met twee verschillende sloten op iederen ingang, van welke sloten één sleutel zal berusten onder den koopman of schipper, en de andere onder den ontvanger der inkomende en uitgaande regten, zoodanig, dat, zonder desselfs tegenwoordigheid of toestemming, niemand in het pakhuis komen kan, en, voor zoo verre die goederen niet mogten worden opgeslagen, zullen dezelve, zoo wel bij dag als bij nacht, onder opzigt gesteld en gecustodieerd moeten worden, alles buiten kosten van den lande.

Art. 141. De schippers, in voege voorschreven binnen gevallen, eenige goederen lossende of ladende zonder schriftelijke permissie, los-, of laadcedul, zullen vervallen in de boeten en penaliteiten, tegen het lossen en laden zonder aangave gestatueerd.

Art. 142. Indien uit de inklaringen der schepen, welke zich in voorsz. geval bevinden, mogt blijken, dat contrabande goederen waren ingeladen, zal, ten koste van den schipper of eigenaar, eene wacht op de schepen, gedurende derzelver verblijf hier te lande, worden geplaatst, ten ware door de schippers of eigenaars verkozen wierd, om zoodanige goederen gedurende dien tijd in 's Rijks pakhuizen te doen opslaan.

Art. 143. En zullen de schepen, binnen gekomen om te overwinteren, zich moeten begeven naar zoodanige ligplaats, als aan dezelve van wege de administratie zal worden aangewezen, op pene van 's Rijks regten te moeten betalen. Zij zullen aldaar bestendig blijven onder de surveillance van 's Rijks ambtenaren.

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

Van de gestrande en geborgene goederen.

Art. 144. De goederen, geborgen uit schepen, komende uit eenige vreemde havens en gedestineerd zijnde naar eenige havens buiten dit Koningrijk, doch op kusten van hetzelve gestrand, zullen mogen worden ingebragt en uitgevoerd zonder betaling van 's Rijks regten.

De belanghebbenden, of zij die zich namens dezelve mogen opdoen, zullen, het zij in persoon, het zij door hunne commissionarissen, dezelve goederen, voor zoo verre die op den invoer niet zijn verboden, op daartoe te verleenene ongezegelde dokumenten, naar hunne woonplaatsen kunnen vervoeren; mits zulks aan hun vooraf door den directeur der inkomende en uitgaande regten, onder wiens resfort de stranding is voorgevallen of de goederen zijn ingebragt, schriftelijk zal zijn gepermitteerd, en niet dan onder opzigt der commisen ter recherche van het naaste kantoor of post alwaar de stranding is geschied, en na behoorlijke aangave van de kwantiteit of het gewigt, alsmede van de kwaliteit en de waarde der goederen, voor zoo verre een en ander aan de voorsz. personen zal bekend zijn, en onder het stellen eener suffisante borgtogt voor de betaling der inkomende regten, ingevalle dezelve niet binnen den tijd van drie maanden, met behoorlijke bewijzen, zouden doen blijken, dat zij dezelve goederen wederom hebben uitgevoerd, of wel onder consignatie van die regten, ter keuze van den directeur hier boven genoemd, en eindelijk, dat door den directeur, in wiens resfort zoodanige goederen ten weder uitvoer zullen worden ingeladen, op vertooning van het bewijs, dat de invoer daarvan overeenkomstig de hier boven omschrevene bepalingen is geschied, insgelijks tot de inlading en weder uitvoer derzelve goederen vooraf schriftelijk permissie zal zijn verleend.

Art. 145. Op gelijke wijze zullen van de betaling van inkomende regten bevrijd zijn, de goederen hier te lande afgeladen in en vervolgens geborgen uit schepen naar eenige vreemde havens gedestineerd geweest, doch op de kusten van dit Rijk gestrand; des dat vooraf worde vertoond een behoorlijk bewijs, dat die schepen waarlijk uit de havens van dit Rijk zijn uitgevaren, met de-

zelfde lading waarmede zij zijn gestrand of verongelukt, en de uitgaande regten daarvan zijn betaald, en dat voorts niet blijke, dat die goederen vóór het stranden of veron gelukken der schepen in andere landen zijn aan land ge bragt of opgeslagen geweest; op productie van welk be wijs de directeur der inkomende en uitgaande regten, onder wiens ressort de schepen gestrand of de goederen ingebragt zijn, schriftelijke permissie zal verleenen, om dezelven te lossen of vervoeren, onder opzigt der naast bij geposteerde commisen, zonder eenige cautie of consignatie.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

En zal insgelijks door den directeur, onder wiens ressort de weder-inlading dier goederen geschiedt, op dezelfde wijze de weder-uitvoer daarvan worden geaccordeerd, zonder betaling van uitgaande regten; terwijl ook restitutie van de reeds betaalde uitgaande regten van zoodanige goederen verleend zal worden, door den directeur in wiens departement de betaling is geschied, wanneer die goederen hier te lande mogten verblijven. De kosten zullen, in alle de hier boven omschrevene gevallen, door de geïnteresseerden moeten worden voldaan.

Art. 146. Indien eenige schepen, uit vreemde havens komende en bestemd naar dit Rijk, op deszelfs kusten of stranden mogten komen te vervallen, zullen de inkomende regten van de daarin geladene nat gewordene of beschadigde goederen, voor zoo verre die naar het gewigt of de maat zijn aangeslagen, met moderatie geheven worden op het naaste kantoor, of wel ter plaatse van de bestemming der schepen, ter keuze van de geïnteresseerden; in het laatste geval zullen tot vervoer der goederen, na behoorlijke aangave van kwaliteit en kwantiteit, onder cautie voor de betaling der inkomende regten, volg-brieven worden verleend.

Deze moderatie zal worden geregeld door den ontvanger ter plaatse alwaar de betaling geschiedt, na examinatie der goederen en onder goedkeuring van de hoofd-directie; doch wanneer de koopman, of hij wien het aangaat, zich daarmede bezwaard mogt achten, zal het denzelven vrijstaan, den graad van beschadiging der goederen, ten zijnen koste, door twee, en, in cas van verschil, door drie beëedigde Makelaars of beëedigde deskundigen (alwaar geene Makelaars zijn) te doen taxeren, waarvan één van wege de administratie, één van wege den koopman, en de derde, indien hij noodig zijn mogt, door het gemeente-bestuur zal gekozen worden.

En zal vervolgens de heffing der regten geschieden naar

Wet van 5 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 52.)

gelang de beëedigde Makelaars of deskundigen schriftelijk zullen verklaren, dat zoodanige goederen volgens den prijs van den dag minder waardig zijn dan gezonde goederen van die zelfde soort.

Art. 147. Insgelijks zullen ten naasten kantore bij moderatie geheven worden de inkomende regten van gestrande goederen, waarvan de herkomst en bestemming onbekend is; doch ingeval van publieken verkoop zal, voor zoo verre de goederen bij de waarde zijn belast, die heffing geschieden naar mate van den prijs, dien dezelven bij den verkoop zullen mogen gelden.

Art. 148. Wrakken, masten, zeilen, ankers, touwen en andere gereedschappen van gebleven schepen geborgen, zullen vrij zijn van de betaling der inkomende regten, mits blijke van de wezenlijke stranding, en de vervoer dier goederen geschiede met voorkennis en op schriftelijke permissie van den ontvanger ten naasten kantore.

Art. 149. Alle de zoodanigen, die met de bezorging van zee- en strandvonden belast zijn, worden geordonneerd, om dadelijk, wanneer eenige gestrande of in zee opgevischte goederen onder derzelver beheer komen, daarvan aan het naastbijgelegene kantoor der inkomende en uitgaande regten kennis te geven, gelijk ook de ambtenaren van hetzelve kantoor almede worden gelast, om zorg te dragen, dat die goederen, dadelijk na dat deze kennisgeving bij hen zal zijn ontvangen, worden gerechercheerd en daarvan pertinente aanteekening geschiede, mitsgaders en in allen gevalle een wakend oog te houden, dat aan den inhoud der voorschrevene artikelen stiptelijk worde voldaan.

ZESTIENDE HOOFDSTUK.

Van den invoer langs de rivieren.

Art. 150. De schippers, langs de rivieren inkomende, zullen hunne generale verklaring of balance, inhoudende de kwantiteit, kwaliteit, nummers en merken, alsmede de waarde der naar de waarde betalende goederen, in hunne schepen geladen, bij hunne aankomst op de eerste wacht overgeven, en, daarenboven, in handen van den eersten ambtenaar aldaar, onder solemneelen eede verklaren, dat, huns wetens, geene van de bij hen ingevoerde goederen zijn verzwegen of kwalijk aangegeven; zullende, in conformiteit dier verklaring, door denzelven amb-

tenaar, nadat de borg zal gesteld zijn voor de betaling van 's Rijks regten, worden verleend een volgbrief.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 151. De schippers zullen den volgbrief bij de goederen houden tot op het eerste kantoor van betaling; waarheen dezelve zal zijn verleend, op eene boete van drie honderd guldens; moetende de volgbrief aan het kantoor van betaling, daarin gedesigneerd, gebragt en daarop de aangifte of betaling der inkomende regten geschieden, waarvoor door den ontvanger zullen worden afgegeven paspoorten van betaling, te zamen precieselijk met den inhoud van den volgbrief overeenkomende, op pene van cassatie.

Zullende de volgbrieven, na de visitatie der goederen, en nadat dezelve volgbrieven door den ontvanger op het kantoor van betaling, ten blijke van de voldoening der regten, zullen zijn afgeteekend of gezuiverd, aan den houder worden terug gegeven, om, tegen overlevering daarvan, aan het eerste kantoor, het rojement van den aldaar gestelden borgtogt te kunnen bekomen.

Art. 152. En zal de betaling van 's Rijks inkomende regten door dezelve schippers moeten worden gedaan op de kantoren der binnen-linie, welke nader aangewezen zullen worden.

Art. 153. De schippers met de bij hen ingeladene goederen de eerste wacht voorbij varende, zonder aldaar hunne generale verklaring of balance over te geven, of ook, na het verkrijgen der volgbrieven, passerende het eerste kantoor, waarop dezelve luiden, zonder aldaar aangifte te doen, of 's lands regten te hebben betaald, zullen de niet aangegevene goederen worden geconfisqueerd, en zijlieden daarenboven verbeuren de boete van vijf honderd guldens.

Art. 154. Voor zoo verre, op de voormelde rivieren geene afzonderlijke eerste wacht of kantoor van expeditie vóór het kantoor van betaling geplaatst is, en de schippers mitsdien aan een kantoor van betaling komen, zonder de uiterste wacht of het kantoor van expeditie te zijn gepasseerd, zullen zij dadelijk aangifte en betaling doen van alle de bij hen ingeladene goederen, op pene van confiscatie der niet aangegevene goederen, en eene boete van vijf honderd guldens.

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK.

Van den invoer te lande.

Art. 155. Geene te lande inkomende goederen zullen

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

tusschen het vreemd grondgebied en de grenslinie in eenige huizen of herbergen mogen gebragt worden, ten zij daarvan vooraf aangifte op een der kantoren aan die linie mogte geschied zijn, op gelijke pene als tegen den invoer anders dan langs de heerebanen, bij artikel 5 bepaald.

Art. 156. Tusschen het vreemd grondgebied en de kantoren aan de grenslinie, zullen worden geplaatst palen, waarop de woorden *inkomende en uitgaande regten*, ten einde de invoerders te waarschuwen, dat zij het onvrije territoir, in art. 58 aangewezen, naderen, op hetwelk de goederen niet mogen gebragt worden, dan na op het kantoor van expeditie op de grenslinie behoorlijk te zijn aangegeven.

Art. 157. De kooplieden en voerlieden of invoerders zullen, alvorens met de bij zich hebbende goederen het kantoor op de grenslinie te mogen passeren, aan hetzelve moeten overgeven hunne generale verklaring of balance, bij hen onderteekend, van de kwantiteit, kwaliteit, waarde, nummers en merken der goederen, en zulks op verbeurte derzelven en eene boete van vijf honderd guldens.

Art. 158. Overeenkomstig deze generale verklaring, zal daaruit door den ontvanger van het expeditie- of grenskantoor, nadat het beloop der inkomende regten zal zijn geconsigneerd, of daarvoor voldoende borgtogt gesteld, worden geformeerd één of meer volgbrieven, luidende op één der naastbij gelegene kantoren van betaling op de binnenlinie, en op welke volgbrieven de tijd voor het transport, tot aan en op het kantoor der binnenlinie, naar mate van den afstand, naauwkeurig zal moeten worden uitgedrukt; zullende dezelve volgbrieven bij de goederen moeten verblijven tot aan het kantoor van betaling, op de boete van twee honderd guldens voor elken volgbrief, die geligt, doch niet bij de goederen voorhanden zijn mogt.

Art. 159. De betaling van 's Rijks inkomende regten zal vervolgens moeten geschieden op het aangewezen kantoor op de binnenlinie, en zullen aldaar in betaling aangenomen worden, in het geval van consignatie van penningen, de kwitantiën van den ontvanger van het grenskantoor, voor het bedrag van hetgeen blijken zal dat werkelijk aldaar in kontante penningen geconsigneerd is. Na de betaling der regten zullen daarvoor worden afgegeven inkomende paspoorten, met welke, na visitatie der goederen, dezelven verder het Rijk zullen kunnen

worden ingevoerd. De volgbrieven zullen, nadat dezelven door den ontvanger, ten blijke van de betaling der regten, zijn afgeteekend of gezuiverd, aan den houder worden terug gegeven, om, tegen overlevering daarvan aan het grenskantoor, de aldaar gestelde borgtogt te kunnen terug bekomen.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 160. De ontvangers op de binnenlinie zullen geene paspoorten mogen verleenen van goederen te lande ingekomen, dan op vertooning van de volgbrieven en in conformiteit van dezelven, op pene van cassatie.

Art. 161. Indien echter de inkomende goederen zijn bestemd naar eene plaats op het onvrije territoir gelegen, zullen op de kantoren aan de grenslinie de regten ontvangen worden, en alzoo in plaats van volgbrieven, inkomende paspoorten worden afgegeven, aanwijzende de te houdene route en den tijd binnen welken het transport naar de bestemming zal moeten geschied zijn.

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

Van den doorvoer van goederen.

Art. 162. Het staat vrij van en naar alle landen en plaatsen, allerlei goederen, waren en koopmanschappen, waarvan de doorvoer door Ons, het zij geheel, het zij voor eenen tijd, niet zal worden verboden, te water en te lande over het gebied van het Koningrijk der Nederlanden door te voeren, tegen betaling van eenmaal het regt op het inkomen of uitgaan, dat van beide het hoogste is, of wel van drie percent der waarde van de goederen, ter keuze van den aangever.

Van de volgende speciën, welke bij de indirecte belastingen zijn bezwaard, te weten: *zout*, *pekel*, *zeep*, *wijn*, *gedisteleerd*, *bier*, *azijn*, *turf* en *steenkolen*, zal, voor zoo verre de doorvoer van eenige derzelven niet zal worden verboden, voor transito-regt worden betaald twee percent van de waarde.

Voor goederen, die, bij het tarief of anders, op den in- of uitvoer zijn of zullen worden verboden, doch niet van het faveur van doorvoer uitgesloten, zal voor transito-regt van derzelver waarde worden voldaan drie percent.

Art. 163. En zal, bij de betaling van het transito-regt, tevens moeten worden gesteld voldoende cautie, ten beloope van dat geen wat minder mogt zijn betaald dan van de doorgevoerd wordende goederen zoude ver-

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

schuldigd zijn, indien dezelven ten invoer waren gedeclareerd: des dat ten opzigte van goederen, die niet van het faveur van doorvoer zijn uitgesloten, doch anders zijn verboden intevoeren, tot zekerheid van den weder-uitvoer, zal moeten worden gesteld eene sufficiente cautie, ten bedrage van de dubbele waarde der goederen.

Art. 164. Geene goederen zullen ten doorvoer of als transitoire worden geadmitteerd, dan die, welke op het eerste inkomen en aan de uiterste wacht als zoodanig zullen zijn aangegeven.

Art. 165. Van de voorschreven aangifte zal op de generale verklaring, alsmede op de renversalen, paspoorten en loscedullen moeten blijken.

Art. 166. Generalijk zal omtrent alle transitoire goederen moeten worden in acht genomen, hetgeen bij de tegenwoordige wet omtrent de inklaring, aangifte, lossing, weder in- of oplading, als anderzins, bij den in- en uitvoer in het algemeen is bepaald en vastgesteld.

Art. 167. In het bijzonder zal ook opzigtelijk de doorgevoerd wordende goederen eene stipte visitatie moeten worden geobserveerd, en zullen dezelven, zoo gepermitteerde, als contrabande, bij of dadelijk na de lossing worden geplumbeerd, voor zoo verre die met effect kunnen worden geplumbeerd; terwijl de administratie geautoriseerd zal zijn, om omtrent de overige doelmatige precautiën te nemen.

Art. 168. Geene waren, ten dadelijken doorvoer aangegeven, zullen van dit voorregt langer genot hebben, dan voor den tijd daartoe, naar gelang van zaken en omstandigheden, in redelijkheid benoodigd, en die op de paspoorten zal worden uitgedrukt.

Art. 169. Indien, binnen zes weken na expiratie van het transito-paspoort, hetzelve ten kantore der uitgifte wordt terug gebragt, voorzien van de noodige afteekening, door twee ambtenaren in dorso van hetzelve te stellen, ten bewijze dat de weder-uitvoer, binnen den tijd en langs het kantoor of uiterste wacht, in het dokument uitgedrukt, wezenlijk heeft plaats gehad, zal de gestelde cautie worden terug gegeven, en anderzins tot derzelver realisatie dadelijk moeten worden geprocedeerd.

Art. 170. Met betrekking echter tot de gepermitteerde goederen, zal het den geconsigneerden vrijstaan, om, binnen den tijd tot den doorvoer in het paspoort verleend, van het faveur van het transito te renuntiëren; en zal in dat geval restitutie geschieden van hetgeen meerder mogt

zijn betaald dan het inkomend regt, dat van de transito gedecl areerde goederen als dan alleen verschuldigd is; mits op het paspoort, bij attest van twee ambtenaren, blijke, dat de goederen binnen 'slands zijn opgeslagen en verbleven, wanneer tevens de cautie zal worden ge roijeerd.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 171. Ingeval van benadering van transiërende, gepermitteerde of contrabande goederen, zullen de benaderaars jouisseren van en onderworpen zijn aan dezelfde regten en pligten, als ten opzigte van den primitiven invoerder hier voren zijn bepaald, met dien verstande, dat deze laatste zich ook zullen uitstrekken tot de som waarmede de verhooging zal geschied zijn.

En zal, na dat aan dezelve verpligtingen door de benaderaars zal zijn voldaan, op productie van bewijs daarvan, in dorso van het transito-paspoort door twee ambtenaren te stellen, de daaromtrent van wege den koopman gestelde cautie dadelijk worden geroijeerd.

Art. 172. Alle goederen, die transito worden vervoerd, zullen, zoo veel mogelijk, in dier voege moeten zijn ingepakt, of anderzins besloten, immers in zoodanigen staat gebragt, dat dezelven gevoegelijk kunnen worden geplumbeerd.

Art. 173. De transiërende goederen, bij den uitvoer bevonden wordende in soort te verschillen met de primitivelijk aangegevene, zullen worden geconfisqueerd, onverminderd de betaling der som, waarvoor, hetzij als suppletoir regt van de gepermitteerde, of voor de dubbele waarde der contrabande goederen, cautie zal zijn gesteld.

Art. 174. De kantoren, waar langs of waarover de doorvoer, zoo op het inkomen, als uitgaan, zal moeten geschieden, zullen door Ons nader worden bepaald en bekend gemaakt.

Art. 175. De touwen en het lood tot de plumbering noodig, zullen door de ambtenaren worden geleverd, en zal aan hen voor elk aan te hechten lood, door den aangever der goederen, worden betaald drie stuivers.

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

Van de entrepôts.

Art. 176. Van het regt van doorvoer, tegen betaling van het bij art. 162 bepaalde transito-regt, zal mede mo-

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

gen worden gebruik gemaakt door middel van de entrepôts of publieke magazijnen, waarin de goederen zullen worden opgeslagen en bewaard, om vervolgens doorgevoerd, of, voor zoo veel de gepermitteerde goederen betreft, naar verkiezing van den koopman, door hem tot zich genomen te worden, tegen betaling der inkomende regten.

Art. 177. Geene goederen zullen in de entrepôts worden geadmitteerd, welke niet bij het inkomen zijn gedeclareerd bestemd te zijn om in dezelven te worden opgenomen.

Art. 178. Van zoodanige goederen zal, bij het inkomen, geene betaling van regten gevorderd worden: doch, voor zoo verre ter plaatse van den invoer geen entrepôt aanwezig is, zal eene voldoende cautie, ten bedrage der inkomende regten van de gepermitteerde, en ten beloope van de dubbele waarde van de contrabande goederen, worden gesteld voor de productie van het bewijs, dat dezelven in het opgegevene entrepôt zijn aangekomen en ontvangen.

Art. 179. Behalve aan de steden Antwerpen, Bergen in Henegouwen, Brugge, Brussel, Doornik, Gend, Leuven, Luik, Ostende en Venlo, alwaar werkelijk entrepôts existeren, zal het faveur van een entrepôt mede kunnen worden toegestaan aan zoodanige andere steden, als welke daartoe verzoek doen zullen.

Art. 180. De vervoer van goederen van het eene naar het andere entrepôt zal vrijstaan, zonder het regt van den koopman te verminderen, om nog daarna de gepermitteerde goederen door te voeren of tot zich te nemen.

Art. 181. De steden, aan welke het faveur van entrepôt is of zal worden geaccordeerd, zullen dit voorregt niet kunnen genieten, dan onder voorwaarde, dat zij, op eene meest geschikte plaats, behoorlijke pakhuizen zullen leveren, welke veilig en in één geheel vereenigd zullen zijn, en in behoorlijken staat moeten worden gebragt, om de goederen te kunnen bevatten, behoudens de te makene schikkingen met de administratie der uitgaande en inkomende regten, nopens de huur en het onderhoud derzelven

Art. 182. Ter plaatse alwaar een dusdanig entrepôt gevestigd, immers geadmitteerd zal wezen, zullen, onder speciaal consent der Generale Directie van de inkomende en uitgaande regten, en nadat daarop gehoord zal wezen de administratie van het entrepôt, partikuliere pakhuizen tot tijdelijke entrepôts kunnen worden toege-

laten; mits dezelven met geene belendende of andere gebouwen gemeenschap hebben, en vatbaar zijn voor eene goede sluiting en toezigt; een en ander ter verantwoording van de administratie, aan welke de intrekking van dusdanig-faveur geheel verbleven zal zijn.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 183. De onkosten van de huur en het onderhoud van de entrepôts, zullen moeten worden gevonden uit een pakhuis- of magazijn-regt, waarvan het beloop zal geregeld worden door schikkingen tusschen de stedelijke besturen en de administratie der inkomende en uitgaande regten.

Art. 184. De eigenaars of consignatarissen der goederen, in entrepôt liggende, zullen dezelven kunnen overstorten of in andere balen, kisten, enz. pakken, onder in achtneming van het bruto gewigt, bij den opslag bevonden, en de af te trekkene tarra, waar zulks te passe komt.

Art. 185. De goederen zullen van het entrepôt mogen jouisseren, gedurende den tijd van één jaar. — Na verloop van dien tijd zullen de contrabande goederen moeten worden terug gevoerd, en de gepermitteerde goederen aan de betaling der inkomende regten onderworpen zijn, ten ware, op daartoe aan de administratie te doen verzoek, prolongatie mogt verleend worden; mits in dat geval de koopman van het regt van transito voor de vrije goederen renunciëre en dezelve voor binnenlandsch verblijf bestemme.

Art. 186. Het opzigt over en in de entrepôts, zal behooren aan de administratie der inkomende en uitgaande regten; — zij zullen door twee verschillende sleutels gesloten worden, waarvan één in handen van den opziener van het pakhuis, en de andere in handen van de commercie zal berusten, mits dat de laatstgemelde een opziener stelle; zullende, bij gebreke van dien, de tweede sleutel in handen der hooge ambtenaren van het kantoor gesteld worden.

Art. 187. De transitoire of inkomende regten van de geëntreposeerde goederen zullen worden betaald naar den tax, zoo als dezelven zullen bepaald zijn ten tijde de goederen uit de entrepôts, ten doorvoer of tot verblijf binnen 's lands, worden gedeclareerd.

Art. 188. De betaling dier regten zal slechts éénmaal geschieden bij het verlaten der goederen van het entrepôt, waarin dezelven laatstelijk zijn opgeslagen geworden, en dus onverschillig of dezelven vroeger elders zijn geëntreposeerd geweest

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 189. De verwisselingen van entrepôt naar entrepôt zullen moeten geschieden op gedetailleerde declaratie van kwantiteit, kwaliteit, merken, nummers en waarde der goederen, en onder cautie, als in art. 178 is gemeld; en, op het daartoe af te geven binnenlandsche paspoort, zal uitgedrukt worden de plaats of het land, van waar de goederen van buiten 's lands zijn ingekomen.

Art. 190. De geëntreposeerde goederen, transito aangegeven wordende, zullen moeten worden geplombeerd; derzelver uitvoer zal, na betaling der transito-regten, geschieden met een transito-paspoort, op den voet en onder cautie-stelling, zoo als bij art. 163 en 169 is bepaald.

Art. 191. Voor zoo verre eenige voorname handeldrijvende plaats, alwaar een entrepôt is geëtablisseerd, verder landwaarts is gelegen dan eene andere handeldrijvende stad, die haar tot eerste wacht verstrekt, en waar tevens een kantoor van betaling bestaat, zal de administratie van de inkomende en uitgaande regten aan dezelve, onder behoorlijke precautiën, de faculteit mogen doen genieten, om de goederen, naar zoodanige meer landwaarts in gelegene handel-stad gedestineerd, aldaar *en detail* aan te geven, met toelating van dezelfde faciliteit, omgekeerd, in cas van expeditiën ten uitvoer naar buiten 's lands.

TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Van de goederen in de kantoren of pakhuizen verbleven.

Art. 192. Alle niet geprohibeerde goederen, van welke bij het inkomen geene behoorlijke declaratie kan worden gedaan of geene inklaringen geschieden, en ook de zulken, die wel aangegeven, doch ten invoer verboden, en, ingevolge art. 19, ten eersten kantore afgeladen zijn, zullen ten koste der geïntresseerden in 's Rijks pakhuizen worden opgeslagen, en aldaar, onder custodie van de ambtenaren, gedurende den tijd van één jaar mogen verblijven. Binnen dien tijd zullen de gepermitteerde goederen nader en behoorlijk kunnen worden aangegeven, en, na betaling van 's Rijks regten en visitatie, ter beschikking van de geïnteresseerden worden gesteld, en de ten invoer verbodene weder kunnen worden terug gevoerd, of wel tegen betaling van 's Rijks regten doorge-

voerd, voor zoo verre zoodanige goederen niet van het faveur van tranfit zijn uitgefloten.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 193. Indien de invoerder zulks begeert, zullen zoodanige goederen door den ontvanger, ter plaatfe van de aankomst, ten zijnen overftaan, dadelijk worden geïnventarifeerd, en de inventaris in *duplo* door beide worden geteekend.

Art. 194. De goederen zullen vervolgens, na geplumbeerd en mede door den invoerder, wanneer hij zulks verkiest, gecachetteerd te zijn, door den ontvanger, met bijvoeging van den inventaris, worden opgezonden naar de hoofdplaats der directie, onder welke zij zijn ingekomen, om aldaar opgeflagen en gecustodiëerd te worden.

Art. 195. Indien de inventarifatie niet reeds vooraf, op verzoek van den invoerder, ten eerften kantore heeft plaats gehad, zal zulks, binnen acht dagen na aankomst der goederen in de hoofdplaats, aldaar moeten gefchieden, ten overftaan van den directeur of iemand van zijnent wege, en de inventaris in een daartoe beftemd register moeten worden geregistreerd en onderteekend door de ambtenaren met de inventarifatie belast, en die daarbij attesteren zullen, de looden of zegels ongefchonden bevonden te hebben. Ingeval de geïnteresfeerde zich daartoe prefenteert, zal de inventarifatie ook in zijne tegenwoordigheid moeten, en de onderteekening, zoo van den inventaris als van het register, mede door hem kunnen gefchieden.

Art. 196. Na verloop van een jaar, zullen de als dan nog niet gereclameerde goederen, bij drie onderfcheidene advertentiën, van veertien tot veertien dagen, in de Staats-couranten te plaatfen, openlijk worden aangekondigd, en de eigenaars geïnfinueerd, om als nog aangifte te komen of te laten doen, of wel hunne goederen te reclameren, ten einde dezelven wederom uit te voeren, met intimatie en pene, dat, zij daaraan niet voldoende, de goederen in het openbaar, op de gewone wijze, zullen worden verkocht, en het provenu, na aftrek der kosten en pakhuishuur, gedeponeerd in de kas der adminiftratie van de inkomende en uitgaande regten.

Art. 197. Indien het mogt gebeuren dat in de colis papieren gevonden wierden, zal een fummiere ftaat van dezelven worden opgemaakt. De papieren zullen door den directeur der inkomende en uitgaande regten worden geparafeerd, en op deszelfs fecretarij moeten gedeponeerd worden. De uitlevering daarvan zal zonder kosten moeten gefchieden aan den genen die zijn regt van ei-

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

gendom zal bewijzen. Dienvolgens zal door den directeur kennis worden gegeven van het depôt der papieren, aan hen, welke de waarschijnlijke eigenaars derzelven zijn mogten, zonder ten deze aan eenige verdere formaliteit gehouden te zijn.

Art. 198. Alvorens tot den verkoop der goederen te procederen, zal daartoe bij den regter autorisatie moeten verzocht en verkregen zijn.

Art. 199. De inventarisatie zal aan de deur van het kantoor, en op de publieke en andere daartoe gebruikelijke plaatsen, worden aangeplakt, met bekendmaking, dat na verloop van zes weken, bijaldien binnen dien tijd geene reclame worde ingediend, de goederen zullen worden verkocht.

De advertentie tot den verkoop zal tweemaal, van acht tot acht dagen, geschieden, en, behalve de gewone aanplakking, ook geïnsereerd worden in de Staats-couranten. — Daarna zal eene derde advertentie van den verkoop, met bepaling van den juisten dag en datum, aangeplakt en in de voorschrevene dagbladen geplaatst worden.

Art. 200. De goederen zullen, op den dag bij voorschrevene advertentie vastgesteld, van wege de administratie der uitgaande en inkomende regten, in tegenwoordigheid van den directeur of iemand van zijnentwege, aan den meest- en laatstbiedenden verkocht worden, onder conditie dat de regten, ingevalle dezelven nog verschuldigd zijn, daarvan zullen moeten worden betaald, en dat, wanneer de goederen ten invoer verboden zijn mogten, dezelven naar buiten 's lands zullen moeten worden uitgevoerd.

Art. 201. De opbrengst van den verkoop zal gedurende een jaar in de kas van de administratie gedeponeerd blijven, om binnen dien tijd, na aftrek der kosten, in proportie van het terug geëischte, uitgekeerd te worden aan die genen, welke hun eigendom dien aangaande bewijzen zullen, en welke tevens gehouden zullen zijn, voor de bewaring der goederen, de bepaalde pakhuishuur, gedurende den tijd welken de goederen zijn gecustodiëerd geweest, te betalen.

Art. 202. Na verloop van een jaar, te rekenen van den dag dat de verkoop heeft plaats gehad, zich geene reclamanten voor het provenu opdoende, zal tot confiscatie van hetzelve worden geprocedeerd, zoo en in dier voege als in regten gebruikelijk is, en omtrent goederen, welke in de termen van confiscatie vallen, volgens

de vigerende wetten, geschiedt; waarna het geheele zuiver provenu in de publieke schatkist zal worden overgestort.

Art. 203. Van zoodanige der voormelde goederen, welke aan onmiddelijk of spoedig bederf onderhevig zijn, zal de verkooping dadelijk na opslag door den directeur kunnen worden geordonneerd; mits altijd geschiedende publiekelijk en na voorgaande affixie van biljetten; blijvende ten aanzien van het provenu dier goederen bepaald hetgeen hier voren art. 201 is vastgesteld.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 204. Wanneer het in beide voorgaande artikelen omschreven provenu vóór de confiscatie wordt gereclameerd, zal de reclamerende eigenaar verpligt zijn, de proces- en andere kosten te voldoen, des noods ter taxatie en moderatie van den regter.

EEN-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Van het lastgeld.

Art. 205. Van alle vreemde schepen, welke na het tijdstip, bij art. 1. gemeld, in eenige haven van het Rijk binnen komen, zal betaald worden *telken reize* een lastgeld van twee guldens en twaalf stuivers per last, het last gerekend tegen twee tonnen. De vaartuigen, alleen voor passagiers of brievenmalen gebruikt wordende, zullen mogen in accoord komen.

Art. 206. Van Nederlandsche schepen, onder Nederlandsche vlag varende, zal voor lastgeld op het inkomen betaald worden *dertig stuivers*, en op het uitgaan *vijftien stuivers* van elk last dat de schepen inhouden, het last gerekend tegen twee tonnen, waarmede dezelven zullen vrij zijn van den eersten Januarij tot den laatsten December ingesloten van elk jaar, offchoon in hetzelfde jaar meer dan eene reize doende. En zullen, in betrekking tot het lastgeld, mede als Nederlandsche schepen worden behandeld alle dezulke, welke de vlag voeren van en te huis behooren in een Rijk, Staat of haven, alwaar van de Nederlandsche schepen geene meerdere of andere lasten dan van eigene schepen worden gevorderd.

Art. 207. De meting der schepen zal geschieden ter plaatse alwaar de schepen zullen laden of lossen. En zal, na de meting, een certifikaat daarvan, inhoudende de lengte, breedte en diepte van het schip, gerekend in rijnlandsche voeten en duimen, en houdende verder het

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

totaal der lasten waarop hetzelve schip gemeten is, aan den schipper worden uitgereikt.

Art. 208. Het voormelde certifikaat zal door den schipper moeten worden vertoond aan het kantoor van den ontvanger, om te worden geliquideerd, naar hetzelve het lastgeld te betalen, en daarna een' behoorlijk gezegelden meetbrief te ontvangen.

Art. 209. Het voorschreven certifikaat zal, tegen uitreiking van den meetbrief, ten kantore worden ingetrokken, en bewaard blijven bij het register van den ontvanger. De betaling van het lastgeld zal in alle gevallen op den meetbrief worden genoteerd.

Art. 210. De ambtenaren der uitgaande en inkomende regten zullen geene expeditie mogen verleenen aan de schippers, alvorens het lastgeld ontvangen te hebben, op pene van voor hetzelve persoonlijk verantwoordelijk te zijn.

Art. 211. Alle schepen zullen in dit Koningrijk moeten worden gemeten; doch, nadat de schepen hier te lande eens gemeten zullen zijn, zal geene tweede meting in den tijd van twee jaren, behalve alleen in cas van suspicie, en alsdan buiten kosten van den schipper, behooren te geschieden; maar het zal genoeg zijn dat de laatste meetbrief ten kantore, alwaar de lossing of lading geschieden zal, worde vertoond, om de betaling, dien conform, te kunnen doen; zullende echter de meetbrief om de twee jaren, alvorens de schepen wederom kunnen uitloopen, moeten vernieuwd en de schepen op nieuw gemeten worden, op eene boete van drie honderd guldens, te verbeuren bij den reeder of schipper.

Art. 212. De meetbrieven zullen telken reize, wanneer de schippers zullen uitvaren, door hen ten kantore moeten worden geëxhibeerd, om aldaar gevifeerd te worden, op pene eener boete van vijftig guldens; en zullen de uitgaande schepen niet worden geëxpedieerd, noch van de ingebragte goederen afgerekend, vóór dat, door vertooning van den meetbrief, kome te consteren, dat het lastgeld, voor de vreemde schepen over de reize, en voor de nationale schepen over het loopende jaar, is betaald.

Art. 213. Van het lastgeld zullen bevrijd zijn de schepen, enkel met turf, in hooge veenen gestoken, uit het Rijk uitvarende, ook alle schepen, welke gebruikt worden tot de versche vischvangst, tot de groote visscherij of haringvangst, tot de abberdaanvangst en tot de walvischvangst, die van de Straat-Davids daaronder be-

grepen, en zulks zoo lange de voorsz. schepen in de gemelde visscherijen respectivelijk worden geëmploijeerd, gelijk mede, en tot zoo lange zulks door den Koning zal worden noodig geoordeeld, de schepen, welke gebezigd worden in de vaart naar en van de Kust van Guinea.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 214. Evenmin zal het lastgeld worden ingevorderd van de schepen, komende in te vallen door nood of om te overwinteren, zonder in het geheel of ten deele last te breken, en met intentie om met de geheele lading weder te vertrekken.

En zal te dezen aanziene voor geen last breken gehouden worden, het over boord zetten van eenige goederen voor eenen korten tijd, tot reparatie van het schip, het havenen van het goed en dergelijke, zoo als hier voren in het 14de Hoofdstuk is verstaan.

TWEE-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Van de aanhalingen en benaderingen.

Art. 215. Alle ambtenaren van de inkomende en uitgaande regten, en speciaal de commisen ter recherche, behoorlijk beëedigd zijnde en hunne commissiën bij zich hebbende, zijn gekwalificeerd, om niet alleen binnen, maar ook buiten de directie, waaronder zij behooren, aanhalingen te mogen doen, in die gevallen namelijk, dat zij, in dienst en op recherche zijnde, en het territoir eener andere directie rakende, aldaar eenige fraude mogten ontdekken.

Art. 216. De ambtenaren der inkomende en uitgaande regten eenige goederen aanhalende, zullen dezelve ten naasten kantore van betaling moeten opbrengen, om aldaar geopend en ten overstaan van den ontvanger en van den schipper, voerman of koopman of deszelfs gemagtigden, indien zij present zijn willen, geïnventariseerd en pertinentelijk gewogen, gemeten of geroeid, en daarvan acte van aanhaling of relaas opgemaakt te worden.

De administratie zal vervolgens de goederen kunnen doen overbrengen naar de hoofdplaats der directie, en, in cas van verkoop, denzelven doen geschieden ter plaatse alwaar zij oordeelt zulks het voordeeligst te zijn voor de genen, die bij het provenu zijn of kunnen zijn geïnteresseerd.

Art. 217. Tegen reële of voldoende cautie, of ook consignatie van penningen, voor de overeengekomene waarde der aangehaalde goederen en voor de boete, zul-

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

len dezelven ontflagen kunnen worden, indien de aanhaling niet is gefchied op grond van eenig verbod van invoer of uitvoer.

Art. 218. De kosten op de aanhalingen gevallen zijn ten laste van den genen, die bevonden zal worden gepeceeerd te hebben, alfchoon minder verzwegen was dan een twaalfde of van de twaalf één.

Art. 219. De goederen, naar de waarde betalende, zullen door de ambtenaren, indien zij bij fummiere vifitatie vermeenen dat dezelven te laag zijn aangegeven, mogen worden benaderd; en zullen de ambtenaar of ambtenaren gehouden zijn, om zich dadelijk na de fummiere vifitatie te verklaren voor de benadering der goederen van hetzelfde foort in masfa, zoo als dezelve, in eenig pak, baal, kist, enz. zich bevindende, aangegeven zijn, edoch geenszins bij gedeelten van dien; ook zullen de ambtenaren, zich eenmaal verklaard hebbende voor de benadering, daarvan niet mogen terug komen.

Art. 220. De ambtenaren zich hebbende verklaard voor de benadering, zullen de goederen dadelijk aan het kantoor moeten gebragt worden, en aldaar, ten overftaan van den ontvanger en in prefentie van den eigenaar, aangever of zijnen gemagtigden, indien hij prefent zijn wil, geopend en behoorlijk geïnventarifeerd worden, met uitdrukking van maat of gewigt.

Art. 221. Het rapport of relaas der benadering, hetwelk aan den benaderden zal moeten worden medegedeeld, zal met den inventaris, het paspoort en verdere dokumenten, terftond moeten worden opgezonden aan den directeur, in wiens directie de benadering gefchied is, die dezelven onverwijld zal examineren; en, wanneer uit den voorfchreven inventaris blijkt, dat de benaderde goederen niet vallen in de termen van confiscatie, zal door den directeur dadelijk, indien er geene gegronde reclame door den aangever of eigenaar is gedaan, adjudicatie der benadering moeten worden verleend, of anders ontzegd, naar bevind van zaken, en ten zelfden dage deze decifie aan de benaderaars moeten worden afgezonden.

Art. 222. Doch ingevalle de koopman vermeende dat zijne goederen wel en te regt zijn aangegeven, en zich dienvolgens met de gedane benadering bezwaard achtte, zal hij zich dadelijk aan den directeur kunnen adresferen, en zal dezelve directeur, bevindende dat de benaderde goederen, overeenkomftig de bedoeling der wet, in hare waarde zijn aangegeven, geregtigd zijn, om de benadering te desapproberen en de goederen aan den eigenaar terftond

te doen restituëren, ja zelfs, in enkele gevallen en om bijzondere redenen, eene vergoeding van kosten, schaden en interessen, aan den eigenaar toe te leggen.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 223. De benaderaars zullen voorts, dadelijk na dat de adjudicatie ter hunner kennisse zal zijn gebragt, en vóór het aanvaarden der goederen, alsmede vóór dat de benaderaars eenig gebruik zullen vermogen te maken van die goederen, het zij door het afknippen van stalen of het nemen van monsters, aan den benaderden moeten betalen de aangegevene waarde der goederen en twaalf percent daarboven, indien de betaling binnen vier-en-twintig uren na den ontvangst van de adjudicatie geschiedt; dertien percent, wanneer die binnen tweemaal vier-en-twintig uren, en veertien percent, wanneer die binnen driemaal vier-en-twintig uren geschiedt. — Na verloop van dien tijd de betaling niet gedaan zijnde, zal de benadering, indien de koopman dit begeert, nul en van onwaarde zijn, en de benaderaars in allen gevalle, het zij de koopman de gedane benadering al of niet wil laten voortgang hebben, verpligt zijn, drie percent der aangegevene waarde van de goederen aan den eigenaar, of die hem representeert, te betalen, tot vergoeding der schade door het oponthoud veroorzaakt.

Ingeval echter de eigenaar of deszelfs gemagtigde zich niet ten kantore, alwaar de goederen zijn opgebragt, mogt presenteren tot ontvangst der penningen, zal de benaderaar kunnen volstaan met dezelven onder den ontvanger, ten diens kantore, ten pericule van den eigenaar te deponeren.

Art. 224. De betaalde regten zullen, in cas van geadjudiceerde benadering, ook door de ambtenaren aan de benaderden moeten worden gerestitueerd, en dezelve ambtenaren gehouden zijn, dadelijk vóór de aanvaarding der goederen, eene verhoogde aangave en betaling der regten van dezelven te doen, voor zoo verre de ten uitvoer bestemde goederen niet ten gevolge der benadering binnen 's lands verblijven.

En wordt met betrekking tot benaderde transiërende goederen aan art. 171 gerefereerd.

Art. 225. De ontvangers mogen van de fondsen hunner publieke kassen geen gebruik maken, tot het doen of laten doen van benaderingen, op zoodanige straffe, als tegen het converteren van 's Rijks penningen tot eigen gebruik is of mogt worden gestatueerd.

Art. 226. Wanneer, bij opening of inventarisatie van de benaderde goederen, bevonden wordt, dat de eene

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 58.)

soort van goederen voor de andere is aangegeven, of in de kwantiteit is gefraudeerd, zullen de goederen worden geconfisqueerd, ingevolge het 44ste artikel voren gemeld, en mitsdien de benadering door den directeur aan den benaderaar ontzegd worden.

Art. 227. Meer aangegeven zijnde dan de regte kwantiteit, zal echter de benaderaar niet verder gehouden zijn te betalen, dan naar proportie van de kwantiteit, zoo als die bevonden zal worden.

Art. 228. Voorts zullen de ambtenaren, wanneer zij de benadering gedeclareerd hebben, geenerlei schikkingen deswegens mogen maken of in onderhandeling treden, om van hunne benadering af te zien, vóór dat over de validiteit der benadering uitspraak gedaan zal zijn, op pene van cassatie; doch het zal hen vrijstaan, na de adjudicatie de benaderde goederen naar welgevallen te verkoopen, publiek of uit de hand, en aan wien zij zullen goedvinden, zonder de minste uitzondering en ook aan den vorigen eigenaar.

Art. 229. In cas van aanhaling of benadering van goederen, zal alleen aangehouden of benaderd worden die partij, waarin de fraude of contraventie wordt gesustineerd; en zullen de overige goederen van eene andere soort, offschoon op hetzelfde paspoort of losceduł aangegeven, doch tot de partij, waarop gefraudeerd is, niet behoorende, worden vrijgelaten en de lossing of het vertrek derzelven niet worden opgehouden; mits dat de verdere boete, wanneer die mogte te passe komen, geconsigneerd of daarvoor voldoende cautie gesteld worde.

Art. 230. De aangehaalde goederen zullen, wanneer dezelven naar de kantoren of naar de hoofdplaats der directie worden opgezonden, bevrijd zijn van alle hoegenaamde binnenlandsche tolregten en impositiën, mits voorzien zijnde van een binnenlandsch paspoort of ander legaal bewijs, melding makende dat het goederen zijn ten behoeve van den lande aangeslagen.

Art. 231. Wijders zal ook, vóór dat de sententie tot confiscatie gewezen zal zijn, geene verkooping van aangehaalde goederen geordonneerd mogen worden; doch zal de verkooping van paarden en allerlei vee, als ook van spoedig bederfelijke waren, op daartoe aan den directeur te doen verzoek, door denzelven dadelijk mogen worden geordonneerd, behoudens dat de kosten en schaden, op de verkooping gevallen, door de ambtenaren, die de aanhaling gedaan hebben, zullen moeten worden vergoed, wanneer wordt verstaan, dat de aanhaling verkeerdelijk is

geschied. De verkoopingen zullen in allen gevalle niet anders mogen plaats hebben dan publiekelijk, en na voorafgaande affixie van biljetten, gelijk mede bij klokkeslag of uitroeping, op pene van nulliteit.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 232. Het voorgaande 231ste artikel dezer wet zal niet van applicatie zijn op aanhalingen van *brood*, minder dan vier honderd ponden; van *vleesch* of *spek*, minder dan honderd ponden; van *zeep*, een kwart ton of minder; van *zout*, een zak of minder; van *olie*, van rond of plat zaad, minder dan een half aam; van *bier*, een ton of minder; van *jenever* of andere gedisteleerde wateren, een anker of minder; van *steenkolen*, minder dan honderd ponden, en van *meel* minder dan honderd ponden; zullende zoodanige partijen, aangehaald wordende, op last of wel in naam van den directeur, in wiens directie de aanhaling is geschied, worden overgegeven aan het gemeente-bestuur der plaats van de aanhaling, of aan den genen, die aldaar met de justitie of policie belast is, tegen dadelijke betaling van de helft der getaxeerde waarde en een blijk van de gedane afgifte, en zulks ten einde die aan de armen van zoodanige plaatsen worden uitgereikt; en zal deze taxatie door den genen die de policie uitoefent geschieden, en, ingeval van wettige reclame, de reclamant met de getaxeerde waarde, die hem van 's Rijks wege zal worden te goed gedaan, moeten genoegen nemen.

Om echter te verhoeden dat 's Rijks kasse onbepaald aansprakelijk blijft voor die getaxeerde waarde, en tevens te zorgen, dat over objecten van zulke geringe waarde geene formele procedures worden aanhangig gemaakt, waarvan de kosten de waarde dier goederen verre zouden overtreffen, zoo zullen, in cas van voorschrevene aanhalingen, bij de onzekerheid aan wien de aangehaalde goederen toebehooren; alle en een iegelijk, welken sustineren zouden daarop regt te hebben, worden opgeroepen, om zich bekend te maken, welke oproeping geschieden zal bij eene notificatie, door den publieken aanklager voor de uitgaande en inkomende regten, of door iemand van zijnentwege, onderteekend, en die zal moeten worden aangeplakt vóór het kantoor, op hetwelk de aanhaling geschiedt, en voorts geïnsereerd in de staatscouranten; zullende, na dat de voorschrevene notificatie drie weken zal zijn aangeplakt geweest, en eenmaal in elke week in voormelde couranten zal zijn geïnsereerd, zonder dat zich iemand opdoet, de voorschreven goederen worden ge-

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

houden voor geconfisqueerd, voor de helft ten behoeve van de armen van de plaats, alwaar de aanhaling is geschied, en voor de wederhelft ten behoeve van den aanhaler of de aanhalers; doch, indien zich iemand inmiddels bekend maakt en zich opposant zoude willen stellen, zal tegen denzelven worden geprocedeerd, gelijk in materie van uitgaande en inkomende regten gebruikelijk is.

Art. 233. Aangehaalde schepen, schuiten, wagens, karren, sleden en paarden, zullen, dadelijk na de ontlossing der daarmede aangehoudene goederen, ten naasten kantore kunnen ontslagen worden, onder behoorlijke cautie voor of namptissement van de gesnecurreerde boeten.

Art. 234. Indien er eenige fraude of contraventie mogt worden gepleegd met de publieke geadmitteerde postwagens, zullen dezelven, na gedane aanhaling der goederen, waarmede de fraude is begaan, wel niet verder in hunne reize mogen worden opgehouden, maar zullen de directeurs, posthouders of commissaris van dezelve wagens, niettemin vervallen in dezelfde boeten, als hier boven, ten aanzien van alle andere voerlieden, zijn bepaald: zullende zij alzoo voor hunne knechts, of die van hunnentwege rijden, aansprakelijk zijn, en, ten genoege van de administratie der inkomende en uitgaande regten, jaarlijks moeten stellen eene behoorlijke borgtogt, waarop de voorschrevene boeten in die gevallen zullen kunnen worden verhaald. Ingevalle de goederen, omtrent welke fraude of contraventie bevonden wordt, behoorlijk op de vrachtlijst der voorschrevene postwagens, welke tot het doen der declaratie moet dienen, zullen gebragt zijn, zal er ten aanzien der boeten geene condemnatie plaats hebben.

DRIE-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Van de rapporten of relazen.

Art. 235. De waarheid der rapporten of relazen van ambtenaren zal door hen moeten worden verklaard op den eed, door hen aan het Rijk gedaan. Dezelven zullen voorts moeten vermelden den dag, de maand, het jaar en het uur der aanhaling, de oorzaak waarom, en, gevolgelijk, het artikel der wet waarop, dezelve geschiedt, de mededeeling daarvan aan den aangehaalden gedaan, de namen, de kwaliteiten en woonplaatsen, zoo der aanhalers, als van die welke met de vervolging belast

zijn, het soort, het gewigt, de maat, het getal en de aangegevene waarde, nummers en merken der aangehaalde goederen, de tegenwoordigheid van de partij bij de inventarisatie of de sommatie tot dat einde aan hem gedaan, met de weigering, als die plaats heeft, de namen en kwaliteiten van hen die tot bewaarders der aangehaalde goederen gesteld worden, de plaats waar het relaas of rapport is opgemaakt, en eindelijk het uur, de dag, de maand en het jaar, waarop hetzelve gesloten is.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 236. Wanneer de aanhaling mogt geschied zijn op vervalsching of verandering van de dokumenten, door de ambtenaren der inkomende en uitgaande regten uitgegeven, zal het rapport of relaas den aard der vervalschingen, veranderingen en tusschenvoegingen vermelden. De gezegde dokumenten, *ne varietur* door de aanhalers geteekend en geparafeerd, zullen aan het rapport worden gehecht, hetwelk van de sommatie tot onderteekening, aan de partij gedaan, en van deszelfs antwoord, zal moeten melding maken.

Art. 237. Indien de aangehaalde bij het opmaken van het rapport tegenwoordig is, moet uit hetzelve blijken, dat de voorlezing aan hem is geschied, en dat hij tot de onderteekening gesommeerd is, dat hij daaraan voldaan of zulks geweigerd heeft, en dat hij dadelijk kopij van het rapport heeft ontvangen of kunnen ontvangen.

Art 238. In cas van aanhaling van verbodene nederlagen in eenig huis, zullen de goederen aldaar geïnventariseerd en het rapport of relaas aldaar worden opgemaakt, en daarna de goederen dadelijk naar het naaste kantoor van betaling, in het ressort waarin de aanhaling is voorgevallen, worden opgebragt.

Art. 239 De verbalen of relazen der ambtenaren, wegens derzelver handelingen en ambtsverrigtingen, worden als publieke akten aangemerkt en voor volkomen bewijs gehouden, ten zij het onbestaanbare van dezelven, of het tegendeel van hetgeen daaruit zoude moeten bewezen worden, klaarblijkelijk wordt aangetoond.

De voorschreven verbalen en relazen hebben, voor zoo verre dezelve verklaringen mogten inhouden omtrent verrigtingen of daden van andere personen, geene kracht van publieke acten, doch zullen te dien opzigte door den regter, naar gelang der omstandigheden, voor getuigenis kunnen worden gehouden.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 58.)

VIER-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Van de judicature.

Art. 240. Tot dat de algemeene wet omtrent de judicature van verschillen en overtredingen op het stuk van alle belastingen zal zijn daargesteld, zal de voorschreven judicature provisioneel blijven op den voet, zoo als dezelve thans, zoo in de noordelijke als in de zuidelijke provinciën des Rijks, bestaat.

Art. 241. Aan den Koning is voorbehouden, om, ingeval, ten gevolge van het onderscheid der evengedachte judicature in de noordelijke en zuidelijke provinciën, eenige botsingen mogten ontstaan omtrent dezelve, tot aan de invoering der algemeene wet, bij het vorig artikel vermeld, zoodanige beschikking, het zij tot afdoening van onzekerheid, of verschil over de jurisdictie of anderzins te maken, als tot den rigtigen gang der justitie noodig zal zijn, zonder dat die beschikking aan de merites der zaak zelve, als welke altoos aan de beoordeeling van den regter wordt overgelaten, immer eenige prejudicie toebrengt.

VIJF-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Van het algemeene toezigt en van de pligten der ambtenaren.

Art. 242. Geen kantoor zal afgeschaft, verlegd, noch opgerigt kunnen worden, zonder eene uitdrukkelijke order Onzentwege.

Art. 243. Wanneer een kantoor nieuw opgerigt, of een reeds gevestigd kantoor wordt opgeheven of verlegd, zal de order, daartoe gegeven, in vier der meest nabij gelegene gemeenten op de route, alwaar het een of ander dezer gevallen heeft plaats gehad, gepubliceerd worden, en bij den ingang der plaats, in welke een kantoor is opgerigt, zullen dienaangaande bekendmakingen worden aangeplakt.

Art. 244. Het wapenbord der uitgaande en inkomende regten zal op eene zigtbare plaats, boven de deur van het huis waar het kantoor gehouden wordt, moeten gesteld zijn.

Art. 245. De wetten en tarieven der inkomende en uitgaande regten zullen ten allen tijde op de kantoren

voorhanden zijn, ook ten gerijve van de partikulieren die inlichtingen daaromtrent mogten behoeven of verlangen.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

Art. 246. De kantoren zullen geopend zijn van den 1sten April tot den 30sten September, 's morgens van zeven tot 's middags twaalf uren, en 's namiddags van twee tot 's avonds ten zeven uren, en van den 1sten October tot en op den 31sten Maart, van 's morgens ten acht tot 's middags ten twaalf, en 's namiddags van twee tot 's avonds ten vijf uren, behoudens zoodanige uitzonderingen als de administratie, naar gelang van plaatselijke omstandigheden, mogt noodig oordeelen.

Art. 247. Bij de uitoefening hunner functiën zullen de ambtenaren steeds moeten voorzien zijn van hunne commissiën, en dezelven, des gerequireerd, ten allen tijde aan de plaatselijke autoriteiten moeten vertoonen. En zullen zij daarenboven het onderscheidend teeken hunner bediening moeten dragen.

Art. 248. In alle zaken, tot het vak van inkomende en uitgaande regten behoorende, zullen de geëmploijeerden alle exploiten en justiciële verrigtingen kunnen doen, welke anders door deurwaarders geschieden.

Art. 249. Alle comptabele ambtenaren zullen voor hunne goede administratie de gerequireerde cautie stellen, op den voet zoo als zulks zal worden bepaald.

Art. 250. De ambtenaren zullen een iegelijk, met welke zij in hunne functiën te doen hebben, met alle gemak, discretie en spoed expediëren, op pene van suspensie of cassatie, naar gelegenheid van zaken.

Art. 251. Zij die bevonden zullen worden gecolludeerd, of eenige giften of geschenken genoten, of anderzins ontrouwelijk gehandeld te hebben, zullen, volgens de wetten, strengelijk gestraft worden, en zal de aanbrenger genieten impuniteit, indien hij medepligtig mogt geweest zijn.

Art. 252. De ambtenaren op de kantoren en tot de recherche respectivelijk zullen, op pene van cassatie, voor de expeditie-gelden niet meer mogen vorderen of genieten, alschoon hun meerder mogt zijn gepresenteerd, dan volgens de lijst van salaris, welke daarvan is of zal worden opgemaakt, en op alle kantoren en wachten, ter kennisse van een ieder, zal moeten worden voorgehangen. De ontvangene expeditie-gelden zullen door de ambtenaren op de dokumenten met woorden moeten worden uitgedrukt.

Art. 253. Zij zullen die genen, welke zich in hunne

Wet van 8 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 53.)

kantoren of wachten om informatiën komen te adresseren, behoorlijk met bescheidenheid informeren, in zaken de inkomende of uitgaande regten rakende, en dienaangaande niet mogen weigerig zijn, of zich aan onheusche bejegeningen schuldig maken, op pene van suspensie of cassatie, naar bevind van zaken.

Doch het is hen op gelijke pene verboden, aan derden eenige inzage te geven, omtrent zaken van den eenen partikulier tot den anderen.

Protectie.

Art. 254. Alle geconstitueerde autoriteiten, hoe ook genaamd, zullen, door hunne officieren, de ambtenaren en bedienden der inkomende en uitgaande regten in alle zaken, hunne functiën en de executie der wetten op dat stuk betreffende, de behulpzame hand bieden en doen beschermen; zullende de gemeente-besturen of officieren der justitie gehouden zijn, op het aanzoek, des noods, daarom gedaan, dadelijk en onverwijld hunne agenten, bedienden of suppoosten te doen ageren, op pene van correctie in cas van nalatigheid, en voor zoo veel de officieren der justitie aangaat, op privatie van hun officie; gelijk dezelve mede verpligt zijn zullen, om, ingevalle eenige goederen of ook eenige paarden, levende have of vee, door de beambten der inkomende en uitgaande regten mogen zijn aangehouden, en deze tegen redelijke betaling geene secure en beslotene bergplaats konden bekomen, daarvoor alsdan, daartoe verzocht zijnde, dezelve aan te wijzen, mits onder behoorlijke vergoeding, op pene dat, indien de aangehoudene goederen, paarden of vee, ten gevolge der weigering om hier aan te voldoen, ontvreemd of anderzins daaraan schade toegebragt mogt worden, zoodanige schade op dezelve besturen en officieren der justitie respectivelijk zal worden verhaald.

Art. 255. Alle militaire officieren in Onzen dienst zijn gehouden, aan de voorsz. ambtenaren, des verzocht, dadelijk en in alle gevallen behoorlijke assistentie en bescherming te verleenen.

Art. 256. Indien eenig ambtenaar der inkomende en uitgaande regten, binnen de gemeente alwaar hij is of mogt worden aangesteld, geheel geene of geene behoorlijke voor de waarneming van zijnen post geschikte woning, tegen betaling eener redelijke huur, mogt kunnen behouden of verkrijgen, zal hij zich, tot bekoming daarvan,

van, mogen adresseren aan het bestuur van zoodanige gemeente, hetwelk alsdan zal verpligt zijn, den daartoe verzoek doenden ambtenaar eene voldoende en voor zijnen stand convenabele inwoning, tegen eene billijke huur, te verzorgen. En zullen de Gouverneurs der provinciën zorgen, dat daaraan, door de gemeentebesturen, gereedelijk worde voldaan.

Wet van 3 Oct. over de heffing der regten van in- en uitvoer. (Staatsbl. no. 52.)

Art. 257. Het is aan een ieder strengelijk verboden, om de ambtenaren der inkomende en uitgaande regten, in zaken van hunne functiën, in eenige manieren te injuriëren, of hen in de uitvoering daarvan te verhinderen of te resisteren, met woorden, daden of anderzins, noch eenige goederen aan hen te ontweldigen of te ontvoeren of daartoe dadelijk aanleiding te geven, op de boete van niet minder dan vijftig en niet hooger dan vijf honderd guldens, en daarenboven als verstoorders van de publieke rust te worden gestraft, naar gelegenheid van zaken; zullende de straffen voor resistentie worden geappliceerd in alle beletselen, die aan de ambtenaren en bedienden in hunne functiën zullen wedervaren.

Bij deze wet was gevoegd eene lijst of tarief van inkomende en uitgaande regten op alle goederen en koopmanschappen welke het Koningrijk der Nederlanden zullen worden in- of uitgevoerd.

Besluit van 4 October, houdende bepalingen omtrent de plaatselijke belastingen. (Staatsbl. no. 54.)

Z. M. in aanmerking nemende, dat de op handen zijnde veranderingen in het stelsel van indirecte belastingen, vorderden eenige bepalingen te maken, ten aanzien van de plaatselijke belastingen, welke, speciaal in de noordelijke provinciën, met het actueel systema in het naauwst verband stonden; terwijl voorts dienstig moest worden geoordeeld, om boven en behalve de voorschriften in de Grondwet voorkomende, eenige nadere en algemeene beschikkingen op het point van voorz. plaatselijke belastingen in het Rijk te arresteren, besloot op den 4den October, op het rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken en den Staatsraad, Directeur-Generaal der indirecte belastingen, den Raad van State gehoord, te bepalen de volgende artikelen:

Besluit van 4 October, houdende bepalingen omtrent de plaatselijke belastingen. (Staatsbl. no. 54.)

Art. 1. Ter bestrijding van de stedelijke en plaatselijke behoeften zullen bij voortduring worden geheven 5 additionele percenten van de hoofdsom der grondbelasting, en van de hoofdsom der personele en mobilaire belasting.

Deze vijf additionele percenten, zullen door de zorg van Onzen Minister van Financiën, jaarlijks worden gebragt op de kohieren der voorschrevene belastingen, en zal het bedragen daarvan maandelijks door den ontvanger van 's Rijks directe belastingen aan de stedelijke of plaatselijke besturen worden uitgekeerd.

2. Voor zoo verre het provenu dezer additionele percenten, gevoegd bij de verdere inkomsten der plaatselijke goederen of bezittingen, niet toereikende zijn mogt tot bestrijding van de stedelijke of plaatselijke behoeften, zullen de gemeentebesturen bevoegd zijn, om, naar mate van de plaatselijke omstandigheden, met goedkeuring der Provinciale Staten, te heffen weg-, straat-, brug-, kaai-, haven-, kraan-, sluis- of poortgelden, mitsgaders recognitiën voor het gebruik van plaatsen op de openbare markten, hallen, vischbanken en dergelijke, alsmede omslagen te doen voor het onderhoud van lantarens, brandspuiten, nachtwachten en dergelijken.

3. Behalve de algemeene goedkeuring der Provinciale Staten, in het voorgaand artikel gemeld, zullen de tariven van de middelen in hetzelve opgenoemd, en de basis van de daarbij gemelde omslagen, zoo als dezelve thans bestaan, of nader mogten worden voorgedragen, aan de speciale goedkeuring van welgemelde Staten moeten worden onderworpen.

4. Wanneer het provenu der middelen in art. 1 en 2 gemeld, ontoereikende mogt zijn ter bestrijding der stedelijke of plaatselijke behoeften, zullen, behoudens de exceptiën in de artikelen 6 en 8 voorkomende, in zoodanige steden en plaatsen, welke minder dan 2000 zielen bevatten, en in alle zoodanige andere, zonder onderscheid der bevolking, alwaar het montant van het te kort komende gering is, en alwaar de plaatselijke omstandigheden zulks zullen toelaten, de penningen ter bestrijding van het voorsz. te kort, bij voorkeur moeten gevonden worden door middel van eenen jaarlijkschen omslag over de ingezetenen der gemeente, volgens eenen staat daarvan jaarlijks door het stedelijk of plaatselijk bestuur te formeren.

De tariven en leggers, waarnaar de invordering van dezen omslag zal geschieden, zullen aan de goedkeuring der Staten moeten worden onderworpen.

5. Niemand in zoodanige gemeente, hetzij het geheele jaar of alles bijeen genomen, gedurende drie maanden van dien, zijn verblijf-houdende, offchoon elders gedomicilieerd, zal van het dragen van de plaatfelijke omflagen, onder welk voorwendfel ook, vermogen te worden verfchoond, dan alleen uit hoofde van wel bewezene armoede.

Befluit van 4 October, houdende bepalingen omtrent de plaatfelijke belastingen. (Staatsbl. no. 54.)

6. Voor zoo verre in fteden of plaatfen, welker bevolking minder dan 2000 zielen bevat, hetzij uit hoofde van de ongenoegzaamheid van plaatfelijke omflagen of om andere redenen, in de behoefte der gemeente, bij wijze van andere plaatfelijke belastingen of octrooijen mogt zijn voorzien, zullen dezelve kunnen blijven voortduren, mits zij voor het overige in overeenftemming worden gebragt met de verdere voorfchriften van het tegenwoordig befluit.

7. Zoo wel in voorfz. fteden en plaatfen als in alle andere, in welke de behoeften niet kunnen worden beftreden door de tot nu toe aangewezene middelen, zullen plaatfelijke belastingen kunnen worden geheven, op de vijf volgende objecten, als *dranken*, *eetwaren*, *brandftoffen*, *fouragiën*, *en bouw-materialen*.

8. Onder de middelen op de eetwaren, zullen bovenal in aanmerking moeten komen, die op het *beestiaal* en op het *gemaal*, voor zoo verre, namelijk de Staten in iedere provincie zullen oordeelen, dat dit laatste als voorwerp van belasting voor eenige gemeenten in dezelve gefchikt is, en er de mogelijkheid beftaat, om op de rigtige invordering, zonder groote kosten, een behoorlijk toezigt te houden.

Om het gemak en de onkostbaarheid der invordering en van het toezigt te verzekeren, zal het middel op het gemaal in zoodanige provinciën, waarin men mogt verlangen hetzelve in alle gemeenten te heffen, en alwaar de Staten zulks zullen dienftig oordeelen, bij wijze van provinciale belasting kunnen worden ingevoerd; en zal men in dat geval in de fteden en plaatfen, welke in de termen van art. 4 vallen, niet gehouden zijn bij voorkeur over te gaan tot den jaarlijkfchen omflag daarbij vermeld.

9. Bij het ontwerpen en bij het arresteren der plaatfelijke belastingen, zal voor het overige moeten worden in acht genomen:

Vooreerst: dat in de aangrenzende gemeenten zoo veel mogelijk dezelfde objecten en tot gelijke hoogte bezwaard worden.

Besluit van 4 October, houdende bepalingen omtrent de plaatselijke belastingen. (Staatsbl. no. 54.)

Ten tweede: dat de plaatselijke belastingen geene objecten treffen, welke reeds onder de 's lands indirecte belastingen begrepen zijn, dan voor zoo verre het zoude blijken onmogelijk te wezen, of met de belangen der ingezetenen te strijden, om in de behoeften van eene zoodanige gemeente op eene andere wijze te voorzien; terwijl in allen geval het *zout*, de *zeep*, de *waag*, de *rondemaat* en het *binnenlandsch lastgeld*, nimmer een object van plaatselijke belastingen zullen kunnen uitmaken.

Ten derde: dat ten aanzien van die plaatselijke belastingen, welke op objecten zouden worden gelegd, die reeds van 's Rijks wege zijn bezwaard, het montant der plaatselijke belasting niet hooger worde gebragt dan tot de helft van 's Rijks impost, en de keuze bepaald op zoodanige objecten, welker belasting volgens de lokale omstandigheden, het minste bezwaar aan de ingezeten zal opleveren.

Ten vierde: dat de plaatselijke belastingen niet prejudiciëren aan het beginsel van vrije binnenlandsche circulatie der impost-subjecte speciën.

10. Aan de Staten der respective provinciën wordt, naar aanleiding der voorschriften van de grondwet, opgedragen, om, onder Onze goedkeuring, nadere bepalingen te maken, omtrent de wijze op welke de plaatselijke besturen zich zullen moeten gedragen in het ontwerpen en voorstellen van plaatselijke belastingen, en zulks, zoo met opzigt tot de keuze en hoegrootheid der belastingen, als omtrent de wijze, op welke dezelve zullen worden ingevorderd; zullende deze provinciale verordeningen echter steeds moeten zijn gebaseerd op de gronden bij het tegenwoordig besluit gelegd.

11. Wij inhaereren voor het overige wel expresselijk de bepalingen, bij art. 147, 156, 157, 158 en 159 der grondwet voorkomende, omtrent de heffing van plaatselijke belastingen, en de goedkeuring welke door Ons aan alle nieuwe belastingen moet worden gegeven.

Besluit, ten gerijf der trafikanten en fabrikanten, voor binnenlandsche

Z. M. het ongerijf der trafikanten en fabrikanten willende voorkomen, welke, tot voortzetting van hun bedrijf, binnenlandsche steenkolen benoodigd hebben, mitsgaders de ongelegenheden, waarin zich de invoerders van deze brandstof zouden kunnen bevinden, bij de affchaffing der oude en de introductie van de nieuwe wetten, besloot,

op den 11den October, op de voordragt van den Staatsraad, Directeur-Generaal der indirecte belastingen en het daarop ingewonnen rapport van den Directeur Generaal der konvooijen en licenten, dat aanvankelijk met den 1sten November en vervolgens tot aan de introductie van het nieuwe stelsel, de ontvangers der konvooijen en licenten aan alle de invoerders van steenkolen, welke langs de uiterste wachten of eerste kantoren van Bats of Maashees werden ingeklaard en bleken uit de steengroeven der zuidelijke provinciën van het Rijk te komen, een uitstel van aangifte en verimposting, tot aan de introductie van het nieuw stelsel, mogten verleenen in de gevallen en met de voorzieningen, in negen artikelen van dit besluit voorgeschreven. steenkolen. (Staatsc. no. 245.)

Op den 30sten September besloot Z. M. het kantoor der Konvoijen en Licenten te Eplechin, Principaliteit Doornik te vernietigen, doch de brigade aan hetzelve verknocht er te laten blijven, en te Schengen, Principaliteit van Luxemburg zulk een kantoor op te rigten, langs hetwelk de doorvoer kon geschieden van koopgoederen, langs den Moesel aangevoerd wordende en niet begrepen in de specificatie van het besluit van 16 Augustus (1). Besluit ter vervanging van het kantoor te Eplechin, door dat van Schengen.

Z. M. in aanmerking genomen hebbende, dat het besluit van den 30sten September 1814 n°. 389, betrekkelijk het kadaster der zuidelijke provinciën (2) niet was afgekondigd in de kantons van Dour, van Beaumont en Rochefort, welke destijds onder een vreemd bestuur waren, en dat men dus aldaar geen gebruik had kunnen maken van de bevoegdheid aan de eigenaars tot aan 1 Januarij 1815 toegestaan om te kunnen reclameren tegen de werkzaamheden van het partiële kadaster van te voren verrigt, besloot op den 3den October een uitstel van drie maanden, te rekenen van den dag van dit besluit af, toe te staan tot het aannemen van reclamatiën tegen de werkzaamhe- Termijn voor de kantons Dour, Beaumont en Rochefort, tot reclamatie tegen de werkzaamheden van het kadaster.

(1) Zie boven bl. 73. (2) Zie Jaarb. 1814. bl. 499.

den van het kadaster verrigt in de gemeenten, waaruit de kantons van Dour en Beaumont, provincie Henegouwen, en het kanton van Rochefort, provincie Namen, bestaan.

Kantoren van inkomende en uitgaande regten.

Ten gevolge der veranderingen, welke de oostelijke grenzen van het Koningrijk hebben ondergaan, door het traktaat, met Pruissen gesloten, zijn de kantoren van inkomende en uitgaande regten, welke te Oliënberg, Posterholtz, Susteren, 's Hertogenrade, Moresnet en Bartholtz (Provinciën van Limburg en Luik) geplaatst waren, bij besluit van Z. M. van den 10den November, overgebragt naar Roskam, Vlodorp, Schilberg, Kirchraad, op den Kreet en Neuhaus.

Besluit van 4 November, bepalende de wijze waarop de ambtenaren der konvoijen en licenten, en die der indirecte belastingen, zoo op de uiterste wacht-kantoren, als op het onvrije territoir en tusschen de liniën, elkander in de uitoefening hunner functiën zullen behulpzaam zijn. (Staatsbl. 57.)

Uit hoofde der bepalingen, voorkomende bij de wet op den invoer, uitvoer en doorvoer van impost-subjecte speciën, volgens welke de verklaring op de uiterste wacht en kantoren van in- en uitklaring voor de konvoijen en licenten en de indirecte belastingen, aan dezelfde personen moet worden gedaan, en om den dienst zoo aldaar, als op het onvrije territoir en tusschen de liniën op zulk eene wijze te regelen, dat beide de administratiën elkanderen behulpzaam zouden zijn, besloot Z. M. op den 4den November, op het rapport van de Directeurs-Generaal der indirecte belastingen en van de konvoijen en licenten, het navolgende vast te stellen.

Van de ambtenaren op de uiterste wacht, mitsgaders van het *laden en lossen*.

Art. 1. De opperste ambtenaren van de konvoijen en licenten, op alle kantoren van in- en uitklaring aan de zee-zijde, mitsgaders op alle die kantoren aan de landzijde en langs de rivieren, welke als kantoren van in- of uitklaring voor de indirecte belastingen zullen worden aangewezen, worden beschouwd even zeer ambtenaren van de indirecte belastingen als van de konvoijen en licenten te zijn.

2. Als ambtenaren der indirecte belastingen, staan zij onmiddellijk onder de orders van den Directeur-Ge-

neraal en verdere ſuperieure ambtenaren van voorſchreven belastingen, van welke zij hunne bijzondere inſtructiën ontvangen.

3. Ten aanzien van de ſummiere viſitatie der inkomende vaart en voertuigen, het vorderen van cautie, het plomberen of opzenden met wakers, gedragen zij zich naar de deswege bij de wet gemaakte bepalingen, en voor zoo ver een contrôleur of ander ſuperieur ambtenaar van de indirecte belastingen, welke aanwezig is, hun, dezen aangaande, eenige ſpeciale orders geven mogt, zijn zij tot de ſtipte nakoming derzelve gehouden.

4. De hiervoren gemaakte bepalingen zijn eveneens toepasſelijk op de viſitatie van uitgaande vaar- en voertuigen, het conſtateren van den ſtaat der lading zoo veel de indirecte belastingen betreft, en het afteekenen der biljetten van uitklaring.

5. Voor zoo ver de plaats van inklaring tevens is eene plaats van losſing of betaling, en een afzonderlijk ontvanger voor de indirecte belastingen zich op dezelve bevindt, moet de beambte der beide adminiſtratiën, dien der indirecte belastingen onmiddellijk van eene voorgenomen losſing of ontlading kennis geven, en is hij ſpeciaal verantwoordelijk dat dezelve vóór deze kennisgeving door hem niet worde toegeſtaan, voor zoo ver goederen, aan de indirecte belastingen ſubject, worden ingevoerd.

6. De in- of oplading van alle ſpeciën aan de indirecte belastingen onderworpen, en tot uitvoering met afſchrijving der belasting gedestineerd, geſchiedende onder het onmiddellijk toezigt van de adminiſtratie der indirecte belastingen, zullen de ambtenaren der beide adminiſtratiën zich onderling moeten verſtaan omtrent de wijze van 's lands dienst en dit opzigt het best mogelijk te verzekeren.

7. De verpligtingen aan de eerſte ambtenaren der konvoijen en licenten, ten aanzien der indirecte belastingen voorgeſchreven, rusten eveneens op derzelver ondergeſchikten, zijnde voorſz. eerſte ambtenaren ſpeciaal daarvoor verantwoordelijk dat de belangen der beide adminiſtratiën door hunne onderhoorigen, eveneens worden behartigd.

Van de ambtenaren op ligtings-plaatſen.

8. De ambtenaren, welke wegens de adminiſtratie der indirecte belastingen op de aan te wijzen ligtings-plaatſen

zullen worden benoemd, moeten zich wederkeerig beschouwen als tevens staande ten dienste van de administratie der konvoijen en licenten.

9 Zij gedragen zich mitsdien overeenkomstig de instructiën, welke hun van wege voorsz. administratie zullen worden gegeven, ten aanzien van alle objecten welke aan de indirecte belastingen niet zijn onderworpen.

10. Zij zijn mede speciaal gehouden, te dezen opzigte, de orders te volgen, welke hun door de Directeurs, Commisen-Generaal, Inspecteurs en verdere superieure ambtenaren van de konvoijen en licenten, mogten gegeven worden.

11. De verpligting, hier voren art. 7, aan de mindere ambtenaren der administratie der konvoijen en licenten, en hunne superieuren opgelegd, rust wederkeerig op alle mindere ambtenaren der indirecte belastingen, welke zich op de ligtings-plaatsen bevinden en op de hoofden die over dezelve zullen worden gesteld.

Van den dienst op het onvrije territoir.

12. De contrôleurs en commisen der indirecte belastingen op het onvrije territoir geplaatst en voor den dienst tusschen de liniën geschikt, mitsgaders de verdere ambtenaren van voorsz. administratie, welke zich in de uitoefening hunner functiën op het onvrije territoir bevinden, zijn bevoegd en verpligt om op het belang van de administratie der konvoijen en licenten te letten.

13. Zij moeten mitsdien, wanneer hun eenig frauduleus transport van goederen mogt voorkomen, hetzelve in het belang van de administratie der konvoijen en licenten aanhouden, daaromtrent handelende naar de bepalingen, die de ambtenaren bij dat vak van gelijken graad in zulke gevallen te volgen hebben.

14. In die gevallen brengen zij de aangehouden goederen overeenkomstig de wet en reglementen op de konvoijen en licenten op, en leggen hunne procesfen verbaal over aan de ambtenaren van de konvoijen en licenten waar zulks behoort, en doen een summier rapport van hun verrigtte aan de administratie der indirecte belastingen.

15. Desgelijks hebben de geëmploijeerden van den activen dienst der konvoijen en licenten op het onvrije territoir eene gelijke bevoegdheid en verpligting, met betrekking tot alle objecten welke mogten circuleren of uitgevoerd worden in contraventie met de wetten op de

indirecte belastingen, zich te dezen opzigte gedragende overeenkomstig de bepalingen voor de indirecte belastingen gemaakt.

16. Zij zenden hun proces-verbaal in deze gevallen op aan den hun te designeren arrondissements-inspecteur der indirecte belastingen, en doen een summier rapport aan hunne eigene administratie.

17. In de gevallen dat de geëmploijeerden van een der beide administratiën, eene aanhaling doen in het belang der administratie tot welke zij niet primitief behooren, genieten zij het aandeel aan de saisisserende ambtenaren toegekend.

18. De ambtenaren der beide administratiën voor den dienst op en langs het onvrije territoir bestemd, zijn verpligt elkanderen, des gerequireerd, de noodige assistentie te verleenen; alle weigering dezen aangaande, zal als opzettelijke desobediëntie worden aangemerkt en gestraft.

Op den 9den November arresteerde Z. M., op het rapport van den Directeur-Generaal der konvoijen en licenten, het Reglement, aanwijzende den loop der Liniën van toezigt, welke, langs de zeekusten, in de monden der zeegaten, op de bovenrivieren en aan de landzijde van het Koningrijk, in toepassing der Wet van 3 October, over den in- en uitvoer van goederen en koopmanschappen, het vrije van het onvrije territoir afscheiden. Besluit van 9 Nov. statuerende het reglement op het vrije en onvrije territoir. (Staatsbl. no. 58.)

Op den 11den November besloot Z. M. dat de indirecte belastingen en de regten van in- en uitvoer, respectivelijk bij de wetten van den 15den September en den 3den October omschreven, overeenkomstig de bepalingen in dezelve wetten voorkomende, beginnen zouden geheven te worden op den 1sten December 1816. Besluit op den aanvang van het nieuwe stelsel van belastingen. (Staatsbl. no. 59.)

Z. M. gezien hebbende artikel 1 der wet van den 3den October over de heffing der regten van in- en uitvoer, waarbij is bepaald, dat bij het in werking brengen der gemelde wet, onder anderen zal worden ingetrokken en buiten effect gesteld de publicatie van 26 Februarij 1802, houdende reglement op den doorvoer van goederen door Goederen en Koopmanschappen, van het regt van doorvoer, bij art. 162 der

wet van den 3 len Oct. 1816 omschreven, uitgesloten. (Staatsbl. no. 60.)

deze landen; en gelet op artikel 162 der voorschreven wet, volgens hetwelk door Hoogstdenzelven zoude worden bepaald welke goederen en koopmanschappen, het zij geheel, het zij voor eenen tijd, van het faveur van doorvoer zouden zijn uitgesloten, besloot op den 12den November, op de voordragt van den Directeur-Generaal der konvoijen en licenten, den Raad van State gehoord, van het regt van doorvoer, bij art. 162 der gemelde wet omschreven uit te sluiten, en zulks onder dezelfde penaliteiten, respectivelijk, als welke tegen den invoer zijn gestatueerd: 1°. alle soorten van lompen of oude vodden; mitsgaders allerlei vischwant, zoo oud als nieuw; oud en afgesleten touwwerk, tot de scheepvaart onbruikbaar zijnde, alsmede alle gebroken en aan stukken gekapt touwwerk, hetgeen tot scheepsgebruik onbekwaam is; 2°. alle vreemde specerijen, bestaande in kaneel, foelie, muskaatnoten en kruidnagelen; 3°. alle gebroken glas; 4°. alle vreemde thee; 5°. alle vreemd papier, voorzien van de namen en merken van inlandsche papier-fabrijken; 6°. alle vreemde aarden tabakspijpen, voorzien met de merken van inlandsche fabrijken.

Bij besluit van den 14den November bepaalde Z. M. op rapport van den Staatsraad, Directeur-Generaal der indirecte belastingen, het vrije en onvrije territoir en de linie voor de indirecte belastingen: de los- en ligtingsplaatsen; de kantoren van in- en uitklaring en betaling te lande; ingevolge de wet van 15 September.

Bepaling van het onvrije territoir en de linie voor de indirecte belastingen; van de los- en ligtings-

Art. 1. De bepalingen bij Ons besluit van den 9den November 1816, n°. 34 (Staatsblad n°. 58), gemaakt tot het regelen van het onvrije territoir aan de zeezijde, en van de tweede linie aan de landzijde voor de administratie der konvoijen en licenten, zijn mede toepasselijk op de administratie der indirecte belastingen.

2. Insgelijks zullen, ten aanzien der indirecte belastingen, moeten gevolgd worden de heerbanen bij het evengemelde besluit voor de konvoijen en licenten aangewezen, voor zoo veel die routes betreft, langs welke

de goederen aan de indirecte belastingen onderworpen, kunnen worden in- en uitgevoerd.

3. Overeenkomstig het bepaalde bij artikel 1 en 46 van de wet van den 15den September hier boven gemeld, zullen de goederen, de indirecte belastingen subject, aan de zeezijde kunnen worden uitgeklaard, langs alle kantoren voor de konvoijen en licenten, aangewezen bij Ons besluit van heden.

4. Tot los- en ladingsplaatsen voor de indirecte belastingen, aan de zeezijde, worden aangewezen, alle de steden en plaatsen waar kantoren van ontvang en betaling bij het evengemeld besluit voor de administratie der konvoijen en licenten zijn gecreëerd.

5. Aan de landzijde worden tot kantoren van in- en uitklaring, mitsgaders tot kantoren van betaling en los- en ladingplaatsen, aangewezen de steden, plaatsen en posten hierna volgende genoemd:

plaatsen, van den in- en uitvoer ter zee, van de kantoren van in- en uitklaring, en betaling te lande enz. ingevolge de wet van 15 Sept. 1816. (Staatsbl. no. 61.)

PROVINCIE OVERIJSSEL:

Kantoor van in- en uitklaring te *Veenebruggen*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling aan den *Hardenberg*, en te *Zwolle* en *Deventer*.

Kantoor van in- en uitklaring aan de *Glanenbrugge*.

Losplaats en kantoor van betaling te *Enschede*, *Zwolle*, *Deventer* en *Zutphen*.

PROVINCIE GELDERLAND:

Kantoor van in- en uitklaring te *Pannerden*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Arnhem* en *Doesburg*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Millingen*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Nijmegen*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Bergendaal*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Nijmegen*.

PROVINCIE LIMBURG:

Kantoor van in- en uitklaring te *Venlo*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Venlo* en *Roermonde*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Locht*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Herle* en *Maestricht*.

PROVINCIE LUIK:

Kantoor van in- en uitklaring te *Henri-Chapelle*

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Batice* en *Luik*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Francorchamps*.

Los en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Francorchamps*.

GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG:

Kantoor van in- en uitklaring te *Wasserbillig*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Wasserbillig*, *Grevenmachern* en *Luxemburg*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Frinsange*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Alsingen* en *Luxemburg*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Aubange*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Maisance* en *Luxemburg*.

Kantoor van in- en uitklaring aan de post, genaamd de *Windmolen*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Bouillon*.

PROVINCIE NAMEN:

Voor de rivier de Maas.

Kantoor van in- en uitklaring te *Heer*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Dinant*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Le Gué du Sud*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Couvin*.

PROVINCIE HENEGOUWEN:

Kantoor van in- en uitklaring te *Boisbourdon*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Bergen*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Quièvryn*.

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Quièvryn* en *Bergen*.

Kantoor van in- en uitklaring te *Bonsecours*.

Los- en ladingplaats en kantoor van betaling te *Barrière de Burry.*

Kantoor van in- en uitklaring te *Hertain.*

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Doornik.*

PROVINCIE WESTVLAANDEREN.

Kantoor van in- en uitklaring te *Meenen.*

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Meenen* en *Kortrijk.*

Kantoor van in- en uitklaring te *Roesbrugge.*

Los- en ladingsplaats en kantoor van betalingen te *Poperingen* en *Yperen.*

Kantoor van in- en uitklaring te *Addingkerken.*

Los- en ladingsplaats en kantoor van betaling te *Veurne.*

6. Behalve de zoo evengemelde kantoren van in- en uitklaring zullen de kolen kunnen worden uitgevoerd langs de volgende kantoren der konvoijen en licenten:

Sivry,
Pont de Sambre,
Grandrieu,
Athis en
Hensies.

7. Tot uitvoer van het binnenlandsch gedisteleerd, wordt aangewezen het kantoor van in- en uitklaring te *Henri-Chapelle*, en zulks op den voet van artikel 40 der wet op het binnenlandsch gedisteleerd, van den 15den September dezes jaars; blijvende alle uitvoer van binnenlandsch gedisteleerd aan de landzijde en langs de rivieren verboden, anders dan op den voet bij welgemeld 40ste artikel bepaald.

8. De doorvoer van goederen aan de indirecte belastingen onderworpen, zal voor zoo ver dezelve bij de bijzondere wetten niet is verboden, vermogen plaats te hebben langs alle de kantoren hier voren artikel 3 tot 6 omschreven.

9. Tot ligtings-plaatsen worden aangewezen in de

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.

Het *Nieuwe Diep,*
Het *Pampus*, mitsgaders

De Steden *Medemblik*,
Enkhuizen en
Hoorn.

PROVINCIE ZUID-HOLLAND:

's Gravendeel.

10. Tot kantoren van expeditie, naar en op het onvrije territoir worden aangewezen alle de plaatsen, op welke ontvangers of commissarissen tot het overnemen der declaratiën voor de administratie der indirecte belastingen geplaatst zijn; wordende Onzen Staatsraad Directeur-Generaal van die belastingen speciaal geautoriseerd, tot het aanwijzen van zoodanige verdere kantoren van expeditie, als in het gerijf der ingezetenen op het onvrije territoir zouden worden gevorderd.

11. Ten gevolge der reserve, voorkomende bij artikel 128 van de wet op den in-, uit- en doorvoer, worden bij provisie de volgende steden en plaatsen aangewezen, als vallende in de uitzondering bij hetzelve voorkomende:

Ostende,
Vlissingen,
Hellevoetsluis,
Enkhuizen,
Harlingen,
Venlo,
Roermonde,
Meenen,
Werwick en
Poperingen.

Onder reserve echter om het voorschreven faveur te modificeren of intetrekken, voor zoo veel onverhoopt van hetzelve misbruik mogte worden gemaakt.

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvang en van expeditie voor de konvoijen

Bij besluit van denzelfden 14den November wees Z. M. de kantoren aan van in- en uitklaring van ontvang en van exepeditie voor de konvoijen en licenten bij de volgende artikelen:

Art. 1. Bij de introductie der wet van den 3den October 1816, over de heffing der regten van in- en uitvoer, zullen de kantoren van in- en uitklaring, van

ontvang en van expeditie, met fuppressie van alle anderen, zijn geëtablisseerd in de volgende steden en plaatsen, te weten: en licenten, ingevolge de wet van 3 October 1816. (Staatsbl. no. 62.)

AAN DE ZEEZIJDE.

Kantoren van in- en uitklaring;

Zijnde dezulke aan de monden der zeegaten, alwaar de inkomende schepen van de noodige dokumenten worden voorzien, om hunne destinatie naar een der natemeldene kantoren van ontvang te kunnen bereiken, en de uitgaande schepen de laatste visitatie ondergaan.

In de directie van *Ostende*, te Nieuwpoort en Ostende.

In de directie van *Middelburg*, te Sluis, Vlissingen, Veere, Zierikzee en Brouwershaven.

In de directie van *Rotterdam*, te Hellevoetsluis, Brielle en Maassluis.

In de directie van *Amsterdam*, te Texel en Vlieland.

In de directie van *Harlingen*, te Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog, Dokkumer-Nieuwe-Zijl, Zoltkamp, Delfzijl en Termunterzijl.

De schepen, inkomende of uitgaande langs de Vriesche en Groninger Wadden, zullen hunne in- en uitklaringen doen bij de ambtenaren op het daartoe op den abt aanwezige vaartuig, en bij ontstentenis daarvan te Harlingen.

Kantoren van ontvang, naar welke uit zee zal mogen worden ingeklaard, en alwaar de betaling der regten geschiedt van de over zee inkomende en uitgaande, en ook van de te lande en langs de rivieren uitgaande goederen.

In de directie van *Ostende*, te Nieuwpoort, Ostende en Brugge.

In de directie van *Antwerpen*, te Antwerpen.

In de directie van *Middelburg*, te Sluis, Vlissingen, Middelburg, Veere, Zierikzee en Brouwershaven.

In de directie van *Rotterdam*, te Hellevoetsluis, Dordrecht, Rotterdam, Delfshaven, Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Brielle.

In de directie van *Amsterdam*, te Medemblik, Enkhuizen, Hoorn, Edam, Monnikendam, Zaandam en Amsterdam.

In de directie van *Arnhem*, te Harderwijk en Zwolle.

In de directie van *Harlingen*, te Lemmer, Staveren,

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvang en van expeditie voor de konvoijen en licenten, ingevolge de wet van 3 Oct. 1816. (Staatsbl. no. 62.)

Hinlopen, Workum, Harlingen, Groningen, Delfzijl en Termunterzijl.

Kantoren van expeditie, dienende tot het verleenen der noodige dokumenten tot vervoer van goederen, in of over het onvrije territoir, en ook tot ontvang van regten in buitengewone gevallen.

In de directie van *Ostende*, te Blankenberg en Westkapelle.

In de directie van *Middelburg*, te Breskens, Hoofdplaat, Westkappel, Koiljnsplaat, Burgsluis en Sir Jansland.

In de directie van *Rotterdam*, te Herkingen, Goedereede, Middelharnis, 't Spui, 's Gravendeel, 's Gravezande, Scheveningen, Katwijk aan Zee en Noordwijk aan Zee.

In de directie van *Amsterdam*, te Egmond aan Zee, Petten, Helder, Texel, Vlieland, Wieringen, Keinsmerbrug (in de Zijpe) en Hoogkarspel.

In de directie van *Harlingen*, te Makkum, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog, Dokkumer-Nieuwe-Zijl, Nieuwe-Zijl bij Kommer-Zijl en Zoltkamp.

Aan de landzijde en bovenrivieren.

Kantoren van expeditie of in- en uitklaring aan de Grenslinie, op welke, op het inkomen, de noodige dokumenten worden verleend tot transport der goederen over het onvrije territoir naar het kantoor van betaling, en op het uitgaan de laatste visitatiën geschieden.

In de directie van *Harlingen*, te Langakkerschans (ook voor het Winschoter trekdiep en de Westerwolder-Aa), Bourtange en Koeverden.

In de directie van *Arnhem*, te Gramsbergen (voor de Vecht), Veenebrugge, Springendaal (bij den Medenbeeker-Watermolen), Latdorp (Buurschap), Denekamp, de Poppe of Scheepsvonden, Losser, Glanenbrugge, de Braam (buurschap Buersen), Oldenkotten (buurschap) (ook voor de Berkel), Rekken (buurschap) Holterhoek (buurschap), Huppel (buurschap), Kotten (buurschap), aan den Duiker (op den weg van Boekholt naar Aalten), Dinxperlo, Bontebrug, (nabij Zilvolde) Genderingen; (ook voor den ouden IJssel) 's Heerenberg, Beek, Babberik, Pannerden, Sterrenschans, (voor den Rijn en IJssel op Arnhem en Doesburg), Millingen (voor de Waal op Nijmegen), Berg-en-Daal, Groesbeek, de Plasmolen,

len, aan de Hekkens (onder Ottersum) aan den Veedijk, (onder Heijen) en Aijen.

Aanwijzing der kantoren van in en uitklaring, van ontvang en van expeditie voor de konvooijen en licenten, ingevolge de wet van 3 Oct. 1816. (Staatsbl. no. 52.)

In de directie van *Luik*, te Venlo, Roermonde, Sittart, Waubach, Kerkenraede, Locht, Niesweiler, Vaels, Henri-Chapelle, Membach, Francorchamps en Stavelot.

In de directie van *Luxemburg*, te Behault of Bocholtz-Weiswampach, Echternach, Wasserbillig (ook voor de Moezel) Schingen (voor de Moezel), Frisange, Esch, aan de Alzette, Aubange, St. Mard, en de hofstede genaamd de Windmolen.

In de directie van *Bergen in Henegouwen (Mons)*, te Heer, Hastier Lavaux (voor de Maas), Doiches, Le gué-du-Zud, Riezes-de-Chimay, Momignies, Sivry, Grandrieu, Pont-de-Sambre (ook voor de Sambre), Bois-Bourdon, Sars la Bruyère, Quievrain, Bonsecours, Espain (ook voor de Schelde,) Rumes, Hertain en Leers Nord.

In de directie van *Ostende*, te Risquons tout, Meenen, Pont-Rouge (ook voor de Leije), Rourbrugge, Adinkerke, (ook voor de vaart van Duinkerken), en La Panne.

Kantoren van ontvang, alwaar de betaling der inkomende regten geschiedt, volgens de dokumenten op de kantoren van expeditie aan de grenslinie verkregen, en ook van de regten voor de te lande en langs de rivieren uitgaande goederen, waarvan niet reeds elders betaald is.

In de directie van *Harlingen*, te Oostwold, Beerta, Winschoter-Zijl, Winschoten, Wedde, Odoorn en Oosterhesselt.

In de directie van *Arnhem*, te Hardenberg, Ommen, Ootmarsum, Oldenzaal, Enschede, Haaksbergen, Elbergen, Groenlo, Winterswijk, Aalten, Zilvolde, Zeddam, Wehl, Zevenaar, Doesburg, Arnhem, Angeren, Nijmegen, Mook, Gennep, Heijen en Bergen.

In de directie van *Luik*, te Wel, Aarsen, Venlo, Steil, Reuver, Swalmen, Roermonde, Roskam, Vlodorp, Susteren, Berg, Schinveld, Herlen, Bocholtz, Parteij, Gemenich, Baelen, Batice, Luik, Dolhain-Baelen (voorstad vam Limburg,) Francorchamps en Stavelot.

In de directie van *Luxemburg*, te Petit-hier, Bellin of Beslingen, Hoßingen, Vianden, Reisdorff, Zettig, Grevenmacheren, Remich, Luxemburg, Altzingen, Stein-

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvangen van expeditie voor de konvoijen en licenten, ingevolge de wet van 3 Oct. 1816. (Staatsbl. no. 62.)

brucken, Mesfancy, Mouson, Signeux, Virton, Nouville, Villers-devant-Orval, Florenville, Muno, Bouillon, Sugny, Bohan en Bourfeigne of Bosfignée.

In de directie van *Bergen* in *Henegouwen* (*Mons*), te Dion-le-Val, Maisnil St. Blaise, Hastier-la-Vaux, Agimont, Franchimont, Couvin, Chimay, Ransse, Beaumont, la Buisfière, Grandreng, Givrij, Bergen in Henegouwen (Mons), Athis, Audregnies, Quievrain, Hensies, Harchies, aan de barrière van Bury, Wihers, Doornik, Templeuve en Pecq.

In de directie van *Ostende*, te Kortrijk, Herseaux, Dottignies, Moucron, Aelbeke, Dronkaart, Meenen, Wervicq, Comienes, Waesten, (Warneton), Neuvé-Eglise, Lokert, Waton, Poperingen, Houthem, en Veurne (Furnes).

In de directie van *Antwerpen*. te Brusfel en Gent.

In de directie van *Amsterdam*, te Utrecht (enkel voor uitvoer te lande en langs de rivieren.)

2. Te rekenen van het gemelde tijdstip der introductie van voorschreven wet, zullen, en zulks ingevolge art. 174 derzelve, de kantoren waar langs en waarover, met uitsluiting van alle anderen, de doorgevoerd wordende goederen zullen moeten inkomen of uitgaan, zijn de navolgende:

In de directie van *Ostende*, Ostende.

In de directie van *Middelburg*, Vlisfingen en Zierikzee.

In de directie van *Rotterdam*, Hellevoetsluis en Brielle.

In de directie van *Amsterdam*, Texel en Vlieland.

In de directie van *Harlingen*; 's lands vaartuig op den Abt, en bij ontstentenis daarvan Harlingen, Zoltkamp en Delfzijl.

In de directie van *Arnhem*, Venebrugge, Dinxperlo, Sterrenschans, Millingen en Berg en Daal.

In de directie van *Luik*, Venlo, Henri-Chapelle en Francorchamps.

In de directie van *Luxemburg*, Behault of Bocholtz, Wasferbillig, Schengen, Frisange, Aubange en de Hofstede de Windmolen genaamd.

In de directie van *Bergen* in *Henegouwen* (Mons), Heer (te Lande), Hastier la Vaux (te Water), Quievrain en Hertain.

In de directie van *Ostende*, Meenen en Roesbrugge.

3. Als routes of heerebanen, welke ingevolge art. 5 der voorschreven wet van 3 October 1816, bij den in- en uitvoer van goederen en koopmanschappen aan de

landzijde, over het onvrije territoir, uitsluitend zullen moeten worden gevolgd, bepaald de volgende wegen, rivieren en vaarten, te beginnen van het vreemd territoir en omgekeerd, te weten:

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvang en van expeditie voor de konvooijen en licenten, ingevolge de wet van 3 October 1816. (Staatsbl. no. 62.)

De groote weg, over de Langakkerschans, Beersterhamrik en Finsterwold, naar en op Oostwold.

De groote weg over de Langakkerschans, Beersterhamrik en de Beerta, naar en op Winschoten.

Het trekdiep of de trekvaart, over de Langakkerschans, naar en op Winschoten.

De groote weg over de Langakkerschans, Bellingwolde, de oude Schans, en de Winschoterzijl, op Winschoten.

De rivier de Westerwolder-Aa, over de Langakkerschans, naar en op Wedde.

De groote weg over de Bourtange en Vlagtwedde, naar en op Wedde.

De groote weg over Koeverden, Dalen en Emmen, naar en op Odoorn.

De groote weg over Koeverden en Dalen, naar en op Oosterhesselt.

De rivier de Vecht over Gramsbergen en den Hardenberg naar en op Ommen.

De hessenweg, over de Veenebrugge, naar en op den Hardenberg.

De groote weg over Springendaal bij den Medenbeeker Watermolen, naar en op Ootmarsum.

De groote weg over Lattdorp, naar en op Ootmarsum.

De groote weg over den Denekamp, naar en op Ootmarsum.

De groote weg over den Denekamp, naar en op Oldenzaal.

De groote weg over de Poppe of Scheepsvonden, naar en op Oldenzaal.

De groote weg over Losser, naar en op Oldenzaal.

De groote weg over Losser naar en op Enschede.

De groote weg over de Glanenbrugge, naar en op Enschede.

De groote weg over de Braam, naar en op Haaksbergen.

De groote weg over Oldenkotten en Rekken, naar en op Haaksbergen.

De weg over Oldenkotten, Rekken, het Loo, langs den Mallemschen molen, naar en op Eibergen.

De rivier de Berkel, langs Oldenkotten, Rekken en den Mallemschen molen, naar en op Eibergen.

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvangen van expeditie voor de konvoijen en licenten, ingevolge de wet van 3 Oct. 1816. (Staatsbl. no. 62.)

De weg over Rekken, ten zuiden langs de rivier de Berkel, naar en op Eibergen.

De weg door den Holterhoek, naar en op Eibergen.

De weg door den Holterhoek, naar en op Groenlo.

De weg over Huppel, de Grootbuizerbrug en ten noorden langs den Bataafschen molen, naar en op Winterswijk.

De weg over Kotten, door de Bikkelbeek, over de Rietbrug en de Hooitingbrug, en langs Wasfink en Eling naar en op Winterswijk.

De groote weg, langs den Duiker, door het Aaltensche broek, naar en op Aalten.

De groote weg over Dinxperlo en de Veerbeekbrug, door IJzerlo en het Aaltenschebroek, naar en op Aalten.

De weg over Dinxperlo en de Bontebrug, naar en op Zilvolde.

De weg over de Bontebrug, naar en op Zilvolde.

De rivier de oude IJssel, langs Genderingen en Ulft, naar Zilvolde.

De weg over Genderingen en Ulft, naar en op Zilvolde.

De weg over 's Heerenberg, naar en op Zeddam.

De weg over Beek, naar en op Wehl.

De weg over Babberik, naar en op Zevenaar.

De weg over Pannerden, naar en op Angeren.

De rivier de Rijn.

De rivier de Waal.

De weg over Berg en Daal, Beek en Ubbergen, naar en op Nijmegen.

De weg over Berg en Daal en St. Anne, naar en op Nijmegen.

De weg over Groesbeek, naar en op Mook.

De weg over den Plasmolen, naar en op Mook.

De weg over de Hekkens en Ottersum, naar en op Gennip.

De weg over den Veedijk, naar en op Heijen.

De weg, over de Aijensche Brug en Aijen, naar en op Bergen.

De groote weg van Gelder, over Venlo naar Roermonde.

De weg van Gangelt, over Sittart en de brug op het riviertje de Geleen, en kruisende den weg van Roeremonde naar Maastricht, als ook de heide genaamd de graet heijde, naar en op Berg.

De weg over Wauwbach en Nieuwenhagen, latende regts de Windmolen, naar en op Herlen.

De weg van Rolduc, naar en op Herlen.

De weg van Aken naar Maastricht, over Locht, Walckenhaufen, Straes en Ambuck naar en op Herlen.

De weg van Aken naar Maastricht, over Niesweiler, naar en op Parteij.

De weg van Aken naar Maastricht, over Vaels, naar en op Parteij.

De groote wegen van Aken en Eupen of Néaux, naar Luik, over Henri-Chapelle en de barrière van Clermont, naar en op Batice.

De weg van Eupen of Néaux naar Verviers, over Membach, Gemereth en Baelen, naar en op Dolhain-Baelen (voorstad van Limburg.)

De weg van Malmedy naar Spa, over Francorchamps.

De weg van Malmedy, naar en op Stavelot, langs de hofsteden Bainota en Mista en over de brug van Chesneux.

De weg van Keulen en Aken naar Bastogne, over Behault of Bocholtz, en doorgaande tusschen Deifelt en Waterma, naar en op Bellin of Beslingen.

De weg van Keulen naar Luxemburg, over Weiswampach, naar en op Hofingen.

De weg van Bitbourg naar Luxemburg, over Echternach en door het bosch van Echternach naar en op Zettig.

De weg van Trier naar Luxemburg, over Wasserbillig naar en op Grevenmacheren.

De rivier de Moezel.

De groote weg van Thionville naar Luxemburg, over Frisange, naar en op Altzingen.

De weg naar Luxemburg, over Esch, aan de Alzette en doorgaande tusschen de hofstede Vaccant en het dorp Lallingen, naar en op Steinbrucken.

De groote weg van Longwij naar Arlon, over Aubange naar en op Messancy, latende links het bosch van Hartz.

De weg van Verdun, over St. Mard, door het bosch van Guëville, over de rivier de Ton en Oud-Virton, naar en op Virton.

De weg van Sedan naar Bouillon, langs de hofstede genaamd de Windmolen, door het bosch van Bouillon, naar en op Bouillon.

De weg van Givet, over de brug van Massambre, door Heer, over de brug van Wanée, door de bosschen van Ermesies en Naiveu, langs de plaats genaamd de

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvang en van expeditie voor de konvoijen en licenten, ingevolge de wet van 3 Oct. 1816. (Staatsbl. no. 62.)

Aanwijzing der kantoren van in- en uitklaring, van ontvang en van expeditie voor de konvooijen en licenten, ingevolge de wet van 3 October 1816. (Staatsbl. no. 62.)

Vier Wegen (les quatre Chemins) naar en op Malsnil St. Blaise.

De Rivier de Maas.

De weg van Charlemont naar Philippeville, over Doiches, door het bosch van la Cloche, over de brug van Romedenne, en doorgaande tusschen de twee Watermolens nabij Franchimont, naar en op Franchimont.

De weg van Rocroy, over le Gué-du-Sud, door het Prinsen-bosch en door dat van Perotte, langs den regter oever van de beek, genaamd het Zwarte water (L'eau noire) naar en op Couvin.

De weg van Rocroy, over Riezes-de-Chimay, naar en op Chimay.

De weg van Avesne, over Momignies, naar en op Chimay.

De weg van Avesne, over Sivry, naar en op Ransse.

De weg van Avesne, over Grandrieu, naar en op Beaumont.

De rivier de Sambre.

De weg van Maubenge, over Pont de Sambre, naar en op Beaumont.

De weg van Maubenge, over Pont de Sambre, naar en op la Buissière.

De weg van Maubenge, over Pont de Sambre, naar en op Givry.

De weg van Bavay naar Binch, over Bois-bourdon naar en op Givry.

De weg van Maubenge, over Bois-Bourdon, naar en op Bergen in Henegouwen (Mons).

De weg van Bavay, over Sars la Bruyère, naar en op Bergen in Henegouwen (Mons).

De weg van Valenciennes naar Bergen in Henegouwen (Mons) over Quievrain.

De weg van Condé naar Leuze, over Bonsecours en Peruweltz, naar en op de barrière van Bury.

De rivier de Schelde.

De weg van St. Amand, over Espain, naar en op Doornik.

De weg van Douay, over Rumes, naar en op Doornik.

De weg van Rijssel, over Hertain en Marquain, naar en op Doornik.

De wegen van Lannoy, Roubaix en Tourcoin, over Leersnoord, naar en op Pecq.

De weg van Tourcoin naar Kortrijk, over Risquonstout, naar en op Aelbeke.

De weg van Rijssel naar Kortrijk, over Meenen.

De weg van Rijsfel naar Yperen, over Pont-Rouge, naar en op Waesten, (Warneton).

De rivier de Leije.

De weg van Duinkerken naar Yperen over Roesbrugge, naar en op Poperingen.

De vaart van Duinkerken op Veurne (Furnes.)

De weg van Duinkerken over Adinkerke, naar en op Veurne (Furnes).

De weg van Duinkerken, over la Panne, naar en op Veurne (Furnes).

Zullende, met de langs de rivieren en te lande inkomende goederen, de hierboven aangewezene routes en heerebanen, vrijelijk en zonder eenig dokument, mogen worden gevolgd, tot aan de kantoren van inklaring of van expeditie, op of aan dezelven geëtablisfeerd, en alwaar de eerfte aangifte of declaratie zal moeten gefchieden.'

Bij befluit van den 24ften November arresteerde Z. M., de maatregelen willende kenbaar maken, volgens welke de overgang van het eene belastingftelfel tot het andere zou behooren plaats te hebben, een reglement op het affluiten der oude middelen van belasting, refpectivelijk in de noordelijke en zuidelijke provinciën van het Rijk, dus verre geheven, mitsgaders op het openen en invoeren der nieuwe middelen van belasting, welke dezelve over de geheele uitgeftrektheid van het Rijk ftonden te vervangen; — zijnde hetzelve vervat in 40 artikelen. Reglement op het affluiten der oude en het openen der nieuwe middelen. (Staatsbl. no. 64.)

Z. M. overwegende, dat bovenftaand befluit binnen fommige arrondisfementen niet op den 30ften November was geweest executoir, en dat mitsdien de bedoeling van art. 4 en 5 van voorz. befluit wegens den tijd van de verificatie der declaratoiren en de maatregelen tegen de nalatigen en ter oproeping van heimelijke oplagen, zonder eene nadere verklaring niet zoude worden bereikt, befloot op den 7den December, dat de termijn van elf dagen bij gemelde artikelen vastgefteld tot het doen der vifitatiën, mitsgaders de verpligtingen, daaruit voor de belastingfchuldigen voortvloeijende, moest worden gerekend in Nadere bepaling van den tijd van vifitatiën. (Staatsbl. no. 66.)

de onderscheidene gedeelten van het Rijk eerst aanvang genomen te hebben met den dag, op welken bovengemeld besluit en algemeene wet in dezelve executoir waren geworden.

Wegens het kantoor Sterreschans voor den in- en uitvoer te water.

Bij besluit van den 10den December bepaalde Z. M., dat het kantoor voor den in- en uitvoer *te water*, aan den kant van Gelderland zal zijn dat van de *Sterreschans*, en het kantoor *Pannerden* enkel voor den in- en uitvoer van aan de indirecte belastingen onderworpene speciën, zal strekken, in de gevallen dat, wegens het niet bevaarbaar zijn der rivieren, van het kantoor *Sterreschans* geen gebruik mogt kunnen worden gemaakt.

Additionele centimes voor de steden waar kamers van koophandel bestaan.

Z. M. bij een besluit van den 2den Julij bepaald hebbende, dat in alle steden, alwaar kamers van koophandel of van manufacturen bestaan, in derzelver jaarlijksche uitgaven voorzien zal worden door middel van additionele centimes, op de primitive rollen der patenten van gemelde steden te heffen, en tevens de beroepen, fabrijken en handel, op welke die centimes zullen geheven worden; — werd bij een besluit van den Minister van financiën van 20 September bekend gemaakt, dat de centimes, hierboven gemeld, geheven zullen worden voor Oost-Vlaanderen in de steden Bruggen, IJperen, Kortrijk en Ostende, als zijnde die, alwaar kamers van koophandel en manufakturen bestaan.

Algemeen voorschrift omtrent de borgtogten van de ontvangers der steden en gemeenten. (Bijv. op het Staatsbl. D. III. bl. 662).

Op den 28sten September besloot Z. M., op voordragt van den Minister van Binnenlandsche zaken, en den Raad van State gehoord, met alteratie der besluiten van 10 Mei 1814, van 18 Julij 1814 en van 23 Maart 1815, alle betreffende het stellen van borgtogt voor plaatselijke ontvangers van steden en gemeenten, tot een algemeen voorschrift omtrent de toekomstige regeling dier borgtogten, vervat in de volgende artikelen.

Art. 1. De ontvangers der steden en gemeenten in dit Koningrijk zullen tot waarborg voor hunne administratie

eenen borgtogt stellen, waartoe de volgende bepaling als een *minimum* wordt vastgesteld, te weten:

Algemeen voorschrift omtrent de borgtogten van de ontvangers der steden en gemeenten. (Bijv. op het Staatsbl. D. III. bl. 662).

Ter somma van 300 gulden voor den ontvanger eener stad of gemeente, welker jaarlijksche inkomsten van *f* 1000:- tot beneden de *f* 3000:- bedragen.

Ter somma van 400 gulden, wanneer de inkomsten van *f* 3000:- tot beneden de *f* 5000:- bedragen.

Ter somma van 800 guldens, wanneer dezelve *f* 5000:- tot beneden de *f* 10,000:- en meer bedragen, en

Ter somma van een twaalfde gedeelte van den ontvang, maar alleenlijk tot het beloop van 50,000 gulden toe, wanneer de inkomsten *f* 10,000:- en meer bedragen.

Terwijl eindelijk voor die gemeenten, welker jaarlijksche inkomsten beneden de 1000 gulden bedragen, het aan de plaatselijke besturen overgelaten blijft, om zoodanige cautie te doen stellen, als zij noodig zullen oordeelen.

Wanneer echter dit bepaalde *minimum* door de plaatselijke besturen niet genoegzaam mogt beschouwd worden, blijft het aan dezelve onverlet, om de cautie zoodanig te verhoogen, als zij voor het belang van hunne gemeente noodzakelijk zullen oordeelen.

Art. 2. Tot basis ter bepaling der te stellen cautiën, zullen moeten strekken de praesumtive jaarlijksche inkomsten, welke op de laatste door de bevoegde autoriteit gearresteerde begrooting aangenomen zijn.

Art. 3. De cautionnementen zullen ter keuze van de plaatselijke administratiën moeten gesteld worden, het zij door het storten van kontante gelden in de kas van den Staat, het zij in onroerende, en, voor zoo ver die in gebouwde eigendommen bestaan mogten, tegens brandschade, ten genoegen van het plaatselijk bestuur, geassureerde goederen, het zij in kapitalen, ingeschreven op het grootboek der publieke schulden.

Zullende echter die cautiën, die door de gemeente-ontvangers, ingevolge van voorgaande besluiten, in kontanten gesteld zijn, alzoo blijven berusten in 's Rijks kas, zonder eenige vermindering, tot na den afloop der administratie van die ontvangers.

Dezelve zullen intusschen ten allen tijde voor verhooging vatbaar zijn, ingeval het plaatselijk bestuur zulks raadzaam mogt oordeelen.

Art. 4. De cautionnementen, die in kontanten gelde gesteld worden, zullen gestort moeten worden bij den naastbijgelegen ontvanger-particulier of generaal, van maand tot maand, bij twaalfde gedeelten, tot de volle-

Algemeen voorschrift omtrent de borgtogten van de ontvangers der steden en gemeenten. (Bijv. op het Staatsbl. D. III. bl. 662.)

betaling toe, zullende daarvoor telkens eene behoorlijke kwitantie door den ontvanger worden afgegeven, welke gezamenlijke kwitantiën na den geheelen afloop der storting, tegen eene enkele, ten bedrage van het geheele cautionnement, zullen worden verwisseld. De schatkist zal de intrest daarvoor betalen van 5 ten honderd 's jaars, ingaande met den eersten en vijftienden der maand, naarmate het cautionnement in de eerste, dan wel in de tweede helft zal zijn gestort; deze betalingen zullen van 6 tot 6 maanden geschieden, te weten: den 1sten Januarij en den 1sten Julij van ieder jaar.

Art. 5. Wanneer het cautionnement gesteld wordt in vaste goederen, of in kapitalen ingeschreven op het grootboek der publieke schuld, zal de ontvanger gehouden zijn, onverwijld de goederen of effekten van dien aard op te geven, welke het gestelde cautionnement uitmaken.

Hij zal de bewijzen van eigendom derzelven moeten overleggen, alsmede omtrent de vaste goederen een certificaat van den bewaarder der hypotheken, ten bewijze, dat die goederen onbezwaard zijn, of van het bezwaar, dat daarop werkelijk zoude mogen bestaan; gelijk ook nog eene in den behoorlijken vorm, door tauxateurs, van weerskanten in gelijken getale te benoemen, opgemaakte tauxatie, nevens alle andere documenten, die noodig geoordeeld zullen worden; zoo als eene akte van afstand der vrouw, wegens haar legaal regt uit krachte van huwelijksche voorwaarden, en andere matrimoniële prestatiën; het bewijs, dat de ontvanger geene voogdijschappen heeft, enz.; van de verpande inschrijvingen wordt de daaromtrent gebruikelijke aanteekening op het grootboek der publieke schuld gedaan.

Art. 6. De akten van borgtogt moeten zijn geregtelijk of notarieel. Dezelve zullen niet aan het proportioneel regt van registratie, noch aan zoodanig ander, als eventueel de plaats daarvan vervangen mogt, onderhevig zijn, alle andere kosten betrekkelijk deze aktens, de inschrijvingen en de tauxatiën enz., zullen zijn ten laste van den ontvanger.

Art. 7. De vaste goederen, ongebouwde eigendommen zijnde, zullen bij de borgstellingen niet hooger worden aangenomen dan tegen drie vierde van derzelver getauxeerde waarde; gebouwde eigendommen zijnde, niet hooger dan tegen twee derde van derzelver getauxeerde waarde, zullende, wanneer het cautionnement in kapitalen op het grootboek gesteld wordt, voor iedere duizend guldens van hetzelve niet minder aan inschrijvingen

op hetzelve worden verhouden, dan vereischt wordt om den jaarlijkschen interest van *f* 60: - uit te maken, en de kapitalen op het grootboek ingeschreven, niet anders dan *f* 1000: kapitaal, gerekend tegen 60 percent jaarlijkschen interest.

Algemeen voorschrift omtrent de borgtogten van de ontvangers der steden en gemeenten. (Bijv. op het Staatsbl. D. III. bl. 662.)

Art. 8. Ingevalle van vacature, het zij door overlijden als anderzins van eenen gemeente-ontvanger, voor welken eene cautie in kontanten gelde is gesteld, en wiens administratie in orde wordt bevonden, zal, behalve de algemeene verpligting van restitutie, welke bij den lande zelve resideert, ook nog bovendien, voor zoo veel des noods, de borgtogt van den nieuwen beambten, voor zoo veel die in kontanten bestaat, speciaal geaffecteerd worden tot uitkeering der cautie van zijnen voorganger.

Ingevalle de post wordt vernietigd, zal het cautionnement insgelijks onverwijld, na gedane verantwoording, worden uitgekeerd.

Art. 9. De teruggave der cautiën in kontanten gelde gestort in de schatkist, zal geschieden door eene ordonnantie, betaalbaar bij eenen ontvanger-generaal, ter keuze van de rekenpligtigen of derzelver gevolmagtigden, op vertooning van de generale decharge, welke zij zullen hebben gekregen, en het bewijs van cautionnement.

Art. 10. De opheffing der verbanden van de vaste goederen en kapitalen op het grootboek ingeschreven en geaffecteerd, tot borgstelling der ontvangers der steden en gemeenten, zal in dezelfde gevallen en op vertoon derzelfde stukken geschieden als de teruggave der cautiën in kontanten gelde.

Art. 11. De bepalingen van het tegenwoordig besluit zijn mede toepasselijk op de thans fungerende ontvangers, welke eenen borgtogt gesteld hebben, overeenkomstig met de wetten van het voormalig gouvernement; zij zullen finaal ontslag van die cautie bekomen, naar gelang dat zij een evenredig gedeelte der nieuwe cautie zullen hebben gefourneerd.

De cautiën echter, die in de kas der bank van leening zijn gestort, zullen niet worden ingetrokken, maar een gedeelte der nieuwe cautie blijven uitmaken.

Art. 12. Wanneer uit hoofde van bijzondere omstandigheden, het zij vergrooting van den ontvangst, het zij vermindering der waarde van het onderpand, de plaatselijke autoriteiten noodig oordeelen zullen, eene meerdere zekerheid te moeten hebben, dan die, welke bij dit besluit is daargesteld, zullen dezelven voor eenen bepaal-

den tijd eene suppletentaire borgtogt kunnen vorderen, op welke alle de bepalingen van het gemeld besluit toepasselijk zullen zijn."

Art. 13. Ieder ontvanger, die zijne cautie niet binnen den bepaalden tijd zal hebben daargesteld, noch voldoende reden tot uitstel gegeven, zal van zijnen post vervallen beschouwd, en in deszelfs plaats een ander door het plaatselijk bestuur benoemd worden.

Besluit van 19 November betrekkelijk het bezigen der nieuwe munt-taal. (Bijv. tot het Staatsbl. D. III. bl. 818.)

Z. M. in aanmerking nemende, dat het belang des Rijks en de goede orde vereischen, dat in geene staatsstukken, schriften en rekeningen van ambtenaren, aan het Rijk comptabel, — in geene stukken en rekeningen aan de verschillende, door Hoogstdenzelven ingestelde ministeriën, departementen van algemeen bestuur, kollegiën of andere autoriteiten, aan provinciale of plaatselijke besturen, en aan administratiën door deze daargesteld of aan dezelve verantwoordelijk, aangeboden of van wege dezelve uitgegeven, eenige andere munttaal worde gebruikt, dan die, welke de wet van den 28sten September dezes jaars (1) beveelt, besloot op den 19den November, dat in alle de bedoelde stukken aanvankelijk met 1 Januarij 1817, niet anders de sommen daarin voorkomende mogen worden uitgedrukt dan in *Nederlandsche guldens en cents;* — dat geene anderen zouden worden aangenomen of voldaan; — dat in stukken van buiten 's lands of van voor dezen termijn, het zij in *margine* ofte wel door reductie der slotsom, het bedrag in *Nederlandsche guldens en cents* zal worden vermeld; — dat met den 1sten Januarij 1817 alle de boeken en schrifturen van aan het Rijk komptabele en administrative ambtenaren, van ministeriën, departementen van algemeen bestuur, kollegiën en andere autoriteiten, door Z. M. ingesteld, van provinciale en plaatselijke besturen, of administratiën bij dezelve aangesteld, of aan dezelve verantwoordelijk, moeten worden gehouden in *Nederlandsche guldens en cents;* — bij de administratie der indirec-

(1) Zie boven St. I. bl. 251.

te belastingen en der konvoijen en licenten reeds aan te vangen met 1 December van het jaar 1816; — zullende tot herleiding der onderscheidene muntspeciën bij uitsluiting gebruik moeten worden gemaakt van de tafels, op last en onder goedkeuring van den Minister van financiën vervaardigd, en bij de Boekverkoopers *den Hengst en Zoon te Amsterdam* uitgegeven.

Beslissing wegens de Hollandsche schuld tusschen het Fransche en het Hollandsche Gouvernement.

De vraag of Frankrijk dan wel Holland of de Nederlanden den achterstalligen intrest der publieke schuld der laatstgenoemde Mogendheid, tot op November 1813, zoude betalen, werd in de maand October ten voordeele van Frankrijk beslist. Over deze vraag waren Frankrijk en Holland reeds oneens geworden in 1814. Men beweerde van dezen kant, dat Frankrijk dien intrest betalen moest, als hebbende het alle de inkomsten van Holland, waarop de betaling gevestigd was, tot op dat tijdstip genoten. — Frankrijk beweerde, dat het daarvan was vrijgesteld door het traktaat van 30 Mei 1814. De groote gebeurtenissen van 1815 hadden dit geschil afgebroken, waarover op den 20sten November van dat jaar eene overeenkomst werd getroffen, waarbij bepaald werd, dat hetzelve beslist zou worden door eene bijzondere Commissie van zeven Leden, waarvan Frankrijk en wij elk twee zouden benoemen; van twee anderen zou elk er één kiezen uit de onzijdige Staten van Rusland, Engeland, Zweden, Denemarken of Napels; en aan de twee uit deze gekozenen werd de verkiezing van het laatste of zevende Lid verbleven. Op deze wijze werden vervolgens benoemd de Barons *Pasquier* en *de Surgy* door Frankrijk, de Generaal *Fagel* en de Heer *de Bye* door Nederland; Frankrijk voegde hierbij uit de onzijdigen den Prins *de Castelcicala*, Ambassadeur der Beide Siciliën; Nederland den Generaal *Walterstorff*, Minister van Denemarken; en beide deze laatsten verkozen tot zevende Lid den Markies *de Marialva*. Deze Commissie deed op den 16den October 1816, bij meerderheid van ééne stem, uitspraak in het voordeel van Frank-

rijk; hebbende de Heeren *Fagel*, *de Bye* en *Walterstorff* voor Holland, de overigen voor Frankrijk gestemd (1).

Benoemingen bij de indirecte belastingen.

Bij besluit van den 20sten November deed Z. M. de benoemingen bij de administratie der indirecte belastingen, zijnde de Heer *L. C. Copes van Cattenburg*, inspecteur-generaal, en Jonkheer *J. P. O'Sullivan de Grass* en de Heer *J. N. Ramaer* hoofd inspecteuren.

Benoemingen bij de convoijen en licenten.

Bij besluit van den 17den November waren door Z. M. de benoemingen van ambtenaren der konvoijen en licenten gedaan, voor de tien directiën in de hoofdplaatsen: Ostende, Antwerpen, Middelburg, Rotterdam, Amsterdam, Harlingen, Arnhem, Luik, Luxemburg en Bergen; hebbende ieder een directeur, een hoofd-inspecteur, een inspecteur voor de comptabiliteit, en een of twee particuliere inspecteurs; en Middelburg, Rotterdam, Amsterdam, Harlingen en Arnhem, in plaats van eenen hoofd-inspecteur een advokaat-fiskaal en commies-generaal.

Geene vervolging meer wegens de oorlogsbelasting van 1815.

Bij besluit van Z. M. van 5 December werd de onmiddellijke staking bevolen van alle vervolgingen ter bekoming der oorlogsbelasting van 1815; waarna een besluit van den Minister van financiën, van den 24sten, de wijze behelsde der uitvoering van bovengemeld koninklijk besluit.

Gebruik der sommen uit de liquidatie met Frankrijk.

Bij besluit van Z. M. van den 14den December werden bepalingen gemaakt tot regeling van het gebruik der sommen, afkomstig van de liquidatie met Frankrijk, en welke aan de zuidelijke steden des Rijks herkwamen, uit hoofde van stortingen in de kas van amortisatie of in die van den dienst van Frankrijk; zullende dezelve hoofdzakelijk en in de eerste plaats gebezigd worden tot betaling der vorderbare achterstallige schulden

(1) *Verzameling van officiele stukken, betrekkelijk het twistgeding wegens de Hollandsche schuld, tusschen het Fransche en het Hollandsche Gouvernement, hetwelk door Arbiters beslist is, den* 16 *October* 1816. Te Amst. bij J. C. van Kesteren, 1818. — Zie hierover de *Vaderl. Letteroef.* 1818, n°. V. bl. 200-203.

van die steden, wanneer de vereffening derzelve door de bevoegde magt zal zijn gewettigd.

Dood van Mr. G. J. *Jacobson.*

Op den 28sten October was te Amsterdam overleden de Heer Mr. *G. J. Jacobson*, Lid van de Algemeene Rekenkamer en Voorzitter van de Commissie tot de conversie der Staatsschulden, in den ouderdom van 58 jaar, hoog geacht om zijne kunde, geëerd om zijne braafheid, bemind om zijne algemeene dienstvaardigheid en bijzondere vriendschapstrouw.

Ten slotte der vermeldingen van financiëlen aard, voegen wij hier bij den volgenden

Staat van omslag der hoofd-sommen van de grondbelasting, de personele en mobilaire belasting, mitsgaders het regt op de deuren en vensters, over de verschillende provinciën van het Koningrijk, over den jare 1817, waaraan gerefereerd wordt bij art. 2. der concept-wet, bepalende de middelen ter bestrijding van 's Rijks uitgaven over dat zelfde jaar.

PROVINCIËN.	Grond-belasting.	Personeel en Mobilair.	Deuren en Vensters.
Noord-Braband	*f* 700,830	*f* 185,710	*f* 99,550
Zuid-Braband .	1,110,380	342,660	186,870
Limburg . . .	478,240	151,480	77,880
Gelderland . .	649,060	164,510	75,010
Luik	617,820	262,230	119,620
Oost-Vlaanderen	1,684,170	424,200	237,880
West-Vlaanderen	1,415,600	361,590	152,680
Henegouwen .	905,420	254,490	150,600
Zuid-Holland .	1,976,540	377,310	245,840
Noord-Holland .	1,953,510	377,920	306,490
Zeeland . . .	539,040	84,490	67,720
Namen . . .	347,440	98,010	41,420
Antwerpen . .	718,940	216,930	146,870
Utrecht . . .	519,660	80,470	52,710
Vriesland . . .	1,179,000	131,710	66,000
Overijssel . . .	334,710	94,080	36,990
Groningen . .	485,220	99,230	58,200
Drenthe . . .	93,510	25,130	11,550
Luxemburg . .	315,870	57,070	57,270
Totaal .	*f* 16,025,260	*f* 3,789,220	*f* 2,106,150

Het departement van oorlog.

Het departement van oorlog, alhoewel de vrede geenszins werd gestoord en de wet op de nationale militie in dit jaar nog niet kon worden vastgesteld, leverde niet te min vele schikkingen, openbare werkzaamheden, en inrigtingen op, die zorgvuldige vermelding verdienen.

Over het bijeen blijven der nationale militie.

De overweging, dat het belang van den dienst vorderde, dat de nationale militie nog gedurende eenigen tijd voor een grooter gedeelte zamen bleef, dan bij art. 70 der wet van den 27sten Februarij no. 190, voor de noordelijke departementen, en bij art. 4. van het besluit van den 3den April 1815 no. 6. voor de zuidelijke, in gewone tijden was bepaald, ten einde de verordeningen, nopens het jaarlijksch verlof vastgesteld, op eene regelmatige wijze zouden kunnen worden ter executie gelegd, deed Z. M., den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten Generaal, op den 6den Januarij, besluiten: „, dat de nationale militie *in haar geheel* zou kunnen worden zamen gehouden tot den *eersten April* 1816; en voorts nog *voor de helft* tot den *eersten Julij* daaraanvolgende."

De opschrijving bepaald voor de zuidelijke provinciën. (Staatsbl. no. 12.)

Uit aanmerking, dat de bij art. 3 van het besluit van den 1sten April 1815, gereserveerde bepalingen, omtrent de wijze, waarop de nationale militie in de zuidelijke provinciën voltallig moet worden gehouden, eerst vastgesteld zouden kunnen worden bij de wet, welke, naar aanleiding van art. 14 der grondwet, omtrent het getal en de inrigting der militie over het geheele Rijk zal worden voorgedragen, besloot Z. M., in afwachting van die wet, de uitvoering willende voorbereiden van art. 207 der grondwet, op voordragt van den Minister van Binnenlandsche zaken, op den 7den Februarij, de opschrijving te bepalen van alle manspersonen van 19 tot 23 jaren in elke gemeente, waaronder zij woonachtig waren, van de zuidelijke provinciën van het Rijk, het Groothertogdom Luxemburg daaronder begrepen.

Bij besluit van den 22sten April bepaalde Z. M.

M. dat aan alle reeds ingelijfde lotelingen, behoorende tot de ligting voor de nationale militie van dit jaar, met uitzondering van die genen, welke als onwilligen, achtergeblevenen, of wel zonder loting waren ingelijfd geworden, de vrijheid was vergund, om, indien zij zulks mogten verkiezen, als nog, overeenkomstig de wet, plaatsvervangers te stellen, welke echter alleen tot den laatsten Mei aanstaande bij de bataillons zouden kunnen worden toegelaten. Vergunning wegens plaatsvervangers. (Staatsc. no. 111.)

De manschappen der nationale militie tot de ligting van 1815 behoorende, die wegens ziekte of ligchaamsgebreken, provisionele vrijstelling hadden bekomen, werden nu, zoo zij op den 1sten Januarij hun 23ste jaar hadden voleindigd, definitief vrijgesteld bij ministeriële decisie van den 10den Julij. Definitive vrijstelling van de provisioneel vrijgestelde van 1815. (Amst. C. no. 107.)

Uit aanmerking, dat de wet op de nationale militie voor het geheele Rijk nog niet had kunnen worden vastgesteld, en daardoor was vertraagd gebleven de ligting, welke in dit jaar tot het voltallig houden der korpsen van dezelve militie in de zuidelijke provinciën moest plaats hebben, en waartoe, ten gevolge van het besluit van den 7den Februarij, reeds de voorbereidende schikkingen waren gemaakt; — en dat het echter noodzakelijk was, de uitvoering van art. 207 der grondwet, welke in de noordelijke provinciën reeds in de maand April was geschied, ook in de zuidelijke te doen plaats hebben, ten einde het gedeelte der militie, hetwelke in den loop van dit jaar ontslagen was, te vervangen, en alzoo de contingenten wederom voltallig te maken, besloot Z. M., gezien het besluit van 1 en 13 April 1815, gelet op art. 2 der additionele artikelen van de grondwet, en den Raad van Staten gehoord, op den 29sten October: „ de contingenten der zuidelijke provinciën zoo veel mogelijk te doen berekenen in de evenredigheid van één man van de vijf honderd zielen, en alzoo voor de provinciën Zuid-Braband, Limburg, Luik, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Henegou- Bepaling van het contingent der zuidelijke provinciën in de evenredigheid van één man van de vijf honderd zielen. (Staatsbl. no. 55.)

wen, Namen en Antwerpen, en voor het Groothertogdom Luxemburg, bepaald op een vijfde gedeelte van de ligting, welke in iedere dier provinciën en het Groothertogdom in den jare 1815 bij de eerste oprigting der militie was vastgesteld geweest; — en ten aanzien van het stellen van vrijwilligers enz. benevens alle de werkzaamheden tot de nationale militie betrekkelijk, te doen handelen naar de voorschriften der besluiten van 13 April 1815, voor zoo ver zij niet aanliepen tegen dit zelfde besluit.

Vrijstelling der gehuwden bevorens 29 October.

Bij besluit van den 15den December bepaalde Z. M., dat de personen, vallende in de klasse der militie en vervat in de bepalingen van het besluit van den 29sten October, doch voor de afkondiging van dat besluit wettig gehuwd, van den personelijken dienst der militie zouden zijn bevrijd.

Vestingwerken.

In de maand Maart begaf zich de Luitenant-Generaal *Krayenhoff*, inspecteur-generaal van 's Rijks fortificatiën, op reis, om den arbeid tot herstelling en vernieuwing der zuidelijke frontiervestingen in persoon bij te wonen.

Het stelsel van instandhouding en vermeerdering der weren van de grensscheidingen en der grensvestingen werd met nadrukkelijken ijver vol gehouden. Namen, Charleroy, Mons, Ath, Doornik waren het, welke het Gouvernement bijzonder gade sloeg. Het getal van werklieden aan de vestingen van Namen was zoo groot, dat er geene arbeiders voor partikulieren waren te bekomen.

Versterking van Charleroy.

Bij Charleroy werden in Maart meer dan 800 werklieden gebruikt, terwijl de regering verscheiden terreinen en meer dan veertig huizen had aangekocht tegen voordeelige conditiën, om dezelve binnen de vesting te trekken. De ondervinding op nieuw geleerd hebbende, dat de Franschen steeds op dat punt wilden doordringen, moest Charleroy eene zeer sterke vesting worden, om de Sambre te dekken. — Doornik, zoo gewigtig door deszelfs ligging aan de Schelde tegen over Rijssel, werd, naar een nieuw plan,

tot eene vesting van den eersten rang verheven, met een buskruid-magazijn in de citadel, hetwelk een millioen ponden buskruid kan bevatten. Bij het traktaat van Aken van 1668 aan Frankrijk afgestaan, had *Lodewyk XIV* Doornik terstond, naar het ontwerp van *Vauban*, met zware vestingwerken en een sterk kasteel voorzien; het beleg dier vesting in 1745 had aanleiding gegeven tot den slag van Fontenoy, niet verre van hare wallen, na wier verovering onder *Lodewyk XV* een gedeelte van het kasteel en eenige werken waren geslecht, welke slooping Keizer *Joseph II* had voltooid. — De steden van West-Vlaanderen werden bij deze voorzieningen niet vergeten; deszelfs oude bolwerken IJperen, Veurne en Meenen, waren de bijzondere voorwerpen der bemoeijenis. Er werd bevel gegeven tot de verbreeding en zuivering van een gedeelte der hoofdgracht van IJperen, genaamd de Boterplas; en tot het voltooijen der kasematten te Nieuwpoort. — Hetzelfde stelsel stond gevestigd te worden ten aanzien der grenssteden naar den kant van Duitschland. Men ging over tot de aanbesteding van het aanleggen van een aarden fort op de Bildsnaat tusschen de nieuwe inundatie-sluizen en den weg van Oostbraak, alles geheid met eene kaai tot vrijwaring tegen de inundatie ten zuid-oosten van hetzelfde fort in de provincie Utrecht. Men herstelde het metselwerk van de brug en de wederbekleeding van de halve maan voor de 's Hertogenboscher poort te Maastricht, gelijk mede de wederbekleeding van de ligchamen der vesting tusschen die poort en de Brusselsche, en de zoogenaamde Zwarte sluis. — Tot het instandhouden der werken van het fort Blokzijl werd almede besloten. — Nog werden bevelen uitgevaardigd tot het bouwen van een nieuw ravelijn met zijnen bedekten weg, dwarsweg, en een glacis voor het fort ten oosten van Ostende; — tot den herbouw van den steilen muur van het zuider- of hooge front van den slottoren der citadel van Namen, met het metselwerk en verder toebehoo-

Doornik eene vesting van den eersten rang.

IJperen, Veurne en Meenen versterkt.

Nog vele andere werken aangelegd of verbeterd.

ren, gallerijen van gemeenſchap, verdedigings-kaſematten, enz.; — eindelijk tot het herſtellen van de contreſcharp beoosten de ſtad Tholen in Zeeland, dienende ter verdediging aan den zeekant. Te Bruſſel werd het bouwen bevolen van een nieuw arſenaal en zeven kruidmagazijnen, van metſelwerk tegen bommen beſtand, benevens de uitgraving van de hoofdgracht, het maken van een muur van een bolwerks-keel; het ſloopen en afdragen der aarde van verſcheidene werken, en het bouwen van zes aarden dammen of beeren in de vesting Ath.

De geſchiktſte plaatſen door Z.M. opgenomen.

Z. M. had zich in eigene perſoon op den 1ſten April van Bergen in Henegouwen naar Beaumont, Chimay, Philippeville en Marienburg begeven, te Florenne vernacht, en van daar naar Namen en Charleroy getrokken, om de plaatſen op te nemen, welke het geſchiktst waren, om de vestingwerken aan te leggen, die noodig geoordeeld konden worden.

De posten aan de beide oevers van de Maas door *Wellington* opgenomen.

Behalve de linie van vestingen, beſtemd om het vaderland aan de zuidzijde tusſchen de Maas en de Noordzee te dekken, moest er ook eene linie worden aangelegd aan beide de oevers van de Maas tusſchen Maastricht en Namen, in welke linie de ſtad Hoei zou worden begrepen. Z. H. de Veldmaarſchalk Prins *van Waterloo* (Hertog *van Wellington*) had deze posten in de maand Augustus bijzonder opgenomen.

De eerſte ſteen gelegd aan de vestingwerken van Charleroy.

Het was op den 3den September, dat de Luitenant-Generaal *Krayenhoff*, als inſpecteur-generaal van 's Rijks fortificatiën, met zeer veel plegtigheid, in naam van Z. M. den Koning, den eerſten ſteen legde aan de vestingwerken van Charleroy. Onder den zamenvloed van een aanzienlijk getal aanſchouwers van beide geſlachten en allerlei rang, behalve de generaalsperſonen, hooge ambtenaren en verdere civiele en militaire autoriteiten, tot het bijwonen dezer plegtigheid genoodigd, begon Zijne Exc. met het oogmerk van dit feest te kennen te geven en het eerſte artikel van Z. M. beſluit, daartoe betrekkelijk,

voor te lezen, vertoonende wijders de voorwerpen, die in een tinnen koker voor de nakomelingschap onder den eersten steen zouden bewaard en daaraan toegewijd worden, en welke, behalve de welgelijkende afbeeldingen van Z. M. den Koning, den Prins *van Oranje* en Prins *Frederik*, benevens het besluit des Konings tot het leggen van den eersten steen, door Z. M. eigenhandig onderteekend en op perkament geschreven, bestonden in eenige gedenkpenningen, geslagen zoo ter gelegenheid der inhuldiging van den Prins van Oranje-Nassau tot Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden, als van Hoogstdeszelfs inhuldiging tot Koning der Nederlanden en Groothertog van Luxemburg; voorts in eenen gedenkpenning van den Hertog *van Wellington*, wegens verschillende roemrijke overwinningen in Spanje behaald; en eenige muntstukken op de tegenwoordige geschiedenis toepasselijk; mitsgaders een gouden kruis der 3de klasse van de militaire Willemsorde met het lint en de statuten; eene kleine kaart van het tegenwoordig koningrijk der Nederlanden; een plan van de nieuwe vesting Charleroy; een staat van het korps ingenieurs tijdens het leggen van dezen eersten steen aan de eerste der nieuwe vestingen van het zuidelijk frontier, welke door dezelve hersteld of geheel door nieuwe vestingen zouden worden vervangen; en eindelijk de aanspraak door den Inspecteur-generaal gehouden na het plaatsen van den aldus toegerusten en hermetisch gesloten koker onder den eersten steen, waarbij Zijne Exc. door zijne beide zonen, als opperlieden, geholpen werd, en welke steen tot opschrift voert *Nepotibus S.* — De aanspraak was van den volgenden inhoud:

De eerste steen gelegd aan de vestingwerken van Charleroy.

MIJNE HEEREN, en alle die deze plegtigheid met uwe tegenwoordigheid vereert!

De eerste steen aan de nieuwe vestingwerken van Charleroy is gelegd. — Uit de puinhopen dezer vesting, welke nu juist 150 jaren geleden aangelegd werd, om

De eerste steen gelegd aan de vestingwerken van Charleroy.

de regten van dit land te handhaven, voor een Huis, hetwelk door geenen enkelen band aan de ingezetenen des lands gebonden was, dan door dien van leenroerigheid en belang, zal eene sterkte oprijzen tot verdediging der onafhankelijkheid van een braaf en gelukkig volk, van een volk, dat gezworen heeft vrij te te blijven, en dat zijnen Koning en deszelfs Huis bemint, om dat het Vaderland en dat Huis slechts één geheel vormen.

De begonnen vesting op een viermaal grootere schaal aangelegd, dan de vorige, en tot één der sterkste punten in Europa bestemd, is slechts een der bolwerken in den muur der vestingen, welke het nieuwe Rijk der Nederlanden aan deze zijde bevestigen moeten. Die muur zal den staat onzer beschouwende krijgskunde aan de nakomelingschap doen kennen; gelijk de velden van Quatre-Bras, Belle-Alliance en Waterloo, naauwlijks een jaar geleden, den voorouderlijken roem der Nederlandsche dapperheid en onverwinnelijkheid gehandhaafd hebben!

Kan er edeler spoorslag voor de Nederlandsche Ingenieurs zijn, om het vertrouwen te verdienen van den boven alles beminden Koning, in wiens naam ik, op bijzonderen last, heden het gewigtig werk met plegtigheid begonnen heb?

Neen, Mijne Heeren! de namen zelve, welke de bijzondere punten dezer vesting onderscheiden moeten, zullen U allen, die de eer geniet, daaraan mede te werken, genoeg zijn tot inspanning van alle uwe krachten, gelijk diezelfde namen, en de voortgangen aan deze reeks van vestingen den volksgeest bevestigen zullen, waardoor alleen een volk waarlijk verdient een volk genaamd te worden en een vaderland te bezitten.

Europa heeft gedurende twintig jaren gebukt gegaan onder het overwigt van een oorlogszuchtig volk, voor hetwelk iedere nieuwe overwinning een lokaas tot nieuwe veroveringen was. De bouw dezer vestingen is de vrucht eener menschelijker en regtvaardiger overwinning, welke geen ander doel heeft, dan de onderdrukkingen der heerschzucht door gelijkere verdeeling van magt voor te komen. Kan het herkregen volksbestaan door een edeler verbond gekenschetst worden? Kan er billijker grond bestaan, om met geestdrift en genoegen deel te nemen aan den plegtigen aanvang van een werk, waarbij niet onze staat alleen, maar geheel Europa en de menschheid, belang heeft?

Het aanleggen dezer werken is, als het ware, de plegtige en dadelijke vernieuwing van den Eed, waarbij zich onze Koning verbonden heeft den nieuw geboren staat te

beſchermen. Het moet voor elk Nederlander de leus zijn, om met dien Koning voor dat vaderland alles veil te hebben; het moet hem herinneren, dat van nu af Hollanders en Belgen ſlechts eenen voormuur hebben, gelijk Belgen en Hollanders in de velden van Waterloo voor eene en dezelfde zaak gevallen zijn, en het bloed van den held van Quatre-Bras voor één en hetzelfde vaderland geſtroomd heeft.

Leve het Vaderland, Leve het Rijk der Nederlanden, Leve de Koning!

Op den 22ſten November bekrachtigde Z. M. de maatregelen, door het departement van oorlog voorgeſteld, tot voortzetting van den arbeid aan de vestingwerken, ten einde tien of twaalf duizend werklieden, gedurende het ſtrenge jaargetijde, bij de algemeene ſchaarschheid en duurte der levensmiddelen aan het werk te houden; inzonderheid te Doornik, Meenen, IJperen, Nieupoort, Ostende, Maastricht, Hoei, Luik, Venlo, Namen, Philippeville, Marienburg, Mons en Ath. Voortzetting van het vestingwerk.

Het Koninklijk fort ten westen van Ostende, door de Franſchen begonnen, werd onder directie van twee Engelſche ingenieurs tegen het einde van dit jaar voltooid, zijnde dit fort een tegenſtuk van dat ten oosten der ſtad opgerigt. Fort ten westen van Ostende.

Op voordragt van den Staatsraad, Intendant-Generaal van de administratie van oorlog, betreffende de wijze van voorziening in de onteigeningen ter bevestiging van Charleroy, heeft Z. M. op den 25ſten December, uit overweging, dat de nog beſtaande wetten, en bijzonder die van 8 Maart 1810 ten opzigte van onteigeningen ten algemeenen nutte, mitsgaders van het bepalen der ſchadeloosſtellingen doelmatige vorderingen hebben daargeſteld, welke behooren nagevolgd en in acht genomen te worden; — en dat er bepalingen dienen gemaakt te worden, hoedanig er zal moeten worden gehandeld, indien, het zij de ſchatkist, het zij van hun eigendom ontzette partikulieren zouden vermeenen, dat de experten, extrajudiciëlijk be- Beſluit van 25 December wegens ſchadeloosſtelling voor onteigende gronden. (Staatsbl. no. 67.)

Besluit van 25 December wegens schadeloosstelling van onteigende gronden.

noemd, bij hunne waardering die regels niet hebben in acht genomen, welke de materie vereischt, — den Raad van State gehoord — de volgende artikelen besloten:

Art. 1. Ten opzigte van het in bezit nemen van eigendommen tot den aanleg van permanente vestingwerken, en het oprigten van sterkten langs het zuidelijk frontier des Rijks, of tot het aanleggen van andere blijvende werken van algemeen nut en algemeene veiligheid, misgaders ten opzigte van het bepalen der schadevergoedingen deswege aan de ingezetenen, die van hunne eigendommen mogten worden ontzet, toe te kennen, zal moeten worden gehandeld overeenkomstig de wet van den 8sten Maart 1810.

2. De Gouverneurs dier provinciën, in welke zoodanige eigendommen gelegen zijn, zullen waarnemen de werkzaamheden, welke, bij die wet, aan de prefecten zijn opgedragen, en zij zullen de werkzaamheden der commissie bij art. 7 dier wet vermeld, aan drie leden der gedeputeerde Staten toevertrouwen, daartoe door hen te benoemen, benevens den Maire of Burgemeester, of het hoofd van het plaatselijk bestuur der gemeente, waartoe de eigendommen behooren, en eenen ingenieur.

3. Indien de Intendant-Generaal van de administratie van oorlog, of wel ook partikuliere personen, welke reeds werkelijk van hunne eigendommen, ten algemeenen nutte, zijn ontzet, zich bij de tauxatiën door experten, die extrajudiciëlijk aangenomen zijn, opgemaakt, of nog op te maken, mogten bezwaard achten, door te sustineren, dat dezelve experten de som van schadeloosstelling te hoog of te laag, of, in het algemeen, verkeerdelijk hebben bepaald, — zullen zoodanige kwestiën alleen en bij uitsluiting door de bevoegde regtbanken op het verzoek van de belanghebbenden kunnen worden beslist; welke regtbanken, naar bevind van zaken, de gemaakte tauxatiën zullen kunnen geldig verklaren, of dezelve verwerpen, en partijen op nieuw tot het benoemen van experten verwijzen, of anderzins beslissen, zoodanig, als zij in goede Justitie zullen vermeenen te behooren.

4. In het algemeen zal zoo veel mogelijk getracht worden, om het beloop der schadevergoeding, bij onderlinge minnelijke schikking te regelen.

Dezelfde geest van billijkheid, welke dit besluit kenmerkte, had zich in den aanvang van dit jaar vertoond in den last door Z. M. aan alle de zuidelijke provinciale Gouverneurs gegeven, om eene tabel te vervaardigen en aan Hoogstdenzelven voor te leggen van alle paarden en rijtuigen, door de gecombineerde legers, gedurende den veldtogt van 1815 weggevoerd, ten einde de inwoners schadeloos te stellen voor de verliezen, hun door de geallieerde legers veroorzaakt.

Schadeloosstelling voor paarden en rijtuigen in 1815.

Bij besluit van den 4den Januarij bepaalde Z. M. provisioneel het getal, de klassen en de indeeling der plaatselijke Kommandementen en Plaatsmajoors in de respective steden en vestingen van het Rijk. Bij een nader besluit van den 29sten April amplieerde Z. M. hetzelve in zoo ver, dat ook voor de stad Alkmaar een Plaatsmajoor der eerste klasse zou worden aangesteld en aldaar fungeren.

Plaatselijke Kommandanten en Plaatsmajoors.

Bij besluit van den 13den Januarij vond Z. M. goed het effect der bepalingen van het besluit van 12 April 1815 nopens de rangschikking der officieren op den 18den Junij 1815 te doen cesseren, met bepaling, dat sedert dat tijdstip alle uit Frankrijk teruggekeerde of uit andere diensten komende officieren, wanneer zij in Nederlandschen dienst zijn of worden aangesteld, hunnen rang van anciënniteit bij het korps, waarbij zij reeds dienen of verder zullen worden benoemd, zullen nemen van den datum, welke door het besluit hunner aanstelling zal worden geassigneerd, ten ware tegen de applicatie van dit beginsel in sommige omstandigheden, eenige redenen bij het departement van oorlog mogten bestaan, in welk geval Z. M. van hetzelve de noodige voordragt ter uitzondering, zou inwachten.

Besluit van 13 Januarij over de anciënniteit der officieren.

Bij besluit van den 9den Maart bepaalde Z. M. het personeel voor de directie, voor het onderwijs en voor de administratie der artillerie- een genieschool te Delft overeenkomstig de navolgende tabel:

Militaire school te Delft.

Gedeelte der Directie en Administratie.	BENAMING DER BEAMBTEN EN GEËMPLOIJEERDEN.	Jaarlijksche Tractementen.	Jaarlijksche Toelagen.
	Een Kommandant-Directeur der studien	Memorie.	
	Een Kapitein-Adjoint van de artillerie	„	f 400
	Een idem van de genie .	„	Memorie.
	Drie Luitenants-Adjointen van de artillerie of genie, ieder à f 300 jaars toelage is	„	900
	Een idem op gelijke toelage	„	Memorie.
Staf.	Een Luitenant-Adjoint van den waterstaat op gelijke toelage	„	300
	Een Adjudant met rang van 1ste Luitenant	„	300
	Een 1ste Luitenant-Kwartiermeester	f 900	„
	Een Chirurgijn-Majoor en Aide-Chirurgijn te zamen toelage	„	500
	Vier Onder-officieren der artillerie ieder toelage à f 150	„	600
	Een idem der infanterie met rang van Adjudant onderofficier	„	200
Kleine Staf .	Twee Sergeanten der infanterie ieder à f 104 . .	„	208
	Een Vuurwerker . . .	„	150
	Een Timmerman en Schrijnwerker	„	125
	Twee Tamboers ieder à f 52	„	104
	Zes Kanonniers oppassers ieder à f 52	„	312
Civiele Ambtenaren .	Een Professor voor de hooge Wiskunde	2500	„
	Een idem voor de Historie, Geographie, fraaie Letteren en de Hoogduitsche en Fransche taal . .	2200	„
	Een idem voor de Teekenkunst	1500	„
	Transportere .	f 7100	f 4099

Gedeelte der Directie en Administratie.	BENAMING DER BEAMBTEN EN GEËMPLOIJEERDEN.	Jaarlijksche Tractementen.	Jaarlijksche Toelagen.
	Transport .	f7100	f4099
	Een Lector voor de Wiskunde	1500	„
	Een Engelsche Taalmeester	1000	„
	Een eerste Adjunct-Teekenmeester	900	„
	Een tweede idem . . .	600	„
	Een Bibliothekaris en Conservateur der modellen .	800	„
	Een Hollandsche Taalmeester	700	„
	Een Schermmeester . .	600	„
Rijdschool .	Een Instructeur (Majoor) .	2400	„
	Een Onder-Instructeur, rang van 2de Luitenant bij de infanterie		
	a. Tractement f 700	700	„
	b Toelage . - 200	„	200
	Een Adjudant Onder-officier	500	„
	Vijf Oppassers van paarden à f 65 's jaars, van de kavallerie te detacheren .	„	325
Marine.	Een zee-officier, rang hebbende van Kapitein Luitenant, traktement 's jaars	2400	„
	Een Hoog-Bootsman, rang hebbende van dek-officier	1200	„
	Een Lector mede voor de Wiskunde, doch speciaal voor het onderwijs in de Stuurmanskunst . . .	1500	„
		f21900	f 4624

Dit gesticht, bij besluit van Z. M. van den 24sten Februarij 1814. n°. 162. opgerigt, was bij nadere besluiten, onder anderen, ook door het toevoegen van eene rijschool aanmerkelijk uitgebreid geworden, zoodat hetzelve met den eersten September van dit jaar het, behalve de pages van Z. M., exterende getal van 112 kadets voor de onderscheidene korpsen der artillerie, genie, in- *Militaire school te Delft.*

Militaire school te Delft.

fanterie, kavallerie, voor den zeedienst en voor den waterstaat, tot op 160 kon worden gebragt. Ouders of voogden, hunne zonen of pupillen in deze school aangenomen wenschende, hebben daartoe een rekwest aan te bieden aan den Commissaris-Generaal van oorlog, ten einde vervolgens, naar mate de vacante plaatsen bij de school, eene voordragt tot admisfie aan Z. M. te doen. Deze rekwesten moeten aanwijzen de namen, den stand of beroep, de woonplaats, de geboorteplaats en de religie van vader en moeder, of van voogden, en vergezeld gaan: 1°.) van een certificaat van de regering van de woonplaats der ouders, waaruit blijken moet, hoe lang dezelve aldaar gedomiciliëerd zijn geweest, en of zij er goederen bezitten. 2°.) Van een doop-attest van den aspirant, waarin ook de geboortedag moet zijn uitgedrukt. 3°.) Van een certifikaat van een medicus, houdende, dat de aspirant van eene goede physieke gesteldheid is, zonder eenig ligchaamsgebrek, en wijders geene van die gebreken heeft, welke hem voor den dienst ongeschikt maken. — De kadets worden niet jonger toegelaten dan veertien, en niet ouder dan twintig jaar. — Alle kadets, zonder onderscheid, moeten een jaargeld betalen van zes honderd guldens, zullende deze som ieder jaar vooruit betaald en in de kas van de school gestort worden. — Alle kadets trekken bij hunne benoeming de soldij van kanonnier, soldaat of ruiter, overeenkomstig de korpsen, waarbij zij zijn aangesteld, en ontvangen hunne afrekening bij het einde van ieder jaar. — Alle kadets, zonder onderscheid, logeren buiten het schoolgebouw en voorzien zich van hun onderhoud, terwijl zij voor hunne eigene rekening de complete montering moeten bekostigen, welke bestaat uit een uniform, zoo als bij de artillerie wordt gedragen; ook zullen zij zich de verdere kleedingsstukken, alsmede hunne leerboeken, teeken-instrumenten en teeken-gereedschappen, papier, pennen, enz. in één woord, alle behoeften moeten aanschaffen, welke zij tot hun onderwijs en klee-

ding noodig hebben; en hoewel aan hen wapenen van wege het Rijk worden afgeleverd, moeten echter de reparatiën op eigen kosten geschieden. — De Kommandant der school houdt en doet houden een wakend oog over de moraliteit en het gedrag der kadets, en zorgt, dat zij den openbaren godsdienst, ieder bij zijne gezindheid, geregeld bijwonen, zullende hij zich bevlijtigen om aan deze militaire jeugd den waren militairen geest en onbegrensde gehechtheid aan den Koning, het vaderland en hunne pligten in te boezemen, ten einde uit dien goeden geest, hierdoor bij hen te verwekken, in het vervolg groote en edele daden voortspruiten. — Voorts wordt aan de artillerie- en genie-school jaarlijks eene vacantie verleend, en wel van den 15den Julij tot den 1sten September; — en kunnende voorts de ouders of voogden, eenige meerdere of nadere informatiën verlangende, zoo nopens de kwartieren voor de kadets en de kosten, welke men berekent, dat daartoe zouden kunnen gevorderd worden, als met betrekking tot de miliraire surveillance over hunne gedragingen, zich ten dien einde vervoegen aan den Kommandant-Directeur van de artillerie- en genie-school te Delft, thans zijnde de Heer Generaal-Majoor *J. H. Voet* (1). Militaire school te Delft.

Bij besluit van den 19den Februarij bepaalde Z. M., dat het departement van den Kwartiermeester-Generaal zal worden zamengesteld uit: een kwartiermeester-generaal, hoofd van het departement; twaalf hoofd-officieren, hebbende den rang van kolonel, luitenant-kolonel of majoor; vier en twintig kapiteinen; achttien adjudanten, hebbende den rang van kapitein, eerste of tweede luitenant, genietende het traktement der infanterie, en reserverende zich Z. M. het getal der adjudanten, naar gelang der omstandigheden en van de tijdelijke behoeften, te vermeerderen; — en dat tot den generalen staf der armée zullen behooren: de officieren in de bureaus van het de- Organisatie van het departement van den kwartiermeester-generaal en van den staf der armée.

(1) Bijv. tot het Staatsbl. D. III. bl. 54–56.

partement van oorlog geëmploijeerd; de adjudanten; de officieren, welke ter dispositie van het departement van oorlog zijn gesteld, tot zoo lang aan hen bepaalde functiën zijn aangewezen; en de officieren, welke niet bepaaldelijk aan eenig korps zijn geattacheerd, behoudende hunne tegenwoordige traktementen en uniform, voor zoo ver zij thans daar bij dienen, doch zullende zij, die in het vervolg daarbij worden aangesteld, de uniform dragen van de armée en het traktement genieten van het wapen, waartoe zij bij de armée behooren; wordende van deze bepaling uitgezonderd de adjudanten der generaals, welke gedurende den tijd, dat zij als zoodanig zullen fungeren, het traktement zullen genieten van officieren bij de kavallerie, en de uniform dragen, thans voor de adjudanten in gebruik.

Wegens de weduwen-pensioenen.

Bij besluit van den 14den Maart vond Z. M. goed, met ampliatie van dat van den 14den Januarij 1815, te bepalen: ,, 1°. Dat aan de weduwen van officieren van gezondheid van de derde klasse, wier mannen voor den 11den Julij 1814 gehuwd zijn geweest, als mede aan de zoodanigen, wier mannen, bij speciale dispositie, permissie tot het aangaan van een huwelijk zullen hebben ontvangen, zal worden toegelegd een jaarlijksch pensioen van *f* 200:-. 2°. Dat het jaarlijksch pensioen eener weduwe van eenen tweeden kolonel, aan dezelve uit het militaire weduwen- en weezen-fonds toe te leggen, zal bedragen de somma van *f* 550:-.

Reglement op het visiteren van geschiktheid voor den dienst.

Op den 22sten Maart werd gearresteerd het volgende reglement op het visiteren van manschappen, of zij al of niet tot den militairen *dienst* geschikt zijn.

Alle personen, welke bij hun engagement voorloopig gevisiteerd zijn, zullen andermaal met de meeste naauwkeurigheid bij de korpsen worden onderzocht, aan welke zij worden toegewezen. Dit onderzoek zal geschieden door den Chirurgijn-Majoor bij het corps, of in het garnizoen aanwezig, of, bij ontstentenis, door den Chirurgijn-Majoor, die zich meest in de nabijheid bevindt.

De gebreken, welke de genen, die er mede behebt zijn, voor den militairen dienst ongeschikt maken, zijn de navolgende:

Reglement op het visiteren van geschiktheid voor den dienst.

EERSTE AFDEELING.

Gebreken, door welke men voor den dienst volstrekt buiten staat is.

1°. Ontbering van het gezigt.
Men zal het toeval behooren op te geven, hetwelk dit gebrek veroorzaakt heeft, of de ziekte, welke hetzelve onderhoudt, als oogontsteking, verwonding, enz.

2°. Het geheel verlies van den neus.
Vooral wanneer dit een zeer afschuwelijk aanzien geeft, en de ademhaling daardoor moeijelijk is.

3°. Ontbering van de stem en het spraakvermogen, en volslagen doofheid.

4°. Groote en ongeneesbare krop- en kliergezwellen, welke de ademhaling doorgaande hinderen.

5°. Het verlies van een arm, been, voet en hand, ook de onherstelbare verstijving van een dezer leden.

6°. Gezwellen aan de voornaamste takken der slagaderen.

7°. Krom gebogene lange beenderen of uitwassen, ten gevolge van Engelsche ziekte aan de beenderen, in die mate, dat de beweging der ledematen daardoor klaarblijkelijk verhinderd wordt.
Andere ziekten van de beenderen, hoewel van belang en in het oog vallende, leveren soms eenigen twijfel op, waaromtrent dan door het geneeskundig bestuur zal worden beslist.

8°. Het mank gaan, mits ten volle constérende, van welke oorzaak het ook oorspronkelijk moge zijn; voorts ook eene aanmerkelijke inkorting van de buig- of intrek-spieren van eenig lid, gelijk ook derzelver verlamming, of eene onveranderlijke staat van verslapping, welke de vrije beweging der ledematen verhindert.

9°. De staat van vermagering en gedecideerde uitputting van eenig deel, gecaracteriseerd door teekenen van teering.

Regle-ment op het visiteren van geschiktheid voor den dienst.

TWEEDE AFDEELING.

Gebreken of ziekten, welke een volstrekt of betrekkelijk onvermogen tot den dienst daarstellen, welker karakter, hoewel ook tot zware belangrijke gebreken behoorende, nogtans minder tastbaar is dan in de voorgaande afdeeling, en welker kennis en beoordeeling eene meer grondige oplettendheid vereischen.

1°. Groote beleedigingen van den hoofdschedel (*cranium*), voortkomende uit groote wonden, doorpersing of indrukking der beenderen, derzelver uitbotting of verlies, alzoo hieruit somtijds de navolgende toevallen ontspruiten, en meestal vele derzelve te samen — als: beroering der verstandelijke vermogens, suizeling, doofheid, slaperigheid, zenuwachtige of *spasmodique* toevallen, dikwijls vergezeld met hardnekkige pijn in het hoofd.

2°. Verlies van het regter oog, of van het gebruik van hetzelve.

Dit gebrek maakt de individus ongeschikt om als soldaat in de linie te fungeren, doch stelt hen niet buiten staat voor den dienst bij den trein.

3°. De ongeneesselijke tranenfistel, chronische en menigvuldige terugkeerende oogontstekingen, als ook tot eene hebbelijkheid gewordene ziekten der oogleden en traanwegen, wanneer zij zulk eene hoogte bereikt hebben, dat zij het zien hinderlijk zijn.

4°. Zwakheid van het gezigt, aanhoudende gebreken van hetzelve, welke de voor den militairen dienst zoo noodige onderscheiding der voorwerpen op zekeren afstand verhinderen, bij voorbeeld, het gebrek van bijziende te zien (*Myopia*), de schemering der oogen (*Nyctolopia*), enz; het scheel zien verhindert den militairen dienst niet.

Het onderzoek van de gebreken van het gezigt is somtijds moeijelijk, en twijfelachtig; vooral bij de nationale militie dient de officier van gezondheid, met de visitatie belast, altijd met de meeste voorzigtigheid te werk te gaan, wanneer hij deswegens uitspraak doet.

Myopes (de gene die bijziende zijn) moeten zich bedienen van een bril, bij geaccrediteerde Brillenmakers onder n°. 10 bekend, zijn buiten staat; ge-

gelijk ook *Presbyte* (verziende) welke een bril moeten gebruiken van 5 duim brandpunt.

Regiement op het visiteren van geschiktheid voor den dienst.

5°. De mismaaktheid van den neus, vooral als dezelve de ademhaling moeijelijk maakt, de kwaadaardige neuszweer (*Ozæna*), en ieder hardnekkige zweer in de neusholten en het verhemelte, de beenzweer in deze deelen, en de slijmprop-gezwellen (*Polypi*) indien dezelve ongeneeslijk worden geoordeeld.

6°. Eene ongeneeslijke stinkende adem, stinkende uitvloeisels uit de ooren, en eene dergelijke uitwaassemíng, zoodra deze gebreken ongeneeslijk zijn.

Soldaten, dewelke met deze gebreken mogten zijn aangenomen, of dezelve gedurende hunnen dienst hebben bekomen, kwalificeren zich daardoor tot het paspoort.

7°. Het verlies van de snijtanden van de opper- en onderkaak te zamen, pijpzweren in de holten der kaakbeenderen, ongeneeslijke wangestalte in het een of ander van deze beenderen, het zij door verlies van zelfstandigheid, of door een ander toeval veroorzaakt, waardoor het afbijten van patronen, het kaauwen der spijzen, of het gebruik van de spraak belemmerd wordt.

Personen, welke de snij- en oogtanden missen, kunnen als treinsoldaten gebruikt worden, doch die genen, welke de bovenste of onderste snijtanden nog hebben, kunnen niet als onbekwaam voor den dienst, als soldaat, worden geconsidereerd.

8°. Ongeneeslijke speekselfistels, en onbeweegelijkheid van den onderkaak, en ook van het hoofd (*Caput obstipum*).

9°. Bezwaarlijk neerslikken, vooral als hetzelve of uit eene verlamming van den slokdarm, of van het een of ander ongeneeslijk gebrek der deelen, die functie verrigtende, ontstaat.

10°. De aanhoudende en welbewezene gebreken van het gehoor en van de stem, zoodra dezelve van dien aard zijn, dat zij als hinderlijk tot den militairen dienst kunnen worden beschouwd, het stotteren, zoodra hetzelve zoo sterk is, dat de zekerheid van eenen post daardoor zou kunnen worden gecompromitteerd.

Komen twijfelachtige gebreken van dezen aard bij de visitatiën der landmilitie voor, dan moet

Reglement op het visiteren van geschiktheid voor dendienst.

derzelver echtheid door een magistraats persoon en drie getuigen, uit dezelfde gemeente, waarin de persoon woonachtig is, worden getuigd, ook kunnen dergelijke personen somwijlen nog bij den trein worden geplaatst.

11°. Scrophuleuse gezwellen en zweren.

Meest vindt men dezelve verbonden met opgezetten klieren en *Cachexia.*

12°. Gebogchelden, alsmede degenen, welke een krommen ruggegraad hebben.

13°. De tering (*Phtysis*) in alle hare graden; de bewezene kortborstigheid (*Asthma*); alsmede het bloedspuwen (*Hæmophtysis*).

Bij de nationale militie eischen deze gebreken, indien dezelve niet, zoo door het gestel der lijders als anderzins, duidelijk in de oogen vallen, het getuigenis van de doctoren, dewelke de lijders behandeld hebben.

14°. Breuken (*Herniae*) welke niet of zeer bezwaarlijk door een band kunnen terug gehouden worden, alsmede *Anus artificialis.*

Personen met dubbelde breuken moeten volstrekt afgewezen worden.

15°. De steen, het graveel, onwillekeurige afloop van de pis of veelvuldige opstoppingen van dezelve, zoo als verders alle zwaren ziekten en gebreken van de piswegen, fistels aan deze deelen, enz. het zij dat dezelve als ongeneeslijk worden beschouwd, of dat zij de aanhoudende hulp van den genees- en heelkundigen vorderen.

Bij de nationale militie moet vooral de onwillekeurige afloop van de pis, proefondervindelijk in een hospitaal, of door een medicus, die den lijder sedert jaren behandeld heeft, worden bevestigd.

16°. Een in den *Annulus abdominalis* terug gehouden testikel, vooral als dezelve pijnlijk is; de vleeschbreuk (*Sarcocele*), waterbreuk (*Hydrocele*), aderbreuk (*Varicocele seu Circocele*), en alle zware gebreken aan het *Scrotum*, de *Testiculi* en den zaadstreng (*Funiculus spermaticus*), voor zoo verre zij voor ongeneeslijk worden gehouden.

17°. Zwerende aambeijen of takken, ongeneeslijke aarsfistels, hevige en periodique vloeijingen van de aambeijen, bloedontlastingen uit het darmkanaal,

onwillekeurige afgang der drekstoffen, en vooral uitzakking van den endeldarm (*Prolapsus ani*).

Reglement op het visiteren van geschiktheid voor den dienst.

Bij de nationale militie moeten deze gebreken door behoorlijke certificaten van genees- en heelkundigen, die de lijders hebben behandeld, worden gestaafd.

18°. Het verlies van een van de duimen, van een kootje van een van de wijsvingers, of het verlies van een of meerdere vingers of teenen, alsmede de onherstelbare verlorene beweging van één dezer leden. — Verkortingen of misvorming van armen of beenen, ten gevolge van arm- of beenbreuken, welke de manschappen voor den dienst, in welken zij zouden optreden, ongeschikt maken.

Hoewel de voorschreven infirmiteiten en verminkingen bij de nationale militie voor den infanteriedienst kunnen vrijstellen, kunnen echter diegenen, welke dezelve hebben, bij de kavallerie of trein geëmploijeerd worden.

19°. Onherstelbare wangestalte van handen of voeten of andere deelen, waardoor het marcheren of behandelen der wapens wordt bezwaarlijk of onmogelijk gemaakt.

20°. Groote en uitgebreide aderspatten (*Varices*) en habituële zwelling der voeten en beenen.

21°. Kankergezwellen, kankerzweren, verouderde zweren van eene kwaardaardige gesteldheid, en welke als ongeneeslijk kunnen beschouwd worden.

22°. Groote en verouderde likteekens, vooral als zij door hare vasthechting de beweging van een der ledematen hinderen, en met verlies van zelfstandigheid zijn vergezeld geweest.

23°. Zware beenziekten, zoo als groote beenuitwassen of beenknobbels (*Exostoses*), komplete stijvigheid der gewrichten (*Anchylosis*), beenzweer (*Caries*, *Necrosis*), de winddoorn (*Spina ventosa*), gezwellen van het beenvlies, zoodra daardoor de vrije beweging van het deel wordt belemmerd.

24°. Huidziekten, als zij besmettelijk, verouderd, erfelijk en hardnekkig te genezen zijn, zoo als (*Tinea capitis*) zeerhoofd, *Herpes* en verdere kwaadaardige huidziekten.

Bij de nationale militie moet de ongeneeslijkheid dezer ziekten door eene regelmatige maar vruchteloos afgeloopene behandeling, in een daartoe bestemd hospitaal, bewezen worden.

Reglement op het visiteren van geschiktheid voor den dienst.

25°. Eene volmaakte bleekzuchtige staat van het ligchaam (*Cachexia*), ongeneeslijke scorbut en waterzucht.

26°. Groote zwakte en vermagering, te groote of te kleine gestalte, vooral in het eerste geval, als de persoon, zoo als men zegt, buiten zijne krachten gegroeid is.

27°. Het podagra en de heupjicht, verouderde jicht en rheumatieke pijnen, welke de vrije beweging der ledematen verhinderen.

28°. Vallende ziekte (*Epilepsia*) wel geconstateerd, stuipen (*Convulsiones*), onwillekeurig beven van het ligchaam, of van een gedeelte van hetzelve, komplete of gedeeltelijke verlamming, verstandeloosheid, razernij of onnozelheid.

Bij de nationale militie moeten deze gebreken door volledige certificaten of proefondervindelijk in een hospitaal bewezen worden.

In het algemeen moeten, bij het afgeven van certificaten, de toevallen of oorzaken, welke de gebreken veroorzaakt hebben, worden opgegeven, en de teekens, welke het karakter van het gebrek duidelijk aanwijzen.

Wanneer men zich van kunsttermen bedient, moet de benaming daarvan in het Nederduitsch daar nevens gesteld worden.

Bijaldien, eindelijk, het getuigenis van den officier van gezondheid, het zij van den gene, die de visitatie bij de korpsen doet, of van het hospitaal, werwaarts eene persoon in kwestie, in een twijfelachtig geval, als anderzins ter genezing gezonden is, strijdig mogt zijn met dat van den genees- en heelkundigen in den militie-raad zitting hebbende, en de kommandant van het korps, waartoe de persoon zal behooren, daarmede oordeelt geen genoegen te kunnen nemen, zal zulks niet weder aan de beslissing van gemelde genees- en heelkundigen onderworpen worden, maar aan die van het geneeskundig bestuur, te welken einde zoodanig persoon aan dit bestuur gebragt zal worden, als hij zich niet te verre verwijderd bevindt, of anders door eene commissie van deskundigen door hetzelve daartoe benoemd, zal worden onderzocht, waarna het geneeskundig bestuur, naar bevind van zaken, een certificaat zal zenden aan den kommandant, op hetwelk hij al of niet zal worden aangenomen.

Bij besluit van den 29sten Maart vond Z. M. goed, op het rapport van den Staatsraad Inten-

dant-Generaal van de administratie van oorlog, en gezien het advies van den Directeur-Generaal van den katholieken eeredienst: ,, de respective Gouverneurs, binnen welker provinciën zich plaatsen bevinden, alwaar geene Hervormde gemeente aanwezig is, te autoriseren, om, wanneer de vaste garnizoenen zullen zijn bepaald, en in zoodanige plaatsen garnizoenen mogten komen te leggen, welke voor een gedeelte den Protestantschen godsdienst toegedaan zijn, als dan het benoodigde tot het begraven van een Protestantschen militair, voor rekening van het Rijk, te doen aankoopen, en hetzelve in gemelde plaatsen door zoodanige personen te laten bewaren, als zij daartoe als de meest geschikten zullen despiciëren." Het begraven van Protestantsche militairen in garnizoenen, waar geene Hervormde gemeente bestaat. (Bijv. tot het Staatsbl. D. III. bl. 701.)

Bij besluit van den 31sten Maart bepaalde Z. M.: ,, dat aan alle militairen, met de militaire Willemsorde gedecoreerd, die geen officiers rang hebben, en aan wien het gagement wordt geaccordeerd, bij en boven hetzelve zal gelaten worden de aan hen ingevolge art. 8 der wet van 30 April 1815 toegestane verhooging van traktement." Gegageerde militairen met de Willemsorde. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 703.)

Bij besluit van den 6den April vond Z. M. goed, uit aanmerking dat het octrooi, aan de eigenaars der fabriek van kunst-cement te Amsterdam was verleend bij besluit van 7 April 1814 (1), wanneer de zuidelijke provinciën nog niet met de noordelijke waren vereenigd, te bepalen: ,, dat voor de besteding der vestingwerken in de zuidelijke provinciën, slechts zal moeten worden vastgesteld, dat men zich tot het metselwerk zal moeten bedienen van goede en deugdzame tras, zonder eenigen aandrang om bij voorkeur de Amsterdamsche kunst-cement te gebruiken." Tras voor de zuidelijke vestingwerken. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 705.)

Bij besluit van den 16den April vond Z. M. goed de traktementen van *non-activiteit* voor de officieren der landmagt te bepalen — — — Traktementen van non-activiteit. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 707.)

voor een Luitenant-Generaal op *f* 3000 's jaars.
—— — Generaal-Majoor — „ 2500 ——
—— — Kolonel — „ 2000 ——

(1) Zie Jaarboek van 1814, bl. 401 en 402.

en voor de mindere graden op de helft van het activiteits-traktement bij de infanterie; zonder dat zulks eenige verandering zou maken in de, bij besluit van 1 November 1815 vastgestelde, maandelijksche toelage voor de officieren, die den Franschen of anderen vreemden dienst hadden verlaten en geboren Nederlanders waren, of in den jare 1810 in Hollandschen dienst zijnde, in dienst van Frankrijk hadden moeten overgaan, en zich aan Z. M. hadden geadresseerd of nog zullende adresseren, om in onzen dienst geplaatst te worden, zijnde deze toelagen bepaald geworden voor een Generaal *f* 80:-, een Hoofd-officier *f* 60:-, een Kapitein *f* 40:-, en een 1sten of 2den Luitenant *f* 25:- 's maands.

Militaire en topographische verkenningen. (Bijv. tot het St. D. III, bl. 709.)

Bij besluit van den 19den April arresteerde Z. M. de instructie voor de officieren van den Generaal-Kwartiermeester-Staf, belast met het doen van militaire en topographische verkenningen.

Instructiën bij het departement van den Kwartiermeester-Generaal. (Bijv. tot het St. D. III, bl. 723.)

Ten zelfden dage arresteerde Z. M. de instructiën wegens den dienst bij het departement van den Kwartiermeester-Generaal; — voor de officieren van den Kwartiermeester-Generaal-Staf, welke belast zijn met de functiën van chef van den staf bij de generale kommando's en bij de divisiën der armée — en voor den hoofd officier van het departement van den Kwartiermeester-Generaal, belast met de directie van de tweede afdeeling van het topographisch bureau.

Traktementen van poortiers en boomsluiters bij oorlog behoorende. (Bijv. tot het St. D. III, bl. 748.)

Bij besluit van den 10den Mei bepaalde Z. M. de traktementen der poortiers en boomsluiters, in de plaatsen, waar die beambten tot het ressort van het departement van oorlog behooren, voor

die van de eerste klasse tot	*f*	120:-	's jaars.
— — — tweede — —		80:-	—
— — — derde — —		50:-	—
— — — vierde — —		30:-	—

met bijgevoegde voorzieningen omtrent derzelver emolumenten en benoemingen bij vacatures.

De Commissaris-Generaal van tijd tot tijd rap-

porten ontvangen hebbende, dat er bij de differente korpsen eene oogziekte heerschte, achtede het op den 22sten Mei noodig, ten gevolge der voordragt van het Geneeskundig Bestuur, de volgende behoedmiddelen voor te schrijven:

Bepalingen en voorbehoedmiddelen tegen oogziekten bij de militairen. (Bijv. tot het St. D. III, bl. 756.)

1°. Dat de haren, vooral voor de eerste maal bij de nieuw aangekomen manschappen, niet te kort zullen mogen worden afgesneden; en dat, voor zoo verre het haar eenigermate moet worden gekort, zulks bij noorden of noord-oosten wind zal moeten worden vermijd, en daartoe een tijdstip uitgekozen, waarop het luchtgestel zacht is.

2°. Dat de exercitiën, of het doen van ligchaamsoefeningen, zoo min mogelijk plaats zullen mogen hebben op pleinen, welke niet bestraat of met gras begroeid zijn, en daardoor de manschappen, bij droogte, aan aanhoudend stof bloot stellen, zullende deze zorg zich zelfs dienen uit te strekken tot de pleinen of tuinen achter de kasernen, welke men, zoo veel mogelijk, met gras zal moeten laten begroeijen.

3°. Dat de glazen der kazernen, bijaldien er witte muren door de zon beschenen tegen over de vertrekken zijn, waarin de soldaten logeren, aan de binnenzijde met krijtwater bestreken zullen moeten worden, waaronder, naarmate de officier van gezondheid het noodig oordeelt, eenig zwartsel zal kunnen worden gemengd. — Zullende door dit onkostbaar middel het licht geheel getemperd worden; terwijl dit bedekzel naderhand door enkele wassing kan worden weggenomen.

4°. Dat, bij het kiezen van een kampement of kantonnement, zoo veel doenlijk, eenen kalkachtigen, ligt stuivenden grond in de nabijheid van krijtbergen, zal moeten worden vermijd, ten einde het oog niet te prikkelen of te vermoeijen.

5°. Dat geene exercitiën zullen mogen aangevangen worden, voor en aleer aan de soldaten een uur tijd zal zijn gegeven, nadat zij hunne legersteden hebben verlaten, opdat zij niet aan te spoedige afwisseling van warme en koude lucht worden bloot gesteld; — zullende deze maatregel van voorzigtigheid ook, zoo veel zulks de omstandigheden toelaten, bij den marsch der troepen dienen in acht genomen te worden.

6°. Dat na den afloop der exercitiën aan manschappen, die op de wacht zullen trekken (zoo zij al niet van het doen der wacht geheel verschoond kunnen blijven) ten

Bepalingen en voorbehoedmiddelen tegen oogziekten bij de militairen. (Vv. tot het St, D, III. bl. 756.)

minste één uur tusschenpozing zal moeten gegeven worden.

7°. Dat zij, die door de oogziekte worden aangetast, zonder onderscheid, ten allerspoedigste naar de hospitalen zullen moeten worden gezonden; wordende het bij deze wel expresselijk verboden, ook slechts een enkel man, bij wien zich deze ziekte ontdekt, hoe gering dezelve in den aanvang ook moge schijnen, in de kazernen te behouden; als hebbende de ondervinding geleerd, dat, wanneer ook maar een enkel man, met deze ziekte behebt, zich, vooral des nachts, met anderen in eene warme kamer bevindt, hierdoor aanleiding wordt gegeven, dat ook die anderen daardoor aangedaan worden.

8°. Dat zoodra alle de manschappen, met oogziekte behebt, in de hospitalen zullen gezonden zijn, dadelijk de fournitures en de vertrekken zullen moeten worden gezuiverd en berookt, op de manier zoo als zulks bij het voorschrift tegen de schurft is bepaald. — Terwijl bij die bataillons, waarbij die ziekte bijzonder heerscht, vooral zal moeten worden gewaakt, dat er zoo min mogelijk stof in de zalen zij, en dat er ook geen zand op den vloer worde geworpen, maar dat integendeel de grond, ten minste tweemaal daags, rijkelijk met versche bladeren worde bestrooid, welke vervolgens wederom moeten worden opgeveegd, en tegen den nacht door eene besproeijing met versch kalkwater vervangen.

9°. Dat bij de gemelde bataillons of bij zoodanige korpsen, waarbij de oogziekte slechts aanvankelijk wordt waargenomen, men er dadelijk op bedacht zal moeten zijn, om de manschappen, zoo veel mogelijk, ruim te logeren, opdat er in één vertrek niet te veel bijeen zijn; zullende men ook moeten zorgen, dat de deuren der vertrekken des nachts open worden gehouden, en zich hiervan, door het stellen van schildwachten, of, des noods, door het wegnemen der deuren, verzekeren; — terwijl overigens, indien hiermede te groote inconveniënten mogten verbonden zijn, aan alle de vertrekken tegen elkander overstaande ventilators zullen moeten worden gemaakt, op de wijze, zoo als zulks met het beste succes in de hospitalen en andere groote gestichten plaats vindt.

10°. Dat, bijaldien men evenwel bij herhaling ondervindt, dat er van tijd tot tijd nog oogziekten ontstaan, de fournituren, waarop de persoon, die er mede is aangedaan geworden, gelegen heeft, op de voorschrevene wijze zullen moeten worden gedesinfecteerd, en over dag de vertrekken gezuiverd, berookt en gelucht; —

zijnde het ook van belang, de manschappen over dag bij goed weder, zoo veel mogelijk, in de open lucht te houden, ten einde de verzamelingen der manschappen in de vertrekken voor te komen, alsmede dat manschappen van andere bataillons, dan hetgeen waarbij de besmetting bijzonder heerscht, zich in de vertrekken van de laatstgemelde niet ophouden. — En eindelijk

11°. Dat men de manschappen, bij spoedigen overgang van eene warme luchtsgesteldheid in eene koude, dadelijk van kapotten zal moeten voorzien, en zorgen, dat zij zich niet te veel ontbloten, dat zij niet bloods hoofds loopen, en dat zij het hoofd niet onmatig met koud of onzuiver water wasschen; terwijl in het algemeen alle bekende gezondheidsregelen zullen moeten worden gevolgd, of de zoodanigen, welke in bijzondere omstandigheden door den officier van gezondheid, wiens eerste pligt zulks is, en die daartoe bij alle gelegenheden door het Geneeskundig Bestuur over de armée wordt aangemaand, zullen worden aangewezen.

Bij besluit van den 23sten Mei bepaalde Z. M. dat in alle gevallen, waarbij het korps marechausfée te voet en te paard, gezamenlijk met de garnizoens-kompagniën en het korps guides onder de wapenen zal komen, de marechausfée te voet dadelijk na de garnizoens-kompagniën, en die te paard dadelijk na het korps guides rang zullen nemen; zullende echter de marechausfée, wanneer dezelve met eenig ander der thans bestaande korpsen van de armée, voor eene expeditie, den eigenlijken dienst van voornoemd wapen betreffende, vereenigd is, alsdan den regter vleugel nemen, en zoodanige detachementen, bij gelijkheid van rang, door den kommandant der marechausfée worden gekommandeerd. *(De rang van het korps marechausfée bij de andere korpsen der armée. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 760.))*

Bij besluit van den 28sten Mei bepaalde Z. M. dat de bouwstoffen, welke zullen worden gebruikt tot den aanleg van nieuwe vestingwerken en van nieuwe gebouwen voor den dienst der fortificatiën of der artillerie, niet zullen onderhevig zijn aan de stedelijke belastingen, welke op die materialen mogten bepaald zijn, in de plaatsen, alwaar dezelve zullen moeten dienen, met aanschrijving en *(Bouwstoffen voor nieuwe vestingwerken enz. niet onderhevig aan stedelijke belasting.)*

(Bijv. tot het St. D. III. bl. 761.)

autorisatie evenwel op den Minister van Binnenlandsche zaken en den Commissaris-Generaal van oorlog, om dienaangaande, het zij door het doen opleggen van het beloop dier stedelijke belastingen, het zij op eenige andere wijze, zoodanige reglementen en schikkingen te maken, dat geene fraudes ten dezen gepleegd en de steden mitsdien niet verstoken worden van zoodanige belastingen, als zij wegens partikuliere behoeften regtmatig konnen invorderen.

De graving of delving van steenkolen in de nabijheid van vestingen (Bijv. tot het St. D. III. bl. 765.)

Z. M. overwegende, dat, wanneer de bepaling, in Hoogstdeszelfs besluit van 4 Februarij 1815, omtrent het bouwen en graven in de nabijheid van vestingwerken (namelijk dat binnen den afstand van 1800 voeten van de buitenglacis geene putten mogen gegraven worden, noch eenige uitgravingen geschieden) van toepassing werd gemaakt op het graven van steenkolen, zulks zeer ten nadeele en ongerijf der ingezetenen in het zuidelijke frontier zoude verstrekken, besloot op den 22sten Junij, dat gemelde bepalingen niet toepasselijk zijn op het maken van steenkolenputten, of het graven van steenkolen mijnen; — doch dat op den afstand van toises of 360 voeten of 113 méters, evenwijdig uit de kruin van de glacis eener vesting gemeten, voortaan geene steenkolen-putten gemaakt noch mijngangen gegraven of voortgezet mogen worden, ten zij daartoe eene bijzondere toestemming, door het departement van oorlog, mogt zijn verleend.

De benoeming en het avancement der adjudanten. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 771.)

Bij besluit van den 23sten Junij vond Z. M. goed eenige bepalingen vast te stellen, nopens de wijze, op welke de adjudanten bij de generaals voor het vervolg zullen worden benoemd, de rangen onder welke dezelve zullen te kiezen zijn, en de wijze op welke het gewoon avancement dezer officieren zal worden geregeld.

Bij besluit van den 11den Julij vond Z. M. goed de volgende bepalingen te maken, betreffende de jaarlijksche zamenkomst der nationale militie, de indeeling der nieuw aangekomenen en de verleening van ontslag en verlof bij dezelve.

Voor eerst: dat, voor zoo verre bij vervolg daaromtrent door Z. M. geene andere schikkingen zullen worden gemaakt, de jaarlijksche zamenkomst der nationale militie, volgens art. 208 der Grondwet, om in den wapenhandel te worden geoefend, te beginnen met den jare 1817, gewoonlijk zijn zal van den vijftienden September tot den vijftienden October van ieder jaar.

Bepalingen op de jaarlijksche zamenkomst der nationale militie, de indeeling der nieuw aangekomenen en de verleening van ontslag en verlof. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 774.)

Ten tweeden: dat de jaarlijks nieuw aankomende manschappen, zoodra dezelve bij het depôt van de eerste kleedingsstukken zullen zijn voorzien, dadelijk in de bataillons zullen worden ingedeeld, om daarbij te worden geoefend.

Ten derden: dat van het oogenblik der indeeling van de nieuw aangekomene manschappen bij de bataillons, het ontslag zal kunnen worden verleend aan die genen der op dat tijdstip dienst doenden, welke daarop aanspraak hebben, en aan de overigen, voor zoo verre dezelve niet bij de nieuw aangekomenen in dienst moeten blijven, om het één vierde uit te maken, verlof zal kunnen worden verleend.

Ten vierden: dat de laatst ingelijfde manschappen alzoo gewoonlijk, en voor zoo verre er bij bijzondere dispositiën geene exceptiën mogten worden toegestaan, wel niet korter dan tot na den afloop der wapenoefening zullen in dienst blijven, doch ook alsdan, naar omstandigheden, even als andere, zullen kunnen deelen in het verlof aan drie vierde gedeelte der militie te verleenen.

Ten vijfden: dat over het algemeen de bepaling omtrent de manschappen, welke zullen begrepen zijn onder het een vierde gedeelte der militie, hetwelk ingevolge van art. 208 der Grondwet, in gewone tijden kan samen blijven, jaarlijks naar omstandigheden zal kunnen geschieden, en dus voor modificatiën zal vatbaar zijn.

Bij besluit van den 14den Julij vond Z. M. goed te bepalen: „ alle engagementen van onder-officieren, korporaals, tamboers, pijpers en verdere manschappen bij de korpsen der staande armée, mitsgaders van zoodanige onder-officieren, tamboers en pijpers, die vrijwillig bij de korpsen der nationale militie dienst nemen, zullen van nu voortaan, gerekend worden in te gaan met primo November van dat jaar, in hetwelk die manschappen in dienst zijn getreden; zijnde het gewoon engagement voor zes jaren."

De tijd van militaire engagementen. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 776.)

Bureaukosten aan Directeurs van artillerie en fortificatie. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 781.)

Aan den Directeur der zes artillerie-directiën werd, even als aan den Directeur der fortificatie-directiën, bij besluit van Z. M. van den 9den Augustus, eene vergoeding voor bureaukosten toegestaan, ieder ten bedrage van vijftig guldens 's maands.

Aangaande de verpligting van militaire officieren tot de voldoening van plaatselijke belastingen, eenige bedenkingen ontstaan zijnde, vond Z. M. goed bij besluit van den 4den October te bepalen;

In hoe verre militaire officieren aan plaatselijke belastingen gehouden zijn. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 804.)

1°. Dat de generaals, de divisiën en brigaders der armée kommanderende, de officieren van den generaal-kwartiermeester, de adjudanten van alle generaals, zonder onderscheid, de officieren van alle de korpsen der armée, zoo infanterie en kavallerie, als artillerie, genie, pontonniers en trein, met uitzondering der garnizoens-kompagniën, voor zoo verre van de artillerie- en genie-korpsen niet enkele, uit hoofde van het inderdaad sedentaire van hunne posten, hierna worden uitgezonderd, in geen geval in den omslag voor eenige stedelijke lasten zullen kunnen worden begrepen.

2°. Dat in den omslag van stedelijke belastingen zullen worden begrepen:

De kommissaris-generaal van oorlog;

De inspecteurs-generaal der infanterie, kavallerie, artillerie en genie, en inspecteurs-generaal van den geneeskundigen dienst, mitsgaders de kwartiermeester-generaal;

De generaals, kommanderende in de generale kommando's;

De provinciale kommandanten;

De militaire leden van het hooge militaire geregtshof;

De directeuren der artillerie en genie in de directiën;

De officieren van den generalen staf, geëmploijeerd bij het departement van oorlog;

De inspecteurs en verdere officieren bij de administratie der armée;

De officieren van gezondheid bij de sedentaire hospitalen;

De inspecteur der remonte;

De plaatselijke kommandanten en de plaats majoors;

De officieren en geëmploijeerden bij de militaire school;

De officieren en geëmploijeerden bij de ſtapel- en conſtructie- en alle verdere artillerie-magazijnen, mitsgaders bij de gieterijen of dergelijke etabliſſementen; en

De officieren bij de garnizoens-kompagniën.

Z. M. met welwillende bezorgdheid wegens de ſchaarsheid en duurte der levensmiddelen, in aanmerking nemende, dat de op handen zijnde of reeds plaats hebbende beweging van een groot gedeelte der armée, in het bijzonder de minvermogende ingezetenen buitengewoon zou kunnen drukken, autoriſeerde, bij beſluit van 2 December, den Staatsraad, Intendant van oorlog, om voor dit maal en bepaaldelijk tot en met den laatſten Maart eerstkomende, de ſchadeloosſtelling voor huisvesting en voeding der marcherende troepen, te verhoogen met drie ſtuivers, en dezelve mitsdien te bepalen op vijftig cents per man en per dag. Temporaire verhooging der ſchadeloosſtelling voor huisvesting en voeding van marcherende troepen. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 813.)

Op den 10den December nam Z. M., op de voordragt van den Staatsraad, Intendant van oorlog, gezien het rapport van den Commisſaris-Generaal van oorlog, en gelet op art. 22 en 24 van Hoogstdeszelfs beſluit van 14 Januarij 1815. no. 31, houdende instructie voor den dienst van het korps ingenieurs, het volgende beſluit:

Te rekenen van den 1ſten Januarij 1817, zullen alle verhuringen en verpachtingen van militaire gebouwen, gronden, grasgewasſen en visſcherijen, tot fortificatiën behoorende en door het departement van oorlog geautoriſeerd, welke bij art. 22. van Ons beſluit van den 14den Januarij 1815. no. 31, zijn verklaard alleen te zijn van de competentie der officieren van de genie, geſchieden ten overſtaan van de onder-inſpecteurs der militaire administratie, of door die, welke tot het waarnemen van derzelver functiën geregtigd zijn, en wel op gelijke voet en wijze, als bij art. 22 en 23. van dat beſluit is voorgeſchreven. Verhuringen en verpachtingen van militaire gebouwen, gronden, grasgewasſen en visſcherijen bij fortificatiën. (Bijv. tot het St. D. III. bl. 815.)

Art. 2. De officieren der genie blijven niet te min gehouden om in tijds de noodige voordragten tot verhuring en verpachting aan het Commisſariaat-Generaal van oorlog te doen, en om bij die gelegenheid telkens aan hetzelve te onderwerpen de redactie der bijzondere

voorwaarden, uit den aard en omstandigheden van elk perceel voortvloeijende, welke aan de algemeene conditiën zullen behooren te worden toegevoegd; en om tevens daarbij eene somma op te geven, beneden welke het te verhuren of verpachten object of objecten niet zal mogen gegund worden.

Art. 3. Ook zullen, te rekenen van opgemeld tijdstip, alle geautoriseerde verkoopingen van 's Rijks eigendommen, tot de fortificatiën behoorende, zoo ook van alle oude en nutteloos geworden genie-materialen en artillerie-goederen, geschieden ten overstaan van de Onder-Inspecteurs der militaire administratie, en zonder dat daarbij de tegenwoordigheid van eenen officier van de genie of artillerie vereischt wordt.

Art. 4. De officieren der artillerie en genie blijven dien onverminderd respectivelijk gehouden, om, in tijds de noodige voordragten tot verkooping aan het Commissariaat-generaal van oorlog te doen, en om bij die gelegenheid telkens aan hetzelve te onderwerpen de redactie van alle zoodanige artikelen in de conditiën te infereren, welke op hunnen dienst slechts eenige betrekking hebben, en om tevens daarbij eene somma op te geven, beneden welke het te verkoopen object of objecten niet zal behooren te worden gegund.

Benoemingen bij het departement van oorlog.

De benoemingen door Z. M. bij het departement van oorlog in dezen jare gedaan, waren de volgende. Het opperkommando der provincie Namen werd in April aan den Generaal-Majoor *Briatte* opgedragen. Met de maand Mei was door Z. M. benoemd, tot provincialen Kommandant van Zuid-Braband, Hoogstdeszelfs Adjudant de Graaf *van der Burch*, die tevens den rang van Generaal-Majoor bekwam; tot plaatselijken Kommandant te Vlissingen de Majoor *de Wesener*; tot plaatselijken Kommandant te Charleroy de Majoor *J. Pestiaux*. — Tot lid van het hooge militaire geregtshof werd in Augustus door Z. M. benoemd de Generaal-Majoor *van Schwartz*. — In December bevorderde Z. M. tot den rang van Generaals-Majoor *du Vivier*, kolonel bij het 1ste regement huzaren; *N. Daine*, kolonel-kommandant der infanterie; en Z. H. den Prins *van Saksen-Weimar*, kommanderende de 17de di-

visie; en Z. H. den Prins *van Hessen-Darmstadt* tot den rang van kolonel van het 8ste regement huzaren.

Lijkplegtigheid te Namen voor den Luitenant-Generaal *de Collaert*.

De generaals en officieren van alle rangen, behoorende tot het garnizoen van Namen, hadden zich in de maand Julij eenen bijzonderen pligt gemaakt, om de uitvaart plegtig te maken van den Luitenant-Generaal *de Collaert*, hun opperhoofd, aan de gevolgen van eene lange en smartelijke ziekte te Brussel overleden. De lijkdienst geschiedde in de parochiale kerk St. Aulain. Het grootste gedeelte van het garnizoen was onder de wapenen; detachementen van alle korpsen waren in de kerk geplaatst, en twaalf ridders van de militaire Willemsorde omringden het praalgraf, welk versierd was met de ordeteekenen en wapenrusting van den overleden. De Bisschop zelf zat bij de plegtigheid voor, die ook bijgewoond werd door de Luitenants-Generaal *Janssens* en *Evers*. Na de uitvoering der mis van Gosseck door beminnaars der toonkunst, droeg de Kannunnik *Buydens*, Aartspriester van Namen, die den dienst waarnam, eene korte lijkrede voor, waarin gevoel en waarheid spraken, zijnde door den kapitein *Depestres*, aide-de-camp van den Luitenant Generaal *Evers*, opgesteld. Gedurende het geven der absolutie deden de, op de markt geschaarde, troepen drie losbrandingen uit hunne geweren.

Twist en gevecht in de kasernen te Namen.

Smartelijk is, na de vermelding van deze plegtigheid, alle eer doende aan het gevoelige hart, hetwelk zich altijd met waren heldenmoed in den krijgsman vereenigt, het gewag, hetwelk wij moeten maken van den twist, die in de kasernen van Namen, twee maanden later, plaats had, wanneer ligte dragonders tegen mineurs, infanteristen tegen ruiters zoo heftig handgemeen werden, dat er bloed gestort, ja zelfs het leven bij verloren werd. Het werd noodig, dat de staf- en opperofficieren zich vertoonden, doch zulks was dan ook genoeg om de goede orde te herstellen.

In de maand November werd bij het Gouvernement tot eene algemeene dislocatie en garni-

Algemeene garnizoens-verandering. zoensverandering der troepen, zoo van linie als nationale militie, mitsgaders der garnisoens-kompagniën, besloten, welke nog in die zelfde maand moest plaats hebben.

Bedrijf bij de zeemagt. Het belangrijkste en roemruchtigste bedrijf onzer zeemagt in dit jaar werd reeds door ons vermeld, wanneer wij de kastijding der Algerijnen, de verlossing der Christen slaven op de Barbarijsche kust, en het bedwang van derzelver Mogendheden tot billijken voet van handelen in vrede en oorlog, door de vereenigde Engelsche en Nederlandsche eskaders in de Middellandsche zee, te boek stelden. Evenwel ontbreekt het geenszins aan velerlei ander bedrijf van dit jaar bij de zeemagt, om ook hier vermeld te worden.

Bezettingen gebragt op St. Eustatius, St. Martin en Curacao. Op den 9den Januarij was Zr. Ms. schip de Prins van Oranje, onder den Kapitein *Lewe van Aduard*, aan boord hebbende den Vice-Admiraal *Kikkert*, Gouverneur-Generaal van Curacao, en verdere ambtenaren, gelijk mede de troepen, bestemd om de Westindische garnizoenen op de eilanden uit te maken, na eene voorbeeldeloos korte reis van 44 dagen op St. Eustatius aangekomen. — Na de ontscheping van het garnizoen voor dat eiland bestemd, vervolgde de Kapitein zijne reis op den 19den naar St. Martin en Curacao.

St. Eustatius in bezit genomen. Op den 1sten Februarij werd het eiland St. Eustatius door den Gouverneur *R. 't Hoen*, *ad interim*, in naam van Zijne Majesteit, in bezit genomen.

Overneming van Curacao. Op den 4den Maart had de overneming der kolonie Curacao en de installatie plaats van den Vice-Admiraal *Kikkert*, tot derzelver Gouverneur-Generaal.

De Vice-Admiraal *van Braam*, aan wien het kommando over het eskader voor de Westindiën was opgedragen (1), was den 10den Januarij met het fregat van der Werf, onder bevel van Kapitein

(1) Zie Jaarb. 1815. St. II. bl. 210.

tein *Kolff*, en de brik de Irene, onder bevel van den Kapitein-Luitenant *Sprengler*, in de rivier van Suriname gekomen. Vijf dagen later arriveerde het fregat de Euridice, onder bevel van den Kapitein *Guisenau*, aan welks boord de Gouverneur-Generaal der kolonie van Suriname, de Generaal *W. B. van Panhuis*, zich bevond. Alhoewel de Nederlandsche vlag op den 26sten reeds werd opgehezen, wanneer de Gouverneur het bestuur overnam uit handen van den Britschen Generaal *Bonham*, dagteekent eerst van den 27sten Februarij de navolgende

Overneming van Suriname uit handen van het Britsch Gouvernement.

PROCLAMATIE.

Wij *Willem Benjamin van Panhuis*, Ridder van de Militaire Willemsorde 3de klasse, en van den Rooden Adelaar 2de klasse, Gouverneur-Generaal over de kolonie Suriname, mitsgaders Generaal en Admiraal-en-Chef in dezelve, enz. enz. enz.

Allen den genen, die deze zullen zien ofte hooren lezen; saluit! doen te weten:

Dat Wij, op last en in naam van Zijne Majesteit *Willem den Eersten*, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje en Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz. onzen geëerden Souverein, op heden van deze kolonie bezit genomen en het Gouvernement aanvaard hebben, ingevolge den inhoud van het algemeen reglement op het beleid van de regering voor deze kolonie, door Hoogstdenzelven, in dato 14 September 1815, bij besluit vastgesteld en geëmaneerd, en dat mitsdien alle Geconstitueerde Magten, Militaire, en gewapende Burger-korpsen, Ambtenaren, en verdere In- en Opgezetenen dezer kolonie, uit den eed van getrouwheid, aan Z. Majesteit den Koning van Groot-Brittannie afgelegd, bij dezen ontslagen zijn.

Ingezetenen! de verknochtheid van deze volkplanting aan het moederland, Ulieder algemeene vreugde, toen Nederland hare ketenen heeft verbroken, en uwe onlangs nog gegevene blijken van patriotismus, zijn genoegzame waarborgen van de getrouwheid en liefde, welke ieder Nederlander wedijvert zijnen Koning en Vaderland toe

Overneming van Suriname uit handen van het Britsch Gouvernement.

te dragen, en die u voortaan tot geheiligde pligten zijn geworden.

Het welzijn dezer kolonie eene gedeeltelijke andere en meer geschikte regeringsvorm vorderende, zoo zijn Wij, uit hoofde 's Konings bijzondere instructie, gelast, om honorabel te ontslaan alle de leden, uitmakende het hof van Politie en Criminele Justitie dezer kolonie, waaraan ons gedragende, Wij dezelve mits dezen honorabel ontslaan. Zoo als ook bij dezen ontslagen worden de *ad interim* Raad-Fiskaal Mr. *M. S. Schuster*, en de *ad interim* Raad- en Boekhouder-Generaal *J. van der Tuuk*, alles echter voorbehoudens derzelver verantwoordelijkheid.

Terwijl wij voorts in 's Konings naam benoemen tot Raden van het op nieuw te formeren hof van Politie en Criminele Justitie dezer kolonie, de Heeren:

F. Beudeker.	*G. N. Linck.*
J. J. Ferrand.	*H. L. Perret Gentil.*
J. Bruyning.	*J. Overeem.*
J. J. F. de Friderici.	*H. J. Kennedy.*
H. L. de Meinertshagen.	

Tot Raad-Fiskaal *ad interim* den Heer en Mr. *P. J. Changuion*, zullende als Secretaris van hetzelve hof als nog blijven fungeren de Heer *J. de Koff*.

En opdat eene behoorlijke en geapprobeerde overgave van alle kantoren, zoo comptabele als andere, plaats neme, zullen alle verdere ambtenaren en geëmploijeerden, volgens de intentie van Zijne Majesteit, in hunne respective posten continuëren, tot nadere dispositie desaangaande. — Ook zal dienvolgens het hof van Civiele Justitie in deszelfs regtsplegingen provisioneel voortgaan.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude mogen pretenderen, zal deze onze Proclamatie alomme worden gepubliceerd en geaffigeerd ter plaatse, waar men gewoon is publicatie en affixie te doen, ten einde een iegelijk zich dien conform gedrage.

Op den 6den Mei kwam het transportschip met troepen, benevens den Kolonel *Rancke* derzelver kommandant en verderen staf, te Suriname aan, zijnde den 21sten Maart daartoe uit Vlissingen uitgeloopen. Op den 18den Julij had de kolonie het ongeluk haren Gouverneur-Generaal door den dood te verliezen. Hij stierf aan eene ziekte, die

ten onregte als besmettelijk werd opgegeven in vreemde dagbladen, even als men de geruchten kon tegenspreken, die wegens onlusten met de boschnegers waren verspreid.

De Gouverneur-Generaal *Daandels* naar de kust van Guinea gezonden.

In de maand Junij keerde 's lands korvet de Venus, onder bevel van den Kapitein-Luitenant *van Schuler*, weder in Texel binnen, hetwelk den Gouverneur-Generaal *Daandels* naar het kasteel van Delmina op de kust van Guinea overgebragt en die kolonie in het laatst van Maart verlaten had, terug brengende den Heer *de Veer*, die zeven jaar als Kommandant-Generaal ter dier kuste had gefungeerd.

's Lands eskader te Batavia aangekomen.

Het eskader onder het kommando van den Schout-bij-Nacht *Buyskes*, naar Batavia uitgezeild op den 29sten October des vorigen jaars (1), en aan boord hebbende de Heeren Commissarissen ter overneming der kolonie en den Gouverneur Generaal van Neêrlands Indië, was met het begin van Julij dezes jaars behouden aldaar aangekomen; behalve de Maria Reigersberg en de Braband. Bestaande alzoo uit de linieschepen de Admiraal Evertzen, de Admiraal de Ruiter, de Amsterdam, de korvet de Iris en de brik de Spion.

In de maand Maart was het oorlogschip de Nassau, gekommandeerd door den Kapitein *Sloterdyk* en aan boord hebbende de ambtenaren voor den dienst van de Oost-Indische bezittingen van den Staat, behoorende tot voormelde expeditie, uit Vlissingen in zee geloopen; en daarna vernam men, dat hetzelve met het begin van Julij de reis van Rio Janeiro naar Batavia zou voortzetten.

Goed onthaal aan de Kaap de Goede Hoop genooten.

Het eskader had aan de Kaap de Goede Hoop een uitmuntend onthaal genooten, zijnde er in de Kaapstad eene algemeene blijdschap geweest onder de Hollandsche inwoners, daar hier sedert vele jaren geene Hollandsche schepen waren geweest. De Heeren Commissarissen en Gouverneur-Generaal waren door het Engelsch Gouvernement met

(1) Zie Jaarb. 1815. St. II. bl. 214.

Overneming van de bezittingen van Java en de Molukſche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

veel heuschheid ontvangen; terwijl elk der Hollanders zich had beijverd in gastvrij en gul onthaal zijner oude landgenooten.

Al vroeg vernam men, dat de tijding, door onderſcheiden koopvaardijſchepen in de maand Maart naar Batavia overgebragt, wegens het uitloopen des eskaders, eene onbeſchrijfelijke vreugde bij de Hollanders aldaar had verwekt: evenwel duurde het tot in de maand Augustus alvorens zij de Engelſche door de Hollandſche vlag bij het Gouvernement zagen verwisſelen. — Voorzigtigheid ſchijnt dit verwijl te hebben te weeg gebragt, daar de krijgsmagt, met het eskader overgebragt, nog aanmerkelijke verſterking behoefde om zich van alle de bezittingen op Java en de Molukſche eilanden volkomen te verzekeren. Een detachement van 500 man werd inmiddels afgezonden naar Macasſar, en de overige magt, die niet boven de 1000 man bedroeg, op onderſcheidene punten van Java verdeeld, tot dat verſterkingen uit Europa zouden aangekomen zijn, vindende de Nederlandſche Commisſie bij de Britſche regering alle benoodigde onderſteuning.

Op den 19den Augustus des morgens ten half acht uren kwamen de Luitenant-Gouverneur en de Leden van den Raad van het Engelsch Gouvernement onze Commisſarisſen-Generaal op het ſtadhuis te Batavia ontmoeten. Nadat de proclamatie wegens de overgave voorgelezen was, werd de Britſche vlag op de groote werf vervangen door de Nederlandſche en begroet met een koninklijk ſalvo van de batterij, en eene losbranding van het geſchut der oorlogſchepen der beide natiën op de reede. Vervolgens werd voor het verzamelde volk voorgelezen de lastbrief van Hunne Excellentiën de Commisſarisſen, alsmede eene proclamatie ter vestiging van hun gezag. Eene eerewacht, uit Engelſche en Nederlandſche troepen beſtaande, was voor het ſtadhuis onder de wapenen, en bewees de krijgseer aan de autoriteiten, zoo bij derzelver komst als vertrek. Na deze plegtigheid werd een prachtig dejeuner door

den Luitenant-Gouverneur aan de Commissarissen en de aanzienlijkste inwoners aangeboden. „ Heil aan het bestuur van zijne Nederlandsche Majesteit op het eiland Java!" was de teug, waarmede dit feest eindigde.

Overneming van de bezittingen van Java en de Moluksche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

De proclamatie van den Engelschen Luitenant-Gouverneur bij deze overgave was van den volgenden inhoud:

Nademaal, bij de voorwaarden eener overeenkomst, getroffen tusschen Z. M. den Koning van Groot-Brittannien, en Zijne Koninklijke Hoogheid den Souverein der Vereenigde Nederlanden, op den 13den Augustus van het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd en veertien, met wederzijds goedvinden, onder anderen is bepaald, dat het eiland Java en deszelfs onderhoorigheden, zal terug gegeven, en het eiland Banca afgestaan worden aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, en nademaal HH. EExc. Mr. *Cornelis Theodorus Elout*, *G. A. G. P.* Baron *van der Capellen*, en de Schout-bij-Nacht *A. A. Buyskes*, door Zijne Nederlandsche Majesteit benoemd tot Commissarissen-Generaal, hunne volmagten tot de bezitneming van het gezegde eiland en onderhoorigheden hebben opengelegd, en de noodige schikkingen, tot de teruggave derzelve, tusschen den Heer Luitenant-Gouverneur in Rade van Java en deszelfs dependentiën, en HH. EExc. de gemelde Commissarissen-Generaal, zijn beraamd, zoo is het, dat hierbij openlijk wordt aangekondigd, dat de Commissarissen-Generaal van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, op heden, hebben bezit genomen van de hierin vermelde eilanden, en dat derzelver inwoners gevolgelijk geplaatst zijn onder het gezag van welgemelde Zijner Majesteits gouvernement.

De onderscheiden dependentiën van het gouvernement van dit eiland, welke bij meergemelde overeenkomst aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden zijn terug gegeven, worden in zelver voegen onder het gezag van HH. EExc. de Commissarissen-Generaal geplaatst, van het oogenblik, dat dezelve zijn in bezit genomen of nog in bezit zullen genomen worden door personen, behoorlijk door HH. EExc. daartoe gevolmagtigd.

En opdat niemand hiervan onweetendheid zoude kunnen voorwenden, zal deze proclamatie in de Engelsche en Hollandsche talen gedrukt, in de Bataviasche courant bekend gemaakt worden, en voorts in de Inlandsche talen

Overneming van de bezittingen van Java en de Moluksche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

worden vertaald, en op de gewone plaatsen geaffigeerd worden, te Batavia, Samarang en Sourabaay.

Gegeven te Batavia, op den 19den Augustus 1816.

Door mij,

Den Luitenant-Gouverneur van het eiland Java en deszelfs onderhoorigheden,

JOHN. FENDALL.

Ter ordonnantie van den Heere Luitenant-Gouverneur in Rade,

C. ASSEY,

Sec. van het Gouvernement.

De proclamatie van Hunne Excellentiën de Commisfarisfen van Z. M. luidde aldus:

IN NAAM DES KONINGS.

Wij Mr. *Cornelis Theodorus Elout*, Commandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Staatsraad van Zijne Majefteit den Koning der Nederlanden, Commisfaris-Generaal over Neêrlands Indiën.

Godert Alexander Gerard Philip, Baron *van der Capellen*, Commandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat van Zijne Majefteit den Koning der Nederlanden, lid van de Ridderfchap der provincie Utrecht, Gouverneur-Generaal over Neêrlands Indiën, mitsgaders opperbevelhebber van Zijner Majefteits land- en zeemagt, beoosten de Kaap de Goede Hoop, Commisfaris-Generaal over Neêrlands Indiën.

Arnold Adriaan Buyskes, Ridder van de militaire Willemsorde, Schout-bij-Nacht, kommanderende Zijner Majefteits eskader in de Oost-Indiën, Commisfaris-Generaal over Neêrlands Indiën.

Aan alle degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, falut!

Door Zijne Majefteit den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nasfau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Bij de op heden plegtiglijk afgekondigde open brieven zoo wel als bij den bijzonderen lastbrief ons gegeven, gemagtigd om, krachtens het verbond met Zijne Groot-Brittannifche Majefteit, op den 13den Augustus 1814 gefloten, in Hoogstdeszelfs naam weder bezit te nemen van

Neêrlands Indiën, de opperste magt te oefenen, en de regering in alle derzelver deelen te regelen en in werking te brengen, hebben wij, ter voldoening aan deze geëerbiedigde bevelen, eenen aanvang makende met de uitvoering onzer zending, van den Britschen Luitenant-Gouverneur in Rade overgenomen het bezit van dezen eilande Java.

Overneming van de bezittingen van Java en de Molukschen eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

Wij verklaren alzoo hetzelve, van stonden aan, terug te zijn gebragt onder het Nederlandsch bestuur.

De plotselinge uitbarsting uwer hartelijke vreugde, inwoners van Java, bij het vernemen der wedergeboorte onzes vaderlands, toonde hoe welkom u het oogenblik zijn zoude, waarop de gescheurde betrekkingen konden herleven. Nieuwe beroeringen vertraagden dit heuglijk tijdstip. — Eerst nog moest de Nederlandsche krijgsmagt, ook het gedeelte tot uwe bescherming bestemd, te wapen snellen, en gezamenlijk met die der vereenigde Mogendheden den glorierijken strijd tot behoud van vrijheid en onafhankelijkheid bevechten; dan, naauwelijks was ook de zege behaald, of des Konings oog was weder op u gevestigd.

Deze bezittingen, hem door eenen grootmoedigen en regtvaardigen bondgenoot weder gegeven, zonder verwijl onder de Nederlandsche regering terug te brengen, was zijn bevel, onze last. Dit oogenblik is daar, en het is voor ons een hoogstgenoegelijk gevoel u zulks te mogen aankondigen.

Gij komt onder de regering en de bescherming van eenen Vorst, uit Neêrlands dierbaarst geslacht gesproten, bij wien gansch Nederland in edelen moed ontstoken, zijn heil zocht, en, dank zij de goddelijke Voorzienigheid, vond.

Neêrlands Indiën, aan Nederland hergeven, zal ook in dat heil deelen, en, zoo God zijn' zegen schenkt, tot grooteren luister dan voorheen geraken; zoodanig is des Konings vaste wil, en onze pogingen mogen en zullen geen ander doel hebben, dan beider vereenigd welzijn.

In deze pogingen verwachten wij allerwege medewerking en ondersteuning, want regtvaardig, billijk en doelmatig, tot bevordering van algemeen en bijzonder belang, zijn de beginselen, welke ons leiden moeten; onwrikbaar is ons voornemen; krachtig ons vermogen, die te handhaven. Eene naauwkeurige waarneming der maatschappelijke pligten, in overeenstemming met de algemeene en bijzondere wetten en voorschriften, is de ligte en billijke voorwaarde, op welke Z. M. deszelfs vaderlijke bescher-

Overneming van de bezittingen van Java en de Molukfche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

ming wil hebben toegezegd aan allen, zonder uitzondering, die onder zijn gebied leven, en zij zal den zoodanigen ook hier geworden.

Eene ijverige, en bovenal getrouwe, eerlijke behartiging van 's lands belangen, met onthouding van alle kwellende of willekeurige behandeling, aan wien het ook zij, is voor elk, die in eene hoogere of lagere bediening geplaatst is, het zekere middel om in des Konings gunst te deelen. Zulk een gedrag dan, moet door ons zoo gewisfelijk erkend en beloond worden, als eene daarmede ftrijdige handelwijze, mogte zij onverhoopt die van enkelen zijn, ftrengelijk, en zonder oogluiking, zal worden tegengegaan en beteugeld.

Met zulke bedoelingen aanvaarden wij, op des Konings bevel, de oppermagt in deze gewesten

Met zulke bedoelingen wordt ook heden het gezag hem toebetrouwd, aanvaard door onzen ambtgenoot den Baron *van der Capellen*, dien het Z. K. M. behaagd heeft te bekleeden met de blijvende waardigheid van Gouverneur-Generaal over Neêrlands Indiën, en opperbevelhebber der land- en zeemagt beoosten de Kaap de Goede Hoop.

Wij verklaren voorts, ter voorkoming van alle ftoornis en hinder in den geregelden loop der zaken, dat de beftaande wetten en verordeningen op de oefening van het regt, de beheering en invordering van 's lands middelen en geregtigheden van landbouw, den handel, de vaart en andere voorwerpen van algemeen beftuur, hare volle kracht en werking behouden; willende en begeerende wij, dat dezelve door allen worden geëerbiedigd en achtervolgd, en door hen, aan wie derzelver toepasfing en uitvoering is toebetrouwd, uit naam en van wege het Nederlandfche beftuur, worden gehandhaafd, tot dat daarin nader door ons mogte worden voorzien.

Wij bevelen, dat, van nu aan, in alle burgerlijke en lijfftraffelijke regtsgedingen, regt zal gefproken worden, *in naam en van wege den Koning der Nederlanden.*

Wij gelasten eindelijk allen, die in eenige openbare bedieningen gefteld zijn, dezelve te blijven waarnemen, voor zoo verre wij op den aard of de vervulling dier bedieningen geene andere befchikkingen reeds mogten gemaakt hebben, of nader zullen maken.

En opdat niemand eenige onwetendheid voorwende, zal deze in de hoofdftad en in de verfchillende refidentiën, op de meest plegtige wijze, worden afgekondigd

en aangeplakt, zoo in de Nederlandsche als inlandsche talen.

Gegeven te Batavia, den 19den Augustus 1816.

C. F. ELOUT.
VAN DER CAPELLEN.
A. A. BUYSKES.

Ter ordonnantie van Commissarissen-Generaal,
R. DOZY.

Overneming van de bezittingen van Java en de Moluksche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

Twee dagen later gaven de Commissarissen-Generaal eenen maaltijd aan de leden van het afgetreden Britsch Gouvernement, waarbij de voornaamste ambtenaren en de officieren van het garnizoen tegenwoordig waren. De geneugten, welke de weltoebereide disch in ruime mate verschafte, werden nog verfijnd door een uitmuntend orchest, terwijl de algemeene vreugde vooral bleek bij de hulde, welke men met volle teugen wijdde aan den Koning van Nederland en dien van Groot-Brittannie, aan den Prins-Regent van Engeland en den Prins van Oranje.

Tegen den 25sten Augustus schreven de Commissarissen over Neêrlands Indie dezen brief uit, ter viering van 's Konings geboortedag, van den volgenden inhoud:

In alles steeds den aanbiddelijken weg van Gods voorzienigheid erkennende, wordt toch dit gevoel, in ons zwakke stervelingen, bijzonder opgewekt door het genot van onvoorziene weldaden, ons door des hemels gunstige beschikking geschonken.

Alle dan, die prijs stellen op den bloei en welvaart van Nederland, moeten met warme dankbaarheid doordrongen zijn, nu deszelfs luister herrijst, door het weder bekomen der gewesten, welke wij bewonen, nu voor deze gewesten, wederkeerig uit die hereeniging, heil en voorspoed te wachten is.

Wij vooral voelen ons bij het aanvaarden der regering, ons door den Koning toevertrouwd, gedrongen, om de hulde van onze dankbaarheid en van ons vertrouwen den Allerhoogsten openlijk toe te brengen, en aan elk, die de grootheid der weldaden, aan het vaderland te beurt gevallen, erkent, de gelegenheid te geven, om

Overneming van de bezittingen van Java en de Moluksche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

de gevoelens van zijn hart, plegtiglijk en eendragtelijk in de tempelen, aan Godsvereering toegewijd, uit te boezemen.

Wij hebben alzoo besloten, dat in de Christelijke kerken op dezen eilande, door de Leeraars der onderscheidene Godsdienstige gezindheden, Gode een plegtig dankoffer zal worden toegebragt, en wij hebben den dag daartoe voor Batavia bepaald op Zondag den 25sten dezer, en voor de andere gedeelten van Java, op den dag des Heeren, die volgen zal op het tijdstip, wanneer deze onze aanschrijving daar zal bekend geworden zijn.

Dubbeld zullen zijn de aandoeningen van onzer aller harten, daar wij tevens Godsdienstiglijk zullen gedenken aan den heugelijken geboortedag van onzen geachten en geliefden Koning; danken wij den hemel dat hij voor ons bewaard bleef, en bidden wij om de voortduring van een zoo dierbaar leven.

De Leeraars der gemeenten zullen ons zeker met Godvrugtigen ijver hierin voorgaan: zij behoeven geene voorschriften, om dien dag, en voorts bij elke Godsdienstige plegtigheid, Gods mildste zegeningen over *Zijne* Majesteit den Koning af te smeeken; hun eigen hart de waardij van Hoogstdeszelfs regering gevoelende, zal hun eene zuivere en genoegzame bron wezen.

In de openbare voorbidding zullen ook deelen H. M. de Koningin, uitstekende door Hare Nederlandsche eenvoudigheid en verheven deugden, — de Prins van Oranje, wiens kortelings voltrokken echtverbindtenis eene rijke bron van bijzonder geluk en algemeene voorspoed wezen moge, en eindelijk alle de leden van het Koninklijk geslacht.

Wij zelven, die de zwaarte van onzen taak en de behoefte van ondersteuning levendig gevoelen, vertrouwen, dat de gemeente en hare voorgangeren, gaarne zullen voldoen aan den wensch om voor Commissarissen en den Gouverneur-Generaal, en wijders voor allen, die met en onder hen eenig deel in het bestuur der zaken hebben, den geest van wijsheid, voorzigtigheid en moed van den hemel af te bidden, welke alleen in staat is het goede te verrigten.

Deze aan u toezendende, noodigen wij u daaraan te voldoen.

Hierop ons verlatende, bevelen wij u in Godes heilige bescherming.

Onvermoeid hielden de Heeren Commissarissen

zich voorts bezig met het organiſeren van de onderſcheidene deelen des beſtuurs, terwijl de Directeur-Generaal *Reinwardt*, al zijne uitgebreide kunde te werk ſtelde, om het Schoolwezen en het Geneeskundig Toevoorzigt op den besten voet in te rigten. Inzonderheid was men aan het ſchrander overleg van den Heer *Elout*, eerſten Commisſaris, verpligt, dat zich eenige differenten en duisterheden met die van het Engelſche Gouvernement, over het algemeen ten onzen voordeele, lieten beſlisſen.

Overneming van de bezittingen van Java en de Molukſche eilanden uit handen van het Britsch Gouvernement.

Het fregat Maria Reigersberg, onder kommando van den Kapitein *E. van der Nieuwpoort*, hetwelk bij het uitloopen vast was geraakt op den drempel, en, hoewel gelukkig los gekomen, echter ten gevolge daarvan de reis niet terſtond had kunnen voortzetten, kwam in het begin van November eerst te Batavia aan.

Het ſchip Prins *Frederik*, onder Kapitein *W. van Senden*, den 31ſten Augustus te Vlisſingen uitgeloopen, om de troepen van de Braband te Portsmouth over te nemen, vertrok van daar den 16den October naar Batavia, doch zag zich den 26ſten nog opgehouden in het kanaal, en kwam eerst den 25ſten Januarij 1817 aan de Kaap de Goede Hoop, en den 1ſten Mei daaraan volgende te Batavia. — Het ſchip de Braband keerde, onder bevel van den Kapitein *Bakker*, op den 24ſten October van dit jaar ter reede van Vlisſingen terug.

Binnen 's lands leed de marine een groot ongeluk, door den brand in het maritime hospitaal, te Enkhuizen aan den Zeedijk gelegen, die op den 11den Junij des nachts ten een uur ontdekt werd. In den korten tijd van een kwartier uurs berstte de vlam met zoo veel woede uit, dat, niettegenſtaande de volvaardigſte hulp en bijſtand der ſchutterij en branddirectie, het gebruik der brandſpuiten van geen het minste nut kon zijn. Het

Brand in het maritime hospitaal te Enkhuizen.

geheele gesticht, een der aanzienelijkste gebouwen van Enkhuizen, brandde met alle daarin voorhanden zijnde voorraad, ten dienste van een Rijks hospitaal benoodigd, tot den grond toe af. Gelukkig hield men den brand bij dit gebouw alleen, en kwamen daarbij geene menschen om, schoon men naauwelijks tijd had de zieken in veiligheid te brengen. De brand scheen ontstaan in de kombuis van het gebouw.

Ongeluk op het schip de Prins van Oranje te Vlissingen.

Op het oorlogschip de Prins van Oranje had op den 12den Julij geen min verschriklijk ongeluk plaats, schoon liggende in het dok te Vlissingen. De bok, die reeds had gediend om de groote en bezaansmasten in te zetten, viel achter over tegen den grooten mast, brak dien benevens de bezaansmast en viel met de beide masten op de kampagne, makende bij derzelver val en breking een verschrikkelijk geraas als van den donder, en derzelver plotselijke nederstorting op het schip eenen slag, welken men eenige straten ver in de stad kon hooren. Van de matrozen, die op den grooten mast arbeidden en den bok zagen aankomen, sprong er een in het dok en zwom zonder eenig ongeluk aan wal, de anderen vielen met den mast neder. Het regenachtige weder was oorzaak dat de timmerlieden zich tusschen deks bevonden, evenwel kostede dit ongeluk aan eenen man het leven, terwijl er zeven gekwetst waren. — Men zag het schip, voor het eskader van de Middellandsche zee bestemd, op 's Konings verjaardag in zee loopen.

Bepalingen op de admissie van jongelingen, voor den zeedienst op de artillerie- en genie-school te Delft.

Bij besluit van den 5den Junij had Z. M. goedgevonden bepalingen vast te stellen tot admissie van jongelingen, welke zich voor den zeedienst bestemmen, op de artillerie- en genie-school te Delft, waarvan de Minister voor de Marine de navolgende artikelen ter kennisse bragt van eenen ieder, die daarbij belang mogt hebben.

Art. 1. De jongelingen, die voor de marine op de school geadmitteerd worden, zullen worden opgeleid tot

den eigenlijken zeedienst, voor het korps mariniers, of tot den scheepsbouw.

Bepalingen op de admissie van jongelingen voor den zeedienst op de artillerie- en genie-school te Delft.

Art. 3. Alle jongelingen, die verlangen op de school toegelaten te worden, zullen zich, bij rekweste van hunne ouders of voogden, in persoon moeten adresseren aan den Minister voor de marine, met overlegging van de hierna vermelde stukken, te weten:

1°. Een certificaat van de regering van de woonplaats der ouders, waaruit zal blijken, hoe lang dezelve aldaar zijn gedomiciliëerd geweest en of zij er goederen bezitten.

2°. Van eene doop-attestatie van den adspirant, waarin ook de geboortedag moet zijn uitgedrukt.

3°. Van een certificaat van een Medicus, houdende, dat de adspirant van eene goede physieke gesteldheid is, zonder eenig ligchaamsgebrek, wijders geene van die gebreken heeft, welke voor den dienst ongeschikt maken.

Het rekwest zal voorts moeten inhouden de namen, den stand of het beroep, de woonplaats en de geboorteplaats van vader en moeder, of van de voogden.

Art. 5. Om als kadet voor de marine, en wel onder dezulken, die zich voor den eigenlijken zeedienst bestemmen, geadmitteerd te worden, zal men den ouderdom van veertien jaren moeten hebben bereikt, en het zestiende jaar nog niet ingetreden mogen zijn.

Die kadets, welke zich voor het korps mariniers bestemmen of zich op de scheepsbouwkunde wenschen toeteleggen, zullen van veertien tot achttien jaren geadmitteerd worden.

Art. 6. Bij voorkeur zullen bij de eerste benoemingen aan Z. M. worden voorgedragen de tegenwoordig reeds aangestelde adelborsten van de tweede klasse, de buitengewone adelborsten en stuurmans-leerlingen, gelijk mede de leerlingen bij de constructie, die verlangen mogten op de school toegelaten te worden.

Art. 7. De jongelingen, die voor den zeedienst bestemd worden, zullen, na gedurende drie jaren, op deze school onderwijs genoten te hebben, benoemd worden tot adelborsten der eerste klasse, in welk geval zij verder, zoodra de gelegenheid zich daartoe aanbiedt, op een van Zr. Ms. schepen of vaartuigen zullen geplaatst worden, ten einde ten spoedigste de noodige praktische kunde te verkrijgen.

Zij, die voor het korps mariniers bestemd zijn, of die verlangen mogten zich op den scheepsbouw toe te leg-

Bepalingen op de admissie van jongelingen voor den zeedienst op de artillerie- en genie-school te Delft.

gen, zullen, gedurende vier jaren, op deze school moeten verblijven.

De eersten zullen, na verloop van dien tijd, als tweede luitenants bij het korps mariniers aangesteld, of, indien bij hetzelve geene vacatures zijn, daarbij *à la suite* geplaatst worden.

De anderen zullen, na dien tijd, tot leerlingen bij de constructie op eene der landswerven aangesteld worden.

Art. 8. Schoon de cursus voor de eleves, die zich voor den zeedienst bestemmen, in een tijdvak van drie jaren moet afgeloopen zijn, wordt echter aan eenige weinigen van de zoodanige, die eenen uitmuntenden aanleg hebben, ter verdere beoefening van de kunsten en wetenschappen, welke op deze school onderwezen worden, nog een jaar langer verblijf op dezelve vergund, om hun gelegendheid te geven, zich de hoogere theoriën, welke tot de naauwkeurigste astronomische waarnemingen vereischt worden, eigen te maken, en tevens meerdere bekwaamheden in de behandeling der hiertoe in gebruik zijnde instrumenten, met den aankleve van dien, op te doen, ten einde bij zeeëxpeditiën tot de plaats-bepalingen van voorname punten, op de kusten en eilanden gebruikt te kunnen worden, en door triangulatiën van dezelve naauwkeurige kaarten te formeren: deze jongelingen zullen in het vervolg ook worden geëmploijeerd tot het vervaardigen van hydrographische kaarten, tot de redactiën van memoriën, welke dezelve vergezellen, en wat dergelijke werkzaamheden meer zijn.

Art. 9. Na volbragte studiën, zullen de in art. 8. vermelde eleves, gelijk alle de anderen, hunnen tijd als adelborsten der eerste klasse moeten varen; maar hunne benoeming tot dezen graad zal, ter belooning van hunne talenten en aangewende vlijt, ten minsten zoo veel geantidateerd worden, als zij met hunne hoogere studiën en verdere oefeningen op de school zullen hebben doorgebragt.

Art. 10. De kadets voor de marine, op de school geadmitteerd, zullen, door de zorg van het Ministerie van marine, zeven stuivers daags gage genieten; zij zullen overigens in rang volgen, op de adelborsten der tweede klasse.

Art. 11. De kadets voor de marine zullen op dezelfde wijze worden gekleed als die van de landmagt, met uitzondering, dat hunne montering met ankerknoopen zal bezet zijn, en dat zij wijde grijze pantalons zullen dragen.

Bepalingen op de admissie van jongelingen voor den zeedienst op de artillerie- en genie-school te Delft.

Art. 12. Bij den staf dezer school zal gevoegd worden een zee-officier, den rang hebbende van kapitein-luitenant, die, onder den kommandant en directeur der school, het opzigt zal hebben over de eleves van de marine, en hun, die zich tot den eigenlijken zeedienst bestemmen, zoodanig onderwijs in de praktijk der zeevaart, de manoeuvres en den scheepsdienst geven, als voor ieders toekomstige betrekkingen zal bevonden worden nuttig te zijn.

Art. 13. Bij den kleinen staf zal gevoegd worden een hoog bootsman, met rang van dek-officier.

Deze zal voornamelijk belast zijn met aan de leerlingen, die voor den zeedienst worden opgeleid, te leeren splitsen, knoopen, een schip op te tuigen, en dergelijke werkzaambeden meer.

Art. 14. Er zal een onderwijzer voor de stuurmanskunst, onder den naam van lector, worden benoemd.

Deze zal te gelijk de noodige bekwaamheden moeten bezitten, om, nevens den professor en de overige onderwijzers bij de school, een gedeelte van de wiskundige wetenschappen te kunnen verhandelen.

Art. 16. De bibliotheek zal met zoodanige werken en reglementen vermeerderd worden, welke tot de zeevaartkunde, zeetaktiek, scheepsdienst en scheepsbouw betrekking hebben, en voor het onderwijs des kadets noodig zullen worden geoordeeld.

Art. 17. Bij de verzameling van instrumenten en modellen, zullen gevoegd worden die instrumenten, welke tot het onderwijs in de zeevaartkunde en het doen van waarnemingen noodzakelijk zijn.

Insgelijks zal daarbij geplaatst worden, het model of de romp van een oorlogschip, met een longitudinale en verticale doorsnijding, en waarin alle verdeelingen volmaakt gebragt en zigtbaar zijn.

Tot het onderwijs in de tuigagie, de mechanieke werking van het touwwerk, de zeilen en rondhouten, zal op het exercitie-plein, achter den Doelen, een tuig van een driemastschip, van eene middelmatige grootte, in een boord, tot op de hoogte der putting-ijzers, worden geplaatst.

Het terrein daartoe zal, op last van den Commissaris-Generaal van oorlog, gepalisadeerd en met eene sluitbare barriere voorzien worden.

Art. 18. Bij de batterij zal gevoegd worden een stuk geschut van 6 pond, en eene caronade van 12 pond, beide op een scheeps rolpaard, staande in geschut-poorten en voor-

Bepalingen op de admissie van jongelingen voor den zeedienst op de artillerie- en genieschool te Delft.

zien van ringbouten en bokshoorns, benevens al het daarbij behoorende handgereedschap, talies, broekings, enz.

Art. 19. De kadets, voor den eigenlijken zeedienst bestemd, zullen voornamelijk worden onderwezen als volgt:

A. In de arithmetica, de algebra en meetkunst, waaronder ook de regtlijnige en spherische trigonometrie begrepen is, de grondbeginsels der hoogere meetkunst, der mechanische en physische wetenschappen.

De spherische astronomie, waarbij tevens het gebruik der hemel- en aardglobe onderwezen wordt, en de toepassing der eerstgenoemde, op de observatiën, welke op zee, aan de onderscheiden hemel-lichten, gedaan worden, wijders ook de mathematische geographie.

B. In het gebruik der instrumenten, tot het meten van hoeken, afstanden en hoogten, van hemelsche en aardsche voorwerpen, het gebruik van den artificiëlen horisont, der chronometers, azimuth en peil-kompassen, en meer andere instrumenten, die den zeeman te pas komen.

C. Na eenige vordering gemaakt te hebben, zullen zij met de theorie der stuurmanskunst beginnen, bestaande voornamelijk in:

1°. De tijdrekening, door den maans ouderdom, en door het verschil van zons en maans regte opklimming;

2°. Het vinden der breedte aan de zon, zoo wel in als buiten den meridiaan;

3°. Het vinden van den waren tijd, en het verbeteren van het horologie, door middel van den zons op- en ondergang, en door eene aangenomen zons hoogte;

4°. Het vinden van de miswijzing der compassen, zoo door kimpeiling als door azimuth van de zon;

5°. De koers in verheid, de gebeterde koersen-verheid, de koppel-koersen naar het plat en naar het rond, en door de driehoek-metingen door de streek tafelen;

6°. Het kaartpassen en bestek zetten in de platte en wassende of ronde kaart, en de gronden, waarop het zamenstel dezer kaarten berust, het gebruik van den zeemans-almanak, het verbeteren der declinatiën voor andere meridianen en uren, het verbeteren der waargenomen hoogten van den invloed der kimduiking, refractie, halve middellijn en paralaxis, de gronden van het zamenstel van de loglijn, en de gissing van den voortgang van het schip door het water, de verbetering van den zons op-

en

en ondergang, van den invloed der refractie, enz. het vinden van de lengte op zee, door middel van den afstand van zon en maan of van eene vaste ster, benevens het vinden der breedte aan de maan, het zamenstel van de octant en sextant.

Bepalingen op de admissie van jongelingen voor den zeedienst op de artillerie- en genie-school te Delft.

D. In de handteekenkunde, in zoo verre die te pas komt bij het karteren en het teekenen van landkenningen.

E. In de wijze hoe het buskruid gemaakt en bewaard en hoe deszelfs kracht beproefd wordt, benevens het maken van ernst-vuurwerken, om te dienen voor nachtseinen op zee, de afmetingen, constructie en benaming van het grof geschut en projectiles, de praktische lessen voor de infanterie- en artillerie-exercitiën, in zoo verre die op des zee-officiers dienst kunnen toegepast worden.

Art. 20. De kadets, welke zich alleen bestemmen voor het korps mariniers, zullen in dezelfde vakken als de kadets voor de infanterie en artillerie, te lande onderwezen worden, met bijvoeging alleen van den dienst der scheeps-artillerie, ook in het bijzonder in den dienst der artillerie bij de zee-expeditiën en bij de attaque en defensie van zeekusten, en voorts zoo als gezegd is in art. 12.

Art. 21. De kadets, welke tot den scheepsbouw worden opgeleid, zullen zich voornamelijk toeleggen op de beoefening der wis- en natuurkundige wetenschappen, zonder dat, ten minste provisioneel, aan de school een bepaald onderrigt in den scheepsbouw zelve gegeven zal worden. Echter zullen aan de school, op last van den Minister voor de Marine, van 's Rijks werven de noodige model-teekeningen, tot den scheepsbouw betrekkelijk, worden gezonden, ten einde de kadets in dit vak van teekenkunst, na volbragten cursus, zoodanig geoefend zijn, dat zij alle de tot den scheepsbouw betrekkelijke voorwerpen kunnen teekenen; terwijl hunne vorderingen niet alleen in de elementaire maar ook in de hoogere wiskundige en physische wetenschappen zoodanig moeten zijn, dat zij alle de werken van de onderscheiden natiën, welke over den gemelden bouw handelen, kunnen verstaan.

Op 's lands werven liepen in dit jaar af, te Amsterdam, den 5den October het schip de Wassenaar, voerende 80 stukken geschut; te Rotterdam ten zelfden dage het fregat de Rijn van 44 stukken.

De 81ste verjaring van *van Kinsbergen.*

De 81ste verjaardag van 's lands oudsten zeeheld, den Luitenant-Admiraal *J. H. van Kinsbergen*, werd op den 1sten Mei te Elburg met een openbaar feest gevierd. Bij het aanbreken van den dag werden de vlaggen niet slechts opgeheven op de gebouwen van het instituut van algemeen onderwijs, waarvan hij beschermer was, maar wapperden dezelve ook op de poorten en van de schepen, die ter reede en in de haven lagen. De kweekelingen van het instituut trokken, onder opzigt hunner onderwijzers en vergezeld van Curatoren, ter stede uit naar de buitenplaats den Zwaluwenburg, in de gemeente Oldebroek, alwaar zij ontbeten, zich met gezang en muzijk vermaakten, en in wandelingen verlustigden; des namiddags terug gekeerd, woonden zij het afloopen bij van het eerste te Elburg gebouwde veerschip, zijnde ook de regering der stad daarbij aanwezig. Hetzelve was een pavilljoenschip, hetwelk de Luitenant-Admiraal wel naar zijnen naam had willen laten noemen, ten einde andere veerschippers aan te sporen, om hunne schepen tot gemak der reizigers in denzelfden smaak te laten bouwen. Des avonds was het instituut fraai verlicht, terwijl muzijk en dans tot laat voortduurden, en dit feest eindigde met den hartelijken en eenstemmigen uitroep: „ lang leve de edele grijsaard! leve de Admiraal *van Kinsbergen!*"

Wegens de besluiten vóor en de werkzaamheden van de Justitie en Politie over dezen jare meenen wij het volgende, als belangrijk voor de kennis van derzelver inrigtingen en voor de geschiedenis van dezen tijd, te moeten opteekenen.

Besluit volgens hetwelk het kanton Bouillon

Z. M. in aanmerking nemende, dat het hervormen van het voormalig Souverein Hof van Bouillon tot eene regtbank van eersten aanleg, tot vele inconveniënten zoude aanleiding geven, en als des te minder noodzaaklijk en voegzaam

kon worden geacht, vermits bijna alle de personen, die hetzelve op eene wettige wijze hadden uitgemaakt, overleden of op een vreemd territoir woonachtig waren; en dat het dien ten gevolge noodzakelijk was alle dubiëteiten, waartoe een vroeger, nog niet tot stand gebragt, ontwerp mogt kunnen aanleiding geven, uit den weg te nemen; — en dat ook het kanton Bouillon nog onder geen arrondisfement eener burgerlijke regtbank was gerangschikt, hetwelk behoorde te geschieden, vermits de gewezene hoofdplaats van het arrondisfement en den zetel der regtbank niet tot het grondgebied van dit koningrijk behoort; — besloot op den 14den Januarij provisioneel, op voordragt van den Minister van Justitie, den Raad van State gehoord: „het kanton van Bouillon, geresforteerd hebbende onder de regtbank van Sedan, te brengen onder het arrondisfement van St. Hubert en de regtbank van eersten aanleg aldaar; — doch dat het kanton van Palizeux, tot de definitive organisatie der regterlijke magt, zou blijven behooren tot het arrondisfement van Neufchateau."

onder de regtbank van eersten aanleg in het arrondissement St. Hubert zal ressorteren. (Staatsbl. no. 8.)

Tevens willende regelen en bepalen, tot welke arrondisfementen en kantons de afgestane landen justitiëel zullen behooren, tot tijd en wijle des wege bij de organisatie der regterlijke instellingen definitivelijk zal zijn voorzien, besloot Z. M. ten zelfden dage, op voordragt van den Minister van Justitie, dat de navolgende kantons zouden terug keeren tot de arrondisfementen, waartoe dezelve vóór het vredes traktaat van 31 Mei 1814 hadden behoord; als het kanton Doar tot het arrondisfement van Bergen in Henegouwen; de kantons Merbes le Chateau, Beaumont en Chimay tot het arrondisfement van Charleroi; de kantons Walcourt, Florennes en Beauraing tot het arrondisfement van Dinant; en eindelijk het kanton Gedinne tot het arrondisfement van St Hubert; — dat de kantons Couvin, waaronder Marienburg behoort, en Philippeville aan het arrondisfement van Dinant zullen worden toegevoegd; — dat de

Bepaling der arrondisfementen en kantons, uit welke de districten, onlangs in het Rijk ingelijfd, justitieel zullen behooren. (Staatsbl. no. 7.)

gemeenten van Bosfu-lez-Walcourt, Raulies, Vergnies, Erpion en Barbanfon, behoord hebbende tot het Franfche kanton Avesnes, gebragt werden onder het vredegeregt van Beaumont, arrondisfement Charleroi. — De gemeenten van Doiches, Foiches, Grinnée, Mattaigne la petite Mozée, Niverlée, Romrée, Treignes en Vaucelles, behoord hebbende tot het Franfche kanton van Givet, werden aan het vredegeregt van Philippeville, arrondisfement Dinant, toegevoegd. — De gemeenten van Mesnel en Oignies, behoord hebbende tot het Franfche kanton Fumay, zouden een gedeelte uitmaken van het vredegeregt van Couvin, arrondisfement Dinant.

Befluit waarbij het kanton Viel-Salm, onder de regtbank van eerften aanleg te Neufchateau, en de gemeenten Velden en Aersfen, onder het vredegeregt van Venlo zullen behooren. (Staatsbl. no. 9.)

Nog werd door Z. M. uit aanmerking, dat eenige kantons, die onder het Fransch beftuur één arrondisfement uitmaakten, en gemeenten, die in denzelfden tijd onder één vredegeregt vereenigd waren, door de traktaten te Weenen gefloten, gedeeltelijk aan het koningrijk der Nederlanden toegevoegd en gedeeltelijk onder Pruisfifche heerfchappij gekomen zijn, — en opdat deze fplitfing geene belemmering in den dienst der juftitie te weeg bragt, op den 14 Januarij, op voordragt van den Minister van Juftitie, den Raad van State gehoord, befloten: „ dat het kanton Viel-Salm, te voren onder de regtbank van Malmedy hebbende geresforteerd, gebragt werd onder het regtsgebied van de regtbank van eerften aanleg te Neufchateau, welke insgelijks zal kennis nemen van alle, zoo civiele als correctionele zaken, die omtrent ingezetenen van dat kanton, te Malmedy zijn aanhangig geweest, mitsgaders van de zoodanige die betrekkelijk zijn tot goederen, binnen het voorfz. kanton gelegen; — als mede dat het vredegeregt van het kanton van Venlo zich mede zal uitftrekken over de gemeenten van Velden en Aersfen, aan den regteroever van de Maze gelegen, en te voren tot het aan Pruisfen gecedeerd vredegeregt van Gelder hebbende behoord."

Eindelijk befloot Z. M. op denzelfden 14den Januarij, op voordragt van den Minister van Ju-

stitie, den Raad van State gehoord, bij herziening van Hoogstdeszelfs besluit van 19 Julij 1815: „ dat aan de regtbank van eersten aanleg te Luik zouden worden toegevoegd één regter ter instructie, één regter, mitsgaders één substituut-officier, welke, benevens de toenmalige leden van dezelve regtbank, de derde kamer zouden uitmaken, die door den regter ter instructie zou worden gepresideerd, en, tot zoo lange de oude zaken bij de regtbank Malmedy zijnde aanhangig geweest, niet voor het grootste gedeelte zouden zijn afgedaan, zich meer bepaaldelijk zou bezig houden met de kennisneming der gedingen over de kantons van Stavelot, Spa, Verviers, Limburg en Aubel, tot het arrondissement van Malmedy hebbende behoord." Besluit over de toevoeging eener derde kamer aan de regtbank van eersten aanleg te Luik. (Staatsbl. no. 10.)

Op voordragt van den Minister van Justitie en het advies van den Raad van State gehoord, verklaarde Z. M. bij besluit van den 4den Februarij: „ dat het beginsel der Fransche wetgeving, volgens hetwelk de administratieve beambten, ter zake van misdrijven in hunne betrekkingen begaan, niet in regten mogen worden vervolgd, dan uit kracht eener decisie van den Staatsraad of andere politieke autoriteit, door en sedert de aanneming der grondwet opgehouden heeft toepasselijk of verbindende te zijn; en werd bij dit besluit tevens, voor zoo veel des noods ingetrokken en buiten effect gesteld het besluit van 22 September 1814." Ingetrokken het besluit van 22 Sept. 1814. (Staatsbl. no. 11.)

Het besluit van 11 December 1813 voor de noordelijke provinciën, mitsgaders de besluiten van 9 September en 29 November 1814 voor de zuidelijke provinciën herziende, waarbij respectivelijk is bepaald, dat de vonnissen, gewijsden en regterlijke uitspraken, door Fransche autoriteiten gewezen, gedurende het tijdvak dat bovengemelde landen aan het Fransche bestuur zijn onderworpen geweest, mitsgaders de notariële akten, in Frankrijk gedurende dat tijdvak gepasseerd, tegen de onderdanen van dit Rijk alleen executabel zullen zijn, voor zoo verre dezelve respec-

Bepalingen bij het ter executie leggen van vonnissen of akten in Frankrijk uitgesproken of verleden voor dat de Ned. Prov. opgehouden hadden een deel van hetzelve uit te maken. (Staatsbl. no. 15.)

tivelijk van vroeger dagteekeningen zijn dan 21 November 1813 en 21 Januarij 1814 respectivelijk; — en in aanmerking nemende in de eerste plaats, dat ook eene soortgelijke bepaling behoorde gemaakt te worden opzigtelijk de landen, die bij het vredestraktaat van 20 November 1815 aan het Koningrijk zijn afgestaan, en, in de tweede plaats, dat het in het algemeen noodzakelijk en belangrijk was, dat de form werd vastgesteld, volgens welke zoodanige vonnissen, uitspraken of notariële akten aan het hoofd hebbende het formulier van executorie, bevorens ten tijde van het vernietigde Fransche Gouvernement of ook later aldaar gebruikelijk, hier te lande zouden kunnen worden ter executie gelegd, — heeft Z. M. op voordragt van den Minister van Justitie en den Raad van State gehoord, op den 20sten Februarij besloten:

Art. 1. Geene gewijsden, vonnissen en decisiën van het hof van cassatie te *Parijs*, van de onderscheidene Fransche geregtshoven, regtbanken en regters, van den Franschen staatsraad, of van eenige andere in den omvang van het Fransche gebied wettelijk bevoegde autoriteiten, tegen Onze onderdanen gewezen, gedurende het tijdvak dat onze landen aan het Fransche bestuur onderworpen zijn geweest, gelijk mede geene notariële akten, gedurende dat tijdvak in Frankrijk gepasseerd en met het formulier van executorie, bevorens of thans in Frankrijk gebruikelijk, voorzien, zullen tegen Onze onderdanen kunnen worden ter executie gelegd, ten zij dezelve zijn uitgesproken, gewezen en gepasseerd ten opzigte der inwoners der voormalige Vereenigde Nederlanden, vóór of uiterlijk op den 21sten November 1813, ten opzigte van die van het voormalig Belgiën, vóór of uiterlijk op den 31sten Januarij 1814, en eindelijk ten opzigte van de inwoners der landen, welke, ten gevolge het vredes-traktaat van den 20sten November ll. met Ons Koningrijk zijn vereenigd, vóór of uiterlijk op den 15den December 1815, en alleen met in acht neming der navolgende bepalingen.

2. Ten einde gewijsden, vonnissen, decisiën of notariële akten, welke vóór dato van den bij het vorig artikel gestelden termijn en gedurende het Fransche bestuur,

zelfs binnen Ons Rijk onder het voormalige Fransche executoire formulier zijn uitgesproken of gepasseerd, voortaan ter executie te kunnen leggen, zal de zoodanige der partijen, die daarin belang stelt, dezelve vooraf behooren aan te bieden aan den President van de regtbank van het arrondissement, waaronder hij of wel zijne wederpartij woonachtig is, ten einde zoodanig vonnis, gewijsde of akte, door gem. President worde executoir verklaard.

3. De Presidenten zullen zich in de merites der zaken, waartoe de voorsz. aan hen aangebodene vonnissen, gewijsden, of akten betrekkelijk zijn, niet mogen inlaten, en alleen onderzoeken van welke dagteekening dezelve zijn voorzien; te dien effecte, dat, bijaldien zij bevinden dat dezelve stukken zijn gegeven of gepasseerd binnen het tijdperk bij art. 1 hierboven breeder omschreven, zij dezelve, zonder kosten en zonder verhoor van de partij, zullen geldig verklaren, door daarop aan te teekenen: *Zij deze akte, decisie, gewijsde of vonnis, gewezen of gepasseerd te . . . . op den . . . . executabel in naam des Konings.*

Besluit omtrent de behandeling der aanzoeken tot ontslag of conversie van fideicommissaire verbanden. (Staatsbl. no. 21.)

Z. M. in aanmerking nemende, dat veelvuldige verzoeken tot ontslag of conversie van fideicommissaire verbanden werden gedaan, en ten opzigte der behandeling van soortgelijke verzoekschriften, in het onderzoek naar het gewigt, mitsgaders de gegrondheid of ongegrondheid der motiven, provisioneel eenen bepaalden regel willende vaststellen, heeft, op voordragt van den Minister van Justitie en den Raad van State gehoord, bij besluit van den 13den Maart, vastgesteld de volgende artikelen.

Art. 1. Alle verzoeken om ontslag van fidei-commis zullen op zegel, en door de verzoekers, mitsgaders eenen bij de Hooge Geregtshoven geadmitteerden praktizijn geteekend, aan Ons worden ingeleverd, en door Ons aan Onzen Minister van Justitie, ten fine van consideratiën en advies, worden gerenvoijeerd.

2. De verzoekschriften om ontslag van fidei-commis zullen moeten inhouden de gronden waarop het verzoek is gefundeerd, mitsgaders eene deugdelijke en opregte opgave van de personen, die daarbij zijn geïnteresseerd, en bijvoeging of er minderjarigen zijn, die eenig belang

Besluit omtrent de behandeling der aanzoeken tot ontslag of conversie van fidei-commissaire verbanden. (Staatsbl. no. 21.)

bij het toestaan of weigeren van het verzochte ontslag van fidei-commis hebben; en zal daarbij tevens worden overgelegd het testament of akte van uitersten wil, waaruit het fidei-commis is voortspruitende, en zoodanige andere bescheiden, als de verzoeker zal dienstig oordeelen.

3. Onze Minister van Justitie zal alle de stukken, ten spoedigste, ten fine van onderzoek, consideratiën en advies, renvoijeren aan den Eersten President van het Hoog Geregtshof, onder welks ressort het sterfhuis van den testateur of testatrice, die het fidei-commis heeft geïntroduceerd, is gevallen, en bijaldien zulks buiten 's lands plaats heeft, als dan van zoodanig Hoog Geregtshof als waaronder de verzoeker ressorteert. — De Eerste President zal de stukken doen toekomen aan eene der civiele kamers van het Hof, welke de gepresenteerde rekweste en bijlagen wederom zal stellen in handen van twee Raden-Commissarissen, uit haar midden door den President der kamer te benoemen.

4. Indien het aan de voorzeide kamer of aan de Raden-Commissarissen, dadelijk uit de middelen en positiven van het rekwest mogte blijken, dat minderjarigen bij het toestaan of weigeren van het verzoek zijn geïnteresseerd, zal of zullen dezelve de stukken stellen in handen van den officier van de regtbank of regtbanken van de plaats of plaatsen, alwaar de minderjarigen gedomicilieerd zijn, ten einde door den familieraad, in het bijzijn van den voogd, of deze ten minste behoorlijk opgeroepen, nopens het gedaan verzoek een advies worde uitgebragt, welk advies door den officier, benevens zijne consideratiën, aan voorzeide kamer of Raden-Commissarissen zal worden overgezonden.

Indien Raden-Commissarissen op de natemeldene comparitie eerst mogten ontwaren, dat minderjarigen bij het verzoek zijn geïnteresseerd, zullen dezelve de zaak statteren, en van ambtswege het houden van den familieraad, overeenkomstig hetgeen hier boven bepaald is, bevelen.

5. Na het inkomen van de deliberatie van den familieraad en het advies van den officier bij de regtbank, of bijaldien geene minderjarigen bij het verzoek mogten zijn geïnteresseerd, zullen Raden-Commissarissen dadelijk na hunne benoeming eenen dag bepalen, waarop de supplianten nevens de belanghebbenden, mitsgaders de administrateur of administrateuren van het fidei-commissair fonds, zullen worden gehoord en bepaaldelijk de naaste

omtrent het point, of, behalve de suppllanten en de belanghebbenden door deze ingevolge art. 2. van het tegenwoordig besluit opgegeven, er nog andere personen bestaan, die bij het verzoek zijn geïnteresseerd.

Besluit omtrent de behandeling der aanzoeken tot ontslag of conversie van fidei-commissaire verbanden. (Staatsbl. no. 21.)

Deze ordonnantie van Raden-Commissarissen, bepalende den dag der comparitie, zal, met en benevens opgave der twee Raden-Commissarissen, die te dien fine, ingevolge art. 3. van dit besluit, zullen zijn benoemd, tijdig en behoorlijk aan alle de belanghebbenden, en, voor zoo verre minderjarigen betreft, aan derzelver voogden, worden geïnsinueerd, met oproeping tegen den dag door Raden-Commissarissen tot het houden van de comparitie bepaald.

6. Ten dage dienende, zullen de belanghebbenden, welke zullen opkomen, mitsgaders de verzoeker zelve door Raden-Commissarissen worden gehoord, en zulks in tegenwoordigheid van den Advokaat-Generaal of substituut, waarnemende de functiën van het openbaar ministerie, edoch het laatste alleen ingeval minderjarigen bij het verzoek zijn geïnteresseerd.

7. Raden-Commissarissen zullen de bevoegdheid hebben, om, indien zij zulks noodig oordeelen, de comparitie tot eenen naderen dag te continuëren, hetwelk zal moeten plaats hebben, wanneer aan dezelve niet behoorlijk zal zijn gebleken dat het appointement van comparitie aan alle de belanghebbenden, volgens art. 5. van het tegenwoordig besluit, is geïnsinueerd geweest, in welk geval de verzoeker zal moeten zorgen dat zulks als nog geschiede en de nader bepaalde dag aan de geïnteresseerden kennelijk worde.

8. Partijen, mitsgaders het openbaar ministerie, bijaldien minderjarigen bij het gedaan verzoek om ontslag van fidei-commis mogten belang hebben, zijnde gehoord, zullen Raden-Commissarissen aan de kamer rapport doen, in het laatste geval in presentie van het openbaar ministerie, hetwelk daarop in de vergadering deszelfs advies schriftelijk zal uitbrengen; en zal de kamer vervolgens alle stukken, benevens hare consideratiën en advies, mitsgaders dat van het openbaar ministerie, hetwelk mogte zijn uitgebragt, door den eersten President van het Hof, aan Onzen Minister van Justitie doen toekomen.

9. De Hooge Geregtshoven zullen, bij het doen van onderzoek naar de merites van het verzoekschrift, zorgvuldig moeten acht slaan, of de verbanden, wier ontslag verzocht wordt, zijn fidei-commissair, dan wel onder de vruchtgebruiken moeten worden gerangschikt, en voorts

Besluit omtrent de behandeling der aanzoeken tot ontslag of conversie van fideicommissaire verbanden. (Staatsbl. no. 21.)

of de fidei-commissen, wier ontslag het onderwerp van hunne adviesen uitmaken, ook kunnen gerekend worden tot de klasse der zulken te behooren, die in de termen van art. 155 van het decreet van 4 Julij 1811, bij dat van 24 Januarij 1812, op de Hollandsche departementen toepasselijk gemaakt, vallende, bij regterlijk vonnis kunnen worden vervallen verklaard, in welk laatste geval zij zullen moeten adviseren om partijen te renvoijeren aan de ordinaris justitie.

10. Alle verzoeken om conversie van met den band van fidei-commis belaste goederen, zullen op dezelfde wijze, als hiervoren is vermeld, worden ingeleverd, onderzocht, behandeld en afgedaan, met dien verstande, dat het onderzoek naar de merites van zoodanige verzochte conversie zich zal uitstrekken, zoo wel omtrent derzelver nut of noodzakelijkheid als omtrent de *zekerheid* en de gelijke *waarde* van de goederen die aan de met fidei-commis bezwaard worden gesubstitueerd; te welken einde de kamer van het Hoog Geregtshof met de zaak bemoeid, of Commissarissen uit dezelve, het vermogen zullen hebben om van de verzoekers de productie te vorderen van de *waardering*, zoo wel der belaste goederen, als der zulken, die in plaatse derzelve worden aangeboden, des noods op te maken door deskundigen, bij Commissarissen uit den Hove benoemd, en door dezelve, of eene daartoe gecommitteerde Regtbank of Vrederegter, beëedigd.

11. Onze Minister van Justitie zal, na het inkomen der stukken van het Hoog Geregtshof, Ons alle dezelve nevens zijne consideratiën aanbieden, ten einde door Ons, den Raad van State gehoord, zoodanig op het gedaan verzoek om ontslag of conversie van fidei-commis, zal kunnen worden gedisponeerd, als Wij zullen vermeenen te behooren.

Wet ter bepaling der formaliteiten bij den verkoop van vaste goederen, waarbij minderjarigen zijn geïntres-

Z. M. in overweging hebbende genomen den omvang en strekking der bepalingen en formaliteiten bij de nog in vigueur zijnde wetten voorgeschreven, met betrekking tot den publieken verkoop van onroerende goederen, geheel of ten deele aan minderjarigen of geïnterdiceerden toebehoorende, of rakende boedels onder beneficie van inventaris aanvaard, of vakante nalatenschappen, of eindelijk boedels, die uit hoofde van faillisse-

ment door *syndici* worden geadministreerd; — en overwegende, dat de observantie van die formaliteiten zoo wel vertraging in de liquidatie der boedels, als het maken van nuttelooze onkosten veroorzaakt; — en willende door het daarstellen eener algemeene wet aan alle onderdanen, die zich in het geval bevinden, het effect doen genieten der te voren bijzonder toegestane dispensatiën, en tevens voor de belangen der minderjarigen en verdere bij zoodanige publieke veiling van onroerende goederen geconcerneerde personen en boedels zorgvuldig waken, heeft op den 12den Junij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, goedgevonden en verstaan (1):

feerd, of die behoorende zijn tot boedels, aanvaard onder beneficie van inventaris. enz. (Staatsbl. no. 96.)

Art. 1. Alle de bepalingen en formaliteiten, bij de thans nog in vigueur zijnde wetten voorgeschreven, met betrekking tot den publieken verkoop van onroerende goederen, toebehoorende, het zij voor het geheel of slechts voor een gedeelte, aan minderjarigen of die daarmede zijn gelijk gesteld, of wel gevonden wordende in boedels, die, uit hoofde van faillissement, door *syndics*, ten meesten voordeele der gezamenlijke crediteuren, tot liquiditeit worden gebragt, worden bij deze afgeschaft, zullende voortaan, ten aanzien dezer verkoopingen, de bepalingen, in de volgende artikels vermeld, moeten worden in acht genomen.

Art. 2. *Eerstelijk:* met betrekking tot onroerende goederen, aan minderjarigen of die daarmede zijn gelijk gesteld, geheel of gedeeltelijk in eigendom toebehoorende:

§. 1. De voogden, welke de verkooping van onroerende goederen, aan hunne pupillen of aan geïnterdiceerden, het zij geheel of ten deele in eigendom toebehoorende, voor derzelver belang noodzakelijk oordeelen, zullen gehouden zijn de autorisatie tot den publieken verkoop te vragen aan den familieraad, zamengesteld zoo als bij de wetten is bepaald.

§. 2. De autorisatie door den familieraad verleend zijnde, zal dezelve bij rekweste ter homologatie of *bevestiging* moeten worden ingediend aan de regtbank van eersten aanleg, welke daarop, na verhoor van den offi-

(1) Zie boven St. I. bl. 143 en 144.

Wet ter bepaling der formaliteiten, bij den verkoop van vaste goederen, waarbij minderjarigen zijn geïnteresseerd, of die behoorende zijn tot boedels, aanvaard onder beneficie van inventaris. enz. (Staatsbl. no. 26.)

cier, zal beslissen, en ingevalle de homologatie wordt verleend, tevens een notaris zal benoemen, voor wien de publieke verkoop zal worden gehouden.

§ 3. Wanneer de onroerende goederen, zoo wel aan meerderjarigen als aan minderjarigen, of die daarmede gelijk staan, in eigendom toebehooren, en de meerderjarigen verlangen tot den publieken verkoop over te gaan, zullen dezelve het vermogen hebben om (zonder voorafgaande autorisatie van den familieraad) zich bij rekweste te adresseren aan de regtbank van eersten aanleg, ten einde autorisatie tot dien verkoop te erlangen, welke regtbank, na de voogden der minderjarige of geïnterdiceerde mede-geïntresseerden in hun belang en den officier in zijne conclusiën gehoord te hebben, op het gedaan verzoek zal disponeren; en het verzoek toestaande, tevens een Notaris zal benoemen, voor wien de publieke verkooping zal worden gehouden.

§. 4. De publieke verkooping zal vervolgens in beide gevallen, sub §. 2 en 3. vermeld, door den benoemden notaris, in tegenwoordigheid van de voogden en toeziende voogden, en ten overstaan van den vrederegter van het kanton, alwaar de boedel is gevallen, gehouden worden.

Art. 3. *Ten tweede:* met betrekking tot onroerende goederen, gevonden wordende in boedels, die onder beneficie van inventaris zijn aanvaard, of in vakante nalatenschappen:

§. 1. De erfgenamen of curateuren respectivelijk zullen gehouden zijn de autorisatie tot den publieken verkoop te vragen aan de regtbank van eersten aanleg; over het arrondissement, alwaar de boedel of de nalatenschap is gevallen; welke daarop, na verhoor van den officier, zal beslissen, en, ingevalle de autorisatie wordt verleend, tevens eenen notaris zal benoemen, voor wien de publieke verkoop zal worden gehouden.

§. 2. De publieke verkoop zal vervolgens door den benoemden notaris worden gehouden, ten overstaan van den vrederegter van het kanton, alwaar de boedel is gevallen.

Art. 4. *Ten derde:* met betrekking tot de onroerende goederen, gevonden wordende in boedels die in staat van failliisement zijn verklaard:

§. 1. De *syndics* van zoodanige boedels zullen verpligt zijn, alvorens tot den publieken verkoop van voorschreven onroerende goederen over te gaan, daartoe te verzoeken autorisatie van den regter-commissaris, die door

de regtbank van koophandel of door de regtbank van eerst en aanleg (als de regtbank van koophandel vervangende) zal zijn benoemd, welke op zoodanig verzoek zal disponeren, en in gevalle de autorisatie wordt verleend, tevens eenen notaris zal benoemen, voor wien de publieke verkoop zal worden gehouden.

Wet ter bepaling der formaliteiten, bij den verkoop van vaste goederen, waarbij minderjarigen zijn geïntresseerd, of die behoorende zijn tot boedels, aanvaard onder beneficie van inventaris enz. (Staatsbl. no. 26.)

§. 2. De publieke verkoop zal vervolgens door den benoemden notaris worden gehouden, ten overstaan van den vrederegter van het kanton, alwaar de boedel is gevallen.

Art. 5. Indien echter de belangen van de minderjarige, geïnterdiceerde, beneficiaire erfgenamen, vakante boedels of gefailleerde masses mogten vereischen, dat de onroerende goederen, of een gedeelte daarvan, op een of meerder plaatsen verkocht werden, gelegen buiten het kanton alwaar de boedel gevallen of de massa failliet verklaard is, zal daarvan, in het eerste geval, bij de deliberatie van den familieraad en de daarop te volgene homologatie van de regtbank, en in de laatste gevallen, bij de dispositie van de voorsz regtbank, of van den regter-commissaris in den gefailleerden boedel, moeten melding worden gemaakt, en zal alsdan de gezegde regtbank of regter-commissaris moeten delegeren den vrederegter, ten overstaan van welken de verkoop zal moeten gehouden worden.

Art. 6. De vrederegters en hunne griffiers zullen voor hunne adsistentie bij de veiling genieten eene vakatie voor ieder perceel hetwelk geveild wordt, zonder meer, naar het tarief voor verzegelingen en ontzegelingen bepaald: indien echter uit een en denzelfden boedel meer dan vijf perceelen mogten worden geveild, zullen de vrederegters en griffiers slechts eene halve vakatie genieten voor elk perceel, het getal van vijf te boven gaande.

Art. 7. De vrederegters zullen toezien, dat bij zoodanige verkoopingen van onroerende goederen niets geschiede ter prejudicie van de belangen der minderjarige geïnterdiceerde, beneficiaire erfgenamen, vakante boedels of de masses van gefailleerden, en verpligt zijn, wanneer zij iets van dien aard mogten ontwaren, den voortgang der verkooping te surcheren, na alvorens naar den aard der verkoopingen de voogden en toeziende voogden, of beneficiaire erfgenamen of de curateuren der vakante boedels, of eindelijk de *syndics* der gefailleerde masses te hebben gehoord en deswege onderhouden; doende vervolgens, indien de verkoop minderjarige, geïnterdiceerde, beneficiaire erfgenamen of vakante boedels betreft, van

Wet ter bepaling der formaliteiten bij den verkoop van vaste goederen, waarbij minderjarigen zijn geïntresseerd, of die behoorende zijn tot boedels, aanvaard onder benefície van inventaris. enz. (Staatsbl. no. 26.)

hun verdigte schriftelijk rapport aan de regtbank, of zoo dezelve gefailleerde boedels aangaat, aan den regter-commissaris, die de autorisatie heeft verleend, ten einde door de regtbank of den regter-commissaris nader, naar bevind van zaken, moge worden gedisponeerd.

Art. 8. De verkoop van onroerende goederen, zal overigens in alle de voorschreven gevallen geschieden, naar hetgeen daaromtrent bij ordinaire publieke verkoopingen van onroerende goederen gebruikelijk is.

Art. 9. Insgelijks worden alle de bepalingen en formaliteiten, bij de thans nog in vigueur zijnde wetten voorgeschreven, met betrekking tot de scheiding en *verdeeling* van boedels, waarin minderjarigen of geïnterdiceerden als deelgenooten zijn geïntresseerd, bij deze afgeschaft, *en van date dezer af aan gehouden voor vervallen:* zullende voortaan de *scheidingen en verdeelingen van zoodanige boedels* worden gedaan en gepasseerd voor notaris en getuigen, ten overstaan van den vrederegter van het kanton, alwaar de boedel is gevallen, mitsgaders in tegenwoordigheid van de voogden, speciale en toeziende voogden der minderjarigen of geëmancipeerde minderjarigen met hunne curators geadsisteerd, ofte wel, in plaatse van den geëmancipeerden, een daartoe bij speciale procuratie gemagtigde persoon.

De vrederegter zal speciaal belast zijn met de zorg om toe te zien, dat de kavels behoorlijk worden geformeerd, en in het generaal dat de belangen der minderjarigen bij zoodanige boedelscheidingen naar behooren worden in acht genomen.

Wanneer de meerderjarige deelgenooten en de voogden der minderjarigen, of wel de laatsten onderling, aangaande de formatie der kavels niet overeenstemmen, of ook wanneer de vrederegter zelve zulks voor de belangen der minderjarigen raadzaam zal oordeelen, zal bij één of meer experten benoemen en beëedigen, om de voorzeide kavels te formeren: zullende de geformeerde kavels ten zijnen overstaan aan alle de deelgenooten, bij onderlinge schikking of bij loting, toegevoegd, en daarvan in de notariële akte van scheiding en verdeeling melding gemaakt worden.

De vrederegters en hunne griffiers zullen voor hunne werkzaamheden en vakatiën in deze genieten een gelijk salaris als aan die ambtenaren voor hunne vakatie bij het doen van verzegelingen is toegelegd, zonder meer.

Z. M. in overweging genomen hebbende, dat

eenige twistgedingen over eigendom of daaruit voortspruitende regten, over schuldvordering of burgerlijke regten, die volgens de bepalingen der grondwet tot de kennisneming der regterlijke magt behooren, volgens de Fransche wetten aan het onderzoek en de uitspraak van administrative autoriteiten waren verbleven, en dat, omtrent de wijze van overbrenging en afdoening derzelve bij de regtbanken, eenige bepalingen dienden gemaakt — en voorts eenige voorloopige voorziening dienende daargesteld te worden, omtrent de competentie over zoodanige der genoemde zaken, welke volgens artikel 179 der grondwet, bij den Hoogen Raad behooren te worden afgedaan, — heeft, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, op den 16den Junij goedgevonden en verstaan (1):

Bepaling der wijze, op welke bij de regtbanken zullen worden overgebragt en afgedaan de bij de administratieve autoriteiten aanhangige twistgedingen. (Staatsbl. no. 27.)

Art. 1. Alle zoogenaamde conflicten van attributiën, welke in twistgedingen over eigendom, schuldvordering of burgerlijke regten, door administratieve autoriteiten, volgens de bepalingen der Fransche wetten, zijn opgeworpen, en omtrent welke nog geen uitspraak gedaan is, worden, voor zoo veel des noods, vervallen verklaard.

2. Alle zoodanige der genoemde twistgedingen, welke tegenwoordig voor de Raden van Prefekture of Intendance aanhangig zijn, en welke, volgens de grondwet, aan de beslissing der regterlijke magt zijn overgelaten, zullen in den staat, waarin dezelve zich bevinden, door een der partijen, bij eene eenvoudige citatie, overgebragt kunnen worden voor den regter van eersten aanleg.

De zaken die niet volkomen geïnstrueerd zijn, zullen verder in geschrifte behandeld worden, bij memoriën, overeenkomstig de bepalingen van het 1ste gedeelte, 2de boek, 6de titel van het wetboek van burgerlijke regtsvordering.

Indien echter zoodanige zaken van de competentie mogten zijn der vredegeregten, zullen dezelve aldaar afgedaan worden, op den voet en wijze bij het voorz. wetboek, voor de vredegeregten, voorgeschreven; zullende wijders van alle de in dit artikel gemelde zaken kunnen worden geappelleerd, hoe gering de waarde van het onderwerp ook zoude mogen zijn.

(1) Zie boven St. I. bl. 144.

Bepaling der wijze, op welke bij de regtbanken zullen worden overgebragt en afgedaan de bij de administratieve autoriteiten aanhangige twistgedingen. (Staatsbl. no. 27.)

3. Zoodanige zaken, waarvan reeds ter eerster instantie uitspraak gedaan, en van welke, volgens de bepalingen der Fransche wetten, beroep op den Staatsraad gedaan is, of als nog zoude kunnen gedaan worden, zullen eveneens door de belanghebbenden kunnen gebragt worden bij een der Hooge Geregtshoven, onder welks resfort de uitspraak ter eerster instantie gedaan is.

4. In afwachting van de opригting van den Hoogen Raad, zullen de bovengenoemde zaken, welke betrekkelijk zijn tot eigendoms-regt of schuldvordering, of burgerlijke regten, en in de termen vallen van artikel 179 der grondwet, en volgens dat artikel voor gemelden Hoogen Raad zouden moeten gebragt worden, onverminderd hetgeen bij artikel 7 der wet van 4 Januarij 1814 in de noordelijke provinciën, omtrent de competentie van het Hoog Geregtshof van Financiën en Zeezaken, provisioneel is vastgesteld, bij het Hoog Geregtshof, onder welks resfort de aanlegger woonachtig, of zoo er meer dan één aanlegger is en dezelve onder verschillende ressorten woonachtig zijn, bij een der Hooge Geregthoven, ter hunner keuze kunnen gebragt worden.

5. Alle schrifturen, memoriën of stukken, tot de hier boven vermelde twistgedingen betrekkelijk, zullen aan de Gouverneurs van de respective provinciën, voor zoo ver die niet onder hun zijn berustende, worden toegezonden, ten einde dezelve aan de belanghebbende partijen tegen reçu worden afgegeven.

Z. M. willende regelen en bepalen tot welke arrondissementen en kantons de landen behooren, bij het Weener traktaat van 31 Mei 1815 door Pruissen afgestaan en op den 1sten Junij 1816 overgegeven en bij het koningrijk der Nederlanden gevoegd; — herziende het 1ste art. van het besluit van 11 Mei 1814, waarbij de gemeente van Westervoort, welke bevorens tot het kanton Zevenaar had behoord, provisioneel gevoegd is geworden bij het kanton Arnhem in de provincie Gelderland; — en willende regelen en bepalen, tot welke arrondissementen en kantons de invoege voorsz. afgestane landstreken justitiëel zullen behooren, tot tijd en wijle deswege bij de organisatie der regterlijke instellingen definitivelijk zal zijn voorzien, en tevens begerende, de noodige verordeningen

vast

vast te stellen, omtrent de geregelde overbrenging van burgerlijke of lijfstraffelijke regtszaken, rakende onderdanen in gemelde landstreken, of derzelver goederen, binnen dit Rijk gelegen; besloot, op voordragt van den Minister van Justitie, den Raad van State gehoord, op den 17den Junij de navolgende artikelen:

Bepaling der arrondisfementen en kantons, tot welke de districten, door Z. M. den Koning van Pruisfen afgestaan en onlangs in het Rijk ingelijfd, justitieel behooren. (Staatsbl. no. 28.)

Art. 1. Alle regterlijke autoriteiten, ambtenaren en beambten, welke tot op het oogenblik van de afkondiging van het tegenwoordig besluit nog in functie mogten zijn gebleven binnen de landen, aan Ons bij het *Weener* traktaat van den 31sten Mei 1815, door *Pruisfen* afgestaan, en bestaande uit de stad en het ambt van *Huisfen*, het ambt *Malburgen*, de stad *Zevenaar*, het ambt *Lijmers* en de heerlijkheid *Wehl*, zullen, van stonden aan, hunne werkzaamheden eindigen en worden bij deze gesupprimeerd.

De bedeeling van het regt zal voortaan in de gemelde landen plaats hebben, overeenkomstig de wetten en verordeningen, en volgens de manier van procederen, in het Koningrijk der *Nederlanden* vigerende, mitsgaders door de regtbanken en vredegeregten in hetzelve bestaande, of ten gevolge dezes ingesteld; en zullen de gemelde wetten en verordeningen dienvolgens ook van stonden aan in de geheele uitgestrektheid dier landen executoir zijn.

2. De plaatsen, welke de voormelde landen uitmaken, bevorens tot de provincie *Gelderland* behoord hebbende, zullen in het justitiële terug keeren tot de arrondisfementen en kantons, waartoe zij te voren gebragt waren, namelijk:

De stad en het ambt *Huisfen*, mitsgaders het ambt *Malburgen*, tot het kanton *Bemmel*, arrondisfement *Tiel*;

De heerlijkheid *Wehl* tot het kanton *'s Heerenberg*, arrondisfement *Zutphen*;

Het kanton *Zevenaar* wordt hersteld, zoo als hetzelve bevorens heeft bestaan, en wordt wederom toegevoegd aan het arrondisfement *Arnhem*, onder hetwelk insgelijks behooren zal de *Kleefsche Waard*; zullende het kanton *Zevenaar* alzoo zijn zamengesteld uit het ambt *Lijmers*, met de stad *Zevenaar*, mitsgaders uit de gemeente *Westervoort*, die, met alteratie van het bepaalde bij artikel 1 van Ons besluit van den 11den Mei 1814, tot hetzelve zal terug keeren, zoodra de door Ons te benoemen

Bepaling der arrondissementen en kantons, tot welke de districten, door Z. M. den Koning van Pruissen afgestaan en onlangs in het Rijk ingelijfd, justitiëel behooren. (Staatsbl. no. 28.)

Vrederegter en Griffier hunne functiën zullen hebben aanvaard

3. Ten gevolge der vorenstaande bepalingen, zullen de geregtelijke documenten der aan Ons afgestane landen, na door de Pruissische autoriteiten aan Onzen commissaris te zijn uitgeleverd, door de respective regtbanken worden overgenomen; te weten: die, herkomende van de stad *Huissen* en den ambte van *Malburgen*, door de regtbank van *Tiel*; die van de stad *Zevenaar*, het ambt de *Lijmers* en de *Kleefsche Waard*, door de regtbank van *Arnhem*, en die der heerlijkheid *Wehl*, door de regtbank van *Zutphen*.

4. Alle civiele zaken, rakende Onze onderdanen in de voorsz. landstreken, of derzelver binnen Ons Rijk gelegen goederen, welke vóór den eersten Julij dezes jaars, het zij ter eerste instantie, het zij in appèl aanhangig waren voor eenige Pruissische hoven, regtbanken, geregten of regters, hoe ook genaamd, zullen door de meest gerede partij, bij eene enkele dagvaarding, die voor de regtbanken van eersten aanleg of voor het Hoog Geregtshof, door een *avenir* van procureur tot procureur zal worden herhaald, kunnen worden overgebragt bij zoodanigen Nederlandschen regter, welke, achtervolgens de in Ons Rijk vigerende wetten en regterlijke instellingen bevoegd is om daarvan, naar gelang van den staat der zaken, ter eerste instantie of bij hooger beroep, kennis te nemen en deswege te vonnissen; zullende de aldus over te brengen zaken, wanneer partijen zulks mogten verkiezen, *in geschrifte* kunnen geïnstrueerd worden, volgens de bepalingen van het wetboek van civiele regtsvordering.

5. De Procureur-Generaal bij het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage* zal zorgen, dat alle criminele en correctionele regtsgedingen tegen eenige Onzer onderdanen in de voormelde landstreken vóór den eersten Junij dezes jaars aangevangen, en waarop nog geen gewijsde of vonnis mogt zijn gevolgd, mitsgaders de zoodanige, die in appèl voor één der Pruissische hoven, regtbanken, geregten of regteren mogten aanhangig zijn, bij den bevoegden Nederlandschen regter in cas crimineel of correctioneel worden overgebragt, voortgezet en afgedaan; autoriserende Wij gemelden Procureur-Generaal, om van de Pruissische autoriteiten over te nemen de gevangenen of gearresteerden in de voormelde landstreken te huis behoorende, tegen welke zoodanige regtsgedingen mogten aanhangig zijn, en om derzelver uitlevering van de ge-

melde autoriteiten te verzoeken, in gevalle hij mogt onderrigt worden, dat er zoodanige zijn die niet aan hem werden overgegeven; mitsgaders om de afgifte te verzoeken van de procesſtukken en verdere zaken of voorwerpen, tot de voorſz regtsgedingen betrekkelijk, en welke zich mogten bevinden in handen der Pruisſiſche officieren of regters, door welke de misdrijven vervolgd of voor welke de zaken aanhangig gemaakt zijn.

Bepaling der arrondisſementen en kantons, tot welke de districten, door Z. M. den Koning van Pruisſen afgeſtaan en onlangs in het Rijk ingelijfd, justitiëel behooren. (Staatsbl. no. 28.)

6. De inſtructie en de afdoening der zaken, bij het vorig artikel vermeld, zal plaats hebben achtervolgens de in Ons Rijk nog gebruikelijke wijze van regtspleging in criminele en correctionele zaken, met dien verſtande, dat bij het beoordeelen der misdaden en misdrijven zal moeten worden acht gegeven op de ſtrafwetten, die, tijdens het plegen van dezelve, in werking waren, en dat op dezelve zullen moeten worden toegepast de ſtraffen, die daarbij waren bedreigd, of zoodanige geringere als bij het in Ons Rijk nog vigerende wetboek van het ſtrafregt mogten zijn vastgeſteld.

7. Alle burgerlijke handelingen, overeenkomsten, testamenten of andere acten, kracht hebbende van uiterſte wil, binnen de voorn. landſtreken gemaakt en aangegaan vóór middernacht van den 1ſten Junij dezes jaars, mitsgaders alle nalatenſchappen en erfenisſen, *ab intestato*, herkomstig van perſonen aldaar vóór dat tijdſtip overleden, en in het algemeen alle zaken, onmiddellijk voortvloeijende uit handelingen of oorzaken, anterieur aan middernacht van voorn. 1ſten Junij, zullen alleen mogen worden beoordeeld en beſlist achtervolgens de voorſchriften en bepalingen van het ſtellige regt, hetwelk wettelijk verbindende is geweest op het tijdſtip waarop die handelingen of overeenkomsten geſloten en aangegaan, en testamenten of andere acten gepasſeerd zijn.

8. De officieren bij de regtbanken van eerſten aanleg in de arrondisſementen, waartoe de voorn. districten en plaatſen zijn terug gebragt, zullen toezien en zorgen, dat aan de, door Ons aan te ſtellen, Burgemeesters of hoofden der plaatſelijke beſturen worden afgegeven de registers, boeken, aanteekeningen, enz. welke, gedurende de Pruisſiſche heerſchappij, door de onderſcheiden bedienaren van den godsdienst zijn gehouden, aangaande de geboorten, huwelijken en ſterfgevallen, die in de voormelde aan Ons afgeſtane landen hebben plaats gehad, ten einde daaruit aan de belanghebbende extracten te kunnen afgeven; zullende de voormelde officieren wijders toezien en zorgen, dat de voorſchriften der wet omtrent den

burgerlijken stand en het houden van registers voor denzelven dadelijk worden in werking gebragt en achtervolgd.

Bepaling op de verzending van brieven, pakjes en papieren in de zuidelijke provinciën.

Bij besluit van den 25sten Julij werd de uitvoering bevolen (in de zuidelijke provinciën) van dat van den 7den Fructidor het IVde jaar, waarbij verboden is het verzenden van brieven, pakjes en papieren, wegende eene kilogramme of twee pond en daar beneden, dagbladen, losse bladen en maandwerken, langs eenen anderen weg dan dien der post, zullende dit besluit de strengste uitvoering erlangen na den 1sten Augustus (1).

Bepalingen omtrent het opmaken, uitvoeren en beteekenen van dwangbevelen, en het uitspreken van verstek tegen achterlijke koopers van gemeente-goederen. (Staatsbl. no. 56.)

Z. M. in aanmerking nemende, dat bij art. 2. van het besluit van 19 Januarij 1815. No 1013, houdende bepalingen omtrent de invordering en betaling der kooppenningen van gemeente-goederen, welke ingevolge de wet van 20 Maart 1813 zijn verkocht geworden, de wijze is voorgeschreven, waarop de dwangbevelen tegen de koopers van zoodanige gemeente-goederen, welke met de betaling zijn achterlijk gebleven, moeten worden opgemaakt, uitgevaardigd en beteekend; en dat voorts bij art. 3. bepaald is, dat de Intendanten, in het geval daarbij uitgedrukt, bij een *arrêté* of *besluit*, de voorsz. koopers van hunnen koop zullen kunnen versteken enz.; — dat, zoo zeer het van den eenen kant Zr. Ms. intentie was, dat de bepalingen, bij gem. besluit vervat, in allen opzigte effect sorteren, van den anderen kant Hoogstdezelve behoorde te zorgen, dat de bemoeijenissen, waarmede bij dat besluit de toenmalige Intendanten zijn belast geworden, thans, na het invoeren en in werking brengen der grondwet, alleen worden uitgeoefend door zoodanige administrative en justitiële autoriteiten, welke, overeenkomstig met de beginselen van de grondwet, daartoe alleen bevoegd en geregtigd zijn, besloot op den 31sten October, als volgt:

(1) Nederl. Staatscour. N°. 179.

Art. 1. De dwangbevelen, bij art. 2. van Ons besluit van den 19den Januarij 1815 vermeld, zullen door de Maires worden opgemaakt, door den Gouverneur der provincie geteekend, en door een' Deurwaarder met de vereischte formaliteiten beteekend worden.

2. Na verloop der 14 dagen, bij art. 3. van het gezegd besluit vermeld, zal ter requisitie van den Maire, de achterlijk gebleven kooper van gemeente-goederen, door de gewone regtbanken, bij eene behoorlijke uitspraak, van zijn regt worden verstoken, en de gemeenten worden hersteld in het bezit der verkochte goederen, en bevoegd zijn tot de vordering der boeten, schaden en interessen, bij dat artikel breeder vermeld.

3. De overige bepalingen van Ons gemeld besluit zullen stiptelijk worden nagekomen.

Bij besluit van den 12den September deed Z. M. de volgende benoemingen: tot President in het Hooge Geregtshof te 's Gravenhage, in plaats van wijlen Mr. *J. E. Reuvens*, Mr. *H. Engelen*, raadsheer in hetzelve hof; — en tot Raadsheeren Mr. *P. Melvill van Carnbée* en Mr. *E. C. Verhuell*, toen Raadsheeren auditeurs. Benoemingen.

De dood van den Heer Mr. *J. E. Reuvens*, door Z. M. naar Brussel gezonden, om de discussiën over de ontwerpen der wetboeken voor het Koningrijk der Nederlanden bij te wonen, was een wezenlijk verlies voor den Staat, zijnde hij een der voornaamste Regtsgeleerden geweest, waarop ons Land roem kan dragen. — Na eene lange beoefening der judiciële praktijk werd hij benoemd tot Raadsheer in het Hof van Holland en ving hij hiermede zijne staatkundige loopbaan aan. In 1798 werd hij Agent van Justitie. Bij het vervallen van dien post door verandering van regeringsvorm, werd hem die van President van het Hoog Geregtshof opgedragen. In 1806 werd hij eerst benoemd tot Lid van den Staatsraad, vervolgens tot President van onderscheiden sectiën in denzelven, en eindelijk tot Minister Vice-President van dat staatsligchaam. In 1810, na de vereeniging van Holland met Frankrijk, keerde hij tot zijne vorige betrekkingen, als eenvoudig Dood en lof van Mr. *J. E. Reuvens*.

Dood en lof van Mr. J. E. Reuvens.

Lid in het Keizerlijk Geregtshof, in 's Hage terug, doch weldra werd hij geroepen als Raadsheer in het hof van cassatie te Parijs. De Heer *Merlin van Douay*, Procureur-Generaal bij dat hof, noemde hem, toen hij hem voorstelde, een der grootste Regtsgeleerden van een land, dat zoo vele groote mannen in dat vak had voortgebragt. Deze lof, door het sieraad der Fransche Regtsgeleerdheid aan den Heer *Reuvens* medegedeeld, werd gestaafd door menigvuldige rapporten, die aan Frankrijk toonden, dat er in het vaderland der *de Groots*, *Bynkershoeken*, *Schultingen* en *Noodts* nog mannen waren, die den roem van grondige regtskennis konden handhaven. — In 1814 naar zijn vaderland terug gekeerd, werd hij dadelijk door Z. M. benoemd tot den post van President van eene der sectiën van het Hoog Geregtshof. — Hij had, in zijne onderscheidene posten, gearbeid aan bijna alle de wetboeken, die er waren vervaardigd. Het strafwetboek voor het koningrijk Holland, was schier geheel alleen door hem gesteld, en verwierf hem de goedkeuring van alle bevoegde beoordeelaars en het Kommandeurs-kruis der Unie. Met groote geestvermogens paarde hij eene ongekreukte braafheid en verlichte vroomheid, die hem deden hoogachten en beminnen van allen, die hem van nabij kenden. — Een droevig ongeval verstak den Staat van dezen man, juist toen dezelve zich de belangrijkste diensten had mogen voorstellen van het werk, door Z. M. aan hem opgedragen. — Men vond hem, in drie en vijftig jarigen ouderdom, even buiten Brussel bij eene brug verongelukt.

Benoemingen.

De Heer *Olivier*, Hoofdambtenaar bij het ministerie van Justitie, werd door Z. M. tot Secretaris van hetzelve departement benoemd.

Op den 29sten October werd door Z. M. de Heer *Saint-Martin* benoemd tot Raadsheer in het Hooge Geregtshof van Luik.

Van de algemeen merkwaardige zaken bij het departement van Justitie voorgevallen, vinden wij

de volgende bijzonderheden voor dit jaar te vermelden.

Regtspleging tegen den uitgever van een dagblad.

Een besluit van Z. M. van 18 April hield, dat, overeenkomstig de bestaande wetten, door den Procureur-Generaal bij het Hoog Geregtshof te Luik regtsvervolgingen werden begonnen tegen den uitgever van het blad *le Mercure des Pays-bas.* Op den 29sten Mei sprak de regtbank van correctionele politie te Luik vonnis uit tegen den Heer *de Ceulmeir*, als zoodanig beschuldigd van lastering uit naam van HH. MM. den Keizer van Rusland, den Koning van Frankrijk en den Koning van Pruisfen. Zonder te letten op de exceptie van niet ontvankelijk, gezocht in de hoedanigheid van de aanklagers, heeft de regtbank verklaard, dat er *laster* gevonden wordt in het geplaatste artikel, getiteld: *la Belle Alliance*, en wel ten opzigte van den Keizer van Rusland en den Koning van Pruisfen. De regtbank heeft voorts de beschuldiging, betreffende den Koning van Frankrijk, in het artikel: *considerations politiques*, ongegrond verklaard; doch, uit hoofde van het eerste punt, den voornoemden uitgever veroordeeld tot eene gevangenis van ééne maand en eene boete van honderd franken. — Deze zaak in appèl gebragt voor het Hooge Geregtshof van Luik, werd eerst bepaald om bepleit te worden tegen den 20sten Junij, daarna tot den 4den en nog eens tot den 12den Julij uitgesteld, en andermaal, uit hoofde der ziekten van den uitgever, verschoven tot den 4den Augustus. Op den 7den deed het hof uitspraak, en verwees den uitgever tot twee maanden gevangenis, eene boete van 500 franken, mitsgaders tot ontzegging zijner burgerlijke regten voor den tijd van vijf jaren en de kosten van het proces. — Dit vonnis voor het Hof van cassatie te Luik betrokken zijnde, heeft hetzelve Hof, na een pleidooi van drie dagen, op den 30sten October, het vonnis van het Geregtshof van appèl bevestigd (1).

(1) Amst. Cour. N°. 108, 131, 170 en 261. Gazette van Braband, N°. 96.

Algemeene jagt op dieven en struikroovers in West-Vlaanderen nabij Dixmuiden.

Sedert langen tijd waren een groot aantal zaken, betrekkelijk aanmerkelijke diefstallen, die in Vlaanderen, met inklimming, braak en zelfs geweld dadigheden tegen sommige personen, waren begaan, zonder gevolg gebleven, dewijl men de daders niet kon ontdekken. Men had wel sterk vermoeden op, ter kwader naam staande, lieden, die in de gemeenten van Clerken, Staden, Zarren, enz. de ommestreken van het bosch van Houthulp of Vrijbosch bewoonden, nabij Dixmuiden in West-Vlaanderen gelegen; doch de agenten van de politie aldaar hadden nooit bij die menschen, waarvoor het geheele kanton bevreesd was, nasporingen durven doen, geschikt om het deel, dat zij aan de diefstallen mogten gehad hebben, aan den dag te doen komen. Eindelijk namen de Gouverneur, de Procureur-crimineel des Konings en de Kapitein-kommandant der marechaussée van de provincie, ingevolge bekomene instructiën, zulke wel overlegde maatregelen, om den goeden uitslag van eene gelijktijdige huiszoeking, in alle de aan het bosch belende woningen, te verzekeren, — doende tot dat einde vijf en twintig man van de marechaussée en omtrent honderd boschwachters bijeen komen, — dat men een en twintig personen kon aanhouden, welke gedeeltelijk door die genen, bij welke zij geweld dadige diefstallen gepleegd hadden, erkend werden, als hebbende aan die misdaden deel genomen. Men werd, voor het overige, zoo van de medewerking der anderen aan de diefstallen zelve als van derzelver medepligtigheid met de voorname hoofden overtuigd, doordien men verscheidene gestolene goederen tot hunnent gevonden had; om welke personen en goederen te beter te doen herkennen, men had gezorgd, dat zij, die sedert eenigen tijd beroofd waren geworden, in de nabijheid van het bosch bijeen waren (1).

Ook had men zich sedert eenigen tijd ontrust wegens de openbare veiligheid in de ommestreken

(1) Nederl. Staatscour. N°. 142.

van Brusfel, en wel voornamelijk naar den kant van het bosch, als hadden er verzamelingen van benden ftruikroovers plaats, welke men voor achtergeblevene hield van de *Garroteurs* en *Chauffeurs* der Franfche legers; doch de marechausfée eene algemeene jagt in de gemeenten en bosfchen, die men vermoedde de fchuilplaatfen van boosdoeners te zijn, in het laatst van Augustus gemaakt hebbende, vond niet meer dan zeven perfonen aan te houden, waarvan er vijf getuigfchriften deden komen van hunne Maires, ten gevolge waarvan zij in vrijheid werden gefteld; de twee overigen, die meer verdacht voorkwamen, werden voor den Procureur des Konings te Brusfel gebragt, die, na hen te hebben ondervraagd, hun ontflag gelastede (1).

Maatregelen tegen onveiligheid nabij Brusfel.

De Gouverneur der provincie van Antwerpen, de Baron *de Keverberg de Kesfel*, werd door Z. M. gemagtigd, om aan de, in de Bagne gevangene, misdadigers bekend te maken, dat het Zr. Ms. voornemen was, op nieuw, het zij vrijlatingen of vermindering van ftraffen aan een groot aantal onder hen toe te ftaan, en dat weldra nieuwe genade aan die veroordeelden gefchonken zou worden; doch dat, daar de Monarch niet weldadig kan noch wil zijn ten nadeele van de algemeene orde, men die genade moet verdienen en aan den Staat een waarborg ftellen, dat men 's Konings edelmoedigheid niet zal misbruiken.

Voortreffelijke inrigting van het gevangenhuis te Antwerpen ter verbetering der opgeflotenen.

Om aan de gevangenen nu de middelen te verfchaffen, van zich die goedheden waardig te maken en in hunne harten de beginfelen van zedelijkheid te doen herleven en aan te kweeken; om hen aan de ledigheid te onttrekken, die de voedfter van misdaden en fnoodheden is, en onder hen eene wettige hoop te onderhouden, die door het vooruitzigt op eene betere toekomst, hunne zielen tot de deugd kan terug brengen, en eindelijk om van de Bagne, een huis van ftraf, een gefticht van zedelijke verbetering te maken, heeft de Gouver-

(1) Nederl. Staatsc. No. 214.

Voortreffelijke inrigting van het gevangenhuis te Antwerpen ter verbetering der opgeslotenen.

neur der provincie een besluit genomen, waarbij hoofdzakelijk het volgende is bepaald.

,, De gevangenen van de Bagne zullen in vier klassen worden verdeeld, volgens de grootte van hunne misdaden en de tegen hen uitgesproken straffen. — Elke klasse zal een bijzondere zaal bewonen en met de overige geene gemeenschap hebben, dan bijaldien dit, bij het verdeelen der werkzaamheden, onvermijdelijk is. — Deze vier zalen zullen voortaan door den naam van de zaal van *straf*, van *berouw*, van *hoop* en van *genade* onderscheiden worden. — Alle de gevangenen zullen ten voordeele van het Gouvernement eenen geregelden arbeid moeten verrigten; echter zal hun een, nader te bepalen, gedeelte van hun werkloon toegestaan en hun daarvan rekening gehouden worden. — Dagelijks zal de Aalmoesenier van de Bagne alle de zalen bezoeken, de gevangenen aanspreken, hun verstand trachten te verlichten, hun hart te verbeteren en tot de deugd terug te brengen. Des Zondags na de mis zal hij voor hun eene, met hunnen toestand passende, redevoering houden. — De gevangenen van alle zalen zullen ten minste eenmaal 's weeks, onder de noodige bedekking, mogen wandelen, en de vrije lucht gedurende twee uren inademen. — Den 1sten Maart en 1sten September van elk jaar zal er eene generale inspectie worden gedaan in alle de zalen, waarbij de Gouverneur in persoon tegenwoordig zal zijn. — Na dezelve zal hij aan 's Konings genade die genen aanbevelen, welke het meest Hoogstdezelfs medelijden verdiend hebben, ten einde hun hunne vrijheid of vermindering van straf te doen verkrijgen (1)."

Bij het ontslag, door Z. M. aan verscheidene gevangenen in het slavenhuis te Antwerpen op den 26sten Maart verleend, bevonden zich in hetzelve een vader met twee zonen. Een der drie kon alleen genade verwerven; de twee anderen moesten nog nieuwe beproevingen ondergaan.

(1) Amst. Cour. No. 123.

Toen de Gouvêrneur die weldaad aan den jongsten zoon, als hebbende zich het best gedragen, wilde toestaan, bad deze denzelven: „zijn vader mogt voor hem gaan; hij wilde in de plaats zijns vaders blijven." Deze gunst hem ontzegd zijnde, verklaarde hij, dat zijne vrijheid hem alzoo tot verwijt en verdriet zou strekken. De Gouverneur, van de zaak naauwkeurig onderrigt, en van de volmagt gebruik makende, hem door 's Konings goedheid overgelaten, stond aan de kinderliefde ook de vrijheid des vaders toe.

De Gouverneur der provincie Henegouwen, de Ridder *Debousies*, had bij eene proclamatie aan de ingezetenen van de provincie, van den 23sten Maart, getracht dezelve tegen de trouwlooze inblazingen te waarschuwen van hen, die den raad gaven, van zich niet aan de wetten van den Staat te onderwerpen, welke de vervulling van de burgerlijke formaliteiten vorderen, om de huwelijken te bewijzen: maar, in zijne verwachting bedrogen zijnde, dat een vijf en dertig jarig bestuur en ondervinding hem bij voorkeur het vertrouwen van zijne onderhorigen hierin zou waardig doen achten, riep de Gouverneur, bij eene tweede proclamatie van 14 Mei, hen op nieuw tot hunnen pligt, onder bedreiging der geheele strengheid der gemelde wetten, indien zij bij hunne ongehoorzaamheid bleven volharden (1). Het arrondissement Oudenaarde in de provincie Oostvlaanderen had eene menigte voorbeelden van die zelfde zorgeloosheid en halstarrigheid opgeleverd, zijnde in hetzelve in den jare 1815 niet minder dan 336 huwelijken voltrokken in de kerk, zonder medewerking van de civiele autoriteiten (2).

Zorg in Henegouwen tegen onwettige huwelijken.

In de maand September had er, uit hoofde van de duurte der granen, eene beweging te Luik plaats, nadat de maat koren aldaar verscheidene schellingen was gestegen. De gemoederen werden verhit, en de gevolgen van den volksoploop had-

Onlusten wegens duurte van granen.

(1) Nederl. Staatsc. No. 123.
(2) Algem. Nederl Staatsc. No. 486.

den, zonder de tusfchenkomst der burgerlijke en militaire autoriteiten, noodlottig kunnen worden.

Te Menen ontstonden in December onlusten, doordien de bewoners der Fransche grenzen aldaar veel brood kwamen opkoopen: doch de waakzaamheid der politie herstelde weldra de rust en orde.

Op den 7den November nam Z. M. een besluit tot daarstelling van maatregelen, zoo ter handhaving der openbare rust en veiligheid, als ter beteugeling der bedelaarij en rondzwerving (1).

Bijzonderheden van regtspleging.

Onder de bijzonderheden, eindelijk, voor de regtspleging dezer dagen, mag geteld worden: de veroordeeling tot een jaar opsluiting van zekeren *J. B. Weyninckx* te Brussel, die in tegenwoordigheid van eene menigte personen, liederen ter eere van *Napoleon* had gezongen; — het vonnis van drie jaar opsluiting en vijftig franken boeten tegen zekeren *Antonius Maricourt*, horlogiemaker te Hooglede, door de correctionele regtbank te Brugge, wegens voorgewende onttoveringen van menschen, beesten en eetwaren, waarvoor hij geschenken ontving of geld ter leen vroeg, zonder aan teruggaaf te denken; — en de verwijzing in eene boete door de correctionele regtbank te Namen van drie graankoopers, die zich veroorloofd hadden op de graanmarkt te komen, bevorens de daartoe gestelde uren; — terwijl het volgend voorval te Mons alle gevoelens van afgrijzen en deernis in zich vereenigde. — Mevrouw *Papillion*, eene welgestelde huismoeder, smeedde het ontwerp om alle hare kinders te gelijk om te brengen. Zij had er drie bij zich aan huis, een op eene kostschool te St. Gishlain, en het jongste op het land bij eene min, terwijl zij van haar zesde kind zwanger ging. Zij had de min belast op een bepaalden dag het jongste te huis te brengen, doch deze had dit geweigerd; op dien zelfden dag had zij den boodschaplooper van St.

(1) Te vinden in het Bijv. tot het Staatsbl. enz. D. III bl. 267–269.

Gishlain eenen vergiftigden koek met eenen brief voor het oudste mede gegeven, met bevel, om er zijne makkers volstrekt niets van te geven; maar de koek bedierf onder weg, en de boodschaplooper, voor de besmetting van andere goederen, die hij bij zich had, vreezende, wierp den koek weg. Des avonds ten 6 uren van dien dag, zijnde den 3den April, verzocht zij haren man, gereed staande om uit te gaan, vroeg te huis te komen, hij zou dan wat nieuws hooren. Om 9 uren verwijderde zij hare dienstmaagd, waarna zij hare drie andere kinders, een jongetje van 4 jaar en twee meisjes, het eene van 8 en het andere van 5 jaar, in eene put wierp, waartegen het oudste kind alleen zich verweerde, zoodat deszelfs geschreeuw bij de buren gehoord werd, doch almede in den put geworpen en daarop door de moeder zelve, daarin springende, gevolgd werd. Een militair, dit bedrijf bij flaauw maanlicht uit de barak gezien hebbende, sprong uit het venster, liet zich bij het touw in de put neder, en bragt er het oudste kind nog levendig uit boven, doch het stierf na eenige minuten. — Men veronderstelde, dat het verlies van haars mans bediening de vrouw met angst voor de toekomst vervuld en de vrees voor gebrek met haar gezin, bij haar zulk eene dolzinnigheid had verwekt.

Bij het departement van den waterstaat en publieke werken werd in de maand Mei bevel gegeven: tot het graven van het kanaal ter uitwatering van de kom der stoommachine, in de haven van het Nieuwe Diep bij den Helder aan te leggen, moetende dit kanaal zich uitstrekken van de stoommachine af, langs het groot magazijn van de marine, tot aan de nieuwe sluis van de handelshaven; — alsmede tot het verbreeden van den grooten weg van Delft naar Maaslandsluis; — terwijl men alreeds werkte aan het herstel der havens, en het onderhoud der vaarten, dijken en wegen met eenen ijver, der zorgen van den Mi- (Het departement van waterstaat en publieke werken.)

nister, aan wien deze belangrijke dienst des lands was aanbevolen, alzins waardig.

Besluit van 13 Februarij, houdende herziening der bestaande verordeningen bij de ontvangst van het barreel-regt in de zuidelijke provinciën. (Alg. Nederl. cour. no. 245.)

Z. M. herzien hebbende de bestaande verordeningen ten opzigte van de ontvangst van het *Barreel-regt* (*droit de barrière*) op de wegen binnen de zuidelijke provinciën, besloot op het rapport van den Minister van den waterstaat en de publieke werken, na gehoord te hebben den Minister van financiën, op den 13den Februarij, het navolgende:

§. 1.

Art. 1. Het barreel-regt, zoo als hetzelve vastgesteld is op de wegen van de zuidelijke provinciën, zal voortgaan aldaar ontvangen te worden, ingevolge het tegenwoordig besluit, in opvolgende afstanden van een uur (omtrent 5000 meters) en zoodanig, dat de steden zich altijd bevinden in het midden van eenen afstand.

Art. 2. De plaatsen, bestemd tot de ontvangst van dit regt, zullen aangewezen worden met palen op de wegen opgerigt, die altijd op eene gelijke wijze zullen verlicht worden na zonne-ondergang, als ook met beweegbare barreelen, waarvan de oprigting en de dienst zullen bepaald worden door bijzondere verordeningen.

Art. 3. Het regt zal ontvangen worden aan den voet van deze palen, en niet elders, in evenredigheid van den afstand tot aan de volgende barreel, en niemand, door den ontvanger daartoe gevraagd zijnde, zal zich aan deszelfs betaling mogen onttrekken, noch zich vergenoegen het regt in consignatie te geven, tegen kwitantie, en eene woonplaats aan te wijzen binnen de provincie.

Art. 4. Het regt, verschuldigd voor de passage van paarden en voertuigen in poste rijdende, zal door de postmeesters ontvangen worden, boven hetgeen hun accoord betreft, en zij zullen er rekening van doen, op hunne verantwoordelijkheid, aan de ontvangers van het barreel-regt, gelegen op de afstanden van hunne uitspanning.

Art. 5. De gene, wier rijtuigen en paarden gewoonlijk een deel van den weg overloopen, kunnen eene overeenkomst maken met den ontvanger van het barreel-regt, in evenredigheid van den waren afstand, dien zij gemeenlijk overloopen, behoorende tot het bureau, af-

waar zij de overeenkomst maken, zich in geval van verschil gedragende naar art. 15.

Art. 6. Zijn vrij van het regt te betalen:

De paarden en rijtuigen onmiddelijk gebruikt wordende voor onzen dienst, voor den genen van HH. KK. HH. de Prinsen en Prinsessen van ons huis, of voor dien der personen, uitmakende hun gevolg of het onze.

De paarden en rijtuigen, dienende tot de personele vervoering der Bisschoppen.

De paarden en rijtuigen, dienende voor de brief-posten.

De paarden en rijtuigen voor den dienst der werken aan deze route, als ook de gene, dienende voor de transportering der personen, aangesteld tot de directie of toezigt derzelve, die zullen voorzien zijn van eene schriftelijke order.

De paarden van de marechaussées.

De postpaarden, ongespannen wederkeerende.

De rijtuigen en beesten den weg beloopende tot nut van den landbouw, van molens of werkplaatsen, gelegen op de afstand van een half uur (2500 meters) van den barreel.

De militairen-paarden en wagens of voituren, toebehoorende aan den Staat of aan de legerkorpsen, voorzien zijnde van eene bijzondere *plaque*, welke zal bepaald worden door ons departement van oorlog; als ook de paarden, bereden door militairen, alleen zijnde in dienst en in montering, nevens de geene van hun onmiddelijk gevolg.

Art. 7. Alle vrijdom, gunst of afslag hoegenaamd, wegens de bepaling van dit regt, en niet begrepen in de voorgaande artikelen, zijn en blijven vernietigd.

Besluit van 13 Februarij, houdende herziening der bestaande verordeningen bij de ontvangst van het barreel-regt in de zuidelijke provinciën. (Alg. Nederl. cour. no. 245.)

§. 2.

Art 8. Het barreel-regt zal verpacht worden voor elk bureau in het bijzonder, en voor eenen tijd, die zal eindigen den 31sten December 1818, ten overstaan van de Heeren Gouverneurs en onder-intendanten in de provinciën, bijgestaan door gemagtigden uit den raad van intendentie, in de tegenwoordigheid van den Chef der administratie van de wegen, en onder de goedkeuring van onzen Minister van den waterstaat en der publieke werken, die er ons verslag van zal doen, indien er reden toe is.

Art. 9. De pachters van het regt zullen vooraf te zaam verbondene borgen stellen, en een bestek der las-

Besluit van 18 Februarij, houdende herziening der bestaande verordeningen bij de ontvangst van het barreel-regt in de zuidelijke provinciën. (Alg. Nederl. cour. no. 245.)

ten van hunne pacht onderteekenen; zij zullen onmiddelijk het regt van zegel en registratie betalen, hetwelk gesteld is op een bepaald regt van een franc, behalve eene somme van dertig guldens (60 francs 90 cent) voor elke bureau, welke zij zullen betalen voor eerste lasten van hunnen dienst, enz.

Art. 10. Zij zullen voorzien in eene behoorlijke plaatsing, of bij waardeering overnemen de palm en lantarens, benoodigd voor de ontvangst, staken en ijzerwerk aan de barreelen en bureau van ontvangst, indien het noodig is, waarvan de uitgave hun zal vergoed worden bij het eindigen van hunne pacht, volgens de grondbeginsels van Ons goedkeurende besluit van den 3den Augustus 1815, No. 857.

Art. 11. Zij zullen onderworpen zijn, in alle omstandigheden die hunnen dienst raken, aan het opzigt en de orders van de administratie der wegen en publieke werken, en bijzonderlijk belast zijn met aan dezelve kennis te geven van al hetgene betrekking heeft tot de goede orde en onderhoud van de route, waarover zij de ontvangst doen, aldaar te ontvangen alle inbeslagnemingen wegens overtredingen ten opzigte van de publieke wegen, en mede te werken, op hunne verantwoordelijkheid, aan alle de maatregelen van openbaar belang, ingevolge de conditiën en lasten bij de aanbesteding door hen geteekend.

Art. 12. De pachters van het barreel-regt zijn onder de bijzondere bewaring der uitoeffenaars van de publieke magt, die ten allen tijden gehouden zijn hun hulp en bijstand te verleenen en te beschermen, als het noodig is. Zij zullen genieten een vijfde deel van den opbrengst der boeten, wegens de overtredingen in hun bureau geconstateerd, enz.

Art. 13. Zij zullen voor den tienden van iedere maand, in de kasse van den bijzonderen ontvanger van hun arrondissement (ontvanger-particulier) in gemunte geldspeciën, en op poene van daartoe gedwongen te worden, als in materie van directe contributiën, het maandelijksche beloop van hunne pacht-somme storten, alsmede al de sommen die zij in handen zouden hebben, ingevolge art. 11, zonder afhouding of vermindering, en zonder te mogen in eenig geval eenige vergoeding te eisschen, uitgenomen voor de sluiting der barreelen, alleen ter oorzake van den dooi, en goedgekeurd door onzen Minister van den waterstaat en publieke werken, dewelke zullen aanleiding geven tot eenen afslag van

een

een derde der pacht-somme van eenen dag, voor 24 uren sluitens.

§. 3.

Art. 14. De vervolgingen en invorderingen der sommen, welke de pachters van het barreel-regt verschuldigd of waarvan zij houders zouden zijn, ingevolge art. 13, zullen onmiddellijk gedaan worden door de ontvangers-particulier van de respectieve arrondissementen enz.

Art. 15. Alle geschillen, overtredingen of andere daden, betrekkelijk de ontvangst of den dienst der pachters van het barreel-regt, zullen geinstrueerd worden op hun verslag, of geconstateerd door de ambtenaren over de politie der publieke wegen; en alle processen-verbaal en stukken, of alle de klagten daaruit voortspruitende, zullen dadelijk overgelegd worden aan den ingenieur-en-chef van dezen dienst, die dezelve zal onderwerpen, met zijn advies, aan den onder-intendant van het arrondissement, of aan eenen magistraatspersoon, gemagtigd door den Gouverneur der provincie, om daarover regt te doen volgens de billijkheid, en ingevolge deze tegenwoordige verordeningen; behoudens eindelijk beroep der partijen aan den raad van intendentie, die binnen de acht dagen van het beroep de uitspraak zal doen, en zonder prejuditie van het renvooi, indien er reden toe is, naar de regtbanken, welke bevoegd zijn ter beteugeling dezer misdaden.

Besluit van 18 Februarij, houdende herziening der bestaande verordeningen bij de ontvangst van het barreel-regt in de zuidelijke provinciën. (Alg. Nederl. Cour. no. 44.)

Art. 16. Alle weigering of bedrag in de betaling of in de in bewaring stelling van het regt, of in de aanwijzing van eene woonplaats, bij art. 3. vereischt, zullen gestraft worden met eene boete van eene somme, overeenkomstig met vijftig maal het te vorderen regt; bovendien zullen alle de verwoestingen, beleedigingen of gewelddadigheden, gepleegd aan een bureau van ontvangst, gestraft worden met eene boete van 30 tot 300 guldens (60 franken 90 cents tot 300 franken), ingevolge art. 15, behalve de vergoeding van schaden en intressen en de toepassing van de straffen, bij de wet bepaald.

Art. 17. De pachters van het barreel-regt zullen insgelijks strafbaar zijn met eene boete van 30 tot 300 guldens, voor alle onbehoorlijk bedrijf, onwettige ontvangst of gewelddadigheden, en voor alle overtredingen van de verordeningen van dit tegenwoordig besluit, en van de lasten en voorwaarden van hunne pacht, behalve de pachtbreke met zoodanige schadevergoeding, als naar regten.

Art. 18. Alle vonnissen en beslissingen, ingevolge art.

Besluit van 13 Februarij, houdende herziening der bestaande verordeningen bij de ontvangst van het barreel-regt in de zuidelijke provinciën. (Alg. Nederl. cour. no. 246.)

15. ontstaan, zullen dadelijk aan de belanghebbende partijen of aan hunne woonplaats bekend gemaakt worden, als ook aan den chef over den dienst van de routen, die binnen de drie dagen hun beroep zullen kunnen uitoeffenen, ingevolge art. 15; daar zal ook nota van gehouden worden op het bureau van den barreel dien het aangaat, en daar zal een afschrift van gezonden worden aan den ontvanger-particulier van het arrondissement, belast met de inzameling van de betalingen, die er uit moeten voortspruiten, even als voor de ontvangst der directe contributiën, onmiddelijk na den tijd voor het beroep bepaald. De maires en adjuncten van de naburige gemeenten, de marechaussée en alle andere officieren en agenten van politie, die daartoe zouden verzocht worden, zullen de hand houden aan de uitvoering dezer vonnisfen.

Art. 19. De verpachting der barreelen zal geschieden in guldens, die zullen bereekend worden tegen 2 franken 3 cents; en het tarief van de regten, *vastgesteld bij het* tegenwoordig besluit, is bepaald als volgt, hieronder begrepen alle subventie hoegenaamd.

Daar zal bij de passagie van elk bureau betaald worden voor een te berijden afstand;

Te weten:	Fr.	Ct.
Voor ieder paar wielen, van welk rijtuig het ook zij	0	05.
Voor ieder paard of muilezel, ingespannen of niet, tot het getal van 4 koppen voor het gespan .	0	10.
Voor eenen vijfden kop	0	15.
Voor eenen zesden	0	20.
Voor eenen zevenden	0	30.
Voor eenen achtsten	0	40.
Voor eenen os of ezel, ingespannen . .	0	05.

Het rijden met meer dan acht ingespannen paarden of muilezels is verboden, uitgenomen tot de vervoering van onverdeelbare zaken en in onvoorziene voorvallen, als ook om plaatselijke beletselen, voorzien bij de conditiën van aanbesteding.

De ossen, koeijen en ezels, ingespannen met meer dan 4 paarden, zullen getaxeerd worden gelijk de paarden.

Drie wielen aan een rijtuig zullen getaxeerd worden als vier.

Art. 20. enz.

Art. 21. De kosten der aanbesteding (uitgenomen die van zegel en registratie, welke zijn ten laste van de pachters) zullen betaald worden door de ontvangers-particulier, op den staat, geviseerd door den Gouverneur der

provincie en geordonnanceerd door Onzen Minister van den waterstaat, nadat zij daartoe door Onzen Minister van financiën gemagtigd zullen zijn.

Art. 22. Het vijfde gedeelte der boeten wegens overtredingen, toegewezen aan den pachter van het barreelregt bij art. 12, zal op dezelve wijze betaald worden, nadat de gemelde boeten verklaard zullen zijn aan de schatkist toe te komen.

Art. 23. De teruggave der sommen tot onderpand gegeven, zal kunnen gedaan worden door de ontvangers particulier aan de genen die ze gegeven hebben, op de autorisatie van Onzen Minister van financiën, welke zal kunnen plaats hebben op de toezending van eenen staat der uitgekeeren sommen, ingevolge hetgeen voorgeschreven is bij art. 24, voor de betalingen, te doen uit het fonds van de barreelen en boeten. In dit geval zullen de gene, die zulks aangaat, gehouden zijn kwitantie te geven voor de uitgekeerde somme, aan den voet van gemelde autorisatie, zullende deze strekken ter ontlasting van den comptabelen.

Art. 24. De uitkeeringen of schadeloosstellingen, toegestaan aan de pachters van het barreel-regt, voor sluiting ter zake van dooi, zullen gemandateerd worden door Onzen Minister van den waterstaat, op de kasse van de ontvangers-partikulier van het arrondissement, die het beloop van dezelve niet zullen mogen betalen dan op autorisatie van Onzen Minister van financiën.

Besluit van 13 Februarij, houdende herziening der bestaande verordeningen bij de ontvangst van het barreel-regt in de zuidelijke provinciën. (Alg. Nederl. cour. no. 245.)

Uit aanmerking van het misbruik van den, aan sommige politieke en militaire ambtenaaren verleenden, vrijdom van de betaling van tolgelden op de wegen in de noordelijke provinciën, en dat omtrent de verpligting tot betaling van tolgelden hetzelfde beginsel in de noordelijke, als, ingevolge het bovenstaand besluit van 13 Februarij, in de zuidelijke provinciën was aangenomen, behoorde te worden in werking gebragt, besloot Z. M. op den 16den Maart het navolgende:

Art. 1. Alle tot heden toe bestaan hebbende verordeningen omtrent den vrijdom van betaling aan de tollen op de wegen in de noordelijke provinciën des Rijks, ten behoeve van politieke en militaire ambtenaren, worden bij deze finaal ingetrokken en vernietigd.

Voorzieningen in het misbruik van tolvrijheid in de noordelijke provinciën en invoering van hetzelfde principe als in de zuidelijke. (Staatscr. no. 88.)

Voorzieningen in het misbruik van tolvrijheid in de noordelijke provinciën en invoering van het zelfde principe, als in de zuidelijke. (Staatsc. no. 88.)

Art. 2. Voortaan zullen alleen van het betalen van de tollen op de voormelde wegen vrij zijn:

De paarden en equipagiën, onmiddelijk gebruikt wordende tot onzen dienst, en tot die van HH. KK. HH. de Prinsen en Prinsessen van ons huis, of der personen, derzelver gevolg of het onze uitmakende.

De rijtuigen en paarden ten dienste van de brievenpost.

De paarden en voertuigen voor den dienst van den weg, denzelven passerende, en die welke strekken tot transport van de gedelegeerden, belast met de directie en het toevoorzigt der wegen, mits voorzien zijnde van eene door Onzen Minister van den waterstaat en der publieke werken onderteekende order.

De postpaarden zonder vragt terug komende, zullende van de voorspannen en postrijtuigen, bij het voor de eerste keer passeren der barrières, te gelijk voor het retour der paarden en ledige rijtuigen, moeten worden betaald.

De militaire paarden, rijtuigen en equipagiën van het Rijk, in eigendom of tot een der korpsen van de armée behoorende, en waarvan de wagens enz. zijn voorzien met een nader door het departement van oorlog te bepalen kennelijk teeken.

De paarden, bereden wordende door gesoldeerde militairen in dienst en in uniform, of door hun onmiddelijk gevolg.

Art. 3. Postillons, voerlieden of particulieren, welke weigerachtig of nalatig zijn den tol te betalen, zullen verbeuren eene boete ten bedrage van *vijftigmaal* het verschuldigde; de helft ten behoeve van den tolgaarder, en de wederhelft ten voordeele van de kas des wegs.

Zullende, in gevalle van gepleegde beschadiging, beleediging, geweld of feitelijkheid, de dader of daders strafbaar zijn, volgens de bestaande wetten, en te dien einde daarvan dadelijk proces-verbaal voor het naast gelegen gemeentebestuur of den vrederegter worden opgemaakt.

Art. 4. Door al de voormelde generale bepalingen wordt echter geenszins gederogeerd aan de speciale bepalingen, zoo ten faveure van den landbouw, als anderzins gemaakt, en welke zijn vervat en omschreven in de tarieven der tolgelden, respectivelijk door Ons voor elken bijzonderen weg gearresteerd, als welke blijven in volle kracht en vigeur.

Nog vond Z. M. goed bij besluit van den 6

Mei te bepalen: „ wanneer de rijtuigen, welke tot het vervoer van de brievenmalen worden gebruikt, meer dan een passagier behelzen, zullen de aannemers verstoken zijn van den vrijdom van tol, aan derzelver rijtuigen en paarden toegestaan bij art. 6 van het besluit van 13 Februarij;" hier boven vermeld. Nadere bepaling. (Algem. Ned. cour. no. 374.)

Bij besluit van den 25sten Julij bepaalde Z. M., op rapport van den Minister van den waterstaat, de verdeeling en benaming der groote wegen van het Rijk, zonder daardoor de minste verandering toe te brengen aan de administratie of beheering der onderscheidene gedeelten, welke de gemelde groote wegen uitmaken, noch aan de daartoe betrekkelijke questiën van eigendom; — zullende aan Z. M. de noodige voordragten moeten worden gedaan, omtrent de verdere administratie der wegen, bijzonderlijk in de zuidelijke provinciën, welke niet begrepen waren in het tableau, bij dit besluit vastgesteld. De verdeeling en benaming der groote wegen van het Rijk. (Staatsc. no. 244.)

TABLEAU der groote communicatie van het Rijk.

Series van nummers	*Benamingen der Wegen.*	*Embranchementen en communicatiën van elken weg.*
	1ste SERIES van het NOORDEN naar het ZUIDEN.	
1.	*Weg van Leer naar Duinkerken, (Maritime weg).*	
	Over Groningen, Leeuwaarden, Franeker, Harlingen, de Helder, Alkmaar, Haarlem, 's Gravenhage, Delft, Maassluis, Brielle, Helle voetsluis, Zierikzee, Veere, Middelburg, Vlissingen, Breskens, Sluis in Vlaanderen, Brugge, Ghistel, Nieuwpoort en Veurne.	Van Leeuwaarden naar Dokkum en naar Meppel. Van Breskens naar Maldeghem. VanBrugge naar Blankenberghe, en naarWarcoing

Series van nummers	Benamingen der Wegen.	Embranchementen en communicatiën van elken weg.
3.	*Weg van Zierikzee naar Rocroy.* Over ter Goes, ter Neuze, Axel, Hulst, St. Nicolaas, Dendermonde, Brussel, Genappe, Charleroy, Philippeville, Marienburg en Chouvin.	Van Dendermonde over Aalst, Ninove, Gerardsberg, Lessines en Ath naar Bergen. Van Brussel naar Vieurgat. Van Mont-St.-Jean over Nivelles naar Binch.
5.	*Weg van 's Gravenhage naar Givet.* Over Delft, Rotterdam, Willemstad, Steenbergen, Bergen-op-den-Zoom, Antwerpen, Mechelen, Leuven, Namen en Boivignes.	Van Quatre-bras naar Nivelles en naar Namen. Naar Chatelet. Van Rotterdam over Alblasserdam naar Gorinchem. Van Steenbergen naar Tholen.
7.	*Weg van Rotterdam naar Malmedy.* Over Dordrecht, Breda, Turnhout, Diest, St. Truyen en Luik.	Van Bouvignes naar Ciney en naar Charlemont. Van Diest over Thienen, Gelnaken, Gemblours, Fleurus naar Charleroy.
9.	*Weg van Delfzijl naar Maubeuge.* Over Groningen, Heererveen, de Lemmer, Enkhuizen, Hoorn, Edam, Amsterdam, Utrecht, Gorinchem, Breda, Antwerpen, Mechelen, Brussel, Hal, Soignies en Bergen.	Van Hoorn naar Alkmaar. Van Brussel over Hal, Enghien, Ath en Doornik, naar Rijssel.

Series van nummers	Benamingen der Wegen.	Embranchementen en communicatiën van elken weg.
11.	*Weg van Utrecht naar Diedenhoven.*	
	Over Bommel, 's Hertogenbosch, Eindhoven, Valkenswaard, Hasselt, Tongeren, Luik, Theux, Spa, Stavelot, Oud-Salm, Diekirch en Luxemburg.	Van Stavelot naar Malmedy. Van Luxemburg naar Trier en naar Longwy.
13.	*Weg van de Wadden naar Sedan.*	
	Over Zoltkamp, Groningen, Assen, Meppel, Zwolle, Deventer, Zutphen, Arnhem, Nymegen, Gennep, Venlo, Maseyk, Stokhem, Maastricht, Luik, Terwagne, Marche en Bouillon.	Van Visé naar Herve. Van Luik over Ciney en Philippeville naar Beaumont.
	2de SERIES van het WESTEN naar het OOSTEN.	
1.	*Weg van Kampen naar Osnabrug.*	
	Over Zwolle, Almelo en Oldenzaal.	Van Almelo over Enschede en Munster.
4	*Weg van Haarlem naar Emmerick.*	
	Over Amsterdam, Naarden, Amersfoort, Arnhem en Zevenaar.	
6.	*Weg van Leiden naar Munster.*	
	Over Utrecht, Wageningen, Arnhem, Doesburg en Breedevoorde.	Van Wageningen over Nijmegen naar Cleef.
8.	*Weg van Brielle naar Lingen.*	
	Over Maassluis, Rotterdam, Gouda, Utrecht, Amersfoort, Deventer, Delden en Oldenzaal.	

Series van nummers.	*Benamingen der Wegen.*	*Embranchementen en communicatiën van elken weg.*
9.	*Weg van Middelburg naar Cleef.* Over ter Goes, Tholen, Bergen-op-den-Zoom, Breda, 's Hertogenbosch en Grave.	Van Grave naar Nymegen.
12.	*Weg van Ostende naar Trier.* Over Brugge, Gend, Aalst, Brussel, Wavre, Gemblours, Namen, Marche, Bastogne en Diekirch.	VanOstende over Ghistel en Thielt naar Deynse. Van Gend over Oudenaarde en Leuze naar Condé. Van Gend over Gerardsberg en Soignies naar Charleroy. Van Brussel naar Terveuren. Van Bastogne over Arlon naar Longwy.
14.	*Weg van Veurne naar Saarlouis. (Grensweg).* Over IJperen, Warneton, Meenen, Warcoing, Doornik, Bergen, Beaumont, Chimay, Couvin, Marienburg, Neuf-chateau, Arlon, Luxemburg en Remich.	Van Doornik naar Condé.
16.	*Weg van Duinkerken naar Keulen.* Over Roesbrugge, IJperen, Meenen, Kortrijk, Oudenaarden, Ninove, Brussel, Leuven, Thienen, St. Truyen, Maastricht, Valkenburg en Rolduc.	Van Leuven over Diest, Peer en Roermonde naar Dusseldorp. Van St. Truyen over Hasselt, Stokhem en Sittard naar Gulik. Van Maastricht naar Aken.

Series van nummers.	Benamingen der Wegen.	Embranchementen en communicatiën van elken weg.
18.	*Weg van Rijsfel naar Wezel.*	
	Over Kortrijk, Deijnse, Gend, Lokeren, St. Nicolaas, Antwerpen, Turnhout, Valkenswaard en Venlo.	Van Lokeren naar Dendermonde.
20.	*Weg van Valenciennes naar Aken.*	
	Over Quievrain, Bergen, Binch, Charleroy, Namen, Huy, Luik en Herve.	Van Herve over Vervier, naar Theux. Van Henri-Chapelle naar Eupen.

Op den 28sten November had de ftad Medemblik het genoegen de uitwerking te ondervinden van de difpofitie van den Minister van den waterftaat en der publieke werken, met betrekking tot het uitdiepen van den mond en een gedeelte van de Oosterhaven, daar binnen het korte tijdbeftek van naauwelijks vier en twintig uren meer dan twintig rijk geladen koopvaardijfchepen van onderfcheiden foort en grootte, waaronder twee fregatten, ieder van over de drie honderd lasten, zonder de minste medehulp van anderen, binnen kwamen en eene veilige fchuilplaats vonden voor het even fpoedig opgekomen als weder afgenomen ijs, terwijl eenige dagen te voren Zr. Ms. fregat van oorlog, de Wilhelmina, mede aldaar was ingeloopen.

Nut van het uitdiepen der haven van Medemblik.

De ftaatszorg voor de gezondheid van menfchen en vee was in dit jaar van de hoogfte aangelegenheid.

Bevordering der inënting met de koepokstof.

Op den 8sten April nam de Gouverneur van de provincie Antwerpen een besluit, strekkende om de besmetting der kinderziekte tegen te gaan, die zich in de onderscheidene gemeenten dier provincie had geopenbaard, met aanbeveling aan de geestelijken, om hunne onderhoorigen tot de koepok-inënting aan te sporen. — In de maand October namen de Burgemeesteren van Utrecht de vereischte maatregelen van voorzorg tegen de verbreiding dier kwaal, die zich ook aldaar had geopenbaard. — En bij besluiten van Z. M. van den 9den en 26sten December werd de gouden medaille, ter waarde van veertien dukaten, toegewezen aan een en twintig Geneesheeren en Heelmeesters, in de provinciën Gelderland, Noordholland, Zuidholland, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Noordbraband, van welken het gebleken was, dat ieder derzelven in een jaar het grootste getal boven honderd personen, zonder eenige belooning, met de koepokstof hadden ingeënt; welke medailles aan ieder van hen door de plaatselijke regeering op de meest vereerende wijze werden uitgereikt (1); terwijl de Heeren Gouverneurs der provinciën Gelderland en Groningen bijzonder waren belast, om Zr. Ms. bij-

(1) In Gelderland *J. F. L. Schneider* Chir. te Hengelo, *J. Z. Giesen* Chir. te Drumpt, *A. Zweers* Chir. te Elst. In Noordholland *A. Swaan* Chir. te Bovencarspel, *C. v. d. Voort* Chir. te Haarlem. In Zuidholland *J. C. van Gennep* Med. Doct te Gorinchem, *W. F. Buchner* Med. Doct. te Gouda, *A. J. van der Boon Mesch* Med. Doct. te Delft, *W. E. Burchhart*, Med. Doct. te Langeraar. In Vriesland *A. Smits* Chir. te Bergum, *D. Harts van der Meer* Chir. te Dragten, *U. A. Noordenbos* Chir. te Oudkerk. In Overijssel *G. A. Ramaer* Med. Doct. te Zwolle, *T. Rummel* Chir te Oostmarsum, *J. de Koning*, Med. Doct. te Vollenhoven. In Groningen *J. F. A. Hintzen* Chir. te Eenrum. In Drenthe *J. Berkhuis* Chir. te Zeilen, *B. W. van der Zande* Med. Doct. te Meppel. In Noordbraband *J. V. de la Geneste* Med. Doct. te Tilburg, *F. Herms* Med. Doct. te Breda, *L. A. Bokstaart* Med. Doct. te Lith.

zondere tevredenheid te kennen te geven aan den Heer *N. van Lookeren*, Med. Doct. en President van de provinciale commissie van geneeskundig toevoorzigt van Gelderland, en aan den Heer *J. O. van Tellegen* Med. Doct. te Groningen, over den belangeloozen ijver, waarmede zij tot de bevordering der vaccine hadden medegewerkt.

Bij besluit van Z. M. van den 30sten October werden tot Leden van de Provinciale Commissie van geneeskundig toevoorzigt in de provincie Noordbraband benoemd de Heeren *L. A. Bokstaart* Med. Doct. te Groot-Lith, *A. G. van der Loo* Med. et Chirurg. Doct. te 's Hertogenbosch en *J. Heller* Med. Doct. en Vroedmeester in de Willemstad; — en bij besluit van 9 December werd in de Provinciale Commissie in Vriesland benoemd de Heer *J. G. S. van Breda* Med. Doct. en Professor te Franeker. Benoemingen bij het geneeskundig toevoorzigt.

De Minister van Binnenlandsche zaken in aanmerking genomen hebbende de nuttige en heilzame strekking, welke ten dienste der noodlijdenden, tijdens de overstroomingen en watersnood van den jare 1809, heeft gehad zekere door het Gouvernement als toen publiek gemaakte raadgeving, onder de benaming van: *Algemeene regelen tot de bewaring der gezondheid en voorkoming van ziekten onder de bewoners der geïnundeerde landen, als mede onder derzelver vee*, vermeende, in de maand September, dezelve raadgeving ten gelijken einde andermaal bekend te moeten maken. Zij was van dezen inhoud: Algemeene regelen ter bewaring van de gezondheid van menschen en vee na inundatiën.

§. I. Ten aanzien der huizen en woningen in de voornoemde landen, heeft men het volgende in acht te nemen:

1°. Zoodra het water de huizen en woningen verlaten heeft, moeten derzelver muren en vloeren met zuiver water afgewasschen worden, ten einde de kleverige vochtige stof aftevegen, die in dit geval op de gemelde plaatsen wordt aangetroffen, en uit zich zelve zelden geheel droog wordt, welke wassching men moet herhalen, bijaldien de gemelde vochtige stoffe zich bij tijd en wijle wederom op nieuw mogt vertoonen.

Algemeene regelen ter bewaring van de gezondheid van menschen en vee na inundatiën.

2°. De muren, op die wijze, van deze stof wel gezuiverd zijnde, zal men dezelve, indien ze van steen zijn, met versche kalk bestrijken, en dit vooral bij droog weer werkstellig maken.

3°. In de kamers der huizen zal men, welke luchtgesteldheid er ook plaats heeft, (uitgenomen bij eene buitengewone groote hitte), van tijd tot tijd een aan de gesteldheid der lucht geëvenredigd vuur aanleggen en matig onderhouden, waarbij men wel zal doen, om de kamers gestookt zijnde, van tijd tot tijd, de ramen eenigen tijd open te zetten.

4°. Vervolgens moeten alle hinderpalen uit den weg geruimd worden, die het invallen der zonnestralen zouden kunnen beletten, terwijl men integendeel alle gelegenheid moet zoeken dat de huizen enz. inwendig, zoo veel mogelijk, door de zon kunnen beschenen worden.

5°. Men bevlijtige zich wijders om alle de kamers, en bijzonder de slaapplaatsen, gedurende den dag, bij aanhoudenheid van versche lucht te voorzien, en make des noods togtgaten in de muren, ten einde de lucht er eene vrije doorstreling hebbe.

6°. De vloeren, en vooral die van steen, moeten des nachts met het een of ander matwerk of ander daartoe geschikt kleed of deksel, belegd worden, welk ieder morgen opgenomen, en, zoo mogelijk, in de brandende zon gedroogd wordt.

7°. De slaapkamers houde men inzonderheid droog, en vermijde, zoo veel mogelijk, de bedsteden of andere legersteden digt aan de muren te plaatsen, of ten minste in vaste bedsteden digt aan den muur te liggen, zonder door het een of ander daartoe geschikt ligchaam, eene scheiding tusschen de wanden en het bed te maken, of de muren met hout te beschieten; desgelijks moet men zich ten sterksten onthouden, om het beddegoed op de bloote vloer te leggen, veel meer om aldaar zijne slaapplaats te verkiezen.

8°. Even zoo moet men vermijden, om eenige eetswaren op de meest vochtige plaatsen te bewaren, en vooral om versch gebakken of nog warm brood op zoodanige plaatsen te leggen.

9°. Het is eindelijk van geen minder belang, de meest mogelijke zindelijkheid in de woningen, schuren, hutten, enz. in acht te nemen; hetwelk zich zelfs moet uitstrekken tot het uitwendige der plaatsen, ja tot de publieke straten toe, zoodat er geene ophooping of vergadering van eenige vuilnis, rottende stoffen, of andere on-

reinigheden moet toegelaten worden, welke integendeel ten spoedigsten uit den weg moeten geruimd worden; terwijl ook de krengen en andere verrotte ligchamen, die in het water of bij deszelfs afloop gevonden worden, ten spoedigsten 3 à 4 voet diep in de aarde moeten begraven worden.

Algemeene regelen ter bewaring van de gezondheid van menschen en vee na inundatiën.

De voorz. maatregelen, bepaaldelijk van art. 3–9, zijn ook toepasselijk op de in dit geval nieuw opgebouwde huizen, omtrent welke het bovendien van zeer veel belang is, dat er tot dien opbouw goede materialen genomen worden, ten einde de nieuwe woningen des te spoediger droog worden.

§. II. Ten opzigte der meer onmiddelijke voorzorgen, omtrent de menschen zelve, komen in aanmerking

1°. Dat men, omtrent het voedsel, behalve de over het algemeen zoo hoogstnoodige matigheid, bijzonder lette, om eenvoudig gezond voedsel te gebruiken, en zich zorgvuldig wachte van spijzen, waarbij eenig beginsel van bederf of rotting bespeurd wordt; alzoo voor slecht of bedorven, of van zieke beesten geslagt vleesch of spek, voor slechte of bedorven visch, voor ongaar of van slecht koren gebakken brood, als ook voor slecht en bedorven water, en mijde vooral het misbruik van sterke drank, of van de integendeel verslappende koffij en thee.

2°. Dat men wijders, even zoo als in de woningen enz. de ligchamelijke zindelijkheid in acht neme, en dat men, ten aanzien der kleedij, der ligging, der natuurlijke ontlastingen, zich voor alle onreinheid en stank en bederf voortbrengende omstandigheden, ten hoogsten wachte.

3°. Dat alles vermeden worde, hetgeen de uitwaseming kan beletten; weshalve men zich over het geheel iets warmer dan gewoon moet kleeden, en zich moet wachten, om bezweet zijnde, zich te veel te ontblooten, een kouden dronk te doen, of over het geheel met ontbloote voeten te loopen: en wel bijzonder dient deze voorzorge van de werklieden en arbeiders in acht genomen te worden, voor welken, sterk bezweet zijnde en grooten dorst hebbende, water met een vierde jenever of brandewijn, als de veiligste drank kan aangezien worden.

4°. Dat men zich, zoo weinig mogelijk, blootstelle aan de uitdampingen uit de moerassige gronden; weshalve de arbeiders niet vroeg in den ochtendstond, vóór zonneopgang, in het land moeten gaan, en ook niet te laat tot in den avondstond moeten vertoeven.

5°. Dat niemand in zoodanige plaatsen, en vooral die

Algemeene regelen ter bewaring van de gezondheid van menschen en vee na inundatiën.

in het open veld moeten wezen, zonder eenig ontbijt genomen te hebben, hunne woningen verlaten.

6°. Dat men, eindelijk, zorg drage, om bij de eerste beginselen van eenige ongesteldheid, zonder zich met zoogenoemde huismiddelen te behelpen, of met raadgevingen van onbevoegden den tijd nutteloos te verspillen, dadelijk eenen deskundigen raad te plegen, en diens voorschriften getrouwelijk op te volgen, en ook bedacht is, om, bij eene ziekte van eenen eenigzins ernstigen aard, de zieken van de gezonden af te zonderen, en, zoo veel mogelijk, voor versche lucht en de noodige reinheid in de ziekenkamer te zorgen.

§. III. Ten aanzien van de stallen en het vee zelve, moeten de volgende voorzorgen plaats hebben:

Dat bij de stallen en schuren, die geïnundeerd geweest zijn, hetzelfde in acht worde genomen, hetgeen in de eerste §. in art. 1, 2, 4 en 5 omtrent de huizen voorgesteld is.

Dat die stallen en schuren vervolgens wel uitgedroogd, allerzindelijkst gehouden en alle ophooping van mest in dezelve vermeden worden.

Dat de beesten goed voeder hebben; dat niet alleen het stalvoeder niet muf of bedorven moet wezen, maar dat men wel oplette, hoedanig de weiden gesteld zijn, op welke de beesten grazen.

Dat de beesten goed drinkwater hebben.

Dat men de beesten niet te vroeg in het land jage, en bij vochtig weder dezelve 's nachts op stal brenge. — Eindelijk

Dat de werkbeesten over het geheel eenigzins gespaard, en minder aanhoudend tot werken aangezet worden.

Vereering van den Hoogleeraar *S. J. Brugmans.*

De Hoogleeraar *S. J. Brugmans*, Inspecteur-Generaal voor den dienst der gezondheid van de armeën te lande en te water, Ridder der koninklijke orde van den Nederlandschen Leeuw en van den Rooden Adelaar van Pruissen, zag zich door Z. M. den Keizer van Rusland met het kruis der orde van St. Anna vereerd, waarbij de stad Brussel dankbaar herdacht, dat zij het aan de waakzame zorgen, aan de grondige kennis en aan de heldhaftige opoffering van dezen man, onder Gods zegen, verpligt was, dat zij in den voorleden jare aan de rampen eener pest-ziekte was

ontsnapt, toen, na den veldslag van Waterloo, 30,000 gekwetsten niet alleen de hospitalen en kerken, maar ook de bijzondere huizen, vervulden.

Z. M. in overweging genomen hebbende, dat de ondervinding in verschillende provinciën van het Rijk de groote nuttigheid heeft doen zien van een fonds, bestemd tot aanmoediging van den Landbouw en bijzonder tot voorkoming en stuiting van de runderpest, en bijeên gebragt door middel eener belasting op runderen, paarden en schapen, en willende, door het algemeen maken van deze inrigting, een bewijs geven van Hoogstdeszelfs vaderlijke bezorgdheid voor de belangen der onderdanen, bepaalde, den Raad van State gehoord en met algemeen overleg der Staten-Generaal (1), op den 6den Januarij de volgende wet.

Wet over de heffing van eene belasting op runderen, paarden en schapen, en over het gebruik dier gelden. (Staatsb. no. 2.)

Art. 1. Door alle houders van runderen, paarden en schapen, binnen het Koningrijk der Nederlanden en het Groot-Hertogdom Luxemburg, zal, gedurende de jaren 1816, 1817, 1818, 1819 en 1820, telken jare, ten kantore der ontvangers van de directe belastingen der gemeenten onder welke zij behooren, worden opgebragt, voor elk runderbeest boven de twee jaren oud, en voor ieder paard, boven de drie jaren oud, gelijk mede voor elk achttal schapen, twee stuivers, en voor elk rund, beneden de twee, en elk paard, beneden de drie jaren oud, een stuiver; alles gerekend ten tijde der beschrijving.

Art. 2. Kalveren, geene drie maanden oud en veulens nog geen jaar, gelijk ook lammeren tot twee maanden oud, zijn van deze belasting uitgezonderd.

Art. 3. De beschrijving voor deze belasting zal geschieden te gelijk en op dezelfde wijze als de beschrijving voor de directe belastingen.

Art. 4. De belasting zal moeten betaald zijn vóór het einde van de maand September van ieder jaar.

Art. 5. Ter goedmaking van de kosten van beschrijving, perceptie-loonen en kosten voor het onderhoud der kohieren en staten, zal boven deze belasting worden geheven een penning van iederen stuiver, waarmede elks aanslag op het kohier zal worden verhoogd.

Art. 6. Omtrent hen, die nalatig zijn de belasting op

(1) Zie Jaarb. 1815. St. II. bl. 171.

Wet over de heffing van eene belasting op Runderen, Paarden en Schapen, en over het gebruik der gelden. (Staatsbl. no. 2.)

den hier voren gemelden tijd op te brengen, zal op gelijke wijze gehandeld worden als omtrent de nalatigen bij de directe belastingen is bepaald.

Art. 7. De opbrengst dezer belasting zal steeds eeniglijk bestemd zijn ten behoeve van den veeteelt en den landbouw, over de geheele uitgestrektheid van Ons Koningrijk, en zal inzonderheid dienen tot het verleenen van schadevergoeding voor het verlies van zoodanige beesten als waarvoor de belasting wordt opgebragt, en tot het vinden van verdere kosten, die, volgens reeds bestaande of verder te emaneren wetten, tot stuiting van runderpest, of andere veeziekten, of ook ter bevordering van veeteelt en landbouw vereischt worden, zonder dat deze gelden immer tot eenig ander, dan de hier genoemde einden, gebruikt mogen worden.

Art. 8. De gelden uit de opbrengst dezer belasting voortspruitende, zullen altoos geheel onvermengd en afgescheiden van alle 's lands middelen of inkomsten worden gehouden, en door Onzen Minister van Financiën worden gesteld ter dispositie van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, om door dezen te worden geadministreerd, overeenkomstig zoodanig reglement, als Wij te dien aanzien en op grond der tegenwoordige wet zullen vaststellen.

Art. 9. Deze penningen, voor zoo verre zij niet dadelijk tot nut van den veeteelt en den landbouw zullen worden gebruikt, zullen aan den Lande op renten worden uitgezet.

Art. 10 Desniettegenstaande zal, ingeval van runderpest, wanneer tot stuiting derzelve, last tot het dooden van runderbeesten zal gegeven zijn, de daarvoor te verleenen schadevergoeding, op den voet van de in art. 7 vermelde verordening, aan de belanghebbende in kontante penningen worden uitbetaald, waartoe Onzen Minister van Financiën bij deze speciaal geautoriseerd wordt om te allen tijde disponibel te houden eene somma van ƒ 100,000, die, zonder eenige verdere voorloopige kwalificatie te behoeven, dienen zal, om, in geval van nood, aan het fonds tegen de veepest voorgeschoten te worden; zullende telkens het alzoo gedane voorschot aan des Rijks kasse worden gerestitueerd, het zij uit de nog niet in rentgevende effecten op den lande uitgezette opbrengst der belasting, het zij, wanneer dezen reeds geheel mogt zijn uitgezet, uit den verkoop van zoodanig gedeelte, der invoege voorschreven aan den lande op rente uitgezette kapitalen van het fonds, als tot kwijting

van

van dat voorschot zal vereischt worden, tot welken verkoop in zoodanig geval insgelijks Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken geautoriseerd wordt.

In de nabijheid van Henegouwen heerschte in het voorjaar reeds eene verschrikkelijke veeziekte, en werden van hier op alle punten Veeartzen gezonden, om gezondheidsmaatregelen te nemen en over de slagting te waken. In de Fransche departementen du Nord en du Pas de Calais woedde die geessel inzonderheid, die zich in de maand Junij tot op de grenzen van Westvlaanderen, aan den kant van het arrondissement Veurne, uitbreidde; weshalve ook hier door den Heer Gouverneur dier provincie alle maatregelen werden genomen, om dit kwaad af te weeren. Voorzorg tegen veebesmetting.

De aanhoudende natheid van den zomer had eene zoogenaamde galligheid onder het vee veroorzaakt, waardoor, in de provinciën van Overijssel en Gelderland inzonderheid, een groot aantal runderen was omgekomen. De Veearts *van Cleef*, toen te Vollenhoven, gaf een behoedmiddel tegen deze ziekte op aan de Commissie van Landbouw in Overijssel, hetwelk niet alleen het gezonde vee behoedde, maar zelfs de zieken, mits bij de eerste kenteekenen des kwaads ingegeven, genas. Hetzelve werd door den Gouverneur dier provincie in de maand December ter algemeene kennisse gebragt en den veehouders aanbevolen. Hetzelve bestond in Middel tegen de galligheid onder het vee.

R. Pulver. rad. Tormentillae
——— — Gentianae
——— — Galangae minoris
——— Baccae juniperi
Vitrioli Martis purificati

van ieder drie lood, die men tot een zeer fijn poeder vermengde, waarvan een lepel vol in een fles bier gekookt en aan het vee des avonds ingegeven werd.

De Gouverneur der provincie Gelderland, on-

Middel tegen de galligheid onder het vee.

derrigt dat dit middel, alhoewel van de beste uitwerking gevolgd, waar hetzelve was gebruikt, nog geene genoegzame bekendheid had gekregen in zijne provincie, vond niet flechts goed hetzelve al mede openlijk bekend te maken en aan te bevelen, maar daarbij tevens te voegen deze onderrigting: „ dat dit middel door eenen apotheker behoorde bereid, en vervolgens het vee, met warm bier gemengd, bij hoeveelheid van eenen tinnen lepel vol, ingegeven te worden; — dat het meer doelmatig gevonden was, het geneesmiddel niet in bier te koken, maar veel meer met warm gemaakt bier te vermengen en aldus in te geven; — dat men wel opgemerkt had, dat koebeesten, waaraan hetzelve is toegediend, minder melk gaven, doch dat zulks, flechts eene kortftondige uitwerking zijnde, geene duurzame opdrooging na zich fleepte, en dus den eigenaar niet behoefde te ontrusten; — dat, wanneer men er de werking van wilde ondervinden, hetzelve tweemaal daags moest worden toegediend en het vee goed gevoederd worden, welk laatfte te meer noodzakelijk was, daar de ziekte veeltijds door gebrek aan goed voeder werd te weeg gebragt, en dienvolgens de aangewende middelen flechts eene kortftondige verbetering te weeg konden brengen, zoo lang de oorzaak bleef voortduren (1)."

Middelen bij eene befmettelijke ziekte onder de varkens.

De Gouverneur van Noordholland vernomen hebbende, dat zich in eenige gemeenten van de diftrikten Alkmaar en Hoorn eene befmettelijke ziekte onder de varkens openbaarde, en overwegende, dat niet te fpoedig maatregelen tot ftuiting van dat onheil konden daargefteld worden, terwijl tevens het gebruik van vleesch en fpek van zieke varkens een fchadelijken invloed op de gezondheid der ingezetenen zoude kunnen hebben, vond in de maand Augustus goed, om provifioneel, en in afwachting van nadere maatregelen, die het Gouvernement zou willen vastftel-

(1) Arnhemfche cour. 1817. N°. 13. — De publicatie is van 28 Januarij 1817.

len, noodige bepalingen en voorzieningen daar te stellen.

Middelen bij eene besmettelijke ziekte onder de varkens.

De Gouverneur van de provincie Gelderland onderrigt zijnde, dat zich te Batenburg en nabugige gemeenten almede ziekte onder de varkens had geopenbaard, zond den Veearts *H. Schultze* derwaarts om het noodige onderzoek te doen. Deszelfs bevinding en oordeel was, dat deze ziekte, de *brandige bruine* of *Cynanche Gangrænosa* genaamd, behoorde onder de ergste en gevaarlijkste varken-ziekten, dat zij besmettelijk was en binnen drie of vier dagen de varkens deed sterven. — Zoo wel ter genezing als ter voorkoming dezer ziekte nam gemelde Veearts de noodige maatregelen, waarvan het hoofdzakelijke hierop neder kwam. 1°. Ieder ingezeten moest, zoodra hij aan zijne varkens teekenen van ziekte bespeurde, dadelijk daarvan aan den Burgemeester kennis geven; 2°. het zieke varken moest dadelijk van de anderen worden afgezonderd; 3°. de voorgeschrevene middelen konden bij den Burgemeester gevraagd worden; 4°. zij, die hierin nalatig bleven, konden op schadevergoeding geene aanspraak maken.

Voorschrift van het middel.

Zoodra de ziekte bespeurd wordt, moet het varken onder den hals, nadat de borstels weggeschoren zijn, met spaansche vliegenzalf tweemaal daags en zoo lang ingewreven worden, dat er zich blaren openbaren. — Inwendig wordt driemaal daags elke keer een poeder met een half pint room vermengd aan een volwassen varken gegeven. Het poeder bestaat uit Zwavel ½ lood, gezuiverde Salpeter en Sal-Ammoniac van ieder ¼ lood, Opium één grein. Dit alles klein gestooten en gegeven. Voor een half volwassen varken moet de helft worden gegeven. Ook kan het laatste middel, voor drie dagen, als voorbehoedmiddel worden gebruikt (1).

De Commissaris tot den Landbouw in het 8ste

(1) Nederl. Staatsc. N°. 225.

Middelen bij eene besmettelijke ziekte onder de varkens.

distrikt van Noordholland, de Heer *van Wijckevoort Crommelin*, deed aan het Hoornsch Genootschap ter bevordering van Genees Heel- en Verloskunde het verzoek, om naar den aard der ziekte onder de varkens, die van zulk eene kwaadaardigheid was, dat een zeer groot aantal dezer dieren stierf, en op de dorpen, waar zij zich vertoonde, de meeste hokken, die in den omtrek der besmette waren, al spoedig werden aangetast, te onderzoeken, en vervolgens de beste middelen tegen dezelve, zoo doenlijk, op te geven. Hieraan werd gereedelijk voldaan. Dezelve werd voor een *typhus* gehouden, en van de Kamfer, met de Serpentaria gepaard, zag men voortreffelijke werking. De overzuurde zoutzure berooking vond als voorbehoedmiddel bijzondere aanprijzing, en deed eene zoo uitmuntende werking, dat, in Berkhout alleen, waar de ziekte hevig heerschte, van meer dan zestig hokken, in welke de berooking plaats had, slechts in *één* zich de besmetting vertoonde, doch zoodanig, dat, dadelijk na de eerste beroorking, reeds bij één varken de plekken uitbotten ten blijke dat de besmetting reeds te ver was, om te kunnen worden tegengegaan, hetgeen bij eenen minderen graad van besmetting het geval was, waar deze, door afzondering en berooking, dadelijk vernietigd werd. De Burgemeester van Obdam, die zich met het opzigt over deze bewerking in zijne gemeente wilde belasten, had dezelfde uitkomst, die ook op Spierdijk en overal plaats had, waar de Commissie des Genootschaps, bestaande uit de Leden *Ropelius*, *Delemarre* en *Swaan*, de bewerking had in het werk gesteld, zijnde het boven aangehaald geval het eenige, waarin zij geen werking had gedaan.

Tegen besmetting onder de paarden.

Van wege Burgemeesteren der stad Utrecht werd den 25sten November eene publicatie afgekondigd, inhoudende maatregelen tot stuiting of voorkoming eener besmetlijke ziekte, welke zich aldaar onder de paarden had geopenbaard.

De Gedeputeerde Staten der provincie Gronin-

gen arresteerden op den 4den December eene publicatie, maatregelen van voorziening behelzende uit hoofde van het aldaar plaats hebbende schurft onder de schapen, en wel bepalende, dat op of na den 1sten April 1817 alle handel en verkoop van met schurft maar eenigzins besmette schapen en lammeren volstrekt werd verboden, het zij bij onderhandschen koop of ruiling van den eenen aan den anderen particulier, het zij op openlijke week- of jaarmarkten, op boeldagen of op welk eene andere wijze of door wien ook aangelegd, en zulks bij confiscatie van al de besmet bevondene schapen of lammeren, die ter dooding en tot gebruik zouden worden overgegeven aan het armbestuur ter plaatse der aanhaling, en wel van die gezindheid, tot welke de eigenaar zou behooren; en met eene boete voor denzelven van 3 guldens het stuk. Middel tegen het schurft onder de schapen.

Op eene missive van de Provinciale Commissie van Landbouw in Gelderland van den 28sten Augustus, berigtende het sterven van eenige runderbeesten in de gemeente Geesteren, waarschijnlijk door het gebruik van ongezond voedsel, ten gevolge der overstrooming van de weilanden, — en uit aanmerking, dat reeds bij advertentie van 6 Maart 1806 door den toenmaligen Landdrost van Gelderland onder gelijke omstandigheden, als in dit jaar bestonden, de ingezetenen waren gewaarschuwd tegen het toedienen van ongezond voedsel, en bekend gemaakt met een onkostbaar middel om hetzelve gezond te houden, had de Gouverneur van Gelderland, bij publicatie van 2 September, goedgevonden aan Heeren Burgemeesteren, in welker gemeenten eenige landerijen waren overstroomd, te kennen te geven, dat het gebruik van raauwe aardappelen, welke in het water waren geweest, tot voeder van het vee schadelijke gevolgen hebben kon, en hetzelve bloot stelde aan kolijk, windzucht of vervangen te worden, waarom het raadzaam was de aardappelen niet dan gekookt toe te dienen, met bijvoeging van zoo veel keukenzout, dat elk rund binnen 24 uren Middelen ter verbetering van ongezond voeder voor het vee.

Middelen ter verbetering van ongezond voeder voor het vee.

ten minste één lood bekwam; dat het wijders voor het behoud der gezondheid van de runderbeesten raadzaam was, dezelven eenmaal in de week, het volgende middel toe te dienen; te weten: twee handen vol spaanders van pijnboomenhout, of, indien dit niet te bekomen mogt zijn, eene handvol gekneusde jeneverbessen, twee handen vol klein gesneden schors van willige boomen, of, bij gebrek daaraan, even zoo veel eikenschors; — dit mengsel te koken met eene kan water, en, als het koud geworden was, de vloeibare deelen daar af te gieten, terwijl kort voor het ingeven daarin moest worden gedaan een lood potasch, en de helft daarvan aan elk rund toegediend. Overigens moest men verdacht zijn, om, zoo veel mogelijk, het aderlaten van het vee te vermijden, als dienende *alleen* tot verkwisting van levenskrachten, en slechts in enkelde gevallen eenig nut kunnende aanbrengen.

Men voegde hierbij, dat hooi, welk nog niet gezolderd was, duchtig behoorde geschud te worden, alvorens het in de ruif werd gedaan, ten einde het stof en hetgeen reeds tot bederf mogt overgegaan zijn, er van af te zonderen, en vervolgens met wel gezouten water besprengd. Om het hooi te bewaren had men zoo vele half ponden zout als honderd ponden hooi noodig. Het zout moest op het vuur goed worden uitgedroogd en, bevorens het gebruik, fijn gemaakt, waarna het over eene laag hooi moest worden gestrooid. In dier voege had men voort te gaan, naarmate men het hooi in den berg aanvoerde, altijd voor elke honderd pond hooi een half pond zout nemende. Met het etgroen, spurrie en groenvoeder had men $\frac{3}{4}$ ℔ zout bij elke 100 ℔ te gebruiken.

Nog prees men, ten einde in het gemis van voeder te voorzien, het zaaijen van rogge op de volgende wijze als doelmatig aan. De rogge moet in het begin van September op een welgemesten en weltoegemaakten akker, vooral niet zeer dik, worden gezaaid. Behalve op de gewone wijze

met de egge, wordt het zaad daarna nog beter, door het overschieten der voren gedekt; hetgeen vooral bij winterweder nuttig is, om de plant dieper wortel te doen vatten en voor los waaijen te bewaren. Dit koorn spruit welig uit, en geeft door afmaaijing, in de maand November, in vrij aanzienlijke hoeveelheid, een zeer goed voeder. Niet te kort afgemaaid zijnde, geeft het in het volgende jaar een zeer goeden oogst, en levert, na deze behandeling, zelfs langer stroo en zwaarder airen, dan op de gewone wijze behandeld. Wil men minder op den volgenden oogst zien, dan kan men de afmaaijing herhalen, en er is bevonden, dat 120 ℔ rogge, niet te digt gezaaid, 15000 ℔ dergelijk veevoeder hebbe opgeleverd.

Ingevolge de wet van 6 Januarij is in de geheele uitgestrektheid van het koningrijk aangegeven het volgend getal hoornbeesten: boven de twee jaren 1,402,763; onder de twee jaren 553,749; te zamen 1,956,512. Een getal hetwelk reeds aanmerkelijk minder dan in het jaar 1815 moet geweest zijn, daar alleen in de provincie Gelderland, het getal van 126,331 stuks hoornvee, hetwelk in dat jaar was opgegeven, verminderd was op 119,640 (1). Het aantal hoornvee over het gehcele Rijk.

De oorlogsbeslommeringen des voorleden jaars op sommige plaatsen in de nabijheid des krijgstooneels niet toegelaten hebbende, de velden behoorlijk van onkruid te zuiveren, had men, onder anderen, in Henegouwen onder het, in dit jaar ingezamelde, graan plantzaden van eenen vergiftigden aard gevonden, weshalve de besturen terstond de noodige waarschuwingen afvaardigden ter zuivering van het koorn. Vergiftigd zaad onder het graan ontdekt.

Door de ongunstige luchtgesteldheid en het zeer natte herfstweder, was zeer veel graan geschoten en begon reeds in December te kiemen, waarvan geen goed, smakelijk en gezond brood was te bakken. De Minister van Binnenlandsche zaken stelde, in de maand December, ter verbe- Middel om gekiemd graan onschadelijk te maken.

(1) Ministeriële opgave in de Staatsc. 1819. N°. 72.

Middel om gekiemd graan onschadelijk te maken. tering van het brood van zulke granen, het middel voor, door den beroemden Franschen Landhuishoudkundigen *Tessier*, in het *Journal des debats* van 30 October van dit jaar, opgegegeven en aangeprezen, als geschikt, om door eene natuurlijke of kunstmatige zure gisting in het meel van geschoten tarwe deszelfs kwaliteit te verbeteren.

Men kneedt daartoe het deeg, hetgeen van meel van zulke tarwe is gemaakt, met koud water en laat het rijzen; wanneer het goed gerezen is, kneedt men het op nieuw, zonder water er bij te doen, alleen neemt men een weinig meel om de handen droog en zuiver te hebben. Men moet het deeg wel kloppen, omdat het zeer vast moet zijn; vervolgens laat men het nog eens rijzen en steekt het dan in den oven. — *Men* kan ook brood maken, met het deeg eens te kneden, en het water, dat men bij dit kneden gebruikt, even zuur te maken met een weinig zwavelzuur (*acide sulfurique*). — Door deze middelen zal het brood niets vettigs meer hebben, zijn zoetachtigen smaak geheel verliezen en zeer smakelijk zijn.

Middel tegen de slakken. De rampen van het jaargetijde drukten niet alleen op den oogst van dit jaar, maar bedreigden ook dien van het volgende. Nimmer had men de slakken zich zoo verbazend zien vermeerderen. In October knaagden zij aan het zaad, hetwelk naauwelijks uit den grond was gesproten. Daar de eerste groei- of zaadblaadjes den kleinen wortel der plant voeden van de eerste oogenblikken van haar bestaan tot aan de ontwikkeling van het zaadpluimpje, tot dat zij het noodige voedsel voor het groeijen uit den grond kan trekken, en daar zij tevens het water en de gaz-soorten, die de plant uit de lucht behoeft, tot zich trekken, moet de plant, waaraan zij ontnomen worden, dadelijk ophouden te groeijen. Daar alzoo het behoud daarvan van het hoogste belang is, lettede men op het beste middel, om dezelven van de verwoestingen der slakken te be-

vrijden. Men bevond dit middel hieruit te bestaan, dat men, bij herhaling, op den bezaaiden grond in de lucht gebluschte kalk wierp, zijnde zoogenaamde waalsche kalk de beste geoordeeld; welk voor een ieder verkrijgbaar middel, de slakken in korten tijd vernielt, en wel verre van schadelijk te zijn voor den groei van het koorn, veeleer dient om dien te bespoedigen, vooral in koude en vochtige gronden.

Aardappelen voortgeplant van derzelver schillen.

Van hoogst belang was in dit jaar de mededeeling der ondervinding, dat men ter voortplanting der aardappelen niet meer behoefde, dan dat gedeelte der schillen, waarin de oogen worden gevonden, waaruit zij anders uitloopen, ter dikte van zes of zeven lijnen, bij het gereed maken van de aardappels ten gebruike, afgeschild, te bewaren, vrij van vocht en vorst tot aan den tijd der gewone poting. Eene ondervinding, door den Heer *Prunicau*, Maire van Charleroy, medegedeeld, en door den Gouverneur der provincie Luik aangeprezen (1).

J. C. Molter, uitvinder van het *roppen*, vereerd door Z. M.

Het behaagde Z. M., bij besluit van den 10den December, aan den landman *Jacob Cornelis Molter* te Siddeburen, onlangs uit het verslag van den Heer *J. Hora Siccama* Heer van Slochteren enz. bekend geworden, als uitvinder van eene nieuwe landbouwkundige kunstbewerking, het *roppen* genoemd, te verheffen tot Broeder der Ridderorde van den Nederlandschen Leeuw.

Staten van de middelprijzen der granen publiek gemaakt.

Met den 25sten October werd wegens het Ministerie van Binnenlandsche zaken publiek gemaakt een staat van de middelprijzen der onderscheidene graanspeciën en van den prijs der aardappelen op en gedurende de daarbij vermelde tijden, opgemaakt uit de, deswege bij het ministerie ingekomene, opgaven. — Deze staat werd van tijd tot tijd vervolgd en leverde belangrijke tafereelen op van het verschil der marktprijzen in de onderscheidene provinciën niet slechts, maar ook in derzelver voorname steden. Daar het de on-

(1) Journal de Flandre, N°. 248.

Staten der hoogste en laagste marktprijzen der granen, in Oct. Nov. en Dec.

gemeene duurte der levensmiddelen was, welke bij de algemeene schaarste na een ongelukkig jaargetijde, deze achtervolgende staten hoogst opmerkelijk maakte, vergenoegen wij ons met de laagste en hoogste prijzen voor de maanden October, November en December op te geven, welke wij in de twee hoofdsteden des Rijks Amsterdam en Brussel, wekelijks in die maanden als middelprijzen vonden opgeteekend.

Amsterdam.

	Tarwe.	Rogge.	Garst.	Boekw.	Haver.	Aardappelen de Ton. Zeeuwsche.	Vriesche.
	per Amsterdamsche Last.						
Oct.	f546:-:-	f364:-	f252:-	f384:-	f154:—:-	f6:—:-	f5:—:-
	- 560:-:-	- 371:-	- 280:-	- 420:-	- 154:—:-	- 6:10:-	- 5: 5:-
Nov.	f494:-:-	f328:-	f259:-	. . .	f126:—:-	f9: 4:-	f7:15:-
	544:6:-	- 349:-	- 259:-	. . .	- 142:16:-	- 11:8:4	- 10:8:4
Dec.	f548:4:-	f361:-	f266:-	. . .	f155:—:-	f10:15:-	f9:15:-
	- 628:8:-	- 374:-	- 283:-	. . .	- 164:10:-	- 10:15:-	- 9:15:-

Brussel.

In Hectoliters.

						Aardappelen.
Oct.	fr. 33.12.	fr. 24.28.	fr. 13.24.	fr. 20.92.	fr. 7.62.	fr. 7.05.
	- 34.50.	- 24.88.	- 14.80.	- 22.72.	- 9.16.	- 7.35.
Nov.	fr. 35.08.	fr. 24.72.	fr. 8.80.	fr. 21.40.	fr. 8.52.	fr. 7.10.
	- 36.00.	- 26.30	- 16.34.	- 22.74.	- 9.30.	- 7.90.
Dec.	fr. 36.05.	fr. 26.90.	fr. 16.34.	fr. 21.34.	fr. 9.28.	fr. 8.85.
	- 36.80.	- 27.88.	- 16.88.	- 23.60.	- 9.28.	- 9.19.

EINDE VAN HET TWEEDE STUK.

REGISTER

OP HET

JAARBOEK

VAN 1816.

TWEEDE STUK.

A.

B.

C.

D.

Li-

N.

O.

U.

V.

Geene veranderingen mogende maken in hetgeen wordt overgenomen uit het Staatsblad, vinden wij ons verpligt tot de volgende

AANMERKINGEN.

In de *ordonnantie op het regt van patent* wordt gesproken van *rouw-* en disteleer-ketels. In de *wetten van belasting op onderscheidene middelen* wordt gesproken van *roer*-ketels en beslagkuipen.

In de wet op het Buitenlandsch gedisteleerd bl. 75. wordt gezegd: *f* 81:- voor 270 flesschen, ter gewone grootte van 45 *of minder* in het anker. Dit moet blijkbaar zijn *of meerder*, zoo uit den aard der zake, als uit vergelijking der wetten op het middel van den *wijn* en van het *Buitenlandsch en Binnenlandsch gedisteleerd*, als mede van de *Azijnen*.

Eenige onevenredigheden gevonden in de belasting op de Ronde maat, bl. 80.

Op bl. 95.

500 ponden of 247 kilogrammen.
100 ——— of 49 ———

Indien 100 = 49
5 × —— —— × 5
500 = 245

ook moet 2000 ponden zijn 980 en niet 988.

Op bl. 132. 2de Stuk, regel 14. staat, even als in de wet: *hoofddeel*, waar wij *hoofddoel* zouden vermoed hebben.

Op bl. 175. art. 97. laatste volzin, zal de ontvanger [*ageren*]. Dit woord schijnt overtollig te zijn.

Op bl. 154. art. 51. laatste volzin, vergeleken met art. 58. tweede volzin op bl. 157. schijnt de (.) ingevoegd en de [, en] weggenomen te moeten worden.

DRUKFOUTEN.

In de kantteekening op bl. 178—192. staat: *Wet van* 5 *Oct.* moet zijn: *Wet van* 3 *Oct.*

Op bl. 73. reg. 9. staat: 19den moet zijn 16den.
reg. 11. alsmede in de kantteekening, staat: *Haftier* moet zijn: *Hastier*.